ЖШС«Нұр-Дидар»бөбекжай балабақшасы

«Бекітемін»
Балабақша меңгерушісі
_____Р.Раимкулова

Перспективалық жоспар
Ересек «Толағай»тобы
2022-2023 оқу жылы

Тәрбиешілер:М.Махатова ,Г.Шымырбаева

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Нұр -Дидар»____бөбекжай балабақшасы_____
Топ: Ересек топ «Толағай»
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Қыркүйек айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Қыркүйек	Дене шынықтыру	- балалардыңқимыләрекеттерінұйымдастырудыңтүрлінысандарындақимылдарды дұрысорындаубіліктері мен дағдыларынқалыптастыру; - денеқасиеттерінқалыптастыру: ептілік, қозғалыстардыүйлестіру, шыдамдылық, тепе-теңдіктісақтау, икемділік; - түрліқимылбіліктері мен дағдыларыарқылытәрбиеленушілердіңшығармашылық қабілеттеріндамыту; - жүру мен жүгіруде, секіру мен лақтыруда, қағыпалуда, еңбектеу мен өрмелеуде негізгіқимылтүрлерін, жеке гигиена дағдыларынжәнеденсаулықтысақтаунегіздерінжетілдіру; - денешынықтыружаттығуларынорындауғақызығушылықты, саламаттыөмірсалтынұстануғатәрбиелеу, - түрліқимылдыұлттықойындарды, жарыссипатындағыойындардыөткізу. 1) жүру. Саптабір-бірден, екеуден, аяқтыңұшымен, өкшемен, табанмен, табанныңішкіжағымен, тізеніжоғарыкөтеріп, қысқажәнеалшақадымдапжүру. Қозғалысбағытынөзгертіпжүру, "жыланша" ирелеңдепжүру, бытырап, қосымшақадамменалға, шетжағынажүру. Жүрудіжүгірумен, секіруменкезектестіріп, бағытты, қарқындыөзгертіпжүру. Жүрудібасқақимылдарменкезектестіріп, белгібойыншатоқтапжүру. Музыкалық-ырғақтықжаттығулар. Музыкалықсүйемелдеугесәйкестүрліқарқындаәртүрлітанысденежаттығуларынорындау. Спорттықжаттығулар: 1) шанаменсырғанау, төбешіктенсырғанау, бір-бірінсырғана;

		3) велосипед, самокат тебу, үшдөңгелекті велосипед және самокат тебу. Оңға, солға бұрылыстардыорындау; Спорттықойынэлементтері: 1) кегли. Дұрысбастапқықалыптатұрып, түрлібағыттақойылғандоптардылақтыру; 2) футбол. Берілгенбағыттадоптыдомалату. Доптықақпағадомалату; 3) хоккей. Берілгенбағытташайбанытаяқпендомалату, оны қақпағадомалатып кіргізу. Дербесқимылбелсенділігі. Балалардыңдоптармен, құрсаулармен, ойыншықтарменойындарынжетілдіру, денешынықтыруқұралдарын, спорттықжәнеқимылдыойындарүшінатрибуттардыпайдалануғаынталандыру. Балалардыпедагогпенбіргежаттығулардыорындауға, қимылдыойындарғақатысуғаынталандыру. Сауықтыру-шынықтырушаралары. Шынықтырудыңбарлықтүрлерінжалғастыру. Жалпыжәнежергілікті су шараларынжүргізудіжалғастыру: дымқылшүберекпенсүртіну, аяқтарды, дененішаю, сауықтыруғаарналғанжүгіру. Тынысалужолдарыншынықтыру, жалаңаяқжүру. Мәдени-гигиеналықдағдылар. Бұрынигергенбіліктерінбекітужәнеолардыңорындалусапасынжоғарылату. Ұқыптытамақтанудағдыларын, ас құралдарынқолданудыжетілдіру. Гигиеналықшаралардыорындау: жуыну, шашынтарау, қолдысабынменжуу, қолорамалдықолдану. Тақырыбы: 1"Қатар түзеп сапқа тұру2. Ұйымшыл балалар , 3 Достар жұптары". 4 Бір-бірден қатарға тұру 5. Қатардан қалма". 6 Қатарда жүру түрлері" 7. "Бір орнынан биікке секіру 8 Шыныққан - шымыр боласың 9 Біз алғырмыз". 10"Бөренемен төрттағандап жүру 11 Кедергіден өту амалдары 12 Кедергілерден өту ойындары".
	Сөйлеуді дамыту	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, үнді және ызың дыбыстарды анық айтуды үйрету. Фонематикалық қабылдау дағдыларын қалыптастыру. Сөзді дыбыстау мәдениетін тәрбиелеуге арналған дидактикалық ойындарды қолдану.
	Көркемәдебиет	1) оқу, әңгімелеу. Көркемшығармалардыэмоционалдықабылдайбілудідамыту.

		Балалардытүрлітақырыптағыкөркемшығармаларментаныстыру. Кейіпкерлердіңжағымдыжәнежағымсызқасиеттерінкөруге, олардыңәрекеттерінбағалауға, әңгіме, ертегілердіңмазмұнынолардыңатауыменсалыстыруғаүйрету; әдебишығармалардабейнеленгенқоғамдықөмір, табиғат, қоршаған орта оқиғалары, Қазақстанхалқыныңөмірі мен тұрмысыныңерекшеліктерітуралытүсініктерінқалыптастыру;
	Қазақтілі	Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті: 1) қазақтіліндеайтылғансөздердімұқияттыңдауды, сондай-ақ осы сөздердідұрысайтудыжәнееескесақтауды; қазақтілініңтөлдыбыстарындұрысайтудыүйрету; 2) сөйлеутілінжәнеартикуляциялықаппараттыдамыту. Сөздікқор: 1) қоршағанортадажиіқолданылатынсөздертуралыбілімдікеңейту; 2) таныссөздердікүнделіктіөмірдеқолданудыүйрету. Сөйлеудіңграмматикалыққұрылымы: 1) 2-3 сөздентұратынқарапайымсөйлемдердітүсінудіжәнесөзтіркестерінқұрудыүйрету; 2) сөйлеудезатесімдердіңжекешежәнекөпшетүрінқолданудағдысынқалыптастыру; Байланыстырасөйлеу. Сұрақтарғақарапайымсөйлемдерменжауапберудіүйрету. Қысқашығармалардытыңдауды, түсінуді, тақпақтароқудыүйрету. **Тақырыптары:**1 Мен жәнеменіңбалабақшам. Ойыншықтар 2**Меніңжанұям мен туыстарым** **3**ҚазақстанРеспубликасыныңалғашқыЕлбасыжәнеқазіргіпрезидентіжайлыәңгімелесу. 4 Қазақстан - меніңОтаным. ҚазақстанРеспубликасыныңМемлекеттікрәміздері
	Математика негіздері	Жиын: 1) әртүрлітүстен, өлшемнентұратынзаттардыңжиынытуралытүсініктердіқалыптастыру; 2) заттардысалыстырыпқоюарқылыолардысанамай-ақжұптарынсалыстыру; салыстырунегізіндетеңнемесетеңеместігінанықтайбілудіүйрету.
	Қоршағанорта ментаныстыру	Тіріжәнеөлітабиғатқұбылыстары мен заттары: өлітабиғатнысандары - су, жер, ауа, күнніңкөзітуралыбілімдерінкеңейту; табиғаткұбылыстары: жел, жаңбыр, тұмантуралытүсініктерінқалыптастыру.
	Құрастыру	Құрылысматериалдарынанқұрастыру.

		Келесідағдылардықалыптастыру: 1) орналастырутәсілдерінқолданаотырып, пластиналардытігіненжәнекірпіштерді, бөлшектердікөлденеңіненорналастыру; 2) сызбанықолданып, іріжәнеұсаққұрылысматериалынанқұрастыру; 3) үлгібойыншақұрастыру; 4) умаждау, жырту, шиыршықтаудықолданып, қағазпарақтарынкөлемдіпішіндергеайналдыру.
	Сурет салу	Заттықсурет салу. Балалардыңдербестәжірибелікәрекеттеріменбайланыстыэстетикалыққабылдауындамыту. Бояулар, қарындаштар, борлармендәстүрліжәнедәстүрдентыстәсілдерменсуретсалудыңтехникасынжетілдіру. Келесібіліктердіқалыптастыру. Әртүрлібағыттағы тура сызықтар мен олардыңқиылысуынжүргізебілудіүйрету. Келесідағдылардықалыптастыру: 1) көгөністер мен жемістерді, ыдыстар, ойыншықтар, жануарлардыбейнелеу; 2) дөңгелекпішіндізаттарды салу; 3) техникалықдағдылар мен біліктердіигеру.
	Мүсіндеу	Заттықмүсіндеу. Ермексаздың, сазбалшықтың, қамырдыңкесектеріненмүсіндеудіңкелесідағдыларынқалыптастыру: 1) түрлітәсілдердіқолданыпбейнелеу; 2) түрліпішіндегітанысзаттардыжәнеөзінетәнерекшеліктерінескереотырып, үлгісі мен елестетуібойыншакөлемінжасау;
	Жапсыру	Заттықжапсыру: 1) қайшыныдұрысұстаужәнепайдаланабілудіқалыптастыру. Түзусызықпеналдыменқысқасодансоңұзынжолақтардықиюдыүйрету. 2) текшедендөңгелекпішін, тікбұрыштанбұрыштарынбүктеуарқылысопақпішінқиюға, ересектердіңкөмегіменбөліктердіжелімдеуге, желімді, сүлгініқолданудыүйрету.
	Музыка	Музыка тыңдау. Келесідағдылардықалыптастыру: 1) әртүрлісипаттағы, қарқындағымузыканықабылдау, музыкағадегенөзіндікқатынасын, олтуралыпікірінайту. Әнайту. Келесідағдылардықалыптастыру:

		1) әртүрлісипаттағыәндердіқабылдау, әуендідұрыс, нақтыинтонациялау, сөздерді дәлайтудағдыларынқалыптастыру; Музыкалық-ырғақтыққимылдар. Келесідағдылардықалыптастыру: 1) би қимылдары, ойындықмузыкалыққимылдардыорындаудағдыларынқалыптастыру. Билер. Әуенніңкөңілді би сипатынқабылдауғаүйрету, музыканыңкіріспесінажырату, соданкейінқимылдыбастау, музыканыңсипатынасәйкесқимылдардыауыстыру, би қимылдарын, билерді, ойындардыестесақтау. Ойындар, хороводтар. Әнніңмәтінінесәйкесойынқимылдарыменсүйемелдейотырып, әндікөңілдіжәне емін-еркінәндету, хор айтудышеңбербойыменжүргізу, музыкалықфразаларғасәйкесқимылдардыөзгерту; шапшаңдық пен икемділіктаныту, пьесаныңсоңынбелгілеу, халықойындарыныңкөңілдісипатын беру, дыбыстардыжоғарылығыбойыншаажырату, үлкеншеңбергежәнешашыраптұру. Балалардыңмузыкалықаспаптарындаойнауы. Келесідағдылардықалыптастыру: фортепиано сүйемелдеуіндегібалалар музыкБіздіңбалабақшадаойыншықтаркөп".алықаспаптарындаересектердіңорындауындағы би әуенінтыңдау; **Тақырыптары:** 1 "Балабақша әніміз". 2. Біздің балабақшада ойыншықтар көп". 3. Жаңбыр". 4. Жаңбыр".(қайталау 5. Ата-ананы тыңдаймыз 6 Күздің ғажайып құбы 7 Қазақстан - менің Отаным. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері 8 Жапырақтар сарғайды

Білім беру ұйымы «Нұр -Дидар»____бөбекжай балабақшасы_____
Топ: Ересек топ «Толағай»
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Қазан айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	**Ұйымдастырылғаніс-әрекет**	**Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері**
Қазан	Дене шынықтыру	- балалардыңқимыләрекеттерінұйымдастырудыңтүрлінысандарындақимылдардыдұрысорындаубіліктері мен дағдыларынқалыптастыру; - денеқасиеттерінқалыптастыру:ептілік, қозғалыстардыүйлестіру, шыдамдылық, тепе-теңдіктісақтау, икемділік; - түрліқимылбіліктері мен дағдыларыарқылытәрбиеленушілердіңшығармашылыққабілеттеріндамыту; - жүру мен жүгіруде, секіру мен лақтыруда, қағыпалуда, еңбектеу мен өрмелеуденегізгіқимылтүрлерін, жеке гигиена дағдыларынжәнеденсаулықтысақтаунегіздерінжетілдіру; - денешынықтыружаттығуларынорындауғақызығушылықты, саламаттыөмірсалтынұстануғатәрбиелеу, - түрліұлттыққимылдыойындарды, жарыссипатындағыойындардыөткізу. 2) жүгіру. Қалыпты, аяқтыңұшымен, тізеніжоғарыкөтеріп; ұсақжәнеалшақадыммен, саптабір-бірденжәнежұппен, түрлібағытта, бытырапжүгіру. Жетекшініңауысуымен, қарқындыжылдамдатыпжәнеақырынжүгіру. Жайқарқындаүздіксіжүгіру; 50–60 метргежүгіру. 5 метрден 3 ретжүгіру. Түрлібағыттажүгіру, қағыпалыпжүгіру; 3) секіру. Бірорындатұрыпекіаяқпенсекіру, алғаұмтыласекіру, бірорындатұрыпоңға, солғабұрылыпсекіру, аяқтыбірге, алшаққойып, біреуін – алға, екіншісін – артқақойып, бірорындатұрыпсекіру. Заттыжанауарқылыорнынанжоғарысекіру; биіктігі 5–10 см 2–3 заттыңүстіненкезектесесекіру; 20–25 см биіктіктенсекіру; бірорындатұрып, ұзындыққа 4–6 сызықтыңүстіненсекіру (сызықтардыңарақашықтығы 40–50 см); Тақырыптары:1 Күзгіжолдарүстіндегі 2Еңкістақтайдыңүстіменжүрелепжүру 3 Тақтайдың үстімен қалай жүреміз?" 4 Гимнастикалық қабырғаға өрмелейміз!" 5Доптықақпағадәлдепдомалату". 6"Мергендержарысы".

		7"Алға жүрелепжылжу". 8"Арақашықты сақтауамалдары". 9.Саптардакім бар?" 10.Кедергілерденсекіру 11.Кедергілерденсүрінбейөтіпкөр
	Сөйлеудідамыту	Сөздікқор. Балалардыңсөздікқорынадамдардыңмамандықтарыныңатауларымен, заттардың бөліктерімен, заттардыңсапалары мен қасиеттерінбілдіретінзатесімдерменбайыту. Келесідағдылардықалыптастыру: 1) тұрмыстықзаттаржәнеқоршаған орта заттарыныңқолданылумаңыздылығынтүсінудағдыларынқалыптастыру; 2) сөздікқорынжалпылаушымағыналысөздерменбайыту; 3) заттардыжәнеолардыңтұрғанорнынанықтаудағдыларынжетілдіру; 4) ойындардықолдануарқылысөздергеқызығушылығы мен зейініндамыту. Тілдіңграмматикалыққұрылымы. Келесідағдылардыжетілдіру: 1) байланыстырыпсөйлеу; 2) жануарларжәнеолардыңтөлдерініңатауларынбілдіретінсөздерді, сөздердіңтүрлітәсілдерменжасалуын, затесімдердіжекешежәнекөпшетүрдеқолдану; 3) әртүрлітәсілдерменжаңасөздеркұру; 4) сан есімдердіретіменатауға, олардызатесімдерменбіргеқолдану; 5) тілдіңграмматикалыққұрылымынқалыптастырудаойындардықолдану. Байланыстырыпсөйлеу. Әңгімегеқатысужәнетілдітүсіну, тыңдаубіліктерін, көлемішағынтақпақтардыжатқаайту, суретбойыншазаттаржәнеойыншықтартуралыәңгіме, үлгібойыншаәңгімекұрастыру, шағынәңгімелер мен ертегілердіайтыпберугеүйретудағдыларынқалыптастыру. Ұсынылғанмазмұнбойыншасахналаудыүйрету.
	Көркемәдебиет	2) мәнерлепоқу. Балалардытақпақтар мен өлеңдердітүсініп, естесақтауға, өлеңніңмазмұнынаөзкөзқарасынбілдіругеүйрету.

		3) мазмұндау. Танысертегілердіңмазмұнынайтудамазмұнныңжүйелілігінсақтауға, диалогтіксөйлеуге, кейіпкерлердіңмінезінсипаттауғаүйрету.
	Қазақтілі	Сөйлеудідыбыстықмәдениеті: 1) қазақтіліндеайтылғансөздердімұқияттыңдауды, сондай-ақ, осы сөздердідұрысайтудыжәнеескесақтауды; қазақтілініңтөлдыбыстарындұрысайтудыүйрету; 2) сөйлеужәнеартикуляциялықаппаратты, тынысалудыдамыту. Сөздікқоры: 1) қоршағанортадажиіқолданылатынтұрмыстықзаттар, жемістер, көкөністер, құстар, табиғиқұбылыстартуралыбілімдерінкеңейту; 2) заттардың сын-сипатын, санын, қимылынбілдіретінсөздердіайтудыүйрету; 3) таныссөздердіөмірдекүнделіктіқолданудыүйрету. Сөйлеудіңграмматикалыққұрылымы: 1) 2-3 сөздентұратынжайсөйлемдердітүсінудіжәнесөзтіркестерінқұраудыүйрету; 2) сөйлеудезатесімніңжекешежәнекөпшетүрінжасаубілігінқалыптастыру. Байланыстырасөйлеу. Шағыншығармаларды, өлеңдердітыңдауды, түсінудіжәнемазмұндаудыүйрету. Тақырыптары:"Күзмезгілі. Алтын күз". Көгөністер мен жемістердіжинаймыз Сиқырлыбауырсақтар". Ыдыстар. Үйқұстары. Жылқұстары".
	Математика негіздері	Сан, санау: 1) 5 көлеміндесанау, заттардыүлгісібойыншажәнеаталған саны бойыншасанау дағдысынқалыптастыру. Сандардыретібойыншаатауғажәнеқорытындысандыатауға, «Барлығықанша?» сұрағынажауапберугеүйрету. Бірініңастынабірі 2 қатардаорналасқанзаттардыңекітобынсалыстырудыүйрету; 2) теңдікжәнетеңсіздіктуралыұғымдардықалыптастыру. Салыстырылатынтоптар: біркөп, біржәнеекі, екіжәнеүшжәнетөрт, төртжәне бес; 3) теңді кем топқаүстемелейотырыпнемесеартықтоптанбірзаттыалыптастайотырып, екітәсілменорнатуға,

		«Қаншаеді?», «Қаншасықалды?» сұрақтарынажауапберугеүйрету; 4) 5-ке дейінреттіксанаудағдыларындамыту, реттік сан есімдердіатау, «Нешінші?», «Саны бойыншақайсысы?» сұрақтарынажауап беру дағдыларындамыту; 5) сандықтоптыбелгілейотырып, 5-ке дейінгісандарментаныстыру. Әртүрлісезіммүшелерініңкөмегіменсанаудағдысындамыту (көру, есту, иіссезу). Тура жәнекерібағытта 5 көлеміндесанатыпжаттықтыру. Шама. Заттаршамасыбойыншаәртүрліболатындығыжайлытүсінік беру. Келесідағдылардықалыптастыру: 1) ұзындығыжәнеенібойыншабірдейжәнеекітүрлізаттардысалыстыру; 2) биіктігіжәнежуандығыбойыншабірдейжәнеекітүрлізаттардысалыстыру; 3) шаманы салыстырудабеттестіружәнетұстастырутәсілдерінқолдану.
	Қоршағанортаментаныстыру	Табиғаттағымаусымдықөзгерістер: күзгі, қысқытабиғатты, олардыңқарапайымөзгерістерінбақылаудағдыларындамыту; адамдардыңкүзгі, қысқыәрекеттерінебалалардыңзейінаударудағдыларынқалыптастыру.
	Құрастыру	Қағазданқұрастыру. Қағазданқұрастырудыүйрету: қағаздытікбұрыштыпарағынжартысынанбүктеп, бұрыштардыжәнеқырлардыбіріктіру, детальдіңнегізгітүрінежелімдеу. Қағазпарағынкөлемдіпішіндергекайтакелтіру, қағаздыкесекке, орамдарға, ілмеккеайналдырабілудағдыларынбекіту.
	Сурет салу	Сюжеттіксурет салу: 1) қоршағанортаныңәсемдігіне, өнертуындыларына, тұрмыстықзаттарға, қазақжәнебасқахалықтардыңойыншықтарынаэмоционалды-эстетикалықталғамдағдыларынқалыптастыру. 2) қарапайымтабиғатқұбылыстарын, ертегікейіпкерлерінбейнелеугемашықтандыру.
	Мүсіндеу	3) пропорциялардысақтап, саусақ пен алақанқозғалыстарынпайдаланаотырыпекі бөліктентұратынзаттарды; 4) адамныңпішінін; 5) заттардытолықпішініалынғанғадейіннемесежайылғанпішінніңжиектеріилгенгедейінсығымдау.

	Жапсыру	Сюжеттікжапсыру: 1) барыншакүрделізаттарды, жануарларпішінінбейнелеу, заттардықағазбетінде орналастырудағдыларынқалыптастыру. Композициянықұрастырукезіндезаттар мен нысандардыңкөлемібойыншаарақатынасынескеру; 2) дөңгелектердіжәнесопақшапішіндердіқиюдағдыларынжетілдіру. Тар жолақтардыкөлденеңіненқию, шаршыдағыбұрыштардықиюдыбекіту.
	Музыка	Музыка тыңдау. Келесідағдылардықалыптастыру: 2) әуендердінемесемузыкалықшығармалардыорындаукезіндепьесалардытанужәнеатау. Әнайту. Келесідағдылардықалыптастыру: 2) дауыс пен естуқабілетіндамытуғаарналғанжаттығулардықысқаәндерайту арқылыдағдыныжетілдіру, дауыстапжәнетөмендауыспенән салу, қолқозғалысыменкөрсету. Музыкалық-ырғақтықкимылдар. Келесідағдылардықалыптастыру: 2) марш сипатынырғақтыжүріспен беру, музыканыңқимылдықсипатынжеңіл, ырғақтыжүгірумен беру. Билер. Әуенніңкөңілді би сипатынқабылдауғаүйрету, музыканыңкіріспесінажырату, соданкейінқимылдыбастау, музыканыңсипатынасәйкесқимылдардыауыстыру, би қимылдарын, билерді, ойындардыестесақтау. Ойындар, хороводтар. Әнніңмәтінінесәйкесойынқимылдарыменсүйемелдейотырып, әндікөңілдіжәне емін-еркінәндету, хор айтудышеңбербойыменжүргізу, музыкалықфразаларғасәйкесқимылдардыөзгерту; шапшаңдық пен икемділіктаныту, пьесаныңсоңынбелгілеу, халықойындарыныңкөңілдісипатын беру, дыбыстардыжоғарылығыбойыншаажырату, үлкеншеңбергежәнешашыраптұру. Балалардыңмузыкалықаспаптарындаойнау. Келесідағдылардықалыптастыру: 1) фортепиано сүйемелдеуіндегібалалармузыкалықаспаптарындаересектердіңорындауындағы би әуенінтыңдау; Тақырыптары: 1"Күз 2 Күзге ән арнайық

		3."Жомарт күз". 4."Тәтті нан" 5."Адам еңбегіне жыр". 6.Көгершіндер әні".

Білім беру ұйымы «Нұр -Дидар»____бөбекжай балабақшасы_____
Топ: Ересек топ «Толағай»
Жоспардың құрылу кезеңі: Қараша айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Қараша	Дене шынықтыру	- балалардыңденесінүйлесімдідамыту, спорттық, қимылдыойындарға, спортпенайналысуғақызығушылықтыарттыру; - денесапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік,ептілік, икемділіктіқалыптастыру; - негізгіқимылтүрлерін: жүру мен жүгіруді, секіру мен лақтыруды, қағыпалуды, еңбектеу мен өрмелеуді, жекемәдени-гигиеналықдағдыларыжетілдіру; - денешынықтыружаттығуларынорындауғақызығушылықтыояту, салауаттыөмірсалтынұстануғатәрбиелеу; - әртүрліұлттыққимылдыойындарға, жарыссипатындағыойындарғақызығушылыққа баулу; - ойынбарысында, спорт жабдықтарынқолданудақауіпсіздіктісақтау. **Жүгіру:** аяқтыңұшымен, тізеніжоғарыкөтеріп, адымдапжүгіру, саптабір- бірден, шеңбербойымен, «жыланша», шашырапжүгіру; түрлітапсырмалардыорындайотырып: шапшаңжәнебаяуқарқынмен, жетекшініауыстырыпжүгіру, 1–1,5 минут ішіндебаяуқарқынменжүгіру, орташажылдамдықпенжүрудікезектестіреотырып, 40–50 метргежүгіру. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** ***Қолжәнеиықбелдеуінеарналғанжаттығулар.*** Қолдыалға, екіжаққа, жоғарыкөтеру (біруақытта, кезекпен), төмен түсіру, қолдарынарқасынаапару: қолдардытөментүсіру; белгеқою, кеудетұсынақою; қолдарыналға-артқасермеу; қолдыиыққақойып, шынтақтарынбүгіп, қолдарынайналдыру. Қолдыалғасозып, саусақтардыжұмужәнеашу, қолдыңбілектерінайналдыру. Қолдыкеуденіңалдынақою, желкегеқою, иықтардытүзеп, екіжаққабұрылу. Жаттығулардызаттарменжәнезаттарсызорындау. **Спорттықжаттығулар.** ***Велосипед тебу:*** екінемесеүшдөңгелекті велосипед тебу; оңға, солғабұрылу. **Қимылдыойындар.** Қимылдыойындарғақызығушылықтыдамыту. Танысойындардыұйымдастырудабастамашылдық, дербестіктанытуға баулу. Ойындардафизикалыққасиеттерді (жылдамдық, күш) дамыту. Қимылдыойындардажетекшірөлдіорындауғаүйрету, ойынережелерінсаналытүрдесақтауға баулу. Доптарменойындардабалалардыңбелсенділігіндамыту.

		Дербесқимылбелсенділігі. Балалардыңдоптармен, қозғалатынойыншықтармен, құрсаулармenойындарынқолдау, денешынықтыруқұралдарын, спорттықжәнеқимылдыойындарғаарналғанатрибуттардыпайдалануғаынталандыру. Балалардыпедагогпенбіргежаттығулардыорындауға, қимылдыойындарғақатысуғатарту. Балалардыңжасжәнежекеерекшеліктерінескереотырып, ағзағатүсетінсалмақтыреттеу. Ауа-райының жағдайларынескеріп, таза ауадабалалардыңқимылдардыорындауыүшінжағдайларжасау. **Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру.** Тамақтанутәртібінсақтаудыңжәнекөгөністер мен жемістердің, дәрумендердіңадамағзасынапайдасытуралытүсінік беру. «Денсаулық - зорбайлық» сөзініңмәнінтүсіну, өзініңжасағаніс- әрекетініңағзағаәсерін, тістердітазалаудыңпайдасын, суықтимеудіңалдын- алуғаболатынынтүсіну. **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балалардыұқыптылыққа, тазалыққа, өзініңсыртқыкелбетінқадағалаудыәдеткеайналдыруға баулу. Тамақтанаралдында, дәретханағабарғаннанкейін, ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынменжууға, тісінтазалауғаүйрету. Тарақты, қолорамалдыпайдаланабілудібекіту. Тамақтануәдебінсақтау. Тамақтыасықпайшайнау, асханақұралдарын (қасық, шанышқы), майлықтыдұрысқолдану, тамақтанып болғаннанкейінауыздышаю. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдыларын: өзбетіншекиіну мен шешінуді, тісінтазалаудыжетілдіру. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Шынықтырудыңбарлықтүрлерін, жалпыжәнежергілікті су шараларынжүргізу: дымқылшүберекпенсүртіну, аяқтарды, дененішаю, әрбіртамақтанғаннанкейінауыздышаю. Жалпақтабандылықтыңалдын-алуүшінтүрліжолдармен, жылықүндерішөптің, құмныңүстіменжалаңаяқжүру. Қимылдауғаыңғайлы, жеңілкиімменжелдетілгенбөлмедеденежаттығуларынорындау. Тынысалужолдарыншынықтыру. Тақырыбы:1 Кедергілерден секіру".2 Кедергілерден сүрінбей өтіп көр3 Озамын десең - зерек бол 4. "Пингвин сияқты секіру". 5Сан түрлі секіре аламыз".6"Ойын шартын ұстанайық 7 Бір жанымен, шапшаң қадаммен жүру"8. Аңдардың жүрістеріне еліктейік".9 Ойын жүргізуші". 10. Арқан астынан еңбектеу".11. Иілгіш боламыз".12 Қимылдарды қалай танимыз?"
	Сөйлеудідамыту	- балалардыөздігіненсипаттаужәнебаяндауәңгімелерінқұруға баулу; - баланыңайналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен

		құбылыстартуралыақпараттардыалуындаоныңқажеттіліктерінқанағаттандыру, олардықұрдастарыменталқылау. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дауысты, дауыссыздыбыстардыдұрысайтудағдыларынбекіту, ызыңжәнеүнді (р, л) дыбыстардыанықайтуғажаттықтыру. Артикуляциялықаппараттыжетілдіру. Сөйлеуқарқынынөзгертудібекіту: ақырын, жылдамсөйлеудіменңгертуүшінтақпақтар мен жаңылтпаштарайтқызу. **Сөздікқор.** Айналасындағызаттарменсөздікқордыкеңейту: тұрмыстықзаттаржәнеқоршаған орта заттарыныңқолданылумаңыздылығынтүсіну, заттардыңатауларын, олардыңбөліктері мен бөлшектерін, оларжасалғанматериалдарды, материалдардыңбелгіліжәнебелгісізқасиеттерінсөйлеудеқолдану. Баланыңсөздікқорынайналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстардыңатауларыменкеңейту, аталғанзаттардыңқолданылуаясытуралыбалаларменталқылау. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөйлемдегісөздердібайланыстыруға, көмекшісөздердідұрысқолдануға, затесімдердіжекешежәнекөпшетүрдеүйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Диалогтіксөйлеудіжетілдіру: әңгімегеқатысуға баулу, диалогкеқатысушыүшінтүсініктісұрақтарқоюғажәнеқойылғансұрақтарғадұрыс, толықжауапберуге баулу.
	Көркемәдебиет	- балаларәдебиетіне, театр әлемінеқызығушылықтыдамыту; - балаларғажастарынасәйкестыңдауға, сахналауға, тәрбиелікмәні бар әдебишығармалардыұсыну. Әдебишығармалардымұқияттыңдау, кейіпкерлергежанашырлықтаныту, ондағыәрекеттердіңдамуынқадағалау, мазмұнынтүсінугежәнеолардыңмазмұнынқайталапайтуда сюжет желісініңреттілігінсақтауға, автор сөздерінайту, кейіпкерлердіңмінезін беру, шығармамазмұныбойыншасұрақтарғажауапберуге, ересектерменбіргеертегі мен әңгіменіңбасын, соңынойданқұрастыруға баулу.
	Қазақтілі	- ересектерменжәнебалаларменеркінқарым-қатынасжасаудағдыларынқалыптастыру; - Қазақстанхалқыныңмәдениетімен, салт-дәстүрлеріментаныстыруарқылытүрлібалаларәрекетіндебалалардыңауызшасөйлеуіндамыту. **Тілдікдамытушы орта.** Айналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстар, оқиғалартуралыақпараттардыалуғажәнеолардыталқылауғамүмкіндік беру. Ұжымдықәңгімегеқатысуға, әңгімелесушініңсөзінбөлмей, кезекпенсөйлеугеүйрету. Бейнелеуқұралдарынқолданаотырып, еркінойындардажәнесахналыққойылымдардаадамдар мен жануарлардыңэмоционалдыкөңіл-күйінжеткізу.

		Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті. Артикуляциялықжәнедауысаппаратын, сөйлеудетынысалуды, фонематикалықестуді, анықжәнекалыптықарқынменсөйлейбілудідамыту. Қазақтілінетән "ө" дыбыстарынжеке, сөзішіндеанықайтуға **Сөздікқор.** Қоршағанортадағызаттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғаткұбылыстарының, тұрмыстықзаттардыңатауларынбілдіретінсөздердітүсінужәнеатаудағдыларынқалыптастыру. Туыстыққарым-қатынасты («сіңлі», «жеңге», «жезде», «нағашы», «жиен», «бөле») білдіретінсөздердіүйрету. Өзініңотбасы, отбасылықмерекелер, отбасындағықызықтыоқиғалар, салт-дәстүрлертуралыайтуға баулу. Төрттүліктібағатынадамдардыңкәсіпшілікатауларынтаныстыру: «қойшы», «жылқышы», «түйеші», «сиыршы» аталғанатаулардыңолардыңеңбегіменбайланыстылығынтүсіндіру. Төрттүлікиелерініңтөлдердіқалайшақыратынынбалалардыңөздерінеайтқызу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздердіжіктеп, тәуелдеп, септепқолданабілугеүйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Қарым-қатынасбарысындабалалардықойылғансұрақтардыңсипатынасәйкесхабарлы, лепті, бұйрықтысөйлемдерменжауапберуге, өзі мен құрдастарыныңжауабындағықателіктердіжәнежауаптыңдұрыстығынажыратабілугежәнедұрысжауабынұсынуға, бір-біріне неге, не үшіндегензерттеусипатындағысұрақтардықоюға, бір-біріменеркін диалог құруға, еркінталқылауғамүмкіндік беру. Тақырыптары:1 Не, қалайдыбыстайды? 2Үй жануарлары мен төлдері. Ақырын - қатты"..Көліктер. Қала мен ауыл. Көп - аз"3"Жабайы аңдаржәнебалалары. Жылдам-баяу". .4 Үшаю" ертегісіноқу. Үлкен, орташа, кішкентай
	Математика негіздері	- заттардызерттеубарысындаолардыңпішінін, көлемінкөзбенөлшеу, қолменұстауарқылыкөрнекі-бейнелікойлауды, естесақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдыңұсақмоторикасындамыту; - танымдыққызығушылықтыдамыту, себеп-салдарлықбайланыстардыорнату, талдаужасайбілуге, қорытындышығаруға баулу; - сенсорлыққабілеттерін, бастапқыойлауоперацияларын, жиынтуралықарапайымтүсініктерінқалыптастыру; - сыниойлаудағдыларынқалыптастыру, ұжырымменжұмысістейбілугеүйрету; - эстетикалықталғамдықалыптастыру, балалардың ой-өрістерінкеңейту; тіріжәнеөлітабиғатобъектілерінеұқыптықарауғатәрбиелеу.

		Сан, санау. Екіқатардаорналасқанзаттартобынсалыстырудыүйрету, теңдікжәнетеңсіздіктуралыұғымдардықалыптастыру. Теңұғымынекітәсілмен саны бойынша кем топқабірзаттықосунемесеартықтоптаналыптастауарқылықалыптастыру, «қаншаболды?», «қаншасықалды?» сұрақтарынажауапберугеүйрету. 5 көлемінде тура жәнекерісанауғажаттықтыру.
	Сурет салу	- қазақхалқыныңұлттықбейнелеуөнеріне баулу арқылыпатриотизмгетәрбиелеу; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңкөркем-шығармашылыққабілеттерін, дербестігін, белсенділігіндамыту. Заттардыңпішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемібөліктерініңорналасуытуралытүсініктердібекіту. Заттардыңкөлемібойыншаарақатынасынберугеүйрету: ағашбиік, бұтаағаштаналаса, гүлбұтаданаласа.
	Жапсыру	- қоршағанортадағыәсемдіктіқабылдауға баулу, шығармашылықойлау мен қиялдыдамыту; - өнертүрлерітуралыұғымдардыкеңейту, заттардықараужәнеқолменұстапзерттеудідамыту. Текшедендөңгелекпішін, тікбұрыштанбұрыштарынбүктеуарқылысопақшапішіндердіқиыпалуға, бұлтәсілдіжемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюлардықиюдақолдану.
	Мүсіндеу	- өзініңжәнебасқабалалардыңжұмыстарынбағалауарқылыкөркем- эстетикалықталғамдыдамыту; - өнертуындыларынқабылдау мен түсінудағдыларынқалыптастыру. Пластикалыққесектерденәртүрлітәсілдердіқолданып, бейнелердімүсіндеу, әртүрліпішіндегітанысзаттардыөзінетәнерекшеліктерінескереотырып, заттардыңтолықпішініпайдаболғанғадейіннемесежайылғанпішінніңжиектерінию, жекебөліктердітұтасбөліктенсозу, майдабөлшектердіқысусияқтытәсілдерменмүсіндеу. Мүсінделгензаттың, фигуралардыңбетінтегістеугеүйрету.
	Музыка	- балаларғатыңдауға, айтуғажастарынасәйкес, тәрбиелікмәні бар әндердіұсыну. Балалардыңмузыкағадегенқызығушылығынтудыру, оны тыңдауғаынталандыру, музыкалықшығармалардыэмоционалдықабылдаудыдамыту. **Музыка тыңдау.** Музыканытыңдаумәдениетінсақтау (музыкалықшығармалардыалаңдамайсоңынадейінтыңдау). Музыканыңсипатынсезінугеүйрету. **Әнайту.** Балалардымәнерлепәнайтуғаүйрету, әндісозып, қимылдарменүйлестіріпайтудықалыптастыру (ре-си біріншіоктава шегінде).

		Музыкалық-ырғақтықимылдар. Би қимылдарын, ойындағымузыкалыққимылдардыорындауғақызығушылықтудыру, марш сипатынырғақтыжүріспен беру, музыканыңқимылдықсипатынақарайжеңіл, ырғақтыжүгіру. **Балалармузыкалықаспаптарындаойнау.** Танысәндердіорындаудабалаларғаарналғанәртүрлішулымузыкалықаспаптардықолдану. Сылдырмақтарменәуендердіойнау. **Билер.** Әуенніңкөңілдісипатынқабылдауғаүйрету, музыканыңкіріспесінажырату, кіріспеденкейінқимылдардыбастау, музыканыңсипатынасәйкесқимылдардыауыстыру, би қимылдарының, билердіңатауларынестесақтау. Жеңіл, ырғақпенқозғалу. Тақырыптары:1 "Күз әуені".2 Жомарт күз".3 Ойыншықтар" 4.Жомарткүз 5. Кірпі".6"Аңдардан нені үйренеміз?"7 Қоңыраулар сыңғыры".8"Қоңыраулар сыңғыры".
	Құрастыру	- балалардықауіпсіздіктісақтауға, ұқыптылыққатәрбиелеу. Құрылысматериалдарынан, «лего» конструкторларданқұрастыру. Орналастырутәсілдерінқолданаотырып, пластиналардытігіненжәнекірпіштерді, бөлшектердікөлденеңіненорналастыру, құрастыруғақолданғанқұрылысбөлшектерінажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) жәнеатау, олардысапасы, көлемі мен пішінібойыншатаңдау, өзбетіншеойданқұрастыруғамүмкіндік беру, құрастырылғанқұрылысбөлшектерініңкеңістіктеорналасуынайқындау. Дайынқұрылыспентүрліойындаройнауғаынталандыру. Құрылысбөлшектерінеұқыптылықпенқарау, ойнапболғансоңолардыжинаужәнеорнынақою, құрастырубарысындақауіпсіздікережелерінсақтау. Ұжымдыққұрастыруғақызығушылықтыояту, құрылысжобасынбірлесіпойластыру, құрдастарарасындаміндеттердібөлісу, түрлікұрылымдықтәсілдердіқолдану, командаменбіргенәтижегеқолжеткізу, дайынқұрылыстыталдау.
	Қоршағанорта ментанысу	- ересектердіңеңбегі, оныңқоғамдықөмірдегірөлітуралы, жалпықабылданғаннормалар мен ережелернегізіндекұрдастарыменжәнеересектерменөзарақарым-қатынастарытуралыбілімдерінкеңейту; - отансүйгіштіксезімдерін, еліміздіңжетістігінемақтанышсезімінтәрбиелеу; - құрдастарыменсыпайықарым-қатынасжасауға баулу;

		- туғанөлкеге, өзініңелінежәнеоныңтарихынасүйіспеншіліккетәрбиелеу; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінкеңейту; - танымдыққызығушылықтары мен шығармашылыққиялдықалыптастыру; табиғаттысақтаудаадамныңрөлітуралыбілімдерінқалыптастыру; қоршағанортада, табиғаттақауіпсіздіктісақтау. **Байланысжәнеқозғалысқұралдары.** Қозғалысортасынескереотырып, көліққұралдарынтанып жәнеатайбілудағдыларынқалыптастыру. Әртүрлікөліққұралдары мен олардыбасқаратынадамдартуралыбілімдерінжетілдіру. Көліктежұмысістейтінадамдарғасыйластықтанытуғатәрбиелеу.

	Қоршағанортамен танысу	- ересектердіңеңбегі, оныңқоғамдықөмірдегірөлітуралы, жалпықабылданғаннормалар мен ережелернегізіндеқұрдастарыменжәнееересектерменөзарақарым-қатынастарытуралыбілімдерінкеңейту; - отансүйгіштіксезімдерін, еліміздіңжетістігінемақтанышсезімінтәрбиелеу; - құрдастарыменсыпайықарым-қатынасжасауға баулу; - туғанөлкеге, өзініңелінежәнеоныңтарихынасүйіспеншіліккетәрбиелеу; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінкеңейту; - танымдыққызығушылықтары мен шығармашылыққиялдықалыптастыру; табиғаттысақтаудаадамныңрөлітуралыбілімдерінқалыптастыру; қоршағанортада, табиғаттақауіпсіздіктісақтау. **Байланысжәнеқозғалысқұралдары.** Қозғалысортасынескереотырып, көліққұралдарынтанып жәнеатайбілудағдыларынқалыптастыру. Әртүрлікөліққұралдары мен олардыбасқаратынадамдартуралыбілімдерінжетілдіру. Көліктежұмысістейтінадамдарғасыйластықтанытуғатәрбиелеу.

Білім беру ұйымы «Нұр -Дидар»____бөбекжай балабақшасы_____
Топ: Ересек топ «Толағай»
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Желтоқсан айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Желтоқсан	Дене шынықтыру	- балалардыңденесінүйлесімдідамыту, спорттық, қимылдыойындарға, спортпенайналысуғақызығушылықтыарттыру; - денесапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділіктіқалыптастыру; - негізгіқимылтүрлерін: жүру мен жүгіруді, секіру мен лақтыруды, қағыпалуды, еңбектеу мен өрмелеуді, жекемәдени-гигиеналықдағдыларыжетілдіру; - денешынықтыружаттығуларынорындауғақызығушылықтыояту, салауаттыөмірсалтынұстануғатәрбиелеу; - әртүрліұлттыққимылдыойындарға, жарыссипатындағыойындарғақызығушылыққа баулу; - ойынбарысында, спорт жабдықтарынқолданудақауіпсіздіктісақтау. **Еңбектеу, өрмелеу:** 10 метргедейінгіқашықтықтазаттардыңарасымен тура бағытбойынша, көлбеутақтайбойыментөрттағандапеңбектеу; етпетіменжатып, гимнастикалық скамейка бойыменқолдарыментартылып, алғақарайеңбектеу; табан мен алақанғасүйеніп, төрттағандапеңбектеу, 50 сантиметр биіктіктеілінгенарқанныңастынанеңбектеу; құрсауданеңбектепөту; гимнастикалыққабырғағажоғары-төменауыспалықадамменөрмелеу, бөренежәнегимнастикалықскамейкаданаттапөту. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** ***Кеудегеарналғанжаттығулар.*** Екіқолдыбелгеқойып, оңға-солғабұрылу (жылдамжәнебірқалыпты). Оңға, солғаеңкею, шалқаю. Тұрғанқалыптаекіаяқбірге (алшақ), алғаеңкейіп, қолдыңсаусақтарынаяқтыңұшынажеткізіп, заттардықоюжәнежоғарыкөтеру. Тізерлепотырып, доптыөзіненайналдырадомалату. Біраяқтыжоғарыкөтеріп, жоғарыкөтерілгенаяқтыңастынанзаттыбірқолданекіншіқолға беру. Отырғанқалыптаекіаяқтыжоғарыкөтеру, бүгужәнежазу, төментүсіру. Екіаяқтыайқастырып, отыружәнетұру. Тізерлептұрып, алғаеңкеюжәнеартқашалқаю, екіаяқтыкезекбүгужәнежазу, көтеружәнетүсіру. Қолыназатұстап, шалқасынанжатып, қолдысозужәне осы

		қалыптаетпетіненбұрылыпжату. Етпетіненжатқанқалыптаиықтарын, басын, қолдарыналғасозыпкөтеру. **Спорттықжаттығулар.** ***Шанаменсырғанау:***төбешіктенсырғанау; бір-бірінсырғанату, шанаментөбешіккекөтерілу, төбешіктентүскендетежеу. Мұзжолменөзбетіншесырғанау. ***Шаңғыменжүру:*** шаңғыменбірініңартынанбіріжүру; ересектердіңкөмегіменшаңғынықиіп, шешу. **Қимылдыойындар.** Қимылдыойындарғақызығушылықтыдамыту. Танысойындардыұйымдастырудабастамашылдық, дербестіктанытуға баулу. Ойындардафизикалыққасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық) дамыту. Қимылдыойындардажетекшірөлдіорындауғаүйрету, ойынережелерінсаналытүрдесақтауға баулу. Доптармен, секіргіштерменойындардабалалардыңбелсенділігіндамыту. **Дербесқимылбелсенділігі.** Балалардыңдоптармен, қозғалатынойыншықтармен, құрсаулارменойындарынқолдау, денешынықтыруқұралдарын, спорттықжәнеқимылдыойындарғаарналғанатрибуттардыпайдалануғаынталандыру. Балалардыпедагогпенбіргежаттығулардыорындауға, қимылдыойындарғақатысуғатарту. Балалардыңжасжәнежекеерекшеліктерінескереотырып, ағзағатүсетінсалмақтыреттеу. . **Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру.** Дене белсенділігі (таңертеңгіжаттығу, шынықтыру, спорттықжәнеқимылдыойындар) мен ұйқыныңқанықболуыныңпайдасытуралытүсініктікеңейту. Құлапқалғанкездеөзінеқарапайымкөмеккөрсетуге, науқастанғанкездеересектергежүгінуге баулу. **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балалардыұқыптылыққа, тазалыққа, өзініңсыртқыкелбетінқадағалаудыәдеткеайналдыруға баулу. Тамақтанаралдында, дәретханағабарғаннанкейін, ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынменжууға, тісінтазалауғаүйрету. Тарақты, қолорамалдыпайдаланабілудібекіту. Тамақтануәдебінсақтау. Тамақтыасықпайшайнау, асханақұралдарын (қасық, шанышқы), майлықтыдұрысқолдану, тамақтаныпболғаннанкейінауыздышаю. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдыларын: өзбетіншекиіну мен шешінуді, тісінтазалаудыжетілдіру. Киімдердіжинау, ілу, ересектіңкөмегіменолардытазалау, құрғату. Бейнелеуәрекетінсоңқұтыларды, қылқаламдардыжуу, үстелдісүрту. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Шынықтырудыңбарлықтүрлерін, жалпыжәнежергілікті су шараларынжүргізу: дымқылшүберекпенсүртіну, аяқтарды, дененішаю, әрбіртамақтанғаннанкейінауыздышаю. Жалпақтабандылықтыңалдын-алуүшінтүрліжолдармен, жылықүндерішөптің, құмныңүстіменжалаңаяқжүру. Қимылдауғаыңғайлы,

		жеңілкиімменжелдетілгенбөлмедеденежаттығуларынорындау. Тынысалужолдарыншынықтыру. Тақырыбы:1. Еңістақтайдыңүстімен жүру"..2 . Тепе-теңдіктісақтайық.3. .Досқанені үйретемін?"4. Төрттағандап еңбектеу".5 Саптыбұзбайеңбектейміз". 6. Озаттар эстафеталары".7. Тепе-теңдіктісақтап жүру"8. Шыршаойыншығынқолға ұстап".9. Шеңбердегі қызықтар".10. Гимнастикалықкабырғаға өрмелеу".11. Аяз-Атасыйлығына жетейік".12. Аяз-атаменойындаржарысы 13 Ұзындыққа секіру".14. Қысқы ойындар".15. Қысқыэстафеталар".
	Сөйлеудідамыту	- балалардыөздігіненсипаттаужәнебаяндауәңгімелерінқұруға баулу; - баланыңайналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстартуралыақпараттардыалуындаоныңқажеттіліктерінқанағаттандыру, олардықұрдастарыменталқылау. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дауысты, дауыссыздыбыстардыдұрысайтудағдыларынбекіту, ызыңжәнеүнді (р, л) дыбыстардыанықайтуғажаттықтыру. Артикуляциялықаппараттыжетілдіру. Сөйлеуқарқынынөзгертудібекіту: ақырын, жылдамсөйлеудімеңгертуүшінтақпақтар мен жаңылтпаштарайтқызу. Дикция бойыншажұмыстыжалғастыру: сөздер мен сөзтіркестерініңдұрысайтылуынжақсарту. **Сөздікқор.** Айналасындағызаттарменсөздікқордыкеңейту: тұрмыстықзаттаржәнеқоршаған орта заттарыныңқолданылумаңыздылығынтүсіну, заттардыңатауларын, олардыңбөліктері мен бөлшектерін, оларжасалғанматериалдарды, материалдардыңбелгіліжәнебелгісізқасиеттерінсөйлеудеқолдану. Баланыңсөздікқорынайналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстардыңатауларыменкеңейту, аталғанзаттардыңқолданылуаясытуралыбалаларменталқылау. Сөздікқордыересектердіңмамандықтарынбілдіретінзатесімдермен, еңбекәрекетінбілдіретінетістіктерментолықтыру. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөйлемдегісөздердібайланыстыруға, көмекшісөздердідұрысқолдануға, затесімдердіжекешежәнекөпшетүрдеүйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Диалогтіксөйлеудіжетілдіру: әңгімегеқатысуға баулу, диалогкеқатысушыүшінтүсініктісұрақтарқоюғажәнеқойылғансұрақтарғадұрыс, толықжауапберуге баулу. Балалардыәңгімеайтуғаүйрету: затты, суреттіөзбетіншеқарап, сипаттауғаүйрету.
	Көркемәдеб	- балаларәдебиетіне, театр әлемінеқызығушылықтыдамыту;

	иет	- балаларғажастарынасәйкестыңдауға, сахналауға, тәрбиелікмәні бар әдебишығармалардыұсыну. Әдебишығармалардымұқияттыңдау, кейіпкерлергежанашырлықтаныту, ондағыәрекеттердіңдамуынқадағалау, мазмұнынтүсінугежәнеолардыңмазмұнынқайталапайтуда сюжет желісініңреттілігінсақтауға, автор сөздерінайту, кейіпкерлердіңмінезін беру, шығармамазмұныбойыншасұрақтарғажауапберуге, ересектерменбіргеертегі мен әңгіменіңбасын, соңынойданқұрастыруға баулу.
	Қазақтілі	- ересектерменжәнебалаларменеркінқарым-қатынасжасаудағдыларынқалыптастыру; - Қазақстанхалқыныңмәдениетімен, салт-дәстүрлеріментаныстыруарқылытүрлібалаларәрекетіндебалалардыңауызшасөйлеуіндамыту. **Тілдікдамытушы орта.** Айналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстар, оқиғалартуралыақпараттардыалуғажәнеолардыталқылауғамүмкіндік беру. Ұжымдықәңгімегеқатысуға, әңгімелесушініңсөзінбөлмей, кезекпенсөйлеугеүйрету. Бейнелеуқұралдарынқолданаотырып, еркінойындардажәнесахналыққойылымдардаадамдар мен жануарлардыңэмоционалдыкөңіл-күйінжеткізуге, сөйлесубарысындаәңгімелесушініңназарынөзінеаударуүшінинтонацияменсөйлеумәнерінөзбетіншеқолдану. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялықжәнедауысаппаратын, сөйлеудетынысалуды, фонематикалықестуді, анықжәнеқалыптықарқынменсөйлейбілудідамыту. Қазақтілінетән "ө,қ" дыбыстарынжеке, сөзішіндеанықайтуға баулу. **Сөздікқор.** Шағынөлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтаржаттату, жұмбақтаршешкізу. Шығарманыжеткізудеоның мазмұны мен сипатынасәйкестүрліинтонацияларды, үзілістерді, логикалықекпіндіқолданып, мәнерлепайтуға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздердіжіктеп, тәуелдеп, септепқолданабілугеүйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Қарым-қатынасбарысындабалалардықойылғансұрақтардыңсипатынасәйкесхабарлы, лепті, бұйрықтысөйлемдерменжауапберуге, өзі мен құрдастарының жауабындағықателіктердіжәнежауаптыңдұрыстығынажыратабілугежәнедұрысжауабынұсынуға, бір-біріне неге, не үшіндегензерттеусипатындағысұрақтардықоюға, бір-біріменеркін диалог құруға, еркінталқылауғамүмкіндік беру.

		Тақырыбы:1Қысмезгілі. Қысқытабиғат құбылыстары".2. Қазақстанбайлықтары. 5 дейінсанау, кері санау".3. Киімдер, аяққиім, бас киім.4. "Жаңажылдықсыйлықтар
	Математика негіздері	- заттардызерттеубарысындаолардыңпішінін, көлемінкөзбенөлшеу, қолменұстауарқылыкөрнекі-бейнелікойлауды, естесақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдыңұсақмоторикасындамыту; - танымдыққызығушылықтыдамыту, себеп-салдарлықбайланыстардыорнату, талдаужасайбілуге, қорытындышығаруға баулу; - сенсорлыққабілеттерін, бастапқыойлауоперацияларын, жиынтуралықарапайымтүсініктерінқалыптастыру; - сыниойлаудағдыларынқалыптастыру, ұжымменжұмысістейбілугеүйрету; - эстетикалықталғамдықалыптастыру, балалардың ой-өрістерінкеңейту; тіріжәнеөлітабиғатобъектілерінеұқыптықарауғатәрбиелеу. **Шама.** Заттаршамасыбойыншаәртүрліболатындығыжайлытүсінік беру. Ұзындығы, ені, жәнебиіктігібойыншаекізаттысалыстыру, екізатты үстінежәнеқасынақоютәсілдерінқолданып, жуандығыбойыншазаттардысалыстыру, салыстырунәтижелерінұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуан- жіңішке сын есімдерменбелгілеу. Бірнешезаттыөсужәнекемуретіменорналастырып, салыстыру.
	Сурет салу	- қазақхалқыныңұлттықбейнелеуөнеріне баулу арқылыпатриотизмгетәрбиелеу; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңкөркем-шығармашылыққабілеттерін, дербестігін, белсенділігіндамыту. Дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышпішіндегіқазақоюларыныңэлементтерін: «құсқанаты», «бүршік», «қызғалдақ», «қошқармүйіз», «қойізі», «құстұмсық», «бота мойын», «ботакөз», «ирек», «су» суретін салу, элементтердіңорналасуретін, олардыңарасындағықашықтықтысақтау.
	Жапсыру	- қоршағанортадағыәсемдіктіқабылдауға баулу, шығармашылықойлау мен қиялдыдамыту; - өнертүрлерітуралыұғымдардыкеңейту, заттардықараужәнеқолменұстапзерттеудідамыту. Тар жолақтардыкөлденеңіненқиюды, шаршыныңбұрыштарынқиюдыүйрету.
	Мүсіндеу	- өзініңжәнебасқабалалардыңжұмыстарынбағалауарқылыкөркем- эстетикалықталғамдыдамыту; - өнертуындыларынқабылдау мен түсінудағдыларынқалыптастыру. Бірнешебөліктердензаттардымүсіндеу, олардыорналастыру, пропорциялардысақтау, бөліктердібіріктіру.
	Музыка	- балаларғатыңдауға, айтуғажастарынасәйкес, тәрбиелікмәні бар әндердіұсыну.

		Балалардыңмузыкағадегенқызығушылығынтудыру, оны тыңдауғаынталандыру, музыкалықшығармалардыэмоционалдықабылдаудыдамыту. **Музыка тыңдау.** Музыканытыңдаумәдениетінсақтау (музыкалықшығармалардыалаңдамайсоңынадейінтыңдау). Музыканыңсипатынсезінугеүйрету, танысшығармалардыбілу, тыңдалғанмузыкаданалғанәсерлерітуралыәңгімелеу, музыкалықшығарманыңмәнерлікұралдарынбайқауғаүйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам). **Әнайту.** Балалардымәнерлепәнайтуғаүйрету, әндісозып, қимылдарменүйлестіріпайтудықалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқамузыкалықфразалararасындатынысалудыдамыту. Әуенді таза жәнесөздердіанықайтуға, музыканыңсипатынжеткізебілугеүйрету. Аспаптыңсүйемелдеуіменжәнесүйемелдеуінсізәнайтуға баулу (тәрбиешінікөмегімен). **Музыкалық-ырғақтықимылдар.** Би қимылдарын, ойындағымузыкалыққимылдардыорындауғақызығушылықтудыру, марш сипатынырғақтыжүріспен беру, музыканыңқимылдықсипатынақарайжеңіл, ырғақтыжүгіру; музыканыңырғағыннақтыбереотырып, қосаяқпенеркінжәнежеңілсекіру. **Балалармузыкалықаспаптарындаойнау.** Танысәндердіорындаудабалаларғаарналғанәртүрлішулымузыкалықаспаптардықолдану. Домбыраәуендердіойнау. **Билер.** Әуенніңкөңілдісипатынқабылдауғаүйрету, музыканыңкіріспесінажырату, кіріспеденкейінқимылдардыбастау, музыканыңсипатынасәйкесқимылдардыауыстыру, би қимылдарының, билердіңатауларынестесақтау. Жеңіл, ырғақпенқозғалу; жұппен би қимылдарынорындау; билердеойындағымузыкалыққимылдардықолдану. Тақырыбы:1. Қыс ән"".2. Қыс әні".3. Қыстысағындық" 4. Саптыбұзбай еңбектейміз.5 Жаңа жыл".6. Жаңажыл сыйлықтары.7. Жасылшырша жанында".8.Шыршажыры"

Білім беру ұйымы «Нұр -Дидар»____бөбекжай балабақшасы_____
Топ: Ересек топ «Толағай»
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Қаңтар айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Қаңтар	Дене шынықтыру	- балалардыңденесінүйлесімдідамыту, спорттық, қимылдыойындарға, спортпенайналысуғақызығушылықтыарттыру; - денесапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділіктіқалыптастыру; - негізгіқимылтүрлерін: жүру мен жүгіруді, секіру мен лақтыруды, қағыпалуды, еңбектеу мен өрмелеуді, жекемәдени-гигиеналықдағдыларыжетілдіру; - денешынықтыружаттығуларынорындауғақызығушылықтыояту, салауаттыөмірсалтынұстануғатәрбиелеу; - әртүрліұлттыққимылдыойындарға, жарыссипатындағыойындарғақызығушылыққа баулу; - ойынбарысында, спорт жабдықтарынқолданудақауіпсіздіктісақтау. **Секіру:** бірорындатұрып, қосаяқпенсекіру, 2–3 метр қашықтыққаалғаұмтылыпқосаяқпенсекіру, бірорындатұрып, оңға, солғабұрылыпсекіру; аяқтыбірге, алшаққойып, біраяқпен (оңжәнесолаяқтыалмастыру) секіру, 4–5 сызықтанаттап (сызықтардыңарақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 20–25 сантиметр биіктіктенсекіру, орнынанұзындыққа (шамамен 70 сантиметр), қысқасекіргішпенсекіру. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** ***Кеудегеарналғанжаттығулар.*** Екіқолдыбелгеқойып, оңға-солғабұрылу (жылдамжәнебірқалыпты). Оңға, солғаеңкею, шалқаю. Тұрғанқалыптаекіаяқбірге (алшақ), алғаеңкейіп, қолдыңсаусақтарынаяқтыңұшынажеткізіп, заттардықоюжәнежоғарыкөтеру. Тізерлепотырып, доптыөзіненайналдырадомалату. Біраяқтыжоғарыкөтеріп, жоғарыкөтерілгенаяқтыңастынанзаттыбірқолданекіншіқолға беру. Отырғанқалыптаекіаяқтыжоғарыкөтеру, бүгужәнежазу, төментүсіру. Екіаяқтыайқастырып, отыружәнетұру. Тізерлептұрып, алғаеңкеюжәнеартқашалқаю, екіаяқтыкезекбүгужәнежазу, көтеружәнетүсіру. Қолыназатұстап, шалқасынанжатып, қолдысозужәне осы қалыптаетпетіненбұрылыпжату. Етпетіненжатқанқалыптаиықтарын, басын, қолдарыналғасозыпкөтеру. **Спорттықжаттығулар.** ***Шанаменсырғанау:***төбешіктенсырғанау; бір-бірінсырғанату, шанаментөбешіккекөтерілу,

		төбешіктентүскендетежеу. Мұзжолменөзбетіншесырғанау. **Қимылдыойындар.** Қимылдыойындарғақызығушылықтыдамыту. Танысойындардыұйымдастырудабастамашылдық, дербестіктанытуға баулу. Ойындардафизикалыққасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық) дамыту. Қимылдыойындардажетекшірөлдіорындауғаүйрету, ойынережелерінсаналытүрдесақтауға баулу. Доптармен, секіргіштерменойындардабалалардыңбелсенділігіндамыту. **Дербесқимылбелсенділігі.** Балалардыңдоптармен, қозғалатынойыншықтармен, құрсауларменойындарынқолдау, денешынықтыруқұралдарын, спорттықжәнеқимылдыойындарғаарналғанатрибуттардыпайдалануғаынталандыру. Балалардыпедагогпенбіргежаттығулардыорындауға, қимылдыойындарғақатысуғатарту. Балалардыңжасжәнежекеерекшеліктерінескереотырып, ағзағатүсетінсалмақтыреттеу. Ауа-райының жағдайларынескеріп, таза ауадабалалардыңқимылдардыорындауыүшінжағдайларжасау. **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балалардыұқыптылыққа, тазалыққа, өзініңсыртқыкелбетінқадағалаудыәдеткеайналдыруға баулу. Тамақтанаралдында, дәретханағабарғаннанкейін, ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынменжууға, тісінтазалауғаүйрету. Тарақты, қолорамалдыпайдаланабілудібекіту. Тамақтануәдебінсақтау. Тамақтыасықпайшайнау, асханақұралдарын (қасық, шанышқы), майлықтыдұрысқолдану, тамақтанып болғаннанкейінауыздышаю. Тақырыбы?1. Жыланша жорғалау".2. Қарүстіндегіжолдар. 3 Қар атысайық".4 Аңдардан ептіміз".5. Аңдарғаеліктепжүреміз, 6. Аңдартуралыойындар". 7. Құстардайқайраттымыз". 8. Жылдамжәнеептіқұстар" 9. Қамқоршылартобы. 10. Доптыекіқолыменлақтыру". 11. Доппенжаттығулартүрлері 12..Доппенойындар".
	Сөйлеудідамыту	- балалардыөздігіненсипаттаужәнебаяндауәңгімелерінқұруға баулу; - баланыңайналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстартуралыақпараттардыалуындаоның қажеттіліктерінқанағаттандыру, олардықұрдастарыменталқылау. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дауысты, дауыссыздыбыстардыдұрысайтудағдыларынбекіту, ызыңжәнеүнді (р, л) дыбыстардыанықайтуғажаттықтыру. Артикуляциялықаппараттыжетілдіру. Сөйлеуқарқынынөзгертудібекіту: ақырын, жылдамсөйлеудіменгертуүшінтақпақтар мен жаңылтпаштарайтқызу. Дикция бойыншажұмыстыжалғастыру: сөздер мен сөзтіркестерініңдұрысайтылуынжақсарту. **Сөздікқор.**

		Айналасындағызаттарменсөздікқордыкеңейту: тұрмыстықзаттаржәнеқоршаған орта заттарыныңқолданылумаңыздылығынтүсіну, заттардыңатауларын, олардыңбөліктері мен бөлшектерін, оларжасалғанматериалдарды, материалдардыңбелгіліжәнебелгісізқасиеттерінсөйлеудеқолдану. Баланыңсөздікқорынайналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстардыңатауларыменкеңейту, аталғанзаттардыңқолданылуаясытуралыбалаларменталқылау. Сөздікқордыересектердіңмамандықтарынбілдіретінзатесімдермен, еңбекәрекетінбілдіретінетістіктерментолықтыру. Сөйлеудекүнделіктікөпқолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктердіқолдану. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөйлемдегісөздердібайланыстыруға, көмекшісөздердідұрысқолдануға, затесімдердіжекешежәнекөпшетүрдеүйрету, олардызатесімдерменсептіктерде, жекешежәнекөпшетүрде, затесімдерді сын есімдерменбайланыстыруға, етістіктердібұйрықрайыменқолданабілугеүйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырыпсөйлеу.** Диалогтіксөйлеудіжетілдіру: әңгімегеқатысуға баулу, диалогкеқатысушышүшінтүсініктісұрақтарқоюғажәнеқойылғансұрақтарғадұрыс, толықжауапберуге баулу. Балалардыәңгімеайтуғаүйрету: затты, суреттіөзбетіншеқарап, сипаттауғаүйрету.
	Көркемәдебиет	- балаларәдебиетіне, театр әлемінеқызығушылықтыдамыту; - балаларғажастарынасәйкестыңдауға, сахналауға, тәрбиелікмәні бар әдебишығармалардыұсыну. Балалардыңкітаптағыиллюстрациялардыөзбетіншеқарастырып, ертегі, әңгімеқұрастыруынамүмкіндік беру.
	Қазақтілі	- ересектерменжәнебалаларменеркінқарым-қатынасжасаудағдыларынқалыптастыру; - Қазақстанхалқыныңмәдениетімен, салт-дәстүрлеріментаныстыруарқылытүрлібалаларәрекетіндебалалардыңауызшасөйлеуіндамыту. **Тілдікдамытушы орта.** Айналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстар, оқиғалартуралыақпараттардыалуғажәнеолардыталқылауғамүмкіндік беру. Ұжымдықәңгімегеқатысуға, әңгімелесушініңсөзінбөлмей, кезекпенсөйлеугеүйрету. Бейнелеуқұралдарынқолданаотырып, еркінойындардажәнесахналыққойылымдардаадамдар мен жануарлардыңэмоционалдыкөңіл-күйінжеткізуге, сөйлесубарысындаәңгімелесушініңназарынөзінеаударуүшінинтонацияменсөйлеумәнерінөзбетіншеқолдану. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялықжәнедауысаппаратын, сөйлеудетынысалуды, фонематикалықестуді,

		анықжәнеқалыптықарқынменсөйлейбілудідамыту. Қазақтілінетән "ө,қ" дыбыстарынжеке, сөзішіндеанықайтуға баулу. **Сөздікқор.** Шағынөлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтаржаттату, жұмбақтаршешкізу. Шығарманыжеткізудеоныңмазмұны мен сипатынасәйкестүрліинтонацияларды, үзілістерді, логикалықекпіндіқолданып, мәнерлепайтуға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздердіжіктеп, тәуелдеп, септепқолданабілугеүйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Қарым-қатынасбарысындабалалардықойылғансұрақтардыңсипатынасәйкесхабарлы, лепті, бұйрықтысөйлемдерменжауапберуге, өзі мен құрдастарыныңжауабындағықателіктердіжәнежауаптыңдұрыстығынажыратабілугежәнедұрысжауабынұсынуға, бір-біріне неге, не үшіндегензерттеусипатындағысұрақтардықоюға, бір-біріменеркін диалог құруға, еркінталқылауғамүмкіндік беру. Тақырыбы:1Қаржауады. Қатты - жұмсақ. Суық–ыстық 2. ""Үшторай" ертігісін оқу."4"Қыстайтын құстар. Көп, аз, тең."
	Математика негіздері	- заттардызерттеубарысындаолардыңпішінін, көлемінкөзбенөлшеу, қолменұстауарқылыкөрнекі-бейнелікойлауды, естесақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдыңұсақмоторикасындамыту; - танымдыққызығушылықтыдамыту, себеп-салдарлықбайланыстардыорнату, талдаужасайбілуге, қорытындышығаруға баулу; - сенсорлыққабілеттерін, бастапқыойлауоперацияларын, жиынтуралықарапайымтүсініктерінқалыптастыру; - сыниойлаудағдыларынқалыптастыру, ұжырменжұмысістейбілугеүйрету; - эстетикалықталғамдықалыптастыру, балалардың ой-өрістерінкеңейту; тіріжәнеөлітабиғатобъектілерінеұқыптықарауғатәрбиелеу. **Геометриялықфигуралар.** Балалардыгеометриялықфигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атайбілугеүйрету, геометриялықпішіндердікөружәнесипапсезуарқылызерттеу, сөйлеуде сын есімдердіқолданып, салыстырунәтижелерінатау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқанемесеұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығыбойыншатең).
	Сурет салу	- қазақхалқыныңұлттықбейнелеуөнеріне баулу арқылыпатриотизмгетәрбиелеу;

		- түрлібалаларәрекетіндебалалардыңкөркем-шығармашылыққабілеттерін, дербестігін, белсенділігіндамыту. Балалардыңгүлдер, қоршағанзаттар мен табиғатобъектілерініңтүстері мен реңктерітуралыұғымдарынбайыту. Қоңыр, қызғылтсары, ашықжасылреңктерментаныстыружәнеолтүстердіөзбетіншежасауғаынталандыру (қажеттітүстішығаруүшінбояулардыараластыру).
	Жапсыру	- қоршағанортадағыәсемдіктіқабылдауға баулу, шығармашылықойлау мен қиялдыдамыту; - өнертүрлерітуралыұғымдардыкеңейту, заттардықараужәнеқолменұстапзерттеудідамыту. Дайынпішіндерденжануарлар, құстар, гүлдердіңпішінінқиюжәнеол заттардықағазбетінеорналастырудағдыларынқалыптастыру. Композициянықұрастырукезіндезаттар мен нысандардыңкөлемібойыншаарақатынасынескеру. Ұсақэлементтердіересектердіңкөмегіменжелімдеу, алдыменқағазбетіндезаттыңбейнелерінқұрастырып, соданкейін оны желімдеу.
	Мүсіндеу	- өзініңжәнебасқабалалардыңжұмыстарынбағалауарқылыкөркем- эстетикалықталғамдыдамыту; - өнертуындыларынқабылдау мен түсінудағдыларынқалыптастыру. Балалардыңкөлемдіпішіндер мен қарапайымкомпозициялардымүсіндеугеқызығушылығынарттыру.
	Музыка	- балаларғатыңдауға, айтуғажастарынасәйкес, тәрбиелікмәні бар әндердіұсыну. Балалардыңмузыкағадегенқызығушылығынтудыру, оны тыңдауғаынталандыру, музыкалықшығармалардыэмоционалдықабылдаудыдамыту. **Музыка тыңдау.** Музыканытыңдаумәдениетінсақтау (музыкалықшығармалардыаландамайсоңынадейінтыңдау). Музыканыңсипатынсезінугеүйрету, танысшығармалардыбілу, тыңдалғанмузыкаданалғанәсерлерітуралыәңгімелеу, музыкалықшығарманыңмәнерліқұралдарынбайқауғаүйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғарыдыбыстардыажырату (секста, септима шегіндежоғары, төмен). **Әнайту.** Балалардымәнерлепәнайтуғаүйрету, әндісозып, қимылдарменүйлестіріпайтудықалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқамузыкалықфразалараарасындатынысалудыдамыту. Әуенді таза жәнесөздердіанықайтуға, музыканыңсипатынжеткізебілугеүйрету. Аспаптыңсүйемелдеуіменжәнесүйемелдеуінсізәнайтуға баулу (тәрбиешінікөмегімен). **Музыкалық-ырғақтықимылдар.** Би қимылдарын, ойындағымузыкалыққимылдардыорындауғақызығушылықтудыру, марш сипатынырғақтыжүріспен беру, музыканыңқимылдықсипатынақарайжеңіл, ырғақтыжүгіру;

		музыканыңырғағыннақтыбереотырып, қосаяқпенеркінжәнежеңілсекіру, музыканыңекіншібөлігіндеқимылдардыөзгерту. **Балалармузыкалықаспаптарындаойнау.** Танысәндердіорындаудабалаларғаарналғанәртүрлішулымузыкалықаспаптардықолдану. Сазсырнайдаәуендердіойнау. **Билер.** Әуенніңкөңілдісипатынқабылдауғаүйрету, музыканыңкіріспесінажырату, кіріспеденкейінқимылдардыбастау, музыканыңсипатынасәйкесқимылдардыауыстыру, би қимылдарының, билердіңатауларынестесақтау. Жеңіл, ырғақпенқозғалу; жұппен би қимылдарынорындау; билердеойындағымузыкалыққимылдардықолдану. Музыканыңсипатынасәйкесойынәрекеттерінорындау, шеңбербойыменәнайтыпжүру, қимылдардыөзгерту, шапшаңдық пен ептіліктаныту, музыканыңкөңілді, ойнақысипатынажыратабілу, атрибуттармен би қимылдарынорындау. Тақырыбы: 1.Аппаққар" 2.Қасқырүнін тыңдайық".3 Аңдартуралы не білеміз 4 Құстар әні".5. Тауықтар" биі 6. Мысығым". 7. Мысықтыңжасырғанқұпиялары".
	Құрастыру	- балалардықауіпсіздіктісақтауға, ұқыптылыққатәрбиелеу. Қағазданқұрастыру. Қағазданқұрастыруғаүйрету: қағаздыңпарағынортасынанбүктеп, шыршықтап, көлемдіпішіндерге, орамдарға, ілмеккеайналдырабілу, бұрыштарынжәнеқырларынбіріктіру, желімдеу, бөлшектердіөзаражелімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісібойыншақарапайымпішіндерқұрастыру.
	Қоршағанорта ментанысу	- ересектердіңеңбегі, оныңқоғамдықөмірдегірөлітуралы, жалпықабылданғаннормалар мен ережелернегізіндеқұрдастарыменжәнеересектерменөзарақарым-қатынастарытуралыбілімдерінкеңейту; - отансүйгіштіксезімдерін, еліміздіңжетістігінемақтанышсезімінтәрбиелеу; - құрдастарыменсыпайықарым-қатынасжасауға баулу; - туғанөлкеге, өзініңелінежәнеоныңтарихынасүйіспеншіліккетәрбиелеу; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінкеңейту; - танымдыққызығушылықтары мен шығармашылыққиялдықалыптастыру; табиғаттысақтаудаадамныңрөлітуралыбілімдерінқалыптастыру; қоршағанортада, табиғаттақауіпсіздіктісақтау. **Жануарларәлемі.** Төрттүлікжәнеоныңтөлдері (мінезіндегіерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарғапайдасы), оларғакүтімжасаудағыересектердіңеңбегітуралыұғымдарынкеңейту.

		Жабайыаңдар, олардыңсыртқытүрі, қозғалуы, тіршілікетуортасы, азығы, қысқабейімделуітуралыұғымдарынбайыту.

Білім беру ұйымы «Нұр -Дидар»____бөбекжай балабақшасы_____
Топ: Ересек топ «Толағай»
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Ақпан айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Ақпан	Дене шынықтыру	- балалардыңденесінүйлесімдідамыту, спорттық, қимылдыойындарға, спортпенайналысуғақызығушылықтыарттыру; - денесапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділіктіқалыптастыру; - негізгіқимылтүрлерін: жүру мен жүгіруді, секіру мен лақтыруды, қағыпалуды, еңбектеу мен өрмелеуді, жекемәдени-гигиеналықдағдыларыжетілдіру; - денешынықтыружаттығуларынорындауғақызығушылықтыояту, салауаттыөмірсалтынұстануғатәрбиелеу; - әртүрліұлттыққимылдыойындарға, жарыссипатындағыойындарғақызығушылыққа баулу; - ойынбарысында, спорт жабдықтарынқолданудақауіпсіздіктісақтау. **Лақтыру, домалату, қағыпалу:**заттардыңарасымендоптарды, құрсаулардыбір-бірінедомалату; заттардықашықтыққалақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес), оңжәнесолқолыменкөлденеңқойылғаннысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан), 1,5 метр қашықтықтатігіненқойылған (нысанаортасыныңбиіктігі 1,5 метр) нысанағалақтыру; доптыбір-бірінетөменненжәнебастанасыралақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағыпалу; доптыкедергілеркылыбастанасыраекіқолыменжәнебірқолыменлақтыру (2 метр қашықтықтан); доптыжоғарылақтыружәнеекіқолыменқағыпалу (қатарынан 3–4 рет). **Жалпыдамытушыжаттығулар.** ***Кеудегеарналғанжаттығулар.*** Екіқолдыбелгеқойып, оңға-солғабұрылу (жылдамжәнебірқалыпты). Оңға, солғаеңкею, шалқаю. Тұрғанқалыптаекіаяқбірге (алшақ), алғаеңкейіп, қолдыңсаусақтарынаяқтыңұшынажеткізіп, заттардықоюжәнежоғарыкөтеру. Тізерлепотырып, доптыөзіненайналдырадомалату. Біраяқтыжоғарыкөтеріп, жоғарыкөтерілгенаяқтыңастынанзаттыбірқолданекіншіқолға беру. Отырғанқалыптаекіаяқтыжоғарыкөтеру, бүгужәнежазу, төментүсіру. Екіаяқтыайқастырып, отыружәнетұру. Тізерлептұрып, алғаеңкеюжәнеартқашалқаю, екіаяқтыкезекбүгужәнежазу, көтеружәнетүсіру. Қолыназатұстап, шалқасынанжатып, қолдысозужәне осы қалыптаетпетіненбұрылыпжату. Етпетіненжатқанқалыптаиықтарын, басын, қолдарыналғасозыпкөтеру **Қимылдыойындар.**

		Қимылдыойындарғақызығушылықтыдамыту. Танысойындардыұйымдастырудабастамашылдық, дербестіктанытуға баулу. Ойындардафизикалыққасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық) дамыту. Қимылдыойындардажетекшірөлдіорындауғаүйрету, ойынережелерінсаналытүрдесақтауға баулу. Доптармен, секіргіштерменойындардабалалардыңбелсенділігіндамыту. **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балалардыұқыптылыққа, тазалыққа, өзініңсыртқыкелбетінқадағалаудыәдеткеайналдыруға баулу. Тамақтанаралдында, дәретханағабарғаннанкейін, ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынменжууға, тісінтазалауғаүйрету. Тарақты, қолорамалдыпайдаланабілудібекіту. Тамақтануәдебінсақтау. Тамақтыасықпайшайнау, асханақұралдарын (қасық, шанышқы), майлықтыдұрысқолдану, тамақтанып болғаннанкейінауыздышаю. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдыларын: өзбетіншекиіну мен шешінуді, тісінтазалаудыжетілдіру. Киімдердіжинау, ілу, ересектіңкөмегіменолардытазалау, құрғату. Бейнелеуәрекетіненсоңқұтыларды, қылқаламдардыжуу, үстелдісүрту. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Шынықтырудыңбарлықтүрлерін, жалпыжәнежергілікті су шараларынжүргізу: дымқылшүберекпенсүртіну, аяқтарды, дененішаю, әрбіртамақтанғаннанкейінауыздышаю. Жалпақтабандылықтыңалдын-алуүшінтүрліжолдармен, жылықүндерішөптің, құмныңүстіменжалаңаяқжүру. Қимылдауғаыңғайлы, жеңілкиімменжелдетілгенбөлмедеденежаттығуларынорындау. Тынысалужолдарыншынықтыру. **Тақырыпбы:**1. Допты екі қолымен лақтыру". 2. Доппен жаттығулар түрлері".3 Доппен ойындар".4. "Доғадан өрмелеу 5 Жұптасып шынығайық 6. Жұптасып шынығайық 7.Велотренажер". "Велосипед". 8. Аяқпен жасалатын 9. Жүгірушілердің жарыстары".10. "Гимнастикалық қабырғамен өрмелеу".11. "Қол мен аяқтарымызшымыр 12. Қанатпентартуойыны
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әңгімелерін құруға баулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы ақпараттарды алуында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды құрдастарымен талқылау. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық

		естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Сөздік қор.** Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама- қарсы антоним сөздермен байыту. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу.** Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.
	Көркемәдебиет	- балаларәдебиетіне, театр әлемінеқызығушылықтыдамыту; - балаларғажастарынасәйкестыңдауға, сахналауға, тәрбиелікмәні бар әдебишығармалардыұсыну. Балалардыңкітаптағыиллюстрацияларды өзбетіншеқарастырып, ертегі, әңгімеқұрастыруынамүмкіндік беру. Шешендікке, сөзөнеріне баулу, халықауызәдебиетішығармаларыментаныстыру, санамақ, жаңылтпашайту, жұмбақшешу, айтыс өнеріне баулу.
	Қазақтілі	- ересектерменжәнебалалармен еркінқарым-қатынасжасаудағдыларынқалыптастыру; - Қазақстанхалқыныңмәдениетімен, салт-дәстүрлеріментаныстыруарқылытүрлібалаларәрекетіндебалалардыңауызшасөйлеуіндамыту. **Тілдікдамытушы орта.** Айналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстар, оқиғалартуралыақпараттардыалуғажәнеолардыталқылауғамүмкіндік беру. Ұжымдықәңгімегеқатысуға, әңгімелесушініңсөзінбөлмей, кезекпенсөйлеугеүйрету. Бейнелеуқұралдарынқолданаотырып, еркінойындардажәнесахналыққойылымдардаадамдар мен жануарлардыңэмоционалдыкөңіл-күйінжеткізуге, сөйлесубарысындаәңгімелесушініңназарынөзінеаударуүшінинтонациямен сөйлеумәнерінөзбетіншеқолдану.

		Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті. Артикуляциялықжәнедауысаппаратын, сөйлеудетынысалуды, фонематикалықестуді, анықжәнеқалыптықарқынменсөйлейбілудідамыту. Қазақтілінетән "ө,қ" дыбыстарынжеке, сөзішіндеанықайтуға баулу. **Сөздікқор.** Шағынөлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтаржаттату, жұмбақтаршешкізу. Шығарманыжеткізудеоның мазмұны мен сипатынасәйкестүрліинтонацияларды, үзілістерді, логикалықекпіндіқолданып, мәнерлепайтуға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздердіжіктеп, тәуелдеп, септепқолданабілугеүйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Қарым-қатынасбарысындабалалардықойылғансұрақтардыңсипатынасәйкесхабарлы, лепті, бұйрықтысөйлемдерменжауапберуге, өзі мен құрдастарының жауабындағықателіктердіжәнежауаптыңдұрыстығынажыратабілугежәнедұрысжауабынұсынуға, бір-біріне неге, не үшіндегензерттеусипатындағысұрақтардықоюға, бір-біріменеркін диалог құруға, еркінталқылауғамүмкіндік беру. Тақырыбы:1Жиһаздар. Балықтыбақылау. 2. "Мамандықтар. Диалогтар."3. Тұрмыстық техника. Жеңіл - ауыр. Суық - ыстық"4. Кел, жаттығайық! Адамныңденемүшелері. Оң - сол."
	Математика негіздері	- заттардызерттеубарысындаолардыңпішінін, көлемінкөзбенөлшеу, қолменұстауарқылыкөрнекі-бейнелікойлауды, естесақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдыңұсақмоторикасындамыту; - танымдыққызығушылықтыдамыту, себеп-салдарлықбайланыстардыорнату, талдаужасайбілуге, қорытындышығаруға баулу; - сенсорлыққабілеттерін, бастапқыойлауоперацияларын, жиынтуралықарапайымтүсініктерінқалыптастыру; - сыниойлаудағдыларынқалыптастыру, ұжымменжұмысістейбілугеүйрету; - эстетикалықталғамдықалыптастыру, балалардың ой-өрістерінкеңейту; тіріжәнеөлітабиғатобъектілерінеұқыптықарауғатәрбиелеу. **Геометриялықфигуралар.** Балалардыгеометриялықфигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) жәнеденелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атайбілугеүйрету,

		геометриялықпішіндердікөружәнесипапсезуарқылызерттеу, сөйлеуде сын есімдердіқолданып, салыстырунәтижелерінатау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқанемесеұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығыбойыншатең).
	Сурет салу	- қазақхалқыныңұлттықбейнелеуөнеріне баулу арқылыпатриотизмгетәрбиелеу; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңкөркем-шығармашылыққабілеттерін, дербестігін, белсенділігіндамыту. Сурет салудаәртүрлітүстердіқолдануға, көптүскеназараударуғадегенұмтылыстықолдау.
	Жапсыру	- қоршағанортадағыәсемдіктіқабылдауға баулу, шығармашылықойлау мен қиялдыдамыту; - өнертүрлерітуралыұғымдардыкеңейту, заттардықараужәнеқолменұстапзерттеудідамыту. Дайынпішіндерденжануарлар, құстар, гүлдердіңпішінінқиюжәнеол заттардықағазбетінеорналастырудағдыларынқалыптастыру. Композициянықұрастырукезіндезаттар мен нысандардыңкөлемібойыншаарақатынасынескеру. Ұсақэлементтердіересектердіңкөмегіменжелімдеу, алдыменқағазбетіндезаттыңбейнелерінқұрастырып, соданкейін оны желімдеу.
	Мүсіндеу	- өзініңжәнебасқабалалардыңжұмыстарынбағалауарқылыкөркем- эстетикалықталғамдыдамыту; - өнертуындыларынқабылдау мен түсінудағдыларынқалыптастыру. Мүсіндеудеқысу, тарту, басу әдістерінқолдану. Кескіштіқолданудыүйрету, оныңкөмегіменжасалғанбұйымдыбезендіругеынталандыру.
	Музыка	- балаларғатыңдауға, айтуғажастарынасәйкес, тәрбиелікмәні бар әндердіұсыну. Балалардыңмузыкағадегенқызығушылығынтудыру, оны тыңдауғаынталандыру, музыкалықшығармалардыэмоционалдықабылдаудыдамыту. **Музыка тыңдау.** Музыканытыңдаумәдениетінсақтау (музыкалықшығармалардыалаңдамайсоңынадейінтыңдау). Музыканыңсипатынсезінугеүйрету, танысшығармалардыбілу, тыңдалғанмузыкаданалғанәсерлерітуралыәңгімелеу, музыкалықшығарманыңмәнерліқұралдарынбайқауғаүйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғарыдыбыстардыажырату (секста, септима шегіндежоғары, төмен). **Әнайту.** Балалардымәнерлепәнайтуғаүйрету, әндісозып, қимылдарменүйлестіріпайтудықалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқамузыкалықфразалararасындатынысалудыдамыту. Әуенді таза жәнесөздердіанықайтуға, музыканыңсипатынжеткізебілугеүйрету. Аспаптыңсүйемелдеуіменжәнесүйемелдеуінсізәнайтуға баулу (тәрбиешінікөмегімен).

		Музыкалық-ырғақтықимылдар. Би қимылдарын, ойындағымузыкалықкимылдардыорындауғақызығушылықтудыру, марш сипатынырғақтыжүріспен беру, музыканыңкимылдықсипатынақарайжеңіл, ырғақтыжүгіру; музыканыңырғағыннақтыбереотырып, қосаяқпенеркінжәнежеңілсекіру, музыканыңекіншібөлігіндекимылдардыөзгерту. **Балалармузыкалықаспаптарындаойнау.** Танысәндердіорындаудабалаларғаарналғанәртүрлішулымузыкалықаспаптардықолдану. Сазсырнайдаәуендердіойнау. **Билер.** Әуенніңкөңілдісипатынқабылдауғаүйрету, музыканыңкіріспесінажырату, кіріспеденкейінкимылдардыбастау, музыканыңсипатынасәйкесқимылдардыауыстыру, би қимылдарының, билердіңатауларынестесақтау. Жеңіл, ырғақпенқозғалу; жұппен би қимылдарынорындау; билердеойындағымузыкалықкимылдардықолдану. Музыканыңсипатынасәйкесойынәрекеттерінорындау, шеңбербойыменәнайтыпжүру, қимылдардыөзгерту, шапшаңдық пен ептіліктаныту, музыканыңкөңілді, ойнақысипатынажыратабілу, атрибуттармен би қимылдарынорындау. Тақырыбы1 : "Мысығым 2. "Мысықтың жасырған құпиялары".3. Көңілді арбакеш". 4.Көңілді арбакеш". (қайталау) 5. "Ойыншықтар".7. Ойыншық аспаптар". Зырлайды шанамыз". Зырлайды шанамыз". (қайталау)
	Құрастыру	- балалардықауіпсіздіктісақтауға, ұқыптылыққатәрбиелеу. Қағазданқұрастыру. Қағазданқұрастыруғаүйрету: қағаздыңпарағынортасынанбүктеп, шыршықтап, көлемдіпішіндерге, орамдарға, ілмеккеайналдырабілу, бұрыштарынжәнеқырларынбіріктіру, желімдеу, бөлшектердіөзаражелімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісібойыншақарапайымпішіндерқұрастыру.
	Қоршағанор таментанысу	- ересектердіңеңбегі, оныңқоғамдықөмірдегірөлітуралы, жалпықабылданғаннормалар мен ережелернегізіндекұрдастарыменжәнеересектерменөзарақарым-қатынастарытуралыбілімдерінкеңейту; - отансүйгіштіксезімдерін, еліміздіңжетістігінемақтанышсезімінтәрбиелеу; - құрдастарыменсыпайықарым-қатынасжасауға баулу; - туғанөлкеге, өзініңелінежәнеоныңтарихынасүйіспеншіліккетәрбиелеу; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінкеңейту; - танымдыққызығушылықтары мен шығармашылыққиялдықалыптастыру;

		табиғаттысақтаудаадамныңрөлітуралыбілімдерінқалыптастыру; қоршағанортада, табиғаттақауіпсіздіктісақтау. **Өлітабиғатқұбылыстары мен заттары.** Табиғаткұбылыстарытуралыұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) кеңейту. Бақылаукүнтізбесіндеауарайынбелгілеу (суық, жылы, күншуақты, қар, жаңбыржауды, желсоқты), соғансәйкескиіну. Қарапайымсебеп-салдарлықбайланыстардыбақылаужәнеанықтау (желсоғып, жапырақтартүсті, күнніңсуықтығынанжердегіқармұзғаайналды), ойын, еңбек, эксперимент барысындақұм, қар, су, мұз, тас, саздыңқасиеттерінанықтау. Ауарайы мен климаттықжағдайлардыңөзгеруінбақылау. Қазақстанныңтүрліаймақтарындаауарайыныңтүрлішеболуытуралытүсінік беру.

Білім беру ұйымы «Нұр -Дидар»____бөбекжай балабақшасы_____
Топ: Ересек топ «Толағай»
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Ақпан айы, 2022-2023 оқу жылы.
Балалардың жасы: 4 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: наурыз айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	**Ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**

Наурыз	Дене шынықтыру	- балалардың денесін үйлесімді дамыту, спорттық, қимылды ойындарға, спортпен айналысуға қызығушылықты арттыру; - дене сапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділікті қалыптастыру; - негізгі қимыл түрлерін: жүру мен жүгіруді, секіру мен лақтыруды, қағып алуды, еңбектеу мен өрмелеуді, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу; - әртүрлі ұлттық қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызығушылыққа баулу; - ойын барысында, спорт жабдықтарын қолдануда қауіпсіздікті сақтау. **Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.** Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** ***Аяққа арналған жаттығулар.*** Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі

	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әңгімелерін құруға баулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы ақпараттарды алуында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды құрдастарымен талқылау. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Сөздік қор.** Балаларды қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрімен таныстыру, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу.** Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған

	Көркем әдебиет	- балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты дамыту; - балаларға жастарына сәйкес тыңдауға, сахналауға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.

	Қазақ тілі	- ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру; - Қазақстан халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы түрлі балалар әрекетінде балалардың ауызша сөйлеуін дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылауға мүмкіндік беру. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге үйрету. Бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізуге, сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдану. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән "ө,қ, ү, ұ" дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор.** Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкес түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, мәнерлеп айтуға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге үйрету. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету, үлгі бойынша жай

	Математика негіздері	- заттарды зерттеу барысында олардың пішінін, көлемін көзбен өлшеу, қолмен ұстау арқылы көрнекі-бейнелік ойлауды, есте сақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; - танымдық қызығушылықты дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды орнату, талдау жасай білуге, қорытынды шығаруға баулу; - сенсорлық қабілеттерін, бастапқы ойлау операцияларын, жиын туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; - сыни ойлау дағдыларын қалыптастыру, ұжыммен жұмыс істей білуге үйрету; - эстетикалық талғамды қалыптастыру, балалардың ой-өрістерін кеңейту; тірі және өлі табиғат объектілеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Геометриялық фигуралар.** Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең).

	Сурет салу	- қазақ халқының ұлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу; - түрлі балалар әрекетінде балалардың көркем-шығармашылық қабілеттерін, дербестігін, белсенділігін дамыту. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту.
	Жапсыру	- қоршаған ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, шығармашылық ойлау мен қиялды дамыту; - өнер түрлері туралы ұғымдарды кеңейту, заттарды қарау және қолмен ұстап зерттеуді дамыту. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржынмен таныстыру. Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру.
	Мүсіндеу	- өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалау арқылы көркем- эстетикалық талғамды дамыту; - өнер туындыларын қабылдау мен түсіну дағдыларын қалыптастыру. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу.

	Музыка	- балаларға тыңдауға, айтуға жастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну. Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту. **Музыка тыңдау.** Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу. **Ән айту.** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). **Музыкалық-ырғақты қимылдар.** Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау. **Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы

	Құрастыру	- балаларды қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер- тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі, тостаған, ожау, астау, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.

	Қоршаған ортамен танысу	- ересектердің еңбегі, оның қоғамдық өмірдегі рөлі туралы, жалпы қабылданған нормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынастары туралы білімдерін кеңейту; - отансүйгіштік сезімдерін, еліміздің жетістігіне мақтаныш сезімін тәрбиелеу; - құрдастарымен сыпайы қарым-қатынас жасауға баулу; - туған өлкеге, өзінің еліне және оның тарихына сүйіспеншілікке тәрбиелеу; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін кеңейту; - танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық қиялды қалыптастыру; табиғатты сақтауда адамның рөлі туралы білімдерін қалыптастыру; қоршаған ортада, табиғатта қауіпсіздікті сақтау. **Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын меңгеруіне ықпал ету.** Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктерді кеңейту. Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениеті дағдыларын қалыптастыру. Балаларда мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру; амандасу, қоштасудың қажеттігі туралы еске салу, ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту.

Білім беру ұйымы «Нұр -Дидар»____бөбекжай балабақшасы_____
Топ: Ересек топ «Толағай»
Балалардың жасы: 4 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: сәуір айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	**Ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**

Сәуір	Дене шынықтыру	- балалардың денесін үйлесімді дамыту, спорттық, қимылды ойындарға, спортпен айналысуға қызығушылықты арттыру; - дене сапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділікті қалыптастыру; - негізгі қимыл түрлерін: жүру мен жүгіруді, секіру мен лақтыруды, қағып алуды, еңбектеу мен өрмелеуді, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу; - әртүрлі ұлттық қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызығушылыққа баулу; - ойын барысында, спорт жабдықтарын қолдануда қауіпсіздікті сақтау. **Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.** Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** ***Аяққа арналған жаттығулар.*** Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі

	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әңгімелерін құруға баулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы ақпараттарды алуында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды құрдастарымен талқылау. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Сөздік қор.** Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде қолдану. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен

	Көркем әдебиет	- балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты дамыту; - балаларға жастарына сәйкес тыңдауға, сахналауға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну. Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты) ынталандыру.

	Қазақ тілі	- ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру; - Қазақстан халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы түрлі балалар әрекетінде балалардың ауызша сөйлеуін дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылауға мүмкіндік беру. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге үйрету. Бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізуге, сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдану. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән "ө,қ, ү, ұ, і" дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор.** Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкес түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, мәнерлеп айтуға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.**

	Математика негіздері	- заттарды зерттеу барысында олардың пішінін, көлемін көзбен өлшеу, қолмен ұстау арқылы көрнекі-бейнелік ойлауды, есте сақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; - танымдық қызығушылықты дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды орнату, талдау жасай білуге, қорытынды шығаруға баулу; - сенсорлық қабілеттерін, бастапқы ойлау операцияларын, жиын туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; - сыни ойлау дағдыларын қалыптастыру, ұжыммен жұмыс істей білуге үйрету; - эстетикалық талғамды қалыптастыру, балалардың ой-өрістерін кеңейту; тірі және өлі табиғат объектілеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Кеңістікті бағдарлау.** Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр).

	Сурет салу	- қазақ халқының ұлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу; - түрлі балалар әрекетінде балалардың көркем-шығармашылық қабілеттерін, дербестігін, белсенділігін дамыту. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу.
	Жапсыру	- қоршаған ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, шығармашылық ойлау мен қиялды дамыту; - өнер түрлері туралы ұғымдарды кеңейту, заттарды қарау және қолмен ұстап зерттеуді дамыту. Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту.
	Мүсіндеу	- өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалау арқылы көркем- эстетикалық талғамды дамыту; - өнер туындыларын қабылдау мен түсіну дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру.

	Музыка	- балаларға тыңдауға, айтуға жастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну. Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту. **Музыка тыңдау.** Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. **Ән айту.** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). **Музыкалық-ырғақты қимылдар.** Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау. **Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.**

	Құрастыру	- балаларды қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер- тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі, тостаған, ожау, астау, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.

	Қоршаған ортамен танысу	- ересектердің еңбегі, оның қоғамдық өмірдегі рөлі туралы, жалпы қабылданған нормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынастары туралы білімдерін кеңейту; - отансүйгіштік сезімдерін, еліміздің жетістігіне мақтаныш сезімін тәрбиелеу; - құрдастарымен сыпайы қарым-қатынас жасауға баулу; - туған өлкеге, өзінің еліне және оның тарихына сүйіспеншілікке тәрбиелеу; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін кеңейту; - танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық қиялды қалыптастыру; табиғатты сақтауда адамның рөлі туралы білімдерін қалыптастыру; қоршаған ортада, табиғатта қауіпсіздікті сақтау. **Жануарлар әлемі.** Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде – көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау. Жәндіктер туралы (қоңыз, көбелек, шыбын, құмырсқа), қыстап қалатын және жыл құстары туралы ұғымдарын кеңейту. **Өсімдіктер әлемі.** Өсімдіктер, оларға күтім жасау (жерді қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында өсімдіктердің тірі

Білім беру ұйымы «Нұр -Дидар»____бөбекжай балабақшасы_____
Топ: Ересек топ «Толағай»
Балалардың жасы: 4 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: мамыр айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	**Ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**

Мамыр	Дене шынықтыру	- балалардың денесін үйлесімді дамыту, спорттық, қимылды ойындарға, спортпен айналысуға қызығушылықты арттыру; - дене сапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділікті қалыптастыру; - негізгі қимыл түрлерін: жүру мен жүгіруді, секіру мен лақтыруды, қағып алуды, еңбектеу мен өрмелеуді, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу; - әртүрлі ұлттық қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызығушылыққа баулу; - ойын барысында, спорт жабдықтарын қолдануда қауіпсіздікті сақтау. **Ырғақтық жаттығулар.** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** ***Аяққа арналған жаттығулар.*** Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. **Спорттық жаттығулар.** ***Велосипед тебу:*** екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға,

	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әңгімелерін құруға баулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы ақпараттарды алуында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды құрдастарымен талқылау. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Сөздік қор.** Балаларды қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрімен таныстыру, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу.** Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған

	Көркем әдебиет	- балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты дамыту; - балаларға жастарына сәйкес тыңдауға, сахналауға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну. Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты) ынталандыру.

	Қазақ тілі	- ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру; - Қазақстан халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы түрлі балалар әрекетінде балалардың ауызша сөйлеуін дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылауға мүмкіндік беру. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге үйрету. Бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізуге, сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдануға, түрлі балалар әрекеттерінде өзінің және құрдастарының әрекетін түсіндіруге және дәлелдеуге баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән "ө,қ, ү, ұ, і, ғ" дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор.** Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің іс- әрекетіне өз ойын білдіруге баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.

	Математика негіздері	- заттарды зерттеу барысында олардың пішінін, көлемін көзбен өлшеу, қолмен ұстау арқылы көрнекі-бейнелік ойлауды, есте сақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; - танымдық қызығушылықты дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды орнату, талдау жасай білуге, қорытынды шығаруға баулу; - сенсорлық қабілеттерін, бастапқы ойлау операцияларын, жиын туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; - сыни ойлау дағдыларын қалыптастыру, ұжыммен жұмыс істей білуге үйрету; - эстетикалық талғамды қалыптастыру, балалардың ой-өрістерін кеңейту; тірі және өлі табиғат объектілеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Уақытты бағдарлау.** Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.
	Сурет салу	- қазақ халқының ұлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу; - түрлі балалар әрекетінде балалардың көркем-шығармашылық қабілеттерін, дербестігін, белсенділігін дамыту. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу.

	Жапсыру	- қоршаған ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, шығармашылық ойлау мен қиялды дамыту; - өнер түрлері туралы ұғымдарды кеңейту, заттарды қарау және қолмен ұстап зерттеуді дамыту. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту.
	Мүсіндеу	- өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалау арқылы көркем- эстетикалық талғамды дамыту; - өнер туындыларын қабылдау мен түсіну дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	29.08.2022.ж -31.08.2022 ж 01.09.2022ж-02.09.2022 ж				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу: "Балалардыңбалабақшағақалыптасуерекшеліктері", "Балалардыңеңсүйіктіойыншығы мен затытуралы", "Баланыңқандайтағамғааллергиясы бар?"				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар,	"Ұйымдастырылғаніс-әрекеткекерекматериалдар мен құрал-		**"Орындықтардыжуу".** Мақсат-міндеттері. Балалардытәрбиешіні	Балабақшадағыеңбекжұмыстарынақатысу, ұжымдықеңбеккеүйрету. Ертегілер мен	Балабақшадағыарнайыжабдықтардыдұрыспайдалану, қадірлеу, қайтаорнынақою, бір-

үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнет ағыбасқаәрекеттер)	жабдықтардыдайынд аймыз". Мақсат-міндеттері. Тапсырылғаніскежау апкершіліксезімдерін дамыту, балалардыұйымдаст ырылғаніс-әрекеткекерекматери алдар мен құрал-жабдықтардытиянақт ыжинауғадағдыланд ыру.		ңкөмекшісінекөмекте суге, топ бөлмелеріндегіорынд ықтарды таза ұстауға, дымқылшүберекпенс үртуді, орындарынақоюдыда ғдыландыру; жұмысбарысындамәд ени-гигиеналықталаптард ыорындаубіліктілікте рінжетілдіру; ересектердіңеңбегінқ ұрметтеугетәрбиелеу.	әңгімелердіңкейіпкер лерлерініңсөздеріарқ ылы «Еңбектүбі – зейнет» ұғымынтүсіндіру. Үлкендереңбегінқұр меттеуге баулу. Мысалы: «Біруысмақта», «Бұзаубақтым», «Қайданкелдіңбауыр сақ?» сияқтыертегілер мен әңгімелерарқылыбала ларғабарлықзаттарды ңеңбекпенкелетінінтү сіндіру. **"Үйөсімдіктерінебү ріккішпистолеттен су бүрку".** Мақсат-міндеттері. Жаңаеңбекдағдылар ынүйрету; жапырақтарғаылғалқ ажетдегентүсінктібек іту; өсімдіктергеұқыптық арауғатәрбиелеу. Балаларғаөсімдіктерд іңсуаруқажеттілігінөз бетіншеанықтаудыүй	бірінекөмеккөрсетугетәрбие леу. Үлкендердіңеңбегініңқажет тілігіжөніндетүсінікберіпот ырамыз. Балалардыңалдынамақсатқо ябілуді, оғанжетуүшінеңбектенумәд ениетінқалыптастыру. Мақсат-міндеттері. Балалардыүйөсімдіктердіңж ағдайынақарай, оларғакүтімжасауүшінқанда йәрекеттерқажетекенінанық таудыүйрету (суару, тазарту, қопсыту, үстіңгікиім), тиістіеңбекоперацияларынд ұрысорындау, балаларғаәрқайсыныңмақса тытуралыайтудыұсыну. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)**

				рету (топырақтыңтүсімен күйіне, өсімдіктіңпайдаболуынабайланысты), суарутехникасынеске түсіру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)**	
	"Қара да, қайтала" ойынжаттығуы. Мақсат-міндеттері. Көруарқылықабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағыгеометриялықпішіндержайлыбілімдерінбекіту. Құралдары: геометриялықпішіндержинақтамалары, шаршыпішіндіпарақтар. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)** **"Домино" дидактикалықойыны.**		**"Лото" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардыңзейіндерін дамыту. Заттардытоптастыруды үйрету. Байқағыштыққаүйрету. Әр бала отбасымүшелерінің киімдерініңфотосуреттерінжинайды, біратауменбіріктіреді. **(сөйлеудідамыту)** **"Жапырақ" артикуляциялықжаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балалардымәтінсөзд	**Дидактикалықойын «Зат неге ұқсайды?»** Мақсат-міндеттері. Балалардыбөлмеішіндегізаттардыңқандайпішінгеұқсайтынынажыратыпайтудыүйрету. **(математика негіздері, қазақтілі, сөйлеудідамыту)** **Құрастыруданойын-жаттығу.** "Балабақшабіздіңүйіміз". Мақсат-міндеттері. Балалардықұрамында: текше, білеу, үшбұрыш, цилиндр, тақтайша бар	**Саусақойыны «Бақшадағықызанақ пен қияр».** Мақсат-міндеттері. Бақшатуралытүсінікберуетырып, қызанақ пен қиярдыңкөгөнісекенінажыратудыүйрету. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу)** **Сөйлеудідамытуданойын-жаттығу.** "Біздіңбалабақша" тақырыбынасуреттерсериясыбойыншаәңгімелеу. Мақсат-міндеттері. Балаларғабалабақшадағықүнтәртібіндегітоптастарменбіріккенәрекеттерін "балабақша"

	Мақсат-міндеттері. Баланыңтоптамаларжайлыбілімдеріндамыту, пысықтау; сәйкесзаттыңбейнесінтауыпдұрысайтқызып, оныңатқаратынқызметіжайындабірсөйлемдіқұрастыруғадағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, қолдыңұсақмоторикасынжелітдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкескелетінкарточкалардыңбіреінекатарлаптізіпқою, кімбәріненбұрынбарлықкарточкаларынқояды, сол бала жеңіпшығады. Қажеттіқұралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленгенкөлемдері 5×6 см карточкалар. **(сөйлеудідамыту, танымдықдағдылар)**		ерініңырғағына, мәнінесайқимылдауғадағдыландыру; артикуляцияныжеті лдіру. Тақ-тақ-тақ (қолдарыноңға-солғасермейді), Бізайтамызтақпақ (қолбілезіктерінайналдырады). Рақ-рақ-рақ (орындарындатұрыпайналады). Күздетүсержапырақ (саусақбастарынқимылдатады), Қол-қол-қол (қолдарынжан-жаққажібереді). Күздеегін мол (қолдарыменүлкеншеңбержасайды). Тоқ-тоқ-тоқ (саусақбастарынбүгеді), Шыбын-шіркейжоқ (қолдарынжандарынажібереді). Г. Кожагулова. **(сөйлеудідамыту)**	құрылысматериалдаржинағынанекіқабаттыбалабақшанықұрастырудыүйрету.	жалпылауышсөзіне, ұғымынабайланыстыекенінтүсіндіру; бірнешесуреттіқабылдап, "Біздіңбалабақша" ортақтақырыбынаәңгімелеуамалынкөрсету.

Таңертеңгіжаттығу	Бастапқықалып: негізгітұрыс, таяқшанықолменұстау. 1. Таяқшаныалғасозу. 2. Оңқолдытөментүсіріп, солқолдағытаяқшанытігіненұстап, жоғарыкөтеру. 3. Таяқшаныалдығасозыпұстау. 4. Сол қолдытөментүсіріп, таяқшаныоңқолғаауыстырып, таяқшаныжоғарыкөтеру. 5. Таяқшаныалдығасозыпұстау. 6. Бастапқықалыпқакелу. Бастапқықалып: аяқтыңарасынашыптұру, екіқолдышынтақтанбүгіп, таяқшаныкеудетұсынаұстау. 1-2 алғаиілу, еденгеқолдытигізу. 3-4 бастапқықалыпқа оралу. Бастапқықалып: негізгітұрыс, таяқшаедендежатады. 1. Оңаяқпентаяқшаныаттап, алғабірадымжасау. 2. Сол аяқтыоныңқасынаалыпкелу. 3. Оңаяқпентаяқшаданаттап, артқабірадымжасау. 4. Сол аяқпенартқабірадымжасау. Бастапқықалып: тізерлептұру, таяқшаныңекішетіненұстап, жауырынғақойыптұру. 1. Таяқшаныжоғарыкөтеру. 2. Оңғаиілу. 3. Түзутұру, таяқшаныжоғарыкөтеру. 4. Бастапқықалып. Сол жақпендәлсолайорындалады. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет, денешынықтыру)**
Таңғы ас	Балалардыңбеті-қолынжуып, таңғыасқаотыруы. Ас ішумәдениетіментаныстыру. Қасық пен шанышқыныдұрыспайдаланудыүйрету. Ас ішкендесөйлемеу. Астан соңбеті-қолдыжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз, сөйлеудідамыту)** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиіжуын сен: Таңертең де, кеш те де, Жуынтамақалдында, Жуынтамақсоңында, Жуынұйықтармезгілде, Су мен сабын - біржолдас,

	Жоймасоларкірқоймас!				
Ұйымдастырылғанісәрекеткедайындық	**Драматизациялауғаарналғансөздікжаттығу. "Жазқонаққакелді".** Мақсат-міндеттері. Балалардымәнерлепоқу, пантомима ережелерінесүйеніп, жазтуралыөлеңдіайтуғаынталандыру; жазмезгілінеқызығушылықтарынарттыру. Құралдары: өлеңмазмұнындағынысандарбейнеленгенсуретті-бетперделер. Жазкеліптіжадырап, (екіқолыменөзіннұсқау) Қандайәсем, қараса. (қолдыекіжаққажаю) Мұндаәсемтүймедақ, ("Түймедақ" рөліндегібалаларортағашығып, қолбұлғайды) Жайқалыптұр, тамаша! Көбелек пен аралар		**"Сипатталғанғимаратттытауып ал" зейінгежаттығу.** Мақсат-міндеттері. Балалардыңзейін, қабылдау, ойлауқабілеттеріндамыту. Құралдары: түрлітүстіжәнебиіктігіәртүрліүйлердіңсуреттері. Педагог суреттердітізіп, бірінеауызшасипаттамабереді, балаларайтылғанүйдітабуғатырысады. Дұрыстапқан бала солсуреткетағыбіррет сипаттамабереді. **(сөйлеудідамыту)**	**Шаттықшеңбері** Арайлаптаңатты, Алтын сәулетаратты. Күлімдепкүншықты, Жадырапнұртөкті. Қайырлықүн, достарым! Балабақшадағыұйымдастырылғаніс-әрекеттуралыәңгімелесу. **(сөйлеудідамыту)**	**«Ақтілек» шаттықшеңбері.** Адалжақсыниетпен, Бар адамғабақтілеп, Жарыпшыққанжүректен, Сөздіңбәрі - Ақтілек. Барлығышеңберқұрыптұрады, мәтіндібіргеқайталады. Балабақшаныңережелеріжайлыәңгімелесу. **(сөйлеудідамыту)**

	("Аралар" мен "көбелектер" жәндіктердікелтіреді) Гүлгеқонды, жарыса! Шөпарасынқарасаң, Бүлдірген бар қызарған.("Бүлдірген дер" ортағажүгіріпшығып, беттеріналақандарымен ұстап, бастарыншайқайды) Жасырыныпжатқаны, Көзгетүспей, тәп-тәтті! Еңкейіпкеп, ерінбей, (қалғанбалалаортағашығып, сұқсаусақтарынқозғалтады) Теріп салам себетке. Кіп-кішкене, моншақтай, Әсеретертәбетке. (Аударған А. Көкенова) **(сөйлеудідамыту)**				
Білім беру ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	**Жазғыойын-сауықтар**		**Жазғыойын-сауықтар**	**Дене шынықтыру** "Қатартүзепсапқатуру" Мақсат-міндеттері.	**Дене шынықтыру** "Ұйымшылбалалар". Мақсат-міндеттері. Балалардысаптабір-

				Балалардықатартүзеп, сапқабір-бірденжәнебірініңартынанбірітұрыпжүру, жүгіружаттығуларынжасаудыүйрету. **"Кенгуру" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттері. Кенгуру сияқтыекіаяқпенбіргесекірудіңнегізгітұрысынкөрсетужәне кенгуру сияқтыекіаяқпенбіргесекірудіүйрету.	бірлепжүру; заттардыңарасымендоптардыдомалатудыүйрету. **"Заттардыңарасымен" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттері. Кеглилер, текшелержәнебасқа да заттардыңарасынандоптыдомалатудыүйрету.
Серуенгедайындық	Балалардыөзкиімдерінтануды, атауды, өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Серуен	**Мысықтыбақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Мақсат-міндеттері. Мысықтыңбақылау; мысықтыңтіршілігінеқызығушылығынарттыру. Көркемсөздімәнерлепайту,		**Ауарайынбақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттері. Өсімдіктердіңтіршілігінемезгілдікөзгерістердіңәсеріжайлыбілімдерінбекіту. **Ересектерменбіргеорындалатынқарапайыменбектапсырма**	**Желдіңсоғуынбақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Жұмбақ. Қанатыжоқ – ұшады, Аяғыжоқ – қашады. (Жел.) **Бақылау:**балалардыңбақылаудағдыларын	**Күздіңертенемесекешкелуінбақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Тақпақтар Н. Әлімқұлов «Күз». Берекесінсыйлауға Өлкемізгекүзкелді. Жемістерінжинауға Шақырадыбіздерді.

	жаттаужаттығуы. Мақсат-міндеттері. Көркемсөздімәнерлепайтуғамашықтандыру, артикуляцияны, естесақтауқабілетіндамыту; мысыққақызығушылықтыарттыру. Н. Арынова "Мысығым". Тікірейіпқұлағы, Мененбұрынтұрады, Бойынжазып, керіліп, Беті-қолынжуады. Қасымнанқалмайды, Көзінқысыпалдайды. Ойнатсам да күнімен, Ойыныбірқанбайды. **Еңбекәрекеті:** бақшадапіскенкөгөністердіжинау. Мақсат-міндеттері. Көгөністердіқазыпалудыүйрету; топпенбіргежұмысістеугеұмтылысынтәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалысойыны.**		**лары:**көгөністержинаукезіндегіұжымдықеңбек. Мақсат-міндеттері. Ұжымдықжұмысқаүйрету. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардыойыншартынбұзбайойнауғадағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардыүйлестеребілугебейімдеу; ұйымшылдыққатәрбиелеу. Балалартобыныңарасынанбір-екі бала "аңшы" болып (өзқалауларыменнемесесанамақарқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар - "қояндарды" сомдайды.	қалыптастыру; желдіңсоғуынанықтау; ағаштардыңқозғалуы, бұлттардыңаспандакөшіпжүруі, қаттыжелденағаштардыңжапырақтарының түсуі, желдіңбағытынанықтау. Жаздыңкүніжелқандайболады; баяужел, қаттыжел, ағашбасыныңтербелуі; күзбенсалыстыру. **Тәжірибе.** Желгеқарсыжүгіру. Қорытынды. Желгеқарсыжүгіруқиын. **Қимылдыойын: «Желбезекпенжүгіру». (денешынықтыру)** Желбезектіқолғаалыпжарысу, кімбіріншімәрегежетеді, солжеңімпазболады. **Еңбек:**тәрбиешігекө	Қ.Ыдырысов «Күз». Күзім-ау, күзім-ау, Мінезіңбұзық-ау, Жаңбырыңсіркіреп, Келгеніңқызық-ау. **Бақылау:**табиғаттағыөзгерістердібақылаудыүйрету: жапырақтардыңтүсініңөзгерістері, құстардыңжылыжаққаұшуы, жаңбырлыболуы, күзгіөзгерістердіажыратабілу. **Қимылдыойын. «Астықтытасымалдау» (денешынықтыру)** Дабылбойыншаарбамен «астық» тасу, біршетіненекіншішетінетасу. Шыдамдылық пен шапшаңдыққа баулу. **Еңбек:**гүлзардажұмысістеу. Гүлдердігүлыдысынаотырғызу. Жұмыстыңыңғайынбілу. Гүлгесүйіспеншіліктіарттыру. **Өзбетіменойындар. «Құмдасурет салу» (сурет салу)** Балаларғақұмдасуретсалуд

	(денешынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балалардыойыншартынасайойнауға, рөлдідәлатқаруғабейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жылдамжүгіругемашықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққатәрбиелеу. Ойынғақатысушыларшеңберқұрыптұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардыңқалауларыбойыншанемесесанамақарқылытағайындауғаболады. Ойынбасталаралдындакейіпкерлершеңберсыртындабір-біріненалшақтұрады. Балалардыңқалғаныбір-бірініңқолынанұстап, шеңбержасапжүріп, келесісөздердіайтады:		Педагог ойындыбастайды: - Аңшыларжүрормандa, "Не бар?" - депшалғында. "Аңшылар", қолдарынабірдоптаналып, алаңды "қояндарды" іздегенболыпжүреді, соданкейінжасырынжерлергебарыптұрадыда алаңдыбақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңдаойнап, секіріп, жүгіріпжүреді. Педагог: - Қояндаршықтышалғынға, Секіредіқуана. Бір-бірінесәлембереді, Тәттішөппенқоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - дегенсөздерденкейін	мек. Үлкендергеқызметкөрсету. Ауланытазартуғақатыстыру, жапырақтардыжинау. **Өзбетіменойындаройнау: «Желбезекпенойын».** **(денешынықтыру)** Қолайлыжағдайлардыжасау, алаңішіндеіс-қимылдардыдамыту. Көтеріңкікөңілкүйдеболу.	ыүйрету. Атқарғанжұмыстарынатап, балалардымақтау. Бірлікке, татулыққатәрбиелеу.

	"Мысығымызмомақан, Жүредіауладааңдамай. Тышқанкөрсе - бас салады! Кімтышқандықұтқарады?" Балалар осы сөздердіайтыпболған соңтоқтайды, "мысық" "тышқанды" қуалапкетеді. Балаларқолұстасып, қолдарынжоғарыкөтеріп, "тышқан" үшінұяғажолашыпберіпжатады. "Мысық" ұяғакіріпкетсе, ары қарайөткізбесүшін, қолдардытөментүсіріп, жолдыжауыпқояды. Ойынғақатысушыбалаларөтезерек болу керек, біресеқолдарынкөтеріп, біресетүсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағынреттептұ		"аңшылар" жасырынғанжерлерінен ытқыпшығып, "қояндарды" көздеп, доптыолардыңаяқтарынатигізугетырысады. "Қояндар" бір-бірінесоғылмай, доптанжылдамқашуғатырысады. Ойынныңсоңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстапалғандарынсанап, бағаберугеболады. Педагог ойынбарысындағықауіпсіздіктіқадағалайды. Белгібойыншажылдамәрекететудіүйрету; қимылкоординациясынпысықтау, доптылақтыру, күштерінбағыттауғамашықтандыру. **"Төмпешіктентөмпешіккесекір" қимылдыойын-жаттығуы. (денешынықтыру)**		

	рукерек. "Тышқан" ұсталыпқалса, оныңорнынабасқакейіпкердіауыстыруғаболады. **"Доптытүсіріпалма" ойын-жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Доптықағыпалубілігінжетілдіру; сөздікқордыбайыту; заттардытоптастырабілуқабілетін, ой шапшаңдығындамыту. Балаларшеңбердетұрады, кімніңқолынадоптүссе, ол оны түсіріпалмай, келісілгентоптамағажататынзаттыңбіріната укерек. **Өзбетіменеркінойынәрекеті, шығарылғанматериалменойындар:**жүгірутехникасынжетілдіру.		Мақсат-міндеттері. Белгіліорындарғаатпсекіруқабілетіндамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерінжетілдіру. **Өзбетіменеркінойынәрекеті, шығарылғанматериалменалаңдағыойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығыбойыншаойынтаңдаумүмкіндігінқамтамасызетужәнеқұрдастарыменөзараәрекететубіліктілігіндамыту.		

	Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыскоординациясындамыту.				
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелітүрдешешугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінорналастыру, қолдарынжуу.				
Түскі ас	Дұрыстамақтанумәдениетінқалыптастырудыжалғастыру: асханақұралдарындұрысқолдану (ас қасық пен шайқасықты, шанышқыны); майлықтыұқыптыпайдалану; нандыүгітпейжеу, астыауыздыжауыпшайнау, тамақішіпотырғандасөйлемеу; әдептіболуғатәрбиелеу (ас үшіналғысбілдіру, тазалық пен тиянақтылыққажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлыекенқұралдар. Қолғақасықаламыз. Дәмдіастаналамыз. Осы сөздерденкейін, балалартаңғыастарынішеді. Тамақтанукезіндетәрбиешібалалардыңорындықтадұрысотыруынқадағалайды. Бала орындықтадұрысотырмаса, оныңқасынакеліптүзуотырукеректігінайтуғаболады. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет, көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйықтауынажайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	Жалпақтабандықтыңалдыналумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. Алғанбілімдерінбекітіп, мәдени-гигиеналықдағдыларынорындау. "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" ойынжаттығулары. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет, денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту; тамақтанумәдениетіне баулу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	**"Тергеушілер" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың ой-өрісін, қиялдарындамыту. Келісім. Педагог балалармағаәртүрлізатт		**"Не істейтініміздіайтпаймыз, не істейтініміздікөрсетеміз" дамытушылықойын.** Мақсат-міндеттері. Балалардың ой-өрістерін, қиялдарын,	**Көркемәдебиеттенойын-жаттығу.** "Тәрбиеші". Мақсат-міндеттері. Балаларды "Тәрбиеші" өлеңіментаныстырао тырып, өлеңдімұқияттыңдап, жаттапалудыүйрету.	**Мүсіндеуденойын-жаттығу.** "Асқаратакелді". Мақсат-міндеттері. Балалардысәндікқолданбалыөнерментаныстырудыжалғастыру, түрліәдістердіқолданып, ыдыс-аяқжасаудыжәнебұйымның

	ардыкезек-кезеккөрсетеді. Балаларқайзаттыңкімгежәне үшінкеректігінтүсіндіреді. Ойынныңтағыбірнұсқасы: баланыңөзіқораптанбірзаттыалып, оның сын-сипатынайтыпбереді. **Сюжетті-рөлдікойын. "Отбасы".** Мақсат-міндеттері. Балалардыңотбасымүшелерітуралытүсініктерінбекіту; отбасымүшелерініңжанұядағырөлінпысықтау; үлкенгекұрметсезімдерін, жақынынасүйіспеншілікketәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Отбасымүшелеріненқажетзаттар: көзілдірік,		логикалықойлауларын, тапқырлыққабілеттеріндамыту. Барысы. Жүргізуші. 1-нұсқа. Педагог жұмбақтыым-ишараменкөрсетеді, балаларзатты, жан-жануарды, құбылыстыкөрсетеді. 2-нұсқа. Белсендібалаларортағашығып, қимылдардыкезектесіпкөрсетеді. 3-нұсқа. Шеңбердеотырған (тұрған) әр бала, қимылдыкезек-кезеккөрсетеді. Балаларойланып, жұмбақтышешугетырысады. **Сюжетті-рөлдікойын. "Дәріхана".** Мақсат-міндеттері. Балалардыңдәріхана	**Дайынсуреттібояутапсырмасы.** Мақсат-міндеттері. Дайынсуреттібояу. **(сурет салу)** **Музыкаданойын-жаттығу.** "Көңілдібалалар". Мақсат-міндеттері. Балалардыбалабақшатуралыәндітыңдайотырып, оның сын-сипатынажыратудыүйрету. **Дидактикалықойын: "Сиқырлыноталар".** Мақсат-міндеттері. Әуендітыңдап, ноталардыдұрысорналастырудыүйрету. **Математика негіздеріненойын-жаттығу.** "Ойыншықтарментанысайық та, санайық". Мақсат-міндеттері. Балаларғаәртүрлітүст	сыртындымқылшуберекпенөңдейотырып, пішінніңбетінтегістеудіүйрету. **Сурет салуданойын-жаттығу.** "Балабақша". Мақсат-міндеттері. Балалардыекі параллель сызықтыңұштарынкөлденең қосып, төртбұрыштыпішінді, үшбұрыштышатырдысалып, балабақшаныңқарапайымғиматбейнесінебіріктірудіүйрету. **Қоршағанортаментанысуданойын-жаттығу.** "Күзкелдібақшама". Мақсат-міндеттері. Балабақшамаңайындаауарайынбақылау, күзгіқұбылыстардыбайқау, бір-біріненазыратудыүйрету. **Дидактикалықойын: "Күзқұбылыстарыната".** Мақсат-міндеттері. Күзқұбылыстарынатауіскер

	ыдыстар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншықтұрмыстық техника жәнетағыбасқа. Барысы. Балаларотбасымүшелерініңрөлдерінөзарабөлісіпалады да, өздерінеқажеткиімдер мен құралдардыалып, өзорындарынабарады. Балаларқойылымдақандайоқиғанықөрсететіндерінпедагогпенбіргеанықтайды. Педагог диалог барысындаойыншылараарасындағысөйлеутізбегін, әдептілікережелерінісақталуынреттейді, бекітусұрақтарынқояды.		жұмысшыларыныңмамандығы (фармацевт, провизор) жайлытүсініктерінбекіту; әдептілікке, жауапкершіліккетәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншықпішіндідәрілер, сөмкелер, ақхалаттар, төлемақынықамтамасызететінкарточкалармен жетондар. Барысы. Педагог балалармендәріханадажұмысістейтінмамандартуралыалдын ала әңгімелеседі. Балалар фармацевт, провизор секілдімамандардың міндеттерін, дәріханадамедициналықкөмеккөрсетугеарналғанқандайдәрілер мен құралдарсатылатынынықтайды. Балалардәріханамамаен, өлшемнентұратынзаттаржиынынүйрету. **Дамытушыжаттығу "Саны соншадоптыкөрсет."** Мақсат-міндеттері. Доптардыңкөлемі мен түсінанықтау. **(танымдықдағдылар)**	ліктеріндамыту; балалардыңойлауқабілеттеріндамыту. **Вариативті компонент. Математика негіздері** "Зообаққабарамыз" Мақсат-міндеттер: балаларды 1 саны жәнецифрыментаныстыру; 1 цифрындұрысжазуғаүйрету, математика оқуқызметінеқызығушылықтарынарттыру.

			ндарының (дәріханашы, провизор) рөлінөзарабөлісіпалады; қалғандарытұтынушыболады; өздерінекерекқұралдардыалып, орындарынабарады. Педагог балаларғадәріханағабіріншітұтынушыкелі п, ойындыбастайтынын айтады. Басында педагог диалогтардытүзетіп, балалардыкүрделісұрақтарқоюғажаттықтырады.		
Балаларменжекежұмыс	**"Ал оданкейін не?" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттері. Тәулікбөліктеріжайлыбілімдерінбекіту, логикалықойлауларындамыту. **(математика негіздері,**		**"Жоғалғанзат" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттері. Қабылдау, зейін, естесақтау, ойлауқабілеттеріндамыту. Педагог үстелүстінебірнешезаттардықояды.	**Вариативтік ком**: Ертегілер елінде. Тақырыбы: «Мақтақыз бен мысық» Мақсаты: Ертегінің қойлымынкөрсету арқылы баланың танымдық белсенділігін	**Жыл мезгілі жайлы мнемокестемен жұмыс істеу немесе әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Мнемокестедегі жыл ерекшеліктерін айтып, толық сөйлем құруды үйрету.

	сөйлеудідамыту)		Балаларолардымұқият тқарастырыпалғаннан кейін, бәріартқабұрылады. Үстелүстіненбірзатты алыптастайды. Бала жоғалғанзатты табу керек. Жоғалатынзаттарсанынбіртіндепкөбейтуге болады.	арттыру **«Ғажайып дорба» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сөздік қорларын ойыншық атауларымен толықтыру.	
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру; серуенгеарналғанойынқұралдарынтаңдау; балалардыүстінекигенкиімдерінеқарап, шкафтақалдыратынзаттардыңорнынтексеріп, тәртіпорнатуғашақыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Серуен	**Мысықтыбақылауды жалғастыру. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Мақсат-міндеттері. Мысықтыбақылау; мысықтыңтіршілігінеқызығушылығындамыту. Көркемсөздімәнерлепайту, жаттаужаттығуы. Мақсат-міндеттері. Көркемсөздімәнерлепайтуғамашықтандыру, артикуляцияны,		**Ауарайынбақылауды жалғастыру. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттері. Өсімдіктердіңтіршілігінемезгілдікөзгерістердіңәсеріжайлыбілімдерінбекіту. **Ересектерменбіргеорындалатынқарапайымеңбектапсырмалары:**көгөністержинаудағыұжымдықеңбек. Мақсат-міндеттері. Ұжымдықжұмысқаүй	**Желдіңсоғуынбақылаудыжалғастыру. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Жұмбақ. Қанатыжоқ – ұшады, Аяғыжоқ – қашады. (Жел.) **Бақылау:**бақылаудағдыларынқалыптастыру; желдіңсоғуынанықтау; ағаштардыңқозғалуы, бұлттардыңаспандакөшіпжүруі,	**Күздіңертенемесекешкелуінбақылаудыжалғастыру. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Тақпақтар Н. Әлімқұлов «Күз». Берекесінсыйлауға Өлкемізгекүзкелді. Жемістерінжинауға Шақырадыбіздерді. Қ.Ыдырысов «Күз». Күзім-ау, күзім-ау, Мінезіңбұзық-ау, Жаңбырыңсіркіреп, Келгеніңқызық-ау. **Бақылау:**табиғаттағыөзгері

	естесақтауқабілетінд амыту; мысыққақызығушыл ықтыарттыру. Н. Арынова "Мысығым". Тікірейіпқұлағы, Мененбұрынтұрады, Бойынжазып, керіліп, Беті-қолынжуады. Қасымнанқалмайды, Көзінқысыпалдайды. Ойнатсам да күнімен, Ойыныбірқанбайды. **Еңбекәрекеті:** бақшадағыпіскенкөгө ністердіжинау. Мақсат-міндеттері. Көгөністердіқазыпал удыүйрету; топпенбіргежұмысіст еугеұмтылысынтәрби елеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардыойыншарт ынасайойнауға, рөлдідәлатқаруғабейі		рету. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардыойыншарт ынбойнауғадағдылан дыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардыңүйлесте іребілугебейімдеу; ұйымшылдыққатәрби елеу. Балалартобынанарас ынанбір-екі бала "аңшы" болып (өзқалауларыменнем есесанамақарқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар - "қояндардың" рөлінойнайды. Педагог ойындыбастайды: - Аңшыларжүрормандa, "Не бар?" -	қаттыжелденағаштар дыңжапырақтарының түсуі, желбағытынанықтау. Жаздыңкүніжелқанда йболады; баяу, қатты, ағашбасыныңтербелу і; күзбенсалыстыру. **Тәжірибе.** Желгекарсыжүгіру. Қорытынды. Желгекарсыжүгіруқи ын. **Қимылдыойын: «Желбезекпенжүгір у». (денешынықтыру)** Желбезектіқолғаалып жарысу, кімбіріншімәрегежет еді, сол бала жеңімпазболады. **Еңбек:**тәрбиешігекө мектесу. Үлкендергеқызметкө рсету. Балалардыауланытаз артуғақатыстыру, жапырақтардыжинау. **Өзбетіменойындарой нау:**	стердібақылаудыүйрету: жапырақтардыңтүсініңөзгер істері, құстардыңжылыжаққақұшуы , жаңбырлыболуы, күзгіөзгерістердіажыратабіл уі. **Қимылдыойын. «Астықтытасымалдау» (денешынықтыру)** Дабылбойыншаарбамен «астық» тасу, біршетіненекіншішетінетас у. Шыдамдылық пен шапшаңдыққа баулу. **Еңбек:**гүлзардажұмысістеу. Гүлдердігүлыдысынаотырғ ызу. Жұмыстыңыңғайынбілу. Гүлгесүйіспеншіліктіарттыр у. **Өзбетіменойындар. «Құмдасурет салу»** Балаларғақұмдасуретсалуд ыүйрету. Атқарғанжұмыстарынатапө ту, балалардымақтау. Бірлікке, татулыққатәрбиелеу.

	мдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жылдамжүгіругемашықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққатәрбиелеу. Ойынғақатысушыларшеңберқұрыптұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардыңқалауларыбойыншанемесеқанамақарқылытағайындауғаболады. Ойынбасталаралдындакейіпкерлершеңберсыртындабір-біріненалшақтұрады. Балалардыңқалғаныбір-бірініңқолынанұстап, шеңбержасапжүріп, келесісөздердіайтады: "Мысығымызмомақан, Жүредіауладааңдамай. Тышқанкөрсе - бас		депшалғында. "Аңшылар", қолдарынабірдоптаналып, алаңдыаралап, "қояндарды" іздегенсияқтыболып жүреді, соданкейінбіржасырынжергебарып, алаңдыалыстанбақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңдаойнап, секіріп, жүгіріпжүреді. Педагог: - Қояндаршықтышалғынға, Секіредіқуана. Бір-бірінесәлембереді, Тәттішөппенқоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" дегенсөздерденкейін "аңшылар" жасырынғанжерлерінен ытқыпшығып, "қояндарды" көздеп, доптыолардыңаяқтар	**«Желбезекпенойын».** Қолайлыжағдайлардыжасау, алаңішіндеіс-қимылдардыдамыту. Көтеріңкікөңілкүйдеболу.	

	салады! Кімтышқандықұтқарады?" Балалар осы сөздердіайтыпболғансоңтоқтайды, "мысық" "тышқанды" қуалапкетеді. Балаларқолұстасып, қолдарынжоғарыкөтеріп, "тышқан" үшінұяғажолашыпберіпжатады. "Мысық" ұяғакіріпкетсе, ары қарайөткізбесүшін, қолдардытөментүсіріп, жолдыжауыпқояды. Ойынғақатысушыбалаларөтезерек болу керек, біресеқолдарынкөтеріп, біресетүсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағынреттептұрукерек. "Тышқан" ұсталыпқалса, оныңорнынабасқакейіпкердіауыстыруғабо		ынатигізугетырысады. "Қояндар" бір-бірінесоғылмай, өзорындарынажылдамқашуғатырысады. Ойынныңсоңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстапалғандарынсанайды, соғанқарайұпайберуге болады. Педагог ойынбарысындағықауіпсіздіксақталуынқадағалайды. Белгібойыншажылдамәрекететугеүйрету; қимылкоординациясынпысықтау, доптылақтыруды, күштерінбағыттауды дамыту. **"Төмпешіктентөмпешіккесекір" қимылдыойын-жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгіліорындарғаатта псекіребілуқабілетінд		

	лады. **"Доптытүсіріпалма" ойын-жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Доптықағыпалубілікті лігінжетілдіру; сөздікқордыбайыту; заттардытоптастыраб ілуқабілетін, ой шапшаңдығындамыт у. Балаларшеңбердетұр ады, кімніңқолынадоптүсс е, ол оны түсіріпалмай, келісілгентоптамағаж ататынзаттыңбіріната укерек. Өзбетіменеркінойынә рекеті, шығарылғанматериал менойындар: жүгірутехникасынже тілдіру. Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыскоординаци ясындамыту.		амыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерінжетілдіру. **Өзбетіменеркінойы нәрекеті, далағашығарылған материалменаланда ойынөткізу.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығыбойы ншаойынтаңдаумүмк індігінқамтамасызету жәнеқұрдастарыменө зараәрекететубіліктер індамыту.		
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-**				

	гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттапайту; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердіңсөздерінқайталау. **(коммуникативтідағдылар, көркемәдебиет, сөйлеудідамыту)** Музыкалықаспаптарменойындар. Білімкүнінеарналғанәндертыңдату. **(шығармашылықдағдылар, музыка)** Өнербұрышындабалабақша, ойыншықтартақырыбындасурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдыңұсақжәнеірімоторикасындамытатынойындар. **(танымдықдағдылар)** Кітаптардысанау, өлшеу, салыстыру. **Сюжетті-рөлдікойын.** "Балабақша". Мақсат-міндеттер: балалардыңбалабақшадағынегізгіқызметтүрлері мен жұмысатқаратынмамандаржайлыжалпытүсініктерінбекіту; өзараөнімдіқарым-қатынасорнатуқабілеттеріндамыту. Керектіқұрал-жабдықтар. Балабақшадажұмысатқаратынмедбикеге, тәрбиешіге, тәрбиешіңіңкөмекшісіне, аспазға, аула сыпырушығақажеттіқұрал-жабдықтар. Барысы. Балаларалдыменбалабақшақызметкерлерінөздерітағайындайды. Мамандардыңрөлінойнайтынбалалар, өздерінекажеткұрал-жабдықтардытандап, белгіленгенбұрышқажинайды. Балалар мен мамандардыңрөлінойнайтындарөзаракімніңқайдабаратыныңжәне не істейтініңкеңесіп, жоспарлайды. Педагог диалогтар мен қарым-қатынастардыбекітугеықпалетеді, қосымшасұрақтарқояды, анықтайды, қандайқимыл-әрекетқабылдап, не істеукеректігін, балалардыңауысуынабағыттайды. **(қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдықіс-әрекет, еңбекіс-әрекеті, зерттеуіс-әрекеті)**
Балалардыңүйгеқайтуы (ата-аналарғакеңес)	Әңгімелесу. «Айынабірретотбасықүнінөткізу». Кеңес беру: «Бала өміріндегіойыншықтыңмаңызы».

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	05.09.-09.09.2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай және қайда өткізгендері туралы» әңгімелесу. Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл күй орнатуға арналған ойындар ұйымдастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау".** Мақсат-міндеттері. Өсімдіктерді таза ұстау әдістері туралы бұрын алған білімдерін нақтылау, балаларға сыртқы түріне, құрылымына назар аудара отырып, өсімдіктен шаңды кетіру әдісін таңдауды үйрету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Бөлме өсімдіктеріндегі топырақты қопсыту".** Мақсат-міндеттері. Балаларға бөлме өсімдіктеріне күтім жасауды үйрету; балаларға өсімдіктердің топырағын не үшін қопсыту керектігі туралы білім беру; қопсыту әдістері мен оған қажетті заттарды пайдалану ережелерін бекіту. Еңбек дағдыларын, ұқыптылықты дамыту. Экологиялық мәдениетті, айналадағы табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Өсімдіктерді тамақтандыру".** Мақсат-міндеттері. Балаларға өсімдіктердің қорек көзі топырақ екенін түсіндіру, өсімдіктерге қоректік заттарды бере отырып, топырақтың құнары таусылатынын, өсімдіктерді қоректендіру керектігі туралы айту. Өсімдіктерді қоректендіру жолдарын түсіндіру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Асхана бойынша кезекшілік".** Мақсат-міндеттері. Балаларға кезекші міндеттерін өз бетінше және адал орындауды үйрету. Қолды мұқият жуу, кезекшінің киімін кию, үстелді дұрыс қою. Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалау. Еңбек дағдыларын дамыту, үстелді жабдықтауда тәртіпсіздікті көре білу. Адал ниетпен еңбектену керектігін түсіндіру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетіне дайындық".** Мақсат-міндеттері. Кезекшінің міндеттерін өз бетінше және адал орындау:тәрбиеші ұйымдастырылған іс-әрекетіне дайындаған материалдар мен оқу құралдарын үстелдерге қою және орнына жинау. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**

	Үстел үсті ойыны. «Ойықтың ішіне заттарды орналастыру». Мақсат-міндеттері. Балалардың танымын, зейінін, қабілетін дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**Ойын: «Көліктер».** Мақсат-міндеттері. Көлік түрлерін ажыратуды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)**	**Құрылыс ойындары «Үй құрастырамыз».** Мақсат-міндеттері. Балалардың қиялын, зейінін, отбасына сүйіспеншілігін арттырып дамытады. Ойын атрибуттары: "Лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары. Педагог өз үйлерін құрастыруды ұсынады. **(құрастыру)**	**«Жұбын тап».** Мақсат-міндеттері. Балалардың ақыл-ойын, тілін дамыту, зейінді болуға тәрбиелеу. Ойын атрибуттары: жемістер мен көгөністерге байланысты текшелер. Ойын барысы. Ойынға 3-4 бала қатысуға болады. Балалар суреті бар текшелерді (доминоны) бөліп алады да, ойын бастайды. Аты аталған бала бірінші болып текшені қояды, қалған балалар қойылған суретке байланысты өздерінде бар текшелерді ретімен қояды. Кімнің қолындағы текше бұрын бітсе, сол бала жеңеді. **(сөйлеуді дамыту)**	**Үстел үсті ойыны. Пазл. «Қайсы отбасы мүшесі?»** Мақсат-міндеттер. Балалармен отбасы туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**

Таңертеңгі жаттығу	Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқшаны қолмен ұстау. 1. Таяқшаны алға созу. 2. Оң қолды төмен түсіріп, сол қолдағы таяқшаны тігінен ұстап, жоғары көтеру. 3. Таяқшаны алдыға созып ұстау. 4. Сол қолды төмен түсіріп, таяқшаны оң қолға ауыстырып, таяқшаны жоғары көтеру. 5. Таяқшаны алдыға созып ұстау. 6. Бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып: аяқтың арасын ашып тұру, екі қолды шынтақтан бүгіп, таяқшаны кеуде тұсына ұстау. 1-2 алға иілу, еденге қолды тигізу. 3-4 бастапқы қалыпқа оралу. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқша еденде жатады. 1. Оң аяқпен таяқшаны аттап, алға бір адым жасау. 2. Сол аяқты оның қасына алып келу. 3. Оң аяқпен таяқшадан аттап, артқа бір адым жасау. 4. Сол аяқпен артқа бір адым жасау. Бастапқы қалып: тізерлеп тұру, таяқшаның екі шетінен ұстап, жауырынға қойып тұру. 1. Таяқшаны жоғары көтеру. 2. Оңға иілу. 3. Түзу тұру, таяқшаны жоғары көтеру. 4. Бастапқы қалып. Сол жақпен дәл солай орындалады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Ас ішкенде сөйлемеу. Астан соң беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Біз ақылды баламыз, Айтқан тілді аламыз. Тамақ ішер алдында Тып-тыныш отырамыз!				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Аспанда күн ыстық. Жерде бізге кім ыстық?	Атамнан басталар, Әжеммен қосталар. Отбасым мыналар:	Сәлем! Сәлем! Сәлем! Қалын қалай?	«Амансың ба, Алтын күн!» Амансың ба, Алтын	«Қайырлы таң!» Қайырлы таң, құсқа да, аңға да,

	Әке мен шешеміз Бәрінен тым ыстық! Жасасын туыстық, Достық пен тыныштық. Күз мезгілі және ерекшеліктері жайлы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Ең жақын адамдар. Әкем мен анам бар, Бір туған ағам бар, Бір туған апам бар ... Бәрін жақсы көремін. Еркелеймін, еремін! Отбасы мүшелері және отбасымен өткізген демалыс туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Сәлем! Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Жарқырайды күніміз, Жарқырайды даламыз, Біз бақытты баламыз. (Барлығы жарты шеңбер жасап отырады, қайталайды). Әкесі мен анасы қандай жұмыс істейді, олар немен айналысатындары, үйде балаларын қалай еркелететіндері, оларға не үйретететіндері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	күн! Амансың ба, Жер - Ана! Амансың ба, достарым! Сендерді көрсем қуанам! Балалар кілемге дөңгелене жайғасады, бәрі бірге қайталайды. Аталары мен әжелері немен айналысатынын, олар қалай еркелететіні туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Қайырлы таң, жайдары жанға да. Қайырлы таң алға ассын, Кешке дейін жалғассын! Бауыры мен апайы, інісі мен қарындастары бір-біріне қалай қолғанат болатындары жайлы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Достар жұптары". Мақсат-міндеттері. Балаларға допты жоғары лақтыруды үйрету. **"Баскетбол" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері.	**Қазақ тілі** "Мен және менің балабақшам. Ойыншықтар". Мақсат-міндеттер. Балаларға сәлемдесу мен қоштасу ережелері туралы түсінік беру,	**Дене шынықтыру** "Бір-бірден қатарға тұру". Мақсат-міндеттері. Балаларға бір-бірден қатарға тұруды үйрету. **"Күнді ұтып алайық!" қимылды**	**Музыка** "Біздің балабақшада ойыншықтар көп". Мақсат-міндеттері. Балалардың музыкаға қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, оның сын-сипатын ажыратуды	**Дене шынықтыру** "Қатардан қалма". Мақсат-міндеттері. Балаларды сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен кезектестіруді үйрету. **"Кедергілерден өт"**

	Допты кеуде тұсынан жоғары ұстап, баскетбол торына дәлдеп лақтыруды үйрету.	ересектермен және құрдастарымен сыпайы қарым-қатынас жасаудың негізгі қағидаларымен таныстыру. Қарт адамға: «Сәлеметсіз бе!» - дейміз. Көп адамға: «Сәлеметсіңдер ме!» - дейміз. Көршің мен досыңа: «Сәлеметсің бе!» - дейміз. Бейтаныс адамға: «Сәлеметсіз бе!» - дейміз. Педагог карточка-суреттерді атап көрсетеді: Қарт адамға: «Сәлеметсіз бе!» - дейміз. **Музыка** "Балабақша әніміз". Мақсат-міндеттері. Балаларға балабақша туралы әнді тыңдай	**ойыны.** Мақсат-міндеттері. Допты нысанаға дәлдеп лақтыруды үйрету.	үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; қызықты ойындарға толы балабақша мен ойыншықтар жөнінде ұғымдарын кеңейту. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, ұйымдастырылған іс-әрекетке қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыру.	**қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер. Кедергілердің арасынан еңбектеп жүруді үйрету.

		отырып, оның сын-сипатын ажыратуды үйрету.			
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Үлескеге ұшып келген құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндетері. Құстарды танып білу, дене бөліктерін атау; құстарға қамқорлық сезімдерін ояту. Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге қажетті ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (мәселен, гүл суару). Мақсат-міндеттері. Қарапайым тапсырмаларды	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндетері**.** Жаңбыр жауып тұрған кездегі ауа райындағы өзгерістерді білуді үйрету: сұр аспан, бұлтты, бұлыңғыр жаңбыр жауып тұр. Өзгерістерді көрсету; күзгі жаңбыр ұзақ немесе сирек жауады, күзгі жаңбырдан кейін шалшықтағы сулар көпке дейін құрғамайды, өйткені күннің көзі жоқ, жәндіктер тығылып қалған, құстардың	**Бұлтты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндетері. Балалармен бірге бұлттарды бақылаймыз. Бұлт өлі табиғатқа жатады. Бұлт аспанда ұшып, көшіп жүреді. Бұлттар әртүрлі пішінді болады. Бұлттар аспанның ішінде жүзіп бара жатқан қайықтарға ұқсайды. Бұлттан қар жауады, жаңбыр жауады. Жұмбақтар. Ақ мақта, Жүзіп барады бір жаққа. (Бұлттар.)	**Өрмекші мен өрмекті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Өрмекшінің өмірі жайында терең білім беріп және олардың жоғалып кетуі жайлы әңгімелеп беру. Өрмекті елестету, өрмек ол өрмекшінің ұсақ жәндіктерді қоректену үшін құратын жіңішке, әрі берік өрілген жібі екенін айтып беру. Байқампаздықты қалыптастыру. Жұмбақ. Шидиген ұзын сирағы,	**Өзенді бақылау.(қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Өзенде болатын маусымдық өзгерістерді бақылап және бәрін атап берулерін қадағалау. Су күңгірттенді, суда жүзетін құстар жоқ, балықтар мен бақалар су түбінде. Өзеннің табиғаттың негізгі ресурсы екенін және оның сұлулығына қарап, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Жұмбақтар. Жазда сылдыр қағады, қыста тыным

	орындауды үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: «Допты қуып жет», «Күн мен жаңбыр» (мөлшері 2-3рет). (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Бір-бірімен қақтығысып қалмай жүгіруге жаттықтыру. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардан уақытқа жылдам секіруге шақыру. **Өзіндік еркін ойын**	қоректері азайған соң олар оңтүстікке ұшып кетеді. Жұмбақ. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр.) **Қимылды ойын: «Кең қадам». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Сызықты баспай, балаларды белгілеген жерге секірту. Жалпы ережені сақтауға тәрбиелеу (сызықты басып қалсаң – ойыннан шығасың). **"Допты түсіріп алма" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты қағып алу біліктілігін жетілдіру; сөздік	Көзі жасты жылжып, келе жатыр бір алып, Жабырқаса, жылайды, жадыраса, құлайды. (Бұлт.) **Қимылды ойын: «Кең қадам». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Сызықты баспай, балаларды белгілеген жерге секірту. Жалпы ережені сақтауға тәрбиелеу (сызықты басып қалсаң – ойыннан шығасың). **"Тым-тырақай" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер	Тастай керең құлағы. Сөйтіп жүріп көп жерге, Аспалы торлар құрады. (Өрмекші.) **Қимылды ойын. «Маймылдар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Гимнастикалық қабырғаға өрмелеп, ілулі тұрған заттарды алуды үйрету және эстафетаны келесі ойыншы жалғастыруы қажеттігін үйрету. Ойын барысында жылдам шешім қабылдауға тәрбиелеу. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге	табады. (Өзен.) Бет көрсететін айнам, тауып алдым сайдан. (Ағын су.) **Тәжірибе.** Суға ұсақ тастар мен жаңғақтарды лақтыру. **Қорытынды.** Ауыр заттар батып, жеңілі су бетіне шығады. **Қимылды ойын. «Жылға арқылы». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі түзу сызықтан екі аяқпен секіруді қалыптастыру. Ұйымдастырылған іс-әрекетінің барысында үйренген әдіс-тәсілдерді тиімді қолдануды үйрету. **"Мысықтар мен торғайлар", "Қарғалар" (мөлшері 2-3 рет). (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: денсаулыққа, ойынға деген

	әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар. Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	қорды байыту; заттардың топтастыра білу қабілетін, ой шапшаңдығын дамыту. Балалар шеңберде тұрады, кімнің қолына доп түссе, оны түсіріп алмай, келісілген топтамаға жататын заттың бірін атау керек." **Еңбек:** гүлзардағы жерді қопсыту. Үлкендерге қысқа дайындық кезеңінде көмек беруге тәрбиелеу. Әдептілікке, өзінің еңбек құралдарын жинауға үйрету. **Өз бетімен ойындар ойнау: «Қайықтар».** Мақсат-міндеттері. Балалардың өз жолдастарымен бір шешімге келуі және бір іс-әрекетті ұжыммен жасауы.	ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **Еңбек:** гүлзардағы жерді қопсыту. Мақсат-міндетері. Үлкендерге қысқа дайындық кезеңінде көмек беруге тәрбиелеу.	жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **Еңбек:** «Өрмектеп жинау». Мақсат-міндеттер. Кезекшінің міндеті және берілген тапсырманы мүлтіксіз орындау қабілетін дамыту. **Өз бетімен ойындар ойнау.** Мақсат-міндеттер. Басқа балалармен ойнау барысында бір-бірімен татулықта, бірлікте	қызығушылықтарын дамыту, дене бұлшықет қозғалысын пысықтау, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру; ептілікке, алғырлыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; балаларды салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу. **Еңбек:** «Аквариум үшін жағадан ұсақ тастар жинап теру». Мақсат-міндеттері. Тапсырманының маңыздылығына мән беру, Аквариумдағы балықтардың өмірі туралы түсініктерін кеңейту. **Өз бетімен ойындар ойнау.** Мақсат-

			Әдептілікке, өзінің еңбек құралдарын жинауға үйрету. **Өз бетімен ойындар ойнау: «Қайықтар».** Мақсат-міндетері. Балалардың өз жолдастарымен бір шешімге келуі және бір іс-әрекетті жасауы.	болуға тәрбиелеу.	міндеттері.Ойынның барысы мен ережесін өз бетімен ойлап табуды үйрету; шығармашылық қабілеттерін дамыту.
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуді дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Ас ішкенде сөйлемеу. Астан соң беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Біз ақылды баламыз, Айтқан тілді аламыз. Тамақ ішер алдында Тып-тыныш отырамыз!				
Күндізгі ұйқы	"Екі дос" ертегісін жағымды үнмен айта отырып, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" ойын жаттығулары. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; тамақтану мәдениетіне баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** "Шкафқа не	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу.** "Атай". Мақсат-міндеттері.	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Әжем пісірген піспенанды	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу.** "Отбасы шежіресі".	**Жапсырудан ойын-жаттығу.** "Менің әжем". Мақсат-міндеттері.

бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	жиналғанын санайық". Мақсат-міндеттері. Балаларға әртүрлі түстен, өлшемнен тұратын заттардың жиыны туралы түсініктерін қалыптастыру. **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Ата-әжемнің әндері. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [а], [ә] дыбыстары. Мақсат-міндеттері. Балаларды ауылдағы еңбек туралы тақпақпен таныстыру; дауысты дыбыстардың сөздердің құрамында жіңішке және жуан болу қасиеттерін түсіндіру, [А], [Ә] дауысты дыбыстары жөнінде ұғымдар қалыптастыру. Артикуляциялық	Балаларды "Атай" өлеңімен таныстыра отырып, өлеңді мұқият тыңдауды үйрету. **Дайын суретті бояу тапсырмасы.** Мақсат-міндеттер. Отбасы тақырыбында суретті бояу. **(сурет)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** «Қуыршақты тамақтандыр». Мақсат-міндеттері. Ірі құрылыс материалдарымен, құрастырмақтармен ойындар. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту)** **"Көзді жұмып, тепе-теңдікті сақтау" дамытушылық жаттығу.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жұмылу көзбен, тепе-теңдікті сақтауға	безендірейік". Мақсат-міндеттері. Балалардың қарындашпен піспенанның дөңгелек пішінді сұлбасын қызғалдақ оюы арқылы безендіруге үйрету; оюды төрт жаққа қаратып, салу тәсілін игерту. **Логикалық ойын. "Саны тең гүлдерді табайық".** Мақсат-міндеттері. Кейіпкерлердің санын гүлдердің санымен сәйкестендіруді үйрету. **(математика негіздері)** **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу.** "Тазы". Мақсат-міндеттері. Үй жануарларының өмір сүру ерекшеліктеріне сай	Мақсат-міндеттері. Балалардың отбасы туралы білімдерін кеңейту; өз отбасы туралы шағын әңгімелеп беру қабілетін қалыптастыру. **Дидактикалық ойын. "Туыстық атауларды ажырат".** Мақсат-міндеттері. Отбасындағы туыстық атауларды танып, бір-бірінен ажыратуды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **«Кімнің заттары?» ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жақын адамдарына тиесілі заттарды тауып айту. Боямақтар, пазлдар, мозаикалар және тағы басқалар. **(сөйлеуді дамыту)**	Балаларды көлемі үлкен шеңберден әженің басын, жартысы қиылған шеңберден әженің денесін қағаз бетіне орналастырып, көлемі орташа шеңберлерді тең ортасынан екіге бүктеп, әженің шашын жапсыруды үйрету. **Вариативті компонент. Құрастыру** "Мен және менің отбасым". Мақсат-міндеттер: балаларды қағаздан отбасы мүшелері: әке мен ананы құрастыру амалдарымен таныстыру; жарты шеңберді бұру арқылы геометриялық дене: конусты жасауға үйрету; қағаздың сипаттары және

	жаттығулар. [А], [Ә] дауысты дыбыстары. **Үстел үсті театры.** Мақсат-міндеттер. «Менің балабақшам» және тағы басқа тақырыптарда сюжеттік суреттерді қарастыру. **(сөйлеуді дамыту)**	жаттықтыру; вестибуляр аппараттарын, көру қабілеттерін дамыту. Барысы. Орындарынан тұру, қолдарын екі жаққа созу; екі аяқпен кезек-кезек тепе-теңдікті сақтай отырып, тұру. Жаттығудың алғашқы үлгісін педагог өзі көрсетеді. Тепе-теңдік ұзақтығын реттеу қажет. **(дене шынықтыру)**	бір-бірінен ажыратуды үйрету. **Дидактикалық ойын. "Иттің тамағын тап".** Мақсат-міндеттері. Иттің қорегін тауып атау. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **«Қуыршақты жуындырамыз» ойын жаттығулары.** Мақсат-міндеттері. Альбомдар мен сюжетті суреттерді қарастыру; ірі құрылыс материалдарымен ойындар. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту)**	**Сюжетті-рөлдік ойын.** "Балабақша". Мақсат-міндеттер: балалардың балабақшадағы негізгі қызмет түрлері мен жұмыс атқаратын мамандар жайлы жалпы түсініктерін бекіту; өзара өнімді қарым-қатынас орнату қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Балабақшада жұмыс атқаратын медбикеге, тәрбиешіге, тәрбиешінің көмекшісіне, аспазға, аула сыпырушыға қажетті құрал-жабдықтар. Барысы. Балалар алдымен балабақша қызметкерлерін өздері тағайындайды. Мамандардың рөлін ойнайтын балалар,	түрлері туралы білімдерін толықтырып, балалардың қағаздан құрастыру іскерліктерін жетілдіру. **Дидактикалық ойын. "Отбасы ағашы".** Мақсат-міндеттері. отбасы мүшелері жайлы толық сөйлем құрау іскерліктерін дамыту, сөздік қорларын молайту. **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Ойыншықтарды жөндеу шеберханасы". Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар туралы білімдерін бекіту, шығармашылық ойлауын, өзара өнімді қарым-қатынас орнату біліктіліктерін

				өздеріне қажет құрал-жабдықтарды тандап, белгіленген бұрышқа жинайды. Балалар мен мамандардың рөлін ойнайтындар өзара кімнің қайда баратының және не істейтінің кеңесіп, жоспарлайды. Педагог диалогтар мен қарым-қатынастарды бекітуге ықпал етеді, қосымша сұрақтар қояды, анықтайды, қандай қимыл-әрекет қабылдап, не істеу керектігін, балалардың ауысуына бағыттайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	дамыту, заттардың қасиетін анықтауға деген қызығушылықтарын арттыру . Керекті құрал-жабдықтар: дамытушылық ойыншықтар (машинкалар, пластикалық қуыршақтар, Лего ойыншықтары, Киндер тосынсый-ойыншықтары). Барысы. Балалар өз еркімен немесе топтың қалауы бойынша (ойыншылар) шеберлер рөліне тағайындалады. Педагог олар үшін арнайы бұрыш ұйымдастырып, оны безендіреді. Ойыншы балаларға бұзылған ойыншықты әкеледі, шеберге көрсетеді, шебер зерттеп,

					бұзылған ойыншықты жөндейді. **(сөйлеуді дамыту, шығармашылық дағдылар)**
Балалармен жеке жұмыс	**Тапсырма:** суреттерді мұқият қарап шық. Барлық заттарды есіңе сақтауға тырыс. Кітапты жауып, суретте не салынғанын айтып бер. **(сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын. "Күзде не болады?"** Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліндегі табиғат құбылыстарын ажырата білу. Барысы: педагог балалардың алдына әр жыл мезгілінде болатын табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді таратады. Бала осы суреттердің ішінен күз мезгіліне байланысты суретті таңдап алады және де суретті бейнелеп береді. Мысалы, "Күн бұлттардың артында жасырынып тұр". **(қоршаған ортамен**	**Дидактикалық ойын. "Жамауын тап".** Мақсат-міндеттері. Балаларды суреттің жетпей тұрған бөлігін тауып, үстіне орналастыруды үйрету. Барысы: педагог әр баланың алдына мысықтар бейнеленген суретті таратады және сурет бөліктері бейнеленген домалақтарды таратады. Балалар суретте жоқ домалақтардың үстіне сурет бөліктері бейнеленген домалақтарды орналастырады.	**Вариативтік ком** Тақы:Құмырсқа мен Шегіртке.Мақсаты: Балаларды жыл мезгіліндегі табиғат суреттерін суреттеуге үйрету.Саусақ қол аяқ қимыл үйлесімділігін дамыту..Саусақ қол аяқ қимыл үйлесімділігін дамыту.**Театрды сахналау.** "Үйшік" ертегісін сахналау. Мақсат-міндеттері. Ертегі мазмұнын, кейіпкерлердің әрекеттерін естерінде жаңғырту, театр өнеріне қызығушылықтарын арттыру. **(сөйлеуді дамыту)**	**Дидиактикалық ойын "Жанды және жансыз табиғат".** Мақсат-міндеттері. Балалардың тірі және жансыз табиғат туралы білімдерін жүйелеу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**

		танысу, сөйлеуді дамыту)	**(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**		
Серуенге дайындық	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін түймелеп, аяқ киімнің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Үлескеге ұшып келген құстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндетері. Құстарды танып білу, дене бөліктерін атау; құстарға қамқорлық сезімдерін ояту. Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге қажетті ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (мәселен, гүл суару). Мақсат-міндеттері. Қарапайым	**Жаңбырды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндетері**.** Жаңбыр жауып тұрған кездегі ауа райындағы өзгерістерді білуді үйрету: сұр аспан, бұлтты, бұлыңғыр жаңбыр жауып тұр. Өзгерістерді көрсету; күзгі жаңбыр ұзақ немесе сирек жауады, күзгі жаңбырдан кейін шалшықтағы сулар көпке дейін құрғамайды, өйткені күннің көзі жоқ, жәндіктер тығылып	**Бұлтты бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндетері. Балалармен бірге бұлттарды бақылаймыз. Бұлт өлі табиғатқа жатады. Бұлт аспанда ұшып, көшіп жүреді. Бұлттар әртүрлі пішінді болады. Бұлттар аспанның ішінде жүзіп бара жатқан қайықтарға ұқсайды. Бұлттан қар жауады, жаңбыр жауады. Жұмбақтар. Ақ мақта, Жүзіп барады бір жаққа. (Бұлттар.)	**Өрмекші мен өрмекті бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Өрмекшінің өмірі жайында терең білім беріп және олардың жоғалып кетуі жайлы әңгімелеп беру. Өрмекті елестету, өрмек ол өрмекшінің ұсақ жәндіктерді қоректену үшін құратын жіңішке, әрі берік өрілген жібі екенін айтып беру. Байқампаздықты қалыптастыру. Жұмбақ. Шидиген ұзын сирағы,	**Өзенді бақылауды жалғастыру.(қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Өзенде болатын маусымдық өзгерістерді бақылап және бәрін атап берулерін қадағалау. Су күңгірттенді, суда жүзетін құстар жоқ, балықтар мен бақалар су түбінде. Өзеннің табиғаттың негізгі ресурсы екенін және оның сұлулығына қарап, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Жұмбақтар. Жазда сылдыр қағады, қыста тыным табады. (Өзен.)

	тапсырмаларды орындауды үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: «Допты қуып жет», «Күн мен жаңбыр» (мөлшері 2-3рет). (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Бір-бірімен қақтығысып қалмай жүгіруге жаттықтыру. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардан уақытқа жылдам секіруге шақыру.	қалған, құстардың қоректері азайған соң олар оңтүстікке ұшып кетеді. Жұмбақ. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр.) **Қимылды ойын: «Кең қадам». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Сызықты баспай, балаларды белгілеген жерге секірту. Жалпы ережені сақтауға тәрбиелеу (сызықты басып қалсаң – ойыннан шығасың). **"Допты түсіріп алма" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты қағып алу біліктілігін	Көзі жасты жылжып, келе жатыр бір алып, Жабырқаса, жылайды, жадыраса, құлайды. (Бұлт.) **Қимылды ойын: «Кең қадам». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Сызықты баспай, балаларды белгілеген жерге секірту. Жалпы ережені сақтауға тәрбиелеу (сызықты басып қалсаң – ойыннан шығасың). **"Тым-тырақай" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер	Тастай керең құлағы. Сөйтіп жүріп көп жерге, Аспалы торлар құрады. (Өрмекші.) **Қимылды ойын. «Маймылдар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Гимнастикалық қабырғаға өрмелеп, ілулі тұрған заттарды алуды үйрету және эстафетаны келесі ойыншы жалғастыруы қажеттігін үйрету. Ойын барысында жылдам шешім қабылдауға тәрбиелеу. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге	Бет көрсететін айнам, тауып алдым сайдан. (Ағын су.) **Тәжірибе.** Суға ұсақ тастар мен жаңғақтарды лақтыру. **Қорытынды.** Ауыр заттар батып, жеңілі су бетіне шығады. **Қимылды ойын. «Жылға арқылы». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі түзу сызықтан екі аяқпен секіруді қалыптастыру. Ұйымдастырылған іс-әрекетінің барысында үйренген әдіс-тәсілдерді тиімді қолдануды үйрету. **"Мысықтар мен торғайлар", "Қарғалар" (мөлшері 2-3 рет). (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: денсаулыққа, ойынға деген қызығушылықтарын

	Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар. Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	жетілдіру; сөздік қорды байыту; заттардың топтастыра білу қабілетін, ой шапшаңдығын дамыту. Балалар шеңберде тұрады, кімнің қолына доп түссе, оны түсіріп алмай, келісілген топтамаға жататын заттың бірін атау керек." **Еңбек:** гүлзардағы жерді қопсыту. Үлкендерге қысқа дайындық кезеңінде көмек беруге тәрбиелеу. Әдептілікке, өзінің еңбек құралдарын жинауға үйрету. **Өз бетімен ойындар ойнау: «Қайықтар».** Мақсат-міндеттері. Балалардың өз жолдастарымен бір шешімге келуі және бір іс-әрекетті ұжыммен жасауы.	ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **Еңбек:** гүлзардағы жерді қопсыту. Мақсат-міндетері. Үлкендерге қысқа дайындық кезеңінде көмек беруге тәрбиелеу.	жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **Еңбек:** «Өрмектеп жинау». Мақсат-міндеттер. Кезекшінің міндеті және берілген тапсырманы мүлтіксіз орындау қабілетін дамыту. **Өз бетімен ойындар ойнау.** Мақсат-міндеттер. Басқа балалармен ойнау барысында бір-бірімен татулықта, бірлікте	дамыту, дене бұлшықет қозғалысын пысықтау, ойын арқылы көңіл күйлерін көтеру; ептілікке, алғырлыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; балаларды салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу. **Еңбек:** «Аквариум үшін жағадан ұсақ тастар жинап теру». Мақсат-міндеттері. Тапсырманының маңыздылығына мән беру, Аквариумдағы балықтардың өмірі туралы түсініктерін кеңейту. **Өз бетімен ойындар ойнау.** Мақсат-міндеттері.Ойынның

			Әдептілікке, өзінің еңбек құралдарын жинауға үйрету. **Өз бетімен ойындар ойнау: «Қайықтар».** Мақсат-міндетері. Балалардың өз жолдастарымен бір шешімге келуі және бір іс-әрекетті жасауы.	болуға тәрбиелеу.	барысы мен ережесін өз бетімен ойлап табуды үйрету; шығармашылық қабілеттерін дамыту.
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** Театр қойылымдары. Музыкалық аспаптармен ойындар. Балабақша туралы әндер тыңдау. **(музыка)** Өнер бұрышында балабақшаны, ойыншықтарды мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(құрастыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Ойыншықтар дүкені". Мақсат-міндеттер: балалардың "ойыншықтар" дүкені жайлы түсініктерін бекіту; сатушы мен сатып алушының іс-әрекетін меңгерту; жағымды қарым-қатынасқа тәрбиелеу . Керекті құрал-жабдықтар. Сөрелер, ойыншықтар, ойыншық смартфондар, төлем карточкалары, сөмкелер, қағаз ақшалар. Барысы.				

	Сатушы өз қалауы бойынша тағайындалады, сатып алушылар қолдарына қажет құралдарды (карточка, заттар, смартфон) алып, ойыншықтардың біреуін таңдап, қалауын айтады. Сатушы ойыншықтарды сөрелерге орналастырады, бағаларды белгілейді, сатып алушыларға тауардың артықшылықтары мен ерекшеліктерін айтып, оларды ұсынады. Педагог диалог барысындағы ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын қадағалайды, қорытындылау сұрақтарын қояды. **(сөйлеуді дамыту)** Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналар кеңесін сайлау және оның жұмысын жоспарлау.	Психолог кеңесі. Мысалы: «Көпшілік орындарда әдепті балалар өздерін қалай ұстау керек?»	«Асығыс тамақтанудың зияны» тақырыбында кеңес.	"Бала тәрбиесіндегі әкенің рөлі" тақырыбында әкелермен әңгімелесу.	«Балаларға арналған үй жиһазы» атты сұрақ-жауап.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	12.09.-16.09.2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Балалардыбалабақшадағыеңбекжұмыстарынаараластыру, ойынбұрышындағыкезекшілікті атқаруды үйрету. **(қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту)**	Ұйымдастырылған іс-әрекеті уақытындаоқуқұралдарынтарату, олардыорнынажинау, тамақішердетәрелкелер мен қасықтардықою, ішіпболғансоңжинасу сияқты жұмыстарды үйрету. **"Ұйымдастырылған іс-әрекетке арналғанжабдықтар мен материалдардыдайындаймыз".** Мақсат-міндеттері. Тапсырылғанісүшінжауапкершіліктісезінуді дамыту, балаларғабілім беру қызметінеарналғанматериалдар мен жабдықтардыұқыпты ұстауды үйрету. **(қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту)**	**"Кірсүлгілердіауыстыру".** Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақтықызығушылықтысақтау, тапсырманымұқияторындауғаұмтылу. Сүлгініжекеұяшыққаілікоюды үйрету. Еңбекетуге, ересектергекөмектесугениеттерін тәрбиелеу. **(қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту)**	**"Шешінубөлмесінің шкафындағытәртіп» (тәрбиешінің көмекшісіменбірге).** Мақсат-міндеттері. Балаларғажекекиімшкафтарындатәртіпсақтаудыүйрету: шкафтыкиім мен аяққиімненбосату, сөрелердідымқылшүберекпенсүртужәнекиімдіорнынамұқиятбүктеу. Еңбекқорлықты, тәртіп сақтауды, ұжымда тату-тәттіеңбекетудіүйрету. **(қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	**"Орындықтардыжуу".** Мақсат-міндеттері. Балалардытәрбиешінің көмекшісінекөмектесуге, бөлмедегі орындықтарды таза ұстаудыүйрету: олардыдымқылшүберекпенсүртіп, орындарынақоюдыүйрету. Еңбекдағдыларындамыту, жұмыскезіндемәдени-гигиеналықталаптардысақтауқабілетінқалыптастыру. Ересектергекөмектесугеынталануды, олардың жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу. **(қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**

	Үстелүстіойыны «Мозаика». Мақсат-міндеттері. Балаларғаберілгенсуреттердіңбөлігінтауып, дұрысорналастыруды үйрету. Тапқырлықтыдамыту. **(қоршағанортаменанысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	**Дидактикалықойын«Түстерібойыншабөл».** Мақсат-міндеттері. Өзеріктеріменсуреттердібояудыүйрету. **(сурет салу, қоршағанортаменанысу, қазақтілі, сөйлеудідамыту)**	**«Мозаика»** Мақсат-міндеттері. Балаларғаәртүрлізаттарды, геометриялықпішіндерқұрастырудыүйрету, олардыңтүстерімен анықтау, балалардың ой-қиялындамыту, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу**. (қоршағанортамен танысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	**«Сөздіаяқта» дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттері. Тілдеріндамыту. **(қазақтілі, сөйлеудідамыту)**	**Дидактикалықойын. «Кімніңдауысы?»** Балалардыөзеріктерімен ойнату. Геометриялықфигураларатуралыбілімдерінбекіту. **(қоршағанортаменанысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**
Таңертеңгі жаттығу	1. Бастапқықалып: аяқарасыалшақ, денетік, қолбелде. 1.1. Балаларкөлдарыналдарынасозып, алақандарынашып: "Міне!" дейді 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5-6 ретқайталанады). 2. Бастапқықалып: аяқарасыалшақ, денетік, қол көкірек тұсында. 2.1. Аяқтарын сәлбүгіп, қолдарыниектұсынакөтеріп "Міне!" дейді. 3. Бастапқықалып: жергеотыру, аяқтарыналшаққояды, дене бос, қолиектұсында (жаттығу 5-6 ретқайталанады). 3.1. Жергеотырғанқалыптақолдарын шапалақтайды. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5 ретқайталанады). 4. Бастапқықалып: аяқбірге, денетік, қол көкірек тұсында. 4.1. Бірорындатұрыпсекіру, қолдарын көкірек тұсында ұстау. 4.2. Бастапқықалыпалақандарынашу "Міне!" дейді (жаттығу 5 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналықдағдылар, денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**				
Таңғы ас	Балалардыңбеті-қолынжуып, таңғыасқаотыруы. Ас ішумәдениетіментанықтырыпотыру. Қасық,				

	шанышқынықдұрыспайдаланудыүйрету. Астысөйлемейішу. Астан соңбеті-қолдыжуу. Ойынжаттығуы. "Сабынқолғаптары". **(сөйлеудідамыту, мәдени-гигиеналықдағдылар, дербес әрекет)** Мақсат-міндеттері. Балаға қолдарыныңсыртқыжәнеішкіжағынансабындаудыүйрету. Бұлбөлімдеойынжаттығуларыннемесемәдени-гигиеналық дағдыларды дамытуға, үстелге қою дағдыларын және үстелдегі мінез-құлық мәдениетінқалыптастыруғабағытталғанойындардыжоспарлаңыз.				
Ұйымдастырылғанісәрекетке дайындық	Бізбалдырғантеңбасқан, Досқұшағынелгеашқан. Тілегімізтыныштық, Ашықболсынкеңаспан. Мықтыболсыніргеміз, Бәріміз де біргеміз. Жандыжәнежансызтабиғаттуралыәңгімелесу. **(қазақтілі, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	«Қайырлы таң!» Қайырлы таң, құсқада, аңға да, Қайырлытаң, жайдарыжанға да. Қайырлытаңалғаассын, Кешкедейінжалғассын! Жандытабиғаттуралыәңгімелесу. **(қазақтілі, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Бізбалдырғантеңбасқан, Досқұшағынелгеашқан. Тілегімізтыныштық, Ашықболсынкеңаспан. Мықтыболсыніргеміз, Бәріміз де біргеміз. Жансызтабиғаттуралыәңгімелесу. **(қазақтілі, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Қайырлытаң, ашықаспан! Қайырлытаң, кеңдалам! Қайырлы таң, күннің нұры! Қайырлы таң, балабақшам! Бәрібіргеайтады. Күз мезгілініңалғашқыайындағыерекшеліктері, табиғатжайлыәңгімелесу. **(қазақтілі, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Достарбері, келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер. (Г.Абдрахманов) Шеңберде қол ұстасыптұрып, өлеңжолдарынбіргеайтады. Жандыжәнежансызтабиғатжайлыәңгімелесу. **(қазақтілі, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**
Білім беру ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	**Дене шынықтыру.** "Қатарда жүру түрлері". Мақсат-міндеттері. Балаларғақатарғабір-бірдентұру; жүрудіжүгіруменкезектестірудағдыларындамыту; орындықта	**Қазақтілі "Меніңжанұям мен туыстарым".** Мақсат-міндеттер: балаларғаотбасы, отбасымүшелерітуралытүсінік беру; отбасы, туыстыққатынастура	**Дене шынықтыру** "Бірорнынанбиіккесекіру". Мақсат-міндеттері. Балалардықатардабірініңартынанбіріаяқтыңұшыменжәне өкшемен жүруді үйрету.	**Музыка** "Жаңбыр". Мақсат-міндеттері. Балалардыәндітыңда потырып, мағынасынтүсінебілугежәнеырғақтыайырабілугеүйрету. **Дидактикалықойын**	**Дене шынықтыру** "Шынықсаң - шымырболасың". Мақсат-міндеттері. Балаларғақұрсаулардыдомалатудыүйрету. **"Көңілдіеңбекте" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттері.

	көлденеңінен еңбектеуді үйрету.	лытүсініктеріндамыту. **Музыка** "Жаңбыр". Мақсат-міндеттері. Балалардыәндітыңдапотырып, мағынасынтүсінебілугежәнеырғақтыайырабілугеүйрету. (музыка, сөйлеудідамыту, қазақтілі) **Дидактикалықойын. "Көңілдіноталар".** Мақсат-міндеттер. Нотанытүстерменқұрастыру.	**"Күн мен жаңбыр" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттері. Ережебойыншаойынойнаудыүйрету, жылдамжүгірудідамыту.	**. "Көңілдіноталар".** Мақсат-міндеттер. Нотанытүстерменқұрастыру.	Орындықта еңбектеу дағдысын үйрету.
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды, атауды, өзшкафынтаңбалауышарқылытабуды үйрету. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі)**				
Серуен	Балалардысеруенгеынталандыру, киімдерінретіменкиюді, барлықтүймелерінтүймелеуді, бір-бірінекөмектесудіүйретету.	Балалардысеруенгеынталандыру, киімдердіретіменкиюді, түймелеріңтүмелеуді, бір-бірінекөмектесудіүйретету.	Балалардысеруенгеынталандыру, киімдерінрет-ретіменкиюді, түймелерінанықтаптүймелеуді, бір-бірінекөмектесудіүйретету.	Балалардысеруенгеынталандыру, киімдерінрет-ретіменкиюді, түймелерінанықтаптүймелеуді, бір-бірінекөмектесудіүйретету.	Балалардысеруенгеынталандыру, киімдерінрет-ретіменкиюді, түймелерінанықтаптүймелеуді, бір-бірінекөмектесудіүйретету.

	Бақшадағы көгөністерді бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет) (Қырыққабат, қызылша, қызанақ, бұршақ.) Тақпақ. Көгөністікөпектік, Өссін, піссіндепектік, Көктемдеекккенкөгөніс, Күздебердікөпөнім. Бақылау: көгөністержөніндебілімдерінкеңейту: аты, түсі, дәмі, тағам түрінде қолданылуы, құрамындағы дәрумені; күздекөгөністердіжинау; көгөністердіңпісіп-жетілуінемән беру; топырақсалынғанжәшіктердіарнайыбөлмелердесақтау. Өз	**Гүлдерді бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Гүлдердіңатауларын, олардыбір-бірінеанажыратуды үйрету. Тапқырлықты, ақыл-ой ұшқырлығындамыту. Нарғызгүл (георгин), қашқаргүл (астра), қырмызыгүл (календула). Жұмбақ. Құлпырсақадірлейді, аялайды, Құрғасасыпырғышқа жарамайды. (Гүл.) Бақылау: гүлзардағы гүлдердің 2-3 түріниңайрықшабелгілерінанықтаудыүйрету; олардыағаштарданажыратабілу; оларқайдаөсетінінбілу (орман, бақшажәне	**Түскен жапырақтарды бақылау. (қоршағаноратмент анысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, сурет салу)** Мақсат-міндеттері. Күзгі табиғаттың сұлулығын байқауды үйрету. Тіліндамыту. Жұмбақ Ағайынды бәрі, Шықсажасыл, Түссесары. (Жапырақ.) Бақылау: ағаштардағы жапырақтардыңазайғандығынабалалардың назарынаудару: жапырақтартүсіп, айналып, түстерінөзгертуде. Жапырақтардың маусымдық өзгерістеріне, сұлулығына сүйсіне қарауға тәрбиелеу.	**Шалшықтағы суды бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем сөз)** Көркем сөз. Сылдырлайдымөлдірсу, Мөлдірсуғабетіңдіжу. Тазалықтыңдосы, Су дегенім осы. Мақсат-міндеттері. Күзмезгілініңерекшеліктерінбайқаудыүйрету. Бақылау: балалардыңназарынжаңбырдансоңжиналатыншалшықсуларғааудару. Жаздың ыстық күніндешалшықсулардыңжерге тез сіңіп, ал күздежерге тез сіңіпкетпейтініненазараудару. Тәжірибе. Суғатастармен жаңғақтардылақтыру.	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау. (сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу, қазақтілі, көркемәдебиет)** Мақал-мәтел. Еңбексіз өмір – сөнген көмір. Бақылау: аула сыпырушыныңеңбектетубарысынбақылау, еңбекнәтижесінатапкөрсету (таза жолдар, бау-бақшалардатүскенжапырақтардантазалау) жәнеоныңмаңыздылығы; еңбекқұралдарынатап беру (сыпырғыш, қалақ, күрек, қоқыс жәшігі). Аула сыпырушыеңбегінің нәтижесінеұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Қимылдыойын.«Құ наншабысы» (қырғызхалқыныңұлттықойыны).**

	еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауды үйрету. **Қимылдыойын. «Бағбандар».** Мақсат-міндеттері. Балалардыбақшаныбірлесіпжинауды үйрету. Ойынережесі: тәрбиешіңбелгіберуінкүтіп, эстафетаныжалғастыру. **(денешынықтыру)** **Еңбек:** бақшадағыжұмыс, көгөністердіжинау. **(еңбек іс-әрекеті)** Бақшадағыкөгөністердіжинап, ересектермен достарынабелсендітүрдекөмеккөрсеткенбалалардымақтау. **Өзбетіменойындар. «Көгөністер дүкені».** Мақсат-міндеттері. Көгөністер мен жеміс-жидектердіқұмнанмүсіндеу. **Қимылдыойын: «Бақшадағытауықтар».** Мақсат-міндеттері. Қимылшапшаңдығыменептіліктідамыту. Ағаштарғаөрмелепшығып, белгілібіржергесекіріп түсуді үйрету. Ойынбарысындадостыққарым-қатынастысақтауға тәрбиелеу.**(денешынықтыру)** **Еңбек:** бақшадажұмыс (жерқазу). **(еңбек іс-әрекеті)** Ересектергебелсендікөмеккөрсеткенбалалардымақтаужәнемарапаттау. Ұжымдықтапсырманыбірлесіпорындауғатәрбиелеу. **Өзбетіменойнайтын тағы басқа).** Күзгігүлдердіңсұлулығынсезінугетәрбиелеу. **Қимылдыойын: «Бақшадағытауықтар».** Мақсат-міндеттері. Қимылшапшаңдығыменептіліктідамыту. Ағаштарғаөрмелепшығып, белгілібіржергесекіріп түсуді үйрету. Ойынбарысындадостыққарым-қатынастысақтауға тәрбиелеу.**(денешынықтыру)** **Еңбек:** бақшадажұмыс (жерқазу). **(еңбек іс-әрекеті)** Ересектергебелсендікөмеккөрсеткенбалалардымақтаужәнемарапаттау. Ұжымдықтапсырманыбірлесіпорындауғатәрбиелеу. **Өзбетіменойнайтын**	Тәжірибе: құрғақ жапырақтардың үстімен жүру. Қорытынды: жапырақтараяқастындасусылдайды. **Қимылдыойын: «Тынышжүгіріпөт».** Мақсат-міндеттері. Ойынережесінсақтап ойнауд үйрету. Жапырақтардыңүстіменбелгілібіруақыттаақырын жүріп өту. Ереженісақтайотырып (мәрегедейінжүгіріп бару, кері жүгіріп қайту). Ойындарғабелсендікатысуынталапету. **(денешынықтыру)** **Еңбек:** түскенжапырақтарды жинау. Белгіленгенжергетүскенжапырақтардытырнауышпенжинаптасудыүйрету. Балалардыңбірігіпжұмысістеуінқадағалау.	Мақсат-міндеттері. Кейбірзаттардыңсуғабатыпкететінін, ал кейбіреулерінің су бетіндеқалқыпжүретінінбақылау. **Қимылдыойын: «Біраяқпенжолданскеіру». (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойыналаңындағыереженісақтайотырып, біраяқпеналғажылжыпсекірудіүйрету. Еңбек: балаларменбіргебалабақшаалаңынжылысуменжуудыбақылау, еңбектіңмаңыздылығынсезінугежәнеүлкендергекөмектесугеүйрету. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу)** **Өзбетіменойналатынойындар:** гимнастикалық құралдарға өрмелеу (баспалдақ және тағы	Мақсат-міндеттері. Ойынережесінсақтауды (белгіденсоңжүру, бірін-біріітермеу) үйрету. Жылдамдықпенкүшжігердідамыту. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту, қазақтілі)** **Еңбек:** аула сыпырушыға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Балаларғаересектергекөмектесугеүйрету. Еңбектенугеқұштарлықтарындамыту, басқалардыңеңбегінқұрметтеугетәрбиелеутәрбиелеу. **Өзбетіменойналатынойындар: доппенойын.** Мақсат-міндеттері. Әрбалағадоппенойнаумүмкіндігін беру. Ойынбарысындаеркіндік пен қуанышсезіміноятабілу.

	сіндеу. Берілгенойынтақырыбындашығармашылықжәнебелсенділіккөрсеткендердімақтау; ойынғақызығушылықтарынқолдаужәнедамыту. Көгөністер мен жемістертуралыалғанбілімдерінбекіту. **(қоршағанортаманысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет)**	**ойындар.** Мақсат-міндеттері. Түстерді үйлестіруді үйрету. «Геометриялықпішіндердітүскенжапырақтарменәшекейлеу». **(математика негіздері, қоршағанортаманысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)** Әр балаға өз еңбегінеқанағаттанарлықжұмысістеуінекөмектесу. Сөздікқорындамыту.	**Өзбетіменойындар: «Жапырақтыкілем».** Мақсат-міндеттері. Балалардыңбірлесіпойнауларынұйымдастыру. **(қоршағанортаманысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	басқа). Мақсат-міндеттері. Балалардың қосалқыойындарғақызығушылықтарындамытып, бір-біріментату ойнауға тәрбиелеу.	**(денешынықтыру, сөйлеудідамыту, қазақтілі, қоршағанортаманысу)**
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелітүрдешешіну, шкаф сөрелерінекиімдерінжинау, қолдарынжуу. **(дербесәрекет, сөйлеудідамыту)**				
Түскі ас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотыру мәдениеті, тамақтану мәдениетінебаулуғабағытталғанжеке-дара жұмыс; этикет ережелері. Қасық пен шанышқыныдұрыспайдаланудыүйрету. Тамақішіпотырғандасөйлемеу. Тамақтанғаннанкейінбеті-қолдыжуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтыңдосы, Су дегенің осы.				
Күндізгі ұйқы	«Құйыршық» ертегісіноқып беру, балаларды ұйықтату. **(көркемәдебиет, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**				

Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	Жалпақтабандықтыңалдыналумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)** Алғанбілімдерінбекітіп, мәдени-гигиеналықдағдыларынорындау.				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотыру мәдениеті, тамақтану мәдениетінебаулуғабағытталғанжеке-дара жұмыс; этикет ережелері. Қасық пен шанышқыныдұрыспайдаланудыүйрету. Тамақішіпотырғандасөйлемеу. Тамақтанғаннанкейінбеті-қолдыжуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтыңдосы, Су дегенің осы.				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу.** "Меніңмекенімтақырыбынаәңгімелесу". Мақсат-міндеттері. Балалардыңұғымдарындамекенжайтуралытүсініктерінқалыптастыру. Қазақстандағыауылмен қалаелдімекендермен табиғаттыңерекшеліктеріжөніндежалпыұғымдар беру. **Дидактикалықойын. «Көрші-көрші».** Үстелойындары:	**Сурет салуданойын-жаттығу. "Арқасын жиырғанмысық".** Мақсат-міндеттері. Балаларға арқасынжиырғанмысықтыңбейнесінборменсалу амалдарынүйрету; қағаздыңортасынамысықтыңденесі мен аяқтарындоғалысызықнегізіндесалып, біржағынадөңгелекбасын, екіншіжағынаұзынқұйрықты салу тәртібін қалыптастыру.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу.** "Сұр қоян". Мақсат-міндеттері. Балаларғабөлшектердібіріктіруарқылысұрқоянды мүсіндеуді үйрету. **Математика негіздері** "Цирк әртістері". Мақсат-міндеттер: балаларды 2 саны жәнецифрыментанысты ру; 2 санының жасалужолынкөрсету; 1 және 2 цифрының бейнесінайырабілугеүйрету; 2	**Вариативті компонент. Тақырыбы: «Жеті лақ пен қасқыр» .** **Мақсаты:** Балаларды жұмсақ дыбыссыз жүруге аяқ ұшмен жүруге,бұлшық еттерін күшейтуге және бәсеңдетуді басқарға үйрету. **Математика негіздеріненойын-жаттығу.** "Санаудыүйренемін. Тәулік бөліктері". Мақсат-міндеттері. Балалардың тәулік бөліктеріжөнінде,"та	**Құрастырудан ойын-жаттығу.** "Ханзадабақа". Мақсат-міндеттері. Балалардыағайынды Гриммнің "Бақаханзада" ертегісініңбастыкейіпкері бақаны қағаздан құрастыруды үйрету. **«Жұбын тап».** Мақсат-міндеттері. Геометриялықпішіндердіқайталау, олардысалыстыруға жаттықтыру. Ойынныңқұрал-жабдықтары:

	лото, домино. **(математика негіздері)** **Қоршағанортамент анысуданойын-жаттығу.** "Жабайыжидектер". Мақсат-міндеттері. Жабайыжидектердің пайдасы мен зиянытуралытүсініктерінпысықтау. **"Қарақаттан не жасайды?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Жидектердіңқасиеттерітуралытүсініктерін кеңейту. **(қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	**Ойын-жаттығу. "Бірдеймысықты тап".** Мақсат-міндеттері. Байқампаздықты, сөйлеуді, зейінді, ойлауқабілетіндамыту. **Дидактикалықойын «Тап та, атыната».** Мақсат-міндеттері. Түсті қабылдауын жәнеқолдыңұсақмоторикасындамыту. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, қоршағанортамента нысу)**	санындұрысжазуғажаттықтыру. **«Пішіндіқұрастыр».** Мақсат-міндеттері. Түстер мен пішіндерарқылықұрастырыпүйрету. Естесақтау, көру, ажыратуқабілеттерін дамыту. **(математика негіздері, сөйлеудідамыту, қазақтілі, қоршағанортамента нысу)**	қертең", "күндіз", "кеш", "түн" туралытүсініктерінтиянақтау, заттардың саны, заттардыбелгілейтінсандартуралы ұғымдарды қалыптастыру. **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу.** "Ормандағы оқиға". Мақсат-міндеттері. Балалардыормандағы оқиғажелісініңмазмұнынментаныстыру; әңгімедегікөркемсөздердішынайыайтуғажаттықтыру. **Дидактикалықойын: "Қандайағашекенін тап!"** Мақсат-міндеттері. Ағаштардыңқасиеттерітуралыбілімдерінкеңейту. **(қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту,**	әртүрліреттеорналастырылғанпішіндер. Ойынбарысы: балаларғагеометриялықпішіндерберіледі, балалар тура сондайтүстіпішіндітабады. **(математика негіздері, сөйлеудідамыту, қазақтілі, құрастыру, жапсыру)**

				қазақтілі) **«Суреттеркұрастыру».** Мақсат-міндеттері. Балаларғаұсақсуреттерденбірмазмұндысурет құрастыруды үйрету, әңгімекұрастырабілу, тілбайлығын, ой-өрісіндамыту, әртүрлімазмұндысуреттеркұрастыруғадегенбалалардыңқызығушылығынарттыру. **(құрастыру, сөйлеудідамыту, қазақтілі, қоршағанортаментанысу)**	
Балалярменжекежұмыс	**«Сөздіаяқта» дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттері. Сөйлеутіліндамыту. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, қоршағанортаментанысу)**	**Дидактикалықойындар "Геометриялықпішіндер".** Мақсат-міндеттері. Балаларғабіреуіартық немесе кем сандытауып, атаудыүйрету. Көрнекілік:	**Дидактикалықойын "Жұмбақ сан".** Мақсат-міндеттері. Балалардықосу мен алудың қарапайым математикалық әрекеттерінедайындауғаықпалету; алдыңғыжәнекейінгісандардыалғашқыонд	**Театрдысахналау.** "Қасқыржәнежетілақ" ертегісініңжелісінсаусақ театры арқылысахналау. Мақсат-міндеттері. Ертегіжелісініңмазмұныңбілугеүйрету. **(сөйлеудідамыту,**	**Геометриялық фигуралар** Мақсат-міндеттері. Геометриялық фигуралар туралы түсініктерін қалыптастыру. **(математика негіздері, құрастыру,**

	"Менің әжем" тақырыбында әңгімелесу. Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорларын, жақынтуыстықатаулардыбілдіретінжаңасөздермен толықтыру. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	геометриялықпішіндерсалынғанкарточкаларжиынтығы. Барысы: балаларгеометриялық ұшбұрыш, шаршы, дөңгелектәріздеспішіндердіпайдаланады. Педагог тапсырмабереді, балалар оны жекеорындайды. **(математика негіздері, құрастыру, сөйлеудідамыту, қазақтілі, жапсыру)** 1-тапсырма. Дөңгелектерденбіреуінартықетіп, үшбұрыштарды қойыңдар. Педагог үш дөңгелексалынғандықкарточканыкөрсетеді. 2-тапсырма. Мұндағыдөңгелектердenбіреуін кем етіп, шаршыларды қойыңдар.	ықтаанықтау дағдыларын нығайтуға көмектесу. Сипаттама. Мысалы, үш санынанүлкен, бірақ бес санынан аз; қай сан үштен аз, баладансоныболжаудысұраңыз. Бала әртүрлісандардыатайды, ал мұғаліматалғансаннанкөпнемесе аз депайтады. Соданкейінбаламенрөлдердіөзгертугеболады. **(математика негіздері, сөйлеудідамыту, қазақтілі, қоршағанортаментанысу)**	**көркемәдебиет)**	**жапсыру, сурет салу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)**

		Педагог бес дөңгелексалынғансан дықкарточканыкөрсе теді. 3-тапсырма. Дәлосындайпішіндік өрсетіңдер. Педагог дөңгелекті көрсетеді. Ойынсоңындақорыт ындышығарылады, зеректіктанытқанбала ны педагог мақтайды. Ойынныңбарысында балалардыңзейіні, қол қимылының жылдамдығы, дәлдігіқалыптасабаст айдыжәнесанауды, біреуіартықнемесе кем сандытауып, оны атаудыүйренеді. **(математика негіздері, құрастыру, сөйлеудідамыту, қазақтілі, жапсыру)**			
Серуенгедайындық	Алдыментоптағыаяққиімдерінауыстырып, орнынақойып, киімдердіретіменкиюдіүйрету. Ауыстырғанкиімдерінорнынабүктепқойғандарынқадағалау, ойынарқылыжылдамдыққаүйрету. **(сөйлеудідамыту, дербесәрекет, мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Серуен	Серуенгеқызығушылықтарынояту. "Жандыжәнежансызтабиғат" тақырыбындажекеәңгімелесулер. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, қоршағанортаментанысу)**				
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелітүрдешешіп, шкаф сөрелерінереттепорналастырудыүйрету, қолдарынжуу. **(дербесәрекет, мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттама беру; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативтідағдылар, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет, қазақтілі)** Музыкалықаспаптарменойындар. Отбасымүшелерітуралыәндержаттау. Ертеңгіліктерге дайындық. **(музыка)** Өнербұрышындаотбасымүшелерімүсіндеу, жапсыру, суретінбояу. **(шығармашылықдағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Еркінойындар. Қолдыңұсақжәнеірімоторикасындамытатынойындар. **(құрастыру)** Теартлық қойылымдар. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес: «Үйдеойынбұрышын ұйымдастыру».	«Достарымыздыңарасындаөзіміздіқалайұстаукерекпіз?» тақырыбындаәңгімежүргізу.	«Меніңдостарым» аттытақырыптакөрмеұйымдастыру.	«Балабақшаережелері», «Достарымыздыңарасындаөзіміздіқалайұстаукерекпіз?» тақырыбындаәңгімежүргізу.	Ата-аналардансауалнамаалу.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	19.09.-23.09.2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ойыннанкейінтоптатәртіпорнату".** Мақсат-міндеттері. Балалардыңтәртіпкедегенсаналыұмтылысын, ойыннанкейінойыншықтардыжинастыруәдетін қалыптастыру. Жұмысжоспарынқұру, алдағықызметүшінқажеттіматериалдардытаңдауқабілетінжетілдіру. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	**"Ойыншықтардағытәртіп".** Мақсат-міндеттері. Жұмысбасталаралдындабалаларғажұмысалжапқышынкиюдіүйрету; ойыншықтардытәртіптеұстау, олардыжуу, кептіру, сүртужәнеорнынажинау. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздіктікөребілудідамыту; суменжұмыскезіндеұқыптылықтыдамыту. Өзінің және басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	**"Оқуқұралдарықойылатыншкафтатәртіптісақтау".** Мақсат-міндеттері. Балаларғаөзбеттеріменшкафтардатәртіптісақтауға, шаңды сүртуді үйрету. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	**"Біз топ бөлмесіндежәнежатынбөлмедетерезеалдытақтайын дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттері. Балаларғасуменжұмысістегендекелесіережелердісақтаудыүйрету, жеңдерінтүру, шүберектісулау, құрғатыпсығу, кірлегеншүберектісуменшаю. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет, сөйлеудідамыту)**	**"Бізорындықтарды орнынақоямыз".** Мақсат-міндеттері. Еңбекдағдыларында мытудыжалғастыру; тапсырманымұқиятжәнежылдаморындау. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары, дербес әрекет)**
	«Емхана» сюжетті-рөлдікойын. Мақсат-міндеттері. Балалардыүлкендердіңеңбегіментаныстыру. Балалардыдәрігер, медбикерөлінойнауд	**Құрылысойындары «Аспалыкөпір».** Мақсат-міндеттері. Балалардыңқиялын, зейінін, ойлауқабілетіндамыту. **(құрастыру,**	**«Кімзейінді?»** Мақсат-міндеттері. Белгілігеометриялықпішіндерденәртүрлізаттардықұрастыру. Көрнекілік: сіріңкеқорабындаге	**Дидактикалықойыны. «Төлдерін тап».** Мақсат-міндеттері. Үйжануарлары мен олардыңтөлдерітуралытүсініктерінтияна	**Дидактикалықойын. "Жамауын тап".** Мақсат-міндеттері. Балалардысуреттіңжетпейтұрғанбөлігінтауып, үстінеорналастыруд

	ыүйрету. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары, қазақтілі)**	**сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	ометриялықпішіндер. Барысы: тәрбиешігеометриялықпішіндерденәртүрлібейнелердіқұрайды. Жылдамқұрастырғанбалағамақтауайтылады. **(құрастыру, сөйлеудідамыту, қазақтілі, математика негіздері)**	қтау. Алдарындағысуреттенүйжануарларымен олардың төлдерін сызықарқылықосуректігінтүсіндіреді. Қай малдыңтөліқалайататылынынайтқызады. **(қоршағанортамен танысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	ыүйрету. Барысы: педагог әрбаланыңалдынамысықтарбейнеленгенсуреттітаратадыжәнесуретбөліктерібейнеленгендомалақтардытаратады. Балаларсуреттежоқдомалақтардыңүстіне, суретбөліктерібейнеленгендомалақтардыорналастырады. **(математика негіздері, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**
Таңертеңгі жаттығу	1. Бастапқықалып: аяқарасыалшақ, денетік, қолбелде. 1.1. Балаларқолдарыналдарынасозып, алақандарынашып: "Мінеі" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5-6 ретқайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқалшақ, денетік, қолкеуде тұсында. 2.1. Аяқтарын сәлбүгіп, қолдарыниектұсынакөтеріп "Міне!" дейді. 3. Бастапқықалып: жергеотыру, аяқарасыалшақ, дене бос, қолиектұсында (жаттығу 5-6 ретқайталанады). 3.1. Жергеотырғанқалыптақол шапалақтау. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5 ретқайталанады). 4. Бастапқықалып: аяқбірге, денетік, қолкеудетұсында. 4.1. Бірорындатұрыпсекіру, қолдарынкеудетұсындаұстау, жұдырық түю. 4.2. Бастапқықалып: алақандарынашу "Міне!" дейді (жаттығу 5 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет, денешынықтыру)**				

Таңғы ас	Балалардыңбеті-қолдарынжуып, таңғыасқаотыруы. Ас ішумәдениетіментаныстыру. Қасық пен шанышқынықолдануды үйрету. Астысөйлемейішу. Астан соңбеті-қолдыжуу. Тазалықтысақтауүшінсумендос болу керек. Сылдырлайдымөлдір су. Мөлдір суға әрдайым Беті-қолдытазалапжу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, сөйлеудідамыту, дербесәрекет)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Сәлем, күнім! Сәлем, жер! Сәлем, досым! Сәлем, ел! "Сәлем" деймінәрқашан, Арайлы, балабақшам! Жандыжәнежансызта биғатты пысықтау. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, қоршағанортаментанысу)**	«Достық» шеңбері. Бізқандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз, Жарқыраған күндейміз, Табиғатты қорғаймыз. Балаларшеңбергетұрады, бір-бірінежылысөздерайтады. ҚазақстанРеспубликасыныңалғашқыЕлбасыжәнеқазіргіпрезидентіжайлыәңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, қоршағанортаментанысу)**	«Қайырлы таң!» Қайырлы таң, құсқа да, аңға да! Қайырлытаң, жайдарыжанға да! Қайырлытаң, алғаассын! Кешкедейінжалғассын! (Жарты шеңберқұрыпотыр. Бәрібіргеайтады.) ҚР МемлекеттікРәміздеріт уралыәңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, қоршағанортаментанысу)**	«Армысың шапағатты, Күн-Ана!» Армысың шапағатты, Күн-Ана! Армысыңқайырымды, Аспан-Ана! Армысыңмейірімді, Жер-Ана! Құтдарыт, бар әлемдіжарылқа! "Қазақтілінмақтантұтамын" атты тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу, қазақтілі, көркемәдебиет)**	Бақшамызға барғанда, Жолыққан бар жандарға Ертеменақпейілмен "Қайырлы таң!"-деймін мен. Күндіз де елдіелеймін: Үйгекешкекелемін, Не дерімдібілемін «Кеш жарық!» - депкіремін. Шеңбербойыментұру, бір-бірінекүлімдеп қарау. Тілдермерекесіжайлы әңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу, қазақтілі, көркемәдебиет)**
Білім беру ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдаст	**Дене шынықтыру** "Бізалғырмыз". Мақсат-міндеттері.	**Музыка** "Ата-ананытыңдаймыз".	**Дене шынықтыру** Тақырыбы: "Бөренемен	**Музыка** "Күздің ғажайып құбылыстары".	**Дене шынықтыру** "Кедергіденөтуамалдары".

ырылғаніс-әрекет	Балаларға аяқтың ұшымен жүгіруді; гимнастикалық орындықтың үстінде тепе-теңдікті сақтап жүруді үйрету. **"Гимнасшылар" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Гимнастикалық орындықтың үстінде тепе-теңдікті сақтап жүруді үйрету. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**	Мақсат-міндеттері. Балалардыата-анатуралыәннің сын-сипатынажыратудыүйрету. **"Сылдырмақ" музыкалық-дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттері. Аспаптыңүнінестуарқылытабудыүйрету. **(музыка, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	төрттағандап жүру". Мақсат-міндеттері. Балаларғабірініңартынанбіріқатарменжүрудіжаттықтыру; сапқаөзеріктеріментұруқабілетінжетілдіру; саптатұрып, тізеніжоғарыкөтеріпадымдаудыүйрету. **"Арқантарту" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттері. Бірлесіпойнаудыүйрету. Қимылептілігі мен шапшаңдықтыдамыту. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**	Мақсат-міндеттері. Балаларғаәндітыңдайотырып, мағынасынтүсінудіжәнеырғақтыайыруды үйрету. **"Қаттынемесеақырын" музыкалық-дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттері. Музыка мазмұнын ұғынуға, оны әсемдеуге әуеннің динамикалықреңкікөмектесетінінбілу. **(музыка, сөйлеудідамыту)**	Мақсат-міндеттері. Балаларғабірорындатұрыпсекіру; доптыбір-бірінетөменненлақтыружәнеқағыпалуды (1,5 м қашықтықта) үйрету. **"Секірейіккөңілді" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бірорындатұрыпсекіруді үйрету. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**
Серуенгедайындық	Балалардыөзкиімдерінтануға, атауға, өзшкафынтаңбалауышарқылытабуға үйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Серуен	Балалардыауарайынасәйкескиіндірутуралыәңгімелеу. **Ағаштарды бақылау. (сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет,**	Балалардыауарайынасәйкескиіндірутуралыәңгімелеу. **Шөптіңсолуынбақылау. (сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу, қазақтілі,**	Балалардыауарайынасәйкескиіндірутуралыәңгімелеу. **Шыбын-шіркейлердіңжойылуынбақылау. (сөйлеудідамыту, қоршағанортамена**	Балалардыауарайынасәйкескиіндірутуралыәңгімелеу. **Саңырауқұлақтыбақылау. (сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу, қазақтілі,**	Балалардыауарайынасәйкескиіндірутуралыәңгімелеу. **Жапырақтардың түсуін бақылау. (сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу, қазақтілі,**

	қоршағанортаментанысу) Көркем сөз. Тербеледіағаштар, Алдымнанжелеседі, Кіп-кішкентайағаштар, Үп-үлкенбопөседі. Бақылау: ағаштардың 2-3 түрінсыртқыбелгілерінен (шырша, қайың, терек) танужәнеажырату. Маусымдықөзгерістеркезіндеағаштардыбақылау, жапырақтарыныңазаюынаназараудару. Жапырақтардыңжаздажәнекүздекандайтүстеболатынынанықтау. **Қимылдыойын. «Аталған ағашқа жүгіріп бар». (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ағаштыңатауын сын-сипатынанбілу. Белгібойыншажұмыс	**көркемәдебиет)** Жұмбақ. Дала кілемі. Ол не? (Шөп, өсімдіктер.) Бақылау: балалардың ұғымындағы шөптіңтүрініңөзгеруі туралытүсініктерінкөңейту. Өсімдіктергекқызығушылықтарындамыту. **Қимылдыойын. «Көгершін» ойыны. (денешынықтыру)** (Шешен-ингуш халықтарыныңұлттықойыны) Мақсат-міндеттері. Аландаорынауыстырудыбекіту, жартылайотырып, аяқтыбіргекосып, қолдытізегедейінсозыпайқастырып ұстау (қабылдағанқалыпты сақтау, орынауыстыру, бір-бірінитермеу). Ойынережесінсақтау. **Еңбек:**	**нысу, қазақтілі, көркемәдебиет)** Жұмбақ. Шидім, шидім, шидімқұс, Ши басынақонғанқұс. Қарқаралы қара құс, Хан басынақонғанқұс. (Шыбын.) Бақылау: күзмезгіліндешыбын-шіркейлерліңөмірсүруін, олардыңтастар мен жапырақтардыңастынатығылуынбақылау, қорытындыжасау. Ауарайыныңсалқындауынабайланысты жәндіктердің жоғалуы. **Қимылдыойын. «Көбелектіұстапалу». (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Бірзатты (көбелекті) ұстапалумақсатында жоғарысекіруді	**көркемәдебиет)** Жұмбақ. Сырты бүтін, Ішітүтін. (Саңырауқұлақ.) Жеугежарамды – ақтүсті, майлы. Улы – шыбынжұт (мухомор), бозарыңқы арамқұлақ. Бақылау: саңырауқұлақтардыажыратабілу, олардың сырт бейнесінеқараптану (түсі, пішіні). Бөліктерінатап беру: аяғы, қалпағы. Күзайыныңкереметінұғыну, мейірімділіккетәрбиелеу. **Қимылдыойын. «Аюдыңапанында» (орысхалқыныңұлттықойыны). (денешынықтыру)** Балаларға сөздерінанықайтқызу,	**көркемәдебиет)** Жұмбақ. Ағайынды бәрі, Шықсажасыл, Түссесары. (Жапырақ.) Бақылау: өсімдіктердүниесініңмаусымдыкөзгерістерітуралытүсініктерінтолықтыруды жалғастыру; жалаңаш ағаштар. Жапырақтардың қайдан түскенін, қайда түскенін, түсіқандайболғанынестерінетүсіру. Әдемі жапырақтарға сүйсінекқарап, табиғаттытанудыжәнетабиғатпенқарым-қатынастан қуаныш алуға тәрбиелеу. **Қимылдыойын. «Соқыртеке» ойыны (орысхалқыныңұлттықойыны). (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойынережесінсақтай

	істеу, алаңдабір-бірінесоқтықпайорын ауыстыруды үйрету. **Еңбек:** ағаштардың арасындағы құрапжатқанбұтақтар дыжинау. Ұжымдықтапсырмал ардыорындау, бірлескентапсырман ы дер кезіндеаяқтаудыүйрету. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Өзбетіменойналатынойындар:**эткеншектебу. Ойынбарысындадостыққарым-қатынастарынжетілдіру. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, қоршағанортаментанысу, денешынықтыру)**	құрапқалғаншөптітырнауышпенжинау. Тырнауыштарменжұмысістеудібекіту, нақтылыорынғашөптіжинау. Еңбексүйгіштікке баулу. **Өзбетіменойналатынойындар. «Ертегідегіүйшік» ойыны.** Балалардыңқалауыбойынша (2-3 адам) үйшікойнауларынқадағалау. Байсалды, қуаныштыжағдайжасауына мүмкіндік туғызу.	үйрену. Достарыменжақсықарым-қатынастаболуғатәрбиелеу. **Еңбек:** гүлзарды құрапқалғангүлдердентазалау, өзміндеттерінжауапкершілікпен атқаруғатәрбиелеу, өсімдіктергеқызығушылықтарындамыту. **Өзбетіменойналатынойындар:** сүйіктіойыншықтарменойнау, ойындыдостарыменбірігіпойнаудыүйрету.	ойынережесінсақтауғаүйрету. «Аюды» санамақарқылытаңдауды үйрету. **Еңбек:** тотықұсқа қорек беру. Мақсат-міндеттері. Өз еңбегінің маңыздылығын түсіндіру. **Өзбетіменойналатынойындар.** «Балықаулау» жәнетағыбасқаойындар. Ептіліктіталапететіндербесойындардыойнау, қимылжылдамдығындамыту. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу, қазақтілі, көркемәдебиет)**	отырып, балалардың ойынға қатысуын қадағалау. **Еңбек:** ауладағы жұмыс. Жапырақтардытырнауышпенжинау. Өзбетіменойналатынойындар: түскенжапырақтарданоюлар, заттарқұрастыру, шығармашылыққиялдарындамыту. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу, қазақтілі, көркемәдебиет)**
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінорналастыру, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, сөйлеудідамыту)**				
Түскі ас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотыру мәдениеті, тамақтану мәдениетінебаулуғабағытталғанжеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, сөйлеудідамыту)**				

Күндізгі ұйқы	Баяуырғақты музыка әуеніменбалалардыұйықтату.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	Жалпақтабандықтыңалдыналумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. Алғанбілімдерінбекітіп, мәдени-гигиеналықдағдыларынорындау. **(денешынықтыру, мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастархан басындаотыру мәдениеті, тамақтану мәдениетінебаулуғабағытталғанжеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеудідамытуданойын-жаттығу** Тақырыбы: "Туыстар. Сөйлеудің дыбыстықмәдениеті: [ы], [і] дыбыстары". Мақсат-міндеттері. Балаларғатуысадамныңотбасындағыорнытуралытүсіндіру; [Ы], [І] дауыстыдыбыстарыжөніндеұғымдарынқалыптастыру; дауыстыдыбыстардыңсөздердіңқұрамындажіңішкежәнежуан болу мысалдарынкөрсету. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркем әдебиет)** **Үстел-**	**Қоршағанортаментанысуданойын-жаттығу.** "Астанағасаяхат". Мақсат-міндеттері. Балаларды Астана қаласыныңәсемғимараттарыментаныстыра отырып, қалатуралыәңгімелеп берудіүйрету. **Қимылдыойындар «Ұшты-ұшты».** Мақсат-міндеттері. Шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар бастаушыныңсөзінқалтжібермей, тыңдапотыруларыкерек. Ұшатынқұснемесезат	**Жапсыруданойын-жаттығу.** "Көктудыңжелбіреген і". Мақсат-міндеттері. Балалардыкөктүстіқағазбетінеқыранжәнекүнніңқимаүлгілерінжапсырып, тудыңбейнесінқұрастыруды; күн мен күншуақтарыныңүстінетарыны, қыранныңүстінекарақұмықтыжелімніңкөмегіменжапсырудыүйрету. **Дидактикалықойын. «Жануарлардыңтөлдерінтауып, олардыбір-бірлепатапбер".**	**Вариатив ком:** Тақырыбы: «Қасқыр түлкі, әтеш» Мақ:Ертегіні балаларға түсіндіре отырып,қайырымдылыққа мейрімділікке тәрбиелеу. **Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** "Менің көшемде не бар?" Мақсат-міндеттері. Балалардыңекіжәнеүшсандарыжөніндегіұғымдарыныңнегіздерінқалыптастыру, "оңқол", "солқол" ұғымдарынтиянақтау. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері, қоршағанортамента**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Ормандағы оқиға". Мақсат-міндеттері. Балалардыормандағы оқиғажелісініңмазмұнынментаныстыру; әңгімедегікөркемсөздердішынайыайтуғажаттықтыру. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу, қазақтілі, көркемәдебиет)** **Дидактикалықойын. «Киімдүкені»** Мақсат-міндеттері. Ойынбарысындарөлдердіойнауды үйрету. Сатушыәртүрлікиімтүрлерітуралыәңгімелейді. **(сөйлеудідамыту,**

	үстіойындары. "Пазылдар". Мақсат-міндеттері. Зейін, ойлаужәневизуалдыестесақтауқабілеттерін дамыту. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу, қазақтілі, көркемәдебиет)**	туралыайтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтынзатайтылсатырпетпейотырады. Қателескен бала айыптартыптақпақайтадынемесеәнсалады. Екіретжаңылсаайыпшартыұлғаятүседі. Бастаушыойындыбылайжүргізеді. Ұшты-ұшты сұңқар ұшты! (қол көтереді) Ұшты-ұшты қарға ұшты! (қолкөтереді) **(қоршағанортаментанысу, қазақтілі, көркемәдебиет, денешынықтыру)**	Мақсат-міндеттері. Үйжануарларынбір-біріненжәнетөлдеріназыратабілуді, оларғакүтім және қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Ойынережесі: ойыншықүйжануарларыүстелдіңүстіндетұрукерек. Балаларойыншықтардымұқиятқарапалады. Тәрбиешіңіңбелгісібойыншакөздерінжұмады, солкездетәрбиешіүйжануарларыныңбіртөлінтығыптастайды. Тәрбиешібалаларданненіңтөліжоқтығынсұрайды? Балаларжауап беру керек. Ойынбірнешеретойналады. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу, қазақтілі, көркемәдебиет)**	**нысу)**	**қоршағанортаментанысу)**

Балаларменжекежұмыс	**«Сиқырлы қапшық»** Мақсат-міндеттері. Заттардыбелгілібірқасиеттерібойыншасалыстыруды, топтастырудыүйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішінібойыншаәртүрліойыншықтар. Ойынның мазмұны. Балалар «Сиқырлықапшықтың» ішіндегізаттыұстапкөріп, оныңпішінінанықтайды, ойыншықтыалғансоң атынатап, түсінайтады. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу, қазақтілі, көркемәдебиет)**	**Дидактикалықойын. «Не артық?»** Мақсат-міндеттері. Жемістер мен көгөністердібір-біріненажыратудыүйрету. Әрбаланыңалдынажемістер мен көгөністераралассқанс уреттерберіледі. Артығынтауыпатауды ыұсынады. Жемістер мен көгөністердіажыратады. Мысалы: алма, анар, лимон, орамжапырақ. Мұнда орамжапырақартық, өйткеніолкөгөніскежатады, қалғаныжемістер. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу, қазақтілі)**	**Артикуляциялық жаттығу** Аюдыңтапсырмасыартикуляциялықжаттығужасау. 1) Ян - ян - секеңдегенақ қоян, Ю - ю - ю - қорбаңдағанаю. Кі - кі - кі – бұлайлакер түлкі, Қыр - қыр - қыр - бұл көкжал қасқыр. 2) Ыр-ыр-ыр- ырылдайдықасқыр, Ра-ра-ра- бал жинайды ара, Мір-мір-мір- қап-қаракөмір. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу, қазақтілі, көркемәдебиет)**	**«Дәлосындайпішінді тап».** Мақсат-міндеттері. Геометриялықпішіндержайлыбілімдерінбекіту, пішіндердіатауды, ажыратуды, салыстыруды жаттықтыру. сайкелетінкілттіалады, құлыптыашады. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері, қоршағанортаментанысу, қазақтілі)**	**«Кел, жазайық.»** Мақсат-міндеттері. Тиянақтылыққа, көркем жазуға, қалам ұстауға үйрету. Үзік сызықтарды салу білігін бекіту. **(сөйлеуді дамыту)** Балаларға үлгілер таратылады. Суреттер мен жазулар үзік сызықтар арқылы беріледі.
Серуенгедайындық	Алдымен, топтағыаяққиімдерінауыстырып, аяққиімдіорнынақойып, киімдердірет-ретіменкиюдіүйрету. Ауыстырғанкиімдерінбүктеп, орындарынақойғандарын қадағалау. **(дербесәрекет, сөйлеудідамыту, еңбек дағдылары)**				
Серуен	Серуенгеқызығушылықтарынояту. "МеніңҚазақстаным" тақырыбындажекеәңгімелесулер.				

	(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі, денешынықтыру)				
Серуеннен оралу	Балаларғакиімдерінжүйелітүрдешешіну дағдысын үйрету, шкаф сөрелерінекиімдерінжинауды, қолдарынжууды қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативтідағдылар, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет)** Театрдысахналау. **"Арыстан мен тышқан" ертегіжелісінмаскаменсахналау.** Мақсат-міндеттері. Музыкалықаспаптарменойындар. **(музыка)** Еркінойындар. Қолдыңұсақжәнеірімоторикасындамытатынойындар. **(құрастыру)** Өнер бұрышында табиғатәлемінмүсіндеу, жапсыру, суретінбояу. **(шығармашылықдағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Бала қауіпсіздігібастыназарда» ата-аналарменкеңестер жүргізу.	Балалардыңтәртібіжайлыәңгімелесу.	«Бала неге тілалмайды?» тақырыбында әңгімелесу.	«Отбасындаотансүйгіштіккетәрбиелеу» туралыата-аналарменәңгімелесу.	Ата-аналаржиналысы: «Отбасы — тәрбиебастауы».

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	26.09.-30.09.2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	Ұйымдастырылған іс-әрекетке әр баланың дайындығыжәнеоғанкеректізаттартуралыәңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, дербесәрекет)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Кітапбұрышындағыеңбек".** (кітаптардықалпынакелтіру). Мақсат-міндеттері. Балалардыжөндеудіқажететететінкітаптарды таңдаудыжәнеоларды мұқиятжелімдеудіүйрету (желім мен қайшыныдұрыспайдалану, майлықтардыпайдалану). Кітаптарғаұқыптықарау, біргежұмысістеу, тәртіп сақтауға тәрбиелеу. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	**"Біздіңшкафтатәртіп бар".** Мақсат-міндеттері. Балаларғасыртқакиімдерінқоятыншкафтатәртіп сақтауды үйрету. **(дербесәрекет, сөйлеудідамыту)**	**"Асханадакезекшілікатқару".** Мақсат-міндеттері. Балаларғакезекшімінделеттерінөзбетіншежәнеадалорындаудыүйрету. Қолдымұқиятжуу, кезекшініңкиімінкию, үстелді дұрыс қою. Тамақтанғаннанкейіныдыстардытазалау. Еңбекдағдыларындамыту, үстелдіжабдықтаудағыретсіздіктікөребілу. **(еңбекдағдылары, сөйлеудідамыту)**	**"Кірсүлгілердіауыстыру".** Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақтықызығушылықтысақтау, тапсырманымұқияторындауғаұмтылу. Сүлгініжекеұяшыққаілікоюды және ұқыптылыққа үйрену. Еңбекке баулу. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	**"Шешінубөлмесінішкафындағытәртіп". (тәрбиешініңкөмекшісіменбірге)** Мақсат-міндеттері. Балаларғажекекиімшкафтарындатәртіптіқтауғаүйрету: шкафтыкиім мен аяққиімненбосату, сөрелердідымқылшүберекпенсүртужәнекиімдіұқыптытүрдебүктепжинау. Еңбекқорлыққа, тәртіптікөребілугетәрбиелеу. Ұжымда тату-тәттіеңбекетудіүйрету. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**
	Құрылысойындары "Жануарларға арналған балабақша", "Қуыршақтарға	**Дидактикалықойын. «Қасқырдан құтқар».** Мақсат-міндеттері.	**«Ғажайыпқоржын» дидактикалықойыны.**	**Дидактикалықойын. "Ғажайыпнүктелер".** «Ғажайып	**Суреттердібояу** Суреттердібояу, беттерін де бояу. Мақсат-міндеттері.

	арналған үй". Мақсат-міндеттері. Ағаштарданүйқұрылысынжасаудыүйрету. Тиянақтылыққа дағдыландыру. **(құрастыру)**	Тілбайлықтарынарттыру, естесақтауқабілеттерінжетілдіру. Балалардыңназарынүстелүстіндегіойыншықтарға (үйжануарлары мен қасқырдыңойыншығына) аударады. Әрүйжануарынқасқырданқұтқаруүшінолтуралыөлең, жұмбақ, жаңылтпашайтукеректігінтүсіндіреді. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, қоршағанортаментанысу)**	Мақсат-міндеттері. Заттардыңатауларынжалпылауды, заттардыбір-біріненажыратудыүйрету. Ойынныңшарты. Ғажайыпқоржынныңішіндебірнешезаттар бар: ойыншықтар, оқу құралдары. Сол заттардыңішіненоқу құралдарынбірбөлек, ойыншықтардыбірбөлекжинапалукерек. Оқу құралдары мен ойыншықтардыбөлекжинайды. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, қоршағанортаментанысу)**	нүктелер» арқылықарлығаштыңсуретінсалады. Нүктелерді өзарақосып, қарлығаштыңсуретіншығарады. **(сурет салу, сөйлеудідамыту)**	Балалардыңқуанышты эмоцияларынояту. **(сурет салу, сөйлеудідамыту, жапсыру)**
Таңертеңгі жаттығу	1. Бастапқықалып: аяқарасыалшақ, денетік, қол төменде. 1.1. Балаларқолдарыналдарынасозып, алақандарын ашып-жұмады; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5-6 ретқайталанады). 2. Бастапқықалып: аяқарасыалшақ, денетік, қолкеудетұсында. 2.1. Оң аяқтарынартқақойып, екіқолдарын да артқасозады. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығусолжаққақайталанадыжәне 4 ретқайталанады).				

	3. Бастапқықалып: аяқбірге, дене бос, қол төменде. 3.1. Орындарындатұрып, бастарыноңға және солға бұрады. 3.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығусолжаққақайталанадыжәне 5 ретқайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқалшақ, дене бос, қолкеуде тұсында. 4.1. Қолдарынжандарынасозады. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 6 ретқайталанады). 5. Бастапқықалып: аяқбірге, дене бос, қол төменде. 5.1. Қолдарынжандарындаұстап, бірорындатұрып, пингвин сияқтыайналу. 5.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5 ретқайталанады). **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**				
Таңғы ас	Балалардыңбеті-қолынжуып, таңғыасқаотыруы. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру. Қасық пен шанышқынықолданудыүйрету. Астысөйлемейішу. Астан соңбеті-қолдыжуу. Ас ішугетұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын мен суды аямай, Тазалықты сақтайық. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, сөйлеудідамыту, көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Қылқаламханшасы».** Жер-Ана, сағанмыңалғыс, Сыйлайсыңбізгекуаныш. Жазда, күзде, қыста да, Көркемсің көктем тұста да! Шеңбергежиналыптұрады, бір-бірінежылысөздерайтады. ҚР Президенті, ҚР	**«Тілектілеу».** Барлығымыз табиғатты сүйеміз, Үлкендердің сөзін ойға түйеміз. Денсаулықты әрқашан да сақтаймыз, Бейбітөмірбаршамыз ғатілейміз! (Шеңбер құрып тұрады, тақпақты қайталайды). **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет,**	Сәлем, саған, ыстықжерім! Сәлем, саған, туыселім! Ыстық маған ошақ үйім, Домбыраның қоңыр күйі! **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, қоршағанортаментанысу)** Бір-бірінежылулықсыйлап, достық,	Қайырлы таң, Алтын күн! Қайырлытаң, Жер-Ана! Аман болсын, достарым, Аман болсын, ата-анам! **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, қоршағанортаментанысу, сурет салу)** Алтын күзжайлыәңгімелесу.	Күнжылуынаямасын, Шуағыменаяласын. Достықдегенбәйтеректі, Барлық бала саяласын. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, қоршағанортаментанысу)** Жапырақтартуралыәңгімелесу.

	Рәміздеріжайлы әңгімелесу. ҚР Әнұранын шырқау. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, қоршағанортаментанысу, музыка)**	**қоршағанортаментанысу)** Күзерекшеліктеріжайлыәңгімелесу.	топтыңережесітуралыәңгімелесу.		
Білім беру ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Кедергілерденөтуойындары". Мақсат-міндеттері. Балаларғатізеніжоғарыкөтеріпжүгіруді үйрету. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту, қазақтілі)** **"Допкімде?" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттері. Доптытөменненжоғарылақтыруды үйрету. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	**Қазақтілі** "ҚазақстанменіңОтаным. ҚазақстанРеспубликасыныңМемлекеттікрәміздері". Мақсат-міндеттері. БалалардыңҚазақстанныңМемлекеттікрәміздерітуралыбілімдерін қалыптастыру. Отан туралытүсініктерінда мыту; Қазақстантуралыөлең ментаныстыру; кішіотантуралытүсініктерініңқалыптасуына ықпалету. Мнемокарточкаларнегізіндесөздікжұмыс "Қазақстанжайында...".	**Дене шынықтыру** "Саршұнақтайжылдамболайық". Мақсат-міндеттері. Балалардықатардабірініңартынанбіріаяқтыңұшыменжәне өкшемен жүруге жаттықтыру. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)** "Саршұнақ" қимылдыойыны. Мақсат-міндеттері. Жылдамжүгірудағдыларындамыту. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**	**Музыка** "Жапырақтар сарғайды". Мақсат-міндеттері. Балалардыңәндітыңдайотырып, сыр-сипатынажыратабілу қабілетіндамыту; әнніңсөздікмағынасынтүсініп, біргеайтабілуқабілетінқалыптастыру; музыка әуеніменбіргеби ырғақтарынбилеубілудағдысынқалыптастыру; дыбыстыестужәнеқабылдауқабілетіндамыту. Балалардыадамгершілікқарым-қатынас пен	**Дене шынықтыру** "Күздің қызықтары". Мақсат-міндеттері. Балаларғажүрудісекіруменкезектестірудіүйрету; басқақапқойып, заттардыаттапөтудіүйрету. "Басынақапқою" қимылдыойыны. Мақсат-міндеттері. Денесінтікұстапжүруді үйрету. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**

		Мәтінді мәнерлеп оқу. "Көрікті Қазақстан". Естесақтауғаарналған сөздікжаттығу "Естесақта". "Өз елің - алтын бесігің". **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, құрастыру, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, математика негіздері)** **Музыка** "КүндидарлыҚазақстан". Мақсат-міндеттері. Балалардың әнайтуғақызығушылықтарынарттыру; баяужәнекөңілдіәндердіажыратабілугеүйрету. Дидактикалықойын. "Күннің көзі және бұлт". **(музыка, сөйлеудідамыту, қазақтілі,**		ізгілікережелерінетәрбиелеу; эстетикалық талғамын, ұйымдастырылғаніс-әрекеткеқызығушылықтарынарттыру. **(музыка, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** "Тамшылар мен жауын" дидактикалықойыны. Мақсат-міндеттері. Балалардыұзақжәнеқысқадыбыстардыбілугеүйрету. Әуеннің ритмінсезінуге баулу. **(музыка, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	

		көркемәдебиет, құрастыру, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, математика негіздері)			
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды, атауды, өзшкафынтаңбалауышарқылытабуды үйрету. **(сөйлеудідамыту, мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Серуен	**Қылқанжапырақты ағаштардыбақылау (шырша, қарағай) (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Қысы-жазыбіртүсте. (Шырша) Бақылау: балабақша алаңында өсетін қылқанжапырақты ағаштарды тану (2 түрі, қылқанжапырақтықа рағайжәнешырша). Сыртқыбейнелерінек арап: қарағайдыңұзынинел ері бар,	**Бұтақтарды бақылау (итмұрын, мамыргүл (сирень), қаражемістішетен, мойыл). (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Өсімдіктіңтікенегіне байланыстыаталған. Жемісінжұлыпалсаң, оныңтікеніқолыңакір еді. (Итмұрын.) Оданкөзашиды, жапырақтары өткір, түсі шұбар. (Шетенағашы.) Бақылау: сыртқыбелгілергеқар	**Жемісағаштарынба қылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Тақпақ. Жемісбіткенбау-бақша, Жемінжайдыжан-жаққа. Бақтақұстарсайрады, Құйқылжытып сан-саққа. Қолға ап бақшақұралын, Суды атызға бұрамын. Ағаш түбін қопсытып. Арам шөпті	**Торғайдыбақылау (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, математика негіздері, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Мақсат-міндеттері. Торғайдыңтіршілікет уініңерекшеліктері, өміркөріністерітурал ыбілімдітереңдету; балалардыңназары мен жадынбелсендіру. Бақылаубарысы: - Торғай қандай? -	Балалардысеруенгеы нталандыру: серуенгекеректіойын жабдықтарыніріктеу; балалармінжекеәңгім елесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесінреттілікпе нкиюінқадағалау. **Ауарайынбақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)** Бақылау: күздің алғашқы өзгерістері жәнеөлітабиғаттурал ыбалаларғамәлімет беру: ауатемпературасыны ңтөмендеуі – суық;

	шыршаларғақарағанда ашықтүсті; шыршаныңинелеріқысқажәнеқоюжасылтүсті. Табиғатқасүйіспеншілікті арттыру. **Қимылдыойын. «Бос орын». (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Жүгіру, жүру, секірусияқтыжаттығуларды бекіту, түрліқимыл-қозғалыстарынүйлесімдіорындау. Табиғатбұрышының мекендеушілерінқорекктендіру. **Өзбетіменойналатынойындар:** өзбетіншеойнауғатәрбиелеу.	апбұталардың 2-3 түрінтаныпбілу; олардыағаштарданайыру. Табиғаттың әдемілігіне сүйсінуге тәрбиелеу. **Қимылдыойын. «Белгінітыңда».** Мақсат-міндеттері. Ойынережелерінебағынуды, дұрысжауапберудіүйрету. **(денешынықтыру)** Еңбек: ағаштардың түбін қопсыту. Жолдастары мен ересектергекөмек көрсетуге тәрбиелеу. **Өзбетіменойналатынойындар. «Қайықойыны».** 2-3 рөлдіқосатынбірлескенойындарғақатысу, бір-біріменөзараәрекеттесудідамыту. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту, қоршағанортамента**	жұламын. Бақылау: балаларға ағаштардың түстерінің өзгеруін, өсуінкөру, жемісінбақылау (ранетки). Жасыл, піспегенжемістіжеугеболмайтынын, піскенжемістіғанажеукеректігінтүсіндіру. **Қимылдыойындар. «Қоян мен қасқыр». (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Мәтіннің мағынасынасәйкесәрекеттіжасаубілімділігінбекіту, ойындыдабылдыңқағысыменбастау. Алаңныңбойыменқозғалу. **Еңбек:** «Құм салғыштаншашылғанқұмдыжинастыру». Топ алаңындағықұмдыөзынтасыменжинастырудыүйрету; тазалықсақтаужәнеза	Олнеменқоректенеді? - Қалайәнайтады? Торғай - кішкентайқұс. Торғайдың артқы жағы қоңыр, қара жолақтары бар. Құйрығы мен қанаттарықара, қоңыр, иек пен тамағықара, бірақ басының түсі сұр. Торғай -ептіқұс, олбұтақтан-бұтаққақорықпайсекіреді, олдәндер мен тұқымдардышоқыпжейді. Олбарлықжердеадамныңәдеттерінежақсы бейімделеді. Торғай "шиқ-шиқ" депәнсалады. **Еңбек:** балабақша бақшасындағы арамшөпті жұлуға үйретіп, арамшөптердіңтүріне қарайажыратабілуқабілетінбекіту. **Өзбетіменойналаты**	бұлтты және жаңбырлы күндер – сұрбұлттар, бұлыңғыраспан, бұлттыңкөшуі, күнкөзініңсирекшығуы, жапырақтартардыңсарғайыпжергетүсуі. Табиғатты сүюге баулу. **Қимылдыойын. «Қыз қуу» (қазақхалқыныңұлттықойыны). (денешынықтыру)** Балалардыойынережелерінсақтауды үйрету. Алаңдадұрысқозғалабілу. Бір-бірінекедергіжасамау. Дабылғажылдамназараудару. **Еңбек:** гүлдерденгүлшоғынжасау. Сұлулықтысезінуге баулу. Жеке істерінқошеметтеу.

		нысу, құрастыру, жапсыру)	ттардыжинастыруды әдеткеайналдыру. **Өзбетіменойналаты нойындар:** тақырыпбойыншаберілгенойындыжүргізу. Шығармашылықсезімдеріноята. Ұстамдылығы мен ойынғақызығушылығындамыту. Жемістермен көгөністертуралыбілімдерінбекіту. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет, қоршағанортаментанысу)**	**нойындар:**қозғалысбағытынөзгертеотырып, белгібойыншажылдам қозғалуды үйрету. **"Доптыұста" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Доптыекіқолменлақтыружәнеұстаудағдыларынбекітудіжалғастырыңыз. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**	**Өзбетіменойналаты нойындар:** «Сүйіктіойыншықтармен ойнау». Қуаныштыжағдайлармағақолжеткізугежағдайжасап, әрбаланыңөзініңқызықтыісіменайналысуынажағдайжасау. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту, құрастыру, жапсыру, мүсіндеу, музыка, математика негіздері)**
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелітүрдешешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінжинау, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотыру мәдениеті, тамақтану мәдениетінебаулуғабағытталғанжеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(сөйлеудідамыту, мәдени-гигиеналықдағдылар, дербес әрекет)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардыңтынышұйықтауынажайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	Жалпақтабандықтыңалдыналумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. Алғанбілімдерінбекітіп, мәдени-гигиеналықдағдыларынорындау. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотыру мәдениеті, тамақтану				

	мәдениетінебаулуғабағытталғанжеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сюжеттік-рөлдіойын. «Шаштараз».** Мақсат-міндеттері. Балалардышаштаразойынынментаныстыру, шаштарынүнемітарақпентарап, әдеміленіпжүруді үйрету. Шашөрудіңәртүрліүлгісін көрсету. Әсемдікке, әдемілікке тәрбиелеу. **(қоршағанортаментаныстыру, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	**Көркем әдебиеттенойын-жаттығу.** "Менің өлкем". Мақсат-міндеттері. БалалардыҚабдықәріміЫдырысовтың «Меніңөлкем» өлеңніңмазмұнынментаныстыру; өлеңжолдарындағыкөркемсөзатауларыншынайыайтуғажаттықтыру. **"Жүгіріп қағып ал" қимылдыойыны.** Балаларойыналаңындаеркін тұрады. Тәрбиешіүлкенәдемідоппенбалаларғақарама-қарсыжақта тұрады (қашықтығы 1,5-2 м). Тәрбиеші «Бірлақтырамын, екілақтырамын, үшлақтырамын, еңжылдам бала қағыпалсын!» - депдоптылақтырады	**Сурет салуданойын-жаттығу** Тақырыбы: ЫдыстарМақсат-міндеттері. Балаларды акварель бояуларыментаныстырудыжалғастыру, акварель бояуынсуғаезу, бояудықылқаламменараластырыпқоюландырутәсілінқалыптастыру; қылқаламмен шеңбер және жартышеңберпішіндерінбір-бірініңқасынасалып, табақша мен шыны-аяқсуреттерінбірсюжеткебіріктіруді үйрету. **Саусақ жаттығуы. "Ыдыстықалайжуамыз?"** Мақсат-міндеттері. Сөйлеудідамыту, іс-әрекеттісөзбентүсіндіруді үйрету. **Дидактикалықойын**	**Вариативті компонент.** «Мақта қыз бен мысық». **Қоршағанортаментанысуданойын-жаттығу.** "Қыран". Мақсат-міндеттері. Балалардықыранныңсыртқыбейнесіментаныстыру; қырандытануды, оныңтіршілікетуінекқызығушылықтыдамыту. **Дидактикалықойын: "Қыранды тап".** Мақсат-міндеттері. Құстардыңбірнешебөліккебөлінгенсуреттеріненқырандыбілдіретінсуреттітабудыүйрету. Зейін, байқампаздыққабілеттеріндамыту. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту,**	**Математика негіздері** "Үш марғау" Мақсат-міндеттер: балаларды 3 саныныңжасалуыменжәне 3 цифрыментаныстыру; бірнешезаттартобынсалыстырабілуге, үлкенсандыатайалуғажаттықтыру; "Барлығы қанша?" сұрағынажауапберугеүйрету. **«Балықшы».** Мақсат-міндеттері. Білімдерінтиянақтау, ойлауқабілетіндамыту. Көрнекіліктер: аквариум суреті, балықтар. Ойынныңбарысы: балаларсуреттегіаквариумнанбалықтардыаулапалады да,

		да, өзіқағыпалып: «Қағаалмадыңдарқайтажүгіріңдер,» - дейді. Балаларөзорындарынақайтабарыптұрады. Ойынжалғасады. Ойынкезіндебалалардыңқағыпалуынамүмкіндікжасапжүреді. Қалғанбалаларсоңынанеріпжүреді. **(денешынықтыру)**	**. "Басқашаайт".** Мақсат-міндеттері. Жалпыламаұғымдардыбекіту (педагог балағадоптылақтырып, жалпылауышсөздіатайды, бала доптыкерілақтырады жәнежалпыламаұғымғажататынсөздіңнақтыатауынатайды: ойыншық - қуыршақ (аю, доп, қоян, трактор), жиһаз - үстел (орындық, шкаф, сөре), киім - көйлек (жейде, шалбар, күртеше), аспап - домбыра (сырнай, сыбызғы, қобыз). **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет, қазақтілі, қоршағанортаментанысу)**	**қазақтілі)** **Театрдысахналау.** "Қызылтелпек" ертегіжелісінмаскаменсахналау. Мақсат-міндететрі. Сөйлеуді, ескесақтауды, қиялдыдамыту. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет)**	балықтыңтүсінайтады. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**
Балаларменжекежұмыс	**«Әдемікілемшелер».** Мақсат-міндеттері. Бөліктерденкілемшежасаудыүйрету;	**Жаңылтпаш жаттайық.** 1) Допдеп, Дөп теп.	**"Жомарткүз"** Мақсат-міндеттері. Жомарткүзтақырыбындасуретке қарап	**Артикуляциялық жаттығу.** 1) Ара болсаң, қызында	**Кел, санайық** 1-ден 5-ке дейінжәнекерісанаудыбекіту.

	қабылдау, ес, зейінүрдістеріндамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынның құрал-жабдықтары: қағазданжасалғанкілемшелер, геометриялықпішіндер. Ойынныңмазмұны: балаларгеометриялықпішіндердіберілгенкілемшелердің үстінеқойып, әдемі құрақ құрайды. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, жапсыру)**	2) Қапыдаитқапты, Қатты қапты, Қапты қатты. 3) Қырқада қырық арқар бар. Қырық арқарда ақ арқар бар. Алтыарқардамарқаар қар бар. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркем әдебиет)**	әңгіме құрастыру. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу)**	З-з-з, ж-ж-ж, з- з-з, ж-ж-ж Жұмысісте, тығылма. - Ара қалайдыбыстайды? (з- з-з) - қатты\жай 2) «Зе-зе-зе, зе-зе-зе – бұлшынылытерезе», «За-за-за, за-за-за – үйдіңіші тап-таза», «Зу-зу-зу, зу-зу-зу – күрекпенжердіқазу», «Са-са-са, са-са-са – ызыңдайдымаса. **(сөйлеудідамыту)**	Геометриялықденелердідұрысатап, бір-біріненажыратудыүйрету. **(математика негіздер)** BilimKidsмультфильмінкөрсетіппысықтау. **Бес балапан (сөйлеудідамыту, қазақтілі, математика негіздері)**
Серуенгедайындық	Балалардыңдұрысшешінуін, шкафқакиімдерінорналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу. Мәдени-гигиеналықталаптардыорындауларынқадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	Серуенгеқызығушылықтарынояту. "Алтын күз" тақырыбындажекеәңгімелесулер. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларғакиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінжинау, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары,	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативтідағдылар)** Музыкалықаспаптарменойындар. **(музыка)** Қолдыңұсақжәнеірімоторикасындамытатынойындар. **(құрастыру)** Театрлық қойылымдар. **(математика негіздері, сөйлеудідамыту, қазақтілі, қоршағанортаментанысу,**				

бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**музыка, денешынықтыру, сурет салу, құрастыру)** Өнер бұрышындақалалардымүсіндеу, жапсыру, суретінбояу. (**шығармашылықдағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Еркінойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Жеке бас тазалығынңнегізгіере желері», «Достарымыздыңара сындаөзіміздіқалайұс таукерекпіз?» тақырыптарындаәңгі межүргізу.	«Отбасыменбіргесер уенгешығу» тақырыбында көрме ұйымдастыру.	Жоба: "Жомарткүз" тақырыбында көрме ұйымдастыру.	«Айынабірретотбасы күнін өткізу».	"Баланыңсеруенінқал айұйымдастырамыз?" тақырыбында ата-аналарға кеңес беру.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	31.09-.4.10. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бөлме өсімдіктеріне бүріккіш пистолеттен су бүрку".** Мақсат-міндеттері. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың жапырақтарға ылғалдың қажеттігі туралы түсініктерді бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауды үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет, сурет салу)**	**"Кір сүлгілерді ауыстыру".** Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні ілгішке іліп қоюды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп». (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттері. Балаларға жеке шкафтарында тәртіп сақтауды үйрету; шкафты киім мен аяққиімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді ұқыптылықпен бүктеп, орнына жинап қою. Еңбекқорлықты, тәртіпті көре білуді, ұжымда бірлесіп еңбек етуді үйрету. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттері. Балаларға тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топтық бөлмедегі орындықтарды таза ұстауды үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүртуді; орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау қабілетін қалыптастыру. Ересектерге көмектесуге ынталандыру, олардың жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары, дербес әрекет)**	**"Біз топ бөлмесінде және жатын бөлмесіндегі терезе алдындағы тақтайды дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттері. Балаларға сумен жұмыс істегенде келесі ережелерді сақтауды үйрету: жеңді түру, шүберекті сулау, құрғатып сығу, кірлегенде сумен жуып-шаю. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**
	Саусақ жаттығуы 1. Шынжыр. Оң және сол қолдың бас бармағы мен балақ үйрек саусағын түйістіру, оларды өзара	**Үстел ойыны. «Сурет бойынша жинастыр».** Мақсат-міндеттері. Қолдың ұсақ моторикасын	**«Бұлт неге ұқсайды?»** Мақсат-міндеттері. Әртүрлі заттар мен жануарлардың сыртқы бейнесін	**«Мысық пен тышқан».** Тышқан қашты мысықтан, (еденде саусақтармен қашады) Жылдамдатып	**«Жұбын тап».** Мақсат-міндеттері. Балалардың ақыл-ойын, тілін дамыту, зейінді болуға тәрбиелеу.

	айқасытру, шынжыр жасау. 2. Піл: оң қолдың алақаны жайылып тұрады. Сол қолдың саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балақ үйрек пен шылдыр шүмек алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы болады. 3. Доп: алақандар бір-біріне жабысады. (доп пішінін жасайды) 4. Гүл: қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады. Саусақтар ашылады. Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады. Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаң да, Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр.	жетілдіру. **(танымдық дағдылар)** **Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балалардың көркем сөзге қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуға ынталандыру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақ жейміз оны тәбетпен. Сүт ботқасын таңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-ет екен Ұннан піскен бауырсағым, бәлішім, Тәттілерім дастарқанның сәні шын. Жеміс-жидек дәруменге бай екен, Ең дәмдісі піскен тәтті нан екен. Д. Бұланбаева. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	табуды үйрету. Қиялын, шығармашылық қабылдауын дамыту. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **"Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға әртүрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Педагог балаларға жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді жылдам тауып алу керектігін	жүгірді. (жылдам жүгіреді) Орын тапты қуыстан, (екі қолының саусақтарын айқастыра жұдырықтайды) Зәресін мысық ұшырды. Қарады мысық тесіктен, (көздерімен жан-жаққа қарайды) Тышқанға: «Бері шық!» - деді. (қабағын түйеді) Еденді ұрды «Тук-тук!» деп, (айқасқан жұдырығымен еденді ұрады) Тырналады, кетпеді. (еденді тырналайды) Былай-былай тартады. (айқасқан жұдырығын екі жаққа тартады) Бұза алмады қамалды. Амалы құрып мысықтың, Үйіне қарай қайтады. Қуанып тышқан есікті, (айқасқан жұдырығына қарап үрлейді) Жәй ғана кеп үрледі. «Алақай, есік	Ойын атрибуттары: жемістер мен өккөгөністерге байланысты текшелер. Ойынның барысы: ойынға 3-4 бала қатысуға болады. Балалар суреті бар текшелерді (доминоны) бөліп алады да, қызықты ойын бастайды. Атаы аталған бала текшені бірінші болып қояды, қалған балалар қойылған суретке байланысты өздерінде бар текшелерді рет-ретімен қояды. Кімнің қолындағы текше бұрын бітсе, сол бала жеңіске жетеді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Көгөністі ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың сөздік қорын байыту; көгөністер мен

	Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(сөйлеуді дамыту)** **"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көгөністер).** Мақсат-міндеттері. Балалардың жеміс пен көгөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен көгөністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш.) - Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік.		айтады. Жаңбырдың қалай пайда болғанын бейнелейтін суреттер тізбегіне қарап, балалар педагогпен бірге жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны, бүршіктің атқаны, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	ашылды!» - деп, (қолдарын айқара ашады) Ініне қашып үлгерді. (еденде қайта жүреді) **(сөйлеуді дамыту)**	жемістердің денсаулыққа пайдасын туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру, сұраққа толық жауап беруге ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

	(Балалар жемістер мен көкөністерді атайды.) - Оларды қандай сөздерге біріктіреміз? (Жемістер, көгөністер.) - Суреттегі көгөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен жауып қойыңдар. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту, математика негіздері, құрастыру)**				
Таңертеңгі жаттығу	Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, екіге бөлінген секірмежіп төменде. 1-2 секірмежіпті жоғары көтеру, аяқтың ұшымен тұру. 3-4 бастапқы қалып: аяқ арасын сәл ашып тұру, секірмежіп төменде. 1 оң жаққа бір қадам жасап, секірмежіпті жоғары көтеру. 2 оңға иілу. 3 тік тұру, секірмежіпті жоғары көтеру. 4 бастапқы қалып. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, секірмежіпті екі бүктеп ұстап, төмен түсіріп тұру. 1-2 отыру, секіртпені жоғары көтеру. 3-4 бастапқы қалып. Бастапқы қалып: аяқтың арасын алшақ қою, секірмежіп иықта. 1 денені оңға бұру. 2 бастапқы қалып. Бастапқы қалып: аяқты сәл ашып, секірмежіпті арт жаққа ұстап тұру. Секірмежіпті алға қарай айналдырып, біраз үзіліс жасап, екі аяқты ауыстыру, бір орында екі аяқты бірге қосып секіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық, шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, ауыздағы асты асықпай шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тәртіп сақтау)				

	Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану кезінде тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оған түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Көгөністер дүкені" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсаты-міндеттері. Балалардың көгөніс дүкені жайлы түсініктерін нақтылау, сөйлеу тілін белсендіру: көгөністер мен жемістерді, сатушы мен сатып алушының әрекеттерін нақтылайтын етістіктерді, сапалық сын есімдерді атау. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**«Сәлемдесу».** Балалар екі-үш жұп құрап тұрады. Әртүрлі елдің адамдарының сәлемдесу рәсімін көрсетеді**.** **(сөйлеуді дамыту)**	**"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жыл мезгілдері жайлы білімдерін бекіту, мезгілдік өзгерістерді талқылау. Құралдары: жыл мезгілдері туралы суреттер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Күздің кереметі тақырыбындағы суретке қарап әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	"Жомарт күз" тақырыбын пысықтау, тақпақ айту, жұмбақтар жасыру. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Кедергілерден секіру". Мақсат-міндеттері. Бір қатарға қойылған (5 м) кеглилердің арасымен оң және сол аяқпен кезек-кезек секіру дағдысын үйрету. **"Қоян" қимылды ойыны.**	**Қазақ тілі** "Не, қалай дыбыстайды? Үй жануарлары мен төлдері. Ақырын - қатты". Мақсат-міндеттері. Балалардың үй жануарлары туралы түсініктерін кеңейту,	**Дене шынықтыру** "Кедергілерден сүрінбей өтіп көр". Мақсат-міндеттері. Балаларға қимылды ойындар арқылы түрлі бағытта жүгіруді; допты екі қолымен ұстап, бастан асыра кедергінің үстінен	**Музыка** "Жомарт күз". Мақсат-міндеттері. Балалардың әннің сөздік мазмұнын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; музыкалық жетекшімен бірге ән айту қабілетін жетілдіру; ырғақты	**Дене шынықтыру** "Озамын десең - зерек бол". Мақсат-міндеттер: балаларды қатарға бір-бірден сапқа тұруға; 1-1,5 минут ішінде баяу қарқынмен үздіксіз жүгіруге үйрету. **"Тордан допты**

	Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірін тұрғызып, қоян сияқты жүгіріп келіп, сәбіз жегендей қимылдарды үйрету. **(дене шынықтыру)**	үй жануарлары төлдерінің атауларымен таныстыру; "қатты - ақырын" қимыл-әрекетінің белгілері жайлы түсініктерін қалыптастыру. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **Музыка** "Күз әуені". Мақсат-міндеттері. Балаларды әннің сөздік мазмұнын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; музыкалық жетекшімен бірге ән айту қабілетін жетілдіру; ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; дауыс жаттығуларын орындау кезінде дұрыс ән айту дағдысын үйрету. **Дидактикалық ойыны. "Соқыр теке".** Мақсат-міндеттері. Балаларға ән айта жүріп, епті, әрі жылдам болуды үйрету.	лақтыруды үйрету. **"Допты қуалап ұста!" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жерде домалап жатқан допты жүгіріп келіп алу, допты жоғарыдағы себетке лақтырып салу. **(дене шынықтыру)**	сезіне білу қабілетін дамыту; дауыс жаттығуларын орындау кезінде дұрыс ән айту дағдысына үйрету. **"Музыка бояулары" музыкалық-дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды көңіл күйді білдіруге үйрету. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**	**өткізу" ойыны.** Мақсат-міндеттер:

		(музыка, сөйлеуді дамыту)			
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Топырақты бақылау. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу, сурет салу)** Мақсат-міндеттері. Ауа райына байланысты топырақтың қасиеті әртүрлі болатынын көруді үйрету. **Тақпақ. Асқаржан Сәрсеков «Күзгі көрініс».** Күздің салқын самалы Аймалайды маңдайдан. Алып қашып барады Жапырақты сарғайған. Тыныстаған ырғалып Бақ-бау қандай, гүл қандай? Сары қыздар сырласып, Сыбырласып тұрғандай ... **Бақылау:** ауа райына байланысты	**Бірінші қатқақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Сыртқы белгілерге қарап, ауа райын анықтауды үйрету. Табиғатта болып жатқан өзгерістерді (қатқақты) бақылау, күзгі ауа райымен салыстыру. **Тақпақ. Х. Тағаров «Алтын күз».** Дәнге толып қызыл қырман, Қырман басы қызыл думан. Мөлдіретіп жүзімдерін, Келді алтын күзім менің. Молшылық күз – береке күз, Береке күз – мереке күз. **Қимылды ойын.**	**Шалшық судың бетіндегі үлдір қабыршағын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Мұз бастапқыда мөлдір, жұқа шыныдай нәзік болады. Температураның төмендеуі кезінде су мұзға айналуын ескеріп, жалпы қорытынды жасау. Жұмбақ. Отқа жанбайды, Суға батпайды. (Мұз.) **Тәжірибе:** «Шалшықты айналып өту». **Қимылды ойын. «Өзіне жұп табу».(дене шынықтыру)** Белгі бойынша ойын барысында алаңда орын ауыстыру, өз	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларға желге, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға жапырақтар, жалаулар мен бұтақтарға қарап, далада желдің барын немесе жоғын байқауға шақырады. Балалар желді қатты соғып тұрғанын немесе баяу есіп тұрғанын айтады. **"Жел қайда соғып тұр?" логикалық**	**Ересек балаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Ересек балалардың (мінез-құлықтарын, ойындарын), киіміне назар аударуды, киім түрлерін, әрқайсын өз атауларымен атауды (бөрік, бөкебай, қолғап, етік, жылы шалбар және тағы басқа); киім және ауа райы арасында байланыс орнатуды үйрету. Ересек балалар арасында мейірімді қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Балдырған баламыз, Балдырған баламыз, Досты көп табамыз. Қашан да, қайда да. Достар бір-біріне Сенімді боламыз.

	топырақтың касиеті әртүрлі болатынын көруді үйрету. Топырақ жылы, күн көзіне қызиды, тобарысып жатады; қара, тып-тығыз, ылғалды. Ауа райының суытуына байланысты жердегі топырақ суып кетеді, оны күрекпен қазу қиын болады, өсімдікті де жұлып алуға келмейді құрғақ болғасын, ол үзіліп қалады. **Қимылды ойыны: «Тауық пен балапандар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі тіреуіштің аралығына байлаған арқанның астына өту дағдысын бекіту; әртүрлі қимыл-қозғалыстарды орындай отырып алаң бойымен (отырды, жем іздеді, жем шоқыды) орын ауыстыруға қадағалау, белгі бойынша әрекет жасап, өз орындарын табуға, икемді болуға үйрету.	**«Балалар бақшаға шықты» (поляк ұлттық ойыны).** Жануардың рөлін таңдау және олардың қимыл-қозғалысын дәл келтіре білуге еліктеу. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әр бала ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, "бояушы" сұраған кезде ғана өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі.	жұбын табу. Еске сақтауды, қимыл жылдамдығын жетілдіру. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын шартына сай ойнауды үйрету, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны	**жаттығу. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оң мен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойды дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттергі жалаулар оң және сол жаққа желпілдер тұр). - Суреттерге мұқият қарайық, далада желдің барын немесе жоғын анықтап көрейік. Далада жел бар болса, оның қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың жауаптары: - Бірінші суретте жел	Екі деген екі дос Бірін-бірі қимайтын. Артық-кемді етпей сөз, Бірін-бірі сыйлайтын. **Қимылды ойын. «Ақ аюлар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ұжымдық тапсырмаларды орындауды үйрету, қарапайым өзара қарым-қатынас қабілетін қалыптастыру. **"Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға бағытты ауыстырып, шеңберден шеңберге екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. **Еңбек:** сырғанау жолын әзірлеу. Ұжымдық тапсырмаларды орындау. Үлкендерге қолдарынан келгенінше көмек көрсетуге тәрбиелеу.

	Еңбек: ұжымдық тапсырмаларды орындау, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Өз бетімен ойналатын ойындар: әртүрлі ойындарды ойнауға қызығушылықты дамыту.	Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келгенде "бояушының" қандай түсті таңдағанын анықтайды. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген санға сәйкес шапалақтайды, "бояуды қуалап" кетеді. Егер "бояу қашып" қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **Еңбек:** қыстығүні тотыларды қоректендіру үшін бұтақтарды жинау. Бір-біріне көмектесуге тәрбиелеу. Табиғат бұрышының мекендеушілеріне	бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасап, мына сөздерді айтады: Мысығымыз момықан, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарын көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұру керек. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді	сол жаққа қарай соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа қарай соғып тұр. **"Аққу-қаздар" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үйлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, қайда	**Өз бетімен ойындар:** ересек балалармен бірлескен ойындар. Жүргізуші рөлін өз мойнына ала білуді қалыптастыру; белсенділікке, дербестікке тәрбиелеу. Балалардың бастамашылдығын ынталандыру. Ойынға жауапкершілікпен қарауға, ойын тәртібін бұзбай ойнауға тәрбиелеу.

		сүйіспеншілікті арттыру. **Өз бетімен ойналатын ойындар:** ойын таңдауда, ойға алғанын іске асыру дербестігін дамыту, белсенді болу.	ауыстыруға болады. **Еңбек:** ағаштардың қасына түскен бұтақтарды жинау. Берілген жұмысты жауапкершілікпен атқару. **Өз бетімен ойналатын ойындар.** «Зырылдауықтармен ойын». Балаларды ойынға қызықтыру, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді сол жаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіруге ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алаңның шетіне "қасқырлардан қауіпсіз" орынды балаларға алдын ала сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саналады. Ойыншылардың қабілеттері бағаланады. **"Кім қапшықты алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.	

				Балаларды белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды үйрету. **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бадминтон ойнау.** Мақсат-міндеттері. Зымыранды қарсылас жаққа лақтыруды үйретуді жалғастыру.	
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық, шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану кезінде тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оған түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Релаксацияға арналған жаттығу: "Менің көзім". Мақсат-міндеттері. Тыныш ұйқыға қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу,	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру.				

сауықтыру шаралары	Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. «Қайық». Төсекте ішпен жатып, қолды иекке таяп қою, жартылай тұру, оңға-солға тербелу. «Кемпірқосақ». Төсекте арқамен жату, аяғымен ауада шеңбер жасау. «Тышқандар». Массаж кілемшесінде аяқтың ұшымен және өкшесімен айналып тұру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық, ша қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тәртіп сақтау.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану кезінде тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оған түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Балалардың қолынан қорек іздеген тиіннің суреті бойынша әңгіме құрастыру". Мақсат-міндеттері. Балаларға сурет бойынша әңгіме құрастыруды түсіндіру; суретті сипаттауда, сол суреттегі оқиғаларға қатынасын білдіру үшін, өз ойын айту түсіндіріп амалдарымен таныстыру. **Қимыл-қозғалыс**	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Үлкен және кішкентай қарбыздар". Мақсат-міндеттері. Балаларды суреттің бояудың бетіне шығуы деп аталатын сурет салу әдісімен таныстыру; бормен көлемдері әртүрлі дөңгелектерді салып, ішін тіке жатқан ирек сызықтармен безендіріп, қылқаламмен дөңгелек сұлбасының бойымен, үстінен жасыл бояумен бояу техникасына	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Күзгі орманның ғажайыптары". Мақсат-міндеттері. Балаларға түсініктер беру. **Сюжетті-рөлдік ойын. "Супермаркет».** Мақсат-міндеттері. Балаларды өз ойын жоспарын құрдастарының жоспарларымен үйлестіруге үйрету, ойын барысында рөлдерді өзгерту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Кішкентай бағбан". Мақсат-міндеттері. Балаларды «Кішкентай бағбаншы» әңгімесімен таныстыра отырып, әңгімеде кездесетін көркем сөздердің мағынасын түсіндіру. **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Күзгі ағаш". Мақсат-міндеттері. Балаларды қағаз бетінде ағаш діңі мен ұшар басы салынған суреттің үстіне	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Жемістер". Мақсат-міндеттері. Балаларды жемістердің негізгі пішінін, алма, алмұртқа тән ерекшеліктерді беруге, бөлшектерді саусақтың және кескіштің көмегімен келтіре отырып, екі қолмен мүсіндеуді үйрету. **Дидактикалық ойын. "Қайсы үлкендеу?"** Мақсат-міндеттері. Зерттелетін заттың пішіні мен көлеміне назар аудара отырып,

	ойыны. «Мысық пен тышқан». Мақсат-міндеттері. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа үйрету. Құралдар: мысық пен тышқанның маскасы. Ережесі: балаларды шеңберге тұрғызып, араларынан мысық пен тышқанды белгілеп, мысық тышқанды қуады, тышқан мысықтан қашады. Тышқан ұсталып қалса, балалар ауысып, ойын басынан бастап ойналады. **(дене шынықтыру)** **"Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға әртүрлі табиғат	үйрету. **«Дауысына қарай ажырат» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың үй жануарларының дауыстары жөнінде білімдерін тексеру және жетілдіру. - Балалар, мен сендерге әртүрлі дауыстарды саламын, ал сендер сол дауыс қай жануардың даусы екенін табасыңдар. **(қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)** **"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көгөністер).** Мақсат-міндеттері. Балалардың жеміс пен көгөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру.	Балаларды қоршаған ортадағы өмір туралы білімдерін ойындарда кеңінен қолдануға шақыру; диалог сөйлеуді дамыту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Вариативті компонент.** **Құрастыру** "Жолдағы серігің". Мақсат-міндеттері. Балаларға құрамында: цилиндр, тақтайша, призма, кірпіш, текше бар құрылыс материалдарының жинағынан жеңіл көлікті құрастыруды үйрету; көліктің бөліктерін атау; көлік және оның түрлері туралы, көлікті қандай мақсатта қолдану керектігі туралы түсініктерін дамыту. **"Қарама-қарсы сөз" атты "жұптар айтысы" жаттығуы.** Мақсат-міндеттері.	макарон өнімдерін өздері қалаған жерге орналастырып, құрастыруды үйрету. **Дидактикалық ойын. "Күзде не болады?"** Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліндегі табиғи құбылыстарды ажыратуды үйрету. **"Көгөністі танып, атауын ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың сөздік қорын байыту; денсаулық үшін көгөністер мен жемістердің пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру, толық жауап беруге ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Не артық?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға заттарды	сын-сипатын байқауды және атауды үйрету. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Бақшадағы мол өнім". Мақсат-міндеттері. Балаларға жомарт күз туралы түсінік бере отырып, күзде бақшада өсетін көгөністер және жемістер туралы білімдерін кеңейту. **"Жемістер-жидектерді және көгөністерді топтастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жеміс-жидектер және көгөністердің атауларын еске сақтауды, оларды көлемі, пішіні, түсі, дәмі, ішкі құрылысына қарап анықтауды үйрету. **"Кім көп атайды?" дидактикалық ойыны.**

	құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Содан кейін жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез тауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бейнеленген суреттер тізбегіне қарап, балалар педагогпен бірге жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары. Суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар ұшқындары, бүршік ату, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны.	Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен көгөністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш.) - Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік. (Балалар жемістер мен көгөністерді атайды.) - Оларды қандай жалпылауыш сөздермен біріктіреміз? (Жемістер, көгөністер.) - Суреттегі көгөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырып қойыңдар. **(математика негіздері, қоршаған ортамен танысу)**	Балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құруға дағдыландыру; сөздік қорды молайту; ойдың шапшаңдығын дамыту. Құралдар: қамшы, доп немесе жұптар арасында жүретін зат (жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынадағы сөздердің жұптарын айту үшін айтыс жариялайық. - Қамшының сабын екі баланың қайсын нұсқап көрсетсем, сол бала айтысты бастап, мағынасы қарама-қарсы мағынадағы сөзді айтуы керек. - Білмеген балаға білетін бала көмек беріп, айтысты әрі қарай жалғастырады. Бастаймыз! - Жақын - алыс. - Үлкен - кішкентай. - Ұзын - қысқа. - Қорқақ - батыл. - Зұлым - мейірімді (пантомима арқылы	шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: әртүрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог әртүрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артығын табу үшін балалар төрт заттың арасынан бәріне ортақ қасиеті жоғын іздеп табады, дауыстап айтады. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Сөздік қорларын етістіктермен молайту, мағынасына сәйкес етістіктерді таңдау. Педагог балаларға көгөністер мен жемістерді өсіру, баптау, жинау әрекеттері жайында әңгімелеуді ұсынады. Құралдар: жемістер мен көгөністерді өсіру үшін адамның қалай еңбектенетіні туралы суреттер. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

			көмектесуге болады). - Баяу - жылдам. - Астында - үстінде. - Артында - алдында. - Биік - аласа. - қатты - жұмсақ - Ауыр - жеңіл. - Сол жақ - оң жақ. Күрделенуі: жаттығуды жылдамдыққа ойнауды ұйымдастыруға болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**		
Балалармен жеке жұмыс	**«Тәулік бөліктері».** Мақсат-міндеттері. Тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атау, бір-бірінен ажырату дағдыларын жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: суреттер. Ойынның мазмұны: балалар суретті кезек-кезек алып, тәуліктің қай бөлігі екенін айтады, сол сурет бойынша әңгіме құрайды. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын (коммуникация).** «Тіл туралы ертегі» - артикуляциялық гимнастика Мақсат-міндеттері. Артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын (таным, сенсорика).** «Қуыршақтарға моншақтар алыңдар». Мақсат-міндеттері. Үлгі бойынша түс таңдау. Материал: негізгі түстердегі қуыршақтардың фигуралары, әртүрлі мөлшердегі негізгі түстердің шеңберлері. **(сөйлеуді дамыту)**	**Вариатив** компонент Тақырыбы:Түлкі Әтеш жәнеҚоян Мақсаты:Ертегіні тыңдай білуге, өз түсінген ойын жеткізебілуге үйрету. Балаларды достыққа татулыққа тәрбиелеу. Жаман қасиеттерден аулақ болуға тәрбиелеу.	**Дидактикалық ойын «Фотоаппарат».** Мақсат-міндеттері. Ассоциативті ойлауды, ерікті зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: лото карталары немесе кез келген басқа суреттер. Сипаттамасы: 5 секунд ішінде балаға карточканы көрсету. Содан кейін оны алып тастаңыз және онда не бейнеленгенін еске түсіруді ұсыныңыз. Егер балаға жауап беру қиын болса, оған сұрақ

					қойыңыз: қанша, қандай түс және тағы басқа. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеп жинауға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	**Топырақты бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Ауа райына байланысты топырақтың касиетінің әртүрлі болатынын көруді үйрету. **Тақпақ.** **Ескен Елубаев «Күзде».** Қайтқан құсты көрдің бе? Қаптай ұшқан әуелеп? Қайтқан күзім келдің бе, Сыңсып бағың мәуелеп?	**Бірінші қатқақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Сыртқы белгілерге қарап, ауа райын анықтауды үйрету. Табиғатта болып жатқан өзгерістерді (қатқақты) бақылау, күзгі ауа райымен салыстыру. **Тақпақ.** **Х. Тағаров «Алтын күз».** Дәнге толып қызыл қырман, Қырман басы қызыл думан.	**Шалшық судағы мұз қабыршағын бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Мұз бастапқыда мөлдір, жұқа шыныдай нәзік болады. Ауа температурасы төмендеген кезде су мұзға айналатынын ескеріп, жалпы қорытынды жасау. Жұмбақ. Отқа жанбайды, Суға батпайды. (Мұз.) **Тәжірибе:** «Шалшықты айналып өту».	**Желді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларға желдің соғып тұрғанын жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға жапырақтар, жалаулар	**Ересек балаларды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Ересек балалардың (мінез-құлықтарын, ойыны), киімін бақылауға; киім түрлерін, олардың атауларын атауға (бөрік, бөкебай, қолғап, етік, жылы шалбар және тағы басқа); киім мен ауа райы арасындағы байланыс орнатуды үйрету. Ересек балаларды мейірімді қарым-

	Қамба толды астыққа, Алғыс саған, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз! **Бақылау:** ауа райына байланысты топырақтың касиеті әртүрлі болатынын көруді үйрету. Топырақ жылы, күн көзіне қызиды, тобарысып жатады; қара, тып-тығыз, ылғалды. Ауа райының суытуына байланысты жердегі топырақ суып кетеді, оны күрекпен қазу қиын болады, өсімдікті де жұлып алуға келмейді құрғақ болғасын, ол үзіліп қалады. **Қимылды ойыны: «Тауық пен балапандар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі тіреуіштің аралығына байлаған арқанның астына өту дағдысын бекіту; әртүрлі қимыл-қозғалыстарды	Мөлдіретіп жүзімдерін, Келді алтын күзім менің. Молшылық күз – береке күз, Береке күз – мереке күз. **Қимылды ойын. «Балалар бақшаға шықты» (поляк ұлттық ойыны).** Жануардың рөлін таңдауға және олардың қимыл-қозғалысын дәл келтіре білуге еліктеу. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншыға жеткізбеуге тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады	**Қимылды ойын: «Өзіне жұп табу».(дене шынықтыру)** Белгі бойынша ойын барысында алаңда орын ауыстыру, өз жұбын табу. Зейінді, қимыл жылдамдығын жетілдіру. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады.	мен бұтақтарға қарап, желдің бар не жоғын байқауға шақырады. Балалар желдің қатты соғып немесе баяу есіп тұрғанын айтады. **"Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оң мен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойыны дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желпілдер тұр). - Суреттерге мұқият қарап, далада желдің барын не жоғын	қатынасқа тәрбиелеу. Балдырған баламыз, Балдырған баламыз, Досты көп табамыз. Қашан да, қайда да. Достар бір-біріне Сенімді боламыз. Екі деген екі дос Бірін-бірі қимайтын. Артық-кемді етпей сөз, Бірін-бірі сыйлайтын. **Қимылды ойын: «Ақ аюлар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ұжымдық тапсырмаларды орындауды үйрету, қарапайым өзара қарым-қатынас қабілеттілігін қалыптастыру. **"Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бағытты шеңберге ауыстырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. **Еңбек:** сырғанау жолын әзірлеу.

	орындай отырып алаң бойымен (отырды, жем іздеді, жем шоқыды) орын ауыстыруға қадағалау, белгі бойынша әрекет жасап, өз орындарын табуға, икемді болуға үйрету. **Еңбек:** ұжымдық тапсырмаларды орындау, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Өз бетімен ойналатын ойындар:** әртүрлі ойындарды ойнауға қызығушылықты дамыту.	(тұрады). Әр бала ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде ғана өзі ойлап қойған түсті естіп, бәрі ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде "бояушының" қандай түсті таңдағанын анықтайды. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген санға сай шапалақтайды да, "бояуды қуалап" кетеді. Егер "бояу" қашып қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталып қалса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **Еңбек:** қыстыгүні	Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер құрып жүріп, мына сөздерді айтады: Мысығымыз момақан, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқанға" ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарын төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарын көтеріп, біресе түсіріп,	анықтау. Жел бар болса, қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. **"Аққу-қаздар" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үйлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог қарсы бетіне тұрады. Алаңның ортасындағы екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала	Ұжымдық тапсырмаларды орындау. Үлкендерге қолдарынан келетін көмектерін көрсетуге тәрбиелеу. **Өз бетімен ойналатын ойындар:** ересек балалармен бірлесіп ойнау. Жүргізуші рөлін өз мойнына ала білуді қалыптастыру; белсенділікке, дербестікке тәрбиелеу. Балаларды бастамашылдыққа ынталандыру. Ойынға жауапкершілікпен қарауға, тәртібін бұзбай ойнауға тәрбиелеу.

		тотыларды қоректендіру үшін бұтақтарды жинау. Табиғат бұрышының мекендеушілеріне сүйіспеншілігін дамыту. **Өз бетімен ойындар:** ойын таңдауда, ойға алғанын іске асыру үшін дербестігін дамыту, белсенді болуға тәрбиелеу.	"мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұру керек. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады. **Еңбек:** ағаштардың қасына түскен бұтақтарды жинау. Тапсырылған жұмысты жауапкершілікпен атқару. **Өз бетімен ойындар:** «Зырылдауықтармен ойын». Балаларды ойынға қызықтыру, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	"қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін ойыншы балалар қарама-қарсы жаққа жүгіруге ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - балаға бір қолын тигізуді білдіреді. Педагог алаңның шетінен балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды алдын ала сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын аяқталғанда "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саны саналады.	

				Ойыншылардың қабілеттері бағаланады. **"Кім қапшықты алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Еркін ойындар:** далаға шығарылған материалмен алаңда ойын ойнау, қимыл-қозғалысты дамыту, бадминтон ойнау. Мақсат-міндеттері. Зымыранды қарсылас жаққа лақтыруды үйретуді жалғастыру.	
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Театрлық қойылымдар. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Күз әуенін тыңдау және жаттау. **(музыка)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Шағын дүкен".** Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымындағы азық-түлік дүкені түсініктерін бекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттерді игеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Сатушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет, қолданылатын қажетті құралдарды, қол арбаны, карточканы, тауарды таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасын айтады. Тәрбиеші ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. **(қоршаған ортамен танысу)** Өнер бұрышында жемістер мен көгөністерді мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(құрастыру)** Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға балабақшаға уақытында келуді ескерту.	Ата-аналарға балалардың тазалықтарын қадағалауды ескерту.	«Айына бір рет отбасы күнін өткізу».	«Отбасы - тәрбиенің бастауы» атты тақырыпта әңгімелесу.	Жоба: «Жомарт күз» тақырыбындағы көрмені қорытындылау. Көрме нәтижелерін ата-аналармен талқылау.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	7.10-.11.10. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай және қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Кітап бұрышындағы еңбек".** (кітаптарды қалпына келтіру). Мақсат-міндеттері. Балаларға жөндеуді қажет ететін кітаптарды таңдауды, оларды мұқият желімдеуді үйрету (желім мен қайшыны дұрыс пайдалану, майлықтарды пайдалану). Кітаптарға ұқыпты қарауды, адал еңбектенуге және тәртіп сақтауға тәрбиелеу.	**"Ойыншықтарды тәртіпте ұстау".** Мақсат-міндеттері. Жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.	**"Біз топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезе алдындағы тақтайды дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттері. Балаларды сумен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауды үйрету, жеңді түру, шүберекті сулау және құрғатып сығу, кірлегенде сумен жуып-шаю.	**"Күтушіге төсек салуға көмектесу".** Мақсат-міндеттері. Балаларды өз төсек-орындарын ажыратуды үйрету; үлкендерге қолдарынан клген көмектерін жасауға тәрбиелеу; жұмысқа ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.	**"Ойыннан кейін топта тәртіп орнату".** Мақсат-міндеттері. Балалардың тәртіпке деген саналы ұмтылысын, ойыннан кейін ойыншықтарды жинастыру әдетін қалыптастыру. Жұмыс жоспарын құру, алдағы жұмыс үшін қажетті материалдарды таңдау қабілетін жетілдіру.
	Үстел үсті ойындары. "Көліктерді топтастыр". Мақсат-міндеттері.	**Дидактикалық ойын. «Домино».** Мақсат-міндеттері. Баланың көліктер жайлы білімдерін	**Дидактикалық ойын. "Көңілді қыстырғыштар".** Мақсат-міндеттері. Қыстырғыштар	**Дидактикалық ойын. «Көліктер».** Мақсат-міндеттері. Көлік түрлерін ажыратуды үйрету.	**Үстел үсті ойыны.** «Мозаика». Мақсат-міндеттері. Балаларға берілген суреттердің бөлігін

	Көліктерді бір-бірінен ажыратып, атауларын атай білуді үйрету; Керекті құралдар: көліктер. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	дамыту және пысықтау. Сәйкес көлікті табу және дұрыс атау, оның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын шарты: суреттері сәйкес келетін карточкаларды бір қатарға тізіп қою, кім карточкаларын бәрінен бұрын жиып қояса, сол бала жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі көліктер бейнеленген көлемдері 5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	арқылы саусақ моторикасын дамыту, шығармашылық қабілетін дамыту. Ұсынылған бірнеше фигуралардың ішінен дұрыс таңдау. Балалардың сөздігін кеңейтуге және белсендіруге, сондай-ақ есте сақтау мен ойлауды дамытуға ықпал ету. **(шығармашылық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**(сөйлеуді дамыту)**	табу және орналастыруды үйрету. Тапқырлыққа тәрбиелеу. **(танымдық дағдылар)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай доптармен)** 1. Бастапқы қалып: дене тік, доп оң қолдарында 1-2 балалар қолдарын жандарына созады, жоғары көтереді, допты сол қолдарына салады. 3-4 қолдарын төмен түсіріп, бастапқы қалыпқа келу (жаттығу сол қолымен орындалады), 5-6 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, доп оң қолдарында. 1-2 оң аяқты көтеріп, бүгілген оң аяқтың астынан допты сол қолға салады. 3-4 Бастапқы қалыпқа келу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады).				

	3. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, доп оң қолдарында 1 отыру, қолдарын алдына созып, допты сол қолдарына салу. 2 Бастапқы қалыпқа келу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: тізені бүгіп, өкшемен отыру, доп оң қолдарында. 1-3 допты өзінен оң жаққа түзу домалату. 4 допты алу, тіктелу, допты сол қолға салу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады). 5. Бастапқы қалып: жерге отыру, аяқты бірге түзу қою, доп аяқ жақта, қолдарымен артқа қарай жер тіреу. 1-2 аяқты түзу жоғары көтеру, допты домалату және ұстап алу, 3-4 Бастапқы қалып: жаттығу орташа қарқынмен орындалады (жаттығу 5 рет қайталанады). 6. Бастапқы қалып: дене тік, допты екі қолмен төменде ұстау; допты лақтыру және ұстап алу (жаттығу 5 рет қайталанады). 7. Бастапқы қалып: дене тік, доп оң қолдарында. Оң және сол аяқтарымен айнала оңға, солға педагогтің 1-8 дейін санау және секіру. **(дене шынықтыру, дербес әрекет, мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Таңғы ас	Балаларға ауызды жауып жеуді, асты дыбыссыз шайнауды үйретуді жалғастыру. Асты төкпей-шашпай жеу **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Дастарқанның басында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іш! Денеңе көп күш жина.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көлік түрлерімен таныстыру.** Мақсат-міндеттері. Көлік түрлерінің таңбалауыштарын таңдатып, сол бойынша 4 топқа бөліп, әр топпен ұйымдастырылған іс-әрекетін ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту,**	Жерде жүретін көлік туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	Суда жүзетін көлік түрлері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	Әуеде ұшатын көлік түрлері тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	"Көлік түрлері" тақырыбын пысықтау. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

	қазақ тілі)				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Пингвин сияқты секіру". Мақсат-міндеттері. Құм салынған қапты басына қойып, текшелерден аттап өту және құм салынған қапты екі аяқтың арасына қысып, пингвин сияқты екі аяқпен бірге секіру дағдысын үйрету. **"Пойыз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Музыка әуенінің ырғағына еріп, барлығы қатармен жүру. **(дене шынықтыру)**	**Қазақ тілі** "Көліктер. Қала мен ауыл. Көп - аз". Мақсат-міндеттері. Балалардың көлік түрлері, олардың ерекшеліктері мен қозғалыс ортасы туралы білімдерін кеңейту; "қала", "ауыл", сондай-ақ, "аз" және "көп" мөлшер ұғымдарын, "жылдам - баяу" сын сипат белгілерін, қарт адамдарға деген құрмет пен қамқорлық туралы түсініктерін дамыту. (қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) **Ым-ишара негізінде сөзді-ырғақты жаттығу "Қане, көрсет".** Ұшақ ұшып келеді, қане, көрсетші. (қолды екі жаққа созу, денені екі жаққа	**Дене шынықтыру** "Сан түрлі секіре аламыз". Мақсат-міндеттері. Балаларға шапшаң және баяу қарқынмен жүгіру; гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екінші аралығына өрмелеуді үйрету. **(дене шынықтыру)** **"Иреленделеген соқпақ жол" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Көздерін жұмып немесе орамал байлаған қалыпта кегли арасымен жүруге дағдыландыру.	**Музыка** "Ойыншықтар". Мақсат-міндеттері. Балалардың ойыншықтар туралы әнге ықыласын ояту; музыка әуенімен бірге би қимылдарын үйлесімді орындауды пысықтау. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**	**Дене шынықтыру** "Ойын шартын ұстанайық". Мақсат-міндеттері. Балаларды қолдарын көтергендегі биіктіктен жоғары ілінген нәрсеге орнынан секіру арқылы затты жанап өтуге үйрету. **"Өрт сөндірушілер" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екінші аралығына өрмелеуге дағдыландыру. **(дене шынықтыру)**

		қозғалту) Мәшине жүріп келеді, көрсетші. (рөлді айналдырған қимыл көрсету) Пароход жүзіп келеді. Қане, көрсетші. (алақанды қосып, қолды толқын тәрізді екі жаққа ирелеңдету) Мотоцикл жүріп келеді. Қане, көрсетші. (екі қолды жұдырыққа түю, қолды кезек-кезек екі жаққа бұру) Тікұшақ ұшып келеді. Қане, көрсетші. (қол екі жаққа созу, денені екі жаққа қозғалту). Велосипед жүріп келеді. Қане, көрсетші. (рөлді айналдырған қимыл істеу, денені екі жаққа теңселту) Катер жүзіп келеді. Қане, көрсетші.			

		(алақанды қосып, толқын тәрізді қолды екі жаққа ireleңdetu) Автобус жүріп келеді, Қане, көрсетші. (рөлді айналдырған қимыл істеу) **(дене шынықтыру)** **Музыка** "Ойыншықтар". Мақсат-міндеттері. Балалардың ойыншықтар туралы әнге ықыласын ояту; музыка әуенімен бірге би қимылдарын үйлесімді орындауды үйрету. **"Көлеңке" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. «Көлеңке» әніне әндете жүріп, әртүрлі құстар мен аңдардың қимыл-қозғалысын келтіру. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**			

Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларға балабақша маңайында жүрген көлік үлгілерін бақылауды, барлығына ортақ бөлшектер мен белгілерді (салон, дөңгелектер, рөл, мотор, жүргізуші) атап айтуға ынталандыру; түсін, айырмашылықтарын табуға машықтандыру. **"Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың көліктер туралы ұғымдарын	**Автобустарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Қоғамдық көлік – автобус туралы білімдерін кеңейтіп, тереңдету; жеке көлік (тасымалдайтын) оларды ажырата білу. Қоғамдық көлікке өздерін ұстау ережелерімен таныстыруды жалғастыру (үлкендерге орын беру, ақырын сөйлеу, жол ақысын төлеу). Жұмбақ. Жүргіздім бұл үйімді, Жүйткісе, жұрт сүйінді. Бар жолмен жұртты тасып жүр Жылдамдыққа басып	**Жеңіл көлікті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Жеңіл көліктер жайлы біліп, оларды атап көрсету; жеңіл көліктердің қосалқы бөлшектері жөнінде білімдерін кеңейту. Жүк мәшинесі мен жеңіл мәшинеңің айырмашылықтарын атап көрсету. Жұмбақтар. Арқасында алып жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус) Табанында жолы бар, төбесінде қолы бар. (Трамвай) **Қимылды ойын. «Такси». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі аяқты түзу ұстап,	**Жүк автокөлігін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Жүргізуші мамандығы туралы жалпы білімдерін қалыптастыру. Жүк мәшинесінің құрылысы туралы білімді бекіту (кузов, кабина және тағы басқа), олардың атауын білу; жеңіл автокөліктен ажыратуға үйрету. (сүт таситын мәшине, жүк таситын мәшине) Жұмбақ. Резеңке аяқты жануармын, Барлық жолдарды кезіп өтемін, Құрылыста іске жараймын,	**Ересек балаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Ересек балаларды (мінез-құлықтары, ойындары), киімін бақылауды; киім түрлерін, оларды жеке атауды (бөрік, бөкебай, қолғап, етік, жылы шалбар және тағы басқа); киім және ауа райы арасындағы байланыс орнатуды үйрету. Ересек балалар арасында мейірімді қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Балдырған баламыз, Балдырған баламыз, Досты көп табамыз. Қашан да, қайда да. Достар бір-біріне Сенімді боламыз.

	пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк мәшинесі, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл мәшине және тағы басқа. Балаларға суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен білдірейік. Жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз, суда жүзсе - қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды, екі топқа бөлініп ойнауға болады. **Еңбек әрекеті:**	жүр. (Автобус) **Қимылды ойын. «Бос орын». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Сигнал бойынша (жүргізуші ойыншыға қолмын тигізеді) ойын ережелерін сақтап (шеңберді айналып жүгіреді) босаған орынға жылдам отыруды үйрету. **"Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылып, алдыға секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар сызықтарды баспай, алдыға қарай секіруді үйренеді.	аяқтың ұшымен гимнастикалық шеңберді алып (обруч), қосақтасып жүгіру. Бір-бірін итермеу, ойын ережесін сақтау. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушісін мұқият тыңдауды үйрету, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын сүйеп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық,	Жұмыстан мен қорықпаймын. (Мәшине) **Қимылды ойын. «Оқтау тартыс». Қазақ халқының ұлттық ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шағын топтарға бірігіп, келесідей әрекет етуге (белгі бойынша арқанды мен қарама-қарсы топ балаларын өзіне тарту) үйрету. **"Кім жылдам?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Кедергілерді жойып, жан-жаққа жүгіру біліктіліктерін бекіту. **Еңбек:** әткеншектерді қардан тазалау. Балаларды күрекпен жұмыс істеуді үйрету (қарды шанаға тиеп,	Екі деген екі дос, Бірін-бірі қимайтын. Артық-кемді етпей сөз, Бірін-бірі сыйлайтын. **Қимылды ойын. «Ақ аюлар». (дене шынықтыру)** Ұжымдық тапсырмаларды орындауды үйрету, өзара достық қарым-қатынас қабілеттілігін қалыптастыру. **Еңбек:** сырғанау жолын әзірлеу. Ұжымдық тапсырмаларды орындау. Үлкендерге қолдарынан келген көмектерін беруге тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар:** ересек балалармен бірлескен ойындар Жүргізуші рөлін өзіне алуды қалыптастыру; белсенділікті,

	алаңды тастардан тазалау. **(құрастыру, дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Тазалыққа, ұқыптылыққа, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге дағдыландыру. тастарды арнайы жерге немесе ыдысқа жиналады. Кейін тастарды бояп, қызықты құрылымдарды жасауға болады. **"Тым-тырақай" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды.	**Еңбек:** күркедегі жолды қардан тазалау. Тапсырма орындауда мақсаттылықты, күш-жігер салуға, ептілікке тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар. «Қардан құрылыстар жасау».** Қарды жиып, күрекпен нығыздап, одан қажетті пішінді жасауды үйрету. Бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.	Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасқан күйде жылдам тұруы керек. Қайсы қарсыласын арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **Еңбек:** берілген жеке тапсырманы мұқият орындауға үйрету. Еңбекке дұрыс көзқарастарын тәрбиелеу. **Өз бетімен ойналатын ойындар. «Секіргішпен ойна».** Ұялшақ және сенімсіз балаларды өзгелермен бірлесіп ойнауға ыңғайлы жағдай жасау.	арнаулы орындарға апару). Еңбектің маңыздылығын түсіндіру. **Өз бетімен ойындар:** әткеншек тебу. Мақсат-міндеттері. Бірігіп жұмыс істеу үшін балалардың шағын топтарға бірігуін қолдау; біріккен қызметтегі тәртіп ережелері мен нормаларын орындауды үйрету.	дербестікті тәрбиелеу. Балалардың бастамашылдығын ынталандыру. Ойынға жауапкершілікпен қарауға, тәртібін бұзбай ойнауға тәрбиелеу.

	Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін ойнайтын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар жылдам шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **"Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.				

	Балаларды бір бағытта жылжып, алдыға секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.				
Серуеннен оралу					
Түскі ас	Балаларға ауызды жауып, асты дыбыссыз шайнауды үйретуді жалғастыру. Асты ұқыпты, таза жеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Дастарқанның басында, Өзіңді жақсы ұста!				

	Дұрыс отыр! Асыңды іш! Бойыңа көп жина күш.				
Күндізгі ұйқы	«Құмырсқа қанағаты» ертегісін оқып беріп, барлық баланы ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Дастарқандағы асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Асқабақ тиелген трактор". Мақсат-міндеттері. Балаларға трактор көлігі туралы түсінік бере отырып, оның жалпы атауы көлік болатыны туралы түсініктерін кеңейту. **"Көліктердің орнын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың көліктердің қозғалыс ортасы жөніндегі білімдерін пысықтау. Көліктерді топтастыру	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Жүк мәшинесі". Мақсат-міндеттері. Балалардың қылқалам арқылы тіктөртбұрыш, дөңгелек сияқты геометриялық пішіндерді салып, ішін бояу техникасына үйрету. **Санамақ.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Бір дегенім - білім	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жол ережелері туралы тақпақтармен танысу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [ж], [ш] дыбыстары" Мақсат-міндеттері. Балаларды тақпақ шумақтарындағы оқиғаларды сипаттаудағы ұйқасы мен сөздердің ырғақтылығы тәртібімен таныстыру; қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстар туралы жалпы мағлұматтар беру.	**Вариативтік**орнату тәсіліне үйрету.**Вариативтік Компонент: Тақырыбы**:Егінші Қоян. Мақсат-міндеттері**:** Ертегі мазмұнын толық білуге үйрету. Балалардың тілін, Ой –қиялын, сөзлік қорын дамыту. Достық қарым қатынасқа, тәрбиелеу**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Көлік жүргізуші". Мақсат-міндеттері. Балаларды көлік жүргізушінің қызметімен	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Көліктер". Мақсат-міндеттері. Балаларға көлік туралы түсінік беру; көлік түрлерін ерекшеліктеріне қарай топтастырып, атқаратын қызметіне қарай салыстыруды үйрету. **"Алманы құрастырамын" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жылдам ойлауға тәрбиелеу. Ойынның барысы:

	дағдыларын жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту)** **Жапсырудан ойын-жаттығу** "Жүк көлігі". Мақсат-міндеттері. Балаларға жүк көлігінің үлгілерін қағаз бетіне орналастырып жапсыруды үйрету. **Дидактикалық ойын. "Көлік жүк тасымалдауда".** Мақсат-міндеттері. Геометриялық пішіндерді түсі мен көлеміне қарай ажырату біліктерін дамыту. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)** **«Дөңгелек, үшбұрыш, шаршыға ұқсайтын заттарды тап» дидактикалық**	Екі дегенім - елім. Үш дегенім - үміт, Төрт дегенім - түлік. Бес дегенім - берік, Алты дегенім - арық. Жеті дегенім - желім, Сегіз дегенім - сенім, Тоғыз дегенім - той, Он дегенім -ой, Онға дейін санап қой! **(сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Үй құрастыру". Мақсат-міндеттері. Балалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту және бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. **Керекті құрал-жабдықтар.** Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара	**"Автобус" қимылды ойын.** Балалар қатарға бір-бірден тұрады. Тәрбиеші автобус жүргізушісінің рөлінде болады. Қалған балалар жолаушылар болады. Тәрбиеші дыбыс берген кезде автобус жылжи бастайды. Ең әуелі, баяу қозғалады. Содан кейін жылдам және одан да жылдамырақ жүреді. Балалар жүрісті баяулатады. Жүргізуші автобусты тоқтатады. Ойын тағы жалғасады. **(дене шынықтыру)** **Дамытушылық ойын.** "Тыныс алуды реттеу". Мақсат-міндеттері. Балаларды сан ырғағына сәйкес тыныс алуға	таныстыра отырып, көлік түрлеріне байланысты көркем сөздердің мағынасын түсіндіру; көліктердің пайдалы және зиянды жақтарын ажыратып, сөзбен сипаттап айтуды үйрету	балаларға қиылған түрлі-түсті алманың суреттері беріледі. Балалар өздері таңдаған бір алманы құрастырып шығады. **(танымдық дағдылар)** **Вариативті компонент.** **Математика негіздері** "Аю циркте қандай өнер көрсетеді?" Мақсат-міндеттері. Балалармен 1-5-ке дейінгі сандарды қайталау; цилиндр және оның қасиеттерімен таныстыру; қоршаған ортадан цилиндр пішінді заттарды көре білуді үйрету.

	ойыны. Мақсат-міндеттері. Пішіндерді қайталау, түстерді қабылдауын және қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	карындаштар, сызбалар, ойыншық жүк тасымалдаушылар, құрылысқа керек ойыншық саймандар (балға, бұрауыш, кемпірауыз және тағы басқа). келісім. Педагог құрылысқа қатысатын мамандар жайлы балалармен алдын ала әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы, жүк тиеуші, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтік міндеттерін анықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады; өздеріне қажет киімдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына	жаттықтыру; балардың жүргенде дұрыс тыныстауын бекіту. Барысы. Педагог санау бойынша үйретіп өткізеді. Кейін жиі немесе сирек тыныс алу жаттығуларын (терең тыныстау) ұйымдастыруға болады. Тапсырманы орындау барысында белгілі сөздер мен өлеңдерді, әндерді айтқызып жаттықтыруға болады. **(дербес әрекет, дене шынықтыру)**		

		барады. Педагог ойынды сәулетші бастайтынын айтады. Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженер-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Педагог балармен бірге қорытынды жасайды: салынған үйдің сапасы жақсы болу үшін, құрылыс мамандарының ақылдасуы; жұмысты жоспарға сәйкес орындауы; үй тұрғызуда қауіпсіздік ережелерін қатаң			

		сақтауы. **(сөйлеуді дамыту)**			
Балалармен жеке жұмыс	**Жыл мезгілі туралы әңгіме.** Мақсат-міндеттері. Сұрақтарға толық жауап беруді үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын. "Затты сипаттамасынан таны".** Мақсат-міндеттер: зейінін, ойлау қабілетін, жылдамдығын дамытады. **(сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын. «Көлеңкесінен таны».** Мақсат-міндеттері. Суреттегі көлік түрлерін көлеңкесінен танып, сызық арқылы қосуды ұсынады. **(сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын. "Қандай көлік екенін тап".** Мақсат-міндеттері. Көлік түрлерін топтастыруды және атауын атауды дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Көліктер жүретін ұзын және қысқа жолдар". Мақсат-міндеттері. Балаларға заттардың ұзындығының қасиеттері жөнінде білім беру **"Қара да, қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, білімдерін бекіту.	**Дидактикалық ойын. «Шектес сандарды ата».** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойынға қызығушылықтарын арттыру, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын ережесі: бұл ойын үшін бірнеше бөліктен жасалған карточка болу керек. Торкөзге жазылған сандар, ал бір торкөзге сан жазылмайды. Балалар сол жоқ санды тауып алып атау керек. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(сөйлеуді дамыту)**

				Құралдары: геометриялық пішіндер жинақтамалары, шаршы пішінді парақтар. **(сөйлеуді дамыту** жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық	
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды үйрету; - өз бетінше жылдам және дұрыс киінуді (шешіне) әдетке айналдыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалау, киімді, аяқ-киімді таза ұстау; - көмек көрсетуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларға балабақша маңайында жүрген	**Автобустарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Қоғамдық көлік –	**Жеңіл көлікті бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Жеңіл көліктер	**Жүк автокөлігін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Жүргізуші	**Ересек балаларды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Ересек балаларды

	көлік үлгілерін бақылауды, барлығына ортақ бөлшектер мен белгілерді (салон, дөңгелектер, рөл, мотор, жүргізуші) айтқызу; түсін, бір-бірінен айырмашылықтарын табуға машықтандыру. **"Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл мәшине тағы басқа.	автобус туралы білімдерін кеңейту және тереңдету; жеке көлік (тасымалдайтын) оларды ажырата білу. Қоғамдық көлікте өздерін ұстау ережелерімен таныстыруды жалғастыру (үлкендерге орын беру, ақырын сөйлеу, жол ақысын төлеу). Жұмбақ. Жүргіздім бұл үйімді, Жүйткісе, жұрт сүйінді. Бар жолмен жұртты тасып жүр Жылдамдыққа басып жүр. (Автобус.) **Қимылды ойын. «Бос орын». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша (жүргізуші ойыншыға қолын тигізеді) ойын	жайлы біліп, оларды атап көрсету; жеңіл көліктердің қосалқы бөліктері жөнінде білімдерін кеңейту. Жүк мәшинесі мен жеңіл мәшинеңің айырмашылықтарын атап көрсету. Жұмбақтар. Арқасында алып жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус.) Табанында жолы бар, төбесінде қолы бар. (Трамвай.) **Қимылды ойын. «Такси». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі аяқты түзу ұстап, аяқтың ұшымен гимнастикалық шеңберді алып (обруч), қосақтасып жүгіру. Бір-бірін итермеу, ойын ережесін сақтау. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны.**	мамандығы туралы жалпы білімдерін қалыптастыру. Жүк мәшинесінің құрылысы туралы білімді бекіту (кузов, кабина және тағы басқа), олардың атауын білу; жеңіл автокөліктен ажыратудыүйрету. (сүт таситын мәшине, жүк таситын мәшине) Жұмбақ. Резеңке аяқты жануармын, Барлық жолдарды кезіп өтемін, Құрылыста іске жараймын, Жұмыстан мен қорықпаймын. (Мәшине) **Қимылды ойын. «Оқтау тартыс». Қазақ халқының ұлттық ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шағын	(мінез-құлықтары, ойындары), киімін бақылауды; киім түрлерін, оларды жеке атауды (бөрік, бөкебай, қолғап, етік, жылы шалбар және тағы басқа); киім және ауа райы арасындағы байланыс орнатуды үйрету. Ересек балалар арасында мейірімді қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Балдырған баламыз, Балдырған баламыз, Досты көп табамыз. Қашан да, қайда да. Достар бір-біріне Сенімді боламыз. Екі деген екі дос, Бірін-бірі қимайтын. Артық-кемді етпей сөз, Бірін-бірі сыйлайтын. **Қимылды ойын. «Ақ аюлар». (дене шынықтыру)** Ұжымдық тапсырмаларды

	Балаларға суреттер көрсетіледі: - Балалар, суретке қарайық. Балалар, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік: жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз, суда жүзсе - қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды екі топтарға бөлініп ойнауға болады. **Еңбек әрекеті:** алаңды тастардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге дағдыландыру. Тастар арнайы жерге немесе ыдысқа жиналады. Сол	ережелерін сақтап (шеңберді айналып жүгіреді) босатылған орынға тез отыруды үйрету. **"Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. балаларды бір бағытта жылжып секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолының бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар сызықтарды баспай, алға секіруді үйренеді. **Еңбек:** күркедегі жолды қардан тазалау. Тапсырма орындауда мақсаттылықты, күш-жігер салуға, ептілікке тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар. «Қардан**	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушісін мұқият тындай білуге, мықтылыққа, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын сүйеп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші: Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, орындарынан жылдам тұруы керек. Қайсы қарсыласын арқалап кетсе, сол шарт қояды.	топтарда бірігіп, келісе әрекет етуге (белгі бойынша арқанды және қарама-қарсы топтың балаларын өзіне тарту) үйрету. **"Кім жылдам?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Кедергілерді жойып, жан-жаққа жүгіру біліктіліктерін бекіту. **Еңбек:** әткеншектерді қардан тазалау. Балаларды күрекпен жұмыс істеуге үйрету (қарды шанаға тиеп, арнаулы орындарға апару). Еңбектің маңыздылығын түсіндіру. **Өз бетімен ойналатын ойындар:** әткеншек тебу. Мақсат-міндеттері.	орындауды үйрету, өзара достық қарым-қатынас қабілеттілігін қалыптастыру. **Еңбек:** сырғанау жолын әзірлеу. Ұжымдық тапсырмаларды орындау. Үлкендерге қолдарынан келген көмектерін беруге тәрбиелеу. Өз бетімен ойындар: ересек балалармен бірлескен ойындар Жүргізуші рөлін өзіне алуды қалыптастыру; белсенділікті, дербестікті тәрбиелеу. Балалардың бастамашылдығын ынталандыру. Ойынға жауапкершілікпен қарауға, тәртібін бұзбай ойнауға тәрбиелеу.

	тастарды бояп, қызықты құрылымдар жасауға болады. **"Тым-тырақай" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында санамақ сөздерінен кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін	**құрылыстар жасау».** Қарды жиып, оларды күрекпен нығыздап, қажетті пішін құрауды үйрету. Бірігіп ойнауға тәрбиелеу.	Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **Еңбек:** берілген жеке тапсырманы мұқият орындауды үйрету. Еңбекке дұрыс көзқарастары тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар: «Секіргішпен ойна».** Ұялшақ және өзіне сенімсіз балалардың өзгелермен бірлесіп ойнауларына қолайлы жағдай жасау.	Бірігіп жұмыс ітеу үшін балалардың шағын топтар құруын қолдау; біріккен қызметтегі тәртіп ережелерін орындауды үйрету.	

	балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі-үш бала ұсталып қалғаннан кейін, тәрбиеші "Бір, екі, үш!" деп санағанша, балалар шеңбер құрып тұра қалады. Ойын қайта басталады. **"Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжып секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолының бойына көлденең сызықтарды салып қою керек. Балалар сызықтарды баспай, алға секіруді үйренеді. **Өз бетімен еркін**				

	ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін ожинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Ойыншықтар туралы әндерді тыңдау. Аспаптармен таныстыру. **(музыка)** **Театраландырылған қойылым.** "Үйшік" ертегісі. Мақсат-міндеттері. Танымал ертегі мазмұнын балалардың естеріне түсіру, есте сақтау, ойлау, эмоционалды, ым-ишарамен түсінісу қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жадықтар. Киім-кешектер, "Үйшік" ертегісіне қатысатын кейіпкерлердің бетперделері. Барысы. Педагог балаларға "Үйшік" ертегісін мазмұндап береді. Балалар өз қалаулары бойынша ертегі кейіпкерлерін ойнайтын балаларды таңдап алады, кейіпкерлер сәйкес өз				

	костюмдерін киіп, тиісті орындарына барады. Басында автор сөздерін педагог өзі айтады, ал кейінгі бөлімдерде автор рөліне балалардың бірін ұсынуға болады. Қойылым соңында педагог кейіпкерлерді бөлек қатарға тұрғызады, көрермендерге қай бала, қай кейіпкердің рөлін ойнағанын таныстырады. Әртіс балалар көрермендерге құрмет білдіріп, бас иеді де, қошеметпен мақтауларға ие болады. Қойылым соңында педагог балалардан шығарманың осылай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды, кейіпкерлердің әрекетіне қысқаша талдау жасайды. **(көркем әдебиет)** Өнер бұрышында көлік түрлерін мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. Көлікке жол салу, гараж құрастыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Жол жүру ережелері», «Қауіпсіздік әліппесі» тақырыптарында әңгімелесу.	"Балаңызға ертегі оқисыз ба?" тақырыбында ата-аналарға сауалнама жүргізу.	Ата-аналарға кеңес беру. "Ішек ауруларының алдын алу».	"Балабақшадағы жетістіктеріміз" тақырыбында көрме ұйымдастыру.	«Баланың үйдегі және балабақшадағы тәртібі» тақырыбында ата-аналар жиналысын өткізу.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	3.10-.7.10. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ұйымдастырылған іс-әрекетке әр баланың дайындығы және оларға керекті заттар туралы ата-аналармен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Кітап бұрышындағы еңбек".** (кітаптарды қалпына келтіру). Мақсат-міндеттері: балаларға жөндеуді қажет ететін кітаптарды таңдауды және оларды мұқият желімдеуді үйрету (желім мен қайшыны дұрыс пайдалану, майлықтарды пайдалану). Кітаптарға ұқыпты қарауға, жұмыс істеуге, тәртіп сақтауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Біздің шкафта тәртіп бар".** Мақсат-міндеттері: балаларға сыртқы киімге арналған шкафта заттарды бүктеу кезінде ұқыптылыққа үйрету. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Асхана бойынша кезекшілік".** Мақсат-міндеттері: балаларға кезекші міндеттерін өз бетінше және адал орындауды үйрету. Қолды мұқият жуу, кезекшінің киімін кию, үстелді дұрыс қою. Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалау. Еңбек дағдыларын дамыту, үстелді жабдығының ретсіздігін көру. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Кір сүлгілерді ауыстыру".** Мақсат-міндеттері: еңбекке тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні іліп қою және ұқыптылықты үйрену. Еңбекке баулу. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп". (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттері: балаларды жеке киім шкафтарында тәртіп сақтауды үйрету, шкафты киім мен аяқ киімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына мұқият бүктеу. Еңбекқорлыққа, тәртіп сақтауға дағдыландыру. Ұжымда тату-тәтті еңбек етуді үйрету. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**
	Үстел үсті ойыны. "Лото. "Ұл мен қыздың киімдері".	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Көркемсөзді	**"Сақина" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды	**"Менің жанұям" фотосуреттерді қарастыру.**	**"Үй құрастырамыз" құрастыру ойыны.**

	Мақсат-міндеттері. Балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. - Кімге не қажет? Қыз бен ұлға киім таңдау. **"Қатарға тұрып билейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жаттығу барысында ырғаққа сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене мүшелерін қозғауға машықтандыру; қабылдау, зеректік қабілеттерін, вестибуляр аппаратын дамыту. Жаттығуды көңілді әуенжазбасын қосып өткізуге болады.	мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Жалғыз саусақ тіпті де, Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! Қала салсақ, жол салсақ. **"Қайда барсаң, соны табасың" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды, не	зеректікке, ептілікке, шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Бастаушы шеңбер ішіне, ал балалар шеңберді айнала тұрады. Алақанында сақина бар, оны екі қолды біріктіріп, кезек-кезек балалардың алақанын ашып, байқатпай балалардың біріне беруге тырысады. Балалар бастаушының әрекетін және достарын мұқият бақылайды. Сақинаға ие болған бала басқаларға білдірмеу керек. Белгі бойынша бастаушы: "Сақина, сақина, қане шықшы ортаға!" – дегенде сақина ұстаған бала шеңбер	Мақсат-міндеттері. Байланыстырып сөйлеу қабілетін жетілдіру, сөздік қорын молайту; туыстарға сүйіспеншілікті арттыру. Фотосуретте бейнеленген отбасы жайлы әңгімелеу, **Саусақ жаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?"** Мақсат-міндеттері. Көркемсөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Біз көмекші болып жүреміз, (бас бармақтарды көрсету) Жеңімізді кезекпен түреміз. (жеңді түруді көрсету)	Мақсат-міндеттері. Балалардың зейінін, ойлау, елестету қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; отбасына сүйіспеншілігін дамыту. Балалар құрылыс материалдарынан әртүрлі үйлерді құрастырады. Құралдары: құрылыс материалдары жинақтамасы: текшелер, кірпіштер, білеулер, призмалар. "Лего" немесе ағаш құрастырғыш ойыншықтары. **"Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балалардың көліктер туралы ұғымдарын

	Қатарға тұрып билейік, Дене мүшелерін көрсетейік: Басты оңға және солға бұрып, Қос иықты көтерейік. Қатарға тұрып билейік, Дене мүшелерін көрсетейік: Жоғары қол көтеріп, Бұлғап төмен түсірейік. Қатарға тұрып билейік, Дене мүшелерін көрсетейік: Аяқты кезек көтеріп, Маршпен шапалақтап жүрейік. Д. Ахметова. "Құрылыс ойындары "Жануарларға арналған балабақша", "Қуыршақтарға арналған үй". **(сөйлеуді дамыту, математика**	құралдарды) ойын алаңының әртүрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, құрастыру)**	ортасына жүгіріп шығады да, бастаушы болады. Егер ойыншылар белгі бергенге дейін балалардың бірінен сақинаны байқап қалса, оны шеңбер ортасына жібермейді. Ондай жағдайда ойынды сол бастаушы қайта жалғастырады. **Көркемсөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзге қызығушылықты арттыру. *Б. Кірісбаев "Бақшада".* Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек.	Қолға табақшаны алып, (саусақтарды созып, екі алақанды, айқастыра, бірі-біріне уқалау) Уқалап, жуып береміз. Кесе екі қос алақандай, (саусақтарды қосып, бірыңғай бүгіп, екі қолды қырынан қосып "тербету") Шұңғыл алтын айдай. Қолға кесені алып, (жұдырықтармен, қолдарды алмастырып, алақан ортасына басып айналдыру) Айналдырып жуып береміз. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, сурет салу)**	пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк мәшинесі, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл мәшине және тағы басқа. Балаларға суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік. Жерде жүрсе, аяқтарымызды топылдатамыз. Суда жүзсе, қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз. Аспанда ұшс, қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды екі топқа бөлініп, ойнауға

	негіздері)		Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпаш айтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**		болады. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту, математика негіздері, сурет салу)**
Таңертеңгі жаттығу	1. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5-6 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, қол көкірек тұсында. 2.1. Оң аяқтарын артқа қойып, екі қолдарын да артқа созады. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 3.1. Орындарында тұрып, бастарын оңға бұрады. 3.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене бос, қол көкірек тұсында. 4.1. Қолдарын жандарына созады. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 6 рет қайталанады). 5. Бастапқы қалып: екі аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 5.1. Қолдарын жандарында ұстап, бір орында тұрып, пингвин сияқты айналу. 5.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Таңғы ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық сақтау). Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Дайын қасық, дәмді ас.				

	Еш нәрсені қалдырмас. Балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта түзу отырмаса, педагог оған орындықта дұрыс отыру керектігін айтады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Қылқалам ханшасы». Жер-Ана, саған мың алғыс, Сыйлайсың бізге қуаныш. Жазда, күзде, қыста да, Көркемсің көктем тұста да! Шеңберге тұрады, бір-біріне жылы сөздер айтады. ҚР Президенті, ҚР Рәміздері жайлы әңгімелесу. ҚР Әнұранын шырқау. **(сөйлеуді дамыту)**	«Тілек тілеу». Барлығымыз табиғатты сүйеміз, Үлкендердің сөзін ойға түйеміз. Денсаулықты әрқашан да сақтаймыз, Бейбіт өмір баршамызға тілейміз! (Шеңбер құрып, қайталайды). Күз ерекшеліктері жайлы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Сәлем саған, ыстық жерім! Сәлем саған, туыс елім! Ыстық маған ошақ үйім, Домбыраның қоңыр күйі! Бір-біріне жылулық сыйлап, достық туралы, топтың ережесі туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Қайырлы таң, Алтын күн! Қайырлы таң, Жер-Ана. Аман болсын, достарым, Аман болсын, ата-анам. Алтын күз туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Күн жылуын аямасын, Шуағымен аяласын. Достық деген бәйтеректі, Барлық бала саяласын. Жапырақтар туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Күзгі жолдар үстіндегі ойындар". Мақсат-міндеттері. Балаларды кішкентай және үлкен қадаммен жүгіру; көлденең тақтайда еңбектеуді	**Қазақ тілі** Қазақ тілі "Күз мезгілі. Алтын күз". Мақсат-міндеттері. Балалардың "күз" жайлы түсініктерін дамыту; "алтын күз" сөзінің мағынасын	**Дене шынықтыру** "Еңкіс тақтайдың үстімен жүрелеп жүру". Мақсат-міндеттері. Балаларға сапта дене қалпын тік ұстап, педагогтің белгі	**Музыка** "Күзге ән арнайық". Мақсат-міндеттері: балалардың музыканы тыңдай білуге қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай	**Дене шынықтыру** "Тақтайдың үстімен қалай жүреміз?" Мақсат-міндеттері. Балаларға екі аяқпен секіру (2–3 рет жүрумен кезектестіре отырып, 10 рет

	үйрету. "Көңілді еңбекте" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Тақтайда еңбектеуді үйрету. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	түсіндіру; "Кім? Не?" сұрақтарына жауап беретін зат есімдер, "Не істейді?" сұрақтарына жауап беретін етістікті сөздер жайлы негізгі түсініктерін қалыптастыру. Мнемокарточкаларға негізделген сөздік жұмыс. "Күз" тақырыбына мнемокесте бойынша әңгіме құрау. Фонемо-ырғақты жаттығу "Бұлтқа". Өлеңді мәнерлеп оқу "Алтын күз". **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)** **Музыка** "Күз". Мақсат-міндеттері. Балаларды күз туралы әнді тыңдай отырып, оның сын-сипатын ажыратуды	беруі бойынша "Тіктел!", "Түзел!", "Тік тұр!" сөздерімен қимылдарды бұлжытпай орындауды үйрету. **"Чемпион" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Еңкіс тақтайдың үстімен қатарласып жүруді үйрету. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	отырып, сын-сипатын ажыратуды үйрету. **"Төмен және жоғары дыбыстар" музыкалық-дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Шығарманы тыңдап отырып, оның динамикалық бояуларын, дауыс күштілігін ажыратуды үйрету. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**	секіру); оң және сол қолымен көлденең нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан) допты лақтыруды үйрету. **"Кім шақырғанын анықта!" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Досын дауысынан тануды үйрету. Еске сақтауды, есту зейінін дамыту. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**

		үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп, бірге айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін арттыру. Дидактикалық ойын: "Балақан". Мақсат-міндеттері. Музыка ырғағына сай қол соға отырып, әннің әуеніне қосылу. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**			
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеу, орнына ілу, аяқ-киімді түзу қоюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киінуді (шешіне) дағдыға енгізу; - шкафқа ілінген немесе қойылған бас киім, сырт киім, аяқ киім сияқты заттарды өз орындарына ғана қою, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінуге үйрету, киімді, аяқ киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсетуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күн - жылу мен жарық көзі.**	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен**	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен**	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен**	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен**

	(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері: күн - жылу мен жарық көзі екені жайлы түсініктерін пысықтау; талқылау, дәлелдеу біліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. Зерттеу. Күнге қарау. Сұрақтарға жауап беру. - Күнге қарағанда өзіңді қалай сезінесің? - Күнге тура қарай аламыз ба, көзімізге зиянын тигізбей ме? Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағын жауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыт өткенде	**танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. **"Түтікшемен үрлеп, таспаны (лента) желбіретейік" жаттығуы.** **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен таспаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "жел қатты	**танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері: балаларды сумен ұқыпты жұмыс істеуді дағдыландыру; судың қасиеттері жайлы түсініктерін нақтылау; судың табиғи сұйық зат екеніне көз жеткізу; ұқыптылыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы. Судың қасиеттеріне көңіл аудару. Су әртүрлі температурада болады: мұздай суық (тоңазытқыштағы мұз текшелері), жылы (қолды жуғанда) және ыстық (шәйнекте су қайнатылғанда). Су күннің көзінде ысып кетеді Ыстық күнде бассейнде су тез қызады.	**танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға қызығушылықтарын арттыру, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. **Көркемсөз.** **Б. Соқпақбаев "Мысық".** Үстінде үйдің Тұр еді мысық. Қасына келді Бір торғай ұшып. бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалт берді торғай, Пыр етіп ұшып. Биіктен жерге	**танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларды аспанның ашық не бұлтты екенін анықтап; бұлттарды белгілі бейнелерге ұқсайтынын байқауға машықтандыру; ой-қиялын, зейін. бақылау қабілетін дамыту. **Көркемсөз.** **Қ. Мырза Әли "Аспанда".** Аспан малға толып кетті - Бұлттар түлік болып кетті: Бір бұлт шықты ешкі болып, Бір бұлт шықты мешке болып. Бір бұлт шықты бие болып, Бір бұлт шықты түйе болып, Бір бұлт шықты

	балалар күн көзінде тұрған тас көлеңкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылынғанына көз жеткізеді. Күн көзінде тұрған заттың қызатыны туралы қорытынды жасау. **Еңбек тапсырмалары:** кіші топ балаларына ойын аумақтарын жинауға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Жасы кішіге көмектесуге ұмтылуды үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Ақсүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа,	соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, таспаны қатты желбіретесіңдер. - Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу соққан желді білдіресіңдер. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңына ағаштардан құрап түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Аула сыпырушыға көмек көрсету, өзгелердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберде ойын ережесіне сақтап, бірігіп ойнауға ынталандыру; белгі бойынша бір адамдай шеңбер бойымен	Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, жазда адамдар күн көзіне қызған өзендегі суына шомылуға барады. Қыста су қар немесе мұз күйінде болуы мүмкін, қолмен ұстағанда суық екенін білеміз. **"Шәйнектен қандай сұйық құйылды?" жаттығуы. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды суреттердегі шәйнектерге қарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандай сұйық құйылып жатқанын анықтауға дағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, шайды	Топ ете түсіп, Мысықтың қалды Жамбасы ісіп. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңындағы ұсақ қоқыстарды жинап шығару. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды"	шошқа болып, Бір бұлт шықты қошқар болып.я **Еңбек әрекеті:** ағаштардан түскен құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Құралдарды қолдануды үйрету, еңбек біліктіліктерін дамыту. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен түлкімін!” белгісі бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үйлестіруге, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кішкентай шеңберге жиналады.

	дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақсүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, оны алысқа лақтырады. Балалар ақсүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші балаларға: "Ал, балалар, ақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?"- деп айтады Ойынның шарты бойынша ақсүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге оны тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса,	біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырады, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер	сұйықтыққа жатқызамыз. Шайнектен шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтарды қалай білетіндеріңді көрейік. Педагог балаларға шайнектен қандай сұйықтың құйылғаны туралы сұрайды. Құралдары: бірнеше бір-біріне ұқсас суреттер: бірінен су құйылып жатыр, екіншісінен - сүт, үшіншісінен - кофе, төртіншісінен - қара шай, бесіншісінен - лимонад. Жаттығуды шынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сонда құралдар ретінде стақандарға құйылған: шай, кофе, лимонад, сүт, су қолданылады. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-**	балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасап жүріп сөздерді айтады: **Көркемсөз.** **Нағима Арынова "Мысығым".** Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады. Бойын жазып керіліп, Беті-қолын жуады. Қасымнан бір қалдмайды, Көзін қысып алдайды. Ойнатсам да күнімен, Ойыны бір қанбайды. Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да	Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал педагог шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан кейін педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап балалар "қу түлкіден" жан-жаққа қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны.**

	ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақсүйек өзіне беріледі. Ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз атанады. Жабдығы: ақсүйек (ойыншық). **"Өрт сөндірушілер оқуда" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Қабырғаға өрмелеу біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті, алаңға шығарылған материалмен ойындар.** "Шеңберді дәлде". Мақсат-міндеттері. Нысанаға дәлдеп тигізуді жаттықтыру.	бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған**	**қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жылдам жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, барлығы тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады.	"мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажет болса, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, олар қолдарын біресе жоғары көтеріп, біресе төмен түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұрады. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады. **"Кім қапшықты алысқа лақтырады?" қимылды ойын-**	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды мергендікке, шыдамдылыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде балалардың бірнеше тобына ұйымдастыруға болады. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға шығарылған материалмен ойын ойнау.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін

		материалмен ойындар. Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.	"Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек?" Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беруі тиіс. **"Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей,	**жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Еркін ойындар:** далаға шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпеден секіру.	жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту,)**

			арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.		
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аудару; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.**	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Күзгі саябақтағы	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.**	**Вариативтік ком** Тақрыбы:Шалқан Мақсаты:Шалқан	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Саңырауқұлақтар

үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Күз туралы тақпақты құрастыру". Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымдарында тақпақ пен өлең туралы негізгі түсініктерді қалыптастыру, көркемсөз үлгісінің қара сөзден айырмашылығын түсіндіру; "күз мезгілі" ұғымына жататын табиғаттағы өзгерістер мен құбылыстарды пысықтау. Жаттамақ жаттығуы. "Күз суық, сары көйлекті". **Сюжетті-рөлдік ойын. «Шаштараз».** Мақсат-міндеттері. Балаларды шаштараз ойынымен таныстыра отырып, өз шаштарын үнемі тарап, әдеміленіп жүруді үйрету. Шаш өрудің әртүрлі	жапырақтардың түсуі". Мақсат-міндеттері. Балаларды жапырақ пішінін қою бояумен бояу және қағаз бетіне бедерін басу техникасымен таныстыру; жапырақтың бетін күздің ашық бояуларына араластырып бояп, қағаз бетіне басып, жапырақтың нақтылы ізін қалдыруға дағдыландыру. **Дамытушы жаттығу. "Бұл қандай ағаштың жапырағы?"(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, сурет салу)** Мақсат-міндеттері. Ағаштардың атауларын жапырақтарына қарап табуды үйрету. Зейін, еске сақтау,	"Күзгі жапырақтар шоқтары". Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымында заттардың бірден төртке дейінгі сандарға сәйкес жиындары туралы түсініктерін қалыптастыру. **Дамытушы жаттығу. "Күзгі бояу".** Мақсат-міндеттері. Табиғаттағы күзгі түстерді атауды, бір-бірінен ажыратуды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **Дидактикалық ойын. "Басқаша айт".** Мақсат-міндеттері. Жалпылауыш сөздерді бекіту (педагог балаға допты лақтырып, заттардың жалпы	ертегісі арқылы баланың ақыл ойын қиалын дамыту. **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Алтын күз". Мақсат-міндеттері. Балаларды "Алтын күз" өлеңінің мазмұнымен таныстыру, тақпақты мұқият тыңдауды үйрету. **Театрды сахналау.** "Қызыл телпек" ертегі желісін маскамен сахналау. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Саңырауқұлақтар". Мақсат-міндеттері. Екі бөлшектен тұратын заттарды, оларға тән пішіндерін бере отырып, сомдау біліктерін нығайту;	әлеміне саяхат". Мақсат-міндеттері. Балаларды жасымықтан саңырауқұлақтың қалпақшасын, қарақұмықтан саңырауқұлақтың түбірін, құрмадан саңырауқұлақтың сабағын құрастыруды үйрету. **Вариативті компонент. Құрастыру** "Күзгі ағаштар". Мақсат-міндеттері. Балаларды асқабақ тұқымдарын ағаш қимаүлгісінің үстіне жапсырып, күзгі ағаштардың суретін құрастыруды үйрету; балалардың құрастыру түрлерімен жұмыс істеу іскерліктерін жетілдіру; ағаш трафаретін қағаз бетіне бастырып,

	үлгісін көрсету. Әсемдікке, әдемілікке баулу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	сөйлеуді дамыту. **"Жүгіріп қағып ал" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қимыл жылдамдығын дамыту. Допты екі қолмен қағып алу дағдысын бекіту. Балалар ойын алаңында еркін тұрады. Тәрбиеші үлкен әдемі доппен балаларға қарама-қарсы тұрады (қашықтығы 1,5-2 м). Тәрбиеші «Бір лақтырамын, екі лақтырамын, үш лақтырамын, кім жүйрік қағып алсын!» - деп допты лақтырады да өзі қағып алып: «Қаға алмадыңдар қайта жүгіріңдер,» - дейді. Балалар өз орындарына қайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойын	атауын атайды. Бала допты кері лақтырады және түр ұғымын атайды: ойыншық-қуыршақ, жиһаз-үстел). **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Алтын жапырақ". Мақсат-міндеттері. Балаларды күз маусымының өзгерістерімен таныстыру. Дидактикалық ойын. "Жапырақтарды түсіне қарай топта". Мақсат-міндеттері. Заттарды түстеріне қарай топтастыруды үйрету.	жұмыс кезінде қырнауышты дұрыс пайдалануды үйрету.	қайшымен қиып алу іскерліктерін дамыта отырып, қайшымен жұмыс істегенде қауіпсіздік ережелерін сақтауды үйрету. **Дидактикалық ойын. "Қай ағаштың жапырағы?"** Мақсат-міндеттері. Таныс ағаштардың жапырақтарын ажырату және атау. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

		кезінде балалардың допты қағып алуына мүмкіндік жасап жүреді. Қалған балалар соңынан еріп жүреді. **(дене шынықтыру)**			
Балалармен жеке жұмыс	**«Әдемі кілемшелер».** Ойынның мақсат-міндеттері: бөліктерден кілемше жасауды үйрету; қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынның құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: балалар геометриялық пішіндерді кілемшелердің үстіне қояды да, әдемі құрақ құрайды. **(математика**	**Жаңылтпаш жаттайық.** 1) Доп деп, Дөп теп. 2) Қапыда ит қапты, Қатты қапты, Қапты қатты. 3) Қырқада қырық арқар бар. Қырық арқарда ақ арқар бар. Алты арқарда марқа арқар бар. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Кел, жазайық.** Мақсат-міндеттері. Тиянақтылықты, көркем жазуды, қаламды дұрыс ұстауды үйрету. Үзік сызықтарды салу білігін бекіту. Балаларға үлгілер таратылады. Суреттер мен жазулар үзік сызықтар арқылы беріледі. **(сурет салу)**	**Артикуляциялық жаттығу.** 1) Ара болсаң, ызыңда З-з-з, ж-ж-ж, з- з-з, ж-ж-ж Жұмыс істе, тығылма. - Ара қалай дыбыстайды? (з- з-з) - қатты\жай **(сөйлеуді дамыту)**	**10-ға дейін тура және кері санауды бекіту.** Геометриялық денелерді дұрыс атауды және бір-бірінен ажыратуды үйрету. **(математика негіздері)**

	негіздері, сөйлеуді дамыту)				
Серуенге дайындық	Балалардың дұрыс шешінуін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу. Мәдени-гигиеналық талаптарды орындауларын қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	Серуенге қызығушылықтарын ояту. "Алтын күз" тақырыбында жеке әңгімелесулер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тамақтану кезінде тазалық сақтау. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуді үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **Театрландырылған қойылым.** "Алма" ертегісі Мақсат-міндеттері. Балалардың жадында ертегі мазмұнын қайта жаңғырту, еске сақтау, ойлау, эмоциялық, ым-ишаралық, коммуникативтік қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Алма пішіні, костюмдер, ертегі кейіпкерлерінің бетперделері (қоян, қарға, аю, кірпі). Барысы. Педагог балаларға "Алма" ертегісінің мазмұнын қайталатады. Балалар кейіпкерлерді өз қалауы бойынша таңдайды, кейін кейіпкерлердің костюмдерін киіп, әрқайсы өз орындарына барады. Басында автор рөлін педагог алады. Қойылым соңында педагог кейіпкерлерді бөлек қатарға тұрғызады, көрермендерге кім ненің рөлін ойнағанын таныстырады. Әртіс-балалар көрермендерге құрмет білдіріп, бас иеді де, қошеметпен мақтауға бөленеді. Соңында педагог балалардан шығарманың осылай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды, кейіпкерлердің әрекетін қысқаша талдап береді. Музыкалық аспаптармен ойындар. "Күз" тақырыбында әңгімелер үйрету. **(музыка)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(құрастыру)** Өнер бұрышында "күз" тақырыбында мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)**				

	Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Жеке бас гигиенасының басты ережелері», «Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау керекпіз?» тақырыптарында әңгіме жүргізу.	«Отбасымен серуендеу» атты тақырыпта көрме ұйымдастыру.	Жоба: "Жомарт күз" атты тақырыпта көрме ұйымдастыру.	«Айына бір рет отбасы күнін өткізу».	"Баланың серуенін қалай ұйымдастырамыз" тақырыбында ата-аналарға кеңес беру.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	10.10-.14.10. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Кейбір күндері бала ауырып қалғандықтан балабақшаға келмей қалса, ата-анасы балабақша қызметкерлеріне ескертіп айтуы керектігін түсіндіру. «Баланың денсаулығы үшін дәрумендердің маңызы» тақырыбында кеңес.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бөлме өсімдіктерін бүріккіш пистолеттен сумен бүрку".** Мақсат-міндеттері. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың ұғымында жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсініктерді бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауды үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(сөйлеуді дамыту,**	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттері. Балаларға тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуді, бөлмедегі орындықтарды таза ұстауды үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау қабілетін қалыптастыру. Ересектерге көмектесуге ынталандыру, барлық адамның жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу.	**"Табиғат бұрышы"** Табиғат бұрышындағы кезекшілік күнін балалар тірі объектілер үшін жауапкершілік сезінетіндей етіп ұйымдастыру керек. Балалар таңертең барлық жұмысты жасаса (балықтарға қорек беру, гүлдерді суару, торды тазарту және тағы басқа), кейін оларға тіршілік иелері мен өсімдіктерге назар аударудың қажеті болмай қалады, сондықтан педагог балаларға күні бойы атқаратын жұмысты реттеге көмектескені дұрыс: балықты таңертең	Балалардың еңбекке дұрыс көзқарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет етуді үйрету, бір-біріне кедергі жасамай еңбек етуді үйрету. **"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымында өсімдіктерге жарық пен ылғалдың қажеттілігі туралы білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді және көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтарынан қалай тануға болатынын үйрету. Сумен және өсімдіктермен жұмыс	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық".** Мақсат-міндеттері. Кезекшінің міндеттерін өз бетінше және адал орындау: тәрбиеші дайындаған материалдар мен оқу құралдарын үстелдерге қою, кейін орнына жинау (қажетіне қарай). **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**

	еңбек дағдылары)	**(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	қоректендіруге, ал өсімдіктерді кейінірек суаруға болады. Педагог балалардың түсінігінде өздері жасаған жұмыстың ұжым үшін маңыздылығы туралы түсінік қалыптастырады, айналасындағыларға қамқорлық көрсете отырып, өз жұмысын уақытында істеуге ұмтылысты дамытады. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық танытуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	
	"Жалпы атауын бер" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларды бірнеше объектіні ортақ белгісі және қасиеті бойынша біріктіріп, топтаманы дұрыс атай білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорларын байыту;	**"Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Баланы бірнеше бөліктерден тұратын тұтас суретті құрастыруды үйрету, төзімділікке,	**"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көгөністер).** Мақсат-міндеттері. Балалардың жеміс пен көгөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін	**"Өрнекті құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Зейін, қабылдау, ойлау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту, түстер жайлы білімдерін бекіту,	**Дидактикалық ойын. «Көлеңкесін тап».** Мақсат-міндеттері. Балаларға әр құстың көлеңкесін тауып орналастыруды үйрету. Тілдерін дамыту. Құстардың атауын атап, оларға ауызша сипаттама беруді үйрету.

	ақыл-ой қабілетін дамыту. Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздар мен ұлдардың киімдері). **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **"Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру;	бастаған істі аяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспеу, кім өз суретін жылдам құрастырып, дұрыс атаған бала жеңімпаз болады. Ойын іс-әрекеті. Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру. Қажетті құралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың	пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен көгөністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік. (Балалар жемістер мен көгөністерді атайды.) - Оларды бір сөзбен қалай атаймыз? (Жемістер, көгөністер.) - Суреттегі көгөніс	шығармашылық қиялдарын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Сипаттамасы берілген ғимаратты тауып ал" зейінге жаттығу.** Мақсат-міндеттері. Балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түсті және биіктігі әртүрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп қояды, біреуіне ауызша сипаттама береді, балалар сипаттамасы берілген үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала сол суретке өзі тағы бір рет сипаттама береді. **(математика**	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Саусақ ойындары.** Бас бармақтай балақай, (бас бармақты ұстап) Қайда болдың? Мынау үлкен іниммен (сұқ саусағын ашады) Орманда болдым бүгін мен. Ал мына бір іниммен (ортаңғы саусағын ашады) Ас пісірдім бүгін мен. Одан кейінгі іниммен (аты жоқ саусағын ашады) Ботқа жедім мен енді. Ал мына іниммен (шынашағын ашады) Айттым ән мен өлеңді. **(сөйлеуді дамыту)**

	байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шапқылайды, жүреді, жортады, желиді, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығын қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады,	қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғарыға көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды төменнен жоғары көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды жоғары көтеру)	пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырып қойыңдар. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)** **Пазл жинау ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қолдың ұсақ моторикасы мен қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту, тапсырманы жан-жақты қырынан көру қабілетін жаттықтыру, логикалық ойлауды дамыту, табандылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **"Қара да, қайтала"**	**негіздері, сөйлеуді дамыту)** **Көркемсөзді мәнерлеп айту (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Жылдың төрт мезгілінің ретін білуге дағдыландыру; еске сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз, күз, қыс және көктем". Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту)**	**Еркін ойындар.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ересек адамның көмегімен ойын үшін ыңғайлы орынды таңдау, ойын ортасын ұйымдастыру қабілетін қалыптастыру. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту, жапсыру, дене шынықтыру)**

	жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары көтеру) Д. Ахметова. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	**ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақтамалары, шаршы пішінді парақтар. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**		
Таңертеңгі жаттығу	Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқшаны қолмен ұстау. 1- таяқшаны алға созу. 2- оң қолды төмен түсіру, сол қолдағы таяқшаны тік ұстау, жоғары көтеру. 3- таяқшаны алдыға созып ұстау. 4- сол қолды төмен түсіру, таяқшаны оң қолға ауыстыру, таяқшаны жоғары көтеру. 5- таяқшаны алдыға созып ұстау. 6- бастапқы қалыпқа оралу. Бастапқы қалып: аяқтың арасын ашып тұру, екі қолды шынтақтан бүгу, таяқшаны кеуде тұсына ұстау. 1-2 алға иілу, қолды еденге тигізу. 3-4 бастапқы қалыпқа оралу. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқша еденде жатады. 1- оң аяқпен таяқшадан аттау, алға бір адым жасау.				

	2 -сол аяқты оның қасына алып келу. 3- оң аяқпен таяқшадан аттау, артқа бір адым жасау. 4- сол аяқпен артқа бір адым жасау. Бастапқы қалып: тізерлеп тұру, таяқшаның екі шетінен ұстау, жауырынға қойып тұру. 1- таяқшаны жоғары көтеру. 2- оңға иілу. 3- түзу тұру, таяқшаны жоғары көтеру. 4- бастапқы қалып. Барлығын сол жағымен орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Балалардың беті-қолдарын жуғу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу. Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтың досы, Су дегенің осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркемсөз. Тұманбай Молдағалиев «Жаңбыр».** Жаңбыр кеп жауады, Тамшылар тамады. Тырс-тырс! Шаң-тозаң шайылды, Шатырлар шайынды. Тырс-тырс! Көшелер тазарды, Кір үйлер ағарды. Тырс-тырс! Қалалар түледі,	О, керемет, қандай тамаша! Таң атты ғой бүгін басқаша! Жаңаша көңіл күймен қарайық! Достарымызға жылулық сыйлайық! Жомарт күз тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Қайырлы күн, шуақты күн! Қайырлы күн, көк аспан! Қайырлы күн, достарым! Қайырлы күн, балабақшам! Жемістер туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	«Қайырлы таң!» Қайырлы таң, құсқа да, аңға да, Қайырлы таң, жайдары жанға да. Қайырлы таң алға ассын, Кешке дейін жалғассын! Көкөністер туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты! Күлімдеп күн шықты , Жадырап нұр төкті. Қайырлы күн, достарым! Күз сыйы тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

	Балалар күледі. Тырс-тырс! Жаңартып ауаны, Жаңбыр кеп жауады. Тырс-тырс! Жаңбыр туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Гимнастикалық қабырғаға өрмелейміз!" Мақсат-міндеттері. Балаларға сапта бір-бірден жүгіруді; гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен кезектескен қадаммен өрмелеуді үйрету. "Өрт сөндірушілер" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Балалардың гимнастикалық қабырғаға көтерілу және қайтадан төмен түсу дағдыларын жетілдіру.	**Қазақ тілі** "Көгөністер мен жемістерді жинаймыз Геометриялық пішіндер". Мақсат-міндеттері. Балалардың "күзгі астық", "қысқы дайындық" туралы түсініктерін қалыптастыру; жемістер мен көгөністерді ерекшеліктері бойынша топтастыру туралы білімдерін пысықтау. Сөздік жұмысқа арналған интеллектуалды карта "Жемістер мен	**Дене шынықтыру** "Допты қақпаға дәлдеп домалату". Мақсат-міндеттері. Балаларды сапта денесін тік ұстап, педагогтің белгі беруі бойынша "Тіктел!", "Түзел!", "Тік тұр!" сөздерімен қимылдарды бұлжытпай орындауға жаттықтыру. **"Доптан сақтан" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қимыл жылдамдығын, нысананы көзбен көздеуді дамыту.	**Музыка** "Күз жомарт" пысықтау. Мақсат-міндеттері. Балалардың музыканы тыңдай білу қабілеттерін арттыру; әнді тыңдау арқылы сыр-сипатын ажыратуды үйрету. Дидактикалық ойын. "Біздің саяхат". Мақсат-міндеттері. Балғаның дыбысы арқылы көңіл күйді білдіртуді үйрету. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**	**Дене шынықтыру** "Епті баламыз". Мақсат-міндеттері. Балаларға табан мен алақанға сүйеніп төрттағандап еңбектеуді үйрету. "Кешігіп қалма" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Еңбектеу, жүгіру дағдыларын бекіту. Қимыл жылдамдығы мен ширақтығын дамыту. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**

	Жапсырудан ойын-жаттығу "Бұтақтағы алмалар". Мақсат-міндеттері. Балаларға алма мен жапырақ дайындамаларын қағаз бетіне жапсыруды үйрету. Дидактикалық ойын: "Жеміс-жидектерді ажырат". Мақсат-міндеттері. Жеміс-жидектер мен көгөністерді бір-бірінен ажыратуды үйрету, ойлау қабілеттерін дамыту. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту, жапсыру)**	көгөністер". Суретті-карточкалардың қолданылуымен лого ырғақ "Жемістер-көгөністер". **Сөздік жаттығу. "Не жасырылған? Бұл не?"** Грамматикалық тұрғыдан дұрыс сөйлеуге арналған зерттеушілік негіздегі сөздік жаттығу. "Айналамыздағы геометриялық пішіндер". **Музыка** "Жомарт күз". Мақсат-міндеттері. Балалардың музыканы тыңдай білу қабілетін арттыру; әнді тыңдай отырып, сын-сипатын ажыратуды үйрету. **Дидактикалық ойын: "Біздің**	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Жемістер". Мақсат-міндеттері. Балаларды жемістің бірнеше түрімен таныстыра отырып, оларды өсіру тәсілдері туралы түсініктерін кеңейту. Дидактикалық ойын. "Ғажайып қап". Мақсат-міндеттері. Қаптан шығарылатын заттардың атауын, түсін, пішінін, көлемін атау; олардың не үшін қажет екенін айту. Сөйлеу тілін, еске сақтау, логикалық ойлауын дамыту. **(дене шынықтыру, қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**		

		саяхат". Мақсат-міндеттері. Балғаның дыбысы арқылы көңіл күйді білдіртуді үйрету. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, музыка, қоршаған ортамен танысу)**			
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауды үйрету; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін ретпен киюін қадағалау. **Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен**	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы балалардың білімін толықтыру. Бақылау барысы.	**"Қылқан жапырақты ағаштарды бақылау (шырша, қарағай). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Қысы-жазы бір түсте. (Шырша.) Бақылау: балабақша	Балаларды серуенге ынталандыру, киімдерін ретімен киюді, түймелерін дұрыс түймелеуді қадағалау, бір-біріне көмектесуді үйрету. **Аула сыпырушының жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді**	Балаларды серуенге ынталандыру, киімдерін ретімен киюді, түймелерін дұрыс түймелеуді қадағалау, бір-біріне көмектесуді үйрету. **Шалшық суды бақылау (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

	танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Бақылау: табиғаттағы күзгі өзгерістерді бақылау жұмысын жалғастыру. Бұлттар сұр түсті болатынына назар аударту. Тірі және өлі табиғат арасындағы өзгерістерді байқату: күннің суытуы, құстардың ұшып кетуі. Табиғат туралы түсініктерін әрі қарай дамыту. **Қимылды ойын. «Ұшақтар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Дабыл бойынша қимыл жасау, алаң ішінде іс-қимылдарды орындауды бекіту. Көңілді ойнауға шақыру. **Еңбек:** құрғақ жапырақтарды жинау, гүлзардағы	Күзгі жаңбыр жазғы жаңбырға мүлдем ұқсамайды. Күзгі жауын-шашын суық болады. Кішкентай тамшылар жерге түсе бастаса, екі, үш күн тоқтамай жауып тұруы мүмкін. Күзгі жаңбыр жиі және тоқтаусыз жауады. Аяқтың асты балшық, аспан тұнжыраған, дала сұрланып, суық жаңбыр жауады. Күздегі жаңбырдан соң қыс келіп, ақ қар жауады. Адамдар жаңбырда күртеше, пәлте мен етік киіп жүреді. Құстар да жауын-шашыннан жасырынып, қауырсындарын сулағысы келмейді. Жаңбыр ұзаққа созыла ма? Ол қандай көңіл күйді тудырады? Табиғат жаңбырға қалай әсер	алаңында өсетін қылқанжапырақты ағаштарды танып білу (2 түрі, қылқан жапырақты қарағай және шырша). Сыртқы бейнелеріне қарап: қарағай – ұзын инелер, шыршаларға қарағанда ашық түсті; шырша – инелері қысқа және онша ашық түсті емес. Табиғатқа сүйіспеншілігін арттыру. **Қимылды ойын. «Бос орын». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Жүгіру, жүру, секіру сияқты жаттығуларды бекіту, түрлі қимыл-қозғалыстарын үйлесімді орындау. **Еңбек:** құстарды тамақтандыру **(еңбек дағдылары)** Табиғат бұрышының мекендеушілерін	**дамыту, көркем әдебиет)** Мақал-мәтел. Еңбексіз өмір – сөнген көмір. Бақылау: аула сыпырушының еңбек ету барысын бақылау. Еңбек нәтижесін атап көрсету (таза жолдар, бау-бақшаларды түскен жапырақтардан тазалау) және оның маңыздылығын түсіндіру; еңбек құралдарын атап беру (сыпырғыш, қалақ, күрек, қоқыс жәшігі). Аула сыпырушы еңбегін құрметтеуді үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимылды ойын. «Құнан шабысы» (қырғыз халқының ұлттық ойыны). (дене шынықтыру)** Ойын ережесін	Көркемсөз. Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға бетіңді жу. Тазалықтың досы, Су дегенім осы. Бақылау: жаңбырдан соң жиналатын шалшық суларға балалардың көңілін аудару. Жаздың ыстық күнінде шалшық сулардың жерге тез сіңіп, ал күзде салқын түскенде жерег сіңбей, батпақ болып жататынына мән бергізу. Тәжірибе. Суға тастар мен жаңғақтарды лақтыру. Мақсат-міндеттері. Кейбір заттардың суға батып кететінін, ал кейбірулерінің су бетінде қалқып жүретінін бақылау. **Қимылды ойын.**

	гүлдердің тұқымын жинастыру. **(еңбек дағдылары)** Үлкен адамдардың тапсырмаларын орындауды үйрету. Оларға көмектесу. Бастаған істі аяқтауға талпындыру. **Өз бетімен ойындар. «Ұшақтар».** Мақсат-міндеттері. Ұсынылған тақырып бойынша ойынға өз еркімен қатысуға тәрбиелеу. Балалардың іс-әрекетті ұйымдастыруына көмек беру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	етеді? Бұлттар мен аспан қандай көрінеді? **Еңбек қызметі** Ойыншықтарды жинау. Балаларда ойыншықтарды жинау және тәртіп орнату туралы түсінік қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)** **Ұжымдық ойындар** "Бұғының үлкен үйі бар". Қимылдарды мәтінмен байланыстыру қабілетін бекіту. **"Мысық" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың жүгіру дағдыларын дамыту. **Өз бетімен ойындар. "Батыл балалар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Жылдам жүгіру дағдысын	тамақтандыру. **Өз бетімен ойындар.** Өз бетінше ойнай білуге тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен танысу, дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	сақтауды (белгіден соң жүру, бірін-бірі итермеу) үйрету. Жылдамдық пен күш-жігерді дамыту. **Еңбек:** аула сыпырушыға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Балаларды ересектерге көмектесуге үйрету. Еңбектенуге деген құштарлықтарын дамытып, тәрбиелеу. **Өз бетімен ойналатын ойындар:** доппен ойын. Әр балаға доппен ойнау мүмкіндігін беру. Ойын барысында еркіндік пен қуаныш сезіміне бөленуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, дене шынықтыру)**	**«Бір аяқпен жолдан секіру». (дене шынықтыру)** Ойын алаңындағы ережені сақтай отырып, бір аяқпен алға жылжып секіруді үйрету. **Еңбек.** «Балалармен бірге балабақша алаңын жылы сумен жууды бақылау». Еңбектің маңыздылығын сезінуді және үлкендерге көмектесуді үйрету. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойналатын ойындар:** Гимнастикалық құралдарға өрмелеу (баспалдақ және тағы басқа). Балалардың қосалқы ойындарға қызығушылықтарын дамытып, бір-бірімен тату ойнауларын қадағалау.

		жаттықтыру.			**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттері. Үстел басында өзін дұрыс ұстай білу қабілетін бекіту; жуу ережелерін бекіту. **Көркемсөз** Сырттан келіп үнемі, Қолды сабындап жуамыз, Мұнтаздай тап-таза боламыз, Асқа қолды созамыз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	«Ақымақ қасқыр» ертегісін оқу, балаларды ұйықтату. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында ортопедиялық жолдың бойымен жүру. «Қайық». Төсекте ішпен жату, қолды иекке қою, жартылай тұру, оңға-солға тербелу. «Кемпірқосақ». Төсекте арқамен жату, ауада шеңберді аяқпен сызып жасау. «Тышқандар». Массажды кілемшеде аяқтың ұшы және өкшесімен айналдыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекеті)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Көгөністер мен жемістер дауы әңгімесін мәнерлеп оқу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Алма". Мақсат-міндеттері. Балаларды "Алма" ертегісінің мазмұнымен таныстыру, ертегіні	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Кірпілерге жемістер". Мақсат-міндеттері. Балаларды өздерінің қарсы алдындағы	**Вариатив** компонент Тақырыбы: Бір қазан сүт Мақсаты:Балалардың Құстар туралы түснігін молайту. Диалогпен сөйлеуге үйретуді жалғастыру**.**	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Жапырақтар әлемі". Мақсат-міндеттері. Балаларға күз туралы ұғым беру; күзгі әлем кереметтерімен

	[о], [ө] дыбыстары". Мақсат-міндттері. Балалардың "күз сыйлары", көгөністер мен жемістер, жөніндегі ұғымдарын жетілдіру, [О], [Ө] дауысты дыбыстар жөнінде ұғымдар қалыптастыру; дауысты дыбыстардың сөздердің құрамында жіңішке және жуан болуына мысалдар келтіру Артикуляциялық жаттығулар. [О], [Ө] дауысты дыбыстары. **"Өз үйіңді тап" қимылды ойын.** Ойыншылар 3-4 кішкентай, ұзыншақ келген аласа орындықтарда отырады. Барлық балаларда әдемі үлкен ойыншықтар: бірінші тұрған ұзыншақ орындықта	мұқият тыңдауды үйрету. **Дидактикалық ойын. "Алманың бөліктерін құрастыр".** Мақсат-міндеттері. Түстері әртүрлі алмалардың барлық бөліктерін тауып, алманың тұтас суретін құрастыруды үйрету. Еске сақтау, ойлау, сөйлеу тілін дамыту. **Сюжетті-рөлдік ойын. «Отбасы».** Мақсат-міндеттері. Отбасы мүшелерін білу, олардың отбасында атқаратын қызметін үйрету. Үлкенді сыйлауға, кішіге қамқор болуға тәрбиелеу. Бауырмалдыққа, мейірбандыққа тәрбиелеу. Өздеріне берген рөлдерді дұрыс орындап, тату	кеңістіктің "оң жақ", "сол жақ", "алды", арты" бағыттары жөніндегі ұғымдарын қалыптастыру. "Қайда барсаң – соны табасың" дамытушы ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаға өзінің қарсы алдындағы кеңістіктің жақтарын тануды үйрету. **Қимылды ойын "Ақ қоян".** Мақсат-міндеттері. Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. Ойын мазмұны: балалар шеңбер жасап тұрады да, бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. "Ақ қоян-ау, ақ қоян! Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Жемістер". Мақсат-міндеттері. Балаларға қылқалам арқылы алма мен алмұртты бейнелеуді үйрету, дөңгелек және сопақша пішіндерді қылқаламның ұшымен салып, ішін баланың өзі қалаған қызыл, жасыл немесе сары бояулармен, сұлбасының шетіне шықпай салу тәсілдерін игерту. **Түсті қабылдауды дамыту "Түсті таны және ата".** Мақсат-міндеттері. Түстерді атауды және бір-бірінен ажыратуды үйрету. **Математика негіздері** "Көңілді саяхат" Мақсат-міндеттері. Балаларды 4 саны және цифрымен	таныстыра отырып, танымдық қызығушылықтарын арттыру. **"Жапырақтарды пішініне қарай топта" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ағаштардың жапырақтарын бір-бірінен айыра білуді үйрету. **Қимылды ойын "Ұшты-ұшты".** Мақсат-міндеттері. Ненің ұшатынын, ненің ұшпайтынын түсіндіру, аңғарымпаздыққа тәрбиелеу. Ойынның мазмұны: ойынды үй ішінде де, сыртта да ойнауға болады. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын

	қуыршақ, екіншісінде - ит, үшіншісінде - мысық, төртіншісінде - аю, қоян. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылын орындайды (секіреді, жүгіреді, жүреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Ойынды қайталау барысында тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін жылдам табуы керек. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	ойнауға тәрбиелеу. **(көркем әдебиет, құрастыру, сөйлеуді дамыту, сурет салу)**	тарасаңшы, Бетіңді жусаңшы, Әдемі көйлек кисеңші. Шеңбердің шетін үзсеңші." Осы кезде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады, ал үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	таныстыру; заттардың екі жиынтығын салыстыру негізінде 4 санының құрылуымен таныстыру; 1-3 дейінгі сандар мен цифрлар туралы білімдерін бекіту. **(сурет салу, сөйлеуід дамыту, математика негіздері)**	құс немесе зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айыбына тақпақ айтады немесе ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы: Ойынды былай жүргізеді. Ұшты-ұшты, сұңқар ұшты! (қол көтереді) Ұшты-ұшты, қарға ұшты! (қол көтереді) Ұшты-ұшты, арба ұшты! (қол көтермейді) Ұшты-ұшты, дауыл ұшты! (қол көтермейді) Ұшты-ұшты, ұшақ ұшты! (қол көтереді) Ұшты-ұшты, торғай ұшты!

					(қол көтереді) Ұшты-ұшты, жылан ұшты! (қол көтермейді) Ойында жаңылмаған ойыншы жеңіске жетеді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс	«Сиқырлы суреттер». Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлау қабілетін, еске сақтау, зейін, қабылдау үрдістерін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: әртүрлі суреттердің қиылған бөліктері. Ойынның мазмұны: балалар алдарындағы үлгі бойынша суреттердің қиылған бөліктерінен сурет құрайды. Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсыну.	Дидактикалық ойын. «Жеміс-жидектерді ажырат». Мақсат-міндеттері. Жемістер мен көгөністерді бір-бірінен ажырата білу, ойлау қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог әр баланың алдына көгөністер мен жеміс-жидектердің суреттерін таратады. Бала жеміс-жидектерді ғана жинап алуы керек.	Сюжетті суреттерді табиғи түстерді пайдалана отырып бояу.	«Таныс пішіндер доминосы». Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. жалғаса береді	Кел, жазайық. Мақсат-міндеттері. Тиянақтылықты, көркем жазуды, қаламды дұрыс ұстауды үйрету. Үзік сызықтарды салу білігін бекіту. Балаларға үлгілер таратылады. Суреттер мен жазулар үзік сызықтар арқылы беріледі.
Серуенге дайындық	Мақсаттары: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды әдетке айналдыру;				

	- өз бетінше жылдам және дұрыс киінуге (шешіне) дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттардың орындарын білуге, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуді, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Серуенге қызығушылықтарын ояту. "Күз сыйы" тақырыбында жеке әңгімелесулер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. "Күз" тақырыбында әндер жаттау, тыңдау. Аспаптармен танысу, ойындар. Қазақтың ұлттық күйлерін тыңдату. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Өнер бұрышында "күз" тақырыбында мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Еркін ойындар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Баланың денсаулығы үшін дәрумендердің маңызы» тақырыбында кеңес беру.	Отбасында балалардың музыкалық тәрбиесі.	Психолог кеңесі. Мысалы, «Ересектердің балаларға үлгі көрсетуі, саламатты өмір салтын ұстану».	"Баланың агрессивті мінез-құлқы" атты тақырыпта ата-аналарға кеңес беру.	Ата-аналармен балаға ертегі оқудың маңыздылығы туралы әңгімелесу.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	17.10-.21.10. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балабақша - баланың өміріндегі екінші әлеуметтік орта. Тәрбиелеу мен оқыту үдерістері жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Өз төсегімізді жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттері. Балалардың өз төсегін жинастыру дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу; еңбекке ұқыпты қарауға тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын дамыту. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	Балаларды балабақшадағы еңбек жұмыстарына араластыру, ойын бұрышында кезекшілік атқаруды үйрету. Балаларды жұмысты бастап оны аяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу. **"Бөлме өсімдіктерін жуу".** Мақсат-міндеттері. Балаларға суару әдістері (тегенеде, жапырақтардың астынан) және ережелер (толтырмай, біркелкі суару) туралы түсінік беру; өсімдіктерге күтім жасау ниетін дамыту. Балаларды өз қолдарынан келетін еңбекке тарту, бөлме	Балалардың еңбекке дұрыс көзқарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет етуді үйрету, бір-біріне кедергі жасамай еңбектенуге тәрбиелеу. **"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттері. Өсімдіктердің жарық пен ылғалды қажет етуі туралы балалардың білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтарынан қалай тануға болатынын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттері. Балаларды тәрбиешінің көмекшісіне жәрдемдесуге, топ бөлмесіндегі орындықтарды таза ұстауды үйрету, оларды дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау дағдысын қалыптастыру. Ересектерге көмектесуге ынталандыру, олардың жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу.	Балабақшадағы еңбек жұмыстарына қатысу, ұжымдық еңбекке үйрету. Ертегілер мен әңгімелердің кейіпкерлері арқылы «Еңбек түбі – зейнет» ұғымын түсіндіру. Үлкендердің еңбегін құрметтеуге баулу. Мысалы: «Бір уыс мақта», «Бұзау бақтым», «Қайдан келдің бауырсақ?» сияқты әңгімелер мен ертегілер арқылы балаларға барлық заттардың еңбекпен келетінін түсіндіру. **"Бөлме өсімдіктерін бүріккіш пистолеттен сумен бүрку".** Мақсат-міндеттері. Еңбек дағдыларының

		өсімдіктері туралы ойларын нақтылау. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	істегенде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Айналадағы қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	жаңа түрлерін үйрету; балалардың жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауды үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**
	"Не артық?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілетін дамыту.	**Үстел үсті ойыны.** «Мозаика». Мақсат-міндеттері. Балаларға берілген суреттердің бөлігін тауып дұрыс орналастыруды үйрету. Тапқырлыққты дамыту. **(қоршаған ортамен**	**Дидактикалық ойын. "Баспанасын тап".** Мақсат-міндеттері. Жануарлар мен жәндіктер туралы балалардың білімдерін бекіту. Ойын шарты: педагог допты әр балаға кезекпен	**Дидактикалық ойын. «Зат неге ұқсайды?»** Мақсат-міндеттері. Балаларға бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуді үйрету. **(математика**	**Дидактикалық ойын. «Көлеңкесін тап».** Мақсат-міндеттері. Балаларға әр құстың көлеңкесін тауып орналастыруды үйрету. Сөйлеу тілін дамыту. Құстардың атауын дұрыс атауды үйрету.

	Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды немесе салады. Әрбір төрт заттың немесе суреттің ішіндегі біреуі артық болады. Артығын табу үшін балалар төрт заттың арасынан бәріне ортақ қасиеті жоғын іздеп табады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **Саусақ жаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?"** Мақсат-міндеттері. Көркемсөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын	**танысу, сөйлеуді дамыту)** **Саусақ жаттығуы.** М.Әлімбаев «Он саусақ». Жалғыз саусақ тіпті де, Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды Жүгіртеді қаламды ... Өнерлі екен он саусақ! Қала салсақ, жол салсақ.... **(сөйлеуді дамыту)**	лақтырады, сұрақ қояды, ал допты қайтарған бала жауап береді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (заттар).** Мақсат-міндеттері. Балалардың айналадағы заттар, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; геометриялық пішіндерге ұқсас заттардың	**негіздері, сөйлеуді дамыту)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс айтқызып, оның атқаратын қызметі туралы бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын желітдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, барлық карточкаларды кім бәрінен бұрын	**(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Саналы логикалық есте сақтауды және зейін бөлуді қалыптастыру. Құралдар: түрлі ойыншықтар топтамасы. **(сөйлеуді дамыту, құрастыру)**

	дамыту; балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Біз көмекші болып жүреміз, (бас бармақтарын көрсету) Жеңімізді кезегімен түреміз. (жеңді түруді көрсету) Қолға табақшаны алып, (саусақтарды созып, екі алақанды, айқастыра, бірі-біріне уқалау) Уқалап, жуып береміз. Кесе - екі қос алақандай, (саусақтарды қосу, бүгу, екі қолды қырымен қосу, "тербету") Шұңғыл алтын айдай. Қолға кесені алып, (жұдырықтарымен қолдарын алмастыру, алақан ортасына		кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік. (Балалар заттарды атайды.) - Оларды қандай бір сөзбен біріктіреміз? (Жиһаз, ойыншықтар, ыдыс-аяқ, киімдер.) - Суреттегі заттарды өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырып қойыңдар. **(математика негіздері)** **"Моншақтарды жинаймыз"**	қойса, сол бала жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері, құрастыру)**	

	басу, айналдыру) Айналдыра жуып береміз. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту)**		**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Геометриялық пішіндердің екі қасиеті бойынша (түсі мен пішіні, көлемі мен пішіні) топтастыру біліктіліктерін қалыптастыру, пішіндердің кезектесуіндегі қарапайым заңдылықтарды көру. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері, қоршаған ортамен танысу)**		
Таңертеңгі жаттығу	Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқшаны қолмен ұстау. 1- таяқшаны алға созу. 2- оң қолды төмен түсіру, сол қолдағы таяқшаны тігінен ұстау, жоғары көтеру. 3- таяқшаны алдыға созып ұстау. 4- сол қолды төмен түсіру, таяқшаны оң қолға ауыстыру, таяқшаны жоғары көтеру. 5- таяқшаны алдыға созып ұстау. 6- бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып: аяқтың арасын ашып тұру, екі қолды шынтақтан бүгу, таяқшаны кеуде тұсына ұстау. 1-2 алға иілу, еденге қолды тигізу. 3-4 бастапқы қалыпқа оралу.				

	Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқша еденде жатады. 1- оң аяқпен таяқшадан аттап, алға бір адым жасау. 2- сол аяқты оның қасына алып келу. 3- оң аяқпен таяқшаны аттап, артқа бір адым жасау. 4- сол аяқпен артқа бір адым жасау. Бастапқы қалып: тізерлеп тұру, таяқшаның екі шетінен ұстау, жауырынға қойып тұру. 1- таяқшаны жоғары көтеру. 2- оңға иілу. 3- түзу тұру, таяқшаны жоғары көтеру. 4- бастапқы қалып. Жаттығуды сол жағымен қайталау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Балалардың беті-қолын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан кейін беті-қолды жуу. *Ойын- жаттығу.* Ас атасы - нан. Арпа-бидай ас екен, Алтын-күміс тас екен. Бір түйір нанның қадірін Тарыққанда білерсің. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Бидай туралы әңгімелесу. Балаларға 1-ден 4-ке дейін санауды ұсынады. Саналғандар реттік сандарына сәйкес 4 топқа бөлінеді. **(сөйлеуді дамыту,**	"Нан қалай пайда болады?" суреті бойынша әңгіме құрастыруды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	Нанның қайдан келетіні туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Ұннан жасалатын тағам түрлері туралы әңгімелесу. Балалар үстеріне киген киімдерінің түстеріне қарай 4 топқа бөлінеді. **(сөйлеуді дамыту)**	"Ас атасы - нан" тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**

	математика негіздері)				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Мергендер жарысы". Мақсат-міндеттері. Балаларға саптағы орындарын өзгертіп қайта тұруды; 2–3 м қашықтықтан алға ұмтыла екі аяқпен секіруді үйрету. "Алыптар мен құртақандар" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Қимыл үйлесімділігін дамыту, аяқтың ұшымен және жартылай отырып жүруді кезектестіруді үйрету. **(дене шынықтыру)**	**Қазақ тілі** Қазақ тілі "Сиқырлы бауырсақтар". Ыдыстар. Мақсат-міндеттері. Балаларды "Сиқырлы бауырсақтар" әңгімесі, бауырсақтың дайындалу ретімен таныстыру; нан туралы түсініктерін дамыту; ыдыстың жана түрлері, олардың қолданысымен таныстыру. **Музыка** "Тәтті нан". Мақсат-міндеттері. Балалардың музыканы тыңдап отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; әнді тыңдағанда дыбыс ұзақтығы туралы	**Дене шынықтыру** "Алға жүрелеп жылжу". Мақсат-міндеттері. Алға жүрелеп жылжи отырып, екі аяғымен жерде жатқан таяқшалардан аттап секіруді үйрету және допты аяқты қайшылап отырып-тұрып домалату дағдысын жетілдіру. "Торғай мен мысық" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Ереже бойынша ойын ойын ойнауды үйрету. Қимыл жылдамдығы мен шапшаңдығын дамыту. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	**Музыка** "Адам еңбегіне жыр". Мақсат-міндеттері. Балалардың музыканы тыңдап отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; әнді тыңдау арқылы дыбыс ұзақтығы туралы ұғымын қалыптастыру. "Әуенді сағат" музыкалық-дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Үйренген әндер мен әуендерді есте сақтап, бекітіп алу үшін қолданылады. Әртүрлі көңіл күйдегі әуендерді кіріспесінен немесе үзіндісінен тануға машықтандырады. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**	**Дене шынықтыру** "Арақашықты сақтау амалдары". Мақсат-міндеттері. Балаларға бұдыры бар тақтаймен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтауды; 1,5-2 метр арақашықтықтан кеглилерді қағып түсіруді үйрету. "Екі аяқпен секір" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Межеге дейін екі аяқпен бірге секіріп жетуді үйрету. **(дене шынықтыру)**

		ұғымын қалыптастыру. Дидактикалық ойын. "Көңілді – мұңды". Мақсат-міндеттері. Әуеннің көңілді не мұңды болуын түсінуді үйрету. **(қазақ тілі, музыка, сөйлеуді дамыту)**			
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Күзгі желге көңіл аудару. Іс-тәжірибелік әрекет: желбағардың көмегімен желдің күшін анықтау. Балаларға жалаулар мен жапырақтарға қарап, далада желдің бар не жоғын және қай жақтан есіп тұрғанын байқату.	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанда болып жатқан құбылыстарды бақылауды, бір-бірінен ажыратуды, атауды үйрету; күн райының құбылмалы болатынын түсінуді үйрету. Балаларды әртүрлі табиғи құбылыстармен	**Бағдарлау. Ойын алаңына экскурсия. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бағдарлау барысына, басынан аяғына дейін зейін салып, қатысуға бейімдеу; дүниетанымын кеңейту; өсімдіктер әлеміне қызығушылықтарын арттыру.	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Танымдық әрекеттерін белсендіру; еңбек нәтижесін бағалауды үйрету. **Көркемсөз. Қадыр Мырза Әли "Көше тазалаушы".** Таныссың ба, бала,	**Қылқан жапырықты ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Ағаштар туралы білімдерін бекіту, қорытындылау, салыстыру, тұжырымдай білуді дамыту; қылқан жапырақтыларды өзге ағаштардан ажыратуды бекіту.

	"Түтікшемен үрлеп, таспаны (лентаны) желбіретейік" жаттығуы. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) қояды. - Балалар, қазір біз түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер таспаны қатты үйрлеп желбіретесіңдер. - Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу соққан желді білдіресіңдер. **Еңбек әрекеті:** шығарылған материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)**	таныстыру: ашық, бұлтты, бұлыңғыр, желді. **"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. (сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау, жаңбыр! Жау, жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерің шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (екі аяқпен	Балаларға балабақша ғимаратын айналып өтіп, аумағында не өсіп тұрғанын анықтауды ұсынады. **Көркемсөз.** **С. Сейтхазин "Ағаш".** Қала да орман, қыр да орман. Сонау алыс жылдардан Өзен бойы, жол бойы Орман, орман ырғалған. Қаптай өскен өңірді Орман қандай өмірлі! Нақтылау: қайсы ағаштар, бұталар, гүлдер. **Еңбек әрекеті: жолдарды сыпыру.** Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Үйректер мен аңшылар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұйымшылдыққа, зейінділікке	менің ісіммен, Көшелерді сыпыратын кісі мен. Қалған-құтқан нәрселерді жұғымсыз Сыпырғышым сыпырады тынымсыз. Ескі-құсқы шүберекті, сүйекті, Қораптарды, түймелерді, тиекті. Шиқылдаған екі жақты арбамен Апарам да аударамын орға мен. Балаларға аула сыпырушының құрал-жабдықтарын атап, сол жабдықтарды жұмыста қалай қолданытынын көрсетуге шақыру. **Еңбек әрекеті:** сәбилер тобының ойын алаңындағы гүлдерді суғару. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттері. Суқұйғышқа,	**Жұмбақ шешу.** Дауылға да, аязға да, Шыдап бағар міз бақпай. Тау етегі тұрағы, Жап–жасыл боп тұрады. (Қарағай.) Қысы-жазы шешпейтін, Көйлегі бар жасылдан. Өзгертпейді еш кейпін, Жаралғандай асылдан. (Шырша.) Балалардан қарағай мен шыршаны қандай белгілеріне қарап ажырататындарын сұрау. Екі ағаш қылқандарының ұзындықтары мен түстеріне көңіл аударуды ұсыну. Қылқан жапырақтылардың неге осылай аталатыны туралы сұрау.

	Мақсат-міндеттері. Балаларға серіеннен кейін заттарды ретке келтіруді үйрету: ойыншықтарды жинау, себетке салу. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың қимыл шапшаңдығын дамыту, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың біреуінің артына орамалды тастап кетуге тиіс. Бала артына бұрылып қарап, орамалды қолына алып, орамал тастаған баланы қуып жетеді де, оған	секіру) **Еңбек әрекеті:** гүлзардағы гүлдерді суару. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттері. Балаларға тиісті еңбек әрекеттерін орындауды үйрету. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңбер ішінде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; белгі бойынша бір адамдай шеңбер бойымен біресе бір жағына, біресе екінші жаққа жүріп, содан кейін жылдамдықты қосып жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа	тәрбиелеу, өз қимыл-қозғалысын басқару біліктіліктерін дамыту, балаларды допты қозғалып тұрған нысанға тигізуге жаттықтыру, көру қабілетін дамыту. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп	шелекке су толтыру дағдысын дамыту, суғару кезінде суды ұқыпты пайдалану, ұжымдық жұмысты мақтау. **"Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды әртүрлі бағытта жалтарып жүгіруге жаттықтыру, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғылар" болады, "бұғы аулаушылар" рөліне бір-екі бала санамақ арқылы тағайындалады. "Бұғылар белгі бойынша алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы	Ағаштардың адам денсаулығына, табиғаттың жануына жағымды ықпалы туралы баяндау. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңындағы табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбек етуге ниеттерін ояту, жұмысты таза және тиянақты орындау. **(еңбек дағдылары)** **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Көркемсөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Қадыр Мырза Әли "Санамақ". Бота, түйе, Құлын, бие, Торай, шошқа,

	орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Құғыншы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Қарға мен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Кеңістікті бағдарлауды үйрету, бір-біріне соқтығыспауды үйрету, тәрбиешінің нұсқаулығын тыңдау; достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. **Дербес әрекет:** еркін ойындар, далаға	тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырады, қолдарын босатады, барлығы демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу.	отырады (тұрады). Әр бала ешкімге айтпай, өзіне керекті бояу түсін таңдайды, "бояушы" сұраған кезде өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қойып, "бояушы" қандай бояуды қалайтынын сұрайды. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген санға сай қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып кетіп, қайта қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала	аулаушылар" қолмен түртіп, бәрін ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. **"Кеглиді қағып ал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кеглиді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Еркін ойындар:** далаға шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттері. Балаларға ойынға қажет құрылыс нысандарын тұрғызуды үйрету (үй, қора және тағы	Қозы, қошқар, Қодық, құлан, Көжек, қоян, Бақа, шаян, Торғай, шымшық... Сен, қал! Сен, шық! **"Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңның бір жағына қой қора қоршалады. Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны" таңдап алады;

	шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлау дағдысын қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Жанды лабиринт" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Тепе-теңдікті,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын, тапқырлықты дамыту; бірлескен іс-қимылдардың реттілігін сақтауға жаттықтыру. **Еркін ойындар:** далаға шығарылған материалмен ойындар, топтық ойындар. Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалысты дамыту, допты алға, қолды бүкпей беру біліктіліктерін бекіту; бір-бірімен	"бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол жылдамдыққа бейімдеуге болады. Дербес ойындар: далаға шығарылған материалмен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлау, тепе-теңдікті сақтау дағдысын жетілдіру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету, құрдастарымен өзара	басқа); ойында табиғи материалдарды қолдану (құм, су және тағы басқа). Ойын мазмұны мен тақырыбын кеңейтуді дамыту. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру, көркем әдебиет)**	қалғандары – "қойлар" болады. "Қойшының" көзін байлайды. Балалардың біреуі (алғашында педагог) "қойшыдан сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өз санын (онға дейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы": «Менің табыным қайда?"- деп сұрайды. "Қойлар" (балалар): "Мә-мә-мә..," - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшы оларды іздей бастайды. Балалар жүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардың бірін түртіп қалса, олардан: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" - деп сұрайды. Ал

		достық қарым-қатынасты дамыту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, музыка, дене шынықтыру)**	әрекет ету дағдыларын дамыту. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру, қоршаған ортамен танысу)**		"қой" оған: "Мә-мә-мә!" - деп дауысын шығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала тани алмай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасады. **"Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бағытты шеңберге ауыстырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін арттыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Ойынға саналы түрде

					қосылуға ынтасын тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу.				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттері. Қол жуу ережелерін бекіту; жарыс ойындар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы. **Көркемсөз** Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу. Жуынсаң сен әрдайым, Аппақ бетің, маңдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	«Бір үзім нан» ертегісін оқып беріп, барлық баланы ұйықтату. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Домала, доп, домала! (екі қолды айналдыру) Балшыққа тек жолама. (сұқ саусақпен ескерту) Жек көремін оныңды, (сұқ саусақпен оң және сол жаққа серпілту) Бүлдіресің қолыңды. (екі колының алақандарын жоғары көтеріп айналдыру) Секіріп өт ордан да, (екі қолды жұдырыққа түю, кезек-кезек бірінің үстінен бірін секірту) Секіріп өт жолдан да, (екі қолды жұдырыққа түю, кезек-кезек бірінің үстінен бірін секірту) Қуса күшік жетпесін, (баяу жүгіру) Мәшине басып кетпесін. (мәшиненің рулін айналдыру) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес	**Сөйлеуді**	**Қоршаған ортамен**	**Көркем әдебиеттен**	**Вариативтік**	**«Үйдің есігін**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**дамытудан ойын-жаттығу** "Еркежан әжей тақпағын мәнерлеп оқу". Мақсат-міндеттері. Балаларға тақпақты мұқият тыңдауға, мазмұны бойынша сұрақтарға, мәтін жолдарымен жауап беруге машықтандыру, байланыстырып сөйлеу дағдыларын қалыптастыру. "Нан өнімдері" дүкені. Рөлді және сөздік ойын. **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Бидай масағы". Мақсат-міндеттері. Балаларға "Масақ" украин халық ертегісіндегі масақты оригами әдісі бойынша құрастыруды үйрету.	**танысудан ойын-жаттығу** "Бауырсақ". Мақсат-міндеттері. Балаларды бауырсақ пен нан өнімдерімен таныстыра отырып, нанның бидай дақылынан пайда болатыны туралы түсініктерін кеңейту. Дидактикалық ойын. "Бауырсақ қалай дайындалады?" Мақсат-міндеттері. Бидайдан нан жасау үшін қанша көп еңбек етілетінін түсіндіру, сурет бойынша әңгіме құруды үйрету, сөздік қорды кеңейту. **«Зообаққа орналастыр».** Мақсат-міндеттері. Заттың көлеміне қарай салыстыруды, талдау жасауды үйрету. Жабайы	**ойын-жаттығу** "Таба нан". Мақсат-міндеттері. Балаларды әңгіме мазмұнымен таныстыра отырып, нанның қасиеті мен бидайдың өзіндік ерекшеліктері туралы ұғымдарын қалыптастыру; әңгімені тыңдау кезінде нанның қасиетін эмоциялық сезіммен қабылдады үйрету. Дидактикалық ойын. "Нан қалай пайда болады?" Мақсат-міндеттері. Сюжетті суреттерді рет-ретімен орналастыруды үйрету. **«Жеміс жинау».** Дидактикалық мақсаты. Заттарды санауды және олардың екі тобын салыстыруды,	**компонент:** **Тақырыбы:**Дос іздеген бота Мақсаты:Балаларды ертегі кейіпкерлерінің іс әрекеттерінің жақсы жаман жақтарының Айырмашылықтарын білуге тәрбиелеу**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Сарқытты тең бөлейік". Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымындағы бес саны туралы ұғымдарын қалыптастыру; сандарды заттардың көлемі мен түрлеріне емес, жиынына ған байланысты болатынын түсіндіру. Дамытушы жаттығу. "Сарқытқа үш табақ." Мақсат-міндеттері. Заттарды түріне қарай топтастыруды	**жабайық».** Мақсат-міндеттері. Заттарды өлшемі бойынша салыстыруды, жуан және жіңішке заттарды ажыратуды жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері. Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну. **(математика негіздері, қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Алтын бидай алқабы". Мақсат-міндеттері.

	"Шарды ұста" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Қимыл шапшаңдығы мен жылдамдығын дамыту. Тәрбиеші ортаға көп шарды жайып тастайды. Ойын басталғанда (тәрбиешінің көмегімен) балалар шарды тәрбиешіге ұстап береді. Кім көп шар жинаса, сол бала жеңімпаз атанады. Ойын 10-15 секунд жалғасады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру, көркем әдебиет, құрастыру)**	аңдар мен жануарлар, құстардың дене бітіміне қарап зообаққа орналастыру, оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Сөздік қорын молайту, ауызекі сөйлеу тілін жетілдіру. Көрнекіліктер: зообақ торлары, әртүрлі жануарлар, аңдар, құстар. Ойын шарты: зообаққа әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торларға орналастыру қажет. Балалар піл мен түйені үлкен торға, қоян, тиін және тағы басқа кішкентай торға орналастыруы керек. Бала неліктен олай орналастырғанының себебін айтады. Пілдің үлкен, қоянның кішкентай	өлшемі мен пішініне және түстеріне қарай ажыратуды үйрету. Қажетті құрал-жабдықтар. Қағаздан жасалған үш себет және үлестірмелі жеміс түрлері. Ойын мазмұны. Үстел үстінде шашырап жатқан жеміс түрлері. Тақтаға шақырылған бала жемістерді теріп, үш себетке жинайды. Бірінші себетке - алма, екінші себетке - алмұрт, үшінші себетке - әртүрлі жемістер жиналады. Әр себеттегі жемістерді алдымен бір бала санайды, кейін барлығы қосылып айтып салыстырады. Екі себеттегі әртүрлі жемістерді салыстырады. Мысалы: «Себетте қанша алма бар?	үйрету. **Дамытушылық жаттығу. "Не өзгерді?"** Мақсат-міндеттері. Балалардың қабылдауын, зейіндерін, еске сақтауын дамыту; байқампаздыққа, зеректікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: әртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагог балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдымен, заттардың саны 6 басталып, ал кейін 10-12 дейін жетуі мүмкін. Ойыншықтарды бір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балалар көздерін	Балаларға бидай алқабы көрінісін салуды үйрету; бидай масақтарын бор және саусақтарды басу арқылы салу техникасын игерту; адамның бидай өсірудегі еңбегі туралы білімдерін тиянақтау. **Бақылау жаттығуы. "Дақылдарды таны және ата".** Мақсат-міндеттері. Дәнді дақылдарды бір-бірінен ажыратуды, олардың атауларын білуді үйрету. **Вариативті компонент. Құрастыру** "Бейбітшілік құсы - қарлығаш". Мақсат-міндеттері. Балаларға қатырма қағаздан жолақтар қиып алып, дұрыстап бүгу арқылы

		екенін, сондықтан үлкен торға пілді, қоянды кіші торға орналастырғанын айтады. **(қоршаған ортамен танысу, математика негіздері, құрастыру, сөйлеуді дамыту)**	Себетте қанша алмұрт бар? - Бірінші себеттен бір алма, ал екіншісінен бір алмұрт алып қой. Осылайша, ойынды әрі қарай жалғастыр. Себеттегі алмұрт қалды ма? Неше алма қалды? Неше алмұрт қалды? Алмұрттың алмадан қаншасы кем? Қаншасы артық? Алмұрттың пішіні неге ұқсайды, алманың пішіні неге ұқсайды?» деген сұрақтар қоя отырып, ойынды әрі қарай жалғастыруға болады. **(қоршаған ортамен танысу, математика негіздері, сөйлеуді дамыту)** **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Анама бәліш пісіремін". Мақсат-міндеттері.	жұмады, педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуын өзгертеді. Балалар көздерін ашады да, қай ойыншық қай жерге ығысқанын айтады. **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Үй құрастыру".** Мақсат-міндеттері. Балалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк тасымалдаушылар,	қарлығашты құрастыруды үйрету; қарлығаш құсы туралы білімдерін кеңейту; "көктемгі әрекет, күзгі берекет" мағынасын түсіндіру; қыстап қалатын құстар мен жыл құстарын бір-бірінен ажыратуды; қолдың саусақ моторикаларын, эстетикалық талғамдары мен шығармашылық қабілеттерін дамыту. **Дидактикалық ойын. "Құстарды ажырат" (қыстырғыштармен ойнатылады)** Мақсат-міндеттері. Қыстап қалатын және жыл құстарын ажырата алуды үйрету. **(математика негіздері, сурет салу, құрастыру, сөйлеуді дамыту)**

			Ермексаздан бәліш жасауды үйрету; ұннан жасалатын тағамдар туралы білімдерін жаңғырту. **(көркем әдебиет, құрастыру, математика негіздері, сөйлеуді дамыту, мүсіндеу)**	құрылысқа керек ойыншық саймандар (балға, бұрауыш, кемпірауыз және тағы басқа). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жайлы алдын ала әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы, жүк тиеуші, жүргізуші сияқты мамандардың қызметтік міндеттерін анықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады; өздеріне қажетті киімдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына барады. Педагог балалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынын айтады.	

				Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженер-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Педагог балармен бірге қорытынды жасайды: салынған үйдің сапасы жақсы болуы үшін, құрылыс-мамандарының бірге кеңесуі; жұмысты жоспарға сәйкес орындауы; үй тұрғызғанда қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауы. **(математика**	

				негіздері, сөйлеуді дамыту, құрастыру)	
Балалармен жеке жұмыс	**«Мынау қай пішін?»** Мақсат-міндеттері. Геометриялық пішінді қолмен сипап анықтау арқылы айту. Көрнекілік: картоннан жасалған геометриялық пішіндердің 5 түрі. Барысы: бала топқа қарап тұрып, қолын артқа ұстайды. Тәрбиеші оның қолына геометриялық пішінді ұстатады. Бала оны сипап көреді, заттың атын дауыстап атайды. **(математикаа негіздері, сөйлеуді дамыту)**	**«Мақал мәтелдер».** Мақсат-міндеттері. Айтылған мақал-мәтелді қайталап айтып беруге дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Артикуляциялық жаттығу.** «Кім, қалай дыбыстайды?» (баламен жеке жұмыс - түрліше тембрлік құбылыста айту) - А, аа, аа, а, а, аааааа ... ... (қуанышты дауыспен). - Ааа, аа, а, а, ааа ... ... (аянышты дауыспен). - А, аа, аааа, а, ааа ... ... (таң қалған дауыспен). 1 минут жұмыс істеңіз. Екінші баламен (и), үшінші баламен (о) дыбысымен жұмыс істеуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**		**«Кім зейінді?»** Мақсат-міндеттері. Белгілі геометриялық пішіндерден әртүрлі нәрселер құрастыру. Көрнекілік: сіріңке қорабында үлестірмелі геометриялық пішіндер. Барысы: тәрбиеші төмендегі геометриялық пішіндерден бейнелер құрайды. Жылдам орындаған балаларға мақтау айтылады. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту, құрастыру)**
Серуенге дайындық	Мақсаттары: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс киінуге (шешіне) дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттардың орындарын білуге, тәртіп сақтауға тәрбиелеу;				

	- ауа райына сай киінгенін қадағалай білуді, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Серуенге қызығушылықтарын ояту. "Ас атасы-нан" тақырыбында жеке әңгімелесулер. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **Театрды сахналау** "Үш торай" ертегісін алжапқыштармен сахналау. (көркем әдебиет) **Музыкалық аспаптармен ойындар. "Күз" тақырыбында әндер жаттау, тыңдау. Аспаптармен танысу, ойындар. Қазақтың ұлттық күйлерін тыңдату. Ертеңгілікке дайындық. (музыка)** Музыкалық аспаптармен ойындар. "Ас атасы - нан" тақырыбында әндер жаттау, тыңдау. Аспаптармен танысу, ойындар. Қазақтың ұлттық күйлерін тыңдату. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Өнер бұрышында "ас атасы - нан" тақырыбында мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйретеміз?" Ата-аналарға кеңес беру.	«Отбасының саламатты өмір салтын сақтауға бағытталған дәстүрлері». Сұрақ-жауап.	Психолог кеңесі. «ЖРВИ кезінде қоғамдық орындарда балалар өздерін қалай ұстау керек?»	«Саламатты өмір салты ережелері», «Балаларға ыңғайлы киім таңдау» тақырыптарында әңгіме жүргізу.	Ата-аналарға кеңес беру. "Өрт қауіпсіздігі".

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	24.10-.28.10. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**					
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес: "Баланың үйдегі іс-әрекетін балабақшаның күн тәртібіне сәйкес ұйымдастыру".					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Асханада кезекшілік атқару».** Мақсат-міндеттері. Балаларға кезекші міндеттерін өз бетінше және адал орындауды үйрету. Қолды мұқият жуу, кезекшінің киімін кию, үстелді дұрыс қою. Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалау. Еңбек дағдыларын дамыту, үстел жабдығындағы ретсіздікті көре білу. **(сөйлеуді**			**"Біз топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезе алды тақтайын дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттері. Балаларға сумен жұмыс істегенде келесі ережелерді сақтауды үйрету, жеңдерін түру, шүберекті сулау, құрғатып сығу, кірлеген шүберекті сумен шаю. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Күтушіге төсек салуға көмек көрсету".** Мақсат-міндеттері. Балаларға өз төсек-орындарын ажыратуды үйрету; ересектерге қолдарынан келетін көмектерін көрсетуге ынталарын тәрбиелеу; еңбектенуге ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **(сөйлеуді**	**"Біз орындықтарды орнына орналастырамыз".** Мақсат-міндеттері. Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырманы мұқият және жылдам орындау. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**

	дамыту, еңбек дағдылары)				**дамыту, еңбек дағдылары)**	
	"Торғай-торғай тоқылдақ" артикуляциялық жаттығу. Мақсат-міндеттері. Балаларға мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркемсөзге қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. *(Халық ауыз әдебиетінен)* **(сөйлеуді дамыту)**			**"Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға бірнеше бөліктерден тұратын тұтас суретті құрастыруды үйрету, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспеу, кім өз суретін жылдам құрастырып, дұрыс атайса, сол бала жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті. Тұтас суретті	**"Жалпы атауын бер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды бірнеше объектіні ортақ белгісі немесе қасиеті бойынша біріктіріп, топтаманы дұрыс атай білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорларын байыту; ақыл-ой қабілетін дамыту. Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырады, заттардың жалпы атауын атайды (жануарлар,	**"Мен өзіммен бірге жолға аламын" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Логикалық ойлауды дамыту. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: заттардың суреттері бар суреттер. Балаңызға жүзуге баруды ұсыныңыз. Бәрі сәтті өтуі үшін оған мұқият дайындалу керек, қажет нәрсенің бәрін жинау керек. Баладан бір суретті алып, бұл заттың қалай пайдаланатынын сұраңыз.

	"Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту және пысықтау; сәйкес заттың бейнесін табуды, дұрыс атауды, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, барлық карточкаларды бәрінен бұрын			құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру. Қажетті құралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог	құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыз бен ұлдың киімдері). **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту.	Суреттердегі заттар әртүрлі болуы керек. Мысалы, бала доптың бейнесін алады: "Демалыс кезінде доп ойнай аласың, допты құтқару шеңберінің орнына қолдануға болады, өйткені ол батып кетпейді." Бала суретті алдына қойып, әртүрлі жерге саяхаттау үшін не қажет болатынын айтуы керек (шөл далада, пойызда, ауылда). **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, құрастыру)** **Санамақты жатқа айту жаттығуы.**

	қойған бала жеңіп шығады. Қажетті құралдар: қос суреттер (бірдей), әртүрлі объектілер бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(сөйлеуді дамыту, құрастыру)**			балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдарын бұлғау) Солға ұшады ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары көтеру) Оңға ұшады ұмтылып. (екінші қолды оң жақтан төменнен жоғары көтеру)	Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шапқылайды, жүреді, жатады, желиді, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады, жыбырлайды. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығын қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, жортады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады. Бүркіт - ұшады, қалықтайды, қонады,	Мақсат-міндеттері. Көркемсөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **Қадыр Мырза Әли "Санамақ".** Бота, түйе, Құлын, бие, Торай, шошқа, Қозы, қошқар, Қодық, құлан, Көжек, қоян, Бақа, шаян, Торғай, шымшық ... Сен, қал! Сен, шық! **(сөйлеуді дамыту)**

				Біресе төмен түседі, бұтаққа қонады, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары көтеру) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту)**	отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	
Таңертеңгі жаттығу	Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, екіге бөлінген секірмежіп төменде. 1-2 секірмежіпті жоғары көтеру, аяқтың ұшына тұру. 3-4 бастапқы қалып: аяқтың арасын сәл ашып тұру, секірмежіп төменде. 1- оң жаққа бір қадам жасау, секірмежіпті жоғары көтеру. 2 - оңға иілу. 3- тік тұру, секірмежіпті жоғары көтеру. 4- бастапқы қалып. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, секірмежіпті екі бүктеп ұстау, төмен түсіріп тұру. 1-2- отыру, секірмежіпті жоғары көтеру. 3-4 бастапқы қалып. Бастапқы қалып: аяқтың арасын кең ашып тұру, секірмежіп иықта. 1- денені оңға бұру. 2- бастапқы қалып қа оралу. Бастапқы қалып: аяқ арасын сәл ашып, секірмежіпті арт жаққа ұстап тұру. Секірмежіпті алға қарай айналдыра отырып, кішкене үзіліс жасау, екі аяқты ауыстыру, екі аяқпен бір орында секіру. **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**					

Таңғы ас	Балалардың беті-қолын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті-қолды жуу. Ойын жаттығу. Нан қиқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар, Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастаңдар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, көркем әдебиет)**					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Арайлы таң, армысың! Шуақты күн, армысың! Жан досым, саған сәлем берейін, Аман-есен бармысың! Жыл құстары туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**			Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Жарқырайды қаламыз, Жайнай түссін даламыз. Қайырлы таң, достарым! Құстар түрлерімен таныстыру, әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Сәлем бердім досыма! Аман болсын әрқашан! Асығамын қашанда! Жайдарлы мінезді апайыма. Құстар туралы қызықты деректер. **(сөйлеуді дамыту)**	Үлкенге сіз дейміз! Кішіге де сіз дейміз! Бәрін, бәрін құрметтеп, Бас иеміз біз. Жыл құстарының түрлерін пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Саптарда кім бар?" Мақсат- міндеттері. Балаларға тепе-			**Дене шынықтыру** "Кедергілерден секіру". Мақсат- міндеттері. Бір қатарға қойылған	**Музыка** "Көгершіндер әні". Мақсат- міндеттері. Балалардың көгершіндер	**Дене шынықтыру** "Кедергілерден сүрінбей өтіп көр". Мақсат- міндеттері.

	теңдікті сақтай отырып, қолын жоғары көтеріп алып, тақтай бойымен жүруді үйрету. "Ұйқыдағы түлкі!" ойыны. Мақсат-міндеттері. Ереже бойынша ойнауды үйрету. Жылдам жүгіру дағдысын дамыту. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**			(5 м) кеглилердің арасымен оң және сол аяқпен кезек секіру дағдысын үйрету. "Қоян" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Қимылдарын қайталап көрсетуді үйрету. Еске сақтау, зейін, қимыл ептілігін дамыту. **Қазақ тілі** "Үй құстары. Жыл құстары". Мақсат-міндеттері. Балалардың құстар, жыл мезгілдері жайлы түсініктерін кеңейту, үй құстары мен жыл құстары деп аталуының себептерін түсіндіру. Драматизация	туралы әуенді қабылдау қабілетін арттыру; әнді тыңдағанда дыбысты есту қабілетін жетілдіру. **Дидактикалық ойын: "Көңілді паровоз".** Мақсат-міндеттері. Балаларға пьесаларды сын-сипатына қарай ажырата білуді үйрету. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**	Балаларға қимылды ойындар арқылы әртүрлі бағытта жүгіруді; допты екі қолымен бастан асыра кедергінің үстіне лақтыруды үйрету. "Допты қуалап ұста!" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Жерде домалап жатқан допты жүгіріп келіп алу, допты жоғарыдағы себетке лақтырып кіргізу.

				негізінде логоырғақ "Не қалай дыбыстайды?" Мақсат-міндеттері. Құстарды дыбыстарына қарай ажыратуды үйрету. Есту зейініне арналған жаттығу "Жыл құстары". Мақсат-міндеттері. Есту зейінін, еске сақтауды дамыту. Көру зейініне арналған жаттығу "Не бірінші? Не соңғы?" Мақсат-міндеттері. Көру зейінін, еске сақтауды дамыту. **(дене шынықтыру, қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, математика**		

				негіздері, құрастыру)		
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Серуен	**Сауысқанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымындағы сауысқан құсы туралы түсініктерін тиянақтау; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. "Сауысқан". Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр			**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Торғайдың тіршілігі, сыртқы ерекшеліктері жайлы түсініктері мен білімдерін тиянақтау, құстарды аялау сезімін тәрбиелеу. Торғайдың адамға жақын, бір топ болып мекендейтінін байқату; торғайдың, қысқы тіршілігі мысалында көрсетіп, өте	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымындағы аула құстары, олардың тіршілігі жайлы білімдерін кеңейту; құстарға сүйіспеншілікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға ойын алаңына немесе бау-бақшаға ұшып келген құстардың дыбыстарын тыңдатады да, оларды	**Құстың ұшуын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Құстардың әртүрлілігі, олардың қозғалу тәсілі жайлы түсініктерін нақтылау. Педагог ұшып-қонып жүрген құстардың қимылдарына көңіл аударады, балалардан құстар неге дәл осылай қимылдайтынын анықтайды. Қанаттарының көмегімен құстар

	көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. *(Ел аузынан)* **Еңбек әрекеті:** далаға шығарылған материалдарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларғасеруенн ен кейін орындарын ретке келтіруді үйрету: ойыншықтарды тазалау және жинау, себетке салу. **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі белгі сөздерді мұқият тыңдап,			төзімді, батыл құс екеніне көңіл аудару. Торғайдың сыртқы көрінісіне қарап, оның қоңыр, сұр, қара түстерді байқауға болатынын көрсету. "Торғай". Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмайсың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова. **"Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.	ажыратуды ұсынады. Құстардың түрі көп болмаса, педагог смартфонына жазылған құстардың дыбыстарын тыңдатып, дұрыс атауды ұсынады. Балалар құстардың үнін сөзбен қалай айтуға болатынын түсіндіреді. Торғай - шырылдайды. Қарға - қарқылдайды. Сауысқан - шықылықтайды. Бөдене - бытпылдайды. Бұлбұл - сайрайды. **"Торғайдың әні" артикуляциялық жаттығуы.(сөйлеуді дамыту)** Мақсат-	бір орыннан екінші орынға, жерді баспай ұшып барады, аспанда қалықтайды. Құстардың қанаттары қауырсындардан тұрады. Құстар аяқтарымен жүреді және секіреді. Мысалы, түйеқұс жылдам жүгіреді. Құстар әуеде қанаттарын желкендей жайып қалықтайды. Мысалы, бүркіт биік ұшып, қалықтап, өз қорегін аңдиды. Балаларға құстардың ұшып, қалықтап жүретінін бейнежазбадан көрсету. Ересектермен

	ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үйлестіруді, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" рөлін ойнап тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар?			Балаларға кеңістікті бағдарлауды үйрету. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды, құралдарды) ойын аланының әр жеріне қояды. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері	міндеттері. Балаларды мәтінді еске сақтауды және мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркемсөзге қызығушылықты арттыру. **Ж. Сымақов "Торғай".** Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. **Еңбек әрекеті:** ағаш тұқымдарын жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды тұқым жинауға ынталандыру. **"Ит пен торғай" қимыл-қозғалыс**	бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: бақша үлескесін ағаш үгінділерімен жабу. Мақсат-міндеттері. Жұппен жұмыс істеуді үйрету; достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. **"Қайда жасырылғанын тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Кеңістікті бағдарлауды, ақыл-ой қабілетін дамыту. **"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)**

	Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін балалар қарама-қарсы жаққа жүгіруге ("ұшуға") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саналады.			топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. Еңбек әрекеті: шығарылған материалдардың құмын қағу, орнына жинау. Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлінеді, екі бағытқа қарайды, екі қатарға	**ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ит пен торғайдың іс-әрекеттері туралы білімдерін бекіту; дауысты басқаруды үйрету. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге жаттықтыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, қимыл-қозғалысты дамыту.** Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне астыдан	Мақсат-міндеттері. Балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына қызығушылықты арттыру. - Балалар, "жоғары" десем - қолдарыңды жоғары созып шапалақтайсыңдар, "төмен" десем - төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейді алтын күн. Жерде жатыр алтын құм. Құстар ұшты биікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кішкентай

	Ойыншылардың қабілеттері бағаланады. **"Ұстап ал" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша жылдам әрекет етуді үйрету; достық қарым-қатынастарды дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: "Мені қуып жет!". Мақсат-міндеттері. Жалтарып, бағытты өзгертіп жүгіру дағдысын дамыту. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру, қоршаған ортамен танысу)**			тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың	жоғары лақтыру дағдыларын бекіту. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	болдық желектей, Өсеміз биік теректей. Д. Ахметова. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдеуге болады. **"Тым-тырақай" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдық, зеректік, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіру қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала

				біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншыларынан өзіне көп қосып алса, сол топ ойында жеңеді. **"Кім жоғары?" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша балалардың жер деңгейінен жоғары тұрған заттардың үстіне шығып алу қабілетін дамыту. "Заттар" ретінде орындықтарды, сатыларды, діңгектерді қолдану. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті:** "Өзеннен өту". Мақсат-міндеттері.		шеңбер ортасында санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, "Бір, екі, үш!"деп санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі-үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "Бір, екі, үш!" деп санағанша, балалар жылдам түрде шеңбер құрып тұра қалады. Ойын қайта басталады. **Өз бетімен еркін**

				Бөрене үстінде түзу және қырындап жүруге жаттықтыру; дене тепе-теңдігін сақтауға бейімдеу. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру, қоршаған ортамен танысу)**		**ойын әрекеті, қимыл-қозғалысты дамыту.** Мақсат-міндеттері. Жүру және жүгіру техникасын пысықтау. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.					
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балаларға қолын жуар алдында жеңдерін түруді, суды жан-жағына шашыратпай бетін жууды үйрету; дәретханадан кейін және қажет болғанда қолды жууды үйрету. **Көркемсөз** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз, кешке де, Жуын күндіз, түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар алдында, Жуын ақ таң атқанда. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**					
Күндізгі ұйқы	«Айна» ертегісін оқып беру, балаларды ұйықтату. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**					

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. «Қайық». Төсекте ішпен жату, қолды иекке таяп қою, жартылай тұрып оңға-солға тербелу. «Кемпірқосақ». Төсекте арқамен жату, аяғымен ауада шеңбер сызу. «Тышқандар». Массажды кілемшеде аяқтың ұшымен және өкшемен тұрып айналу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру, дербес әрекет)**					
Бесін ас	Үстел үстіндегі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Үйрек". Мақсат-міндеттері. Балаларға Дымково ойыншығы өрнектерінің элементтерімен үйректің сұлбасын қылқаламның көмегімен безендіруді үйрету. **Зейінге жаттығу. "Бірдей екі үйректі тауып ал".** Мақсат-міндеттері. Зейін, еске сақтау,			**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Көлдерге қонған үйректерді санайық". Мақсат-міндеттері. Балаларға заттарды ғана емес, дыбыстарды да санауға болатынын түсіндіру. **Дамытушы жаттығуы. "Құс қайда ұшты? Көрсет."** Мақсат-міндеттері. Сөйлеу тілін, кеңістікті бағдарлауды,	**Вариативтік ком Тақырыбы: « Күлшекыз» ертегісі Мақсаты:** Балаларды ертегі кейіпкерлерінің іс-әрекеттерінің жақсы-жаман жақтарының айырмашылықтарын білуге тәрбиелеу.Ертегі кейіпкерлерін ролге еніп сомдауға,дауыстарының айырмашылықтарын мезініп түсінуге үйрету.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Тыраулайды тырналар". Мақсат-міндеттері. Балаларды тырнамен таныстыру, тырнаның ерекше қасиеттері туралы түсініктерін кеңейту. **"Тірек суреттер арқылы тырна туралы әңгімеле" шығармашылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың тырна туралы білімдерін ертегі негізінде

	ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жыл құстары жылы жаққа ұшты. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [ұ], [ү] дыбыстары". Мақсат-міндеттері. Балаларға жыл құстары туралы түсіндіру; [Ұ], [Ү] дауысты дыбыстар жөнінде ұғымдар қалыптастыру; дауысты дыбыстардың сөздердің құрамында жіңішке және жуан болып естілуін түсіндіру. **Қимылды ойын. "Қаздар!**			зейінді дамыту. **Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Бұлбұл". Мақсат-міндеттері. Балаларды бұлбұлдың сыртқы көрінісімен таныстыру, бұлбұл туралы түсініктерін кеңейту. **Дидактикалық ойын. "Құстар қалай дыбыстайды?"** Мақсат-міндеттері. Балаларға құстарды сыртқы бейнесі және дыбыстауы бойынша бір бірінен ажыратуды, тануды үйрету.		пысықтау. **"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточканы біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, еске сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Әртүрлі табиғи құбылыстар бейнеленген

	Ұшыңдар!" Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын шартына сай қозғалуды үйрету; ойындағы мәтін бойынша диалогке қатысуға, рөлді сөздеріне сай атқаруға жаттықтыру; белсенді қарым-қатынасқа, шапшаңдыққа, зеректікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Асхана". Мақсат-міндеттері. Балалардың асханада жұмыс істейтін мамандар: аспаз, даяшы, кассир,			**"Сөздер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың сөздік қорын байыту. Ой ұшқырлығын, зейіндерін дамыту; өзара жағымды қарым-қатынасты бекіту. Барысы. Педагог балаларға қандай сала бойынша сөз құрайтындарын айтады. Берілген жағдайда "Отбасы" тақырыбы қарастырылады. Педагог "Отбасы" түсінігіне байланысты сөздердің бірін айтады да, келесі балаға жалғастыруды		суретті-карточкалар. Барысы. Балалар суреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалық жұптар құрайды. Логикалық жұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұз тамшысы; тамшы - тұман; тамшы - кемпірқосақ; тамшы - мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ - гүл және тағы басқа. **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Театр". Мақсат-міндеттері.

	гардероб қызметкері жайлы білімдерін, әдептілік ережелерін меңгеруді, қоғамдық орындардағы тамақтану әдебін, оларды сақтауға ынталануды бекіту; еңбекті құрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас құруға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Асхана жиһаздары (үстел, орындықтар), асхана қызметкерлерінің киім үлгілері мен (аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері). Барысы. Алдымен педагог балалармен			ұсынады. Егер бала белгіленген уақытта сәйкес сөз тауып айта алмаса, өз өнерін көрсетеді. **(сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Отбасы". Мақсат-міндеттері. Балалардың отбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасы мүшелерінің жанұядағы рөлін пысықтау; үлкенге құрмет сезімдерін, жақынына сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Отбасы мүшелеріне қажет		Ойын барысында балалар мен бірге театрдың маңызы, адам өміріне қандай пайдасы бар екенін анықтау; әртіс, режиссер, оператор, жарық беруші, гардеробшы, капельдинер, костюм бойынша декоратор, суретші, лицеист сияқты мамандар туралы білімдерін бекіту; жағымды қарым-қатынас орнату; мәдениет орындарындағы тәртіп ережелерін пысықтау; сөйлеу мәнерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Сахна орны. "Театр" жазбасы; сахна макеті,

	аспаздың адамдар (тұтынушы) тәтті-дәмді тағамдар әзірлеу жұмысы туралы әңгімелеседі. Суреттер көрсетеді, педагогикалық жағдаяттарды шешеді. Алдымен, педагог балалармен бірге белгілі тағамдар тізімін, ас мәзірін құрастырады. Ол үшін педагог пен балалар кешкі уақытта журналдардан ойында пайдаланатын түрлі тағамдардың фотосуреттерін қиып алады. Педагог адамдар келгенше жұмысшылардың жұмысын бақылауда			заттар: көзілдірік, ыдыстар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншық тұрмыстық техника және тағы басқа. Барысы. Балалар отбасы мүшелерінің рөлдерін өзара бөлісіп алады да, өздеріне қажет киімдер мен құралдарды алып, өз орындарына барады. Педагог балалармен қойылымда қандай оқиға көрсетілуі керек екенін бірге анықтайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы		сахналық қойылымдарға қажет (үй, ағаш, қоршау және мүмкіндігіне қарай перделер және тағы басқа), кейіпкерлердің костюмдері, кейіпкерлер қолына ұстайтын құралдар. Барысы. Педагог балалармен бірге театрда қандай қойылымдар қойылатыны жайлы суреттерді қарастырады, көрермендер мен әртістер арасындағы айырмашылықтарды анықтайды. Көрермендер алдында қойылым орнында режиссер, дыбыс режиссері, оператор, жарық беруші, костюм

	ұстайды (балалардың орындарында отырып). Барлық тағамдар дайын болғаннан кейін, балаларды (тұтынушыларды) ас бөлмесіне шақырады. Келушілерге даяшы ас мәзірін ұсынады, балалар тапсырыс береді, аспаз ас әзірлеуді көрсетеді, даяшы балаларға асты әкеліп, "төлем" қабылдайды. Балалар "даяшы", "мәзір", "тағам" сияқты жана сөздерді айту керек. Педагог ойын барысын өзі түзетеді, балалардың әрекетін белсендіру үшін қосымша сұрақтар			сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. **(математика негіздері, қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**		әрлеуші, суретші, әрлеуші сияқты мамандар еңбек ететінін айтылады. Балалар әр маман сахналық қойылымға дайындық алдында қандай қимыл-қозғалыс орындайтынын жаттығулар арқылы көрсетеді. Кейін балалар белгілі рөлдердің қайсын орындағысы келетін тілектерін білдіреді, орындарына орналасады. Әртістерді біріктіру үшін педагог алдымен режиссер қызметін өзіне алады, белгілі ертегі сюжетін таңдайды. Педагог ойын барысын сөз тіркестерімен

	қояды, Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: адамдар дәмді, әсем безендірілген тағамдардан дәм тату үшін, асхана жұмысшылары тынбай еңбектенеді; "рақмет", "өтінемін" сөздерін қолдану, дастарқан басында шуламау, асты дұрыс шайнау, асхана құралдарын дұрыс қолдану, адамның қоғамдық орындарда ережелерді орындауы. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Вариативті**					сүйемелдейді, ойыншыларға қосымша сұрақтар қояды, ары қарай ойын тізбегінің жалғасуына ықпал етеді . Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: сахналық қойылымдар көрермендерге қызық болу үшін, тек қана әртістер емес, сонымен қатар басқа да көптеген мамандар қызмет етеді; еңбекті бағалау керек; театр - әдептілік ережелері сақталатын мәдени орындардың бірі. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**

	компонент. Құрастыру "Жолдағы серігің". Мақсат-міндеттері. Балаларға құрамында: цилиндр, тақтайша, призма, кірпіш, текше бар құрылыс материалдары жинағынан жеңіл көлікті құрастыруды үйрету; көліктің бөліктерін атай білу; көлік және оның түрлері туралы, көлікті қандай мақсатта қолдану керектігі туралы түсініктерін дамыту. Дидактикалық ойын: "Көліктің қолдану мақсатын тап". Мақсат-					

	міндеттері. Балалардың көлік туралы білімдерін кеңейту; көліктің қандай мақсатта қолданылатынын анықтай білу іскерліктерін жетілдіру. **(сурет салу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру, құрастыру)**					
Балалармен жеке жұмыс	**«Сиқырлы суреттер».** Мақсат-міндеттері. Балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау үрдістерін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: әртүрлі сурет қиындылары. Ойынның мазмұны: балалар алдарындағы үлгі бойынша			**«Танып ал да, атын ата».** Мақсат-міндеттері. Заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: әртүрлі ойыншықтар немесе суреттер. Ойынның мазмұны:		**Дидактикалық ойын "Құстарды көлеңкесінен таны".** Мақсат-міндеттері. Баланың зейін қабілетін дамыту,затты сөзбен сипаттауды, ұқыптылыққы үйрету. Құстардың суреттерін құстардың көлеңкесімен сәйкестендіреді. **(қоршаған ортамен танысу,**

	қиындылардан сурет құрайды. Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсыну. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**			балаларға әртүрлі ойыншықтарды көрсету. Ортаға бір-бір баладан шақырып, бір ойыншықты алып, оның түр-түсін, пішінін, қасиетін анықтауды және сол ойыншық жайлы әңгіме құрауды немесе тақпақ айтып беруді ұсынады. **(математика негіздері, қоршаған ортамен танысу)**		**сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Мақсаттары: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс киінуге (шешіне) дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттардың орындарын білуге, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуді, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**					
Серуен	Серуенге қызығушылықтарын ояту. "Жыл құстары" тақырыбында жеке әңгімелесулер. **(дербес әрекет)**					
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. "Ас атасы - нан" тақырыбында әндер жаттау, тыңдау. Аспаптармен танысу, ойындар. Қазақтың ұлттық күйлерін тыңдату. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Өнер бұрышында "жыл құстары" тақырыбында мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Теартлық қойылымдар. «Табиғат балалардың дүниетанымын, тіл байлығын дамыту. - Табиғат дегеніміз не? Табиғат – жер, тау, ағаш, су, орман, өсімдіктер мен жан-жануарлардан тұратын қоршаған орта. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)** Еркін ойындар.					
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. "Балалардағы агрессивті мінез-құлықтың бастаулары".			Кеңес: "Ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген кезде өзін қалай ұстау қажет?"	Ата-аналарға кеңес: "Баланың үйдегі іс-әрекетін балабақшаның күн тәртібіне сәйкес ұйымдастыру".	«Бүгін біз не үйрендік?» ата-аналармен сұхбат жүргізу.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	31.10-.4.11. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бөлме өсімдіктеріне бүріккіш пистолеттен су бүрку".** Мақсат-міндеттері. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың жапырақтарға ылғалдың қажеттігі туралы түсініктерді бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауды үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет, сурет салу)**	**"Кір сүлгілерді ауыстыру".** Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні ілгішке іліп қоюды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп». (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттері. Балаларға жеке шкафтарында тәртіп сақтауды үйрету; шкафты киім мен аяққиімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді ұқыптылықпен бүктеп, орнына жинап қою. Еңбекқорлықты, тәртіпті көре білуді, ұжымда бірлесіп еңбек етуді үйрету. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттері. Балаларға тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топтық бөлмедегі орындықтарды таза ұстауды үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүртуді; орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау қабілетін қалыптастыру. Ересектерге көмектесуге ынталандыру, олардың жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары, дербес әрекет)**	**"Біз топ бөлмесінде және жатын бөлмесіндегі терезе алдындағы тақтайды дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттері. Балаларға сумен жұмыс істегенде келесі ережелерді сақтауды үйрету: жеңді түру, шүберекті сулау, құрғатып сығу, кірлегенде сумен жуып-шаю. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**
	Саусақ жаттығуы 1. Шынжыр. Оң және сол қолдың бас бармағы мен балақ үйрек саусағын түйістіру, оларды өзара	**Үстел ойыны. «Сурет бойынша жинастыр».** Мақсат-міндеттері. Қолдың ұсақ моторикасын	**«Бұлт неге ұқсайды?»** Мақсат-міндеттері. Әртүрлі заттар мен жануарлардың сыртқы бейнесін	**«Мысық пен тышқан».** Тышқан қашты мысықтан, (еденде саусақтармен қашады) Жылдамдатып	**«Жұбын тап».** Мақсат-міндеттері. Балалардың ақыл-ойын, тілін дамыту, зейінді болуға тәрбиелеу.

	айқасытру, шынжыр жасау. 2. Піл: оң қолдың алақаны жайылып тұрады. Сол қолдың саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балақ үйрек пен шылдыр шүмек алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы болады. 3. Доп: алақандар бір-біріне жабысады. (доп пішінін жасайды) 4. Гүл: қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады. Саусақтар ашылады. Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады. Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаң да, Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр.	жетілдіру. **(танымдық дағдылар)** **Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балалардың көркем сөзге қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуға ынталандыру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақ жейміз оны тәбетпен. Сүт ботқасын таңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-ет екен Ұннан піскен бауырсағым, бәлішім, Тәттілерім дастарқанның сәні шын. Жеміс-жидек дәруменге бай екен, Ең дәмдісі піскен тәтті нан екен. Д. Бұланбаева. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	табуды үйрету. Қиялын, шығармашылық қабылдауын дамыту. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **"Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға әртүрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Педагог балаларға жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді жылдам тауып алу керектігін	жүгірді. (жылдам жүгіреді) Орын тапты қуыстан, (екі қолының саусақтарын айқастыра жұдырықтайды) Зәресін мысық ұшырды. Қарады мысық тесіктен, (көздерімен жан-жаққа қарайды) Тышқанға: «Бері шық!» - деді. (қабағын түйеді) Еденді ұрды «Тук-тук!» деп, (айқасқан жұдырығымен еденді ұрады) Тырналады, кетпеді. (еденді тырналайды) Былай-былай тартады. (айқасқан жұдырығын екі жаққа тартады) Бұза алмады қамалды. Амалы құрып мысықтың, Үйіне қарай қайтады. Қуанып тышқан есікті, (айқасқан жұдырығына қарап үрлейді) Жәй ғана кеп үрледі. «Алақай, есік	Ойын атрибуттары: жемістер мен өккөгөністерге байланысты текшелер. Ойынның барысы: ойынға 3-4 бала қатысуға болады. Балалар суреті бар текшелерді (доминоны) бөліп алады да, қызықты ойын бастайды. Атаы аталған бала текшені бірінші болып қояды, қалған балалар қойылған суретке байланысты өздерінде бар текшелерді рет-ретімен қояды. Кімнің қолындағы текше бұрын бітсе, сол бала жеңіске жетеді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Көгөністі ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың сөздік қорын байыту; көгөністер мен

	Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(сөйлеуді дамыту)** **"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көгөністер).** Мақсат-міндеттері. Балалардың жеміс пен көгөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен көгөністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш.) - Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік.		айтады. Жаңбырдың қалай пайда болғанын бейнелейтін суреттер тізбегіне қарап, балалар педагогпен бірге жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны, бүршіктің атқаны, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	ашылды!» - деп, (қолдарын айқара ашады) Ініне қашып үлгерді. (еденде қайта жүреді) **(сөйлеуді дамыту)**	жемістердің денсаулыққа пайдасын туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру, сұраққа толық жауап беруге ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

	(Балалар жемістер мен көкөністерді атайды.) - Оларды қандай сөздерге біріктіреміз? (Жемістер, көгөністер.) - Суреттегі көгөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен жауып қойыңдар. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту, математика негіздері, құрастыру)**				
Таңертеңгі жаттығу	Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, екіге бөлінген секірмежіп төменде. 1-2 секірмежіпті жоғары көтеру, аяқтың ұшымен тұру. 3-4 бастапқы қалып: аяқ арасын сәл ашып тұру, секірмежіп төменде. 1 оң жаққа бір қадам жасап, секірмежіпті жоғары көтеру. 2 оңға иілу. 3 тік тұру, секірмежіпті жоғары көтеру. 4 бастапқы қалып. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, секірмежіпті екі бүктеп ұстап, төмен түсіріп тұру. 1-2 отыру, секіртпені жоғары көтеру. 3-4 бастапқы қалып. Бастапқы қалып: аяқтың арасын алшақ қою, секірмежіп иықта. 1 денені оңға бұру. 2 бастапқы қалып. Бастапқы қалып: аяқты сәл ашып, секірмежіпті арт жаққа ұстап тұру. Секірмежіпті алға қарай айналдырып, біраз үзіліс жасап, екі аяқты ауыстыру, бір орында екі аяқты бірге қосып секіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық, шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, ауыздағы асты асықпай шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тәртіп сақтау)				

	Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану кезінде тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оған түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Көгөністер дүкені" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсаты-міндеттері. Балалардың көгөніс дүкені жайлы түсініктерін нақтылау, сөйлеу тілін белсендіру: көгөністер мен жемістерді, сатушы мен сатып алушының әрекеттерін нақтылайтын етістіктерді, сапалық сын есімдерді атау. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**«Сәлемдесу».** Балалар екі-үш жұп құрап тұрады. Әртүрлі елдің адамдарының сәлемдесу рәсімін көрсетеді**.** **(сөйлеуді дамыту)**	**"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жыл мезгілдері жайлы білімдерін бекіту, мезгілдік өзгерістерді талқылау. Құралдары: жыл мезгілдері туралы суреттер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Күздің кереметі тақырыбындағы суретке қарап әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	"Жомарт күз" тақырыбын пысықтау, тақпақ айту, жұмбақтар жасыру. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Кедергілерден секіру". Мақсат-міндеттері. Бір қатарға қойылған (5 м) кеглилердің арасымен оң және сол аяқпен кезек-кезек секіру дағдысын үйрету. **"Қоян" қимылды ойыны.**	**Қазақ тілі** "Не, қалай дыбыстайды? Үй жануарлары мен төлдері. Ақырын - қатты". Мақсат-міндеттері. Балалардың үй жануарлары туралы түсініктерін кеңейту,	**Дене шынықтыру** "Кедергілерден сүрінбей өтіп көр". Мақсат-міндеттері. Балаларға қимылды ойындар арқылы түрлі бағытта жүгіруді; допты екі қолымен ұстап, бастан асыра кедергінің үстінен	**Музыка** "Жомарт күз". Мақсат-міндеттері. Балалардың әннің сөздік мазмұнын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; музыкалық жетекшімен бірге ән айту қабілетін жетілдіру; ырғақты	**Дене шынықтыру** "Озамын десең - зерек бол". Мақсат-міндеттер: балаларды қатарға бір-бірден сапқа тұруға; 1-1,5 минут ішінде баяу қарқынмен үздіксіз жүгіруге үйрету. **"Тордан допты**

	Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірін тұрғызып, қоян сияқты жүгіріп келіп, сәбіз жегендей қимылдарды үйрету. **(дене шынықтыру)**	үй жануарлары төлдерінің атауларымен таныстыру; "қатты - ақырын" қимыл-әрекетінің белгілері жайлы түсініктерін қалыптастыру. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **Музыка** "Күз әуені". Мақсат-міндеттері. Балаларды әннің сөздік мазмұнын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; музыкалық жетекшімен бірге ән айту қабілетін жетілдіру; ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; дауыс жаттығуларын орындау кезінде дұрыс ән айту дағдысын үйрету. **Дидактикалық ойыны. "Соқыр теке".** Мақсат-міндеттері. Балаларға ән айта жүріп, епті, әрі жылдам болуды үйрету.	лақтыруды үйрету. **"Допты қуалап ұста!" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жерде домалап жатқан допты жүгіріп келіп алу, допты жоғарыдағы себетке лақтырып салу. **(дене шынықтыру)**	сезіне білу қабілетін дамыту; дауыс жаттығуларын орындау кезінде дұрыс ән айту дағдысына үйрету. **"Музыка бояулары" музыкалық-дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды көңіл күйді білдіруге үйрету. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**	**өткізу" ойыны.** Мақсат-міндеттер:

		(музыка, сөйлеуді дамыту)			
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Топырақты бақылау. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу, сурет салу)** Мақсат-міндеттері. Ауа райына байланысты топырақтың қасиеті әртүрлі болатынын көруді үйрету. **Тақпақ. Асқаржан Сәрсеков «Күзгі көрініс».** Күздің салқын самалы Аймалайды маңдайдан. Алып қашып барады Жапырақты сарғайған. Тыныстаған ырғалып Бақ-бау қандай, гүл қандай? Сары қыздар сырласып, Сыбырласып тұрғандай ... **Бақылау:** ауа райына байланысты	**Бірінші қатқақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Сыртқы белгілерге қарап, ауа райын анықтауды үйрету. Табиғатта болып жатқан өзгерістерді (қатқақты) бақылау, күзгі ауа райымен салыстыру. **Тақпақ. Х. Тағаров «Алтын күз».** Дәнге толып қызыл қырман, Қырман басы қызыл думан. Мөлдіретіп жүзімдерін, Келді алтын күзім менің. Молшылық күз – береке күз, Береке күз – мереке күз. **Қимылды ойын.**	**Шалшық судың бетіндегі үлдір қабыршағын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Мұз бастапқыда мөлдір, жұқа шыныдай нәзік болады. Температураның төмендеуі кезінде су мұзға айналуын ескеріп, жалпы қорытынды жасау. Жұмбақ. Отқа жанбайды, Суға батпайды. (Мұз.) **Тәжірибе:** «Шалшықты айналып өту». **Қимылды ойын. «Өзіне жұп табу».(дене шынықтыру)** Белгі бойынша ойын барысында алаңда орын ауыстыру, өз	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларға желге, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға жапырақтар, жалаулар мен бұтақтарға қарап, далада желдің барын немесе жоғын байқауға шақырады. Балалар желді қатты соғып тұрғанын немесе баяу есіп тұрғанын айтады. **"Жел қайда соғып тұр?" логикалық**	**Ересек балаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Ересек балалардың (мінез-құлықтарын, ойындарын), киіміне назар аударуды, киім түрлерін, әрқайсын өз атауларымен атауды (бөрік, бөкебай, қолғап, етік, жылы шалбар және тағы басқа); киім және ауа райы арасында байланыс орнатуды үйрету. Ересек балалар арасында мейірімді қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Балдырған баламыз, Балдырған баламыз, Досты көп табамыз. Қашан да, қайда да. Достар бір-біріне Сенімді боламыз.

	топырақтың касиеті әртүрлі болатынын көруді үйрету. Топырақ жылы, күн көзіне қызиды, тобарысып жатады; қара, тып-тығыз, ылғалды. Ауа райының суытуына байланысты жердегі топырақ суып кетеді, оны күрекпен қазу қиын болады, өсімдікті де жұлып алуға келмейді құрғақ болғасын, ол үзіліп қалады. **Қимылды ойыны: «Тауық пен балапандар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі тіреуіштің аралығына байлаған арқанның астына өту дағдысын бекіту; әртүрлі қимыл-қозғалыстарды орындай отырып алаң бойымен (отырды, жем іздеді, жем шоқыды) орын ауыстыруға қадағалау, белгі бойынша әрекет жасап, өз орындарын табуға, икемді болуға үйрету.	**«Балалар бақшаға шықты» (поляк ұлттық ойыны).** Жануардың рөлін таңдау және олардың қимыл-қозғалысын дәл келтіре білуге еліктеу. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әр бала ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, "бояушы" сұраған кезде ғана өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі.	жұбын табу. Еске сақтауды, қимыл жылдамдығын жетілдіру. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын шартына сай ойнауды үйрету, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны	**жаттығу. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оң мен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойды дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттергі жалаулар оң және сол жаққа желпілдер тұр). - Суреттерге мұқият қарайық, далада желдің барын немесе жоғын анықтап көрейік. Далада жел бар болса, оның қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың жауаптары: - Бірінші суретте жел	Екі деген екі дос Бірін-бірі қимайтын. Артық-кемді етпей сөз, Бірін-бірі сыйлайтын. **Қимылды ойын. «Ақ аюлар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ұжымдық тапсырмаларды орындауды үйрету, қарапайым өзара қарым-қатынас қабілетін қалыптастыру. **"Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға бағытты ауыстырып, шеңберден шеңберге екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. **Еңбек:** сырғанау жолын әзірлеу. Ұжымдық тапсырмаларды орындау. Үлкендерге қолдарынан келгенінше көмек көрсетуге тәрбиелеу.

	Еңбек: ұжымдық тапсырмаларды орындау, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Өз бетімен ойналатын ойындар: әртүрлі ойындарды ойнауға қызығушылықты дамыту.	Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келгенде "бояушының" қандай түсті таңдағанын анықтайды. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген санға сәйкес шапалақтайды, "бояуды қуалап" кетеді. Егер "бояу қашып" қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **Еңбек:** қыстығүні тотыларды қоректендіру үшін бұтақтарды жинау. Бір-біріне көмектесуге тәрбиелеу. Табиғат бұрышының мекендеушілеріне	бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасап, мына сөздерді айтады: Мысығымыз момықан, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарын көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұру керек. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді	сол жаққа қарай соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа қарай соғып тұр. **"Аққу-қаздар" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үйлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, қайда	**Өз бетімен ойындар:** ересек балалармен бірлескен ойындар. Жүргізуші рөлін өз мойнына ала білуді қалыптастыру; белсенділікке, дербестікке тәрбиелеу. Балалардың бастамашылдығын ынталандыру. Ойынға жауапкершілікпен қарауға, ойын тәртібін бұзбай ойнауға тәрбиелеу.

		сүйіспеншілікті арттыру. **Өз бетімен ойналатын ойындар:** ойын таңдауда, ойға алғанын іске асыру дербестігін дамыту, белсенді болу.	ауыстыруға болады. **Еңбек:** ағаштардың қасына түскен бұтақтарды жинау. Берілген жұмысты жауапкершілікпен атқару. **Өз бетімен ойналатын ойындар.** «Зырылдауықтармен ойын». Балаларды ойынға қызықтыру, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді сол жаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіруге ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алаңның шетіне "қасқырлардан қауіпсіз" орынды балаларға алдын ала сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саналады. Ойыншылардың қабілеттері бағаланады. **"Кім қапшықты алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.	

				Балаларды белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды үйрету. **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бадминтон ойнау.** Мақсат-міндеттері. Зымыранды қарсылас жаққа лақтыруды үйретуді жалғастыру.	
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық, шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану кезінде тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оған түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Релаксацияға арналған жаттығу: "Менің көзім". Мақсат-міндеттері. Тыныш ұйқыға қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу,	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру.				

сауықтыру шаралары	Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. «Қайық». Төсекте ішпен жатып, қолды иекке таяп қою, жартылай тұру, оңға-солға тербелу. «Кемпірқосақ». Төсекте арқамен жату, аяғымен ауада шеңбер жасау. «Тышқандар». Массаж кілемшесінде аяқтың ұшымен және өкшесімен айналып тұру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық, ша қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тәртіп сақтау.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану кезінде тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оған түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Балалардың қолынан қорек іздеген тиіннің суреті бойынша әңгіме құрастыру". Мақсат-міндеттері. Балаларға сурет бойынша әңгіме құрастыруды түсіндіру; суретті сипаттауда, сол суреттегі оқиғаларға қатынасын білдіру үшін, өз ойын айту түсіндіріп амалдарымен таныстыру. **Қимыл-қозғалыс**	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Үлкен және кішкентай қарбыздар". Мақсат-міндеттері. Балаларды суреттің бояудың бетіне шығуы деп аталатын сурет салу әдісімен таныстыру; бормен көлемдері әртүрлі дөңгелектерді салып, ішін тіке жатқан ирек сызықтармен безендіріп, қылқаламмен дөңгелек сұлбасының бойымен, үстінен жасыл бояумен бояу техникасына	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Күзгі орманның ғажайыптары". Мақсат-міндеттері. Балаларға түсініктер беру. **Сюжетті-рөлдік ойын. "Супермаркет».** Мақсат-міндеттері. Балаларды өз ойын жоспарын құрдастарының жоспарларымен үйлестіруге үйрету, ойын барысында рөлдерді өзгерту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Кішкентай бағбан". Мақсат-міндеттері. Балаларды «Кішкентай бағбаншы» әңгімесімен таныстыра отырып, әңгімеде кездесетін көркем сөздердің мағынасын түсіндіру. **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Күзгі ағаш". Мақсат-міндеттері. Балаларды қағаз бетінде ағаш діңі мен ұшар басы салынған суреттің үстіне	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Жемістер". Мақсат-міндеттері. Балаларды жемістердің негізгі пішінін, алма, алмұртқа тән ерекшеліктерді беруге, бөлшектерді саусақтың және кескіштің көмегімен келтіре отырып, екі қолмен мүсіндеуді үйрету. **Дидактикалық ойын. "Қайсы үлкендеу?"** Мақсат-міндеттері. Зерттелетін заттың пішіні мен көлеміне назар аудара отырып,

	ойыны. «Мысық пен тышқан». Мақсат-міндеттері. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа үйрету. Құралдар: мысық пен тышқанның маскасы. Ережесі: балаларды шеңберге тұрғызып, араларынан мысық пен тышқанды белгілеп, мысық тышқанды қуады, тышқан мысықтан қашады. Тышқан ұсталып қалса, балалар ауысып, ойын басынан бастап ойналады. **(дене шынықтыру)** **"Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға әртүрлі табиғат	үйрету. **«Дауысына қарай ажырат» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың үй жануарларының дауыстары жөнінде білімдерін тексеру және жетілдіру. - Балалар, мен сендерге әртүрлі дауыстарды саламын, ал сендер сол дауыс қай жануардың даусы екенін табасыңдар. **(қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)** **"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көгөністер).** Мақсат-міндеттері. Балалардың жеміс пен көгөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру.	Балаларды қоршаған ортадағы өмір туралы білімдерін ойындарда кеңінен қолдануға шақыру; диалог сөйлеуді дамыту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Вариативті компонент.** **Құрастыру** "Жолдағы серігің". Мақсат-міндеттері. Балаларға құрамында: цилиндр, тақтайша, призма, кірпіш, текше бар құрылыс материалдарының жинағынан жеңіл көлікті құрастыруды үйрету; көліктің бөліктерін атау; көлік және оның түрлері туралы, көлікті қандай мақсатта қолдану керектігі туралы түсініктерін дамыту. **"Қарама-қарсы сөз" атты "жұптар айтысы" жаттығуы.** Мақсат-міндеттері.	макарон өнімдерін өздері қалаған жерге орналастырып, құрастыруды үйрету. **Дидактикалық ойын. "Күзде не болады?"** Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліндегі табиғи құбылыстарды ажыратуды үйрету. **"Көгөністі танып, атауын ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың сөздік қорын байыту; денсаулық үшін көгөністер мен жемістердің пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру, толық жауап беруге ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Не артық?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға заттарды	сын-сипатын байқауды және атауды үйрету. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Бақшадағы мол өнім". Мақсат-міндеттері. Балаларға жомарт күз туралы түсінік бере отырып, күзде бақшада өсетін көгөністер және жемістер туралы білімдерін кеңейту. **"Жемістер-жидектерді және көгөністерді топтастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жеміс-жидектер және көгөністердің атауларын еске сақтауды, оларды көлемі, пішіні, түсі, дәмі, ішкі құрылысына қарап анықтауды үйрету. **"Кім көп атайды?" дидактикалық ойыны.**

	құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Содан кейін жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез тауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бейнеленген суреттер тізбегіне қарап, балалар педагогпен бірге жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары. Суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар ұшқындары, бүршік ату, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны.	Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен көгөністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш.) - Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік. (Балалар жемістер мен көгөністерді атайды.) - Оларды қандай жалпылауыш сөздермен біріктіреміз? (Жемістер, көгөністер.) - Суреттегі көгөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырып қойыңдар. **(математика негіздері, қоршаған ортамен танысу)**	Балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құруға дағдыландыру; сөздік қорды молайту; ойдың шапшаңдығын дамыту. Құралдар: қамшы, доп немесе жұптар арасында жүретін зат (жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынадағы сөздердің жұптарын айту үшін айтыс жариялайық. - Қамшының сабын екі баланың қайсын нұсқап көрсетсем, сол бала айтысты бастап, мағынасы қарама-қарсы мағынадағы сөзді айтуы керек. - Білмеген балаға білетін бала көмек беріп, айтысты әрі қарай жалғастырады. Бастаймыз! - Жақын - алыс. - Үлкен - кішкентай. - Ұзын - қысқа. - Қорқақ - батыл. - Зұлым - мейірімді (пантомима арқылы	шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: әртүрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог әртүрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артығын табу үшін балалар төрт заттың арасынан бәріне ортақ қасиеті жоғын іздеп табады, дауыстап айтады. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Сөздік қорларын етістіктермен молайту, мағынасына сәйкес етістіктерді таңдау. Педагог балаларға көгөністер мен жемістерді өсіру, баптау, жинау әрекеттері жайында әңгімелеуді ұсынады. Құралдар: жемістер мен көгөністерді өсіру үшін адамның қалай еңбектенетіні туралы суреттер. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

			көмектесуге болады). - Баяу - жылдам. - Астында - үстінде. - Артында - алдында. - Биік - аласа. - қатты - жұмсақ - Ауыр - жеңіл. - Сол жақ - оң жақ. Күрделенуі: жаттығуды жылдамдыққа ойнауды ұйымдастыруға болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**		
Балалармен жеке жұмыс	**«Тәулік бөліктері».** Мақсат-міндеттері. Тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атау, бір-бірінен ажырату дағдыларын жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: суреттер. Ойынның мазмұны: балалар суретті кезек-кезек алып, тәуліктің қай бөлігі екенін айтады, сол сурет бойынша әңгіме құрайды. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын (коммуникация).** «Тіл туралы ертегі» - артикуляциялық гимнастика Мақсат-міндеттері. Артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын (таным, сенсорика).** «Қуыршақтарға моншақтар алыңдар». Мақсат-міндеттері. Үлгі бойынша түс таңдау. Материал: негізгі түстердегі қуыршақтардың фигуралары, әртүрлі мөлшердегі негізгі түстердің шеңберлері. **(сөйлеуді дамыту)**	**Вариатив** компонент Тақырыбы:Түлкі Әтеш жәнеҚоян Мақсаты:Ертегіні тыңдай білуге, өз түсінген ойын жеткізебілуге үйрету. Балаларды достыққа татулыққа тәрбиелеу. Жаман қасиеттерден аулақ болуға тәрбиелеу.	**Дидактикалық ойын «Фотоаппарат».** Мақсат-міндеттері. Ассоциативті ойлауды, ерікті зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: лото карталары немесе кез келген басқа суреттер. Сипаттамасы: 5 секунд ішінде балаға карточканы көрсету. Содан кейін оны алып тастаңыз және онда не бейнеленгенін еске түсіруді ұсыныңыз. Егер балаға жауап беру қиын болса, оған сұрақ

					қойыңыз: қанша, қандай түс және тағы басқа. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеп жинауға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	**Топырақты бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Ауа райына байланысты топырақтың касиетінің әртүрлі болатынын көруді үйрету. **Тақпақ.** **Ескен Елубаев «Күзде».** Қайтқан құсты көрдің бе? Қаптай ұшқан әуелеп? Қайтқан күзім келдің бе, Сыңсып бағың мәуелеп?	**Бірінші қатқақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Сыртқы белгілерге қарап, ауа райын анықтауды үйрету. Табиғатта болып жатқан өзгерістерді (қатқақты) бақылау, күзгі ауа райымен салыстыру. **Тақпақ.** **Х. Тағаров «Алтын күз».** Дәнге толып қызыл қырман, Қырман басы қызыл думан.	**Шалшық судағы мұз қабыршағын бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Мұз бастапқыда мөлдір, жұқа шыныдай нәзік болады. Ауа температурасы төмендеген кезде су мұзға айналатынын ескеріп, жалпы қорытынды жасау. Жұмбақ. Отқа жанбайды, Суға батпайды. (Мұз.) **Тәжірибе:** «Шалшықты айналып өту».	**Желді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларға желдің соғып тұрғанын жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға жапырақтар, жалаулар	**Ересек балаларды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Ересек балалардың (мінез-құлықтарын, ойыны), киімін бақылауға; киім түрлерін, олардың атауларын атауға (бөрік, бөкебай, қолғап, етік, жылы шалбар және тағы басқа); киім мен ауа райы арасындағы байланыс орнатуды үйрету. Ересек балаларды мейірімді қарым-

	Қамба толды астыққа, Алғыс саған, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз! **Бақылау:** ауа райына байланысты топырақтың касиеті әртүрлі болатынын көруді үйрету. Топырақ жылы, күн көзіне қызиды, тобарысып жатады; қара, тып-тығыз, ылғалды. Ауа райының суытуына байланысты жердегі топырақ суып кетеді, оны күрекпен қазу қиын болады, өсімдікті де жұлып алуға келмейді құрғақ болғасын, ол үзіліп қалады. **Қимылды ойыны: «Тауық пен балапандар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі тіреуіштің аралығына байлаған арқанның астына өту дағдысын бекіту; әртүрлі қимыл-қозғалыстарды	Мөлдіретіп жүзімдерін, Келді алтын күзім менің. Молшылық күз – береке күз, Береке күз – мереке күз. **Қимылды ойын. «Балалар бақшаға шықты» (поляк ұлттық ойыны).** Жануардың рөлін таңдауға және олардың қимыл-қозғалысын дәл келтіре білуге еліктеу. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншыға жеткізбеуге тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады	**Қимылды ойын: «Өзіне жұп табу».(дене шынықтыру)** Белгі бойынша ойын барысында алаңда орын ауыстыру, өз жұбын табу. Зейінді, қимыл жылдамдығын жетілдіру. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады.	мен бұтақтарға қарап, желдің бар не жоғын байқауға шақырады. Балалар желдің қатты соғып немесе баяу есіп тұрғанын айтады. **"Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оң мен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойыны дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желпілдер тұр). - Суреттерге мұқият қарап, далада желдің барын не жоғын	қатынасқа тәрбиелеу. Балдырған баламыз, Балдырған баламыз, Досты көп табамыз. Қашан да, қайда да. Достар бір-біріне Сенімді боламыз. Екі деген екі дос Бірін-бірі қимайтын. Артық-кемді етпей сөз, Бірін-бірі сыйлайтын. **Қимылды ойын: «Ақ аюлар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ұжымдық тапсырмаларды орындауды үйрету, қарапайым өзара қарым-қатынас қабілеттілігін қалыптастыру. **"Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бағытты шеңберге ауыстырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. **Еңбек:** сырғанау жолын әзірлеу.

	орындай отырып алаң бойымен (отырды, жем іздеді, жем шоқыды) орын ауыстыруға қадағалау, белгі бойынша әрекет жасап, өз орындарын табуға, икемді болуға үйрету. **Еңбек:** ұжымдық тапсырмаларды орындау, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Өз бетімен ойналатын ойындар:** әртүрлі ойындарды ойнауға қызығушылықты дамыту.	(тұрады). Әр бала ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде ғана өзі ойлап қойған түсті естіп, бәрі ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде "бояушының" қандай түсті таңдағанын анықтайды. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген санға сай шапалақтайды да, "бояуды қуалап" кетеді. Егер "бояу" қашып қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталып қалса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **Еңбек:** қыстыгүні	Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер құрып жүріп, мына сөздерді айтады: Мысығымыз момақан, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқанға" ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарын төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарын көтеріп, біресе түсіріп,	анықтау. Жел бар болса, қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. **"Аққу-қаздар" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үйлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог қарсы бетіне тұрады. Алаңның ортасындағы екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала	Ұжымдық тапсырмаларды орындау. Үлкендерге қолдарынан келетін көмектерін көрсетуге тәрбиелеу. **Өз бетімен ойналатын ойындар:** ересек балалармен бірлесіп ойнау. Жүргізуші рөлін өз мойнына ала білуді қалыптастыру; белсенділікке, дербестікке тәрбиелеу. Балаларды бастамашылдыққа ынталандыру. Ойынға жауапкершілікпен қарауға, тәртібін бұзбай ойнауға тәрбиелеу.

		тотыларды қоректендіру үшін бұтақтарды жинау. Табиғат бұрышының мекендеушілеріне сүйіспеншілігін дамыту. **Өз бетімен ойындар:** ойын таңдауда, ойға алғанын іске асыру үшін дербестігін дамыту, белсенді болуға тәрбиелеу.	"мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұру керек. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады. **Еңбек:** ағаштардың қасына түскен бұтақтарды жинау. Тапсырылған жұмысты жауапкершілікпен атқару. **Өз бетімен ойындар:** «Зырылдауықтармен ойын». Балаларды ойынға қызықтыру, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	"қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін ойыншы балалар қарама-қарсы жаққа жүгіруге ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - балаға бір қолын тигізуді білдіреді. Педагог алаңның шетінен балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды алдын ала сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын аяқталғанда "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саны саналады.	

				Ойыншылардың қабілеттері бағаланады. **"Кім қапшықты алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Еркін ойындар:** далаға шығарылған материалмен алаңда ойын ойнау, қимыл-қозғалысты дамыту, бадминтон ойнау. Мақсат-міндеттері. Зымыранды қарсылас жаққа лақтыруды үйретуді жалғастыру.	
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Театрлық қойылымдар. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Күз әуенін тыңдау және жаттау. **(музыка)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Шағын дүкен".** Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымындағы азық-түлік дүкені түсініктерін бекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттерді игеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Сатушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет, қолданылатын қажетті құралдарды, қол арбаны, карточканы, тауарды таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасын айтады. Тәрбиеші ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. **(қоршаған ортамен танысу)** Өнер бұрышында жемістер мен көгөністерді мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(құрастыру)** Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға балабақшаға уақытында келуді ескерту.	Ата-аналарға балалардың тазалықтарын қадағалауды ескерту.	«Айына бір рет отбасы күнін өткізу».	«Отбасы - тәрбиенің бастауы» атты тақырыпта әңгімелесу.	Жоба: «Жомарт күз» тақырыбындағы көрмені қорытындылау. Көрме нәтижелерін ата-аналармен талқылау.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	7.11-.11.11. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай және қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Кітап бұрышындағы еңбек".** (кітаптарды қалпына келтіру). Мақсат-міндеттері. Балаларға жөндеуді қажет ететін кітаптарды таңдауды, оларды мұқият желімдеуді үйрету (желім мен қайшыны дұрыс пайдалану, майлықтарды пайдалану). Кітаптарға ұқыпты қарауды, адал еңбектенуге және тәртіп сақтауға тәрбиелеу.	**"Ойыншықтарды тәртіпте ұстау".** Мақсат-міндеттері. Жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.	**"Біз топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезе алдындағы тақтайды дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттері. Балаларды сумен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауды үйрету, жеңді түру, шүберекті сулау және құрғатып сығу, кірлегенде сумен жуып-шаю.	**"Күтушіге төсек салуға көмектесу".** Мақсат-міндеттері. Балаларды өз төсек-орындарын ажыратуды үйрету; үлкендерге қолдарынан клген көмектерін жасауға тәрбиелеу; жұмысқа ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.	**"Ойыннан кейін топта тәртіп орнату".** Мақсат-міндеттері. Балалардың тәртіпке деген саналы ұмтылысын, ойыннан кейін ойыншықтарды жинастыру әдетін қалыптастыру. Жұмыс жоспарын құру, алдағы жұмыс үшін қажетті материалдарды таңдау қабілетін жетілдіру.
	Үстел үсті ойындары. "Көліктерді топтастыр". Мақсат-міндеттері.	**Дидактикалық ойын. «Домино».** Мақсат-міндеттері. Баланың көліктер жайлы білімдерін	**Дидактикалық ойын. "Көңілді қыстырғыштар".** Мақсат-міндеттері. Қыстырғыштар	**Дидактикалық ойын. «Көліктер».** Мақсат-міндеттері. Көлік түрлерін ажыратуды үйрету.	**Үстел үсті ойыны.** «Мозаика». Мақсат-міндеттері. Балаларға берілген суреттердің бөлігін

	Көліктерді бір-бірінен ажыратып, атауларын атай білуді үйрету; Керекті құралдар: көліктер. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	дамыту және пысықтау. Сәйкес көлікті табу және дұрыс атау, оның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын шарты: суреттері сәйкес келетін карточкаларды бір қатарға тізіп қою, кім карточкаларын бәрінен бұрын жиып қояса, сол бала жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі көліктер бейнеленген көлемдері 5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	арқылы саусақ моторикасын дамыту, шығармашылық қабілетін дамыту. Ұсынылған бірнеше фигуралардың ішінен дұрыс таңдау. Балалардың сөздігін кеңейтуге және белсендіруге, сондай-ақ есте сақтау мен ойлауды дамытуға ықпал ету. **(шығармашылық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**(сөйлеуді дамыту)**	табу және орналастыруды үйрету. Тапқырлыққа тәрбиелеу. **(танымдық дағдылар)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай доптармен)** 1. Бастапқы қалып: дене тік, доп оң қолдарында 1-2 балалар қолдарын жандарына созады, жоғары көтереді, допты сол қолдарына салады. 3-4 қолдарын төмен түсіріп, бастапқы қалыпқа келу (жаттығу сол қолымен орындалады), 5-6 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, доп оң қолдарында. 1-2 оң аяқты көтеріп, бүгілген оң аяқтың астынан допты сол қолға салады. 3-4 Бастапқы қалыпқа келу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады).				

	3. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, доп оң қолдарында 1 отыру, қолдарын алдына созып, допты сол қолдарына салу. 2 Бастапқы қалыпқа келу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: тізені бүгіп, өкшемен отыру, доп оң қолдарында. 1-3 допты өзінен оң жаққа түзу домалату. 4 допты алу, тіктелу, допты сол қолға салу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады). 5. Бастапқы қалып: жерге отыру, аяқты бірге түзу қою, доп аяқ жақта, қолдарымен артқа қарай жер тіреу. 1-2 аяқты түзу жоғары көтеру, допты домалату және ұстап алу, 3-4 Бастапқы қалып: жаттығу орташа қарқынмен орындалады (жаттығу 5 рет қайталанады). 6. Бастапқы қалып: дене тік, допты екі қолмен төменде ұстау; допты лақтыру және ұстап алу (жаттығу 5 рет қайталанады). 7. Бастапқы қалып: дене тік, доп оң қолдарында. Оң және сол аяқтарымен айнала оңға, солға педагогтің 1-8 дейін санау және секіру. **(дене шынықтыру, дербес әрекет, мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Таңғы ас	Балаларға ауызды жауып жеуді, асты дыбыссыз шайнауды үйретуді жалғастыру. Асты төкпей-шашпай жеу **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Дастарқанның басында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іш! Денеңе көп күш жина.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көлік түрлерімен таныстыру.** Мақсат-міндеттері. Көлік түрлерінің таңбалауыштарын таңдатып, сол бойынша 4 топқа бөліп, әр топпен ұйымдастырылған іс-әрекетін ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту,**	Жерде жүретін көлік туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	Суда жүзетін көлік түрлері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	Әуеде ұшатын көлік түрлері тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	"Көлік түрлері" тақырыбын пысықтау. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

	қазақ тілі)				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Пингвин сияқты секіру". Мақсат-міндеттері. Құм салынған қапты басына қойып, текшелерден аттап өту және құм салынған қапты екі аяқтың арасына қысып, пингвин сияқты екі аяқпен бірге секіру дағдысын үйрету. **"Пойыз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Музыка әуенінің ырғағына еріп, барлығы қатармен жүру. **(дене шынықтыру)**	**Қазақ тілі** "Көліктер. Қала мен ауыл. Көп - аз". Мақсат-міндеттері. Балалардың көлік түрлері, олардың ерекшеліктері мен қозғалыс ортасы туралы білімдерін кеңейту; "қала", "ауыл", сондай-ақ, "аз" және "көп" мөлшер ұғымдарын, "жылдам - баяу" сын сипат белгілерін, қарт адамдарға деген құрмет пен қамқорлық туралы түсініктерін дамыту. (қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) **Ым-ишара негізінде сөзді-ырғақты жаттығу "Қане, көрсет".** Ұшақ ұшып келеді, қане, көрсетші. (қолды екі жаққа созу, денені екі жаққа	**Дене шынықтыру** "Сан түрлі секіре аламыз". Мақсат-міндеттері. Балаларға шапшаң және баяу қарқынмен жүгіру; гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екінші аралығына өрмелеуді үйрету. **(дене шынықтыру)** **"Иреленделеген соқпақ жол" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Көздерін жұмып немесе орамал байлаған қалыпта кегли арасымен жүруге дағдыландыру.	**Музыка** "Ойыншықтар". Мақсат-міндеттері. Балалардың ойыншықтар туралы әнге ықыласын ояту; музыка әуенімен бірге би қимылдарын үйлесімді орындауды пысықтау. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**	**Дене шынықтыру** "Ойын шартын ұстанайық". Мақсат-міндеттері. Балаларды қолдарын көтергендегі биіктіктен жоғары ілінген нәрсеге орнынан секіру арқылы затты жанап өтуге үйрету. **"Өрт сөндірушілер" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екінші аралығына өрмелеуге дағдыландыру. **(дене шынықтыру)**

		қозғалту) Мәшине жүріп келеді, көрсетші. (рөлді айналдырған қимыл көрсету) Пароход жүзіп келеді. Қане, көрсетші. (алақанды қосып, қолды толқын тәрізді екі жаққа ирелеңдету) Мотоцикл жүріп келеді. Қане, көрсетші. (екі қолды жұдырыққа түю, қолды кезек-кезек екі жаққа бұру) Тікұшақ ұшып келеді. Қане, көрсетші. (қол екі жаққа созу, денені екі жаққа қозғалту). Велосипед жүріп келеді. Қане, көрсетші. (рөлді айналдырған қимыл істеу, денені екі жаққа теңселту) Катер жүзіп келеді. Қане, көрсетші.			

		(алақанды қосып, толқын тәрізді қолды екі жаққа ирелеңдету) Автобус жүріп келеді, Қане, көрсетші. (рөлді айналдырған қимыл істеу) **(дене шынықтыру)** **Музыка** "Ойыншықтар". Мақсат-міндеттері. Балалардың ойыншықтар туралы әнге ықыласын ояту; музыка әуенімен бірге би қимылдарын үйлесімді орындауды үйрету. **"Көлеңке" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. «Көлеңке» әніне әндете жүріп, әртүрлі құстар мен аңдардың қимыл-қозғалысын келтіру. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**			

Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларға балабақша маңайында жүрген көлік үлгілерін бақылауды, барлығына ортақ бөлшектер мен белгілерді (салон, дөңгелектер, рөл, мотор, жүргізуші) атап айтуға ынталандыру; түсін, айырмашылықтарын табуға машықтандыру. **"Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың көліктер туралы ұғымдарын	**Автобустарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Қоғамдық көлік – автобус туралы білімдерін кеңейтіп, тереңдету; жеке көлік (тасымалдайтын) оларды ажырата білу. Қоғамдық көлікке өздерін ұстау ережелерімен таныстыруды жалғастыру (үлкендерге орын беру, ақырын сөйлеу, жол ақысын төлеу). Жұмбақ. Жүргіздім бұл үйімді, Жүйткісе, жұрт сүйінді. Бар жолмен жұртты тасып жүр Жылдамдыққа басып	**Жеңіл көлікті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Жеңіл көліктер жайлы біліп, оларды атап көрсету; жеңіл көліктердің қосалқы бөлшектері жөнінде білімдерін кеңейту. Жүк мәшинесі мен жеңіл мәшинеңің айырмашылықтарын атап көрсету. Жұмбақтар. Арқасында алып жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус) Табанында жолы бар, төбесінде қолы бар. (Трамвай) **Қимылды ойын. «Такси». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі аяқты түзу ұстап,	**Жүк автокөлігін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Жүргізуші мамандығы туралы жалпы білімдерін қалыптастыру. Жүк мәшинесінің құрылысы туралы білімді бекіту (кузов, кабина және тағы басқа), олардың атауын білу; жеңіл автокөліктен ажыратуға үйрету. (сүт таситын мәшине, жүк таситын мәшине) Жұмбақ. Резеңке аяқты жануармын, Барлық жолдарды кезіп өтемін, Құрылыста іске жараймын,	**Ересек балаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Ересек балаларды (мінез-құлықтары, ойындары), киімін бақылауды; киім түрлерін, оларды жеке атауды (бөрік, бөкебай, қолғап, етік, жылы шалбар және тағы басқа); киім және ауа райы арасындағы байланыс орнатуды үйрету. Ересек балалар арасында мейірімді қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Балдырған баламыз, Балдырған баламыз, Досты көп табамыз. Қашан да, қайда да. Достар бір-біріне Сенімді боламыз.

	пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк мәшинесі, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл мәшине және тағы басқа. Балаларға суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен білдірейік. Жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз, суда жүзсе - қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды, екі топқа бөлініп ойнауға болады. **Еңбек әрекеті:**	жүр. (Автобус) **Қимылды ойын. «Бос орын». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Сигнал бойынша (жүргізуші ойыншыға қолмын тигізеді) ойын ережелерін сақтап (шеңберді айналып жүгіреді) босаған орынға жылдам отыруды үйрету. **"Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылып, алдыға секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар сызықтарды баспай, алдыға қарай секіруді үйренеді.	аяқтың ұшымен гимнастикалық шеңберді алып (обруч), қосақтасып жүгіру. Бір-бірін итермеу, ойын ережесін сақтау. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушісін мұқият тыңдауды үйрету, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын сүйеп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық,	Жұмыстан мен қорықпаймын. (Мәшине) **Қимылды ойын. «Оқтау тартыс». Қазақ халқының ұлттық ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шағын топтарға бірігіп, келесідей әрекет етуге (белгі бойынша арқанды мен қарама-қарсы топ балаларын өзіне тарту) үйрету. **"Кім жылдам?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Кедергілерді жойып, жан-жаққа жүгіру біліктіліктерін бекіту. **Еңбек:** әткеншектерді қардан тазалау. Балаларды күрекпен жұмыс істеуді үйрету (қарды шанаға тиеп,	Екі деген екі дос, Бірін-бірі қимайтын. Артық-кемді етпей сөз, Бірін-бірі сыйлайтын. **Қимылды ойын. «Ақ аюлар». (дене шынықтыру)** Ұжымдық тапсырмаларды орындауды үйрету, өзара достық қарым-қатынас қабілеттілігін қалыптастыру. **Еңбек:** сырғанау жолын әзірлеу. Ұжымдық тапсырмаларды орындау. Үлкендерге қолдарынан келген көмектерін беруге тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар:** ересек балалармен бірлескен ойындар Жүргізуші рөлін өзіне алуды қалыптастыру; белсенділікті,

	алаңды тастардан тазалау. **(құрастыру, дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Тазалыққа, ұқыптылыққа, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге дағдыландыру. тастарды арнайы жерге немесе ыдысқа жиналады. Кейін тастарды бояп, қызықты құрылымдарды жасауға болады. **"Тым-тырақай" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды.	**Еңбек:** күркедегі жолды қардан тазалау. Тапсырма орындауда мақсаттылықты, күш-жігер салуға, ептілікке тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар. «Қардан құрылыстар жасау».** Қарды жиып, күрекпен нығыздап, одан қажетті пішінді жасауды үйрету. Бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.	Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасқан күйде жылдам тұруы керек. Қайсы қарсыласын арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **Еңбек:** берілген жеке тапсырманы мұқият орындауға үйрету. Еңбекке дұрыс көзқарастарын тәрбиелеу. **Өз бетімен ойналатын ойындар. «Секіргішпен ойна».** Ұялшақ және сенімсіз балаларды өзгелермен бірлесіп ойнауға ыңғайлы жағдай жасау.	арнаулы орындарға апару). Еңбектің маңыздылығын түсіндіру. **Өз бетімен ойындар:** әткеншек тебу. Мақсат-міндеттері. Бірігіп жұмыс істеу үшін балалардың шағын топтарға бірігуін қолдау; біріккен қызметтегі тәртіп ережелері мен нормаларын орындауды үйрету.	дербестікті тәрбиелеу. Балалардың бастамашылдығын ынталандыру. Ойынға жауапкершілікпен қарауға, тәртібін бұзбай ойнауға тәрбиелеу.

	Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін ойнайтын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар жылдам шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **"Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.				

	Балаларды бір бағытта жылжып, алдыға секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.				
Серуеннен оралу					
Түскі ас	Балаларға ауызды жауып, асты дыбыссыз шайнауды үйретуді жалғастыру. Асты ұқыпты, таза жеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Дастарқанның басында, Өзіңді жақсы ұста!				

	Дұрыс отыр! Асыңды іш! Бойыңа көп жина күш.				
Күндізгі ұйқы	«Құмырсқа қанағаты» ертегісін оқып беріп, барлық баланы ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Дастарқандағы асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Асқабақ тиелген трактор". Мақсат-міндеттері. Балаларға трактор көлігі туралы түсінік бере отырып, оның жалпы атауы көлік болатыны туралы түсініктерін кеңейту. **"Көліктердің орнын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың көліктердің қозғалыс ортасы жөніндегі білімдерін пысықтау. Көліктерді топтастыру	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Жүк мәшинесі". Мақсат-міндеттері. Балалардың қылқалам арқылы тіктөртбұрыш, дөңгелек сияқты геометриялық пішіндерді салып, ішін бояу техникасына үйрету. **Санамақ.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Бір дегенім - білім	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жол ережелері туралы тақпақтармен танысу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [ж], [ш] дыбыстары" Мақсат-міндеттері. Балаларды тақпақ шумақтарындағы оқиғаларды сипаттаудағы ұйқасы мен сөздердің ырғақтылығы тәртібімен таныстыру; қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстар туралы жалпы мағлұматтар беру.	**Вариативтік**орнату тәсіліне үйрету.**Вариативтік Компонент: Тақырыбы**:Егінші Қоян. Мақсат-міндеттері**:** Ертегі мазмұнын толық білуге үйрету. Балалардың тілін, Ой –қиялын, сөзлік қорын дамыту. Достық қарым қатынасқа, тәрбиелеу**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Көлік жүргізуші". Мақсат-міндеттері. Балаларды көлік жүргізушінің қызметімен	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Көліктер". Мақсат-міндеттері. Балаларға көлік туралы түсінік беру; көлік түрлерін ерекшеліктеріне қарай топтастырып, атқаратын қызметіне қарай салыстыруды үйрету. **"Алманы құрастырамын" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жылдам ойлауға тәрбиелеу. Ойынның барысы:

	дағдыларын жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту)** **Жапсырудан ойын-жаттығу** "Жүк көлігі". Мақсат-міндеттері. Балаларға жүк көлігінің үлгілерін қағаз бетіне орналастырып жапсыруды үйрету. **Дидактикалық ойын. "Көлік жүк тасымалдауда".** Мақсат-міндеттері. Геометриялық пішіндерді түсі мен көлеміне қарай ажырату біліктерін дамыту. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)** **«Дөңгелек, үшбұрыш, шаршыға ұқсайтын заттарды тап» дидактикалық**	Екі дегенім - елім. Үш дегенім - үміт, Төрт дегенім - түлік. Бес дегенім - берік, Алты дегенім - арық. Жеті дегенім - желім, Сегіз дегенім - сенім, Тоғыз дегенім - той, Он дегенім -ой, Онға дейін санап қой! **(сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Үй құрастыру". Мақсат-міндеттері. Балалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту және бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. **Керекті құрал-жабдықтар.** Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара	**"Автобус" қимылды ойын.** Балалар қатарға бір-бірден тұрады. Тәрбиеші автобус жүргізушісінің рөлінде болады. Қалған балалар жолаушылар болады. Тәрбиеші дыбыс берген кезде автобус жылжи бастайды. Ең әуелі, баяу қозғалады. Содан кейін жылдам және одан да жылдамырақ жүреді. Балалар жүрісті баяулатады. Жүргізуші автобусты тоқтатады. Ойын тағы жалғасады. **(дене шынықтыру)** **Дамытушылық ойын.** "Тыныс алуды реттеу". Мақсат-міндеттері. Балаларды сан ырғағына сәйкес тыныс алуға	таныстыра отырып, көлік түрлеріне байланысты көркем сөздердің мағынасын түсіндіру; көліктердің пайдалы және зиянды жақтарын ажыратып, сөзбен сипаттап айтуды үйрету	балаларға қиылған түрлі-түсті алманың суреттері беріледі. Балалар өздері таңдаған бір алманы құрастырып шығады. **(танымдық дағдылар)** **Вариативті компонент.** **Математика негіздері** "Аю циркте қандай өнер көрсетеді?" Мақсат-міндеттері. Балалармен 1-5-ке дейінгі сандарды қайталау; цилиндр және оның қасиеттерімен таныстыру; қоршаған ортадан цилиндр пішінді заттарды көре білуді үйрету.

	ойыны. Мақсат-міндеттері. Пішіндерді қайталау, түстерді қабылдауын және қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	карындаштар, сызбалар, ойыншық жүк тасымалдаушылар, құрылысқа керек ойыншық саймандар (балға, бұрауыш, кемпірауыз және тағы басқа). келісім. Педагог құрылысқа қатысатын мамандар жайлы балалармен алдын ала әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы, жүк тиеуші, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтік міндеттерін анықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады; өздеріне қажет киімдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына	жаттықтыру; балардың жүргенде дұрыс тыныстауын бекіту. Барысы. Педагог санау бойынша үйретіп өткізеді. Кейін жиі немесе сирек тыныс алу жаттығуларын (терең тыныстау) ұйымдастыруға болады. Тапсырманы орындау барысында белгілі сөздер мен өлеңдерді, әндерді айтқызып жаттықтыруға болады. **(дербес әрекет, дене шынықтыру)**		

		барады. Педагог ойынды сәулетші бастайтынын айтады. Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженер-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Педагог балармен бірге қорытынды жасайды: салынған үйдің сапасы жақсы болу үшін, құрылыс мамандарының ақылдасуы; жұмысты жоспарға сәйкес орындауы; үй тұрғызуда қауіпсіздік ережелерін қатаң			

		сақтауы. **(сөйлеуді дамыту)**			
Балалармен жеке жұмыс	**Жыл мезгілі туралы әңгіме.** Мақсат-міндеттері. Сұрақтарға толық жауап беруді үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын. "Затты сипаттамасынан таны".** Мақсат-міндеттер: зейінін, ойлау қабілетін, жылдамдығын дамытады. **(сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын. «Көлеңкесінен таны».** Мақсат-міндеттері. Суреттегі көлік түрлерін көлеңкесінен танып, сызық арқылы қосуды ұсынады. **(сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын. "Қандай көлік екенін тап".** Мақсат-міндеттері. Көлік түрлерін топтастыруды және атауын атауды дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Көліктер жүретін ұзын және қысқа жолдар". Мақсат-міндеттері. Балаларға заттардың ұзындығының қасиеттері жөнінде білім беру **"Қара да, қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, білімдерін бекіту.	**Дидактикалық ойын. «Шектес сандарды ата».** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойынға қызығушылықтарын арттыру, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын ережесі: бұл ойын үшін бірнеше бөліктен жасалған карточка болу керек. Торкөзге жазылған сандар, ал бір торкөзге сан жазылмайды. Балалар сол жоқ санды тауып алып атау керек. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(сөйлеуді дамыту)**

				Құралдары: геометриялық пішіндер жинақтамалары, шаршы пішінді парақтар. **(сөйлеуді дамыту** жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық	
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды үйрету; - өз бетінше жылдам және дұрыс киінуді (шешіне) әдетке айналдыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалау, киімді, аяқ-киімді таза ұстау; - көмек көрсетуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларға балабақша маңайында жүрген	**Автобустарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Қоғамдық көлік –	**Жеңіл көлікті бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Жеңіл көліктер	**Жүк автокөлігін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Жүргізуші	**Ересек балаларды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Ересек балаларды

	көлік үлгілерін бақылауды, барлығына ортақ бөлшектер мен белгілерді (салон, дөңгелектер, рөл, мотор, жүргізуші) айтқызу; түсін, бір-бірінен айырмашылықтарын табуға машықтандыру. **"Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл мәшине тағы басқа.	автобус туралы білімдерін кеңейту және тереңдету; жеке көлік (тасымалдайтын) оларды ажырата білу. Қоғамдық көлікте өздерін ұстау ережелерімен таныстыруды жалғастыру (үлкендерге орын беру, ақырын сөйлеу, жол ақысын төлеу). Жұмбақ. Жүргіздім бұл үйімді, Жүйткісе, жұрт сүйінді. Бар жолмен жұртты тасып жүр Жылдамдыққа басып жүр. (Автобус.) **Қимылды ойын. «Бос орын». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша (жүргізуші ойыншыға қолын тигізеді) ойын	жайлы біліп, оларды атап көрсету; жеңіл көліктердің қосалқы бөліктері жөнінде білімдерін кеңейту. Жүк мәшинесі мен жеңіл мәшинеңің айырмашылықтарын атап көрсету. Жұмбақтар. Арқасында алып жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус.) Табанында жолы бар, төбесінде қолы бар. (Трамвай.) **Қимылды ойын. «Такси». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі аяқты түзу ұстап, аяқтың ұшымен гимнастикалық шеңберді алып (обруч), қосақтасып жүгіру. Бір-бірін итермеу, ойын ережесін сақтау. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны.**	мамандығы туралы жалпы білімдерін қалыптастыру. Жүк мәшинесінің құрылысы туралы білімді бекіту (кузов, кабина және тағы басқа), олардың атауын білу; жеңіл автокөліктен ажыратудыүйрету. (сүт таситын мәшине, жүк таситын мәшине) Жұмбақ. Резеңке аяқты жануармын, Барлық жолдарды кезіп өтемін, Құрылыста іске жараймын, Жұмыстан мен қорықпаймын. (Мәшине) **Қимылды ойын. «Оқтау тартыс». Қазақ халқының ұлттық ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шағын	(мінез-құлықтары, ойындары), киімін бақылауды; киім түрлерін, оларды жеке атауды (бөрік, бөкебай, қолғап, етік, жылы шалбар және тағы басқа); киім және ауа райы арасындағы байланыс орнатуды үйрету. Ересек балалар арасында мейірімді қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Балдырған баламыз, Балдырған баламыз, Досты көп табамыз. Қашан да, қайда да. Достар бір-біріне Сенімді боламыз. Екі деген екі дос, Бірін-бірі қимайтын. Артық-кемді етпей сөз, Бірін-бірі сыйлайтын. **Қимылды ойын. «Ақ аюлар». (дене шынықтыру)** Ұжымдық тапсырмаларды

	Балаларға суреттер көрсетіледі: - Балалар, суретке қарайық. Балалар, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік: жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз, суда жүзсе - қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды екі топтарға бөлініп ойнауға болады. **Еңбек әрекеті:** алаңды тастардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге дағдыландыру. Тастар арнайы жерге немесе ыдысқа жиналады. Сол	ережелерін сақтап (шеңберді айналып жүгіреді) босатылған орынға тез отыруды үйрету. **"Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. балаларды бір бағытта жылжып секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолының бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар сызықтарды баспай, алға секіруді үйренеді. **Еңбек:** күркедегі жолды қардан тазалау. Тапсырма орындауда мақсаттылықты, күш-жігер салуға, ептілікке тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар. «Қардан**	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушісін мұқият тындай білуге, мықтылыққа, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын сүйеп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші: Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, орындарынан жылдам тұруы керек. Қайсы қарсыласын арқалап кетсе, сол шарт қояды.	топтарда бірігіп, келісе әрекет етуге (белгі бойынша арқанды және қарама-қарсы топтың балаларын өзіне тарту) үйрету. **"Кім жылдам?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Кедергілерді жойып, жан-жаққа жүгіру біліктіліктерін бекіту. **Еңбек:** әткеншектерді қардан тазалау. Балаларды күрекпен жұмыс істеуге үйрету (қарды шанаға тиеп, арнаулы орындарға апару). Еңбектің маңыздылығын түсіндіру. **Өз бетімен ойналатын ойындар:** әткеншек тебу. Мақсат-міндеттері.	орындауды үйрету, өзара достық қарым-қатынас қабілеттілігін қалыптастыру. **Еңбек:** сырғанау жолын әзірлеу. Ұжымдық тапсырмаларды орындау. Үлкендерге қолдарынан келген көмектерін беруге тәрбиелеу. Өз бетімен ойындар: ересек балалармен бірлескен ойындар Жүргізуші рөлін өзіне алуды қалыптастыру; белсенділікті, дербестікті тәрбиелеу. Балалардың бастамашылдығын ынталандыру. Ойынға жауапкершілікпен қарауға, тәртібін бұзбай ойнауға тәрбиелеу.

	тастарды бояп, қызықты құрылымдар жасауға болады. **"Тым-тырақай" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында санамақ сөздерінен кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін	**құрылыстар жасау».** Қарды жиып, оларды күрекпен нығыздап, қажетті пішін құрауды үйрету. Бірігіп ойнауға тәрбиелеу.	Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **Еңбек:** берілген жеке тапсырманы мұқият орындауды үйрету. Еңбекке дұрыс көзқарастары тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар: «Секіргішпен ойна».** Ұялшақ және өзіне сенімсіз балалардың өзгелермен бірлесіп ойнауларына қолайлы жағдай жасау.	Бірігіп жұмыс ітеу үшін балалардың шағын топтар құруын қолдау; біріккен қызметтегі тәртіп ережелерін орындауды үйрету.	

	балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі-үш бала ұсталып қалғаннан кейін, тәрбиеші "Бір, екі, үш!" деп санағанша, балалар шеңбер құрып тұра қалады. Ойын қайта басталады. **"Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжып секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолының бойына көлденең сызықтарды салып қою керек. Балалар сызықтарды баспай, алға секіруді үйренеді. **Өз бетімен еркін**				

	ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін ожинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Ойыншықтар туралы әндерді тыңдау. Аспаптармен таныстыру. **(музыка)** **Театраландырылған қойылым.** "Үйшік" ертегісі. Мақсат-міндеттері. Танымал ертегі мазмұнын балалардың естеріне түсіру, есте сақтау, ойлау, эмоционалды, ым-ишарамен түсінісу қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жадықтар. Киім-кешектер, "Үйшік" ертегісіне қатысатын кейіпкерлердің бетперделері. Барысы. Педагог балаларға "Үйшік" ертегісін мазмұндап береді. Балалар өз қалаулары бойынша ертегі кейіпкерлерін ойнайтын балаларды таңдап алады, кейіпкерлер сәйкес өз				

	костюмдерін киіп, тиісті орындарына барады. Басында автор сөздерін педагог өзі айтады, ал кейінгі бөлімдерде автор рөліне балалардың бірін ұсынуға болады. Қойылым соңында педагог кейіпкерлерді бөлек қатарға тұрғызады, көрермендерге қай бала, қай кейіпкердің рөлін ойнағанын таныстырады. Әртіс балалар көрермендерге құрмет білдіріп, бас иеді де, қошеметпен мақтауларға ие болады. Қойылым соңында педагог балалардан шығарманың осылай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды, кейіпкерлердің әрекетіне қысқаша талдау жасайды. **(көркем әдебиет)** Өнер бұрышында көлік түрлерін мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. Көлікке жол салу, гараж құрастыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Жол жүру ережелері», «Қауіпсіздік әліппесі» тақырыптарында әңгімелесу.	"Балаңызға ертегі оқисыз ба?" тақырыбында ата-аналарға сауалнама жүргізу.	Ата-аналарға кеңес беру. "Ішек ауруларының алдын алу».	"Балабақшадағы жетістіктеріміз" тақырыбында көрме ұйымдастыру.	«Баланың үйдегі және балабақшадағы тәртібі» тақырыбында ата-аналар жиналысын өткізу.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	14.11-.18.11. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Ата-аналар мен балалардың бірлескен демалысын қалай түрлендіруге болады?" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Ұйымдастырылған іс-әрекетіне дайындық". Мақсат-міндеттері. Кезекшінің міндеттерін өз бетінше және адал орындау, тәрбиеші дайындаған материалдар мен оқу құралдарын үстелдерге қою, қажітіне қарай оларды сабақтан кейін орындарына жинау.	"Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау". Мақсат-міндеттері. Өсімдіктерді таза ұстау әдістері туралы бұрын алған білімдерін нақтылау, балалардың сыртқы түріне, құрылымына назар аудара отырып, өсімдіктен шаңды кетіру әдісін таңдауды үйрету.	"Кітап бұрышындағы еңбек". (кітаптарды қалпына келтіру) Мақсат-міндеттері. Балаларға жөндеуді қажет ететін кітаптарды таңдауды, оларды мұқият желімдеуді үйрету (желім мен қайшыны дұрыс пайдалану, майлықтарды пайдалану). Кітаптарға ұқыпты қарауды, жұмыс істеуді үйрету, тәртіп сақтауға тәрбиелеу.	"Орындықтарды жуу". Мақсат-міндеттері. Балаларға тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, бөлмедегі орындықтарды таза ұстауды үйрету, оларды дымқыл шүберекпен сүртіп; орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау қабілетін қалыптастыру. Ересектерге көмектесуге деген ынтасын, олардың жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу.	"Біз орындықтарды орнына орналастырамыз". Мақсат-міндеттері. Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырманы жылдам және мұқият орындау.
	Заттармен ойындар. Мақсат-міндеттері. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Заттармен өз бетінше ойнауды, құрдастарын ойынға тартуды, әр баланың бастамасы мен	**Дидактикалық ойын.** «Зат неге ұқсайды?» Мақсат-міндеттері. Балаларға бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айтуды	**"Көліктерді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жылдам ойлануға тәрбиелеу. Ойынның барысы: балаларға қиылған әртүрлі көліктердің	**"Қажетті киімді алыңыз".** Дидактикалық тапсырма: балаларға қысқы, күзгі және жазғы киімдерді ажыратуды үйрету. Зейін, есте сақтау және логикалық ойлауды тәрбиелеу.	**"Зымыранды жинайық".** Дидактикалық тапсырма: балаларды жеке бөліктерден бүкіл тақырыпты құрастыруды үйрету. Дизайн

	ұйымдастырушылық қабілеттерін дамытуды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	дайын суреттері беріледі. Педагог бір көліктің суретін көрсетеді, балалар қандай көлік екенін табады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	Ойын ережелері: қуыршаққа дұрыс киім таңдаңыз. Ойын әрекеті: қуыршаққа қажетті киімді табу. Дидактикалық материал: бала саны бойынша қуыршақтар мен қуыршақ киімдерінің кескіндері. Қысқы және жазғы пейзаж суреттері. Ойын барысы. Балалардың алдындағы үстелде қуыршақтар, қысқы және жазғы киімдер бейнеленген. Педагог жазғы және қысқы мезгілдердің суретін кезекпен көрсетеді. Балалар қуыршақтарға сәйкес киім кию керек. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	қабілеттерін дамыту. Зейін, есте сақтау және логикалық ойлауды тәрбиелеу. Ойын ережелері: зымыран бөлшектерін дұрыс таңдаңдар, бүктеңдер. Ойын әрекеті: зымыранның жеке бөліктерінің қажетті орнын табу. Дизайнды тек сызба немесе үлгі бойынша орындау. Дидактикалық материал: үлгілер, зымыранның сызбалары. Әр балаға дизайнер. Ойын барысы. Балалар дизайнерден зымыранды үлгі бойынша жинайды. Педагог балаларға бұл үлгі, зымыранның сызбасы екенін

					айтады. - Біз сізбен бірге конструктор боламыз. Дизайнерлер сызбаларын қарап, содан кейін зымыран жасайды. **(танымдық және шығармашылық, зияткерлік дағдылар)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай доптармен)** 1. Бастапқы қалып: дене тік, доп оң қолдарында 1-2 балалар қолдарын жандарына созады, жоғары көтереді, допты сол қолдарына салады. 3-4 қолдарын төмен түсіріп, бастапқы қалыпқа келу (жаттығу сол қолымен орындалады), 5-6 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, доп оң қолдарында. 1-2 оң аяқты көтеріп, бүгілген оң аяқтың астынан допты сол қолға салады. 3-4 Бастапқы қалыпқа келу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, доп оң қолдарында 1 отыру, қолдарын алдына созып, допты сол қолдарына салу. 2 Бастапқы қалыпқа келу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: тізені бүгіп, өкшемен отыру, доп оң қолдарында. 1-3 допты өзінен оң жаққа түзу домалату. 4 допты алу, тіктелу, допты сол қолға салу (дәл осы жаттығу сол жаққа 5 рет қайталанады). 5. Бастапқы қалып: жерге отыру, аяқты бірге түзу қою, доп аяқ жақта, қолдарымен артқа қарай жер тіреу. 1-2 аяқты түзу жоғары көтеру, допты домалату және ұстап алу, 3-4 Бастапқы қалып: жаттығу орташа қарқынмен орындалады (жаттығу 5 рет қайталанады). 6. Бастапқы қалып: дене тік, допты екі қолмен төменде ұстау; допты лақтыру және ұстап алу (жаттығу 5 рет қайталанады). 7. Бастапқы қалып: дене тік, доп оң қолдарында. Оң және сол аяқтарымен айнала оңға, солға педагогтің 1-8 дейін				

	санау және секіру. **(дене шынықтыру, дербес әрекет, мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Таңғы ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Х. Ерғалиев, М. Әлімбаев (орыс тілінен аударма) "Мөлдір су". Мөлдір су, мөлдір су! Сен менің бетім жу. Отты көзім ойнасын, Екі бетім жайнасын. Күлкі кетпей ернімнен, Тісім тастан таймасын!				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жабайы табиғат әлемімен таныстыру. Суретке қарап әңгімелесу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	Жабайы аңдар туралы әңгімелесу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	Аңдардың қысқа дайындығы туралы суретке қарап әңгімелесу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	Аңдар туралы мақал-мәтелдер жаттау. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Жабайы табиғат туралы пысықтау. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Бір жанымен, шапшаң қадаммен жүру". Мақсат-міндеттері. Балаларды сапта бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін	**Қазақ тілі** "Жабайы аңдар және балалары. Жылдам-баяу". Мақсат-міндеттері. Балалардың жабайы аңдар туралы түсініктерін кеңейту; жабайы аңдардың балаларының атауларымен таныстыру; "жылдам	**Дене шынықтыру** "Аңдардың жүрістеріне еліктейік". Мақсат-міндеттері. Балаларды педагогтің нұсқаулары бойынша жүгіруге үйрету. **"Ұстап ал" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Белгілі бір	**Музыка** "Аңдардан нені үйренеміз?" Мақсат-міндеттері. Балалардың кірпі туралы әнге қызығушылығын арттыру; әннің сөздік мағынасын эмоционалды қабылдай білуді үйрету. **"Әнді орналастыру" музыкалық-дидактикалық ойын.**	**Дене шынықтыру** "Ойын жүргізуші". Мақсат-міндеттері. Балаларға бір орында оңға және солға бұрылып секіруді; допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алуды (қатарынан 3–4 рет) үйрету. **"Ұстап ал"**

	шашырап жүру мен жүгіруді үйрету. **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін шашырап жүру мен жүгіруді дағдыландыру. **(дене шынықтыру)**	- баяу" қимыл-әрекеті жайлы түсініктерін қалыптастыру; ормандағы жабайы аңдардың тіршілігі жайлы білімдерін бекіту. **Көлеңкелі театр негізінде сәйкестендіруге арналған сөздік жаттығу "Жабайы аңдар".** Мақсат-міндеттері. Жабайы аңдардың көлеңкелерін тауып, дұрыс атауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Музыка** "Кірпі". Мақсат-міндеттері. Балалардың кірпі туралы әнге қызығушылығын арттыру; әннің сөздік мағынасын эмоционалды қабылдай білуге үйрету.	қарқынмен және ырғақпен секіруге дағдыландыру. **(дене шынықтыру)**	Мақсат-міндеттері. Әуенді тыңдау арқылы әннің атауын табу. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**	**қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Белгілі бір қарқынмен және ырғақпен секіруге дағдыландыру.

		Дидактикалық ойын. "Музыкалық сағат". Мақсат-міндеттері. Әуенді тыңдау арқылы әннің атауын табу.			
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Алғашқы түскен қарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Бақылап қорытынды жасау; күшті аяздардың болмағанынан алғашқы қар ақ болады, ол тез ериді. Қысқы табиғаттың әдемілігіне сүйсінуге тәрбиелеу. Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге. Бірақ ешкім жемейді,	**Жансыз табиғаттағы құбылыстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Кемпірқосақ туралы айту арқылы балалардың қызығушылығын дамытуды жалғастыру. **Экологиялық міндет:** өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі жаңбырдың маңызы туралы айту,	**Бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларға бұлттарды бақылауға қызықтыру және аспанға қарап ауа райының қандай екенін білуді үйрету. **Экологиялық міндет:** жансыз табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру. Түзету тапсырмасы: берілген сөздермен	**Бұлттарды бақылау. (жаңбыр қалай пайда болады). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларға табиғаттағы су айналымы туралы түсінік беру; қорытынды жасауды үйрену. **Экологиялық міндет:** таза ауа барлық тіршілік иелерінің өмір сүруі үшін өте маңызды. Түзету міндеті: "Бұлтты тарат" сөйлеу кезінде дұрыс тыныс алуын дамыту. Сұрақтар:	**Бұлттарды бақылау. (бұршақ қалай пайда болады) (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды аспаннан бұршақ жаууы құбылысымен таныстыруды жалғастыру. Бұршақ қалай пайда болатынын айту: бұлттарға өте ыстық жерден қуатты жылы ауа ағыны әкелінеді. Мұндай реактивті реакция ылғалдың

	Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар.) **Қимылды ойыны. «Сұр қоян жуынды». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Мәтінмен сәйкес қозғалысты орындай білуді бекіту. Алаңда бір-біріне соқтықпай орын ауыстыру дағдыларын дамыту. **"Табиғат құбылыстарын ажырату, олардың қасиеттерін ата" дидактикалық ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Қасиетіне қарай қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады. Ойын барысы.	табиғатқа сүйіспеншілікті дамыту. **Көркемсөз.** М. Әлімбаев «Жаңбыр». Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Көкте қызыл-жасылды Кемпірқосақ асылды. Құлпырғаны қызық-ақ Жеті түрлі бояумен. Бір кесегін үзіп ап, Үйіме әкеп қояр ма ем. **Табиғат құбылыстарын болжау.** Ыстық жел соқса, жаңбыр жауады. Торғайлар топтасып ұшса, күн ашық болады. Тәжірибе: топырақ салынған бар-екі ыдыс дайындау, сумен суару және	сөйлемдер құру (аспан, бұлт, қалқымалы және тағы басқа) Сұрақтар: - Бүгін ауа райы қандай? Бүгін аспан қандай? Сен аспаннан не көріп тұрсың? Бұлттар қандай болып көрінеді? Бұлттар бір орында тұр ма? Жел бұлттарға қалай әсер етеді? Бұлттар көшіп бара ма? Бұлттар аспанда қалқып жүр ме? Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауды, оған жануарлар мен өсімдіктер әлемінен ұқсастықтарды табуға қызықтыру. Балалардың айтқан сөздері және бейнелі сөздері үшін мақтау. **Көркемсөз** Ақсың, сұрсың қарасың, Қалқып қайда	- Жаңбырдан кейін шалшық қайда жоғалады? Суға не болады? Бұлт қайдан пайда болады? Егер балаларға жауап беру қиын болса, онда өзендердегі, теңіздердегі, шалшықтардағы және басқалардағы судың булануынан ауада әрдайым су буы болатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны көрмейтінімізді айтыңыз. Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады. Олар кішкентай су тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауыр болып жерге түседі - жаңбыр жауады. **Көркемсөз (сөйлеуді дамыту)** Күзгі көк бұлт мен болам, Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын, Қаласам қазір сендерге, Жаңбыр болып жауамын. **"Қу түлкі" қимыл-**	тамшыларын алады және алып кетеді. Биікте тамшылар қатып жерге асығады, ал ауа ағыны қайта лақтырылады. Бұл мұз бөліктері ауырлап, ауа ағыны ұстай алмайтындай етіп жалғасады, олар еріп, жерге мұз бұршақтары сияқты шашылып үлгермейді. Бұршақ - табиғи апат, ол егіндер мен өсімдіктерді құртады. **Экологиялық міндет:** судың әртүрлі күйлері туралы түсініктерді нақтылау. **Көркемсөз** Ақсың, сұрсың қарасың, Қалқып қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін Өссін гүлдер, көп егін.

	Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсету, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек. **Еңбек:** «Бөлме өсімдіктерін күту». Мақсат-міндеттері. Тәрбиешінің басқаруымен балалар оранжереяларда, қысқы бақтарда пайдалы еңбекпен айналыса алады. Бөлме өсімдіктерін күтуге тәрбиелеу: қажетіне қарай суару, гүлсауыттағы шартты белгіге қарау, жапырақтарды дұрыс сүрту. **Өз бетімен ойындар:** шашақтармен ойын. Мақсат-міндеттері.	бақылау. Ауа көпіршіктері пайда болады, ол өсімдіктердің өсуіне септігін тигізеді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** Қорытынды: топырақты қопсыту керек. **Экологиялық ойын. "Өсіру".** Топырақта өсетін өсімдік түрін алып келу. **"Кемпірқосақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір-бірін итермей жүгіруге тәрбиелеу; қауіпсіздікті сақтауды түсіндіру**. (дене шынықтыру)** **Еңбек:** гүл отырғызуға ыдыс дайындау (жерді қазу, топырақты дайындау).	барасың? Жерге нөсер төгілсін, Өссін гүлдер, көп егін. Гүл-гүл жайнап өсер көп, Нөсерлетсең нөсерлет. **Жұмбақ** Көз жасты – жылауық, Келе жатыр бір алып. Жабырқаса жылайды, Жадыраса тарайды. (Бұлт.) **"Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып	**қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойын шарттарына сай ойнай білуі, “Мен - түлкі!” белгісі бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлілікке тәрбиелеу. Балалар кішкентай шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші (педагог) балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы ақырын түртіп қалады. Педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ойыншы балалар жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған қу түлкі:"Мен	Гүл, гүл жайнап өсер көп Нөсерлетсең нөсерлет. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойынды әділ ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" санамақ арқылы тағайындайды. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны

	Таза ауада ойын ойнау. Өзіне қызық ойындарға қатысуға ынталандыру.	Мақсат-міндеттері. Балаларды жер өңдеу жұмыстарымен таныстырып, еңбек дағдыларын жетілдіру. **"Көк ту" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына	жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппатарын дамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер	мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар "қу түлкіден" жан-жаққа қашып құтылуы керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. **Еңбек:** алаңды тазарту ұжымдық еңбегі. Мақсат-міндеттері. Жалпы жұмысқа қатысу, жұмысты соңына дейін жеткізуге баулу. **Қозғалыстарды дамыту жыттығулары:** жүгіріп келіп ұзындыққа секіру (кемінде 1м). Мақсат-міндеттері. Ұшу ауқымын дамыту. Далаға шығарылатын материалмен ойын ойнау.	бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасап жүріп сөздерді айтады: Мысығымыз момақан, Жүреді аулада аңдамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарын төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болуы керек, қолды біресе жоғары

		қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Балалар өз туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. Далаға шығарылатын материалмен ойын ойнау.	ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Еңбек:** балалармен бірге гүлзарда өскен гүлдерді тексеру; сынған сабақтарын бұтақтарын жинау. Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Еркін ойын. "Күн мен жаңбыр". (танымдық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Балалардың шығармашылығын, кеңістікті бағдарлауын, қимыл жылдамдығын,		көтеріп, біресе төмен түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұру өте маңызды. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады. Тышқан мен мысықтың диалогін қосуға болады. Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шық-шық! Мысық: - Мияу! Кім-ай, мынау

			зейінін дамыту. Ойын барысы. Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуалайжы, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші "Жаңбыр жауды!" дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Бұнда жерден жоғары тұрған құрылғылардың үстіне шығып кету туралы келісуге болады (мысалы, бөренелер, орындықтар, сатылар). Тәрбиеші "Күн шықты!" дегенде балалар қайта алаңға шығып ойындарын жалғастыра береді. Бұнда келісілген негізгі қимылдың бірін орындап жүруге болады (мысалы, тек қана секіру, арқамен теріс қарап жүгіру		"шиық-шиық" - демей, "Шық-шық!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. **Еңбек:** гүлзарларды суару. Мақсат-міндеттері. Ересектерге көмек көрсетуге; өсімдіктерге қамқорлық жасауға үйрету. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжып, екі аяқпен, бағытты өзгертіп секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолының бойына әрқалай орналасқан шақпақтар немесе шеңберлер салынады (немесе шеңберлер төселінеді). Күрделенуі: 1) сызықтардан жылдам

			және тағы басқа) Далаға шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар.		секіруге шақыру. Далаға шығарылатын материалмен ойын ойнау.
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** "Мөлдір су". Х. Ерғалиев, М. Әлімбаев (орыс тілінен аударма) Мөлдір су, мөлдір су! Сен менің бетім жу. Отты көзім ойнасын, Екі бетім жайнасын. Күлкі кетпей ернімнен, Тісім тастан таймасын!				
Күндізгі ұйқы	«Арыстан мен түлкі» ертегісін оқып беріп, барлық баланы ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Балаларды ақырын сипап ояту. Шашты тарау дененің сауығуына ықпал етеді. Содан кейін толық жуыну: қолдар шынтаққа дейін, бет, құлақ, мойын. Майтабанның алдын алуға арналған жаттығулар, денені тік ұстауға тәрбиелеу. Жаяу жүру: қабырғалы жол балалардың аяқтарын жақсы уқалайды, аяқтың бұлшықеттерін нығайтады, денені тұтастай қорғайды. **Көркемсөз** Түскі ұйқы уақыты, Төсегіме жатамын. Ақ көрпемді жамылып Тәтті ұйқыға батамын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Балаларға ауызды жауып жеуді, асты дыбыссыз шайнауды үйретуді жалғастыру. Асты ұқыпты, таза жеу. **(мәдени-**				

	гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз) Дастарқанның басында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іш! Денене көп жина күш.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Алманы тапқан қоян". Мақсат-міндеттері. Балаларды күзгі алма ағашының жанындағы қоянның бейнесін салу техникасына үйрету; "Алма" қазақ ертегісінің сюжетін пысықтау; қарындашпен қағаздың бір жағына қоянның денесін трафарет арқылы құрастырып, екінші жағына, өз қалаулары бойынша алманы не сәбізді, басқа да жеуге жарамды қоректі салуды дағдыландыру. **Сюжеттік**	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Зообақ тұрғындары туралы жұмбақ жасыру жаттығулары". Мақсат-міндеттері. Балаларды көркемсөздің жұмбақ формасымен таныстыру, жұмбақтың тақпақтан негізгі айырмашылығын түсіндіру; ортақ қасиеті бар заттардың жалпылауыш сөзбен аталатыны туралы түсініктерін бекіту. **Үстел үсті ойындары «Бұл қай кезде болады?»** Мақсат-міндеттері.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Түлкі деген қу болар". Мақсат-міндеттері. Балаларға қағазды бұру арқылы конус жасап, оригами әдісі бойынша түлкінің басын құрастыруға, желім арқылы түлкінің басы мен денесін жапсыруды үйрету. **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Хайуанаттар бағы". Мақсат-міндеттері. Балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, хайуанаттар бағында қызмет атқаратын ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар	**Вариативтік Компонент:** **Тақырыбы**:Егінші Қоян. Мақсат-міндеттері**:** Ертегі мазмұнын толық білуге үйрету. Балалардың тілін, Ой –қиялын, сөзлік қорын дамыту. Достық қарым қатынасқа, тәрбиелеу**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Қояндар отбасы қысқа дайындалады". Мақсат-міндеттері. Балаларды заттардың саны кем болған топқа, бірін қосып, үстемелеу немесе артық топтан бір затты алып тастау сияқты теңдікті орнату тәсіліне үйрету. .)	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Батпан құйрық". Мақсат-міндеттері. Балаларды «Батпан құйрық» ертегісінің мазмұнымен таныстыру және ертегі кейіпкерлерінің сөздерін мұқият тыңдай отырып, қайталауды үйрету. **Дидактикалық ойын. "Батпан құйрық қай жануардың құйрығы?"** Мақсат-міндеттері. Жануарлардың дене мүшелерін тауып, дұрыс атауды үйрету. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** **Мүсіндеуден ойын-**

	ойыншықтармен ойындар: Ертегіні оқу; үстел театры және тағы басқа. Мысалы: үстел театры «Үйшік» орыс халқының ертегісін сахналау. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **Қимылды ойын. "Аңшылар мен қояндар".** Мақсат-міндеттері. Балалардың қоян болып секіріп, "аңшыдан" қорғана білуін үйрету. Ойын барысы. Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда екі аяқты қосып алдыға секіріп	Балалардың жыл мезгілдері, оларға тән белгілер туралы білімдерін бекіту; мәнерлеп сөйлеуді, зейінді, тапқырлықты, шыдамдылықты дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Цирк".** Мақсат-міндеттері. Балалардың циркте жұмыс жасайтын өнерпаздар (сайқымазақ, гимнасшы, сиқыршы, жонглер, аңдарды жаттықтырушы) туралы түсініктерін қалыптастыру; цирк әртістерінің жұмысын түсіндіру; еңбексүйгіштікке, төзімділікке, әдептілікке, саламатты өмір салтын ұстануға	бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші жайлы түсініктерін, бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай қызмет атқаратынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Хайуанаттар бағы қызметкерлеріне қажет құралдар мен бұйымдар; алғашқы медициналық көмек сөмкесі; ойыншық аңдар мен құстар; ойыншықтарға арналған тор пішіндер. Барысы. Педагог ойын алдында балалармен		**жаттығу** "Аю бауырсақпен кездесті". Мақсат-міндеттері. Балаларды ертегілерден қарапайым сюжетті бейнелеуге ынталандыру; алақан арасына салып домалақтау тәсілін үйрету. **Дидактикалық ойын. "Ненің басы , ненің құйрығы?".** Мақсат-міндеттері. Суреттен жабайы жануарларды тауып, атай білу іскерліктерін жетілдіру. **Вариативті компонент. Құрастыру** "Зәулім сарай". Мақсат-міндеттері. Балаларға құрамында текше, білеу, кірпіш, призма, арка, цилиндр бар

	жүреді. Тәрбиеші: «Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(дене шынықтыру)**	тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Ойыншық құралдар мен модельдер, циркте жұмыс істейтін әртістерге қажет (доптар, ойыншық аңдар, бас киімдер, таяқтар, спорттық киімдер үлгісі, гимнастикалық сылдырмақтар, костюмдер). Барысы. Ұйымдастырылған іс-әрекеттің басында педагог балалармен бірге цирктің (сурет) алатын орны, онда жұмыс істейтін әртістер жайлы әңгімелеседі; әр әртіспен мамандар қандай құралдарды пайдалатынын, олардың жұмыстары қаншалықты қиын екенін түсіндіреді. Балалар циркте	бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттерді қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнежазба көрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші сияқты мамандардың қызметінің маңызы, олар қолданатын құралдар жайлы талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс істейтін қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып орындарына барады.		құрылыс материалдар жинағынан зәулім сарайды құрастыруды үйрету; балалардың құрылыс материалдарымен жұмыс істеу іскерліктерін жетілдіру; викторина ойыны арқылы балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. **Дидактикалық ойын. «Берілген дыбысқа келетін сөзді ата».** Шарты: ойынды педагог бастап, балаларға бір сөзді айтады, сол сөз қандай дыбыспен аяқталса, ойынды жалғастырушы бала сол дыбыстан басталатын жаңа сөз айтуы тиіс. Ойын осылай жалғасын табады.

		жұмыс істейтін әртістерге: сайқымазақтар, гимнасшылар, сиқыршылар, жонглерлер, аңдарды жаттықтырушыларға болып бөлінеді, топтасып, белгілі тапсырмаларды орындайды. Педагог цирк қойылымдары жайлы хабарлайды да, қалған балаларды орындықтарға жайғасуға шақырады. Әр орындаушы өзінің шығуын үлкен құрметпен хабарлайды және өзін қолдап, қошемет көрсетуді сұрайды. Балаларға қойылым соңында әртістер көрермендерге бас иітіндерін, ал көрермендер қол шапалақтап, мақтайтынын айтып қою қажет. Педагог ойын барысын өзі	Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қарап, өз көмектерін көрсетеді. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершілікті сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**		Мысалы: шырша - алма - апорт - трактор - .... **(сөйлеуді дамыту)**

		түзетеді, балалар әрекетінің белсенділігін арттыру үшін қосымша сұрақтар қояды. Соңында педагог балармен бірге қорытынды жасайды: әртістің шеберлігі мен тынымсыз еңбегінің арқасында цирк қойылымдары әсерлі және қызықты болады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**			
Балалармен жеке жұмыс	**Дидактикалық ойын. «Артығын тап».** Әрбір балаға карточкалар ұсынады. Карточкадағы суреттен артық суретті тауып, мағынасын түсіндіруін сұрайды. Карточкада не бейнеленгенін атап,	**«Суреттерді орналастыр».** Мақсат-міндеттері. Заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: тор көз салынған қағаз	**«Көзіңді жұмып, қолыңмен анықта».** Мақсат-міндеттері: ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, үлкен - кіші ұғымдарын бекіту. Ойынның құрал-жабдықтары: қарындаштар, таяқшалар. Ойынның мазмұны: балалар сипап сезу арқылы заттың ұзын	**Қоршаған ортамен танысу** "Мыршай". Мақсат-міндеттері. Балаларға түлкі туралы түсінік бере отырып, түлкінің сыртқы түрі мен тіршілігі туралы білімдерін кеңейту. **"Қай жануардың құйрығы екенін таба аласың ба?" дидактикалық ойыны.**	**«Оң және сол».** Мақсат-міндеттері. Үлкен және кішкентай заттарды ажыратуды жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: үлкендігі әртүрлі ойыншықтар. Ойынның мазмұны: бір баланы ортаға шақырып, оң қолына

	артығын қарындашпен сызады. Мысалы, мұнда қар артық, қар қыста ғана болады.	беттері, әртүрлі суреттер. Ойынның мазмұны: балалар берілген суреттерді әр бағанға, әр жолға олардың бірі ғана келетіндей етіп, шаршы торкөздерге орналастырады.	немесе қысқалығын анықтайды. Ұзындығы әртүрлі қарындаштар алынады. Жүргізуші бір баланы шақырып, оған «көзіңді жұм да, қарындаштың ұзын-қысқалығын анықта» деген тапсырма береді.	Мақсат-міндеттері. Балалардың қабылдау, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту, түстерді, көлемді дұрыс ажыратуға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері) Сюжеттік-рөлді ойын.** "Табиғи қорық". жайлы түсініктерін бекіту; орман қызметкерлері орманды, ондағы тіршілік ететін аңдарды қорғауда қандай рөл атқаратынын анықтау; еңбексүйгіштікке, аңдарға қамқорлық Мақсат-міндеттері. Балаларға табиғи қорықтар туралы түсінік беру, "Қызыл кітап", қорықта қызмет ететін орманшы, аңшы, ағаш кесуші, ветеринар дәрігер жайлы түсініктерін	үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты ал деп тапсырма береді. Ойын осылай жалғаса береді.
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды үйрету; - өз бетінше жылдам және дұрыс киінуді (шешіне) әдетке айналдыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіп сақтауға				

	тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалау, киімді, аяқ-киімді таза ұстау; - көмек көрсетуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	**Алғашқы түскен қарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Бақылап қорытынды жасау; күшті аяздардың болмағанынан алғашқы қар ақ болады, ол тез ериді. Қысқы табиғаттың әдемілігіне сүйсінуге тәрбиелеу. Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге. Бірақ ешкім жемейді, Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар.) **Қимылды ойыны. «Сұр қоян жуынды». (дене шынықтыру)**	**Жансыз табиғаттағы құбылыстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркемсөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Кемпірқосақ туралы айту арқылы балалардың қызығушылығын дамытуды жалғастыру. **Экологиялық міндет:** өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі жаңбырдың маңызы туралы айту, табиғатқа сүйіспеншілікті дамыту. **Көркемсөз** М. Әлімбаев «Жаңбыр».	**Бұлттарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркемсөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бұлттарды байқауға баулу және ауа райын аспан күйімен анықтауға дағдыландыру. **Экологиялық міндет:** жансыз табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру. Түзету тапсырмасы: берілген сөздермен сөйлемдер құру (аспан, бұлт, қалқымалы және т.б.) Сұрақтар: - Бүгін ауа-райы қандай? Бүгін аспан қандай? Сіз аспанда	**Бұлттарды бақылауды жалғастыру. (жаңбыр қалай пайда болады). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** "Бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркемсөз, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттері. Балаларға бұлттарды бақылауға қызықтыру және аспанға қарап ауа райының қандай екенін білуді үйрету. Экологиялық міндет: жансыз табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру. Түзету тапсырмасы: берілген сөздермен сөйлемдер құру (аспан, бұлт, қалқымалы және тағы басқа) Сұрақтар: - Бүгін ауа райы қандай?	**Бұлттарды бақылау. (бұршақ қалай пайда болады) (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды аспаннан бұршақ жаууы құбылысымен таныстыруды жалғастыру. Бұршақ қалай пайда болатынын айту: бұлттарға өте ыстық жерден қуатты жылы ауа ағыны әкелінеді. Мұндай реактивті реакция ылғалдың тамшыларын алады және алып кетеді. Биікте тамшылар қатып жерге асығады, ал ауа ағыны қайта лақтырылады. Бұл

	Мақсат-міндеттері. Мәтінмен сәйкес қозғалысты орындай білуді бекіту. Алаңда бір-біріне соқтықпай орын ауыстыру дағдыларын дамыту. **"Табиғат құбылыстарын ажырату, олардың қасиеттерін ата" дидактикалық ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Қасиетіне қарай қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады. Ойын барысы. Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсету, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау	Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Көкте қызыл-жасылды Кемпірқосақ асылды. Құлпырғаны қызық-ақ Жеті түрлі бояумен. Бір кесегңн үзіп ап, Үйіме әкеп қояр ма ем. **Табиғат құбылыстарын болжау.** Ыстық жел соқса, аспаннан жаңбыр жауады. Торғайлар топтасып ұшса, күн ашық болады. Тәжірибе: топырақ салынған бір-екі ыдыс дайындау, сумен суару және бақылау. Ауа көпіршіктері пайда болады, ол өсімдіктердің өсуіне септігін тигізеді.	не көресіз? Бұлттар қандай болып көрінеді? Бұлттар қозғалмады ма немесе қозғалады ма? Жел бұлттарға не істейді? Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауға, оған жануарлар мен өсімдіктер әлемінде ұқсастықтар табуға шақырыңыз. Балалардың сөздерін және бейнелі сөздерін мадақтаңыз. **Көркем сөз** Ақсың, сұрсың қарасың, Қалқып қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін, Өссін гүлдер, көп егін. Гүл, гүл жайнап өсер көп, Нөсерлетсең нөсерлет. **Жұмбақ** Көз жасты – жылауық,	Бүгін аспан қандай? Сен аспаннан не көріп тұрсың? Бұлттар қандай болып көрінеді? Бұлттар бір орында тұр ма? Жел бұлттарға қалай әсер етеді? Бұлттар көшіп бара ма? Бұлттар аспанда қалқып жүр ме? Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауды, оған жануарлар мен өсімдіктер әлемінен ұқсастықтарды табуға қызықтыру. Балалардың айтқан сөздері және бейнелі сөздері үшін мақтау. **Көркем сөз (сөйлеуді дамыту)** Күзгі көк бұлт мен болам, Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын, Қаласам қазір сендерге, Жаңбыр болып жауамын. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойын шарттарына сай ойнай	мұз бөліктері ауырлап, ауа ағыны ұстай алмайтындай етіп жалғасады, олар еріп, жерге мұз бұршақтары сияқты шашылып үлгермейді. Бұршақ - табиғи апат, ол егіндер мен өсімдіктерді құртады. **Экологиялық міндет:** судың әртүрлі күйлері туралы түсініктерді нақтылау. **Көркемсөз** Ақсың, сұрсың қарасың, Қалқып қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін Өссін гүлдер, көп егін. Гүл, гүл жайнап өсер көп Нөсерлетсең нөсерлет. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.**

	барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек. **Еңбек:** «Бөлме өсімдіктерін күту». Мақсат-міндеттері. Тәрбиешінің басқаруымен балалар оранжереяларда, қысқы бақтарда пайдалы еңбекпен айналыса алады. Бөлме өсімдіктерін күтуге тәрбиелеу: қажетіне қарай суару, гүлсауыттағы шартты белгіге қарау, жапырақтарды дұрыс сүрту. **Өз бетімен ойындар:** шашақтармен ойын. Мақсат-міндеттері. Таза ауада ойын ойнау. Өзіне қызық ойындарға қатысуға ынталандыру.	Қорытынды: топырақты қопсыту керек. **Экологиялық ойын. "Өсіру".** Топырақта өсетін өсімдік түрін алып келу. **"Кемпірқосақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға бір-бірін итермей жүгіруді жетілдіру; қауіпсіздікті сақтауды түсіндіру. **Еңбек:** гүл отырғызуға ыдыс дайындау (жерді қазу, топырақты дайындау). Мақсат-міндеттері. Балаларды жер өңдеу жұмыстарымен таныстырып, еңбек дағдыларын жетілдіру. **"Көк ту" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері.	Келе жатыр бір алып. Жабырқаса жылайды, Жадыраса тарайды. (Бұлт) **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппатарын дамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті	білу, “Мен - түлкі!” белгісі бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы ақырын түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу	Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойынды әділ ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" санамақ арқылы тағайындайды. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасап жүріп сөздерді айтады: Мысығымыз момақан, Жүреді аулада

		Достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Балалар	қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылдып	керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. **Еңбек:** алаңды тазарту. Мақсат-міндеттері. Жалпы жұмысқа қатысу, жұмысты соңына дейін жеткізуге баулу. **Қозғалыстарды дамыту жыттығулары:** жүгірумен ұзындыққа секіру (кемінде 1м). Мақсат-міндеттері. Ұшу ауқымын дамыту. Далаға шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар.	аңдамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарын төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болуы керек, қолды біресе жоғары көтеріп, біресе төмен түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұру өте маңызды. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді

		туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. Далаға шығарылатын материалмен ойын ойнау.	жатқанын бақылайды. **Еңбек:** балалармен бірге гүлдарда өскен гүлдерді тексеру; сынған сабақ, бұтақтарды жинау, майысқандарын көтеру. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Еркін ойын: "Күн мен жаңбыр". (танымдық дағдылар)** Мақсат-міндеттер: балалардың шығармашылығын, кеңістіктегі бағдарын, жылдамдығын, зейінін дамыту. Ойын барысы. Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді.т.б. Тәрбиеші "Жаңбыр		ауыстыруға болады. Тышқан мен мысықтың диалогін қосуға болады. Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шық-шық! Мысық: - Мияу! Кім-ай, мынау "шиық-шиық" - демей, "Шық-шық!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. **Еңбек:** гүлзарларды

			жауды!" дегенде, балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Бұнда жерден жоғары тұрған құрылғылардың үстіне шығып кету туралы келісуге болады (мысалы, бөренелер, орындықтар, сатылар). Тәрбиеші "Күн шықты!" дегенде, балалар қайта алаңға шығып ойындарын жалғастыра береді. Бұнда келісілген негізгі қимылдың бірін орындап жүруге болады (мысалы, тек қана секіру, тек артпен жүгіру, т.б.) Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар.		суару. Мақсат-міндеттері. Ересектерге көмек көрсетуге; өсімдіктерге қамқорлық жасауға үйрету. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжып, екі аяқпен, бағытты өзгертіп секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолының бойына әрқалай орналасқан шақпақтар немесе шеңберлер салынады (немесе шеңберлер төселінеді). Күрделенуі: 1) сызықтардан жылдам секіруге шақыру. Далаға шығарылатын материалмен ойын ойнау.
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** Театрды сахналау. «Ақымақ қасқыр» ертегі желісін қуыршақ театрымен сахналау. **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Хайуанаттар бағы". Мақсат-міндеттері. Балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, хайуанаттар бағында қызмет атқаратын ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші жайлы түсініктерін, бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай қызмет атқаратынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Хайуанаттар бағы қызметкерлеріне қажет құралдар мен бұйымдар; алғашқы медициналық көмек сөмкесі; ойыншық аңдар мен құстар; ойыншықтарға арналған тор пішіндер. Барысы. Педагог ойын алдында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттерді қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнежазба көрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші сияқты мамандардың қызметінің маңызы, олар қолданатын құралдар жайлы талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс істейтін қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қарап, өз көмектерін көрсетеді. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершілікті сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Аспаптармен таныстыру. Күйлерді тыңдату. **(музыка)** Өнер бұрышында жабайы аңдар түрлерін мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Арт-терапия өткізу. **(сурет салу)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(құрастыру)**

	Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Қауіпсіздік ережесін біліп жүрейік».	Балалар отбасында өздігінен не істей алатыны туралы әңгімелесу.	Ата-аналармен жұмыс. Мақсаты: балабақшада және үйде балаларды сауықтыру және шынықтыру әдістеріне дұрыс көзқарасты қалыптастыру.	"Ата-аналар мен балалардың бірлескен демалысын қалай түрлендіруге болады?" тақырыбында әңгімелесу.	"Бала тәрбиесінде ата мен әженің алатын орны".

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	21.11-.25.11. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Асхана бойынша кезекшілік".** Мақсат-міндеттері. Балаларға кезекші міндеттерін өз бетінше және адал орындауды үйрету. Қолды мұқият жуу, кезекшінің киімін кию, үстелді дұрыс қою. Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалау. Еңбек дағдыларын дамыту, үстелді жабдығында ретсіздікті көре білу.	**"Төсектерді салуға күтушіге көмек көрсету".** Мақсат-міндеттері. Балаларға өз төсек-орындарын ажыратуды үйрету; ересектерге қолдарынан келетін көмек көрсетуге ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа ниеттенуді, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.	**"Өз төсегімізді жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттері. Балалардың өз төсегіне күтім жасау бойынша біліктері мен дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу; еңбекке ұқыпты қарауға тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету бойынша дербестігі мен дағдыларын дамыту.	**"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттері. Өсімдіктердің жарық пен ылғалды қаншалықты қажет ететіні туралы білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтарынан қалай тануға болатындығын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық танытуға тәрбиелеу.	**"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп".** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттері. Балаларды жеке киім шкафтарында тәртіп сақтауды үйрету: шкафты киім мен аяқ киімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына мұқият бүктеу. Еңбекқорлықты, тәртіпті сақтауды, ұжымда бірігіп еңбек етуді үйрету.

	"Суретті жина". Дидактикалық тапсырма. "Дана және оның достары!» Ойын ережелері: конвертті таңдап алып, сурет қиындыларын жинайды. Суретті жылдамдыққа жинайды. Ойын әрекеті: бөлшектерді іздеу, болжау. **(танымдық дағдылар)**	**Дидактикалық ойын. «Не артық?»** Әр баланың алдына жемістер мен көгөністер араласқан суреттер беріледі. Арасынан артығын тауып, оларды атау ұсынылады. Балалар жемістер мен көгөністерді ажыратады. Мысалы: алма, анар, лимон, орамжапырақ. Мұнда орамжапырақ артық. Орамжапырақ көгөністерге жатады, қалғаны жемістерге жатады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Дидактикалық ойын. «Зат неге ұқсайды?»** Мақсат-міндеттері. Балаларға бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуді үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Саусақ жаттығуы.** Бір дегенің - білеу, Екі дегенің - егеу, Үш дегенің - үскі, Төрт дегенің - төсек, Бес дегенің - бесік, Алты дегенің - асық, Жеті дегенің - желке, Сегіз дегенің - серке, Тоғыз дегенің - торқа, Он дегенің - оймақ, Он бір - қара жұмбақ. **(сөйлеуді дамыту)**	**Еркін ойындар.** Мақсат-міндеттері. Ересек адамның көмегімен ойын үшін ыңғайлы орынды таңдауды үйрету, ойын ортасын ұйымдастыру қабілетін қалыптастыру.
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары** 1.Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, қол төменде. 1.2. Қолды алға көтеру. 1.3. Саусақарын бүгу, қолдарын айналдыра қимылдау. 1.4. Бастапқы қалыпқа келу.				

	2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, қол белде. 2.1. Кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. 2.2. Оңға, солға иілу. 2.3. Қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. 2.4. Бастапқы қалыпқа келу. 3. Аяқтың ұшына көтерілу. 3.1. Екі аяқтың өкшесін кезек-кезек тоқылдату. 3.2. Содан кейін ұшымен топылдату. 3.3. Бастапқы қалыпқа келу. **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Таңғы ас	Балалардың беті-қолдарын жуғызып, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу. Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтың досы, Су дегенің осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркемсөз, сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Ертегілер әлеміне саяхат жасайды. **(сөйлеуді дамыту)**	Ертегі түрлерін естеріне түсіріп, ертегілер жайлы әңгімелеседі. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Ертегілерді сахналайды. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Сахналаудың түрін таңдап, ертегіні сахналайды. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Ертегі туралы дидактикалық ойындар ойнайды. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Арқан астынан еңбектеу". Мақсат-міндеттері. Биіктігі 40 см арқанның астынан қолды жерге және	**Қазақ тілі** "Үш аю" ертегісін оқу. Үлкен, орташа, кішкентай". Мақсат-міндеттері. "Үш аю" танымал ертегісінің сюжетін	**Дене шынықтыру** "Иілгіш боламыз". Мақсат-міндеттері. Балаларға жетекшімен ауыса отырып жүгіруге; құрсаудан еңбектеп	**Музыка** "Қоңыраулар сыңғыры". Мақсат-міндеттері. Балалардың нәзік те сырлы классикалық музыкаға деген	**Дене шынықтыру** "Қимылдарды қалай танимыз?" Мақсат-міндеттері. Балаларды 20-25 см биіктікке секіру; гимнастикалық

	денені арқанға тигізбей, бір қырымен еңбектеу, 5 м қашықтықта орналасқан затқа дейін оң және сол аяқпен кезек секіру, гимнастикалық орындықтың үстімен құм салынған қапшаларды басына қойып, дене тепе-теңдігін сақтап жүру дағдыларын үйрету. **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіруді үйрету. **(дене шынықтыру)**	еске түсіру; үш түрлі көлем жайлы "үлкен", "орташа", "кішкентай" түсініктерін бекіту; адамдардың қонақтағы әдепті мінез-құлқы жайлы білімдерін кеңейту. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері, құрастыру) Музыкалық-ырғақты сөздік жаттығу. «Үлкен», «орташа», «кішкентай» туралы ән.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ертегідегі заттың көлемін анықтайтын үш сөзді дыбыстап айтуға жаттықтыру. **Музыка** "Қоңыраулар сыңғыры". Мақсат-міндеттері. Балалардың нәзік те	өтуді үйрету. **Тыныс алу жаттығуы.** "Балапандар" жаттығулары: аяқты сәл алшақ қойып алға қарай еңкею, "қанаттарын" артқа апару. Кішкене адыммен жүгіріп, "шип-шип-шип" деу. (20-30 секунд). **(дене шынықтыру)**	ықыласы мен қызығушылығын арттыру; ән айту кезінде әнді эмоционалды қабылдай білуді пысықтау. **«Музыкадағы үш кит» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Музыкадағы «Үш кит» тақырыбы бойынша балалардың білімін бекіту. **(музыка)**	қабырғамен оңға, солға ауысу арқылы өрмелеуді үйрету.

		сырлы классикалық музыкаға деген ықыласы мен қызығушылығын арттыру; ән айту кезінде әнді эмоционалды қабылдай білуге үйрету. **«Музыкадағы үш кит» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Музыкадағы «Үш кит» тақырыбы бойынша балалардың білімін бекіту. **(музыка)**			
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Желдің соғуын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балалардың бақылау дағдыларын	**Жапырақтың түсуін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Күздің ерекшеліктері	**Шалшық суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері.Балалардың назарын	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері.	**Ауа райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға күзгі өзгерістер туралы

	қалыптастыру; желдің соғуын анықтау; ағаштардың қозғалуы, бұлттардың аспанда тез көшуі, қатты желде ағаштардың жапырақтарының түсуі, жел бағытын анықтау. Жаздың күні жел қандай болады, ағаш басының қозғалуы; күзбен салыстыру. Жұмбақ. Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қашады. (Жел.) **Тәжірибе.** Желге қарсы жүгіру. **Қорытынды.** Желге қарсы жүгіру қиын. **"Өз үйіңді тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ептілікті, белгі бойынша жылдам әрекет ету біліктерін дамыту, ойын	туралы ойын толық жеткізуге, сұраққа толық жауап беруге үйрету. Бақылау барысы: күз мезгілінің келгендігі, ағаштардан жапырақтар сарғайып жерге түскенін байқауға болатынын айту. Жапырақтар бүкіл жерге түсіп, айналаның барлығы сары алтынға боялғанын байқату. Сары ағаштар, сары жапырақтар, гүлзарлардың барлығы сап-сары екендігін айту, күз мезгілін «алтын күз» деп атайды. - Жапырақтардың сыбырлағанын естіңіздер ме? - Жапырақтар жел соққанда жерге ағаштан үзіліп, ауада қалықтап барып, жерге баяу түседі.	жаңбырдан соң жиналатын шалшық суларға аудару. Жаздың ыстық күнінде шалшық сулардың жерге жылдам сіңетініне, ал күзде салқын түскенде жерге ұзақ уақыт сіңбей, батпақ болып жататынына мән беру. **Көркемсөз.** Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға бетіңді жу. Тазалықтың досы, Су дегенім осы. **Тәжірибе.** Суға тастар мен жаңғақтарды лақтыру. Мақсат-міндеттері. Кейбір заттардың суға батып кететінін, ал кейбірулерінің су бетінде қалқып жүретінін бақылау. **Қимылды ойын. «Бір аяқпен жолдан**	Аула сыпырушының еңбек ету барысын бақылау. Еңбек нәтижесін атап көрсету (таза жолдар, бау-бақшаларды ағаштардан түскен жапырақтардан тазалау) және оның маңыздылығы; еңбек құралдарын атап беру (сыпырғыш, қалақ, күрек, қоқыс жәшігі). Аула сыпырушы еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға үйретіп, балаларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. Мақал-мәтел. Еңбексіз өмір – сөнген көмір. **Қимылды ойын. «Құнан шабысы» (қырғыз халқының ұлттық ойыны). (дене шынықтыру)** Ойын ережесін сақтауға (белгіден соң жүру, бірін-бірі	және өлі табиғат туралы мәлімет беру: ауа температурасының төмендеуі, күннің суытуы; бұлтты және жаңбырлы күндер, аспанның сұрланып бұлыңғыр тартуы, бұлттың көшуі, күн көзінің сирек шығуы, жапырақтардың сарғайып жерге түсуі. Табиғатты сүюге баулу. **Қимылды ойын. «Қыз қуу» қазақ халқының ұлттық ойыны). (дене шынықтыру)** Балаларды ойын ережелерін сақтауды үйрету. Алаңда дұрыс қозғала білу. Бір-бірлеріне кедергі жасамау. Дабылға жылдам назар аудару. **"Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны.**

	ережесін нақты орындауға дағдыландыру. Балаларға түрлі таңбалауыштар үлестіріледі. Белгі бойынша балалар алаңның түрлі жерлерінде жапсырылған белгілі үлкен таңбалауыштарға, өздерінің таңбалауыштарына жүгіреді. Кім өз орнын бірден таба алмаса, балалардың қалаулары бойынша тақпақ не ән айтып береді. Ойынды екінші рет өткізу үшін, таңбалауыштарды қайта тарату керек. **Қимылды ойын. «Желбезекпен жүгіру». (дене шынықтыру)** Желбезекті қолға алып жарысу. Кім мәрегебірінші болып	- Байқадыңдар ма? Бұл жапырақтың түсуі. Қоңыр күз, қоңыр күз. Жапырақтары желге ұшады және баяу ұшады, өйткені олар жеңіл. - Барлық ағаштар жапырақтардың түсін өзгертті ме? - Жазда ағаштар мен бұталар қандай болды? - Күз келгенде олар қалай өзгерді? Қайың жапырақтарының түсі қандай? (Алтын сары.) **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру;	**секіру». (дене шынықтыру)** Ойын алаңындағы ережені сақтай отырып, бір аяқпен алға жылжып секіруді үйрету. **Қимылды ойын. «Айна» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Қимылдардың мәнерлілігі мен шеберлігіне тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойыншылар алаңда тұрады, жүргізуші оларға қарсы жағында болады. Балалар жүргізушінің айнадағы көрінісі болады. Жүргізуші «айна алдында» әртүрлі еліктеу әрекеттерін орындайды (тарау, киімді түзету және тағы басқа). Ойыншылар жүргізушімен бір	итермеу) үйрету. Жылдамдықпен күш жігерді дамыту. **"Ұядағы құстар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша екі аяқпен секіру;ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу, қозғалыс үйлесімділігін дамыту. **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Санамақ арқылы жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа,	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойынның шарты бойынша әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту,ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған

	жетеді, сол бала жеңімпаз болады. **Еңбек:** тәрбиешіге көмек. Үлкендерге қызмет көрсету, ауланы тазартуға қатысу, жапырақтарды жинау. **Өз бетімен ойындар:** «Желбезекпен ойын». Қолайлы жағдай жасау, алаң ішінде іс-қимылдарды дамыту. Көтеріңкі көңіл күйде болу.	вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбырдан кейінгі шалшықты баспау үшін, биік жерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұрулары тиіс. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** құрғақ жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке үйрету; топпен жұмыс істеу біліктерін бекіту. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды**	уақытта оның қимыл-әрекетін, тек қимылдарды ғана емес, сонымен қатар мимикасын да дәл жеткізуге тырысу керек. Жүргізушінің рөлін тәрбиеші де, бала да орындай алады. **Еңбек:** «Балалармен бірге балабақша алаңын жылы сумен жууды бақылау». Еңбектің маңыздылығын сезінуге және үлкендерге көмектесуге үйрету. **Өз бетімен ойындар.** Гимнастикалық құралдарға өрмелеу (баспалдақ және тағы басқа). Балалардың қосалқы ойындарға қызығушылықтарын дамытып, тату ойнауларын қадағалау.	зейінділікке тәрбиелеу. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Балалардың ішінен біреуін "қасқыр" етіп сайлайды, қалғаны "аққу-қаздар" болады. "Құсшы" болып алғашында педагог, кейін балалардың біреуі ойынды жүргізулері мүмкін. Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу-қаздар! (Ға-ға-ға!) - Жем жедіңдер ме? (Иә, иә, иә!) - Су іштіңдер ме? (Жо-оқ, жо-оқ!) Құсшы: - Суға ұшып келіңдер! Ошаққа абайлап жетіңдер! Сақ болыңдар, аш қасқыр келеді!	"балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, кімнің көп балық ұстағанын анықтайды. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. **Еңбек:** гүлдерден гүлшоғын жасау. Сұлулықты сезінуге баулу. Жеке істерін қошеметтеу. **Өз бетімен ойындар.** «Сүйікті ойыншықтармен ойнау». Қуанышты жағдайлардың туындауына жағдай жасап, әр баланың өзінің қызықты ісімен айналысуына мүмкіндік беру.

		жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.		"Аққу-қаздар" иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, "аш қасқыр" болса, құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған "аққу-қаздар", "қасқырға" көмектеседі. Сөйтіп, аққу-қаздар азайып біткенше ойын жалғасады. **Еңбек:** аула сыпырушыға көмектесу. Балалардға ересектерге көмектесуді үйрету. Еңбектенуге құштарлықтарын дамытып, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар.** Доппен ойын. Әр балаға доппен ойнау мүмкіндігін беру. Ойын барысында еркіндік пен қуаныш сезімін оята білу.	

Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтың досы, Су дегенің осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркемсөз, сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	"Алтын балық" ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Домала, доп, домала (екі қолды айналдыру) Балшыққа тек жолама (сұқ саусақпен ескерту жасау) Жек көремін оныңды (сұқ саусақты оң және сол жаққа қозғау) Бүлдіресің қолыңды (екі қолының алақандарын жоғары көтеріп айналдыру) Секіріп өт ордан да, (екі қолды жұдырықтап кезек-кезек бірінің үстінен бірін секірту) Секіріп өт жолдан да, (екі қолды жұдырықтап кезек-кезек бірінің үстінен бірін секірту) Қуса күшік жетпесін (баяу жүгіру) Мәшине басып кетпесін (мәшиненің рулін айналдыру) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттері. Балалардың мәдени-гигиеналық дағдылар туралы, кейбір жұқпалы аурулардың себептері туралы білімдерін кеңейту. **Көркемсөз** Қолды жусақ әрқашан, Ауырмайды ішіміз. Тазалықты сақтасақ, Ауырмаймыз ешқашан. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркемсөз)**				
Балалардың дербес	**Сөйлеуді**	**Сурет салудан**	**Жапсырудан ойын-**	Вариативтік	**Қоршаған ортамен**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**дамытудан ойын-жаттығу** "Ойыншықтар фабрикасына саяхат" ертегісін мәнерлеп оқу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [ф], [п], [б] дыбыстары" Мақсат-міндеттері. Балаларды ойыншықтар фабрикасы туралы ертегі мазмұнымен таныстыру; ертегі жанры туралы ұғымдар қалыптастыру; ойыншықтардың пайда болуы туралы жаңа мәліметтер беру. Фонетикалық ритмика. "Па-ба-па, па-ба-па, жүреді жолда арба". **Дидактикалық ойын. "Сиқырлы сөздер".** Мақсат-міндеттері.	**ойын-жаттығу** "Ғажайып әлемінің шамдары". Мақсат-міндеттері. Балаларға дымқыл қағаз бетіне акварельге малынған қылқалам ұшымен шамдар тәріздес дақтарды және дақтардан жан-жаққа шашыраған сәулелерді салу техникасын үйрету. **Саусақ жаттығуы.** Ғажайып шамдар, Алғашында дақ боласыңдар. Сәулелеріңді шашып, Жарқырап жайнайсыңдар. Жанып-сөніп, Жанып-сөніп Жарқырап жанасыңдар. **(сөйлеуді дамыту)** **«Вагондарға дөңгелек таңдау».** Мақсат-міндеттері. Геометриялық	**жаттығу** "Ағаштарды қар басты". Мақсат-міндеттері. Балаларды қоңыр түсті қағаздың үстіне алақандарын бастырып, қайшының көмегімен қиып алып, ағаштың діңі мен ұшар басын көк түсті қағаздың үстіне, дәл ортасына орналастырып, әдемілеп жапсыруды үйрету. **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Алтын құс". Мақсат-міндеттері. Балаларды ертегі мазмұнымен таныстыра отырып, ертегіде кездесетін көркемсөздердің мағынасын түсіндіру; ертегідегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз	копонент: Тақырыбы:ларғаалар Нан қайдан шығады? Мақсат-міндеттері.Ертегіні тыңдап, оқиғаның өрбуіне кейіпкерлердің сипаттай білуге үйрету.Балаларды нанға құрметпен қарауға наның дастарханға үлкен еңбекпек келетінін түсіндіру.**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Түрлі пішіндерге толған ғажайып көлік. Шаршы, дөңгелек, үшбұрыш". Мақсат-міндеттері. Балалардың үшбұрыш, дөңгелек және шаршы сияқты геометриялық пішіндердің қасиеттері жөнінде білімдерін тиянақтау. **Дамытушы ойын. "Ғажайыптар**	**танысудан ойын-жаттығу** "Өсімдіктер күтімі". Мақсат-міндеттері. Балаларды бөлме өсімдіктерімен таныстыру; бөлме гүлдерінің аттарын жатқа айтуға және оларды көргенде тануды үйрету. **"Бөлме өсімдіктерін күтейік" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бөлме өсімдіктерінің атауларын, оларды күту ерекшеліктерін балалардың есіне түсіру, бірігіп жұмыс істеуді үйрету, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. **"Кім қалай сөйлейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сөздік қорын

	Балаларды жылдам ойлауға, зейін, ойлау қабілетін дамыту. Педагог кез келген сөзді айтады, балалар жақсылап ойланып, сол сөзге ұқсас сөзді айтуы қажет. Мысалы: қасық - асық, тал - тау, тар - қар, алақан - алақай. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Вариативті компонент. Математика негіздері** "Еркежан әже қонаққа келді". Мақсат-міндеттері. Балаларға заттарды бірінің үстіне бірін қою, жұптастыру арқылы салыстыру, тәсілдерін меңгерту; "жоғарыда -төменде", "біреу - көп" ұғымдарын бекіту; әртүрлі белгілері бойынша заттарды	пішіндерді ажыратуды, олардың қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	қасиеттерін сипаттай білуге үйрету. **Дидактикалық ойын. "Алтын құс ертегісінің кейіпкерлерін тап".** Мақсат-міндеттері. Бірнеше ертегі кейіпкерлерінің суреттерін көрсетемін, сендер суреттерге мұқият қарап отырып, «Алтын құс» ертегісінің кейіпкерлерінің суреттерін табуға дағдыландыру. **Дидактикалық ойын. "Кім (не) алғашында не немесе кім болды?"** Мақсат-міндеттері. Ойлауды дамыту, сөздікті кеңейту, істің соңын бекіту. Қозғалыс: педагог балалардың кез келгеніне допты лақтырады, затты	**көлігін жөндейік."** Мақсат-міндеттері. Геометриялық пішіндерді атауды, сөзбен сипаттауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Сиқырлы кемпірқосақ". Мақсат-міндеттері. Балаларға кемпірқосақ туралы түсінік бере отырып, олардың түстерімен таныстыру; кемпірқосақ түстерін бір-бірінен ажыратып, оларды атау дағдыларын жетілдіру. **Дидактикалық ойын. "Саңырауқұлақтың үйіндегі кемпірқосақ түстерін тап".** Мақсат-міндеттері.	кеңейту, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: педагог балаларға допты кезекпен лақтырады, жануарларды атайды. Допты қайтарған балалар жануардың қалай дыбыстайтынын айту керек. Сиыр мөңірейді. (Мө - мө) Жолбарыс ақырады. (Ырр-ырр) Жылан ысылдайды. (Ысс-ысс) Маса ызыңдайды. (Ызз-ызз) Ит үреді. (Ап-ап) Қасқыр ұлиды. (Уу-уу) Мысық мияулайды. (Мияу-мияу) Шошқа қорсылдайды. (Қорс-қорс) **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**

	топтастыру.		немесе жануарды атайды, бала педагогке допты қайтарғанда аталған заттың кім (не) екені туралы сұраққа жауап береді:. Тауық - жұмыртқа. Нан - ұн. Жылқы - құлын. Шкаф - тақтай. Сиыр - бұзау. Велосипед - темір. Көйлек - мата. Балық - жұмыртқа. Етік - тері. Алма ағашы - тұқым. Үй - кірпіш. Күшті - әлсіз. Көбелек - құрт. Ересек - бала.	Табиғат құбылыстарына қатысты жұмбақты шешу. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	
Балалармен жеке жұмыс	**Дидактикалық ойын. «Сөзді өзгерт».** Педагог: - Балалар, «Қыс» деген сөздегі соңғы «-с» дыбысын алып тастап, орнына «-з» дыбысын қойсақ қандай сөз шығады?	**Дидактикалық ойын. «Қай қолымда көп».** Мақсат-міндеттері. Аз және көп заттарды ажыратуды, салыстыруды жаттықтыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Ойынның құрал-	**"Айырмашылықтарды тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Есте сақталатын заттарды салыстыра білуді дамыту, олардан ұқсастықтар мен		**"Кім, қайда тұрады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың көру қабілетін, зейінін дамыту. Ойын материалдары мен көрнекі

	Сөздегі бір дыбысты өзгерткенде сөздің мағынасы өзгеріп кететіні туралы түсінік береді. «-с» дыбысына аяқталатын сөздерді айтады, «-с» дыбысының орнына «-з» дыбысын қойып, сөзді өзгертіп айтуды ұсынады. - Жас- ... (жаз). - Қас- ... (қаз). - Түс- ... (түз). Қыз, қыр Жаз, жақ Қаз, қар Тұз, тас **(сөйлеуді дамыту)**	жабдықтары: әртүрлі ұсақ заттар: моншақтар, түймелер. Ойынның мазмұны: ортаға бір баланы шақырып, оң және сол қолына көп және аз заттарды ұстатады. Бала қолда саны көп зат барын, қай қолында саны аз зат барын анықтайы. Одан кейін заттарды қатарымен қойып, қай қатарда көп, қай қатарда аз зат тұрғанын салыстырады. **(сөйлеуді дамыту)**	айырмашылықтарды табу. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: сюжеттік карталар. Сипаттама: 2-3 минут ішінде балаға карточкасын көрсету. Содан кейін оған басқа кейбір заттар немесе әрекеттер жоқ немесе ауыстырылған екінші картаны ұсыныңыз. Бала не өзгергенін анықтауы керек. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**		құралдар: әртүрлі жануарлардың "отбасылары" мен олардың үйлерінің суреттері, ретсіз тәртіпте берілген жануарларды үйлерімен байланыстыратын сызықтар салынған суреттер. Сипаттама: сызықтар бойынша қарындашты өткізбей, кімнің үйі қайда екенін анықтау керек. **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуге дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	**Желдің соғуын бақылауды жалғастыру.**	**Жапырақтың түсуін бақылауды жалғастыру.**	**Шалшық суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу,**	**Аула сыпырушының жұмысын**	**Ауа райын бақылауды жалғастыру.**

	(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері. Балалардың бақылау дағдыларын қалыптастыру; желдің соғуын анықтау; ағаштардың қозғалуы, бұлттардың аспанда тез көшуі, қатты желден ағаш жапырақтарының түсуі, жел бағытын анықтау. Жаздың күні жел қандай болады, ағаш басының қозғалуы; күзбен салыстыру. Жұмбақ. Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қашады. (Жел.) **Тәжірибе.** Желге қарсы жүгіру. **Қорытынды.** Желге қарсы жүгіру қиын. **"Өз үйіңді тап" қимыл-қозғалыс**	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Күздің ерекшеліктері туралы ойын толық жеткізуді, сұраққа толық жауап беруді үйрету. Бақылау барысы: күз мезгілінің келгені, ағаштардан жапырақтары сарғайып жерге түсуінен байқауға болатынын айту. Жапырақтар жерге түсіп, айналаның барлығы сары алтынға боялғанын байқату. Сары ағаштар, сары жапырақтар, гүлзарлардың барлығы сап-сары екенін айту, күз мезгілін «алтын күз» деп атайды. - Жапырақтардың сыбырлағанын	**сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балалардың назарын жаңбырдан соң жиналатын шалшық суларға аудару. Жаздың ыстық күнінде шалшық сулардың жерге жылдам сіңетініне, ал күзде салқын түскенде жерге ұзақ уақыт сіңбей, батпақ болып жататынына мән беру. Көркемсөз. Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға бетіңді жу. Тазалықтың досы, Су дегенім осы. Тәжірибе. Суға тастар мен жаңғақтарды лақтыру. Мақсат-міндеттері. Кейбір заттардың суға батып кететінін, ал кейбірулерінің су	**бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Аула сыпырушының еңбек ету барысын бақылау. Еңбек нәтижесін атап көрсету (таза жолдар, бау-бақшаларды түскен жапырақтардан тазалау) және оның маңыздылығы; еңбек құралдарын атап беру (сыпырғыш, қалақ, күрек, қоқыс жәшігі). Аула сыпырушы еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға үйретіп, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Мақал-мәтел. Еңбексіз өмір – сөнген көмір. **Қимылды ойын. «Құнан шабысы»**	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Алдымен, күзгі өзгерістер туралы және өлі табиғат туралы балаларға мәлімет беру: ауа температурасының төмендеуі, күннің суытуы; бұлтты және жаңбырлы күндер, аспанның сұрланып бұлыңғыр тартуы, бұлттың көшуі, күн көзінің сирек шығуы, жапырақтардың сарғайып жерге түсуі. Табиғатты сүюге баулу. **Қимылды ойын. «Қыз қуу» қазақ халқының ұлттық ойыны). (дене шынықтыру)** Балаларға ойын ережелерін сақтауды үйрету. Алаңда дұрыс қозғала білу.

	ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Ептілікті, белгі бойынша жылдам әрекет ету білігін дамыту, ойын ережесін нақты орындауға дағдыландыру. Балаларға әртүрлі таңбалауыштар үлестіріледі. Белгі бойынша балалар алаңның түрлі жерлерінде жапсырылған белгілі үлкен таңбалауыштарға, өздерінің таңбалауыштарына сай жүгіреді. Кім өз орнын бірден таба алмаса, балалардың қалаулары бойынша тақпақ немесе ән айтып береді. Ойынды екінші рет өткізу үшін таңбалауыштарды қайта тарату керек.	естідіңдер ме? - Жел соққанда жапырақтар ағаштан үзіліп, ауада қалықтап, баяу жерге түседі. Байқадыңдар ма? Бұл жапырақтың түсуі. Қоңыр күз, қоңыр күз. Жапырақтар желге баяу ұшады, жапырақтар жеп-жеңіл. Барлық ағаштар жапырақтардың түсін өзгертті ме? - Жазда ағаштар мен бұталар қандай болды? - Күздің келуімен олар қалай өзгерді? Қайыңның жапырақтары қандай түсті? (Алтын сары.) **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа	бетінде қалқып жүретінін бақылау. **Қимылды ойын. «Бір аяқпен жолдан секіру». (дене шынықтыру)** Ойын алаңындағы ережені сақтай отырып, бір аяқпен алға жылжып секіруді үйрету. **Қимылды ойын. «Айна» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Қимылдардың мәнерлілігі мен шеберлігіне тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойыншылар алаңда тұрады, жүргізуші оларға қарсы жағында болады. Балалар жүргізушінің айнадағы көрінісі болады. Жүргізуші «айна алдында» әртүрлі еліктеу әрекеттерін орындайды (тарау,	**(қырғыз халқының ұлттық ойыны). (дене шынықтыру)** Ойын ережесін сақтауға (белгіден соң жүру, бірін-бірі итермеу) үйрету. Жылдамдықпен күш жігерді дамыту. **"Ұядағы құстар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша екі аяқпен секіру; ептілікке, зейіндікке тәрбиелеу, қозғалыс үйлесімділігін дамыту. **Еңбек:** аула сыпырушыға көмектесу. Балаларды ересектерге көмектесуге үйрету. Еңбектенуге құштарлықтарын дамытып, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Бір-бірлеріне кедергі жасамау. Дабылға жылдам назар аудару. **Еңбек:** гүлдерден гүлшоғын жасау. Сұлулықты сезінуге баулу. Жеке істерін қошеметтеу. **Өз бетімен ойындар.** «Сүйікті ойыншықтармен ойнау». Қуанышты жағдайлардың туындауына жағдай жасап, әр баланың өзінің қызықты ісімен айналысуына мүмкіндік беру.

	Қимылды ойын. «Желбезекпен жүгіру». (дене шынықтыру) Желбезекті қолға алып жарысу, кім бірінші мәреге жетеді, сол бала жеңімпаз болады. **Еңбек:** тәрбиешіге көмек. Үлкендерге қызмет көрсету, ауланы тазартуға қатысу, жапырақтарды жинау. **Өз бетімен ойын ойнау.** «Желбезекпен ойын». Ыңғайлы жағдайларды жасау, алаң ішінде іс-қимылдарды дамыту. Көтеріңкі көңіл күйде болу.	шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** құрғақ жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке үйрету; топпен жұмыс жасау біліктілігін бекіту.	киімді түзету және тағы басқа). Ойыншылар жүргізушімен бір уақытта оның қимыл-әрекетін, тек қимылдарды ғана емес, сонымен қатар мимикасын да дәл жеткізуге тырысу керек. Жүргізушінің рөлін тәрбиеші де, бала да орындай алады. **Еңбек:** «Балалармен бірге балабақша алаңын жылы сумен жууды бақылау». Еңбектің маңыздылығын сезінуге және үлкендерге көмектесуге үйрету. **Өз бетімен ойналатын ойындар.** Гимнастикалық құралдарға өрмелеу (баспалдақ және тағы басқа). Балалардың қосалқы	**Өз бетімен ойындар.** Доппен ойын. Әр балаға доппен ойнауға мүмкіндік беру. Ойын барысында еркіндік пен қуаныш сезімін ояту.	

		"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	ойындарға қызығушылықтарын дамытып, тату ойнауларын қадағалау.		
Серуеннен оралу	Балаларға киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту,				

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** Көлеңкелі театрды сахналау. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында ертегі кейіпкерлерін мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(құрастыру)** **Еркін ойын: "Тақия тастамақ" ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бұл ойын балаларды жылдамдыққа, сезгіштікке, сақтыққа, тығырықтан шығуға үйретеді. Барысы. Балалар дөңгеленіп, шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады, қалғандары көздерін жұмып отырады. Таңдалған бала дөңгеленіп отырған балаларды айнала ақырын жүреді, бір баланың артына тақияны білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгісінен кейін балалар көздерін ашады. Жан-жағына жылдам қарап, тақияны өзінде екенін білген бала орнынан жылдам тұруы керек. Егер орнынан дер кезінде тұра алмаса, онда өз өнерін көрсетеді: тақпақ, өлең, би және тағы басқа. Орнынан тжылдам тұрып үлгірген балаға ұлттық ою-өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз болады. Ойын ережесі. Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Балалар тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек. Итеруге, күш көрсетуге жол берілмейді.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Баланың бос уақытын дұрыс ұйымдастыру» тақырыбына әңгімелесу.	Баланың өздігінен орындайтын жұмыстары туралы әңгімелесу.	"Баланың сұрағына ашуланбай жауап бересіз бе?" тақырыбында әңгімелесу, сауалнама жүргізу, кеңес беру.	"Бала - біздің айнамыз" тақырыбында әңгімелесу.	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің бір апталық жұмысы туралы әңгімелесу.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	28.11-.02.12. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Баланың сұрағына ашуланбай жауап бересіз бе?" тақырыбында әңгімелесу, сауалнама жүргізу, кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бөлме өсімдіктерін жуу".** Мақсат-міндеттері. Балаларға суару әдістері және ережелер (толтырмай, біркелкі суару) туралы түсінік беру; өсімдіктерге күтім жасауға қызығушылықтарын дамыту. Балаларды үлкендерге өз қолдарынан келетін көмек көрсетуге тарту, бөлме өсімдіктері туралы балалардың идеяларын нақтылау.	**"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп».** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттері. Балаларға жеке киім шкафтарында тәртіп сақтауды үйрету, шкафты киім және аяқкиімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына мұқият бүктеу. Еңбекқорлыққа тәрбиелеу, тәртіп сақтауды үйрету. Ұжымда тату-тәтті еңбектенуге үйрету.	**"Өз төсегімізді жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттері. Балалардың өз төсек-орнын ұқыпты ұстау дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу; еңбекке ұқыпты қарауға тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету бойынша дербестігі мен дағдыларын дамыту.	**"Ойыншықтардағы тәртіп".** Мақсат-міндеттері. Жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты және тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.	**"Біз орындықтарды орнына орналастырамыз".** Мақсат-міндеттері. Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырманы жылдам, мұқият орындау.
	Дидактикалық ойын "Ненің ізі?» Мақсат-міндеттері. Байқампаздыққа, ұқыптылыққа үйрету.	**Үстел үсті ойыны.** "Логикалық ойын". Мақсат-міндеттері. Ойлау қабілетін, зейінін, ынтасын	**Дидактикалық ойын.** "Менің қайда және кім болып жұмыс істейтінімді тап".	**«Суреттер құрастыру».** Мақсат-міндеттері. Балаларға ұсақ суреттерден бір	**«Заттарды салыстыру».** Мақсат-міндеттері. Балаларды заттар мен шамаларды

	(сөйлеуді дамыту)	дамыту. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Мамандық түрлерінің атауын еске сақтауды үйрету, ой-қиялын, ынтасын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әртүрлі мазмұнды суреттер құрастыруға балалардың қызығушылығын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	салыстыра білуге үйрету. Ұғымдардың мағынасын түсіндіру, оларды бір-бірінен ажыратуға баулу. Ойын-тілін танымдық әрекетін дамытып, баланы өзін қоршаған ортаға сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Ойын атрибуттары: суреттер, ойыншықтар. Ойынның барысы: балалар әртүрлі заттарды салыстырады, суретін салады, айырмашылығын белгілері бойынша айтады. Жуан - жіңішке. Кең - тар. Биік - аласа. Үлкен -кішкентай. Ұзын -қысқа . Ұғымдарын үйрету.

					(математика негіздері)
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары** 1.Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, қол төменде. 1.2. Қолды алға көтеру. 1.3. Саусақтарын бүгу, қолдарын айналдыра қимылдау. 1.4. Бастапқы қалыпқа келу. 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, қол белде. 2.1. Кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. 2.2. Оңға және солға иілу. 2.3. Қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. 2.4. Бастапқы қалыпқа келу. 3. Аяқтың ұшына көтерілу. 3.1. Екі аяқтың өкшесін кезек-кезек топылдату. 3.2. Аяқтың ұшымен топылдату. 3.3. Бастапқы қалыпқа келу. **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Таңғы ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Ас ішкенде сөйлемеу. Астан соң беті-қолды жуу. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым, Жақсы болар жағдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Қыс" мезгілінің суретіне қарап әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Қыс мезгілінің мнемотехникасына қарап әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Қыс мезгіліне байланысты тақпақтар жаттау. **(сөйлеуді дамыту)**	"Қысқы тіршілік" туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру	**Дене шынықтыру**	**Қазақ тілі**	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**

ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	"Еңіс тақтайдың үстімен жүру". Мақсат-міндеттері. Еңіс тақтайдың үстімен қолдарын жанына жіберіп, тура жүруге, жердегі кедергі жолақтардан (жолақтар арақашықтығы 50 см) екі аяқпен екі аяқпен аттап, секіру және бір-біріне қарама-қарсы тұрып, допты бастарынан асыра лақтыруды үйрету. **"Аю қалай жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөліну, бір сызыққа тұрғызу, белгіленген межеге дейін сапта бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, бағытты өзгертіп жүгіруге дағдыландыру. **(дене шынықтыру)**	"Қыс мезгілі. Қысқы табиғат құбылыстары". Мақсат-міндеттері. Балалардың қыз мезгілі жайлы мнемокесте және сызбалық суреттер негізінде "қыс", "қысқы табиғат құбылыстары" туралы түсініктерін қалыптастыру; "қыс" пен "жаз" мезгілдеріне байланысты антоним сөздерді дұрыс дыбыстауға жаттықтыру. Өлеңді мәнерлеп оқу. "Ну орманда қар жауып". Мнемокесте арқылы өлеңді топпен мәнерлеп қайталау. Сөзді-ырғақты жаттығу "Ну орманда қар жауып". Сәйкестендіруге арналған сөздік жаттығу "Жазда,	"Тепе-теңдікті сақтайық". Мақсат-міндеттері. Балаларға қатарға екеуден тұруға; допты алысқа дәлдеп лақтыруды (3,5–6,5 м кем емес); сызықтардың арасымен (15 см арақашықтық) тепе-теңдікті сақтап жүруді үйрету. **"Кедергілерден оңай өтеміз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалар кедергілерден "жылан" тәрізді жорғалап өтулері керек. **(дене шынықтыру)**	"Қыс бояулары". Мақсат-міндеттері. Балалардың қыс туралы әннің сын-сипатын түсініп, ажырата білу қабілетін дамыту; қыс мезгілінің ерекшелігін музыкадағы контрастық бөлімдер арқылы ажырата білу қабілетін қалыптастыру. **Дидактикалық ойын. "Қояндар".** Мақсат-міндеттері. Балаларға музыканың көңілді не мұңлы, баяу түрлерін ажырата білуге баулу. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**	"Досқа нені үйретемін?" Мақсат-міндеттері. Балаларға аяқтың ұшымен тұру; қолын беліне қойып, бір аяқпен тұруды; көлбеу тақтайдың үсітмен (ені 2 см, биіктігі 30-35 см) жоғары және төмен жүруді үйрету. **"Баскетбол" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөліп, баскетбол добына арналған торға белгіленген нысанадан аспай, допты көкірек тұсынан дәлдеп лақтыруды үйрету. **(дене шынықтыру)**

		қыста". **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)** **Музыка** "Қыс әні". Мақсат-міндеттері. Балалардың қыс туралы әннің сипатын түсініп, ажырата білу қабілетін дамыту; қыс мезгілінің ерекшелігін музыкадағы контрастық бөлімдер арқылы ажырату қабілетін қалыптастыру. **Дидактикалық ойын. "Үлкен – кішкентай".** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзақ және қысқа дыбыстарды ажыратуды; музыканың ырғағын сезінуді үйрету. **(музыка, сөйлеуді**			

		дамыту)			
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Қарға мен сауысқанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айта білуге машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерешекліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, оның өзге құстарға өте ұқсамайтынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** құраған	**Қардың түсуін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қардың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру; маусымдық құбылыс - қардың түсуі туралы білімдерін бекіту. **Зерттеу.** Ақ қағазға ұшып келе жатқан қар ұлпаларын ұстау; зерттеу; қасиеттерін анықтау. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** ағаштардың тамырларын қармен жабу. Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеу	**Шыршаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың таныс ағаштарды бір немесе екі белгі бойынша табу қабілетін бекіту; шыршаның ерекшеліктерін және оны басқа ағаштардан ажырату іскерліктерін дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ұсақ қоқыстарды жинау). Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс**	**Қар мен мұзды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Судың әртүрлі күйі туралы білімдерін бекіту; жансыз табиғат туралы шынайы түсінікті қалыптастыру. **Зерттеу.** Үлкен және кішкентай қаңылтырдағы, таза және боялған судың қату уақытын салыстыру; ыдысқа тығыз немесе еркін салынған қардың еру жылдамдығын салыстыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** алаңда өсетін	**Қайың мен шетенді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Ағаштардың сыртқы түріне (ұқсастықтары мен айырмашылықтары) салыстырмалы талдау жүргізуді үйрету; ағаштарға сипаттама беру, ағаштың өсуіне қажетті жағдайлар туралы түсініктерін бекіту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қоқыстарды жинау). Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс**

	жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. (дене шынықтыру, қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың	қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру)** "Аққала ойыны". Мақсат-міндеттері. Заттарды лақтыру дағдыларын бекіту. **"Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері." Қақпаға"допті өткізе білуге, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Ойынға 5-6 бала қатысады. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен**	**ойындары."Бос орын". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Шапшаңдықты,ептілікті дамыту. **Аз қимылды ойын. "Суық-ыстық". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде оған қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан шығып кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші залға кіріп, балалар жасырып қойған затты іздей бастайды. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... сөздерін айтып, жасырылған затты табуға көмектеседі.	өсімдіктерге күтім жасау. Мақсат-міндеттері. Табиғаттағы еңбектенуді, қоршаған ортаға қызығушылықты қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары. "Қарға мен торғай". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің бұйрығын мұқият тыңдауды үйрету; зейінді дамыту. **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға ойын ережелерін қатаң сақтауды үйрету; кеңістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы.	**ойындары. "Мысық пен тышқандар", "Доп" (2-3 ойнатылады). (дене шынықтыру)** **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын шарты бойынша ойнауды, мұқият және белсенді болуды; батылдыққа, шапшаңдыққа, жылдам жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-

	ұшына тұру, екі қолды жоғары көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдарын бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (Екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жоғары көтеру) Д. Ахметова. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**	**ойындар:** қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттері. Қар лақтыруды үйрету.	**Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** **"Жалаушаға тезірек жет".** Мақсат-міндеттері. Шеңбер бойымен сап түзей білу, төрт аяғымен жорғалай білу жаттығулары.	Ойынға 3 - 10 немесе одан да көп ойыншы қатысады. Көбінесе ойынға қара зат таңдап алынады (ескі малақай, құм салған дорба және тағы басқа). Ойынға қатысушылар шеңбер құрып, көздерін жұмуға тырысады. Ойын басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып оны тығады. Ойынға қатысушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатысушылардың барлығына еститіндей дауыстап жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың	қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады: Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп әкетіп, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беруі тиіс. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды**

	шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **(дене шынықтыру) Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету, құрдастарымен өзара әрекет ету біліктерін қалыптастыру.			иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап, көңілін басқа жаққа бұрып, әлгі затты тартып алуға тырысады. Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер құрып, көздерін жұмып тұрады. Ойын осы тәртіппен жалғаса береді. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар:** еңбектеу. Мақсат-міндеттері. Қимылдарды үйлестіруді, батылдықты дамыту, шешім қабылдай алуға тәрбиелеу.	**дамыту, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Жүгіру техникасын жетілдіру, жеңіл, жігерлі қимылдарды қалыптастыру.

Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Түскі ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Ас ішкенде сөйлемеу. Астан соң беті-қолды жуу. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым, Жақсы болар жағдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Релаксацияға арналған жаттығу: "Менің көзім". Мақсат-міндеттері. Тыныш ұйқыға қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Балаларды ақырын сипап ояту. Шашты тарау дененің сауығуына да ықпал етеді. Содан кейін толық жуыну: қолдар шынтаққа дейін, бет, құлақ, мойын. Майтабандықтың алдын алуға арналған жаттығулар, денені тік ұстауға тәрбиелеу. Жаяу жүру: қабырғалы жол балалардың аяқтарын уқалайды, аяқтың бұлшықеттері мен байламды аппаратын нығайтады, денені тұтастай қорғайды. **Көркемсөз** Түскі ұйқы уақыты, Төсегіме жатамын. Ақ көрпемді жамылып Тәтті ұйқыға батамын. **(дене шынықтыру, мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Бесін ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Ас ішкенде сөйлемеу. Астан соң беті-қолды жуу. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым,

	Жақсы болар жағдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жатығу** "Аппақ қыс". Мақсат-міндеттері. Балалардың қыс туралы түсініктерін кеңейту; қыс мезгіліндегі табиғат құбылыстарын байқау дағдыларын жетілдіру. **«Табиғат құбылыстары» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың табиғат құбылыстары жөнінде түсініктерін нығайту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, сурет салу)** **Дидактикалық ойын. "Қыста не болады?"** Мақсат-міндеттері.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Сыңарлы және сыңарсыз киімдер". Мақсат-міндеттері. Балаларды заттардың көлемінің қасиеттері жөніндегі білімдерін тиянақтау, "ені", "ұзындығы", "көлемі" ұғымдарын бекіту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, құрастыру, сурет салу, мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын. «Артығын тап».** Әрбір балаға карточкалар ұсынады. Карточкадағы суреттерден артық суретті тауып, мағынасын түсіндіруін ұсынады. Карточкада не	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Аулаға қар жауды". Мақсат-міндеттері. Балаларға бор мен қылқалам арқылы аулаға қардың жауғаны туралы суретті салуды үйрету; бормен сурет бейнелерінің, ағаш пен үйдің сұлбасын салып, қардың суреттің әр жеріне қылқаламның ұшымен жақпалау техникасын пысықтау. **"Мозаика", "Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттері. Ақыл-ой қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**Вариативтік Компонент: Тақырыбы**:Егінші Қоян. Мақсат-міндеттері**:** Ертегі мазмұнын толық білуге үйрету. Балалардың тілін, Ой –қиялын, сөзлік қорын дамыту. Достық қарым қатынасқа, тәрбиелеу **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Боран". Мақсат-міндеттері. Балаларды Қ. Көпішевтің "Ақ боран" атты тақпағымен таныстырып, қыс мезгіліндегі ақ боран сипатын тануға талпындыру; тақпақ жаттауды жаттықтыру; көркемсөзге қызығушылықтарын арттыру; қыс	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қыс келді" тақпағын жаттау". Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымында"тақпақ" түсінігін қалыптастыру, қыс туралы көркемсөз үлгісімен таныстыру; қыс мезгілі туралы ұғымдарды көркемдеуіш сөздер арқылы толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Ақтөске үйшік құрастырамыз". Мақсат-міндеттері. Балаларды құрамында: тақтайша, үшбұрыш, білеу бар құрылыс

	Күз бен қыс мезгілдерінің құбылыстарын ажырату. Барысы: педагог балалардың алдына әр жыл мезгілінде болатын табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді таратады. Осы суреттердің ішінен бала, күз мезгіліне байланысты суретті таңдап алады және суретті бейнелеп береді. Мысалы: күн бұлттардың артында жасырынып тұр. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, сурет салу)**	бейнеленгенін атап, артығын қарындашпен сызады. Мысалы, мұнда қар артық. Қар қыста ғана болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Вариативті компонент. Құрастыру** "Байтерек". Мақсат-міндеттері. Балаларды макарон өнімдерін трафаретке қойып "Бәйтеректі" құрастыруды үйрету; дайын трафаретке макарон өнімін беттестіру әдісі бойынша іскерліктерін дамыту; сары түсті жылтырлақтармен безендіргенде желімді пайдалану техникасын жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту, сурет салу)**	көптеген құбылыстардан тұратын мезгіл деп тануды үйрету. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)** **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Аққала". Мақсат-міндеттері. Балаларға тұзды қамырдан аққала сомдауды үйрету; бір бөлшекті екінші бөлшекке қосып тегістеу жолымен біріктіру ептілігін бекіту. **Дидактикалық ойын. "Қате тап". Құрастыру. "Зәулім ғимараттар".** Мақсат-міндеттері. Қиял, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. **(мүсіндеу, сөйлеуді дамыту, құрастыру)**	материалдары жинағын пайдаланып, Ақтөске қыс мезгілінде тұруға арналған үйшікті құрастыруды үйрету. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту)**

Балалармен жеке жұмыс	**Дидактикалық ойын. «Сыңарын тап».** Мақсат-міндеттері. Балалардың пішіндер туралы түсініктерін кеңейту. Байқампаздыққа және шапшаңдыққа үйрету. Ойынға қызығушылықтарын арттыру. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Ойын ережесі: геометриялық пішіндерді алып, ортасынан бөлу. Балалар сол геометриялық пішінді тауып құрау керек. Ойын бірнеше рет қайталанады және геометриялық пішіндердің түр-түстерін айтып беруге тиіс. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Қыс белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жылдам ойлауға тәрбиелеу. Ойынның барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнаймыз. Мына жерде жыл мезгілдерінің белгілерін білдіретін суреттер тұр. Олардың арасынан қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Ал, балалар, бастайық! Балалар суреттерді жылдам қойып шығады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, құрастыру)**	**Шешуін тап, заттарды ата.** Көрнекі құралдар. Алуан түрлі суреттер: тышқан, мысық, шелек, шана, фланелеграф. Тәрбиеші балаларға суреттерді көрсетеді, онда бейнеленген заттар мен жануарларды атауды сұрайды. Осы суреттерді кез келген реттілікпен фланелеграфқа бекітеді де, балаларға сұрақтар қоя бастайды. Балалар сұрақтарға жауап бере отырып, фланелеграфтан қажетті суретті табуы және онда бейнеленген заттарды атауы тиіс. Тәрбиеші: - Інде не тұрады? - Тышқан. - Тышқан неден қорқады?	**Дидактикалық ойын.** «Сөз ойла». Мақсат-міндеттері. Балаларға мағынасы қарсы сөздерді тауып айтуды ұсынады. - Әдепті - ... - Әдепсіз - Жақсы - ... - Жаман - Ақ -... - Қара - Үлкен -... - Кішкентай - Сыйлау- ... - Сыйламау **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, сурет салу)**	**"Сипаттамадан тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сөйлеуді дамыту (сын есімдер мен зат есімдерді үйлестіру мүмкіндігі); белгілі бір заттарды, тіршілік иелерін біріктіретін ұғымдар туралы білімді бекіту. Сипаттама: балалар жауап беруге тиіс ұсыныстар мен жұмбақтарды алдын ала дайындау. Мысалы: * түрлі-түсті қанаттары бар әдемі жәндік, ұшуды ұнатады, балшырынмен қоректенеді. (Көбелек.) * көлік, ұзын, бірнеше бөліктен тұрады, темір рельстермен жүреді. (Пойыз.)

			- Мысықтан. - Суды қайда құямыз? - Шелекке. - Қыста немен сырғанаймыз? - Шанамен. - Қуыршаққа не тағамыз? - Моншақ. - Алманы (гүлді) қайда жинаймыз? - Себетке. Тәрбиеші барлық балалардың сұрақтарға дәл жауап беруін, яғни фланелеграфтан сәйкес келетін заттарды табуын және сөздегі - ш, - с дыбыстарын дұрыс айта білуін қадағалайды. Осы тектес ойын арқылы сөздегі - ж, - з дыбыстарын дұрыс айтуды жаттықтыруға болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі,**		* жабайы жануар, орманда тұрады, айға қарап ұлиды. (Қасқыр.) * жабайы жануар, қызыл шашты, ертегілерде әрқашан алдайды. (Түлкі.) * сары қабығы бар жеміс. (Лимон.) **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, құрастыру, сурет салу)**

			құрастыру)		
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	**Қарға мен сауысқанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айта білуге машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерешеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын	**Қардың түсуін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қардың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру; қардың түсуі маусымдық құбылысқа жататынын түсіндіру, қыс туралы білімдерін кеңейту. **Зерттеу.** Ақ қағазға ұшып келе жатқан қар ұлпаларын ұстау; зерттеу; қасиеттерін анықтау.	**Шыршаларды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың таныс ағаштарды бір немесе екі белгі бойынша табу қабілетін бекіту; шыршаның ерекшеліктерін еске сақтауды үйрету, шыршаныбасқа ағаштардан ажырату іскерліктерін дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек**	**Қар мен мұзды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Судың әртүрлі күйі туралы білімдерін бекіту; жансыз табиғат туралы шынайы түсінікті қалыптастыру. **Зерттеу.** Үлкен және кішкентай қаңылтырдағы, таза және боялған судың қату уақытын салыстыру; ыдысқа тығыз немесе еркін салынған қардың еру	**Қайың мен шетенді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Ағаштардың сыртқы түріне (ұқсастықтары мен айырмашылықтары) салыстырмалы талдау жүргізуді үйрету; ағаштарға сипаттама беру, ағаштың өсуіне қажетті жағдайлар туралы түсініктерін бекіту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын**

	тыңдайды, оның сыртқы пішіні өзге құстарға өте ұқсамайтынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды	**Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** ағаштардың тамырларын қармен жабу. Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеу қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру)** "Аққала ойыны". Мақсат-міндеттері. Заттарды лақтыру дағдыларын бекіту. **"Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. "Қақпаға"допты кіргізуді үйрету, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде	**тапсырмалары** (ұсақ қоқыстарды жинау). Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары."Бос орын". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Шапшаңдықты,ептілікті дамыту. **Аз қимылды ойын. "Суық-ыстық". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері: есту қабілетін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші залға оралады, затты іздей бастайды. Балалар	жылдамдығын салыстыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** алаңда өсетін өсімдіктерге күтім жасау. Мақсат-міндеттері. Табиғаттағы еңбекке, қоршаған ортаға қызығушылықты қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары. "Қарға мен торғай". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің бұйрығын мұқият тыңдауды үйрету; зейінді дамыту. **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері: балаларға ойын ережелерін қатаң сақтауды үйрету;	**қарапайым еңбек тапсырмалары** (қоқыстарды жинау). Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары. "Мысық пен тышқандар", "Доп" (2-3 ойнатылады). (дене шынықтыру)** **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, шапшаң жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі.

	алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жоғары көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдарын бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды жоғары көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды жоғары көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жоғары көтеру) Д. Ахметова. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс**	сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Ойынға 5-6 бала қатысады. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар:** қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттері. Қар лақтыруды үйрету.	оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... сөздерін айтып, жасырылған затты табуға көмектеседі. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Жалаушаға тезірек жет".** Мақсат-міндеттері. Шеңбер бойымен сап түзей білу, төрт аяғымен жорғалай білу жаттығулары.	кеңістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға 3-10 немесе одан да көп ойыншы қатысады. Көбінесе ойынға қара зат таңдап алынады (ескі малақай, құм салған дорба және тағы басқа). Ойынға қатысушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тұруға тырысады. Ойынды басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатысушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға	Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 м жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог

	ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету, құрдастарымен өзара әрекет ету біліктерін қалыптастыру.			қатысушылардың барлығы еститіндей дауыстап жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды, басқалары оны алдап-сулап, көңілін басқа жаққа бұрып, әлгі затты тартып алуға тырысады. Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер құрып, көздерін жұмып тұрады. Ойын осы тәртіппен жалғаса береді. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар:** еңбектеу. Мақсат-міндеттері. Қимылдарды	ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беруі тиіс. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Жүгіру техникасын жетілдіру, жеңіл, жігерлі қимылдарды қалыптастыру.

				үйлестіруді дамыту; батылдықты, шешім қабылдай алуға тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** Театрды сахналау. "Қолғап" ертегісін қолғаппен сахналау. Музыкалық аспаптармен ойындар. Жаңа жыл ертеңгілігіне дайындықты бастау. **(музыка)** Өнер бұрышында ұлпақарларды мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(құрастыру)** **Дамытушылық ойын.** "Бұзылған телефон". Мақсат-міндеттері. Балалардың есту, көру, ойлау қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Барысы. Балалар тізбек бойынша отырады. Жүргізушіні санамақ айту арқылы таңдап алуға болады. Алдымен, педагог балаларға ойын тәртібінің үлгісін көрсетеді. Балаларға ойын тәртібін нақты орындап, бұзуға болмайтынын түсіндіреді. Жүргізуші бірінші өзі ойлаған заттың атауын қасында отырған баланың құлағына сыбырлап айтады. Бала естіген сөзін келесі отырған балаға сыбырлап айтады, ойын осылай жалғасады. Соңғы отырған бала естіген сөзін дауыстап хабарлайды. Егер бала айтқан сөз, бастаушы ойлап тапқан сөз болып шықса, телефонның ақаусыз жөнделгенін білдіреді. Егер соңғы сөз бастапқы сөз болмай шықса, балалар зерттеу жүргізіп, бастапқы сөздің қандай сөзге бұрмаланғынын анықтайды. Әр ойын айналымынан кейін, бірінші отырған бала тізбек соңына барып отырады, сол себепті әр жолы, бірінші отырған бала жаңарып отырады. **(сөйлеуді дамыту)**				

	Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Жаңа жылдық шырша» көрмесі.	Кеңес беру. «4-5 жастағы балаға қандай ойыншықтар пайдалы».	«Балаңыз туралы не білу керек?» тақырыбында кеңес беру.	«Тәуелсіз Қазақстан» салтанатты іс-шарасында оқитын тақпақтарын беру, ата-аналармен мерекені өткізу туралы әңгімелесу.	"Біз бір аптада не істедік" тақырыбындағы көрме.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	28.11-.02.12. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Баланың сұрағына ашуланбай жауап бересіз бе?" тақырыбында әңгімелесу, сауалнама жүргізу, кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бөлме өсімдіктерін жуу".** Мақсат-міндеттері. Балаларға суару әдістері және ережелер (толтырмай, біркелкі суару) туралы түсінік беру; өсімдіктерге күтім жасауға қызығушылықтарын дамыту. Балаларды үлкендерге өз қолдарынан келетін көмек көрсетуге тарту, бөлме өсімдіктері туралы балалардың идеяларын нақтылау.	**"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп».** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттері. Балаларға жеке киім шкафтарында тәртіп сақтауды үйрету, шкафты киім және аяқкиімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына мұқият бүктеу. Еңбекқорлыққа тәрбиелеу, тәртіп сақтауды үйрету. Ұжымда тату-тәтті еңбектенуге үйрету.	**"Өз төсегімізді жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттері. Балалардың өз төсек-орнын ұқыпты ұстау дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу; еңбекке ұқыпты қарауға тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету бойынша дербестігі мен дағдыларын дамыту.	**"Ойыншықтардағы тәртіп".** Мақсат-міндеттері. Жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты және тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.	**"Біз орындықтарды орнына орналастырамыз".** Мақсат-міндеттері. Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырманы жылдам, мұқият орындау.
	Дидактикалық ойын "Менің ізі?» Мақсат-міндеттері. Байқампаздыққа, ұқыптылыққа үйрету.	**Үстел үсті ойыны.** "Логикалық ойын". Мақсат-міндеттері. Ойлау қабілетін, зейінін, ынтасын	**Дидактикалық ойын.** "Менің қайда және кім болып жұмыс істейтінімді тап".	**«Суреттер құрастыру».** Мақсат-міндеттері. Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды	**«Заттарды салыстыру».** Мақсат-міндеттері. Балаларды заттар мен шамаларды

	(сөйлеуді дамыту)	дамыту. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Мамандық түрлерінің атауын еске сақтауды үйрету, ой-қиялын, ынтасын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әртүрлі мазмұнды суреттер құрастыруға балалардың қызығушылығын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	салыстыра білуге үйрету. Ұғымдардың мағынасын түсіндіру, оларды бір-бірінен ажыратуға баулу. Ойын-тілін танымдық әрекетін дамытып, баланы өзін қоршаған ортаға сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Ойын атрибуттары: суреттер, ойыншықтар. Ойынның барысы: балалар әртүрлі заттарды салыстырады, суретін салады, айырмашылығын белгілері бойынша айтады. Жуан - жіңішке. Кең - тар. Биік - аласа. Үлкен -кішкентай. Ұзын -қысқа . Ұғымдарын үйрету.

					(математика негіздері)
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары** 1.Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, қол төменде. 1.2. Қолды алға көтеру. 1.3. Саусақтарын бүгу, қолдарын айналдыра қимылдау. 1.4. Бастапқы қалыпқа келу. 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, қол белде. 2.1. Кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. 2.2. Оңға және солға иілу. 2.3. Қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. 2.4. Бастапқы қалыпқа келу. 3. Аяқтың ұшына көтерілу. 3.1. Екі аяқтың өкшесін кезек-кезек топылдату. 3.2. Аяқтың ұшымен топылдату. 3.3. Бастапқы қалыпқа келу. **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Таңғы ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Ас ішкенде сөйлемеу. Астан соң беті-қолды жуу. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым, Жақсы болар жағдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Қыс" мезгілінің суретіне қарап әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Қыс мезгілінің мнемотехникасына қарап әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Қыс мезгіліне байланысты тақпақтар жаттау. **(сөйлеуді дамыту)**	"Қысқы тіршілік" туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру	**Дене шынықтыру**	**Қазақ тілі**	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**

ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	"Еңіс тақтайдың үстімен жүру". Мақсат-міндеттері. Еңіс тақтайдың үстімен қолдарын жанына жіберіп, тура жүруге, жердегі кедергі жолақтардан (жолақтар арақашықтығы 50 см) екі аяқпен екі аяқпен аттап, секіру және бір-біріне қарама-қарсы тұрып, допты бастарынан асыра лақтыруды үйрету. **"Аю қалай жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөліну, бір сызыққа тұрғызу, белгіленген межеге дейін сапта бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, бағытты өзгертіп жүгіруге дағдыландыру. **(дене шынықтыру)**	"Қыс мезгілі. Қысқы табиғат құбылыстары". Мақсат-міндеттері. Балалардың қыз мезгілі жайлы мнемокесте және сызбалық суреттер негізінде "қыс", "қысқы табиғат құбылыстары" туралы түсініктерін қалыптастыру; "қыс" пен "жаз" мезгілдеріне байланысты антоним сөздерді дұрыс дыбыстауға жаттықтыру. Өлеңді мәнерлеп оқу. "Ну орманда қар жауып". Мнемокесте арқылы өлеңді топпен мәнерлеп қайталау. Сөзді-ырғақты жаттығу "Ну орманда қар жауып". Сәйкестендіруге арналған сөздік жаттығу "Жазда,	"Тепе-теңдікті сақтайық". Мақсат-міндеттері. Балаларға қатарға екеуден тұруға; допты алысқа дәлдеп лақтыруды (3,5–6,5 м кем емес); сызықтардың арасымен (15 см арақашықтық) тепе-теңдікті сақтап жүруді үйрету. **"Кедергілерден оңай өтеміз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалар кедергілерден "жылан" тәрізді жорғалап өтулері керек. **(дене шынықтыру)**	"Қыс бояулары". Мақсат-міндеттері. Балалардың қыс туралы әннің сын-сипатын түсініп, ажырата білу қабілетін дамыту; қыс мезгілінің ерекшелігін музыкадағы контрастық бөлімдер арқылы ажырата білу қабілетін қалыптастыру. **Дидактикалық ойын. "Қояндар".** Мақсат-міндеттері. Балаларға музыканың көңілді не мұңлы, баяу түрлерін ажырата білуге баулу. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**	"Досқа нені үйретемін?" Мақсат-міндеттері. Балаларға аяқтың ұшымен тұру; қолын беліне қойып, бір аяқпен тұруды; көлбеу тақтайдың үсітмен (ені 2 см, биіктігі 30-35 см) жоғары және төмен жүруді үйрету. **"Баскетбол" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөліп, баскетбол добына арналған торға белгіленген нысанадан аспай, допты көкірек тұсынан дәлдеп лақтыруды үйрету. **(дене шынықтыру)**

		қыста". **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)** **Музыка** "Қыс әні". Мақсат-міндеттері. Балалардың қыс туралы әннің сипатын түсініп, ажырата білу қабілетін дамыту; қыс мезгілінің ерекшелігін музыкадағы контрастық бөлімдер арқылы ажырату қабілетін қалыптастыру. **Дидактикалық ойын. "Үлкен – кішкентай".** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзақ және қысқа дыбыстарды ажыратуды; музыканың ырғағын сезінуді үйрету. **(музыка, сөйлеуді**			

		дамыту)			
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Қарға мен сауысқанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айта білуге машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерешекліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, оның өзге құстарға өте ұқсамайтынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** құраған	**Қардың түсуін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қардың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру; маусымдық құбылыс - қардың түсуі туралы білімдерін бекіту. **Зерттеу.** Ақ қағазға ұшып келе жатқан қар ұлпаларын ұстау; зерттеу; қасиеттерін анықтау. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** ағаштардың тамырларын қармен жабу. Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеу	**Шыршаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың таныс ағаштарды бір немесе екі белгі бойынша табу қабілетін бекіту; шыршаның ерекшеліктерін және оны басқа ағаштардан ажырату іскерліктерін дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ұсақ қоқыстарды жинау). Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс**	**Қар мен мұзды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Судың әртүрлі күйі туралы білімдерін бекіту; жансыз табиғат туралы шынайы түсінікті қалыптастыру. **Зерттеу.** Үлкен және кішкентай қаңылтырдағы, таза және боялған судың қату уақытын салыстыру; ыдысқа тығыз немесе еркін салынған қардың еру жылдамдығын салыстыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** алаңда өсетін өсімдіктерге күтім жасау. Мақсат-міндеттері. Табиғаттағы еңбектенуді, қоршаған ортаға қызығушылықты қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс**	**Қайың мен шетенді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Ағаштардың сыртқы түріне (ұқсастықтары мен айырмашылықтары) салыстырмалы талдау жүргізуді үйрету; ағаштарға сипаттама беру, ағаштың өсуіне қажетті жағдайлар туралы түсініктерін бекіту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қоқыстарды жинау). Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс**

	жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. (дене шынықтыру, қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың	қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру)** "Аққала ойыны". Мақсат-міндеттері. Заттарды лақтыру дағдыларын бекіту. **"Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері." Қақпаға"допті өткізе білуге, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Ойынға 5-6 бала қатысады. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен**	**ойындары."Бос орын". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Шапшаңдықты, ептілікті дамыту. **Аз қимылды ойын. "Суық-ыстық". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде оған қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан шығып кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші залға кіріп, балалар жасырып қойған затты іздей бастайды. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... сөздерін айтып, жасырылған затты табуға көмектеседі.	**ойындары. "Қарға мен торғай". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің бұйрығын мұқият тыңдауды үйрету; зейінді дамыту. **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға ойын ережелерін қатаң сақтауды үйрету; кеңістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға 3 - 10 немесе одан да көп ойыншы қатысады. Көбінесе ойынға қара зат таңдап алынады (ескі малақай, құм салған дорба және тағы басқа). Ойынға қатысушылар шеңбер құрып, көздерін жұмуға тырысады. Ойын басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып оны	**ойындары. "Мысық пен тышқандар", "Доп" (2-3 ойнатылады). (дене шынықтыру)** **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын шарты бойынша ойнауды, мұқият және белсенді болуды; батылдыққа, шапшаңдыққа, жылдам жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-

	ұшына тұру, екі қолды жоғары көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдарын бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (Екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жоғары көтеру) Д. Ахметова. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**	**ойындар:** қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттері. Қар лақтыруды үйрету.	**Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Жалаушаға тезірек жет".** Мақсат-міндеттері. Шеңбер бойымен сап түзей білу, төрт аяғымен жорғалай білу жаттығулары.	тығады. Ойынға қатысушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатысушылардың барлығына еститіндей дауыстап жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап, көңілін басқа жаққа бұрып, әлгі затты тартып алуға тырысады. Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер құрып, көздерін жұмып тұрады. Ойын осы тәртіппен жалғаса береді. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар:** еңбектеу. Мақсат-міндеттері. Қимылдарды үйлестіруді, батылдықты дамыту,	қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады: Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп әкетіп, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беруі тиіс. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды**

	шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **(дене шынықтыру)** **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету, құрдастарымен өзара әрекет ету біліктерін қалыптастыру.			шешім қабылдай алуға тәрбиелеу.	**дамыту, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Жүгіру техникасын жетілдіру, жеңіл, жігерлі қимылдарды қалыптастыру.

Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Түскі ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Ас ішкенде сөйлемеу. Астан соң беті-қолды жуу. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым, Жақсы болар жағдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Релаксацияға арналған жаттығу: "Менің көзім". Мақсат-міндеттері. Тыныш ұйқыға қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Балаларды ақырын сипап ояту. Шашты тарау дененің сауығуына да ықпал етеді. Содан кейін толық жуыну: қолдар шынтаққа дейін, бет, құлақ, мойын. Майтабандықтың алдын алуға арналған жаттығулар, денені тік ұстауға тәрбиелеу. Жаяу жүру: қабырғалы жол балалардың аяқтарын уқалайды, аяқтың бұлшықеттері мен байламды аппаратын нығайтады, денені тұтастай қорғайды. **Көркемсөз** Түскі ұйқы уақыты, Төсегіме жатамын. Ақ көрпемді жамылып Тәтті ұйқыға батамын. **(дене шынықтыру, мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Бесін ас	Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Ас ішкенде сөйлемеу. Астан соң беті-қолды жуу. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым,

	Жақсы болар жағдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жатығу** "Аппақ қыс". Мақсат-міндеттері. Балалардың қыс туралы түсініктерін кеңейту; қыс мезгіліндегі табиғат құбылыстарын байқау дағдыларын жетілдіру. **«Табиғат құбылыстары» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың табиғат құбылыстары жөнінде түсініктерін нығайту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, сурет салу)** **Дидактикалық ойын. "Қыста не болады?"** Мақсат-міндеттері.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Сыңарлы және сыңарсыз киімдер". Мақсат-міндеттері. Балаларды заттардың көлемінің қасиеттері жөніндегі білімдерін тиянақтау, "ені", "ұзындығы", "көлемі" ұғымдарын бекіту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, құрастыру, сурет салу, мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын. «Артығын тап».** Әрбір балаға карточкалар ұсынады. Карточкадағы суреттерден артық суретті тауып, мағынасын түсіндіруін ұсынады. Карточкада не	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Аулаға қар жауды". Мақсат-міндеттері. Балаларға бор мен қылқалам арқылы аулаға қардың жауғаны туралы суретті салуды үйрету; бормен сурет бейнелерінің, ағаш пен үйдің сұлбасын салып, қардың суреттің әр жеріне қылқаламның ұшымен жақпалау техникасын пысықтау. **"Мозаика", "Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттері. Ақыл-ой қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)**	) **Вариативтіккомпонент:** **Тақырыбы:** **«Алтын балық».** **Мақсаты:**Балаларды Ертекейіпкерінің ісәрекеттерінің жақсы – жаман жақтарының айырмашылықтарын білуге тәрбиелеу. Балаларды мейрімділдікке адамгершілікке қанағатшылдыққа тәрбиелеу. **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Боран". Мақсат-міндеттері. Балаларды Қ. Көпішевтің "Ақ боран" атты тақпағымен таныстырып, қыс мезгіліндегі ақ боран сипатын тануға талпындыру; тақпақ жаттауды жаттықтыру; көркемсөзге қызығушылықтарын арттыру.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қыс келді" тақпағын жаттау". Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымында"тақпақ" түсінігін қалыптастыру, қыс туралы көркемсөз үлгісімен таныстыру; қыс мезгілі туралы ұғымдарды көркемдеуіш сөздер арқылы толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Ақтөске үйшік құрастырамыз". Мақсат-міндеттері. Балаларды құрамында: тақтайша, үшбұрыш, білеу бар құрылыс материалдары

	Күз бен қыс мезгілдерінің құбылыстарын ажырату. Барысы: педагог балалардың алдына әр жыл мезгілінде болатын табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді таратады. Осы суреттердің ішінен бала, күз мезгіліне байланысты суретті таңдап алады және суретті бейнелеп береді. Мысалы: күн бұлттардың артында жасырынып тұр. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, сурет салу)**	бейнеленгенін атап, артығын қарындашпен сызады. Мысалы, мұнда қар артық. Қар қыста ғана болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Вариативті компонент. Құрастыру** "Байтерек". Мақсат-міндеттері. Балаларды макарон өнімдерін трафаретке қойып "Бәйтеректі" құрастыруды үйрету; дайын трафаретке макарон өнімін беттестіру әдісі бойынша іскерліктерін дамыту; сары түсті жылтырлақтармен безендіргенде желімді пайдалану техникасын жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту, сурет салу)**		жинағын пайдаланып, Ақтөске қыс мезгілінде тұруға арналған үйшікті құрастыруды үйрету. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс	**Дидактикалық ойын. «Сыңарын тап».** Мақсат-міндеттері. Балалардың пішіндер туралы түсініктерін	**"Қыс белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жылдам	**Шешуін тап, заттарды ата.** Көрнекі құралдар. Алуан түрлі суреттер: тышқан, мысық, шелек, шана,	құбылыстардан тұратын мезгіл деп тануды үйрету. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)**	**"Сипаттамадан тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сөйлеуді дамыту (сын есімдер мен зат

	кеңейту. Байқампаздыққа және шапшаңдыққа үйрету. Ойынға қызығушылықтарын арттыру. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Ойын ережесі: геометриялық пішіндерді алып, ортасынан бөлу. Балалар сол геометриялық пішінді тауып құрау керек. Ойын бірнеше рет қайталанады және геометриялық пішіндердің түр-түстерін айтып беруге тиіс. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту)**	ойлауға тәрбиелеу. Ойынның барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнаймыз. Мына жерде жыл мезгілдерінің белгілерін білдіретін суреттер тұр. Олардың арасынан қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Ал, балалар, бастайық! Балалар суреттерді жылдам қойып шығады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, құрастыру)**	фланелеграф. Тәрбиеші балаларға суреттерді көрсетеді, онда бейнеленген заттар мен жануарларды атауды сұрайды. Осы суреттерді кез келген реттілікпен фланелеграфқа бекітеді де, балаларға сұрақтар қоя бастайды. Балалар сұрақтарға жауап бере отырып, фланелеграфтан қажетті суретті табуы және онда бейнеленген заттарды атауы тиіс. Тәрбиеші: - Інде не тұрады? - Тышқан. - Тышқан неден қорқады? - Мысықтан. - Суды қайда құямыз? - Шелекке. - Қыста немен сырғанаймыз?	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Аққала". Мақсат-міндеттері Балаларға тұзды қамырдан аққала сомдауды үйрету; бір бөлшекті екінші бөлшекке қосып тсомдауды үйрету; бір бөлшекті екінші бөлшекке қосып тегістеу жолымен біріктіруептілігін бекіту. **Дидактикалық ойын. "Қате тап". Құрастыру. "Зәулім ғимараттар".** Мақсат-міндеттері. Қиял, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. **(мүсіндеу, сөйлеуді дамыту, құрастыру**	есімдерді үйлестіру мүмкіндігі); белгілі бір заттарды, тіршілік иелерін біріктіретін ұғымдар туралы білімді бекіту. Сипаттама: балалар жауап беруге тиіс ұсыныстар мен жұмбақтарды алдын ала дайындау. Мысалы: * түрлі-түсті қанаттары бар әдемі жәндік, ұшуды ұнатады, балшырынмен қоректенеді. (Көбелек.) * көлік, ұзын, бірнеше бөліктен тұрады, темір рельстермен жүреді. (Пойыз.) * жабайы жануар, орманда тұрады, айға қарап ұлиды. (Қасқыр.) * жабайы жануар, қызыл шашты, ертегілерде әрқашан

			- Шанамен. - Қуыршаққа не тағамыз? - Моншақ. - Алманы (гүлді) қайда жинаймыз? - Себетке. Тәрбиеші барлық балалардың сұрақтарға дәл жауап беруін, яғни фланелеграфтан сәйкес келетін заттарды табуын және сөздегі - ш, - с дыбыстарын дұрыс айта білуін қадағалайды. Осы тектес ойын арқылы сөздегі - ж, - з дыбыстарын дұрыс айтуды жаттықтыруға болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, құрастыру)**		алдайды. (Түлкі.) * сары қабығы бар жеміс. (Лимон.) **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, құрастыру, сурет салу)**
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға				

	тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	**Қарға мен сауысқанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айта білуге машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерешеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдайды, оның сыртқы пішіні өзге құстарға өте ұқсамайтынын байқайды. **Еңбек әрекеті:**	**Қардың түсуін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қардың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру; қардың түсуі маусымдық құбылысқа жататынын түсіндіру, қыс туралы білімдерін кеңейту. **Зерттеу.** Ақ қағазға ұшып келе жатқан қар ұлпаларын ұстау; зерттеу; қасиеттерін анықтау. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** ағаштардың тамырларын қармен	**Шыршаларды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың таныс ағаштарды бір немесе екі белгі бойынша табу қабілетін бекіту; шыршаның ерекшеліктерін еске сақтауды үйрету, шыршаныбасқа ағаштардан ажырату іскерліктерін дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ұсақ қоқыстарды жинау). Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеу қабілетін	**Қар мен мұзды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Судың әртүрлі күйі туралы білімдерін бекіту; жансыз табиғат туралы шынайы түсінікті қалыптастыру. **Зерттеу.** Үлкен және кішкентай қаңылтырдағы, таза және боялған судың қату уақытын салыстыру; ыдысқа тығыз немесе еркін салынған қардың еру жылдамдығын салыстыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** алаңда өсетін өсімдіктерге күтім жасау. Мақсат-міндеттері. Табиғаттағы еңбекке, қоршаған ортаға қызығушылықты қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс**	**Қайың мен шетенді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Ағаштардың сыртқы түріне (ұқсастықтары мен айырмашылықтары) салыстырмалы талдау жүргізуді үйрету; ағаштарға сипаттама беру, ағаштың өсуіне қажетті жағдайлар туралы түсініктерін бекіту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қоқыстарды жинау). Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.

	құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жоғары	жабу. Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеу қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру)** "Аққала ойыны". Мақсат-міндеттері. Заттарды лақтыру дағдыларын бекіту. **"Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. "Қақпаға"допты кіргізуді үйрету, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Ойынға 5-6 бала қатысады.	қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары."Бос орын". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Шапшаңдықты, ептілікті дамыту. **Аз қимылды ойын. "Суық-ыстық". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері: есту қабілетін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші залға оралады, затты іздей бастайды. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... сөздерін айтып, жасырылған затты табуға көмектеседі.	**ойындары. "Қарға мен торғай". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің бұйрығын мұқият тыңдауды үйрету; зейінді дамыту. **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері: балаларға ойын ережелерін қатаң сақтауды үйрету; кеңістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға 3-10 немесе одан да көп ойыншы қатысады. Көбінесе ойынға қара зат таңдап алынады (ескі малақай, құм салған дорба және тағы басқа). Ойынға қатысушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тұруға тырысады. Ойынды басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып	**Қимыл-қозғалыс ойындары. "Мысық пен тышқандар", "Доп" (2-3 ойнатылады). (дене шынықтыру)** **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, шапшаң жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 м жерге бір-біріне қарама-қарсы

	көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдарын бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды жоғары көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды жоғары көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жоғары көтеру) Д. Ахметова. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша белгілерге сай	**Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар:** қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттері. Қар лақтыруды үйрету.	**Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Жалаушаға тезірек жет".** Мақсат-міндеттері. Шеңбер бойымен сап түзей білу, төрт аяғымен жорғалай білу жаттығулары.	тығылады. Ойынға қатысушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатысушылардың барлығы естітіндей дауыстап жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды, басқалары оны алдап-сулап, көңілін басқа жаққа бұрып, әлгі затты тартып алуға тырысады. Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер құрып, көздерін жұмып тұрады. Ойын осы тәртіппен жалғаса береді. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар:** еңбектеу. Мақсат-міндеттері. Қимылдарды үйлестіруді дамыту; батылдықты, шешім қабылдай алуға	орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беруі тиіс. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері,**

	жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету, құрдастарымен өзара әрекет ету біліктерін қалыптастыру.			тәрбиелеу.	**қозғалыстарды дамыту, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Жүгіру техникасын жетілдіру, жеңіл, жігерлі қимылдарды қалыптастыру.
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**				

қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Театрды сахналау. "Қолғап" ертегісін қолғаппен сахналау. Музыкалық аспаптармен ойындар. Жаңа жыл ертеңгілігіне дайындықты бастау. **(музыка)** Өнер бұрышында ұлпақарларды мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. **(шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(құрастыру)** **Дамытушылық ойын.** "Бұзылған телефон". Мақсат-міндеттері. Балалардың есту, көру, ойлау қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Барысы. Балалар тізбек бойынша отырады. Жүргізушіні санамақ айту арқылы таңдап алуға болады. Алдымен, педагог балаларға ойын тәртібінің үлгісін көрсетеді. Балаларға ойын тәртібін нақты орындап, бұзуға болмайтынын түсіндіреді. Жүргізуші бірінші өзі ойлаған заттың атауын қасында отырған баланың құлағына сыбырлап айтады. Бала естіген сөзін келесі отырған балаға сыбырлап айтады, ойын осылай жалғасады. Соңғы отырған бала естіген сөзін дауыстап хабарлайды. Егер бала айтқан сөз, бастаушы ойлап тапқан сөз болып шықса, телефонның ақаусыз жөнделгенін білдіреді. Егер соңғы сөз бастапқы сөз болмай шықса, балалар зерттеу жүргізіп, бастапқы сөздің қандай сөзге бұрмаланғынын анықтайды. Әр ойын айналымынан кейін, бірінші отырған бала тізбек соңына барып отырады, сол себепті әр жолы, бірінші отырған бала жаңарып отырады. **(сөйлеуді дамыту)** Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Жаңа жылдық шырша» көрмесі.	Кеңес беру. «4-5 жастағы балаға қандай ойыншықтар пайдалы».	«Балаңыз туралы не білу керек?» тақырыбында кеңес беру.	«Тәуелсіз Қазақстан» салтанатты іс-шарасында оқитын тақпақтарын беру, ата-аналармен мерекені өткізу туралы әңгімелесу.	"Біз бір аптада не істедік" тақырыбындағы көрме.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	5.12-.9.12. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балабақшадағы сияқты күн тәртібін үй жағдайында ұйымдастыру".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Табиғат бұрышы"** Табиғат бұрышындағы кезекшілік күнін балалар тірі объектілер үшін жауапкершілік сезінетіндей етіп ұйымдастыру керек. Балалар таңертең барлық жұмысты жасаса (балықтарға қорек беру, гүлдерді суару, торды тазарту және тағы басқа), кейін оларға тіршілік иелері мен өсімдіктерге назар аударудың қажеті болмай қалады, сондықтан педагог балаларға күні бойы атқаратын жұмысты реттеге көмектескені дұрыс: балықты таңертең	**"Күтушіге төсек салуға көмек көрсету".** Мақсат-міндеттері. Балаларға өз төсек-орындарын ажыратуды үйрету; ересектерге қолдарынан келетін көмектерін көрсетуге ынталарын тәрбиелеу; еңбектенуге ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Кітап бұрышындағы еңбек".** (кітаптарды қалпына келтіру). Мақсат-міндеттері: балаларға жөндеуді қажет ететін кітаптарды таңдауды және оларды мұқият желімдеуді үйрету (желім мен қайшыны дұрыс пайдалану, майлықтарды пайдалану). Кітаптарға ұқыпты қарауға, жұмыс істеуге, тәртіп сақтауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Біздің шкафта тәртіп бар".** Мақсат-міндеттері: балаларға сыртқы киімге арналған шкафта заттарды бүктеу кезінде ұқыптылыққа үйрету. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтарды тәртіпте ұстау".** Мақсат-міндеттері. Жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**

	қоректендіруге, ал өсімдіктерді кейінірек суаруға болады. Педагог балалардың түсінігінде өздері жасаған жұмыстың ұжым үшін маңыздылығы туралы түсінік қалыптастырады, айналасындағыларға қамқорлық көрсете отырып, өз жұмысын уақытында істеуге ұмтылысты дамытады. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**				
	Пазл жинау ойыны. Мақсат-міндеттер: қолдың ұсақ моторикасы мен қозғалыс координациясын дамыту, тапсырманы жан-жақты қырынан көру қабілетін жаттықтыру, логикаларын дамыту, табандылыққа,	**"Кім көп атайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын етістіктермен молайту, мағынасына сәйкес етістіктерді таңдау. Педагог балаларға көкөністер мен жемістерді өсіріп, баптау, жинау	**"Не артық?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі	**"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір	**"Не дөңгелек болады?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ой-өрістерін, зеректікті, қиялдарын дамыту, білімдерін бекіту. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**

	ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(танымдық-дағдылар)** Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақтамалары, шаршы пішінді парақтар. **(танымдық дағдылар)**	әрекеттері жайында әңгімелеуді ұсынады. Құралдар: жемістер мен көкөністерге тиісті адамның еңбегі туралы суреттер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **"Қайсысы ең ауыр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың заттардың өлшемдері жайындағы түсініктерін бекіту; заттың жеңіл немесе ауыр екенін суретке қарап білуге дағдыландыру; ойлау қабілеттерін дамыту, зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: заттар және олардың заттық суреттері (алма, кесе, сопақ пішінді шар, дөңгелек пішінді шар, жұмыртқа, қарбыз, лимон, доп, қияр) Педагог әуелі дөңгелек пішінге ұқсайтын, содан соң сопақшаға	заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды, салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды. **(танымдық дағдылар)**	сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**	**"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, зейінін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, қазір сендер әуенді тыңдап, жан-жануарды, құсты немесе жәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер. Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - деген белгіні естісеңдер,

		ұқсайтын заттарды салыстыруға ұсынады. Жауаптарын айтып болғаннан кейін балалар шынайы заттарды қолға алып, қайсы жеңіл не ауыр екендігін тексеріп табады. Жаттығуды тек екі заттан салыстырып көруге болады. Балалар заттың көлемі мен оның салмағы бірдей еместігін түсіндіреді. Педагог заттардың қасиеттеріне көңіл аудару туралы айтады. Мысалы: әуе шары жеңіл ауаға толған, қарбыз - жидектің шырыны мен тұқымдарына толған (яғни су салмақты қосады). **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері, қоршаған ортамен танысу)**			сол қалыптарыңды сақтап қалуларың керек. Алдын-ала жұмыста балаларға түрлі жан-жануарды, құсты, жәндіктерді көрсетуге болады. Құралдары: әуенді қосу құралы, әуендер жинағы, фотоаппарат немесе смартфон. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (таяқшалармен)** 1.Бастапқы қалып: дене тік, аяқ бірге, таяқша төменде.				

	1 - таяқшаларын жоғары көтереді; 2 - бастарына қояды; 3 - таяқшаны жоғары көтереді; 4 - бастапқы қалыпқа келу. (жаттығу 4 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, таяқша төменде. 1 - таяқшаларын жоғары көтереді; 2 - қолын түзу ұстап, оң жаққа иіледі; 3 - таяқшаны жоғары көтеріп, тіктеледі; 4 - бастапқы қалыпқа келу. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ бірге, таяқша төменде. 1 - 2 - отырып, таяқшаларын жоғары көтереді; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. (жаттығу 4 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: дене тік, таяқшаны артқа ұстайды. 1 - 2 - таяқшаны жоғары көтеру; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. (жаттығу 4 рет қайталанады). 5. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, таяқшалар бас жағында. 1 - таяқшаларын жоғары көтереді; 2 - иіліп, таяқты оң аяғының басына тигізеді; 3 - тіктеліп, таяқты жоғары көтеру; 4 - бастапқы қалыпқа келу. (жаттығу 4 рет қайталанады). 6. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ бірге, таяқша төменде. 1 - таяқты жоғары ұстап, аяқты алшақ ұстап, секіру; 2 - бастапқы қалыпқа келу. (жаттығу 4 рет қайталанады). 7. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ бірге, қолды бүгіп, таяқшаны көкірек тұсында ұстау. 1 - таяқты жоғары ұстап, аяғын оң жаққа аяқтың ұшымен қою; 2 - бастапқы қалыпқа келу. (жаттығу 4 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: өз сыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіру. **Көркем сөз** Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қыс" мезгілінің ерекшеліктері.** Мақсат-міндеттері. "Қыс" мезгілінің	**Шаттық шеңбері** Бақшамызға барғанда, Жолыққан бар жандарға Ертемен ақ пейілмен	**Мнемокесте бойынша отбасы туралы өлеңдер жаттау.**	**Үстел-үсті ойыны: "Керекті киімді табыңыз"** Мақсат-міндеттер:	**"Қыс" мезгілінің ерекшеліктері.** Мақсат-міндеттері. "Қыс" мезгілінің

	суретіне қарап әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Ертемен ақ пейілмен "Қайырлы таң!"- деймін мен. Күндіз де елді елеймін: Үйге кешке келемін, Не дерімді білемін «Кеш жарық!»-деп кіремін. Шеңбер бойына тұрып, қимылдар жасайды. **(сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттер: зейін, есте сақтау қабілетін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	балаларға қысқы және жазғы киімдерді ажырата білуге, зейін, есте сақтау және логикалық ойлауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	суретіне қарап әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Төрт тағандап еңбектеу". Мақсат-міндеттері: балаларды сапта бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, дене қалпын тексеріп, қатарға тұрғызуға үйрету.	**Қазақ тілі** "Қазақстан байлықтары. 5 дейін санау, кері санау". Мақсат-міндеттері: балалардың еліміздің негізгі байлықтары туралы білімдерін кеңейту; "байлықты" дұрыс атауды қолданылу аясы туралы түсініктерін нақтылау. **Музыка** "Қысты сағындық" Мақсат-міндеттер. Балалардың басқа ұлт өкілдерінің әніне деген қызығушылығын арттыру; әннің	**Дене шынықтыру** "Сапты бұзбай еңбектейміз". Мақсат-міндеттер: балаларды көлбеу тақтаймен (ені 2 см, биіктігі 30-35 см) жоғары және төмен жүгіруге; орта жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40-50 метрге жүгіруге үйрету.	**Музыка** "Жаса, елім!" Мақсат-міндеттер: балалардың әнді эмоционалды қабылдай отырып, ән арқылы туған жерге деген елжандылық сезімін қалыптастыру.	**Дене шынықтыру** "Озаттар эстафеталары". Мақсат-міндеттер: балаларды қатарға үшеуден тұрып, сапты қайтадан құруға үйрету.

		мазмұнын әуен арқылы эмоционалды қабылдай білуге үйрету; музыкалық жетекшімен бірге ән айту қабілетін жетілдіру; әннің ырғақты әуенін сезіне білу қабілетін дамыту; тыныс алу жаттығуларын орындау кезінде дұрыс тыныс алу дағдысына үйрету; музыкадағы контрастық бөлімдерді ажырата білуге үйрету; қыс қызығы туралы ұғым беру. Балалардың орыс әуеніндегі әннің сипатын түсініп, ажырату қабілетін дамыту; әннің әуендік мазмұнын тыңдай отырып, эмоционалды қабылдай білуге үйрету; өзге ұлт әуенінің ырғақтық сипатын сезіне білу қабілетін дамыту; қыс туралы әнді айтуда дұрыс тыныс алу дағдысын дамыту; қыс мезгілінің ерекшелігін			

		музыкадағы контрастық бөлімдер арқылы ажырата білуге үйрету; музыкалық-дидактикалық ойындарда зейіні мен зеректігін қалыптастыру. Балаларды эстетикалық қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; оқу қызметінде белсенділіктері мен қызығушылықтарын арттыру.			
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Шетенді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қыс мезгілінде шетенді бақылауды жалғастыру, оны қатты аяздан қалай құтқаруға болатындығын айту.	**Шыршаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Шыршаның құрылымы туралы түсінік қалыптастыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек**	**Қардың жауғанын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Маусымдық құбылыс - қардың жаууы туралы білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын**	**Қардың тереңдігін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге, Бірақ ешкім жемейді, Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар).	**Терезедегі қырауды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Жұмбақ. Өнері жоқ, қолы жоқ, Сурет салуды біледі. (терезедегі қырау).

	Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: қарды белгілі бір жерге күрекпен жинау. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттері. Күректермен әрекет ету қабілетін бекіту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қар ұлпалары мен жел", "Ақшақарды тап". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша шеңбер бойымен жүруге үйрету, әртүрлі бағытта қозғалу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** "Шанамен жарыс". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Аяғымен итере отырып, қар үйіндісіне белгі бойынша шанамен	**тапсырмалары:** ұжыммен қар тазалау. Мақсат-міндеттері. Ағаш күрекшені қолдану қабілетін бекіту. **(еңбек дағдылары)** **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жағалаудан жағалауға". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Шашырап, жан-жаққа жүгіру, секіру техникаларын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** "Туға дейін секіру, "Қақпада". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Алға жылжыта отырып, екі аяқпен секіруге, жорғалауға жаттығу.	**қарапайым еңбек тапсырмалары:** ауладағы қарды белгілі бір жерге күрекпен салу; кіреберіске апаратын жолды тазарту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттері. Жұмысқа жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру; ұжымдық тапсырмаларды орындауға үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Аяз ата", "Қар айналады". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Өзіне тән қимыл-қозғалыстарды жасай білуге баулу; өз әрекеттерін ойынға қатысушылардың әрекеттерімен байланыстыруды үйретуді жалғастыру. **Өзіндік еркін ойын**	Бақылау: балалардың көңілін ауланың қай жерлерінде қалың қар жатқанына аудару, қардың қаншалықты терең екенін білуді ұсыну. Балаларға метрді көрсету және қардың әр жердегі қалыңдығын өлшеу; қалың қарды күрекпен қазып, қардың қалыңдығына назар аудару. **Қимылды ойын. «Ақшақарды ізде». (дене шынықтыру)** Ептілікті, шапшандықты дамытатын, кеңістікті бағдарлауды қажет ететін, қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. **Еңбек:** гүлзарды жинастыруды ұйымдастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Ырым.** Егер терезелердің екі әйнегі де буланса, аяз күшейе түседі. Бақылау: шыныдағы өрнектердің пайда болуы туралы түсінік беру. Жылы, сулы булар салқын терезелер шынысына буланып бір-бірімен біріктіріледі, мұзды кристалға айналады да керемет гүлдері бар мұзды бау-бақша пайда болады. Табиғаттың қысқы құбылыстарын байқауға және құбылыстарды атауға әрі қарай үйрету. **Қимылды ойын: «Қасқұлақ» (Волк) (қазақ халқының ойыны). (дене шынықтыру)** «Қасқұлақтан» тығылып алаңда бағдарлай білуді бекіту. Ойын ережесін сақтау

	жылжу.		**әрекеттері:** "Нысанаға тигіз". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікті дамыту, нысанаға затты дәлдеп лақтыруға үйрету.	Қарды тоқтату жөніндегі пікірді қалыптастыру (қарды тоқтатады, жел соққанда), қардан кедергілер жасау, тәрбиешіге көмектесу. Тапсырманы орындау, бірлесіп атқарудың кішігірім тәсілдерін қалыптастыру. **Өз бетімен ойындар:** өз құрдастарымен 2-3 рөлден тұратын ойын ойнағанда бірлесуге талаптандыру, рөлді бөлу, ойын тәртібін орындау, жалпы ойын шартына сәйкес әрекет ету.	(«қасқұлақ» сөзді атаса сол адам өз орнында қалу керек), «күзетші» тобынан «қасқұлақты» қуу міндетті. Ойынды өзінің және басқа ойыншының әрекетімен келістіре білуін дамыту. **Еңбек:** мұз жолын жасау. Тәрбиешімен бірге жауапкершілікпен жолға су құйып мұз айдынын жасауға үйрету. Еңбек етуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар:** ойында өз әрекетін жолдастарының әрекетімен келістіре білуге ынталандыру.
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: өз сыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып,				

	оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіру. **Көркем сөз** Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркемсөз)**
Күндізгі ұйқы	Релаксацияға арналған жаттығу: "Менің көзім". Мақсат-міндеттері. Тыныш ұйқыға қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Балаларды сипап ояту. Шашты тарау дененің сауығуына да ықпал етеді. Содан кейін толық жуыну: қолдар шынтаққа дейін, бет, құлақ, мойын. Майтабандықтың алдын алуға арналған жаттығулар, денені тік ұстауға тәрбиелеу. Жаяу жүру: қабырғалы жол балалардың аяқтарын керемет уқалайды, аяқтың бұлшықеттері мен байламды аппаратын нығайтады, денені тұтастай қорғайды. Көркем сөз Түскі ұйқы уақыты, Төсегіме жатамын. Ақ көрпемді жамылып Тәтті ұйқыға батамын. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: өз сыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіру. **Көркем сөз** Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркемсөз)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әдемі көйлек киген Дана". Мақсат-міндеттер: балаларды мерекелі киімді киген Дананың бейнесін салуға үйрету; сурет салуда қарапайым дене пропорциясын, басы және ұзын етек, жеңі бар көйлекті, бетіндегі көздері мен ауызы сияқты ұсақ бөлшектерді салу техникасын қалыптастыру. **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Сұлулық салоны".** Мақсат-міндеттер: балалардың сұлулық салонында жұмыс атқаратын мамандар (шаштаразшы, мастер маникюр, педикюр шебері, бет әрлеуші) жайлы түсініктерін бекіту;	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Әжемнің құрақ көрпесі. Шаршы мен тіктөртбұрыш" Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер, тіктөртбұрыш пен шаршының қасиеттері, жөніндегі білімдерін тиянақтау. **Жапсырудан ойын-жаттығу** "Тостағанды әшекейлейміз". Мақсат-міндеттер: балаларды қағазды бұру арқылы, бұрыштарын кесіп алып, тостаған қимаүлгісін қағаздың тең ортасына, көлденең орналастырып жапсыруды, тостағанның тең ортасына сол жақтан оңға қарай "қошқар мүйіз" оюларын жапсыруды үйрету.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Көк тудың желбірегені". Мақсат-міндеттер: балаларды еліміздің тәуелсіздігі туралы өлеңмен таныстыра отырып, жатқа айтуға үйрету. **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Театр". Мақсат-міндеттер: ойын барысында балалар мен бірге театрдың орны, адам өміріне қандай пайдасы бар екенін анықтау; әртіс, режиссер, оператор, жарық беруші, гардеробшы, капельдинер, костюм бойынша декоратор, суретші, лицеист сияқты мамандар туралы білімдерін бекіту; ағымды қарым-қатынас	**Вриативтік компонент:** **Тақырыбы:** «Сүзеген ешкі» Мақсат-міндеттері: Ертегі мазмұнынзейін қойып тыңдауға үйрету. Балалардың сөздік қорын молайту.Көркем әдеби тілде сөйлеуге тәрбиелеу. Көркем әдеби шығарманың тәрбиелік маңызын Түсіндіру **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қазақстан картасы бойынша әңгімелесу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [-с], -з] дыбыстары". Мақсат-міндеттер:. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қазақстан қалалары" Мақсат-міндеттер: балаларды Қазақстанның картасымен таныстыра отырып, еліміздің қалаларын жатқа білуге үйрету. **Сюжеттті-рөлдік ойын: "Ұшақпен саяхат"** Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері, ұшақ оның қолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістері жайлы білімін кеңейту. Жер пейзаждарының сұлулығын көре білуді үйрету, ұшқыш мамандығына құрметпен қарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларын кеңейту:

	жағымды қарым-қатынас орнатуға, әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Ойыншық құралдар және жапсырмалар (қатты қағазбен, пластиктан), шаштаразшы, маникюр, педикюр шебері, бет әрлеуші сияқты мамандар қолданатын; перчаткалар, халаттар, бас киімдер мен алжапқыштар; журналдар; төлем жасайтын жетондар мен карточкалар. Барысы. Педагог ойын алдында балалармен сұлулық салонында жұмыс жасайтын шаштаразшы, маникюр мен педикюр шебері, бет әрлеуші жайлы	**Сюжетті-рөлдік ойын. "Отбасы".** Мақсат-міндеттер: балалардың отбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасы мүшелерінің жанұядағы рөлін пысықтау; үлкенге деген құрмет сезімдерін, жақынына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Отбасы мүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыстар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншық тұрмыстық техника т. б Барысы. Балалар өзара отбасы мүшелерінің рөлдерін бөлісіп алады да, өздеріне қажет киімдер мен құралдарды алып, өз орындарына барады. Педагог алдын-ала	орнату; мәдениет орындарындағы тәртіп ережелерін пысықтау; сөйлеу мәнерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Сахна орны. "Театр" жазбасы; сахна макеті, сахналық қойылымдарға қажет (үй, ағаш, қоршау және мүмкіншілік болса перделер т.б.), кейіпкерлер костюмдері, кейіпкерлер қолына ұстайтын құралдар. Барысы. Педагог балалармен бірге театрда қандай қойылымдар қойылатыны жайлы суреттер қарастырады, көрермендер мен әртістер арасындағы айырмашылықтарды анықтайды.		"ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса", "ұшу". Балалар ұшқыш, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы, әуе жай қызметкері рөлдерін өзара бөліп алады. Ниет білдірушілер билеттерді кассадан сатып алады, бақылаудан өтіп, ұшаққа отырады. Жүк тасушылар жүк тиеумен айналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегі бейнелерді) түрлі көріністерді – теңізді, тауларды, өзендерді, орманды қарастырады. Қайтып оралғаннан кейін балалар өз әсерлерімен бөліседі. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді**

	әңгімелеседі, суреттермен танысады. Балалар қай маман, қандай құралдарды пайдаланатынын түсіндіреді. Балалар сұлулық салонында жұмыс жасайтын жұмысшылардың рөлін өзара бөлісіп алады; мамандар өздеріне керек құралдарды алып, орындарына барады; қалған балалар тұтынушы болады. Педагог мамандарға өз орындарын қалай дайындау керектігін түсіндіреді, ал тұтынушыларға өз қалауларын сөзбен немесе журнал бетінде бейнеленген сурет арқылы дұрыс жеткізу керектігін айтады. Басында педагог диалогтарды	балалармен қойылымда қандай оқиға көрсетілуі керек екенін бірге анықтайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	Көрермендер алдында қойылым орнында режиссер, дыбыс режиссері, оператор, жарық беруші, костюм әрлеуші, суретші, әрлеуші сияқты мамандар еңбек ететінін айтылады. Балалар алдын-ала әр маман сахналық қойылымға дайындық алдында қандай қимыл-қозғалыс орындайтынын кішігірім жаттығулар арқылы көрсетеді. Кейін балалар белгілі рөлдердің қайсысын орындағысы келетін тілектерін білдіреді, орындарына орналасады. Әртістерді біріктіру үшін педагог алдымен режиссер қызметін өзіне алады, белгілі ертегі сюжетін таңдайды.		**дамыту)**

	түзетіп,күрделі сұрақтар қоюға жаттықтырады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**		Педагог ойын барысын белгілі сөз тіркестерімен сүйемелдейді, ойыншыларға қосымша сұрақтар қояды, ары қарай ойын тізбегінің жалғасуына ықпал етеді . Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: сахналық қойылымдар көрермендерге қызық болу үшін, тек қана әртістер ғана емес, сонымен қатар басқа да көптеген мамандар қызмет етеді; еңбекті бағалау керек; театр - әдептілік ережелері сақталатын мәдени орындардың бірі. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**		
Балалармен жеке жұмыс	**Жыл мезгілі туралы әңгіме.**	**"Қоянға көмектес" дидактикалық ойыны.**	**Дидактикалық ойын.**	**Қоршаған ортамен**	**Дамытушы ойын. "Қимылдар тізбегі".**

	Мақсат-міндеттері: қарапайым сұрақтарға егжей-тегжейлі жауап беру қабілеттерін жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Мақсат-міндеттері: заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға дағдыландыру. **(танымдық дағдылар)**	**"Ғажайып дорба".** Мақсат-міндеттер. Балалардың заттар туралы ұғымдарын тиянақтау; байланыстыра сөйлеу, ойлау, зейін, түйсік қабілеттерін дамыту. Құралдар: дорба, түрлі ойыншықтар мен заттар. Шарты. Балалардың алдына шыққан ойыншы қолын дорбаға салып, затты ұстап, сипап сезу арқылы тануға тырысуы; көргеннен кейін, заттың қандай материалдан жасалғаны, адамға қажеті туралы баяндау. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдыла**	**танысудан ойын-жаттығу** "Мұхитарал (океанариум)". Мақсат-міндеттер: балалардың мұхитаралдағы балықтар туралы түсініктерін кеңейту **Сюжетті-рөлдік ойын "Экологтар".** Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдай туғызу және мадақтау, ойын желісіне сәйкес топшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардың эколог жұмысының адамгершілік бағыты оның табиғатты жайлы түсінік беру.	Мақсат-міндеттер. Балаларды белгілі қимылдар тізбегіне қарап, есте сақтап, тура сол қимылдар тізбегін дәлме-дәл қайта көрсетуде жаттықтыру; есте сақтау, зейін, ойлау, кеңістікті бағдарлау қабілеттерін дамыту; достыққа, ұйымшылдаққа тәрбиелеу. Педагог немесе балалардың бірі қалған балалардың алдында бірнеше қимылдар тізбегінің (кешенін) көрсетеді. Балалар мұқият қарап болғаннан кейін есте сақтап, қимылдарды қайта жаңғыртады. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**

Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Салтанатты жиынға дайындық. **(музыка)** Өнер бұрышында қыс мезгілі тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бала өміріндегі дәрумендердің маңызы" тақырыбында кеңес.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балабақшадағы сияқты күн тәртібін үй жағдайында ұйымдастыру".	Ата-аналар арналған кеңес: "Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады".	Сұрақ-жауап: "Балада салауатты өмір салтын ұстануға бағытталған, отбасы дәстүрлері".	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	12.12-.16.12. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	"Балаңыздыңкүнрежимінқалайсақтаймыз" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бөлмеөсімдіктерінжуу".** Мақсат-міндеттері: балаларғасуаруәдістері (тегенде, жапырақтардыңастында) жәнеережелер (толтырмаңыз, біркелкісуару) туралытүсінік беру; өсімдіктергекүтімжасауниетіндамыту. Балалардықолдарынанкелетінкөмектікөрсетугетарту, жабықөсімдіктертуралыбалалардыңойларыннақтылау. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	**"Ойыннанкейінтоптатәртіпорнату".** Мақсат-міндеттері: балалардыңтәртіпкедегенсаналыұмтылысын, ойыннанкейінойыншықтардыжинастыруәдетін қалыптастыру. Жұмысжоспарынқұру, алдағықызметүшінқажеттіматериалдардытаңдауқабілетінжетілдіру. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	**"Бөлме өсімдіктеріндегі топырақты қопсыту".** Мақсат-міндеттері: балалардыжабықөсімдіктергекүтім жасауға үйрету; балаларға өсімдіктердің топырағын не үшінқопсытукеректігітуралыбілім беру; қопсыту әдістері мен оғанқажеттізаттарды пайдалануережелерін бекіту. Еңбекдағдыларын, ұқыптылықтыдамыту. Экологиялық мәдениетті, қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды тәрбиелеу. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық".** Мақсат-міндеттері: кезекшіліқміндеттерінөзбетіншежәнеадалорындау: сабақүшінтәрбиешідайындағанматериалдар мен оқуқұралдарын үстелдерге қою, қажетқарайолардысабақтанкейінорнынажинау. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	
	"Мозаика", "Лото"	**«Шаршықұрастыр**	**«Жұбын тап».**	**«Оқиғалар».**	

	үстелүстіойындары. Мақсат-міндеттері: ақыл-ой қабілеттерін, қолдыңұсақмоторикасындамыту. **(танымдық дағдылар)**	**».** Мақсат-міндеттері: балалардыбөлшектерденбүтінбірзатқұрастыруғаүйрету. Балалаларақшаршыныңүстіне бөліктерге бөлінгентүрлітүстішаршынықұрастырыпқояды. Бөлшектерденбүтінбірзатжасайды. Балаларқиналғанжағдайдатәрбиеші оларға көмектеседі. Шаршының қаншабөліктентұратынынсанайды, құрастырылғаншаршыныңтүсінайтады. 1-нұсқа: әрбір бала өзіжекежинайды. 2-нұсқа: шаршыны топ болыпжинайды (қайсысыжылдам?) 3-нұсқа: жекенемесетоппен, кімжылдаморындаса, күрделіректүрін беру. **(математика**	Мақсат-міндеттері: балалардыңақыл-ойын, тіліндамыту, зейіндіболуға тәрбиелеу. Ойынатрибуттары: жемістер мен көгөністергебайланыстытекшелер. Ойынныңбарысы: Ойынға 3-4 бала қатысуғаболады. Балаларсуреті бар текшелерді (доминоны) бөліпалады да, ойынбастайды. Аталған бала біріншіболыптекшеніқояды, қалғанбалалаларқойылғансуреткебайланыстыөздерінде бар текшелердіретіменқояды. Кімніңқолындағытекшебұрынбітсе, сол жеңеді. **(сөйлеудідамыту, танымдықдағдылар)**	Мақсат-міндеттері: тиістісөздердітауыпқұрастыру, буынғабөлу. Баланың ой-өрісін, зейініндамыту Ойынатрибуттары: оқиғалардыбейнелейтінсуреттер, оқиғаларжайындаайтылған сөздер. Ойынныңбарысы: балаларөздерінеұнағансюжеттісуреттердіалады. Сол суреттеайтылғантиістісөздердітауыпастынақұрастырады. Солайбірнешеоқиғаларсуреттергебайланыстықойылады. **(сөйлеудідамыту)**	

		негіздері, сөйлеудідамыту)			
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпыдамытужаттығулары (таяқшалармен)** 1.Бастапқы қалып: денетік, аяқбірге, таяқша төменде. 1 - таяқшаларын жоғары көтереді; 2 - бастарынақояды; 3 - таяқшаны жоғары көтереді; 4 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 4 ретқайталанады). 2. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, таяқша төменде. 1 - таяқшаларын жоғары көтереді; 2 - қолын түзу ұстап, оңжаққаиіледі; 3 - таяқшаныжоғарыкөтеріп, тіктеледі; 4 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 4 ретқайталанады). 3. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, таяқша төменде. 1 - 2 - отырып, таяқшаларынжоғарыкөтереді; 3 - 4 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 4 ретқайталанады). 4. Бастапқықалып: денетік, таяқшаныартқа ұстайды. 1 - 2 - таяқшаны жоғары көтеру; 3 - 4 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 4 ретқайталанады). 5. Бастапқықалып: жердеотырады, аяқалшақ, таяқшалар бас жағында. 1 - таяқшаларын жоғары көтереді; 2 - иіліп, таяқтыоңаяғыныңбасынатигізеді; 3 - тіктеліп, таяқтыжоғарыкөтеру; 4 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 4 ретқайталанады). 6. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, таяқша төменде. 1 - таяқты жоғары ұстап, аяқтыалшақұстап, секіру; 2 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 4 ретқайталанады). 7. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, қолды бүгіп, таяқшаны көкірек тұсында ұстау. 1 - таяқты жоғары ұстап, аяғын оң жаққа аяқтың ұшымен қою; 2 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 4 ретқайталанады). **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет, денешынықтыру)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттері. Балалардыңбеті-қолынжуып, таңғыасқаотыруы. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру. Қасық, шанышқыныдұрыспайдаланудыүйрету. Астысөйлемейішу. Астан соңбеті-қолдыжуу. А. Меңжановтың "Тазалықтыңдосы". Сылдырлайдысылдыр су. Мөлдірсуғақолыңдыжу. Жуынсаң сен әрдайым,				

	Аппақ бетің маңдайың. Тазалықтыңдосы, Су дегенің осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылғанiс-әрекетке дайындық	**Жаса, Қазақстан!** Мақсат-міндеттер. Балалармен Отан тәуелсіздіктуралы ән шырқату. **(музыка)**	**Бізбақытыбаламыз!** Мақсат-міндеттер. Шеңбераясындабалалар бір-бірлерінемерекелікжылылебіздерінайтады. **(сөйлеудідамыту)**	**Тәуелсіздік - ел тұғыры!** Мақсат-міндеттері. Ұжымменсурет салу. Тақырыпқабайланыстысуреттаңдау. **(сурет салу)**	**Мақал-мәтел** Мақсат-міндеттері. Жер, Отан туралымақал-мәтелдержаттау. Мақалдардыталдап, мағынасынтүсіндіру. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	
Білім беру ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Тепе-теңдікті сақтап жүру" . Мақсаты: қатардакележатып, педагогтіңбелгіберуі бойыншатоқтап, "фигуралар" жасау; жүру, шашырапжүружәнежүгіру; саптатұрып, 2,5 м қашықтыққадоптыекіқолыментөменненлақтыру, гимнастикалықорындықтаетпетіненекіқолыментартылып,	**Қазақтілі** Киімдер, аяққиім, бас киім. Мақсат-міндеттер. Балалардыңұғымындакиімдер, бас киім мен аяққиімітуралытүсініктеріндамыту; ұл бала мен қызбалағаарналғанкиімдер, мезгілдіккиімдертуралыбілімдерінқалыптастыру; тазалық пен ұқыптылыққайлытүсініктеріндамыту.	**Дене шынықтыру** "Шыршаойыншығынқолғаұстап". Мақсат-міндеттер: балалардыбіраяқпенсекіру (шамамен 4–5 ретоңжәнесолаяқпен) ; 1,5 м қашықтықтантігінен (нысанаортасыныңбиіктігі 1,5 м) нысанағадәлдеп лақтыруға үйрету. "Торғайлар мен мысық" қимылдыойыны.	**Музыка** "Жаңажылсыйлықтары". Мақсат-міндеттер: балалардыңЖаңажылтуралыәндіайтудаестесақтауқабілеті мен әннің сөздікмағынасынтүсінебілуқабілетіндамыту. "Музыкалық калейдоскоп" музыкалық-дидактикалықойыны. **Дене шынықтыру** "Шеңбердегі	

	еңбектеу (орындықтыңекіжағынанқолыменұстау) және гимнастикалық орындықтың үстімен құмсалынғанқапшанынбастарынақойып, екіқолдарынжанынажіберіп (немесебелде), тепе-теңдікті сақтап жүруге үйрету. "Кімепті?" қимылдыойыны.	**Музыка** "Жаңажыл". Мақсат-міндеттер: балалардыңЖаңажылтуралыәндіайтудаесте сақтауқабілеті мен әннің сөздікмағынасынтүсінебілуқабілетіндамыту.		қызықтар". Мақсат-міндеттер: балалардықысқасекіртпеменсекіруге (демалуүзілістері бар 2-3 реттен 10 секіру) үйрету. "Бұлақтанөтейік" қимылдыойыны.	
	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенгедайындық	Балалардыөзкиімдерінтануға, атауға, өзшкафынтаңбалауышарқылытабуға үйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Серуен	**Қардың тереңдігін бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет, математика негіздері)** Бақылау: балалардың көңілінауланыңқайжерлеріндеқалыңқаржатқанынааудару,	**Ағаштардағы қырауларды бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Бақылау: қыраудыңпайдаболуытуралытүсінік беру. Балалардыңназарынқарерігенкезде, күрт	**Терезедегіқыраудыбақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Өнері жоқ, қолы жоқ, Сурет салудыбіледі. (терезедегіқырау). ЫрымЕгертерезелердіңекіәрі	**Бұрқасынды бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Мақал. Бұрқасын мен қарлыборанақпанғакеліпқонды. ЫрымҚыстабұрқасынкөпбо	

	қардыңқаншалықтытереңекенінбілудіұсыну. Балаларғаметрдікөрсетужәнеқардыңәржердегіқалыңдығынөлшеу; қалың қарды күрекпен қазып, қардыңқалыңдығынаназараудару. Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайдыөзішекерге, Бірақешкімжемейді, Жердежатырбекерге. Ол не? (Қар). **Қимылдыойын. «Ақшақардыізде». (денешынықтыру)** Ептілікті, шапшандықтыдамытатын, кеңістіктібағдарлаудықажететететін, қимылтүрлерінөзгертіпотыратынойындарғақызықтыру. **Еңбек:**гүлзардыжинастырудыұйымдастыру.**(еңбек іс-әрекеті)** Қардытоқтатужөнінд	суықтүскендежәнеауа-райыжылығанкездеайналаны қырау басқанын, ағаштарда, орындықтарда және басқа заттарға қарап бақылауды ұсыну. Қырау – бұл қатты шық. Түндежердіңүстіндегіауасалқындайды. Ауадағысулыбуларсалқындағанзаттарменөзаражанасыпсулытамшыларғаайналыпмұздыкесекболыпқатырады, сөйтіпжәнеқырауболады. Табиғаттың әртүрлі қысқы құбылыстарын көріп бақылау, қысқы қардыңсұлулығынатануғабалалардыүйрету. **Қимылдыойындар: «Бірінші бол». (денешынықтыру)** Белгібойыншаіс-әрекетжасайбілуінбек	йнегі де буланса, аязкүшейетүседі. Бақылау: шыныдағыөрнектердіңпайдаболуытуралытүсінік беру. Жылы, сулыбуларсалқынтерезелершынысынабуланыпбір-біріменбіріктіріледі, мұздыкристалғаайналады да кереметгүлдері бар мұздыбау-бақшапайдаболады. Табиғаттың қысқы құбылыстарын байқауға және құбылыстарды атауға әрі қарай үйрету. **Қимылдыойын: «Қасқұлақ» (Волк) (қазақхалқыныңойыны). (денешынықтыру)** «Қасқұлақтан» тығылыпалаңдабағдарлайбілудібекіту. Ойынережесінсақтау («қасқұлақ» сөздіатасасоладамөзо	лса, жаздажауын-шашынболады. Бақылау: бұрқасынтуралытүсініктерінқалыптастыру. Қаттыжел, бұрқасынболғанкездеаяздыауасоғады да, жүру қиындайды, бұлткүндіжауып, әрбіржердеқарлы бұрқасын соғады. Егерқарүрлепқұйындатса – бұл табиғаткұбылысыбұрқасындепаталады. **Қимылдыойын. «Әткеншек».** Берілгенқарқындақолдарынанұстапшеңбербойыншажүребілуінбекіту (жылдам, баяу, басқабағытта және т.б.). Жинақылық пен ұқыптлыққа тәрбиелеу. **Еңбек:** балаларды бала-бақшаауласындағыжолдарды сыпыруға және тазалауға	

	егіпікірдіқалыптастыру (қардытоқтатады, желсоққанда), қарданкедергілержасау, тәрбиешігекөмектесу. Тапсырманыорындау, бірлесіпатқарудыңкішігірімтәсілдерінқалыптастыру. **Өзбетіменойындар:** өзқұрдастарымен 2-3 рөлдентұратынойынойнағандабірлесугеталаптандыру, рөлдібөлу, ойынтәртібінорындау, жалпыойыншартынасәйкесәрекетету.	іту (шананыайналужәнеөзорнынатұру), қосымшажаттығулардыорындау (шанағаотыру, 5 ретотырып-тұружәнет.б) жылдамжәнееппеніс-әрекетжасау. **Еңбек:**мұздыжоләзірлеу. Қардыөздігіненкүрекпенбелгіліорынғаалып бару, оны нығыздауға үйрету; ұжымдық еңбекке қатынасуға үйрету, өз әрекеттері мен құрбыларыныңәрекеттерінкелістіреңбектену. **(еңбек іс-әрекеті) Өзбетіменойындар:** балаларғаойын тақырыбы мен мазмұнынтүрлендіру; өзпікірінайтудағдыларынжетілдіру, өзқұрбыларыныңпікірлеріменкелісу, олардыңрөлдер,	рнындақалукерек), «күзетші» тобынан «қасқұлақты» қууміндетті. Ойындыөзініңжәнебасқаойыншыныңәрекеттіменкелістіребілуіндамыту. **Еңбек:** мұзжолынжасау. Тәрбиешіменбіргежауапкершілікпенжолғасу құйыпмұзайдынынжасауғаүйрету. Еңбекетугетәрбиелеу. **Өзбетіменойындар:** ойындаөзәрекетінжолдастарыныңәрекетіменкелістіребілугеынталандыру.	үйрету. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті) Өзбетіменойындар:** Ойынтақырыбынбір-біріменақылдасыптаңдапалуға,ойыншықтармен бөлісіп тату-тәтті ойнауға тәрбиелеу.	

		ойыншықтар мен міндеттерінбөлісугесыпайытүрдеайтуынжетілдіру.			
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінжинау, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттері. Балалардыңбеті-қолынжуып, таңғыасқаотыруы. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру. Қасық, шанышқыныдұрыспайдаланудыүйрету. Астысөйлемейішу. Астан соңбеті-қолдыжуу. А. Меңжановтың "Тазалықтыңдосы". Сылдырлайдысылдыр су. Мөлдірсуғақолыңдыжу. Жуынсаң сен әрдайым, Аппақ бетің маңдайың. Тазалықтыңдосы, Су дегенің осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	«Тазша бала» ертегісіноқыпберіп, балалардыұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	Жалпақтабандықтыңалдыналумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. Алғанбілімдерінбекітіп, мәдени-гигиеналықдағдыларынорындау. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет, денешынықтыру)**				
Бесін ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттері. Балалардыңбеті-қолынжуып, таңғыасқаотыруы. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру. Қасық, шанышқыныдұрыспайдаланудыүйрету. Астысөйлемейішу. Астан соңбеті-қолдыжуу. А. Меңжановтың "Тазалықтыңдосы". Сылдырлайдысылдыр су. Мөлдірсуғақолыңдыжу. Жуынсаң сен әрдайым, Аппақ бетің маңдайың.				

	Тазалықтыңдосы, Су дегенің осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Шыршатуралыәңгімеқұрастыру". Мақсат-міндеттер: балалардыңәңгіме жанры туралыбілімдерінтиянақтау; әңгімежәнетақпақ, жұмбақтуралыұғымдардыжетілдіру; шыршаныңөсуерекшелігі мен адамныңөміріндеалатынойнытуралыұғымдар жиынтығын қалыптастыру. **Дамытушылық жаттығу. "Қандай және қанша айырмашылық бар?"** Мақсат-міндеттері. Балалардыңқабылдауын, зейінін, ойлауындамыту;	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Шыршаныңбасынан өткізгенхикаясы". Мақсат-міндеттер: балаларды С. Дүйсенбиевтің "Шырша да жылайды" әңгімесімазмұнынментаныстыру; оларғашыршатуралымәтін мазмұнын түсінгендерінсұрақтарғатолықжауаптарды қайтаруарқылыжеткізугебілугеүйрету. **Сурет салуданойын-жаттығу** "Шырша". Мақсат-міндеттер: балалардышыршапішінін салу техникасынигерту; бор арқылышыршаныңдіні мен	**Қоршағанортамент анысуданойын-жаттығу** "Қырау". Мақсат-міндеттер: балалардыңжансызтабиғаткұбылысықұраутуралытүсініктерінкеңейту. **Дидактикалықойын. "Көңілді қыстырғыштар".** Мақсат-міндеттер: қыстырғыштарарқылысаусақмоторикасындамыту, шығармашылыққабілетіндамыту. Ұсынылғанбірнешефигуралардыңішінендұрысын таңдау. Мектепжасынадейінгібаланыңсөздігінкеңейтугежәнебелсендіруге, сондай-ақестесақтау мен	**Вариативтік компонет: Тақырыбы:Ешкі мен жеті лақ: Мақсаты:**Ертегінің қойлымын көрсету арқылы баланың танымдық белсенділігін арттыру, байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру.	

	ақылдылыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Жұпсуреттер (біріншісуретпенсалыстырғанда, екіншісуреттебірнешеөзгеріс бар). Барысы. Педагог балаларғабіріншісуреттікөрсетеді, ал кейінсондайекіншісуретке қарауға ұсынады. Балаларекіншісуретте, біріншісуреткеқарағанда не өзгергенінайтады, айырмашылықтарынтабады. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	бұталарынсалып, жасылбояуғамалынғансорғышпенжақпалап, қылқандарынжасапшығарудағдысынқалыптастыру. **Математика негіздеріненойын-жаттығу** "Еңбиікшыршаныіздегенде". Мақсат-міндеттер: балалардыңзаттардыңбиіктігіжөніндегіұғымдарынжетілдіру; реттік сан туралыұғымдарынқалыптастырабастау; заттардыңбиіктігінсаусақтараркылыөлшеп, салыстырутәсілімен таныстыру.	ойлаудыдамытуғақық палету. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу)** **Дамытушылық жаттығу.** **"Не өзгерді?"** Мақсат-міндеттері. Балалардыңқабылдауын, зейіндерін, естесақтауындамыту; байқампаздыққа, зеректіккетәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар: Әртүрлізаттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагог балалардыңалдынатанысойыншықтар мен заттардыұсынады. Алдымен, саны 6 басталып, ал кейін 10-12 дейінжеткізілуі мүмкін. Балаларойыншықтардыбірқатарғаорналастырғандаолардыңрет	**Театрды сахналау. "Күшік досын қалай тапты" ертегі желісін сахналау.** Мақсат-міндеттер. Балаларды ертегі мазмұнымен таныстыру, сұрақтар бере отырып, ертегінің желісі бойынша әңгімелеуге үйрету. **(көркем әдебиет)** қалдық материал: бірреттік қағаздан жасалған табақшадан, мақта және қағаздан аяз атаны құрастыруға үйрету.	

			тікнөмірінайтады. Балаларкөздерінжұмады, педагог қатардағыойыншықтардыңорналасуынөзгертеді. Балаларкөздерінашады, қайойыншықтыңқайжергеығысқанынайтады. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері, қоршағанортаманысу)**		
Балалярменжекежұмыс	**Бала тіліндамыту. Тақпақтар айтқызу.** "Күміс қар" (Әли Ысқабаев) Қырлардыжаптықүмісқар, Даладажаңатыныс бар. Бұталаржалт-жұлтетеді Кәдімгібейне хрусталь. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	**Жаңылтпаштар жаттайық.** 1) Торта қойдым, Орта қойдым. Орта қойдым, Жортақойдым. 2) Топ бала, топ бала, Ойнапжүр, топтала. Зымырапдопты ала Қуады көп бала. 3) Қырық құрықтық Сырық қырықтық. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	**«Суреттерқұрастыру».** Мақсат-міндеттері. Балаларғаұсақсуреттерденбірмазмұндысурет құрастыруды үйрету, әңгімеқұрастырабілу, тілбайлығын, ой-өрісіндамыту, әртүрлімазмұндысуреттерқұрастыруғабалалардыңқызығушылығынарттыру. **(сөйлеудідамыту,**	**«Үйқұрылысыныретінкөрсет».** Мақсат-міндеттер: түстердіажыратуғажаттықтыру; ойлауқабілеттерін, қабылдау, ес, зейінүрдістеріндамыту. Құрал-жабдықтары: баланың саны қарай әртүрлітүстіжолақтар, пішіндер, үйсуретініңүлгісі. Мазмұны: балаларға	

			танымдықдағдылар)	үйдің суретінің үлгісін көрсету. Балаларғаәртүрліжол ақшаларды, пішіндердітаратып беру. Үлгігеқарап осы пішіндерденүйдіқұрастырудыұсыну.	
Серуенгедайындық	Мақсат-міндеттер: - киімдідұрысбүктепсалуға, ілуге, аяқ-киімдітүзуқоюға машықтандыру; - өзбетіншежылдамжәнедұрысретпенкиіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқаілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киімсияқтызаттардыөзорындарынбіліп, тәртіптісақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауарайынасайкиінгенінқадағалайбілуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмеккөрсетебілуге, алғысайтуғатәрбиелеу. - сапқатұрукезінде 1-ден 5- кедейінсаналыптұру. **(дербесәрекет, математика негіздері)**				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінорналастыру, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Кешкі ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Астытауысыпжеугеүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Өнер бұрышында "Тәуелсіз - Қазақстаным" тақырыбындасурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылықіс-әрекет, бейнелеуіс-әрекеті)** Логикалықойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеушілікіс-әрекет)**				

тағы басқа әрекеттер)	Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеуіс-әрекет, қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балаңызға қандайойыншықтаңдайсыз" аттысауалнама.	"Тәуелсіздік - тірегім" тақырыбында газет көрмесі.	"Балаңыздыңкүнрежимінқалайсақтаймыз" тақырыбында әңгімелесу.	ЖаңаЖылдықарсылаутуралы әңгіме. Мерекегеөлеңдер мен әндерді үйрену.	

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	19.12-.12.12. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	«Баланыздың неге бейімекендігінбайқадыңыз ба?» тақырыбындаәңгімелесу, кеңес беру.				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	**"Бөлмеөсімдіктерінсуғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердіңжарықпен ылғалдықажететуітуралыбалалардыңбілімдерінкеңейту, ылғалдысүйетінжәне құрғақшылыққатөзімді, фотофильді, көлеңкегетөзімдіөсімдіктердіжапырақтарынанқалайтануғаболатындығынүйрету. Суменжәнеөсімдіктерменжұмыскезіндедәлдікті, өзіс-әрекеттерінесенімділікті, еңбекдағдыларындамыту. Қоршағантабиғатқақұқыптықарауға, оғанқамқорлықжасауғатәрбиелеу.	**"Шешінубөлмесінің шкафындағытәртіп».** (тәрбиешініңкөмекшісіменбірге) Мақсат-міндеттер: балалардыжекекиімшкафтарындатәртіптісақтауғаүйрету: шкафтыкиім мен аяққиімненбосату, сөрелердідымқылшүберекпенсүртужәнекиімдіорнынамұқиятбүктеу. Еңбекқорлыққа, тәртіптісақтауғатәрбиелеу. Ұжымдаұйымдасыпеңбекетудіүйрету. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	**"Орындықтардыжуу"** Мақсат-міндеттер: балалардытәрбиешінікөмекшісінежәрдемдесуге, топтықбөлмедегіорындықтарды таза ұстауғаүйрету, олардыдымқылшүберекпенсүртіп, орындарынақоюдыүйрету. Еңбекдағдыларындамыту, жұмыскезіндемәдени-гигиеналықталаптардысақтауқабілетінқалыптастыру. Ересектергекөмектесугедегенынтаны, олардыңжұмысынқұрметтеугетәрбиелеу. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	**"Бізорындықтардыорнынаорналастырамыз".** Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларындамытудыжалғастыру; тапсырманыжылдам, мұқияторындау. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**	**"Өзтөсегіміздіжинаудыүйренеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардыңөзтөсегінекүтімжасаубойыншабіліктері мен дағдыларынқалыптастыру; ұқыптылыққа, басқабіреугекөмектесугеұмтылуғатәрбиелеу; еңбеккеұқыптықарауғатәрбиелеу; өзіне-өзіқызметкөрсетубойыншадербестігі мен дағдыларындамыту. **(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)**

	(сөйлеудідамыту, еңбекдағдылары)				
	"Домино" дидактикалықойыны. Мақсат-міндеттер: баланыңтоптамаларжайлыбілімдеріндамыту, пысықтау; сәйкесзаттыңбейнесінтауыпдұрысатауға, оныңатқаратынқызметіжайындабірсөйлемдіқұрастыруғадағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсаққолмоторикасынжелілдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкескелетінкарточкалардыңбірінеқатарлаптізіпкою, кімбұрынбарлықкарточкаларынқояды, солжеңіпшығады. Қажеттіқұралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленгенкөлемдері 5×6 см карточкалар.	**«Спорт-лото».** Мақсат-міндеттер: балаларға спорт түрлерінүйрету, олардыңбір-бірініенайырмашылығынтаныпбілу; спортқадегенқызығушылығынарттыру. Ойынатрибуттары: спорт түрлерінебайланыстысуреттер. Ойынныңбарысы: балаларға спорт түрлерісалынғансуреткарточкасыүлестіріліпберіледі. Оны балалартиістісуреттерменжабады. Карточканыкімбұрынжауыпболса, солжеңіскежетеді. **(сөйлеудідамыту)**	**Санамақ** Бірдегенің - білеу, Екідегенің - егеу, Үшдегенің - үскі, Төртдегенің - төсек, Бес дегенің - бесік, Алтыдегенің - асық, Жетідегенің - желке, Сегіздегенің - серке, Тоғыздегенің - торқа, Он дегенің - оймақ, Он бір - қаражұмбақ. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)** **"Үй салу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыүлгігеқарап, үйдіқұрастыруғамашықтандыру; қиялды, зейіндідамыту; ұсақмоторикасындамыту. Ойынқұралдары.	**"Лото" үстелүстіойыны (геометриялықпішіндер).** Мақсат-міндеттер: балалардыңзейіндерінтұрақтандыру, логикалықойлауқабілетіндамыту; заттардытоптастыруғадағдыландыру; байқампаздыққатәрбиелеу. Әр бала біргеометриялықпішіндіалып, солпішіңгеұқсасзаттарбейнеленгенкарточкалардытаңдайды. **(математика негіздері)** **"Әсеммұнара" құрылысойыны.** Мақсат-міндеттер: Геометриялықпішіндерден, текшелерденмұнаражасау. **(құрастыру)**	**"Қысмезгілініңсуретінқұрастыр" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер: баланыбірнешебөліктердентұратын, тұтассуреттіқұрастырабілугеүйрету, төзімділікке, бастағаністі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерінтаңдағанда қателеспеу, кім тез өзсуретінқұрастырып, дұрысатайдысолжеңімпазатанады. Ойыніс-әрекеті. Тұтассуреттіқұрастыруүшінтиістібөлшектеріниздестіру. Қажеттіқұралдар. Бірнешебөліккебөлінгентүрлізаттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар).

	(танымдықдағдылар)		"Лего" немесеағашқұрылысойыншықтары. Тәрбиешіөзойларынанүйлерқұрастырудыұсынумүмкін.		**(танымдықдағдылар)** **"Бояубеттеріндегіс уреттердібояу".** Мақсат-міндеттер: балалардыңқуаныштыэмоцияларынояту. Қысмезгілінбояу. **(сурет салу)**
Таңертеңгіжаттығу	**Жалпыдамытужаттығулары** 1.Бастапқы қалып: денетік, аяқбірге, қолдыжанынажіберу. 1 - қолдарымениықтарынқұшақтап, саусақтарынжұму; 2 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 4 ретқайталанады). 2. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, қолбелде. 1 - оңаяқтыұшыменалдынақою; 2 - бастапқықалыпқакелу. (Осы жаттығусолжақпенқайталанады, 4 рет). 3. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, қолдыжанынажіберу. 1 - 2 - алғаеңкейіп, саусақтарынеденгетигізу; 3 - 4 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 4 ретқайталанады). 4. Бастапқықалып: арқағажатып, қолдыденетұсындаұстау. 1 - тізенібүгіп, қолыменқұшақтап, басынтізесінетигізу; 2 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 3 ретқайталанады). 5. Бастапқықалып: арқағажатып, қолдыденетұсындаұстау. Бүгілгенаяқтарымен ""велосипед"" тебу, 1-8 сандарыаралығындасанауарқылыаяқтарынайналдыру; үзілісжасап, қайтаайналдыру. 6. Бастапқықалып: аяқтықайшылапотыру, қолбелде. 1 - дененіоңжаққабұрып, оңқолынжанынажіберу; 2 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығусолжаққақайталанады, 4 рет). 7. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, қолбелде. 1 - 4 дейінсанап, оңаяқпенсекіру, 5-8 дейінсанап, солаяқпенсекіру, балаларпедагогтіңсанауыбойыншасекіружаттығуларынорындайды, арасындаүзілісжасап, қайтадансекіреді. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет, денешынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналықдағдылар**				

	Балалардықолынжуаралдындажеңдерінтүріп, бетін су шашпайжууғаүйрету; дәретханаданкейінжәнеқажетболғандақолдыжуумүмкіндігінкүшейту. **Көркемсөз** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиіжуын сен, Таңертен де кешке де, Жуынкүндіз-кешке де, Жуынкүндіз-түсте де, Жуынтамақалдында, Жуынтамақсоңында, Жуынұйықтаркезіңде, Жуынтұрғанмезгілде. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз)**				
Ұйымдастырылғанісәрекеткедайындық	"Жаңажыл" мерекесінеарналғантақпақтаржаттау. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет, қазақтілі)**	Аязататуралытақпақжаттау. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет, қазақтілі)**	Қысмезгілініңерекшеліктерітуралыәңгімелесу. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет, қазақтілі)**	Шыршатуралытақпақтаржаттау. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет, қазақтілі)**	Жасылшыршаныбақылау. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет, қазақтілі)**
Білім беру ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Гимнастикалыққабырғағаөрмелеу". Мақсат-міндеттер: гимнастикалыққабырғаныңтақтайшаларынанұстап, ажырамай, өрмелеу, гимнастикалықорындықтыңүстіменбаланы	**Қазақтілі** "Жаңажылдықсыйлықтар". Мақсат-міндеттер. Балалардыңұғымындағықысқымерекелержайлыбілімдерінкеңейту; жаңажылмерекесітуралытүсініктеріндамы	**Дене шынықтыру** "Аяз-Атасыйлығынажетейік". Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдіктісақтайотырып, бөренеменжүруге; қолдыңтүрлікалпыменүрленгендоптан	**Музыка** "Шыршажыры". Мақсат-міндеттері: балалардыңшыршатуралыәндіқызығушылықпентыңдап, әнніңсөздікмазмұнынэмоционалдықабылдайбілуқ абілетінқалыптастыру; топтаәнайтуқабілетінжет	**Дене шынықтыру** "Аяз-атаменойындаржарысы". Мақсат-міндеттер: балалардықолынбелінеқойып, екіжаққаайналуға; еденнен 20-25 см көтерілгенбаспалдақт

	ңекіадымындайқашықтықтағыкубиктерденаттап, жүружәнеарақашықтықтары 40 см кеглилардыңарасыменоңжәнесолаяқпенсекіру, доптықабырғағалақтыружаттығуларынайрету.	ту; сын есімжәнеүстеусөздержайлытүсініктерінқалыптастыру. **Музыка** "Жасылшыршажанында" Мақсат-міндеттер. БалалардыңшыршажәнеАязататуралыәндергеқызығушылығымен ықыласынояту; әндікөтеріңкікөңіл-күйде, эмоционалдықабылдайбілугеүйрету; музыкалықжетекшіменілесеәнайтуқабілетінжетілдіру; әндегірғақтыңсипатынсезінебілуқабілетіндамыту; әнайтудадұрыстынысалудағдысынаүйрету; музыка әуеніменбіргебиқимылдарынорындаудаептілікке, дәлдіккеүйрету; музыкадағыконтраст	(бір-біріненқашыққойылған 5-6 допарқылыкезекпен) аттапөтугеүйрету.	ілдіру.	ақтайданаттапөтугеүйрету.

		ықбөлімдердіажырат абілугеүйрету; жаңажылтуралыұғым беру. Балалардыңшыршату ралыәндітыңдаукезін дезейінінжәнеАязата туралыәндіайтудаест есақтауқабілетіндам ыту; әнніңсөздікмағынасы нтүсінебілугеүйрету; музыкалықжетекшім енжәнетоппенілесеән айтуқабілетінжетілді ру; топпенәнайтукезінде ырғақтысезінебілуқа білетіндамыту; би қимылдарынорындау даептілікке, дәлдіккеүйрету. Балалардымәдениқар ым-қатынас пен адамгершілікережеле рінетәрбиелеу; оқуқызметінебелсенд іліктері мен қызығушылықтарына рттыру.			

Серуенгедайындық	Балалардыөзкиімдерінтануға, атауға, өзшкафынтаңбалауышарқылытабуғаүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Серуен	**Ауарайынақарайқардыңөзгеруінбайқау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Болжау. Аяздыкүніқаржауса – күнжылынады. Суықтанқорықпа – суықсуменжуын. Мақал-мәтел Қысқандайболса, жаз да осындай. Байқау: Жылыкүндеріжауған қаржабысқақболады ,қаржабысқақ , аққалажасауғаыңғайлытуралыболатынынбалаларғатүсіндіру , ал аяздыкүндеріқарүгітіліп, құрғаптұрғандаештең ежасауғаболмайды. Ауақысымыныңөзгеруінебайланыстықард	**Күнніңұзақтығынбайқау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Мақал-мәтел. Егержұмысболмаса, кешкедейінкүн де ұзақ. Бақылау: желтоқсандакүнқысқа, түнұзақ, соғанназараудару. Балалардыңсөздікқорыныңқұрамынакөніл бөлу, табиғатқақызығушылығынарттыру. **Қимылдыойын. «Бермеймін». (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Қалыңқарүстіндешең бержасау. Әркімқасындатұрғанбаланыбелгібойынша өзінетартыпқалады. Балалардыкүштіболу	**Қаржауғаннанкейінгіағаштардыңжайықандай? (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Мақал-мәтел. Желтоқсандақысақмамықтөсейді. Ал аязөзенарқылыкөпірлертұрғызады. Бақылау: қаржауғаннанкейінағаштыңқалпықандайәдеміекенінебалалардыңкөңілінаударту. Кішкентайағаштарүшкірдөңгелектебетейгеоранды, кейбірағаштыңбұтақтарыбұғының мүйізісияқты, кейбіреуітоқымажіпсияқты, мақталы шарсияқты. Балалардыағаштыкүтугеүйрету. Қарбасқанағашбұтақт	**Ағаш пен бұталардыбақылау (ағаштар: қайың, шырша, алмаағашы; бұталар: жұпаргүл, шие). (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Көркемсөз. «Қарағай». Тау баурайын - жағалай, Биік-биікқарағай. Оқтайтүзубойлары, Шымырөскенбаладай. Бақылау. Балалардыңназарынағаштардыңжәнебұталардыңсыртқысұлулығынааудару (жапырақжоқ). Ағаштыңсыртқытүрлерінажыратабілугежаттықтыру (ағаштыңпішіні, бұтаныңорналасуы, тамырдыңтүрі мен сыртқыпішіні); ағаштар: терек, қайың, шырша, гүлшетен, алмаағашы; бұталар: долана,	**Құстардыбақылау (сарышымшық, бозторғай, сауысқан, торғай, көгершін). (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Көркемсөз. Шыр-шыреткенторғайды. Қорғамасаңболмайды, Кіп-кішкентайторғайлар, Бақшамыздықорғайды. Жұмбақ. Қалқыптұрыпаспанда, Үншығарып сан қилы, Өнерінебасқанда, Тұлабойыңбалқиды. (Бозторғай) Бақылау: құстардыңатауынестесақтау,

	ыңөзгеретінінбақылатыпотыру, қардыңөзгерусебептерінтереңдететүсіндіру. **Қимылдыойын: «Бәйге» (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардыәртүрліжарысқақатысуғаүйрету. (кімбұрынжылжиды, кімбұрынозадысолжеңіскежетеді) Балалардыдостарыныңжеңісінежеткенінекқуануғаүйрету. **Еңбек:** Мақсат-міндеттері. Қарданжолдытазартуғатәрбиешігекөмектесіру. Тәжірибе. Қардыңқасиеттері. 1. Аяздыкүніқардықолғаппеналса, олжабыспайды, шашылады. 2. Қарға су құйсаң,	ға, шыдамдылықпенойынережесінбұзбауғатәрбиелеу. **Еңбек:** ауланытүскенбұтақтарданжинастыруға, тәрбиешігекөмектесугеынталандыру, әрбаланыңеңбеккежүйеліқатысуынқамтамасызету. **(еңбекіс-әрекеті)** **Өзбетіменойындар:** балалардыңойынуақытындабір-бірінедегенқарым-қатынасынтүзету, қылықтарыменістерінайқындау, өзкөзқарасындатұрақты болу; құрдасыныңойы мен өзініңойынсәикестендіріп, ойыншықтарды, рөлдіжәнеміндеттердібөлісудегіқимыліс-әрекеттерінсыпайытүрдеаңғартабілуіндамыту.	арымайысыптұрады, олқалыңқардыақырындаптүсірукерекекенінтүсіндіру. Ағаштаржапырақтарын неге түсіретінінтүсіндіру. Балалардытабиғаттысүюгеүйрету. Олардыңөзсөзіненалғанәсерлерінайтуғаүйрету. **Қимылдыойын «Аюапанында». (денешынықтыру)** Балалардыәртүрлібағыттажүгіруге, жылдамқозғалысқаүйрету. **Еңбек:** бұтақтардықардансілкіптазарту. Балаларғаағаштардыажыратудыүйрету. Олардыңэстетикалықтанымынбайыту. **(еңбекіс-әрекеті)** **Өзбетіменойындар:** өзбетіншеойнаудағдыларындамыту.	жұпаргүл, шие. Балаларғааязкезіндеағашбұталарының тез сынғышболатынынтүсіндіру. Балалардыағаштарғасүйіспеншілікпенқарауғатәрбиелеу. **Қимылдыойын «Шаңғыжарысы». (денешынықтыру)** Дыбысбелгісінекөңілбөлу (шанадаотырып, аяқпенитеру; үстіндеотырып, қолменитеру). Дене шынықтыруәрекетіндеалғанбілімдерінісжүзіндеқолданып, жарыстарғақатысуғаынталандыру. **Еңбек:** ағашжәнебұтатүптерінекардыүюжәнееңбектіңмаңыздылығынбілугеүйрету. Жақсыынтаменеңбектенугетәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)** **Өзбетіменойындар:**алдын-ала	ұшыпкелетінқұстардыбелгілерінесайажыратабілу (көлеміжәнетүстеріне байланысты). Әртүрліқұстардыңқозғалысы мен ерекшеліктерінескеребілугеүйрету (сауысқанныңқадамы үлкен; торғайекіаяғыменсекіреді; көгершін - жиі, ұсаққадамдаржасайдыт.б.) Құстарұшыпжүргенденемесеотырғандажақсыкөрінеді, егероларағаштыңбұталарындаотырсаажыратуқиынғасоғады. Құстарғақыстаазықтабу қиынболатындығынтүсіндіру. Олардықосымшатамақтандырыптұрукеректігінтүсіндіру. **Қимылдыойын «Қарғалар». (денешынықтыру)**

	оданқаршықжасауғаболады. Қардымқыләріжабысқақ, болады. Қортынды. Бұданбізқардыңдымқылдығынанқарәдеміттұтастүрдеболатындығынбайқадық. **(еңбекіс-әрекеті)**			ойынтақырыбынакелісіп, рөлдердібөлу, 3-4 баладантұратынойынтоптарындабастаушылардыңқимыл-әрекеттерінебасшылықжасау.	Ойынғадегенқызығушылықтарынарттыру **Еңбек:**қыстыңкүніқұстарғадаладатамақберуге баулу. **(еңбекіс-әрекеті)** Берілгентапсырмағажауапты болу: өзеңбегінеқанағаттанабілу. **Өзбетіменойындар.** Балаларғаөзрөлдерінжәнеқұрбыларыныңрөлдерініңмазмұнынестесақтайбілугеүйрету; ойынбарысындабалаларды 2-3 рөлдеойнауға баулу; бағыну, басқару, теңдікқарым-қатынасережелерінбілу.
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінжинау, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардықолынжуаралдындажеңдерінтүріп, бетін су шашпайжууғаүйрету; дәретханаданкейінжәнеқажетболғандақолдыжуумүмкіндігінкүшейту. **Көркемсөз** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиіжуын сен,				

	Таңертен де кешке де, Жуынкүндіз-кешке де, Жуынкүндіз-түсте де, Жуынтамақалдында, Жуынтамақсоңында, Жуынұйықтаркезіңде, Жуынтұрғанмезгілде. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	«Жылбасынаталасқанхайуанаттар» ертегісіноқыпберіп, балалардыұйықтату. **(көркемәдебиет)**				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	**Керуеттегіжаттығулар** Көзіміздіашайық Аунап, қунапалайық , Ұйқымыздыашайық "Самалжел" - іштежатып, қолдарыденебойында. Бастарынсәлкөтеріп, желсоққанынкелістіру: "Ф-ф-ф". "Желдіңжелпуі" - іштежатып, қолдарыденебойында, қолдарынекіжаққасозу. "Желбұлттардыайдайды" - тізеніқұшақтапжату. Аяқтықұшақтапденеменадына-артынатербелу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз, денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастархан басындаотырумәдениеті, тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталғанжеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Шырша ойыншықтары" Мақсат-міндеттер: балаларды шырша және шырша ойыншықтарының дайындамаларын	**Қоршағанортамент анысуданойын-жаттығу** "Жасылшыршасыйлығы". Мақсат-міндеттер: балалардышыршаағашының ерекшеліктерімен таныстыру;	**Көркемәдебиеттенойын-жаттығу** "Жаңажылқарсаңында". Мақсат-міндеттер: балаларды "Жаңажылқарсаңында" картинасының мазмұ	**Вариативтік компонент:** **Тақырыбы:** «Ағайынды екі қыз» Мақсаты:Балаларды әңгіме желісіне байланысты сөйлей алуға.Суретке қарап әңгіме айтуға үйрету.Ой	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Аққаламен сөздік жаттығулар тізбегі". Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақ және жұмбақ ауыз әдебиет формалары

	қағаз бетіне орналастырып, жапсыруға үйрету. **Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Қапқа жасырынған сыйлықтар". Мақсат-міндеттер: балалардың заттарды көзбен көрмей-ақ бірден беске дейін санау амалы туралы білімдерін кеңейту. **«Көзіңді жұмып, қолыңмен анықта».** Ойынның мақсат-міндеттері: ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, үлкен - кіші ұғымдарын бекіту. Ойынның құрал-жабдықтары: қарындаштар, таяқшалар. Ойынның мазмұны: балалар сипап сезу арқылы заттың ұзын не қысқалығын	жаңажылдашыршаағашынпайдаланусебептерітуралыбілімдерінкеңейту. **Театрдысахналау.** Мақсат-міндеттер. «Жылбасынаталасқанхайуанаттар» ертегіжелісінқуыршақтеатрыменсахналау. Ертегідегірөлдікдиалогсөздердібалалардыңашабілуіне, қарым-қатынастасыпайылықтысақтауіскерліктерінемүмкіндіктертуғызу. **(көркемәдебиет, қазақтілі)**	ныментаныстыраотырып,картинадағыәрекеттерарқылыэмоционалдыжауаптарқайтарабілугеүйрету. **Дидактикалықойын «Сиқырлысуреттер».** Мақсат-міндеттер: балалардыңлогикалықойлауқабілетін, ес, зейін, қабылдауүрдістеріндамыту. Ойынныңқұрал-жабдықтары: қиылғанәртүрлісуреттер. Ойынныңмазмұны: балаларалдарындағыүлгібойыншақиындылардантұтассуреттіқұрайды. Сурет бойыншаәңгімекұрауды ұсыну. **(танымдықдағдылар, сөйлеудідамыту)**	өрісін, есте сқтау қабілеттерін арттыру Әдепті болуға үйрету.. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жасанған шырша". Мақсат-міндеттер. Балалардың жасыл шырша туралы түсініктерін кеңейту; жасыл шыршаның табиғаттың төрт мезгілінде жасыл болатындығын байқау дағдыларын жетілдіру; жасыл шыршаның қасиеттерін білуге деген қарапайым зерттеушілік іс-әрекет дағдыларын арттыру; Жаңа жылдық сыйлықтар туралы түсінік беру. Шырша туралы көркем сөздер мен жұмбақтар арқылы балалардың тілі мен сөздік қорын молайту; ой белсенділігін, бақылау, талдау, тұжырымдар жасау дағдыларын және есте сақтауы мен ойлау	жөнінде ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру; Жаңа жыл мерекесіне қатысты тақырыпты пысықтау. **"Сипаттамасыбойыншатаны" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттауәңгімесінқұрастырудыүйрету, зейіндерін, сөйлеутілдеріндамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарынтабуды. **(сөйлеудідамыту)** **Вариативті компонент. Математика негіздері** "Уақыттүсінігі". Мақсат-міндеттер: балалардыуақыттыңбөліктерітуралы (таңертең, күндіз, кеш, түн) түсінік

	анықтайды. Ұзындығы әртүрлі қарындаштар алынады. Жүргізуші бір баланы шақырып, оған «көзіңді жұм да, қарындаштың ұзын не қысқалығын анықта» деген тапсырма береді. **(сөйлеудідамыту)**			қабілетін дамыту. Балалардың оқу қызметінде жасыл шыршаға қызығушылықтарын арттыру; бір-біріне мәдени қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне және жансыз табиғаттағы құбылыс ерекшеліктерін танып-білсем деген танымдық белсенділікке тәрбиелеу. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Шыршаның түрлі ойыншықтары". Мақсат-міндеттер: балаларды ұйымдастырып, ұжымдық сурет салу амалдарына бейімдеу; шырша бұталарына фломастермен қылқандарын, түрлі пішінді, түрлі түсті ойыншықтарды салу техникасын дағдыландыру.	беру; тәулікбөліктерініңатауын; табиғатқұбылыстарыменбайланыстыруғаүйрету; аптадағыкүндердіңатауынжаттау; балалардыңбойындауақыттуралытүсінікқалыптастырудыжалғастыру.
Балалармен жекежұ	**«Қажеттісөзді тап».**	**Кел, жазайық.**	**Дидактикалықойын**		**«Қолымда не бар?»**

мыс	Мақсат-міндеттер: тапқырлыққа, ойланыпжауапберуге үйрету. Ойынережесі: тәрбиешібірсөзатайды, балаларсоғанқажетзаттардыңатынабайланыстысөздерді тез атауғатиісті. Мысалы: тоқылатынзаттардыатадесе, балаларшұлық, шәлі, қолғап, жемпірдепжауапбереді. Қайда, немен, кімтоқиды? - Фабрикадамашинкамен, үйдебізбентоқымашытоқиды. - Тігілетінзаттардыата? Көйлек, етік, тымақ, көрпе, пальто, т.б.. - Қайда, немен, кімтігеді?	Мақсат-міндеттер: тиянақтылыққа, көркемжазуға, қаламұстауғаүйрету. Үзіксызықтарды салу білігінбекіту. Балаларғаүлгілертаратылады. Суреттер мен жазуларүзіксызықтарарқылыберіледі. **(сурет салу)**	**«Суретшіқайжердекателесті?»** Мақсат-міндеттер: балалардыңойлауқабілетіндамыту, суреттегісәйкессіздікті табаалғаүйрету. Ойынныңмазмұны. Тәрбиешісуретшінің «Қыс» тақырыбынасуретсалғанынайтады. Балалардаоныңбәріндұрыссалғандығынтексерудісұрайды. Балалардықысмезгілінде болмайтынкөріністердітауып, оныңқаймезгілдебола тынынайтады. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)**		**ойыны.** Мақсат-міндеттер. Мынадайұғымдарды пысықтау: ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, үлкен - кіші, оң - сол; кеңістіктүсініктіпысықтау, қимылды, түсінусезімдеріндамыту. Керектіматериалдар. Табиғиматериалдар: ұсақтастар, жаңғақтар, таяқшалар. Ойынныңмазмұны. Балалардықолынартынаұстайды. Тәрбиешіолардыңқолыдарынаүлкендігітүрліше, бірақтегібірдейекізатты, мысалы, үлкенжәнекішкентайтастыұстатады. Балалардықолынақарамастан, оңқолындаүлкентас, солқолында - кішкентайтас бар

	(сөйлеудідамыту, танымдықдағдылар, қазақтілі)				екенінайтуғатиіс. Балаларонынжауабынынңдұрыстығынтексереді. Ендітәрбиешіекіншібаланыңқолынажуандығыбірдей, ұзындығыәртүрліекітаяқшанемесежуандығыәртүрлі, ұзындығыбірдейекіқарындашұстатады. Топ алдынашақырылғанбалаларбір-біріне 2-3 жаттығукөрсетеді. Ешқандайқателікжібермегенбалаларжеңімпаздарболыпесептеледі. **(математика негіздері, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**
Серуенгедайындық	Мақсат-міндеттер: - киімдідұрысбүктепсалуға, ілуге, аяқ-киімдітүзуқоюғамашықтандыру; - өзбетіншежылдамжәнедұрысретпенкиіне (шешіне) білудідағдыландыру; - шкафқаілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киімсияқтызаттардыөзорындарынбіліп, тәртіптісақтаудыұстануғатәрбиелеу; - ауарайынасайкиінгенінқадағалайбілуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу;				

	- көмеккөрсетебілуге, алғысайтуғатәрбиелеу. **(дербесәрекет)**				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінорналастыру, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердіңсөздерінқайталау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар. Ертеңгіліккедайындық. **(музыка)** Өнербұрышындажаңажылтақырыбындасурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылықіс-әрекет, бейнелеуіс-әрекеті)** Логикалықойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеушілікіс-әрекет)** Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру, танысу, пысықтаужұмыстары. **(зерттеуіс-әрекет, қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Балалардыңүйгекайтуы (ата-аналарғакеңес)	«Баланыңэмоциялық жағдайы».	«Баланыздың неге бейімекендігінбайқадыңыз ба?»	Кеңес беру. «Неліктен бала тыңдамайды?»	Балаларотбасындаөздері не істейалатындарытуралыәңгімелесу.	«Айынабірретотбасы күнінөткізу».

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	26.12-.30.12. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарменбалалардыертерекүйқығажатқызуларытуралыәңгімелесу.				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	**"Ойыншықтардағытәртіп".** Мақсат-міндеттері: жұмысбасталаралдындабалаларғажұмысалжапқышынкиюдіүйрету; ойыншықтардытәртіптеұстау: жуу, кептіру, сүртужәнеорнынақою. Еңбекқорлықтыжәнетәртіпсіздіктікөребілудідамыту; суменжұмыскезіндеқыптылықтыдамыту. Өзеңбегі мен басқаадамдардыңеңбегінқұрметтеугетәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**"Төсектердітөсеугекүтушігекөмеккөрсету".** Мақсат-міндеттері: балалардыөзтөсек-орындарынажыратуғаүйрету; ересектергекөмеккөрсетугедегенынтанытәрбиелеу; жұмысқадегенұмтылысты, тапсырылғанісүшінжауапкершіліксезімінтәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**"Бөлмеөсімдіктерінжуу".** Мақсат-міндеттері: балаларғасуаруәдістері (тегенде, жапырақтардыңастында) жәнеережелер (толтырмай, біркелкісуару) туралытүсінік беру; өсімдіктергекүтімжасауниетіндамыту. Балалардыкөмеккетарту, жабықөсімдіктертуралыбалалардыңойларыннақтылау. **(еңбекдағдылары)**	**Аквариумдағыбалықтардықоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлықжасауғаүйрету, аквариумдағыбалықтыңәдеттерінеқызығушылықтудыру. **(еңбекдағдылары)**	**"Кірлегенорамалдардыауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбеккедегентұрақтықызығушылықтарын, тапсырманытиянақтыорындауұмтылыстарынқолдау. Орамалдардыбөлекұяшыққаілугеүйрету. Еңбектенуге, ересектергекөмектесугедегенниеткетәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**
	Дидактикалықойын. «Көлеңкесін тап». Мақсат-міндеттер:	**"Пішіндердіқұрастыр" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер:	**Санамақтар.** Бірім - бір, Екім - екі, Үшім - үш,	**"Лото" үстелойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттардыт	**Пирамидалардықұрастырғаттығулары.** Пирамиданықұрайтынсақиналардың

	балалардыәраңныңкөлеңкесінтауып орналастыруғаүйрету. Тілдеріндамыту. Аңдардың атауынатап, сипаттауғаүйрету. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу)** **Бояубеттеріндегісуреттердібояу.** Мақсат-міндеттер: балалардыңқуанышты эмоцияларынояту. Барысы: жаңажылғадайындалыпжатқанаңдардыңсуретінбояу. **(сурет салу)**	қолқимылдарыныңикемділігін, дәлдігін, көзмөлшеріндамыту. Жаттығубарысы: жүргізушібалаларғаесептаяқшалардытаратыпбереді. Балаларсолардангеометриялықпішіндердіжасапшығарукерек. Төмендегідейтапсырмаларберіледі: төрттаяқшаданшаршықұрастыру; үштаяқшаданүшбұрышқұрастыру; үйқұрастыру; жалаушақұрастыру; жұлдызшақұрастыру. **(математика негіздері)**	Төртім - төрт, Бесім - бес, Алтым - алты, Ауырбалтам, Қалдықалтам! Қырқылдауық, Қырматауық! Олпық-солпық, Сен кір, сен шық! **(көркемәдебиет, сөйлеудідамыту)**	оптауға баулу, зейінді, байқаудыдамыту. Балаларқысмезгілінің, жаңажылдықсуреттердіңжалпыатаулары бойыншажинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақжәне т. б. заттықкарточкалармен топтастыруғаарналаған панно-карточкалар. **(сөйлеудідамыту)**	саны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: қолдыңұсақмоторикасын, көлемді, түстіажыратуқабілеттеріндамыту. **(танымдықдағдылар)**
Таңертеңгіжаттығу	**Жалпыдамытужаттығулары** 1.Бастапқы қалып: денетік, аяқбірге, қолдыжанынажіберу. 1 - қолдарымениықтарынқұшақтап, саусақтарынжұму; 2 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 4 ретқайталанады). 2. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, қолбелде. 1 - оңаяқтыұшыменалдынақою; 2 - бастапқықалыпқакелу. (Осы жаттығусолжақпенқайталанады, 4 рет).				

	3. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, қолдыжанынажіберу. 1 - 2 - алғаеңкейіп, саусақтарынеденгетигізу; 3 - 4 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 4 ретқайталанады). 4. Бастапқықалып: арқағажатып, қолдыденетұсындаұстау. 1 - тізенібүгіп, қолыменқұшақтап, басынтізесінетигізу; 2 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығу 3 ретқайталанады). 5. Бастапқықалып: арқағажатып, қолдыденетұсындаұстау. Бүгілгенаяқтарымен ""велосипед"" тебу, 1-8 сандарыаралығындасанауарқылыаяқтарынайналдыру; үзіліссжасап, қайтаайналдыру. 6. Бастапқықалып: аяқтықайшылапотыру, қолбелде. 1 - дененіоңжаққабұрып, оңқолынжанынажіберу; 2 - бастапқықалыпқакелу. (жаттығусолжаққақайталанады, 4 рет). 7. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, қолбелде. 1 - 4 дейінсанап, оңаяқпенсекіру, 5-8 дейінсанап, солаяқпенсекіру, балаларпедагогтіңсанауыбойыншасекіружаттығуларынорындайды, арасындаүзіліссжасап, қайтадансекіреді. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет, денешынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру: қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу, майлықтыдұрысқолдану, тамақішкендесөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзікүту, тамақтану, арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпайтөкпейіш, Сораптамайбаппеніш. Келгенастыалдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз)**				
Ұйымдастырылғанісәрекеткедайындық	Жаңажылдықсыйлықтартуралыәңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	Жасылшыршатуралыәңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу)**	Шыршатуралыәндержаттайық. Жаңажылдықхикаялаайту. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	Жаңажылдықмәнерлептақпақтарайтайық. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	Жаңажылдыққездесу, сұхбатжүргізу. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі)**
Білім беру	**Дене шынықтыру**	**Қазақтілі**	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**

ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	"Ұзындыққасекіру". Мақсат-міндеттер: 40 см қашықтықтаорнынан ұзындыққасекіруге (6-8 рет) дағдыландыру; алдындағыдоптыбаспенитеріп, доғаныңастынантөрттағандапеңбектепөтужәнедоптыжоғарылақтыруғаүйрету.	"Әңгіменімәнерлепоқу "Бізқарменқалайойнадық". Биік - аласа. Тар - жіңішке.". Мақсат-міндеттер. Балаларды «Бізқарменқалайойнадық» әңгімесіментаныстыру; әңгіме жанры туралытүсінік беру; қысқыөзгерістертуралыбілімдерінкеңейту, қысқықызықтаржайлытүсініктерінқалыптастыру; «биік - аласа», «тар - кең» шамаларытуралытүсініктерінбекіту, сөйлеубарысындақолдануғажаттықтыру; көргеніменестігенінсәйкестендіребілубілік тілігін, ескесақтау, қиял, көрузейінін, жағымдыэмоциялырындамыту. Зейінділікке, ұйымшылдыққатәрбиелеу;	"Қысқыойындар". Мақсат-міндеттер: балалардысаптабір-бірденаяқтыңұшыменжүруге; аяқтыңұшыменжүгіруге; құрсаулардыдомалатуғаүйрету.	"Аққаламендостасайық" Тақырыбы: балалардыңәндегітөменжәнежоғарыдыбыстардыажыратабілуқабілетінжетілдіру; музыкадағыырғақтысезінебілуқабілетіндамыту; музыка әуеніменжүгіругежәнеалға-артқасекірудағдысынаүйрету; музыкалықаспаптардыңдыбысынажыратабілужәнемузыкалықаспаптаойнауқабілетінқалыптастырудыпысықтау.	"Қысқыэстафеталар". Мақсат-міндеттер: балалардыбірорындатұрыпекіаяқпенсекіругеүйрету.

		қысқыойындарғақызығушылықтарынарттыру. **Музыка** "Дала аппақ". Мақсат-міндеттер: балалардыңәндегітөменжәнежоғарыдыбыстардыажыратабілуқабілетінжетілдіру; музыкадағыырғақтысезінебілуқабілетіндамыту.			
2- таңғы ас	Тағамныңатауынестесақтауға, тазалыққабейімдеу. "Тәбетімізашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Серуенгедайындық	Балалардыөзкиімдерінтануға, атауға, өзшкафынтаңбалауышарқылытабуғаүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Серуен	**Қардағыіздердібақылайбілу (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Көркемсөз. Ойынойнап, мінебіз, Қысқызығынкөреміз. Шанаға да мінеміз, Шаңғыны да тебеміз. Жұмбақ.	**Өзендібақылау (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Жұмбақ. Туғанжердіңбелбеуі, Шұбатылыпқалыпты. Керемет-ау кернеуі, Тастытесіп, жарыпты. (өзен) Мақал-мәтелдер.	**Қылқанжапырақтыағаштардыбақылау (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Көркемсөз. Күнмұңайыптұрбүгін, Қысызғарыкеледі. Жұмбақтар. Жаңажылкүні	**Қар мен мұздыбақылаудыжалғастыру. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер. Судыңәртүрлікүйітуралыбілімдерінбекіту; жансызтабиғаттуралышынайытүсініктіқалыптастыру.	**Қардыңтүсуінбақылаудыжалғастыру. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттері. Қардыңқасиеттерітуралытүсінікқалыптастыру; қардыңтүсуімаусымдыққұбылысқажататынтүсіндіру,

	Мен кетемін, олқалар. (із) **Бақылау:**қардатүрліі здердіңқалатынын, соныңішіндеқұстард ыңізіерекшеболатынд ығынайырабілу; құстардыңізіқосуама лысияқты, әркұсәртүрліізқалдыр ады; адамның да іздеріәртүрлі, жан-жаққабағыттайды: машинаныңізі де әртүрліжәнет.б. Жансызтабиғатжайы ндағыбілімінбекіту; балалардыңсөйлеутіл індамыту. **Қимылдыойын. «Нысанағатигіз». (денешынықтыру)** Оңжәнесолқолмен, көздеплақтырукезінд еқалыптыжағдайдыса қтайбілу. Ойынбарысындабала лардышапшаңдыққа, икемділікке баулу. Қызығушылықтарын арттыру.	Бұлтөзеннен су алсағанажауады. **Бақылау:** қыстағы су құбырларыжайлытүсі ніктерінанықтау. Біріншікөлдіңжиегін демұзпайдаболады, олжұқа, тез ерігіш; содантолығыменқалы ңмұзбасады; көлдегімұзүстіменада мдаржүреді, балалар коньки тебеді; мұздыңүстінқарбасад ы, мұзастындабалықтар ғаөтеқараңғы, олар аз қозғалады. Кейбіржерлердеойыл ғанойықтардыкөруге болады, олжерлердебалықшы ларотырады. Судыңастындааy аз, балықтаройықтыңүст інешығыпдемаламын депбалықшыныңқарм ағынатүсіпқалады. Балаларғаөздерініңкө ргендерінашып,	Төріндетұрар. Басқакүні Өскенжеріндетұрар. (шырша) **Бақылау:**қылқанжап ырақтыағаштардыеск етүсіру. Шырша мен қарағайағаштарынаж ыратабілу. Шыршаағаштарының бұтағыбүкілбойына, жоғарыдантөменгеса лбырапөседі; түбірі - қара; қылқан - бір-бірденөседі; жаңғақ - көпөмірсүргіш, дөңгелекшетәрізді. Жаңғақтыңтұқымы бар. Білімдерінанықтау, қарағай мен шырша - үнеміжасылтүсті, қыста да солтүсінсақтайды. Шырша мен қарағай - қылқанжапырақтыағаш. Ағаштардыңерекшелі гі мен белгілерінжәнеұқсаст ықтарынайырабілу,	**Зерттеу.** Үлкенжәнекішкентай қаңылтырдағы, таза жәнебоялғансудыңқа тууақытынсалыстыру; ыдысқатығызнемесеер кінсалынғанқардың еру жылдамдығынсалыст ыру. **Ересекадамдарменб іргеорындалатынқа рапайыменбектапс ырмалары:** алаңдаөсетінөсімдікт ергекүтімжасау. Мақсат-міндеттері. Табиғаттағыеңбекке, қоршағанортағақызы ғушылықтықалыптас тыру. **Қимыл-қозғалысойындары. "Қарға мен торғай". (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтіңбұйрығын мұқияттыңдаудыүйре ту; зейіндідамыту.	қыстуралыбілімдерін кеңейту. **Зерттеу.** Аққағазғаұшыпкележ атқанқарұлпаларынұс тау; зерттеу; қасиеттерінанықтау. **Ересекадамдарменб іргеорындалатынқа рапайыменбектапс ырмалары:**ағаштард ыңтамырларынқарме н жабу. Мақсат-міндеттері. Бірлесіпжұмысістеуқ абілетіндамыту. **Қимыл-қозғалысойындары. (денешынықтыру)** "Аққалаойыны". Мақсат-міндеттері. Заттардылақтырудағд ыларынбекіту. **"Доптықақпағатүсі ру" қимылдыойын-жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері. "Қақпаға"доптыкіргіз удіүйрету, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу.

	Еңбек:орындықүстінен қардысыпыруға, өзеңбектерінжауапкершілікпенорындайбілугеүйрету. **(еңбекдағдылары) Өзбетіменойындар.** Ойынбарысындабалалардыойынережесінсақтауға, орындауғатәрбиелеу (жүргізумәдениеті, достық, ұжымдықтүсініскеболуынқадағалау).	толыққөлемдеайтуларынталапету. **Қимылдыойын. «Белгінітыңда».** Берілгендабылбойынша әртүрліқимылдаржасау. Жүгіру (қысқа, кеңадыммен, аяқтыекіжаққажіберіпжүгіру, секіруарқылыжүгіру). Жаттығужұмыстарынадегенқызығушылықтарынояту, қимылдарыныңдеңгейінжақсарту. **Еңбек.** «Қаройыны. Қартуралыбілімдерінбекіту; берілгентақырыпбойыншақұрылыстаржасату; табиғиматериалдардықолдануарқылышығармашылыққабілеттерінарттыру **Өзбетіменойындар:** ойындыұйымдастыру кезеңі	салыстырғансөздерінақтыжеткізу. **Қимылдыойын. «Қақпа».** Алаңдақозғалыпжүру. «Бір, екі, үш - ұста» дегенде, бәріалаңғажүгіреді. Бір-бірінекөмекберугетәрбиелеу. **Еңбек:** ағаштыңқасынатүскенбұталардыжинау. Балаларғаалаңдажүргенкездеқоқыстыжинату (ағашжанындағыбұталар), соданкейінарнайыорынғаапаруғаүйрету. Өзойларынжолдастарыныңойларыменұштастырабілугеүйрету. **Өзбетіменойындар.** Ойынғаөзбеттерінше тақырыптаңдапүйрену, қоршағанортаныңжақсыжақтарынанкөрсет	**"Қарасиыр" ұлттыққимыл-қозғалысойын. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттері: балаларғаойынережелерінқатаңсақтаудыүйрету; кеңістіктібағдарлайбілуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққатәрбиелеу. Ойынбарысы. Ойынға 3-10 немесеодан да көпойыншықатысады. Көбінесеойынғақаразаттаңдапалынады (ескімалақай, құмсалғандорбажәне тағыбасқа). Ойынғақатысушылар шеңберқұрып, көздерінжұмыптұруғатырысады. Ойындыбасқарушының бергенбұйрығыменбіройыншышеңберденшығып, тығуғаәзірленгензатт	Тәрбиешібалалардыдоп (немесеәртүрлішармен) ойнауғашақырады, балаларжиналғанжердесызықжүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жердекішкентайқақпатұрғызылады. Ойынға 5-6 бала қатысады. **Өзіндікеркінойынәрекеттері, далағаалыпшығатынматериалдарменойындар:** қозғалыстардыдамыту. Мақсат-міндеттері. Қарлақтырудыүйрету.

		(бастапқыжәнежүруб арысы) рөлдерменбайланыст ыраотырыпбалалард ыңтанымдыққабілетт ерінарттыру, бір-бірінекөмеккөрсету, қиындықтаншығаалу ғаталпындыру.	іп, алғанбілімдерінкөрсе тебілу.	ыалыптығылады. Ойынғақатысушылар дыңміндеті — солтыққанзаттыіздеп табу. Егертығылғанзаттаб ылса, ойынжүргізушіойынғ ақатысушылардыңба рлығыеститіндейдау ыстапжариялайды да, барлығынтабылғанза ттыңтөңірегінежинай ды. Заттыңиесіөззатынқо рғайды, басқалары оны алдап-сулап, көңілінбасқажаққабұ рып, әлгізаттытартыпалуға тырысады. Заттыкім ала алатынболса, солзаттытығушықыз метінатқарушыболад ы да, қалғандарықайташең беркұрып, көздерінжұмыптұрад ы. Ойын осы тәртіппенжалғасабер еді.	

				Өзіндікеркінойынәрекеттері, далағаалыпшығатынматериалдарменойындар:еңбектеу. Мақсат-міндеттері. Қимылдардыүйлестіру дідамыту; батылдықты, шешімқабылдайалуға тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінжинау, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру: қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу, майлықтыдұрысқолдану, тамақішкендесөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзікүту, тамақтану, арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпайтөкпейіш, Сораптамайбаппеніш. Келгенастыалдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	«Түлкі мен тырна» ертегісіноқыпберіп, балалардыұйықтату. **(көркемәдебиет)**				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	Төсектегіжаттығулар. Ұйқыдантұрғанда ,бірдентөсектентұруғаболмайды. Біртіндептұруқажет. 1. Балалартөсекте, арқағажатып, қолынжанынасозу, демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте, арқағажатыпқолдыекіжаққасозу, жұдырықтарынжұму, қолдарыналғасозыпайқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте, арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын, он аяқтарынкөтеру, екеуінбіргеұстап, жайлаптүсіру.				

	4. Балалартөсекте, арқағажатып, қолдарынжанындаұстап, аяқтарынкөтеріп велосипед тебу. Төсектентұрғызу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, денешынықтыру)**				
Бесін ас	Таза жәнеұқыптытамақтану. Тамақтанумәдениетінқалыптастыру. Астытауысыпжеугеүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	**Сөйлеудідамытуданойын-жаттығу** "Қысқыаулада" суреттертізбегібойынша әңгімекұру. Мақсат-міндеттер: балалардыңқысқыойындартуралыбілімдерінжетілдіру; балалардыңойындартүрітуралыжаңамағлұматтарберіп, "қысқыойындар" ұғымынкеңейту; сөйлеудіңәңгіметүріттуралытүсініктердітиянақтау; қыстаденсаулықтысақтауқағидаларытуралыбаяндау. **Көркемәдебиеттеноойын-жаттығу** "Сырғанақ". Мақсат-міндеттер: балалардысырғанақта	**Сурет салуданойын-жаттығу** "Қосқолғап". Мақсат-міндеттер: балаларды монотипия сурет салу техникасыментаныстыру; қосқолғаптыңбірінекылқалам мен бояуарқылықарапайымоюэлементтерінсалып, екіншіжаққа, қағаздыекігебүктеп, басып, тура сондайоюларбейнесінішығаруғаүйрету. **"Мысық пен тышқандар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу;	**Құрастыруданойын-жаттығу** "Қысқызығыаққала". Мақсат-міндеттері: балалардықалдықматериал: поролоннансызықбойымендомалақкесіпалу, домалақтардыкөлемібойыншақағазбетіндеорналастырып, аққаланықұрастыруғаүйрету. **Математиканегіздеріненойын-жаттығу** "Қыстыңжуанжәнежіңішкежолақтары". Мақсат-міндеттері: балалардыңзаттардыңжуандығытуралыбілімдерінкеңейту, "еңжуан", "жіңішкелеу",	**Қоршағанортаментанысуданойын-жаттығу** "Ақаю". Мақсат-міндеттер: балалардыңқысмезгілдеріндетабиғаттыбақылаудағдыларындамыту; ақаюдыңсыртқытүрімен қыстағытіршіліккалпытуралытүсініктерінкеңейту. **Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Жылқы". Мақсат-міндеттер: балаларғажылқыныңсаз балшықтанжасауға, денепішінін, фигураныңқозғалысындұрысберуге, фигурағатәнсипатына	**Вариативті компонент. Құрастыру** "Қысқызығы". Мақсат-міндеттер: балаларғақарданқұрылыснемесеқамалдаржасауғаүйрету: қойылғанмақсатқажетуге, ұжымдықжұмыстыэстетикалықтүрдежасауғаүйрету; өзәрекетінжоспарлайбілудағдысындұрысдамыту. **«Тақиятастамақ» қимылдыойын.** Ойынныңмақсат-міндеттер. Оқушылардыңойлаукабілеттеріндамыту. Ойынныңшарты: бірокушытақиянышеңбербойыменжүріп,

	ойындарсуретібойынша әңгімелеугежаттықтыру; БауыржанЖақыптың "Сырғанақ" тақпағыментаныстырып, қимылжаттығуларынтақпақжолдарыменжатқасүйемелдеугеүйрету.	беглебойыншақимылдауғадағдыландыру; достыққатәрбиелеу. "Мысық" таңдапалынады. "Тышқандар" індеріндеотырады. "Тышқандар" мен "мысық" екіқарама-қарсыжақтаорналасады. Тәрбиешібылайдейді: - Тышқанғасақшысанапөзінмысық, Жатадыұйықтағансыпкөзінқысып. Тышқандаріндерінен жүгіріпшығып (сатыныңбаспалдақтарыарасынанөтедінемесежіптенсекіреді), жүгіребастайды. Біразуақыттанкейінтәрбиеші: - Тынышталыңдар, тышқандар, бекергешулапкүлмеңдер. Ұйқығажатқанмысықтыоятыпалыпжүрмең	"еңжіңішке" сияқтышамаларұғымдарынқалыптастыру. **"Өзүйіңді тап" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардытапсырмабойыншаөзүйлерінтабуғаүйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққатәрбиелеу. Қажеттіқұралдар: ағаштардыңбейнесі; үйлердіңсуреттері. Тәрбиешібалалардыекітопқабөліп, әртоптыңойнайтынорнынненемесе “үйін” тағайындайды. Екітопқа да өсіптұрғанбірібиік, біріаласаағаштыкөрсетеді де 1-топтағы балалардыңүйібиікағаштыңоңжағы, ал 2-топтағы балалардыңүйіаласаағаштыңсолжағы -	қарайсаздылықты, сымбаттылықтыберебілугеүйрету. **"Суреттертізбегі" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардысуреттерділогикалықтізбеккеорналастыруғажаттықтыру; қоршағанортадағықұбылыстар мен оқиғалардыңсырынтануға, түсіндіругеынталандыру; ұғымталдыққатәрбиелеу. Құралдары: бірқұбылысты, оқиғанынемесеертегі желісінсипаттайтынсуреттертоптамалары. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)**	кезкелгенбаланыңбасынакигізеді. Басындатақиясы бар бала түбіржәнетуындысөздіайтады. Ойыносылайжалғасабереді.

		дер, - дейді. Мысықтысомдайтын бала өзрөлінатқарады, "тышқандардықуалайды". **(денешынықтыру)**	депбелгілейді. Қай топ өзүйлеріне тез барады. Ойынекіретқайталанады. Ойынныңсоңындаәртоптыңбалаларынмадақтапотырады.		
Балаларменжекежұмыс	**Үшіншіартық** Дидактикалық материал: үйжәнежабайыжануарларыбейнеленгенкарталар. Ойынбарысы. Балаларғажануарлербейнеленгенкарточкалартаратылады. Балаларқайжануарлыңартықекенінанықтауыкерек. - Қой, сиыр - үйжануарлары. Оларадамныңжанындатұрады. Түлкі - жабайыжануар, олормандатұрады. Түлкі - бұлорманжануары, жабайыаңжәне т. б. **(қоршағанортамент**	**Жаңылтпаштаржаттау.** 1) Пеш үстінде бес мысық, Пеш ішінде бес мысық. Бес күзетші, бес пысық. 2) Үшкішіішікпіштім, Бес кішіішікпіштім. Нешекішіішікпіштім? 3) Ұшыпкеттіүшқұс, Ұшыпкелдіұшқыш. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	**Жылмезгіліжайлыәңгімелеу.** Мақсат-міндеттер: мнемокестегекарапәржылмезгілдеріңіңережелеріне кшеліктерінайтып, толықсөйлемқұруғаүйрету. **(сөйлеудідамыту)**	**Көркемәдебиетшығармаларыноқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтінніңсөздері мен дыбыстықтіркестерінқайталауғадегенұмтылыстарынқалыптастыру. Балалардакөркемәдебиеткеқызығушылықтарынояту. **(көркемәдебиет)**	**Өздерібілетінертегілерібойыншасуреттердіқарау.** Мақсат-міндеттер: суреттербойыншасұрақтарғатолықжауапберугедағдыландыру; балалардыңсөздікқорларын, байланыстырыпсөйлеуқабілетіндамыту. Құралдары: ертегілерсюжеттерібейнеленгенсуреттер. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**

	анысу, сөйлеудідамыту)				
Серуенгедайындық	Мақсат-міндеттер: - киімдідұрысбүктепсалуға, ілуге, аяқ-киімдітүзуқоюғамашықтандыру; - өзбетіншежылдамжәнедұрысретпенкиіне (шешіне) білудідағдыландыру; - шкафқаілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киімсияқтызаттардыөзорындарынбіліп, тәртіптісақтаудыұстануғатәрбиелеу; - ауарайынасайкиінгенінқадағалайбілуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмеккөрсетебілуге, алғысайтуғатәрбиелеу. **(дербесәрекет)**				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінорналастыру, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Кешкі ас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру: қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу, майлықтыдұрысқолдану, тамақішкендесөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзікүту, тамақтану, арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпайтөкпейіш, Сораптамайбаппеніш. Келгенастыалдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағ	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердіңсөздерінқайталау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар. Ертеңгіліккедайындық. **(музыка)** Өнербұрышындажаңажылтақырыбындасурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылықіс-әрекет, бейнелеуіс-әрекеті)** Логикалықойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеушілікіс-әрекет)**				

ыбасқаәрекеттер)	Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру, танысу, пысықтаужұмыстары. **(зерттеуіс-әрекет, қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Балалардыңүйгекай туы (ата-аналарғакеңес)	«Ашық ой мен сұрақ-жауапкүні» ата-аналарменжиналыс.	«Ата-аналарбалаларыауыр мауүшін не істеукерек» кеңес беру.	Ата-аналарғабалалардыңт азалықтарынаназарау даруларынескерту.	Балаларғаарналғанке ңестер: "Балабақшаережелері ", "Достарарасындаөзін қалайұстаукерек?"	Балалардыңбүгінгііс-әрекеттерітуралыата-аналарменәңгімелесу.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	02.01-.06.01. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу, кеңес беру. «Тұмаудыңалдыналужолдары».				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)			**"Бөлме өсімдіктерінсуғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарық пенылғалғадегенқажеттіліктерітуралыбалалардыңбілімдерінкеңейту, ылғалдысүйетінжәнеқұрғақшылыққатөзімді, фотофильді, көлеңкегетөзімдіөсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Су жәнеөсімдіктерменжұмыскезіндедәлдікті, өзіс-әрекеттерінесенімділікті, еңбекдағдарындамыту. Табиғатқа ұқыпты қарауды,	**"Бізорындықтардыорнынаорналастырамыз".** Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларындамытудыжалғастыру; тапсырманыжылдам, мұқияторындау. **(еңбек дағдылары)**	**"Өзтөсегіміздіжинаудыүйренеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың өз төсегінеұқыптықараубіліктері мен дағдыларынқалыптастыру; басқабіреугекөмектесугеұмтылуғатәрбиелеу; еңбектенуге тәрбиелеу; өзіне-өзіқызметкөрсетубойыншадербестігі мен дағдыларындамыту. **(еңбек дағдылары)**

			оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**		
			Бояубеттеріндегісуреттердібояу. Мақсат-міндеттер: балалардыңқуаныштыэмоцияларынояту. **(сурет салу)** **Құрылысойыны "Зәулімғимарат".** Мақсат-міндеттер: қолдыңұсақмоторикасындамыту. **(құрастыру)** **«Қимылды қайтала» саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қолдың, саусақтыңқимылдарыныңүйлесімділігін дамыту. Жаттығубарысы: жүргізушібалаларға қарама-қарсыотырып, саусақтарыменкез-	**Үстелүстіойыны "Лото".** Жалғасын тап. Мақсат-міндеттер: қолдыңұсақмоторикасын, зейінін, байқампыздықтыдамытады. **(танымдық дағдылар)** **Дидактикалықойын.** «Сипаттамасыбойынша тап». Ойынның мақсат-міндеттер: ұзын - қысқа, кең - тар, биік - аласаұғымдарынбекіту. Ойынныңқұрал-жабдықтары: ойыншықжануарлармен құстар. Ойынныңмазмұны: балалараю, түлкі, қасқыр, қоянның	**Үстелүстіойыны.** «Көңілді құрылыс». Мақсат-міндеттер: үлгібойыншагеометриялықфигуралардан композиция құруға үйрету. Геометриялықфигуралар, негізгітүстертуралы білімдікеңейту. Көрнекіқабылдауын, назарын, ойлауқабілетіндамыту**.** **(құрастыру)** **"Бояубеттеріндегісуреттердібояу.** Мақсат-міндеттер: балалардыңқуаныштыэмоцияларынояту. **(сурет салу)**

			келген «фигураны» көрсетеді (кейбірсаусақтарбүгулі, ал кейбіреуітүзу, әртүрліқимылдар). Балаларсолқимылдытура солайқайталаукерек. **(денешынықтыру)**	ойыншықтарын қарастырады. Әройыншықтыанықтапатынатайды. Ойыншылардыңбіреуібөлмеденшығыпкетеді, басқаойыншыларойыншықтуралыжұмбақ құрастырады. Жұмбаққұрастырғаннанкейінжұмбақтышешетінбаланышақырады. **(қоршағанортаментанысу)** **«Үйқұрылысынңретінкөрсет».** Мақсат-міндеттер: түстердіажыратуғажаттықтыру; ойлауқабілеттерін, қабылдау, ес, зейінүрдістеріндамыту. Құрал-жабдықтары: баланың саны бойыншаәртүрлітүстіжолақтар, пішіндер,	

				үйсуретініңүлгісі. Мазмұны: балаларға үйдің суретінің үлгісін көрсету. Балаларғаәртүрліжолақшаларды, пішіндердітаратып беру. Үлгігеқарап осы пішіндерденүйдіқұрастырудыұсыну. **(құрастыру)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпыдамытужаттығулары (доппен)** 1. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, доптөменде. 1- доптыекіқолдарыменжоғарыкөтереді, допқақараптынысалу; 2- доптытөментүсіріп, тынысшығару; 3- допты жоғары көтереді; 4- бастапқы қалып. Жаттығу 8-10 ретқайталанады. 2. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, доптөменде. 1- оңға бұрылу, оң аяғыныңөкшетұсындажергедоптыұружәнесекіргендоптыұстапалу; 2- бастапқыкалыпқакелу; 3-4 - осы жаттығудысолжаққақайталау. Жаттығу 5-6 ретқайталанады. 3. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, допжерде. 1-4- доптытабанменалға-артқажібермей, домалату; 3-4 - аяғынауыстырып, жаттығудықайталау. Жаттығу 5-6 ретқайталанады. 4. Бастапқықалып: отыру, аяқтыалшаққойып, доптыжоғарыұстау. 1-3- иірімжасап, алғаиілу, допты 3 ретаяғына ұру; 4- бастапқы қалып. Жаттығу 3-4 ретқайталанады. 5. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге. 1- тез жергеотырып, тізеніалшақұстаужәнедоптылақтыру; 2- тез тұрып, доптыұтыпалу. Жаттығу 8 ретқайталанады. 6. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, доптыбірқолыменұстау, доптыекіқолыменкезек-кезекжергеұру. Жаттығуды 8 ретқайталау. 7. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, қолымендоптыұстау. Тізеніжоғарыкөтеріп, орнындатұрып, секіру. Жаттығу 4 ретқайталанады.				

	(денешынықтыру)				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналықдағдыларынжетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақтыадал ас, Кәрі, жасоданаттамас. Ақ дастархан үстінде, Қолжумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылғанiс-әрекетке дайындық			Қысерекшеліктерітуралыәңгімелесу. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет, қазақтілі)**	Көңілдіойындаройнап, аққалажасайық. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	Қысқызығысуретінекарап, әңгіме, мәтін құрау. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет)**
Білім беру ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет			**Қысқыдемалыс.** (сюжеттіойындар, үстелүстіойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалықойындар, қысқызығынабайланыстысуреттербояу)	**Қысқыдемалыс.** (сюжеттіойындар, үстелүстіойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалықойындар, қысқызығынабайланыстысуреттербояу)	**Қысқыдемалыс.** (сюжеттіойындар, үстелүстіойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалықойындар, қысқызығынабайланыстысуреттербояу)
Серуенгедайындық	Балалардыөзкиімдерінтануға, атауға, өзшкафынтаңбалауышарқылытабуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Серуен			**Мұзды бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. Дала аппақ, жапалақтап, Қаржауыптұртынбастан. Қалыңорман, қаржамылған, Маужырайдытүнгіаспан. Жұмбақ. Отқажанбайды, Суғабатпайды. (мұз) **Бақылау:**ауатемпературасыныңкүртөзгеруінебайланыстысудыңқаттықүйгеайналуынанықтау, балаларға не себептіауатемпературасыөзгергенде судың қататындығын түсіндіру. Мұз бұл – қатты су құрамыекендігінтүсіндіру; мұзмедицинадатағамды салқын	**Бұлт пен тұманды бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. Аққиімді, денелі, ақсақалды Соқыр, мылқаутанымастіріжанды, Үсті-басы ақ қырау, түсі суық, Басқанжерісықырлапкеліпқалды. Жұмбақта. Көшіпжүріпжелменен, Сеуіпшықтытамшысын. Қыраттарға шөлдеген. (бұлт) Аспантүйдіқабағын, Сұрпердесінкерді де, Жаптыжердіңтабанын. (тұман) **Бақылау:** қыскезіндегітабиғаткөріністерітуралыбілімдерінкеңейту;	**Қартазалайтынмашинаныбақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Олбензиндісүтшеіше ді, Тез арадасыпыраалады, Қардыжолдантазартып, Жолдарғатопырақсебеді. (Қартазалаушыкөлік) Мақал-мәтелдер. Еңбектүбі –береке. Көптіңтүбі –мереке. **Бақылау:** адамдардың еңбегін жеңілдетуүшінтүрліт ехниканықолданады; адамдарғаоныңтиімдіекенінкөрсету. Қаржауғаннанкейінқардыңкөпболатынынаназараудару. Қолменқардытазалауөтеқиынжәнекөпуақытketеді. Сол

			қалпында сақтап тұруға қолданылады. Мұз құрамы - тұнық, суық, қаттыекендігінатау. **Қимылдыойын.«Мұздыаулағакіргіз». (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Таяқшаныңкөмегімен мұздыберілгенбағыттасырғанату. Спорттың басқа да түрлеріментаныстыру. **Еңбек.** Табиғат бұрышында құсты тамақтандыру Табиғат бұрышындақұстыөзбеттеріншетамақтандыруғаүйрету (тамақтандыру, суларынауыстыру). Табиғатаясындағықұстардыаялайбілугетәрбиелеу. **(еңбек дағдылары) Өзбетіменойындар:** ойынбарысындабір-біріменараласабілуге,	қысмезгіліндеаспандыжиібұлтбасады; ақырынқаржауабастайды. Байқампаздықтыарттыру. **Қимылдыойын. «Бірінші болу». (денешынықтыру)** Бір-бірінқуалауарқылыжүгірудібекіту (көкпарғадейінжүгіріп, мәрегекелу); ойынережесінсақтау (киімненұстауға, итеруге, дөрекілікке рұқсат жоқ). Батырлыққа, күштілікке, икемділіккетәрбиелеу. **Еңбек:** ойынүшінқарданжасалған құрылыс (ұшақ, қалашық, машина). **(еңбек дағдылары)** Біріккеніс-әрекетарқылыжақсықөңіл-күйсыйлау; құрастыруқабілетінда	себептіадамдарқартазалайтын машина ойлаптапты, оларжұмысты тез істейді, машиналар да қардытиеугеүлгермей кешігіпкеліпжатады. Қардымашинаменқалашетіндегіарнайыорынғаапарады. Олкөктемдееріп, өсімдіктіңөсуінеылғалыкөпболады. **Қимылдыойын. «Таяқпенсыпыру» (қалмақхалқынынұлттықойыны). (денешынықтыру)** Көрсетілгенбағытбойыншатаяқпенсыпыру қабілеттерінбекіту (сырғанақтебетінжерге, сырғанақтебетінжерденсоңынадейін). Топтағыжолдастарыныңжетістіктері мен істейалмағаністерінқобалжымай, қолдайбілуге

			өзойларынайтабілуге, достарыныңойыменкелісіп, тату ойнау дағдыларын қалыптастыру. **(сөйлеудідамыту)**	мыту. **Өзбетіменойындар:** ойынғакеректіқұралдарменжабдықтандыруүйрету; ойынбарысындатабиғизаттарды қолдануғаүйрету.	тәрбиелеу. **Еңбек.** Түрлітүстімұзайдынынжасау. **(еңбек дағдылары) Судыңқасиетінбекіту:** ыдысқа суқұйыпбояуараластырыпаязғақатыру; берілгентапсырманыөздеріорындау (судыкеректүскебояу, пішінінкелтіру); бастағаністісоңынадейінжеткізу (жұмысорнынжинау, столдысүртіп, жинау, реткекелтіружәнет.б.). **Өзбетіменойындар:** таңдалғантақырыпқасайойынбарысындаойыншықтардыайырбастап, ойынкөмегіменқұрастырып, түрлілігінанықтайбілугеүйрету.
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінжинау, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар**				

	Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналықдағдыларынжетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақтыадал ас, Кәрі, жасоданаттамас. Ақ дастархан үстінде, Қолжумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	«Досіздеген бота» ертегісіноқыпберіп, балалардыұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	Балалардысипапояту. Шаштытараудененіңсауығуына да ықпалетеді. Соданкейінтолықжуыну: қолдаршынтаққадейін, бет, құлақ, мойын. Майтабандықтыңалдыналуғаарналғанжаттығулар, дененітікұстауғатәрбиелеу. Жаяужүру: қабырғалыжолбалалардыңаяқтарынкереметукалайды, аяқтыңбұлшықеттері мен байламдыаппаратыннығайтады, денені тұтастай қорғайды. Көркем сөз Түскі ұйқы уақыты, Төсегімежатамын. Аққорпемдіжамылып Тәттіұйқығабатамын. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Астытауысыпжеугеүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)			**Дидактикалық ойын.** «Артығын тап». Әрбір балаға карточкалар ұсынады. Карточкадағы суреттен артық	**Вариативтік компонент:** **Тақырыбы** «Үш қыз»ертегісі Мақсаты:Ертегі мазмұнын зейін қойып тыңдауға үйрету.	**«Ұшады, ұшпайды, өседі, өспейді» театрландырылғанойын.** Мақсат-міндеттер: балалардыңтанымдыққабілетіндамыту. Барысы: педагог

			суретті тауып, мағынасын түсіндіруін ұсынады. Карточкада не бейнеленгенінатап, артығынқарандашпен сызады. Мысалы, мұндақарартық. Қарқыстағанаболады. **(сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдікойын.** "Киімдер" дүкені. Мақсат-міндеттері. Балалардың "Киімдер" дүкені, киімсатушыныңжұмысыерекшелігіжөнінде гіұғымдарынтияна қтау; сатушы мен сатыпалушырөлдерін дегіәрекеттердіигерту; жағымдықарым-қатынастарға, қоғамдықтәртіпережелерінетәрбиелеу. Құралдар: сөрелер, қораптар, ілмектер, киімүлгілері (көрнекілікқуыршақққаарнайытігілген);	Балалардың сөздік қорын молайту. Балалардың әңгіме желісіне байланысты сөйлей алуға.Ертегі мазмұнын зейін қойыптыңдауға үйрету.**Дидактикалық ойын: "Біреу және көп"** Мақсат-міндеттер. Жиын сапасы бойынша әртүрлі заттардан тұратындығы туралы түсініктерін жетілдіру. Ойыншарты. Педагог балаларғасуреттертарататады. Балаларсуреттердің арасынан бір және көп заттар бейнеленген суреттерді табады. Педагог балалардың жұмыстарына талдау жүргізеді.	заттыатайды, егеролұшса, балалар қолдарымен қанатқаққандайқимылдардыжасайды; егеролұшпаса, оларқолдарынтізегекояды. Егеролөссе, оларқолдарынжоғарыкөтереді, егеröспесе, оларқолменжабады. **(денешынықтыру)** **Сюжетті-рөлдікойын.** "Үй құрылысы". Мақсат-міндеттер. Балалардың ұйқұрылысынақатысатынмамандаржөнінде білімдерінкеңейту, тиянақтау; нәтижеліқарым-қатынастарға, жауапкершілікке, еңбекқорлыққатәрбиелеу. Құралдар. Құрылысматериалдары, қағазбеттері, қарақарындаштар,

			ойыншықсмартфондар, төлемкарточкалары, сөмкелер, қаражатқағаздары; қуыршақтар. Шарты. Педагог дайындықжұмысыретіндебалаларменбірге дүкенгесаяхаттыұйымдастыруымүмкін. Балаларғадүкентуралысуреттер мен бейнежазбаныкөрсетіп, "тауар" ұғымынакиімдер дежататыны, киімдердіңмаусымдыққиімжәне сырт киім, ішкиімболыпбөлінетініжайындатүсіндіреді. Киімдердіңүтіктеліп, сатыпалушыныңалдынаәдемікүйіндеұсынылуыкеректігіжайындаайтылуытиіс. Сатушынемесебірнешесатушыөзқалауларыны (немесесанамақ)	**(математика негіздері)** **Сюжетті-рөлдікойын. "Супермаркет".** Мақсат-міндеттері. Балаларға "Супермаркеттің" қызметіжайындатүсіндіру; супермаркеттетүрлітауарларсатылатынытуралымәлімет беру; сатушы мен сатыпалушырөлдерін дегіәрекеттердіигерту; жағымдықарым-қатынастарға, қоғамдықтәртіпережелерінетәрбиелеу. Құралдар: сөрелер, қораптар, ілмектер, киім, аяққиімүлгілері, ыдыс-аяқтар, жиһаздар, азықтар, ойыншықтар; ойыншықсмартфондар, төлемкарточкалары,	сызбалар, ойыншықжүкмашиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағыбасқалар). Шарты. Педагог балаларменқұрылысқақатысатынмамандаржөніндеалдын-ала әңгімелеседі. Балаларсәулетші, инженер-құрылысшы, кірпішқалаушы, жүргізуші, жүктасушысияқтымамандардыңміндеттерін анықтайды. Балаларқұрылысқақатысатынмамандарғаб өлінебастайды; өздерінекажеткиімжәнеқұралдардыалып, орындарынабарады. Педагог балаларменбірлесіп, ойындысәулетшібастайтынынайтады.

			бойыншатағайындалады, сатыпалушыларқолдарынақажеттіқұралдардыалып (карточка, қаражат, смартфон), ойынбарысындақолданады. Сатушытауарлардыөзорындарынаорналастырып, бағаларынанықтап, сатыпалушыларғакиімүлгілерініңұтымдыжақтарынайтаыд, аларғатауарлардысатады. Ойындыұйымдастырғандакиімдіөлшейтінорынды да ескерукерек. Балаларөзқуыршақтарыналып, белгіленгенжергекиімдерінкигізіпжатады. Педагог диалогтардаәдептілікережелерініңсақталуын, ойыншылararасындасөйлеутізбектерінрет	сөмкелер, тауарларғаарбалар, қаражатқағаздары; есептеумашинасыныңмакеттері. Шарты. Педагог дайындықжұмысыретіндебалаларменәңгімелесулер, супермаркет жайындасуреттерді, бейнежазбалар мен жарнамаларкөрсетіп, супермаркеттекезкелгентауардытабуғамүмкіндігібарынтүсіндіреді. Супермаркеттіңішікеңболатыны, тауарларкөптегенсөрелердетоптасыпорналасатыныжайындаайтылуытиіс. Супермаркеттесатушыемес, кеңесші мен есепшілер (есептеумашинасы) көпболатыны, кеңесшілертауарлардысөрелергеуақытынд	Содансоңбалаларжүктасушы, жүргізуші, кірпіштердіқалаушылар және инженер-құрылысшы сияқтылардыңқызметтерінатқарыпжатады. Педагог диалогтардаәдептілікережелерініңсақталуын, ойыншылararасындасөйлеутізбектерінреттейді, тиянақтаусұрақтарынқояды. Педагог балаларменбіргеқорытындыжасайды: үйқұрылысынынсапасыжақсыболуыүшін, құрылысмамандарыбірлесіп, ақылдасып, жұмыстыжоспарбойыншаістеуініңарқасындажетугеболады; үйқұрылысындақауіпсіздікережелерінсақтаукерек. **(қоршағанортаментанысу,**

			тейді, тиянақтаусұрақтарын қояды. Ойынның соңындақорытындыжасауғаболады: тауарлардыжақсықүтсе, олардыңсапасысақталады, жылдамсатылады; дүкендердесатушымен сатыпалушысыпайыс өздердіқолданып, әдептілікережелерінұстануларытиіс; сатушыныңеңбегінқұрметтеукерек; сатыпалушыныңтаңдауынқұрметтеукерек. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	аорналастырып, сатыпалушыларғатауардытаңдауғакөмектесетіні, есепшілер тек таңдалғантауарларды санапберіп, қаншақаражаттөлеукеректігінайтатынытуралыбалаларбілукерек. Балаларойынғақатысатынкейіпкерлердіса намақарқылытаңдайды, сатыпалушыларқолдарынақажеттіқұралдардыалып (карточка, арба, қаражат, смартфон), ойынбарысындақолданады; кеңесшілербалаларғане таңдаукеректігітуралыкеңесайтыпжатады, есепшілересептейді. Педагог диалогтарды, қатынастарды, сөйлеутізбектерінрет тепотырады,	**сөйлеудідамыту, құрастыру)**

				қосымшажәнетиянақ таусұрақтарынқойып жатады. Ойынсоңындақорытындыжасауғаболады: тауарлардыжақсыкүтсе, сапасысақталып, жылдамсатылады; супермаркет - қоғамдықорынболғандықтан, олжерде де әдептілікережелерінұстанукерек; супермаркеттежүрген барлықадамбір-бірініңуақытын, еңбегін бағалау қажет. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, математика негіздері, қазақтілі)**	
Балалярменжекежұмыс			**Көркемсөзжаттау** "Қар". Жаудыміне, қараппақ, Айналаның бәрі аппақ. Жасырыптыжолдарды:		**«Табиғат жайлы әңгімелесу».** Мақсаты:қсат-міндеттер: балалардың дүние танымын, тіл байлығын дамыту. - Табиғат дегеніміз

			Тегістептіорларды. Үстінжауыпкөлдердің, Бетінбүркепбелдердің. Жастықетіптаудыасқақ Жаңтайыптыжамбастап. Жаңтайыптыжамбастап. (ТілігенШопаев) **(көркем әдебиет)**		не? Табиғат – жер, тау, ағаш, су, орман, өсімдіктерден және жан-жануарлардан тұратын қоршаған орта. **(қоршағанортаментанысу)**
Серуенгедайындық	Мақсат-міндеттер: - киімдідұрысбүктепсалуға, ілуге, аяқ-киімдітүзуқоюға машықтандыру; - өзбетіншежылдамжәнедұрысретпенкиіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқаілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киімсияқтызаттардыөзорындарынбіліп, тәртіптісақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауарайынасайкиінгенінқадағалайбілуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмеккөрсетебілуге, алғысайтуғатәрбиелеу. **(дербесәрекет)**				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінорналастыру, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар,	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында қысқызығытақырыбындасурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылықіс-әрекет,**				

үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**бейнелеуіс-әрекеті)** Логикалықойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеушілікіс-әрекет)** Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеуіс-әрекет, қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)			«Отбасының денсаулық бағдарламасы».	Баяндама «Бала неге өтірікайтады?»	Кеңес «Тұмаудыңалдыналужолдары»

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	9.01-13.01. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	Баяндама. «Баланыңдамуы мен тәрбиесіндекүн тәртібінің маңызы».				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бөлме өсімдіктерінсуғару".** Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктердің жарық пен ылғалғадегенқажеттіліктерітуралыбілімдерін кеңейту, ылғалдысүйетін жәнеқұрғақшылыққатөзімді, фотофильдікөлеңкегетөзімдіөсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Су жәнеөсімдіктерменжұмыскезіндедәлдікті, өзіс-әрекеттерінесенімділікті, еңбекдағдыларындамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты	**«Жабықөсімдіктердібүріккішпистолетенсуменбүрку».** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарғаылғалдыңқажеттілігітуралытүсінігінбекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Олардысуаруқажеттілігінөзбетіншеанықтауғаүйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктіңпайдаболуынабайланысты), суарутехникасынеске түсіру. **(еңбек дағдылары)**	**"Бөлме өсімдіктеріндегі топырақты қопсыту".** Мақсат-міндеттер: балалардыжабықөсімдіктергекүтім жасауға үйрету; балаларға өсімдіктердің топырағын не үшінқопсытукеректігітуралыбілім беру; қопсыту әдістері мен оғанқажеттізаттардыпайдалануережелерінбекіту. Еңбекдағдыларын, ұқыптылықтыдамыту. Экологиялық мәдениетті, қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтардағытәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмысбасталаралдындабалаларғажұмысалжапқышынкиюдіүйрету; ойыншықтардытәртіптеұстау: жуу, кептіру, сүртужәнеорнынақою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздіктікөребілудідамыту; суменжұмыскезіндеұқыптылықтыдамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Біз топ бөлмесіндежәнежатынбөлмедетерезетөсеніштерін дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардысуменжұмыскезіндекелесіережелердісақтауғаүйрету: жеңдітүру, шүберектісулаужәнеқұрғатыпсығу, ластанғанкезде оны суменшаю. **(еңбек дағдылары)**

	қарауды, оғанқамқорлықжасаудытәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**				
	«Мозаика». Мақсат-міндеттер: балаларғаәртүрлізаттар, геометриялықпішіндерқұрастырудыүйрету, түстеріментаныстыру, балалардың ой-қиялындамыту, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ойынатрибуттары: мозаика ойыншықтары. Ойынныңбарысы: Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп, оның мозаика депаталатынын, одангеометриялықпішіндер, заттарқұрасытруғаболатынынайтады.	**Саусақ жаттығуы.** 1. Шынжыр. Оңжәнесолқолдағыбасбармақпенбалаң үйрек саусақтарытүйісіп, жүзіктерсекілдіайқасып, шынжыржасайды. 2. Піл. Оңқолалақаныжайылыптұрады. Сол қолсаусақтары бас бармақ пен кішкенебөбекартқыаяғыболса, балаңүйрек пен шылдыршүмекалдыңғыаяқтары, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(сөйлеудідамыту)** **Танграмәдісібойынша "Қызықтыбейнелер" ойыны**	**"Пазл".** Мақсат-міндеттер: балаларғаәртүрлісюжеттісуреті бар пазлды құрастыру үйрету, балалардың ой-қиялындамыту, еңбексүйгіштіккқасиеттеріндамыту. Ісініңаяғынадейінжеткізудіқадағалап, шыдамдылыққа, байқампаздыққа үйрету. **(математика негіздері, қоршағанортаманысу)** **"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларғажан-жануар, құстыңқимылынкөрсетудіжәне "стоп-	**"Сипаттамасыбойыншатаны" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттауәңгімесінқұрастырудыүйрету, зейіндерін, сөйлеутілдеріндамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарынтабуды. **Бояубеттеріндегісуреттердібояу.** Мақсат-міндеттер: балалардыңқуанышты эмоцияларынояту. **(сурет салу)**	**"Құрылысойындары "Робот".** Мақсат-міндеттер: балалардыңқиялын, зейінін, ойлауқабілетіндамыту. **(құрастыру)** **"Қажеттікиімдіалыңыз" дидактикалықойын.** Дидактикалықтапсырма: балалардықысқыжәнежазғыкиімдердіажыратуғаүйрету. Зейін, естесақтаужәнелогикалықойлаудытәрбиелеу. Ойынережелері: қуыршаққадұрыскиімтаңдаңыз. Ойынәрекеті: қуыршаққақажеттік

	Балаларға өрнектердің түсінің үйлесімділігіне көңілбөліп, заттардыңпішінінесәйкесорналастырабілугебағытберіледі. **(математика негіздері, қоршағанортаменанысу)**	Танграмәдісінпайдаланаотырып, күшіккеүйшікжасаудыұсынады. Ойынныңмақсаты: бұлойынбалалардың түстер мен формалардықабылдауындамытуғаықпалетеді. Әр бала тапсырмалардыорындаулогикасынбөлектенбастап, бүтінгедейінмеңгереді. Барысы: Балалартүрлі-түстіблоктардан күшік пен олардың үйшіктерін құрастырады. **(математика негіздері)**	кадр" белгісібойыншақымылдапжатқансолкейіндеқозғалмай, "қатыпқалу" қалпынкөрсетебілугедағдыландыру; вестибуляраппаратын, зейінін, ой-қиялындамыту. - Балалар, қазірсендерәуендітыңдап, жан-жануарды, құстынемесежәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер. Мен болсам, фотоаппараттықолдаұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - дегенбелгініестісеңдер, солқалыптарыңдысақтапқалуларыңкерек. Алдын-ала жұмыстабалаларғатүрліжан-жануарды, құсты, жәндіктердікөрсетуг		иімді табу. Дидактикалық материал: балалардыңсанынақарайқуыршақтар мен олардыңкиімдерінің пішіндері. Қысқы жәнежазғыпейзаждыңсуреттері. Ойынбарысы. Балалардың алдындағы үстелдеқуыршақтар мен қысқыжәнежазғыкиімдербейнеленген. Мұғалімкезекпенжазғыжәнеқысқымезгілдердіңсуретінкөрсетеді. Балаларқуыршақтарғасәйкескиімкигізукерек. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі, қоршағанортаменанысу)**

			еболады. Құралдары: әуенді қосу құралы, әуендержинағы, фотоаппарат немесе смартфон. **(қоршағанортамен танысу, сөйлеудідамыту)**		
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпыдамытужаттығулары (доппен)** 1. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, доптөменде. 1- доптыекіқолдарыменжоғарыкөтереді, допқақараптынысалу; 2- доптытөментүсіріп, тынысшығару; 3- допты жоғары көтереді; 4- бастапқы қалып. Жаттығу 8-10 ретқайталанады. 2. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, доптөменде. 1- оңға бұрылу, оң аяғыныңөкшетұсындажергедоптыұружәнесекіргендоптыұстапалу; 2- бастапқықалыпқакелу; 3-4 - осы жаттығудысолжаққақайталау. Жаттығу 5-6 ретқайталанады. 3. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, допжерде. 1-4- доптытабанменалға-артқажібермей, домалату; 3-4 - аяғынауыстырып, жаттығудықайталау. Жаттығу 5-6 ретқайталанады. 4. Бастапқықалып: отыру, аяқтыалшаққойып, доптыжоғарыұстау. 1-3- иірімжасап, алғаиілу, допты 3 ретаяғына ұру; 4- бастапқы қалып. Жаттығу 3-4 ретқайталанады. 5. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге. 1- тез жергеотырып, тізеніалшақұстаужәнедоптылақтыру; 2- тез тұрып, доптыұтыпалу. Жаттығу 8 ретқайталанады. 6. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, доптыбірқолыменұстау, доптыекіқолыменкезек-кезекжергеұру. Жаттығуды 8 ретқайталау. 7. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, қолымендоптыұстау. Тізеніжоғарыкөтеріп, орнындатұрып, секіру. Жаттығу 4 ретқайталанады. **(денешынықтыру)**		
Таңғы ас	Балалардыңбеті-қолынжуып, таңғыасқаотыруы. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру. Қасық,				

	шанышқынықдұрыспайдаланудыүйрету. Астысөйлемейішу. Астан соңбеті-қолдыжуу. Ойынжаттығуы. "Сабынқолғаптары". **(сөйлеудідамыту, мәдени-гигиеналықдағдылар, дербес әрекет)** Мақсат-міндеттері. Балаға қолдарыныңсыртқыжәнеішкіжағынансабындаудыүйрету. Бұлбөлімдеойынжаттығуларыннемесемәдени-гигиеналық дағдыларды дамытуға, үстелге қою дағдыларын және үстелдегі мінез-құлық мәдениетінқалыптастыруғабағытталғанойындардыжоспарлаңыз.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Табиғатдосы».** Қоршаған өмір әлемі, Не дегенкөркем, әдемі! Сол сұлулықтысақтайық, Мадақтайық, мақтайық! Шеңбергетұрып, бәрібіргеайтады. Қардыңпайдасытуралыаңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу)**	**Шаттық шеңбері** Күндейжадырап, Жұлдыздай жарқырап, Судай мөлдір таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық. Балаларшаттықшеңберінетұрып, бір-бірінежылылебіздерін білдіреді. Қысмезігілітуралыертегілерайту, әңгімелеу, мазмұндау. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу)**	**Шаттық шеңбері** Жақсылықтан үйреніп, Боламызбізжақсыадам. Жамандықтанжиреніп, Үлгіаламызжақсыдан! Балаларшаттықшеңберінетұрады, біргеқосылыпайтады. Қысерекшеліктерінайтыпаңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу)**	**«Қылқаламханшасы».** Жер - Ана, саған мың алғыс, Сыйлайсыңбізгекуаныш. Жазда, күзде, қыста да, Көркемсің көктем тұста да! Шеңбергетұрады, бір-бірінежылысөздерайтады. Қысқызығытуралыаңгімелесу. Мнемотехниканықолдану. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу)**	**«Поезд құрастыру».** Дидактикалық мақсат-міндеттер. Заттардыңкеңістіктеорналасуыжайындатүсініктер беру, орналасуқалыптарын салыстыру. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**
Білім беру ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Жыланшажорғалау". Мақсат-міндеттер: біржағы 20-30 см	**Қазақтілі** "Қаржауады. Қатты - жұмсақ. Суық - ыстық."	**Дене шынықтыру** "Қарүстіндегіжолдар". Мақсат-міндеттер:	**Музыка**	**Дене шынықтыру** "Қар атысайық". Мақсат-міндеттер: балалардысаптабір-

	биікеңкістақтайдыңүстіменқолдарынжаныжіберіп, жүругеүйрету.	Мақсат-міндеттер. Балалардың ұғымындағықардыңқасиеттерітуралытүсініктерінкеңейту; заттардыңқасиетінбілдіретін «суық-ыстық», «жұмсақ - қатты» ұғымдарынбекіту. Қар, оныңерекшеліктеріжайлытақпақтардытүсініп, дұрысайтудыүйрету; қардыңкалпынайқындайтын сын есімдідұрысқолдануғажаттықтыру; сөйлеумәнерін, көружәнеестуқабілетін, логикалықойлауындамыту. Байқампаздыққа, шыдамдылыққа, әдептілікке, айналасындағыәлемгедегенсүйіспеншілікке тәрбиелеу.	балалардыдоптыбір-бірінетөменнен лақтыру және оны қағып алуға үйрету.		бірденөкшемен, табанменжүруге; көлденеңорындықтатөрттағандап еңбектеуге үйрету.

		Музыка "Аппақ қар". Мақсат-міндеттер: балалардыәндіықыласпентыңдайбілугежәнеәнніңсөздікмазмұнынэмоционалдықабылдайбілугеүйрету.			
Серуенгедайындық	Балалардыөзкиімдерінтануға, атауға, өзшкафынтаңбалауышарқылытабуға үйрету.				
Серуен	**Көшені бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. Ала таяқ ұстаған, Жолтәртібіннұсқаған. Өміріңді күзеткен, Ысқырығықүштіадам. (жол инспекторы) **Бақылау:** қалада көшелердіңкөптігін, олардыңатауыәртүрлі екендігіжәне балабақша қайкөшедеорналасқандығытуралытүсінік беру.	**Отырғызылған гүлдерді табиғат бұрышына қою, гүлдерді бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Тақпақ «Су құям гүлге» Қ.Сауғабаев. Ұмытпай күнде, Су құям гүлге. Жайнайдыгүлім, Құлпыртып түрін. **Бақылау:**бөлмегүлдерініңатауларынбекіту, олартуралыбілімдерінкеңейту. Бөлме өсімдіктерін күту;	**Көпірді бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Өзеннің қос жағасын, Жалғастырыпжолжатыр. Тура өтіп шығасың, Су кештірмесқолшатыр. (көпір) **Бақылау:**көпірментаныстыру. Көпірдіңқұрылысыжайындатүсіндіру (тіреуіші, жан-жақтықұрылымы) бар; жүрубелгісі	**Қыс соңында баған түбінде орналасқан шеңберді бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. Аппаққаржауабер, Риза ғой саған ел. Боратты-ау бораным, Қайратын қарай гөр. Бізбатылбаламыз. Жылыүйқорамыз. Ақ ұлпа қарыңнан. Аққаласаламыз. **Бақылау:**балалардыңназарынқыссоңындаағашжанындапайдаболғанқарлышұңқырға	**Аула сыпырушының еңбегін бақылау. (қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Мақал-мәтелдер. Еңбекетсеңерінбей, тоядықарныңтіленбей. Ердіңатынеңбекшыға рады. Ер дәулеті - еңбек. **Бақылау:** қардың көптүскенін, бірақбізоданешқиындықсызөтетінімізгеназараударту. Бұғанбізге аула

	Балабақшажанындақ андаймекемелерорналасқандығынайырабілу. (дүкен, дәріхана, банк, почта, колледж, кітапбаспасыжәнет.б.). Барлықжердеадамдар жұмысістейді, әрқайсысыістегенжұмысыбасқаларғажақсы және ыңғайлы болғанын қалайды. Есейгендеолар да жұмысістейді, олүшінбалаларғакөпоқукеректігінескертуқажет. Адамдардың еңбектерінесыйласты қпенқарайбілугеүйрету. **Қимылдыойын: «Бірінші бол».** Әртүрлібағыттабір-біріменжарысаотырыпжүгіругеүйрету (біреуіоңғақарай, басқасысолғақарай), ортаны тез айналып, бос орынғакеліптұрақалу	бөлмеөсімдіктерініңнегізгіталаптарыбөлімінбекіту, негізгібелгілерітуралымәлімет беру (шіріген, жапырақтарысарғайғанжәне т.б.), суарудыңқосымшатүріментаныстыру. Бөлме өсімдіктерінжақсыкөру, олардыкүту, тіріағза сияқты қарым-қатынаста тәрбиелеу. Қимылдыойындар. **«Қарасиыр» (қазақтыңұлттықойыны). (денешынықтыру)** Дабылбойыншатығыз орта құрабілудағдысынбекіту, ойынережесінсақтау (ойыншының жанынабірзаттыжасыру, дабылбойыншазаттыіздеу, тапқанадамқарауылд	(автокөлікке, жаяужүргіншілерге, бәріне ортақ). **Қимылдыойын. «Нысанағатигіз». (денешынықтыру)** Балалардыңойынережелерінебағынуын, жауаптырольдердіорындайалуғаүмтылдыру . **Еңбек.** Жолғақұмсебу. Берілгентапсырманы, жолғақұмсебуді өз беттеріншеорындауғаүйрету. Білужәнеең бекережелерін сақтауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары) Өзбетіменойындар.** Ойынойнаубарысындабелсенділіктерінарттыру.	аудару. Балаларға баған түбінде орналасқан қарға күнніңкөзітүскенкездеқардыңеритінін, бағантүбіндешеңбердің бар екендігінтүсіндіру. Бұлкөктеммезгіліжақындадыдегеналғашқыбелгі. Өзгерттеулерібойынша тәрбиешініңберген сұрағынажауаптабабілудағдыларынарттыру. **Қимылдыойын. «Кімшапшаң?» (денешынықтыру)** Белгіленгенжерденшаңғыменжүребілудіқалыптастыру. Жарыстарғақатысуғадегенталаптарынарттыру; достықсезімдеріноятту, топтағыжолдастарынакөмекберугетәрбиелеу. **Еңбек.**	тазартушыкөмектеседі. Балалардан аула тазартушының жазғы жұмысына қарағанда, қысқыжұмысының ерекшелігінедеекенінсұрау. Аула тазартушының қардан тазалаукезіндегіеңбекқұралдарыжайында білімдерінбекіту. Үлкенадамдардыңеңбектерітуралыбілімдерінкеңейту. Адамдардыңеңбектерінсыйлап, еңбексүйгіштіккетәрбиелеу. **Қимылдыойын: «Кімкүшті?» (қазақхалқыныңұлттықойыны) (денешынықтыру)** Жаттығужасаубарысындаеңбектену. Жолдасыменбірлесіп жасау; дұрысойынережесінсақтауынқадағалау. Жолдасыңныңжетістігіне,

	. Тез жүгіруге баулу. Ойынталаптарынорындауғаүйрету. **Еңбек:**алаңдағықұралдардықардантазарту (сырғанайтынжер, алтыбақан және т.б.). Өзбеттеріменалаңдағықұралдардықардантазартып, бастағаністіаяғынадейінжеткізугеүйрету. **(еңбек дағдылары)** **Өзбетіменойындар:** балаларғаөз рөлдерінжәнежолдастарының рөлдерінбіліп, 2-3 рөлдекезекпенойнап; бағыну, басқару, теңдікқарым-қатынасретіндерөлдікойынережесінбілу.	айды, қалғандары оны алыпқоюғатырысады). Шынықтыру,ептілікті, төзімділіктідамыту. **Еңбек:** гүлдісуару, жапырақтыжуу. Балалардыөзбетіншетәрбиешініңбергентапсырмасынорындауғаүйрету (гүлдісуарып, жапырақтыңшаңынсүрту).Өсімдікке ұқыптылықпен қарап, уақытындакүтебілугебағыттау. **(еңбек дағдылары)** **Өзбетіменойындар:** ойындабалалар өз іс-әрекеттерімен жолдастарыныңқимыл-істеріменұштастырабілуі.		Табиғатбұрышынажуаотырғызу. Балаларғатабиғатбұрышына, жәшіккежуаотырғызыпүйрету, жуаныңқұрамындаағзағапайдалыдәрумендердіңбарынайту. Өсімдіктердітабиғи-іс-әрекетқатынасыретіндеқарауғатәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)** **Өзбетіменойындар.** Қарым-қатынасжәнеойынбарысындабалаларғаталаптар мен ережені (тәртіпмәдениетін, достық, ұжымдық қарым-қатынасты) меңгерту.	жеңілісінекөңілаударабілу. **Еңбек:** аула сыпырушыға көмектесу. Үлкенгекөмеккөрсетебілугетәрбиелеу. Еңбек мәдениетін қалыптастыру (құралдардықолданабілу, жұмысорнындатәртіпті қадағалау). **(еңбек дағдылары)** **Өзбетіменойындар:** біріккенойындардаөз тәртібінежауапбереалуғатәрбиелеу, ойынәрекетінұйымдастыруғаталпындыру.
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінжинау, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	Балалардыңбеті-қолынжуып, таңғыасқаотыруы. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру. Қасық, шанышқыныдұрыспайдаланудыүйрету. Астысөйлемейішу. Астан соңбеті-қолдыжуу.				

	Ойынжаттығуы. "Сабынқолғаптары". **(сөйлеудідамыту, мәдени-гигиеналықдағдылар, дербес әрекет)** Мақсат-міндеттері. Балаға қолдарыныңсыртқыжәнеішкіжағынансабындаудыүйрету. Бұлбөлімдеойынжаттығуларыннемесемәдени-гигиеналық дағдыларды дамытуға, үстелге қою дағдыларын және үстелдегі мінез-құлық мәдениетінқалыптастыруғабағытталғанойындардыжоспарлаңыз.				
Күндізгі ұйқы	«Түлкі мен бөдене» ертегісноқыпберіп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	Ауыртастаркөтеру. Алақандыжұмып, қолдыжартылайкөтеріп-түсіру. Жалпақтабандықтыңалдыналумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. Алғанбілімдерінбекітіп, мәдени-гигиеналықдағдыларынорындау. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, денешынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Астытауысыпжеугеүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы бас **Вариативтік компонент:** **Тақырыбы: «Жалаңаяқ қыз»** **Мақсаты:**Балаларды ертегі желісін зейін қойып тыңдауға үйрету. Балалардың сөздік қорын молайту. Көркем әдеби тілде	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Аппақ қар". Мақсат-міндеттер: балаларды "Аппаққар" өлеңініңмазмұнымен таныстыраотырып, табиғаттыкөркембей нелегенсөздердімұқият есте сақтауға үйрету. **Қоршағанортамент анысуданойын-жаттығу** "Аққалақалайпайдаболды?" Мақсат-міндеттер:	**Математика негіздеріненойын-жаттығу** "Алысжәнежақынжатқан қар". Мақсат-міндеттер: балалардызаттардыңалыс не жақын қашықтықтатұруыұрымдарыментаныстыру. **Жапсыруданойын-жаттығу** "Қуыршақ театры шымылдығын әшекелейміз". Мақсат-міндеттер: балалардыжазуғаарна	**Сурет салуданойын-жаттығу** "Оюларсалынғанқарлыжолақ". Мақсат-міндеттер: балалардытіктөртбұрыштыжолдардықазақтыңоюөрнектеріэлементтеріменбезендіруәсіліментаныстыру; "қарғаізі", "құстұмсығы", "қаңқа" сияқтыоюэлементтерінбелгіліырғақтықтақарындашпенсурет салу техникасынигерту; қолдыңұсақмоторика	**Вариативтік компонент:** **Тақырыбы: «Жалаңаяқ қыз»** **Мақсаты:**Балаларды ертегі желісін зейін қойып тыңдауға үйрету. Балалардың сөздік қорын молайту. Көркем әдеби тілде сөйлеуге тәрбиелеу.қа әрекеттер)**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қарды бақылау. Тілдің дыбыстық мәдениеті: [-р]	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қар жауғанда". Мақсат-міндеттер: қардың қасиетімен таныстыра отырып, қардың қасиеттері туралы білімдерін қалыптастыру; қардың қасиеттерін атай білуге үйрету. **«Тап та, атыната» дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер: түсті қабылдауын жәнеұсақсаусақмотор

сөйлеуге тәрбиелеу. қа әрекеттер)	балалардыаққаланың алғашпайдаболуытуралыдеректерментаныстыру; аққалатуралыәртүрлімәліметтердізейінқойып, мұқият тыңдауға үйрету. **Сюжетті-рөлдікойын "Жасэкологтар".** Мақсат-міндеттер: эколог жұмысыжайлытүсінік беру. Әлеуметтікшығармашылыққа жағдай туғызужәнемадақтау, ойынсюжетінесәйкестопшаларғабөлінубіліктіліктерін, сөйлеудағдысынқалыптастыру. Балалардың эколог жұмысыныңадамгершілікбағытыоныңтабиғатты сақтауға ықпалы, әлеуметтікмаңыздылығыжайлыұғымдары	лғанжабысқаққағаздыбүктеуарқылышырша, жүрекшежәнешеңберпішіндерінқиыпалуға, жәнеолардыжіпкешетеріненжапсыруға, қуыршақ театр шымылдығынбезендіругеүйрету.	сын, көзбенмөлшерлеу, ой-қиялын, елестетуқабілеттерін дамыту. **Сюжетті-рөлдікойын "Балаларкітапханасы"** Мақсат-міндеттер: ойынарқылықоршаған орта туралыбілімдерінкөрсету, кітапхананыңәлеуметтікмаңыздылығынкөрсету; кітапханақызметкерлеріжайлыұғымдарынкеңейту, қоғамдықорындардаөзін-өзіұстауережелерінбекіту; кітаптықолдануережелеріментаныстыру; кітапоқуғадегенқызығушылықтарынояту, кітаптыұқыптыұстауға тәрбиелеу.	дыбысы." Мақсат-міндеттер: балаларды үнді дауыссыз [Р] дыбысымен таныстыру; кейбір қоршаған объектілердің шығару дыбыстарының дауыссыз [Р] дыбысының айтылуы біркелкі болатыны туралы, дыбыстың сөздердің құрамында әрқалай тұратыны туралы түсіндіру.	икасындамыту. **(қазақтілі, сөйлеудідамыту)**

	нкеңейту. Ойынбарысы. Тәрбиешіойыналдындабалалармен біргеплакаттар, экологтыңжұмысыжайлыкітапшалардықарастырады, "Қызылкітап" жайлыбілімдерінбекіту, эколог-маманының қызметінің маңызынедеекеніжайлыталқылаған жөн. Балаларрөлдердіөздерібөледі, нысандытаңдайды, жергіліктіжердіңжоспарларымен, картаменжұмыстыұйымдастырады; экологиялықпаспорттардызерттейді; экологиялықжағдайдызерттейді (судың, ауаның, топырақтыңсынамасы); экологиялықжағдайдықалыпқакелтірубойыншажұмысжүргізед		Ойынбарысындабалаларәртүрліойынәрекеттерінорындайды: оқырманформулярларынрәсімдеу, кітапханашының өтінімқабылдауы, картотекаменжұмыс, кітап беру, оқу залының жұмысы. **(көркемәдебиет, сөйлеудідамыту)**		

	і; фотоғатүсуменайналысу. Ойынсоңындатәрбиешібалаларменбіргеқорытындыжасауымүмкін: адамтабиғаталдындағыжауапкершіліктісезінукерек.				
Балаларменжекежұмыс	**Жылмезгілітуралыәңгіме.** Мақсат-міндеттері. Қарапайымсұрақтарғаегжей-тегжейліжауап беруқабілеттерінжетілдіру. **(қоршағанортаментанысу, қазақтілі, сөйлеудідамыту)**	**"Сәйкесінтап"ойыны.** Үстелүстіойыныарқылыойналады. Қиындысуреттерденқысмезгіліерекшеліктерінбілдіретінсуреттердітауыпқұрастыру; ойлауқабілеттеріндамыту. **(танымдық дағдылар)**	**Дайынсуреттібояутапсырмасы.** Балаларғақағазбетінебасыпшығарылғанқысмезгілінің (антистресс) бірнешесуреттеріберіледі, балаларөздерітаңдап, бояп шығады. **(сурет салу)**	**Дайынсуреттібояутапсырмасы.** Балаларғақағазбетінебасыпшығарылғанқыс шығарылған қысмезгілі (антистресс) бірнеше суреттері бірнеше суреттері беріледі, балалар өздері таңдап, бояп шығады. **(сурет салу**	**«Суреттер құрастыру».** Мақсат-міндеттері. Балаларға шағын суреттерден мазмұнды үлкен суретті құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әртүрлі мазмұнды суреттер құрастыруға балалардың қызығушылығын арттыру. **(танымдық дағдылар)**
Серуенгедайындық	Мақсат-міндеттер: - киімдідұрысбүктепсалуға, ілуге, аяқ-киімдітүзуқоюға машықтандыру;				

	- өзбетіншежылдамжәнедұрысретпенкиіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқаілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киімсияқтызаттардыөзорындарынбіліп, тәртіптісақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауарайынасайкиінгенінқадағалайбілуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмеккөрсетебілуге, алғысайтуғатәрбиелеу. **(дербесәрекет)**				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінорналастыру, қолдарынжуу.				
	.				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар. Аппаққартуралыәндержаттау. **(музыка)** Өнербұрышындажаңажылтақырыбындасурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылықіс-әрекет, бейнелеуіс-әрекеті)** Логикалықойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеушілікіс-әрекет)** Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеуіс-әрекет, қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балаңыздыүйшаруасынааралastырасызба?" аттысауалнама.	Баяндама. «Баланыңдамуы мен тәрбиесіндекүн тәртібінің маңызы».	«Айынабірретотбасы күнін өткізу».	Медбикеденкеңес. «Тазалық – денсаулыққепілі».	Балалардыңденсаулықтарыжайындаәңгімелесу.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	16.01-.20.01. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	«Балалармендемалыскүндерінқалай, қайдаөткізгендеріжайлы» әңгімелесу.				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	**"Бөлмеөсімдіктерінсуғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердіңжарықпен ылғалдықажететуітуралыбілімдерінкеңейту, ылғалдысүйетінжәне құрғақшылыққатөзімді, фотофильді, көлеңкегетөзімдіөсімдіктердіжапырақтарынанқалайтануғаболатындығынүйрету. Суменжәнеөсімдіктерменжұмыскезіндедәлдікті, өзіс-әрекеттерінесенімділікті, еңбекдағдыларындамыту. Қоршағантабиғатқақұқыптықарауды, оғанқамқорлықжасау	**"Кірсүлгілердіауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбеккедегентұрақтықызығушылықтысақтау, тапсырманымұқиятырындауғаұмтылу. Сүлгініжекеұяшыққаілініпқоюдыүйрету. **(еңбекдағдылары)**	**"Ұйымдастырылғанісәрекетінедайындық".** Мақсат-міндеттер: кезекшініңміндеттерінөзбетіншежәнеадалырындау: сабақүшінтәрбиешідайындағанматериалдар мен оқуқұралдарынүстелдергекою; сабақтанкейінорнынажинау. **(еңбекдағдылары)**	**"Ойыншықтардағытәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмысбасталаралдындабалаларғажұмысалжапқышынкиюдіүйрету; ойыншықтардытәртіптеұстау: жуу, кептіру, сүртужәнеорнынақою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздіктікөребілудідамыту; суменжұмыскезіндеұқыптылықтыдамыту. Өзеңбегі мен басқаадамдардыңеңбегінқұрметтеугетәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**"Төсектердітөсеудекүтушігекөмеккөрсету".** Мақсат-міндеттер: балалардыөзтөсек-орындарынажыратуғаүйрету; ересектергеқолжетімдікөмеккөрсетугедегенынтанытәрбиелеу; жұмысқадегенұмтылысты, тапсырылғанісүшінжауапкершіліксезімінтәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**

	ғатәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**				
	Санайықжаңаша. Бір, екі, үш! Желбірежалауша, Достықтабіздіңкүш. Оңқолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Олардыатапшақырар, Әрқайсысыныңаты бар. Бас бармақ, Балаңүйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкенебөбек. **(сөйлеудідамыту)** **"Мысық пен тышқан" қимылдыойын.** Педагог балалардытоптыңортасынашығарып, қимылдыойынойнаудыұсынады. Бала санынақараймысық пен	**Үстелүстіойыны.** «Мозаика». Мақсат-міндеттер: балаларғаберілгенсуреттердіңбөлігінтауыпорналастырабілугеүйрету. Тапқырлықаүйрету. **(танымдықдағдылар)** **"Не (кім) қалайқимылдайды?" дамытушылықойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжан-жануарлардыңсуретінкөріп, қалайқимылдайтындарынайтуғамашықтандыру; байланыстырыпсөйлеудіжетілдіру, сөздікқорларындамыту. Құралдары: жан-жануарлардыңсурет	**"Даусыңақарайажырат" дыбыстықжаттығу.** Педагог үстелүстінеүйжануарларыныңсуреттерінқояды. Балаларөздерінеұнайтынжануардытаңдайды. Ойынойнаудыұсынады. Керектіқұралдар: үйжануарларыныңсуреттері Мақсат-міндеттер: Балалардыңүйжануарларыныңдауыстарыжөніндебілімдерінтексеружәнежетілдіру. - Балалар, алдарындажатқансуреттердітаңдапалыңдар. Сол суреттеқандайжануарбелгіленгенінайтып, дауыстарын салу	**Санамақтымәнерлепжатқаайтужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркемсөздімәнерлепайтуғадағдыландыру; ұсаққолмоторикасындамыту. Бота, түйе, Құлын, бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен, шық! ҚадырМырза Али. **(көркемәдебиет)** **"Домино" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер: баланыңтоптамалар жайлыбілімдерінда мыту, пысықтау;	**"Сиқырлысуреттер" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауқабілетін, ес, зейін, қабылдауүрдістерін дамыту. Мазмұны: балаларалдарындағықиылғанбөліктердеүлгібойыншасуреттіқұрайды. **(танымдықдағдылар)** **Танграмәдісібойынша "Қызықтыбейнелер" ойыны** Танграмәдісінпайдаланаотырып, күшіккеүйшікжасаудыұсынады. Ойынныңмақсат-міндеттері: бұлойынбалалардың түстер мен

	тышқандардыңмаскаларынұсынады. Санамақарқылытышқандытаңдайды. Балаларкелесісөздердіқайталайды: Мысық, мысықұйықтайды, Тышқан, тышқанжорғалайды: пи - пи. Педагог балалардымадақтайды. Ойын 3-4 ретқайталынады. **(денешынықтыру)**	тері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тынысалады, құйрығыменқозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіпжатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. **(қоршағанортаментанысу,**	керек. Ал достарыңсолдауысқайжануардыңдауысыекенінтауып, қайталайды. - Мияу – мияу? Мысық. - Аф – аф – аф? Күшік. - Ку – ка – ре – ку? Тауық. - Мө- ө – ө – ө? Сиыр. - Кәне, бәрімізмысықтышақырайықшы. Оны қалайшақырамыз? «Кыс-кыс» депшақырамыз. Педагог тілдеріндекемістігі бар балаларменжеке 3-4 ретқайталайды. **Бояубеттеріндегісуреттердібояу.** Мақсат-міндеттер: балалардыңқуанышты эмоцияларынояту.	сәйкесзаттыңбейнесінтауыпдұрысатауға, оныңатқаратынқызметіжайындабірсөйлемдіқұрастыруғадағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсаққолмоторикасынжелілдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкескелетінкарточкалардың бірінекатарлаптізіпкою, кімбұрынбарлықкарточкаларынқояды, солжеңіпшығады. Қажеттіқұралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердіңбейнеленгенкөлемдері 5×6 см карточкалар. **(танымдықдағдылар)**	формалардықабылдауындамытуғаықпалетеді. Әр бала тапсырмалардыорындаулогикасынбөліктенбастап, бүтінгедейінмеңгереді. Барысы: Балалартүрлі-түстіблоктарданкүшік пен олардыңүйшіктерінқұрастырады. **(математика негіздері, қоршағанортаментанысу)**

		сөйлеудідамыту)	**(сурет салу)**		
Таңертеңгіжаттығу	**Жалпыдамытужаттығулары (таспалармен)** 1. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, лента ұстағанқолдарытөменде. 1-4- таспаныекіқолдарыменақырынжоғарыкөтеріп, саусақтарынқимылдатуарқылытаспаментолқындықимылдаржасайды; 5-6 - таспалардықолыментікұстап, біржанынаекішеңбержасайды; 7-8- осы жаттығудыкелесіжаққажасайды. Жаттығу 5-6 ретқайталанады. 2. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, таспаұстағанқолдарыжанында. 1- оңғабұрылу, солқолыноңқолынатигізу; 2- бастапқыкалыпқакелу; 3-4- осы жаттығудысолжаққақайталау. 5-8 - таспаұстағанқолдарыменсаусақбастарынқимылдатаотырып, аяқтыңұшыменөзінайналаадымдаубұру; Жаттығу 5-6 ретқайталанады. 3. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, лента ұстағанқолдарынжанынажіберу. 1- аяқтытүзуұстап, біржанынақарайбұру, осы қимылменбіргетаспаұстағанқолдытөментүсіріп, айқастырыпқою; 2 - бастапқықалып. 3- 4- аяғынауыстырып, жаттығудықайталау. Жаттығудыжасаукезіндеаяқтыбүкпей, тікұстаукерек. Жаттығу 5-6 ретқайталанады. 4. Бастапқықалып: аяқалшақ, лента ұстағанқолдарытөменде. 1-3- алғасәлиіліп, еңкею, қолдыалдынатүзуұстап, таспаұстағанқолдарыныңсаусақтарынқимылдатып, таспалардытолқындату; 4 - тез тіктеліп, таспаұстағанқолдарынартынажіберу. Жаттығу 8 ретқайталанады. 5. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, лента ұстағанқолдарынартынатүзуұстау. 1- тізенібүгеотырып, аяғыналдынақойып, таспаұстағанқолдарынтолқындатып, жоғарыкөтеру; 2- бастапқықалып. 3-4- келесіаяғыменжаттығудықайталау. Жаттығудыәржағына 5-6 реттенқайталау. 6. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, таспаұстағанқолдарытөменде. 1-4 - таспаұстағанқолдарыноңға - жоғары, солға - төменқимылдатаотырып, өзінайналу. Таспаментолқындықимылдаржасау. Жаттығуды 4-5 ретқайталау. 7. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, лента ұстағанқолдарытөменде. 1 - оңқолынжоғары, солқолынартқажіберу; 2 - қолдарыналмастырып, жаттығудықайталау. Жаттығу 8-10 ретқайталанады. **(денешынықтыру)**			
Таңғы ас	Дұрыстамақтанумәдениетінқалыптастырудыжалғастыру: асханақұралдарындұрысқолдану (ас қасық пен шайқасық, шанышқы); майлықтыұқыптыпайдалану; нандыүгітпейжеу, астыауыздыжауыпшайнау, тамақішіпотырғандасөйлемеу; әдептіболуғатәрбиелеу (ас үшіналғысбілдіру, тазалықсақтау). Біздерде бар қасықтар				

	Сиқырлыекенқұралдар. Дайынқасық, дәмді ас. Ешнәрсеніқалдырмас. Балалартаңғыастарынішеді. Тамақтанубарысындатәрбиешібалалардыңорындықтадұрысотыруынқадағалайды. Бала орындықтатүзуотырмаса, педагог оғанорындықтадұрысотырукеректігінайтады. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз)**				
Ұйымдастырылғаніс-әрекеткедайындық	Аңдардыңқысқытіршілігітуралыәңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу)**	Қысқыұйқығакететін аңдартуралыәңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу)**	Аңдарқыстанеменқоректенетінітуралыәңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу, қазақтілі)**	Аңдартуралытақпақтаржаттау. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу, көркемәдебиет)**	Аңдардысипаттап, аңдартуралытолықәңгімелеу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменанысу, қазақтілі)**
Білім беру ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Аңдарданептіміз". Мақсат-міндеттер: оқуқызметінде бала денсаулығынныңайтудыңдәстүрліеместүрлерінпайдаланаотырып, аңдардыңқимылдарынбейнебаянбойыншақайталауғаүйрету.	**Қазақтілі** ""Үшторай" ертігісіноқу." Балаларды «Үшторай» ертегісіментаныстыру; сөздердіңтүрленуі, затесім, сын есім, негізгіжәнетуындысөздержайлыбілімдерін дамыту; мезгілдікөзгерістертуралы, адамдар мен жан-жануарлардыңөмірін дегіәртүрліжылмезгілініндегіерекшеліктержайлытүсініктеріндамыту;	**Дене шынықтыру** "Аңдарғаеліктепжүреміз, секіреміз, жорғалаймыз". Мақсаты-міндеттер: балалардыдоптардыбасынанасыралақтыру және оны қағыпалуға; гимнастикалықорындықпен тепе-теңдіктісақтапжүругеүйрету.	**Музыка** "Аңдартуралы не білеміз?" Мақсат-міндеттер: балалардықасқыртуралыәндікызығушылықпентыңдайбілугеүйрету; әнніңсипатынақарай музыкадағытөменжәнежоғарыдыбыстардыажыратабілуқабілетінжетілдіру.	**Дене шынықтыру** "Аңдартуралыойындар". Мақсат-міндеттер: балалардыекеуденаяқтыңұшымен, өкшемен, табанменжүруге; тізеніжоғарыкөтеріпжүру; гимнастикалықорындықтақолдарыментартылуарқылыішіменең бектеугеүйрету.

		еңбектіңмаңыздылығытуралытүсініктерінқалыптастырудыжалғастыру. Балалардыертегітыңдауға, ертегіжелісінескесақтауғаүйрету; жиіқайталанатынсөзтіркестерінсызбалысуреттернегізіндедыбыстауғажаттықтыру; негізгісөз бен туындысөзтізбегінтүсініп, өзбетіншеқұраубілектіліктеріндамыту; есту, ойлау, ескесақтауқабілеттерін, сөйлеутілін, қиялдарындамыту. Еңбексүйгіштікке, жанашырлыққа, ертегілергедегенсүйіспеншіліккетәрбиелеу. **Музыка** "Қасқырүнінтыңдайық". Мақсат-міндеттер: балалардықасқыртур			

		алыәндіқызығушылықпентыңдайбілугеүйрету; әнніңсипатынақарай музыкадағытөменжәнежоғарыдыбыстардыажыратабілуқабілетінжетілдіру.			
Серуенгедайындық	Балалардыөзкиімдерінтануға, атауға, өзшкафынтаңбалауышарқылытабуғаүйрету.				
Серуен	**Жаяуборасындыбақылау. (қоршағанортаманысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Көркемсөз. Борангулепсоғады, Қайсарқалайтоңады? Мақта, мейлі. Айналаныорады. Аяғындасаптама, Мақтама. Баста тымақ, Өзіңедәл, шаққана. Қайсарбейнеатамдай, Үсте тон. Қолдақамшы, астындаат. Қойқайырғаншопанд	**Қарбасуынбақылау. (қоршағанортаманысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Жұмбақ. Ұстайқалсаңеріпкетер, Әуреболматеріпбекер. (қар) **Болжау.** Қартүссе - күнжылынады Бақылау: балаларғақардыңтүсуіжөніндетүсінік беру. Қыстакүнбұлттансақаржауатынатуралыайту. Аспаннанжапалақтап	**Қардыңтереңдігінбақылау. (қоршағанортаманысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Жұмбақ. Көктентүсіпкөбейді, Ұқсайдыөзішекерге, Бірақешкімжемейді, Жердежатырбекерге. Ол не? (Қар). **Бақылау:**балалардыңкөңілінауланыңқайжерлеріндеқалыңқаржатқанынааудару, қардыңқаншалықтытереңекенінбілудіұсыну. Балаларғаөлшеуіштік	**Ауарайынақарайқардыңөзгеруінбайқау. (қоршағанортаманысу, сөйлеудідамыту)** Болжау. Аяздыкүніқаржауса – күнжылынады. Суықтанқорықпа – суықсуменжуын. Мақал-мәтел. Қысқандайболса, жаз да осындай. **Байқау:**жылыкүндеріжауғанқаржабысқақболады, қаржабысқақ, аққалажасауғаыңғайлыболатынынбалаларғ	**"Көшенібақылау". (қоршағанортаманысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)** Көркемсөз. Ала таяқұстаған, Жолтәртібіннұсқаған. Өміріндікүзеткен, Ысқырығыкүштіадам. (жол инспекторы) **Бақылау:** қаладакөшелердіңкөптігін, олардыңатауыәртүрлі екендігіжәнебалабақшақайкөшедеорналасқандығытуралытүсінік беру.

ай. **Бақылау:** жансызтабиғаттағықыстыңбелгілерімен танысу. Қыстыңсуықкүнінде жолдақарборасыныболады, ауадақаттыжелкөтеріліп, жолдыақборасынбасады. Борасынқардыойшыққа, бос жерлергеапарады. Балалардыңсөздіккорларынмолайту. **Қимылдыойын: «Қайсардыңкиіматта». (денешынықтыру)** Қысқыкиіматауынатайбілудібекіту, ойлауқабілеттеріндамыту (киіматауларынестеақтау), дабылғаназараудару (ортағатұрғанкездебос орынғатұру). Нақтылыққа,	қаржауғанынбақылау (ұлпа, ақ, жеңіл). Қар, жүнкөрпесекілдіжерділықмтайды. **Қимылдыойын. «Қарменойнау». (денешынықтыру)** Балалардықарменойнауғаүйрету. Нысанағақардыатабілугежаттықтыру. Ойынережесінорындауғадағдыландыру. **Еңбек. (еңбекдағдылары)** Күректіқолданудыүйрету, ауланықардантазарту. Қоғамдықжұмысуақытындабір-бірінекедергікелтірмеу. Қиыншылықтардыжеңебілу. **Өзбетіменойындар.** Тынышқуаныштыжағдайдықолдауғажәнеұйымдастыруғаталаптандыру;	өрсетужәнеәржердегіқарқалыңдығынөлшеу; қалыңқардықүрекпенқазып, қардыңқалыңдығынаназараудару. **Қимылдыойын: «Ақшақардыізде». (денешынықтыру)** Ептілікті, шапшандықтыдамытатын, кеңістіктібағдарлаудықажететететін, қимылтүрлерінөзгертіпотыратынойындарғақызықтыру. **Еңбек. (еңбекдағдылары)** Гүлзардыжинастырудыұйымдастыру. Қартоқтатужөніндегіпікірдіқалыптастыру (қардытоқтатады, желсоққанда), қарданкедергілержасау, тәрбиешігекөмектесу. Тапсырманыорындау	атүсіндіру, ал аяздыкүндеріқарүгітіліп, құрғаптұрғандаештеңежасауғаболмайды. Ауақысымыныңөзгеруінебайланыстықардыңөзгеретінінбақылатыпотыру, қардыңөзгерусебептерінтереңдететүсіндіру. **Қимылдыойын. «Бәйге». (денешынықтыру)** Балалардыәртүрліжарысқақатысуғаүйрету (кімбұрынжылжиды, кімбұрынозадысолжеңіскежетеді). Балалардыдостарыныңжеңісінежеткенінекуануғаүйрету. **Еңбек.** Тәрбиешігекарданжолдытазартуғакөмектесугетарту. **(еңбекдағдылары)** Тәжірибе. Қардыңқасиеттері. 1.	Балабақшажанындақандаймекемелерорналасқандығынайырабілу (дүкен, дәріхана, банк, пошта, колледж, кітапбаспасыжәнет.б.). Барлықжердеадамдаржұмысістейді, әрқайсысыістегенжұмысыбасқаларғажақсыжәнеыңғайлыболғанынқалайды. Есейгендеолар да жұмысістейді, олүшінбалаларғакөпоқукеректігінескертуқажет. Адамдардыңеңбектерінесыйластықпенқарайбілугеүйрету. **Қимылдыойын. «Бірінші бол». (денешынықтыру)** Әртүрлібағыттабір-біріменжарысаотырыпжүгіругеүйрету (біреуіоңжаққа, басқасысолжаққақарай), ортаны тез

	сенімділіккетәрбиелеу. **Еңбек. (еңбекдағдылары)** «Төбешікке су құю». Судыңқасиетітуралы білімдерінбекіту (аяздыкүндеріолқатыпқалады). Тәрбиешігекөмектесугеүйрету; өзеңбегінежауапкершілікпенқарауғатәрбиелеу. **Өзбетіменойындар:** ойынтүрінанықтауарқылыөзбетіменжұмысістеуқабілетінанықтау. Ойынәркеттерінқалыптастыружәнедамытубелсенділіктерінетәрбиелеу.	дербестілігінжәнебастамашылдығынкөтермелеу.	, бірлесіпатқарудакішігірімтәсілдерінқалыптастыру. **Өзбетіменойындар.** Өзқұрдастарымен 2-3 рольдентұратынойынойнағанда, бірлесугеталаптандыру, рөлдібөлу, ойынтәртібінорындау, жалпыойыншартынасәйкесәрекететету.	Аяздыкүніқардықолғаппеналса, олжабыспайды, шашылады. 2. Қарға су құйсаң, олмұзболыпқатады. Қардымқыләріжабысқақ, болады. Қортынды. Қардыңдымқылдығынанқарәдемітұтастүрдеболатындығынбайқадық.	айналып, бос орынғакеліптұрақалу. Тез жүгіруге баулу. Ойынталаптарынорындауғаүйрету. **Еңбек.** Алаңдағықұралдарды қардантазарту (сырғанайтынжер, алтыбақанжәнет.б..). Өзбеттеріменалаңдағықұралдардықардантазартып, бастағаністіаяғынадейінжеткізугеүйрету. **(еңбекдағдылары)** **Өзбетіменойындар:** балаларғаөзрольдерінбіліп, 2-3 рольдекезекпенойнап; бағыну, басқару, теңдік-қарым-қатынасретіндерольдікойынережесінбілу.
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінжинау, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	Дұрыстамақтанумәдениетінқалыптастырудыжалғастыру: асханақұралдарындұрысқолдану (ас қасық пен шайқасық, шанышқы); майлықтыұқыптыпайдалану; нандыүгітпейжеу, астыауыздыжауыпшайнау, тамақішіпотырғандасөйлемеу; әдептіболуғатәрбиелеу (ас үшіналғысбілдіру, тазалықсақтау). Біздерде бар қасықтар Сиқырлыекенқұралдар.				

	Дайынқасық, дәмді ас. Ешнәрсеніқалдырмас. Балалартаңғыастарынішеді. Тамақтанубарысындатәрбиешібалалардыңорындықтадұрысотыруынқадағалайды. Бала орындықтатүзуотырмаса, педагог оғанорындықтадұрысотырукеректігінайтады. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	«Алдаркөсе мен ШықбермесШығайбай» ертегісіноқыпберіп, балалардыұйықтату. **(көркемәдебиет)**				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	"Мейірімдімысық"; (белдібүгіп, бастыжоғарыкөтеру). Жалпақтабандықтыңалдыналумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. Алғанбілімдерінбекітіп, мәдени-гигиеналықдағдыларынорындау. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, денешынықтыру)**				
Бесін ас	Таза жәнеұқыптытамақтану. Тамақтанумәдениетінқалыптастыру. Астытауысыпжеугеүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Аю мен қонжық апанда ұйықтап жатыр". Мақсат-міндеттер: балаларды апанда ұйықтап жатқан үлкен аю мен қонжықты салу композициясын бейнелеуге үйрету; аңдардың негізгі бөлшектерін сопақшалар мен дөңгелек пішіндерінде пропорциялық	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Аңдардың іздерін зерттейік". Мақсат-міндеттер: балалардың заттардың жуандығы туралы білімдерін кеңейту, "ең жуан", "жіңішкелеу", "ең жіңішке" ұғымдарын жетілдіру. **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Дәріхана". Мақсат-міндеттер:	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Көзі қорқақ Қоян ертегісін мәнерлеп оқу". Мақсат-міндеттер: балаларды "Көзі қорқақ қоян" ертегісімен таныстыру; жабайы аңдардың бойындағы адам қасиеттерінің ерекшеліктерін көрсету; жануарлар туралы ертегі жанры туралы ұғымдарын қалыптастыру; "көз	**Вариативтік Компонент:** **Тақырыбы: «Сүзеген ешкі»** **Мақсаты:**Балаларды ң ой-өрісін дамыту үшін ертегі кейіпкерлердің іс-қимылдарын, көрсетеалуға үйрету.Ерегіні сахналау барысында,кейіпкерлердің жүріс тұрысын дауыс ырғағын дұрыс жеткізе білуге тәрбиелеу. **Құрастырудан**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жабайы жануарларға қамқорлық". Мақсат-міндеттер: қыста тіршілік ететін жабайы жануарларды жатқа білуге үйрету. **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Қонжықтың достары". Мақсат-міндеттер: аңның сипаттық ерекшеліктерін

	үйлесімділікте салу техникасын жетілдіру. **Театраландырылған қойылым.** "Үйшік" ертегісі. Мақсат-міндеттер: танымал ертегі мазмұнын балалар естеріне түсіру, есте сақтау, ойлау, эмоционалды, ым-ишаралық, қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жадықтар. Киім-кешектер, "Үйшік" ертегісіне қатысатын кейіпкерлердің бетперделері. Барысы. Педагог алдын-ала балаларға "Үйшік" ертегісін мазмұндап береді. Балалар өз қалаулары бойынша ертегі кейіпкерлерін ойнайтын балаларды	дәріхана қызметкерлерінің мамандықтары туралы білімдерін кеңейту: фармацевт дәрі-дәрмек жасайды, кассир-сатушы оларды сатады, дәріхана меңгерушісі дәрі-дәрмек жасау үшін қажетті шөптер мен басқа да препараттарға тапсырыс береді, балалардың сөздік қорын кеңейтеді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	қорқақ" фразеологизімінің мағынасын түсіндіру. **Сюжетті-рөлдікойын.** "Ветеринарлықемхана". Мақсаты: балалардыңжан-жануарлардәрігері, медбикелер, күтушілер, ветеринарлықемхананыңқызметкөрсетушісіжайлытүсініктерінбекіту; емханадамедицинаныңқжұмысшыларқандайрөлатқаратыныңанықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларғадегенқамқорлыққатәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ветеринарлықемхана қызметкерлерінекажеттіқұралдар мен бұйымдар;	**ойын-жаттығу** "Аю мен қасқыр". Мақсат-міндеттер: балаларды геометриялық пішіндерді пайдаланып, қағаз бетіне қасқырды және аюды құрастыруға үйрету. **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Апандағы аю". Мақсат-міндеттер: балаларды "Апандағы аю" картинасының мазмұнымен таныстыру; мәтіні қысқа картинаны бар ықыластарымен мұқият тыңдауға үйрету және мүмкіншілік	көрсете отырып, пропорциясын сақтап, құрылымдық тәсілмен бөлшектерді біріктіру арқылы қонжықты мүсіндеуді үйрету. **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Хайуанаттар бағы". Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, хайуанаттар бағында қызмет атқаратын ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші жайлы түсініктерін, бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай рөл ойнайтынын

	таңдап алады, кейіпкерлер сәйкес костюмдарын киіп, орындарына барады. Басында автор сөздерін педагог өзі айтады, ал кейінгі бөлімдерде автор рөліне балалардың бірін ұсынуға болады. Қойылым соңында педагог кейіпкерлерді бөлек қатарға тұрғызады, көрермендерге кім ненің рөлін ойнағанын таныстырады. Әртіс-балалар , көрермендерге құрмет білдіріп, бас иеді де, қошеметпен мадақтауларға ие болады. Қойылым соңында педагог балалардан, шығарманың олай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды,		ақхалаттар, перчаткалар, жиһаз, сөмкелер, емханағакерек; ойыншықжан-жануарлар мен құстар. Барысы. Педагог балалярменбіргедайынды қжұмысыретінде ветеринардыңжұмысыжайлыфотосуреттер қарастырукерек, К. Чуковскийдің "Айболит" ертегісіноқып, ескетүсіру, сонымenқатарветеринарлықемханажайлыәңгімелесу. Балалараңдар мен құстардыңқандайдем үшелерінемдейтінінғанаемес, сондай-аққандайқұралдарды қолданатындарын, ветеринарғақандайсұрақтарқоюкеректігінталқылаукерек. Балаларөзараветерин	болса перделер т.б.), кейіпкерлер костюмдері, кейіпкерлер қолына ұстайтын құралдар. Барысы. Педагог балалармен бірге театрда қандай қойылымдар қойылатыны жайлы суреттер қарастырады, көрермендер мен әртістер арасындағы айырмашылықтарды анықтайды. Көрермендер алдында қойылым орнында режиссер, дыбыс режиссері, оператор, жарық беруші, костюм әрлеуші, суретші, әрлеуші сияқты мамандар еңбек ететінін айтылады. Балалар алдын-ала әр маман сахналық қойылымға дайындық алдында қандай қимыл-	анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Хайуанаттар бағы қызметкерлеріне қажет құралдар мен бұйымдар; алғашқы медициналық көмек сөмкесі; ойыншық аңдар мен құстар; ойыншықтарға арналған тор пішіндер. Барысы. Педагог ойын алдында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнежазба көрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-

	кейіпкерлердің әрекетіне қысқаша талдау жасайды. **(көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)**		арлықемханадакімдер, қандайқызметкерлер болатынынтаңдайды. Кейіпкерлерөздеріне кереккиімүлгілері мен құралдардыалып, орындарынабарады. Педагог диалог барысындаойыншыларасындағысөйлеуті збегін, әдептілікережелеріні ңсақталуынреттейді, бекітусұрақтарынқояды. Соңында педагог балармenбіргеқорытындыжасайды: адамжанындатіршілікететінаңдар мен құстардыңденсаулығы мен тірітабиғаттағыжануарлардыңқауіпсіздігін ежауаптыекенін. **(қоршағанортамент анысу, сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	қозғалыс орындайтынын кішігірім жаттығулар арқылы көрсетеді. Кейін балалар белгілі рөлдердің қайсысын орындағысы келетін тілектерін білдіреді, орындарына орналасады. Әртістерді біріктіру үшін педагог алдымен режиссер қызметін өзіне алады, белгілі ертегі сюжетін таңдайды. Педагог ойын барысын белгілі сөз тіркестерімен сүйемелдейді, ойыншыларға қосымша сұрақтар қояды, ары қарай ойын тізбегінің жалғасуына ықпал етеді . Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: сахналық қойылымдар	жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші сияқты мамандардың қызметінің маңызы, олар қолданатын құралдар жайлы талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қарап, өз көмектерін көрсетеді.

				көрермендерге қызық болу үшін, тек қана әртістер ғана емес, сонымен қатар басқа да көптеген мамандар қызмет етеді; еңбекті бағалау керек; театр - әдептілік ережелері сақталатын мәдени орындардың бірі. **(көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)**	Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершілікті адам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**
Балалармenжекежұмыс	**Театрдысахналау.** «Күшік пен мысық» ертегісінсахналау. Балалармenбіргеертегіқойылымынқуыршақ театры арқылыойнапкөрсету жәнеүйжануарларын қорғайбілугеүйрету. **(көркемәдебиет)**	**Дидактикалықойын.** «Қайсысықайдаорналасқан?» Мақсат-міндеттер: кеңістіктебағдарлау. Оңжақтыжәнесолжақтыажырату. **(математика негіздері, сөйлеудідамыту)**	**"Көңілдіқоянныңсуретін тап" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер: тақтадағыкөңілдіқоянныңсуретінекарайотырып, тез тауып беру іскерліктерінжетілдіру. Барысы. Педагог балалардыңназарынө	**Сюжеттірөлдікойын.** "Театр". Мақсат-міндеттер: ойынбарысындабалалар мен біргетеатрдыңорны, адамөмірінекандайпайдасы бар екенінанықтау; әртіс, режиссер, оператор, жарықберуші, гардеробшы,	**Шешуін тап та, ата!** Көрнекі құралдар. Алуан түрлі суреттер: тышқан, мысық, шелек, шана, фланелеграф. Тәрбиеші балаларға суреттерді көрсетіп, онда бейнеленген заттар мен жануарларды атауды сұрайды. Содан соң осы суреттерді кез

			зінеаударып: - Балалар, мен сендергеқояндардың бірнешекөңіл-күйін (смайликтер) көрсетемін, солкөңіл-күйлерді (смайликтер) мұқиятқарапотырып, маганкөңілдіқоянның суретінтауыпберіңдер! Педагог еденгеқояндардыңбірнешекөңіл-күйін (смайликтер) жайыпбереді. Балалартақтадағыкөңілдіқоянныңсуретінекарайотырып, тез тауыпберулерітиіс. Педагог балаларкиналғанжағдайдақоянғасипаттамабереді. Жақсықатысқанбалаларғақоянбейнеленгентаңбалауыштарүлестіріледі. **(сөйлеудідамыту, танымдықдағдылар)**	капельдинер, костюм бойынша декоратор бойынша декоратор, суретші, лицеист сияқтымамандартуралыбілімдерінбекіту; ағымдықарым-қатынасорнату; мәдениеторындарындағытәртіпережелерінтәртіпережелерінпысықтау; сөйлеумәнеріндамыту; достыққатәрбиелеу. Керектіқұрал- сахна макеті, сахналық қойылымдарға қажет (үй, ағаш, қоршау жабдықтар. Сахнаорны. "Театр" жазбасы;	келген реттілікпен фланелеграфқа бекітеді де, балаларға сұрақтар қоя бастайды. Балалар сұрақтарға жауап бере отырып, фланелеграфтан қажетті суретті табуы және онда бейнеленген заттарды атауы тиіс. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі)**

Серуенгедайындық	Мақсат-міндеттер: - киімдідұрысбүктепсалуға, ілуге, аяқ-киімдітүзуқоюғамашықтандыру; - өзбетіншежылдамжәнедұрысретпенкиіне (шешіне) білудідағдыландыру; - шкафқаілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киімсияқтызаттардыөзорындарынбіліп, тәртіптісақтаудыұстануғатәрбиелеу; - ауарайынасайкиінгенінқадағалайбілуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмеккөрсетебілуге, алғысайтуғатәрбиелеу. **(дербесәрекет)**				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінорналастыру, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердіңсөздерінқайталау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар. Әндердіқайталау, жаттау. **(музыка)** Өнербұрышындааңдардыңқысқытіршілігітақырыбындасурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылықіс-әрекет, бейнелеуіс-әрекеті)** Логикалықойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеушілікіс-әрекет)** Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру, танысу, пысықтаужұмыстары. **(зерттеуіс-әрекет, қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Балалардыңүйгекайтуы (ата-аналарғакеңес)	«Ойынарқылыбалалардыңойлауқабілеттеріндамыту» баяндама.	«Тұйық бала қайданшығады?» баяндама.	Ата-аналарғабалалардыңтазалықтарынаназараудару, ескерту.	«Ата-аналарғатұмаужөнінде» денсаулықбұрышынакеңес (медбике)	Ата-аналарғатапсырма беру, жақсыдемалуларынатілекбілдіру.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	23.01-27.01. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	«Балалармендемалыскүндерінқалай, қайдаөткізгендеріжайлы» әңгімелесу.				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бөлме өсімдіктерінің топырақты қопсыту".** Мақсат-міндеттер: балалардыжабықөсімдіктергекүтім жасауға үйрету; балаларға өсімдіктердің топырағын не үшінқопсытукеректігітуралыбілім беру; қопсыту әдістері мен оғанқажеттізаттардыпайдалануережелерін бекіту. Еңбекдағдыларын, ұқыптылықтыдамыту. Экологиялық мәдениетті, қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Біз топ бөлмесіндежәнежатынбөлмедетерезетөсеніштерін дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер. Балалардысуменжұмыскезіндекелесіережелердісақтауғаүйрету: жеңдітүру, шүберектісулаужәнеқұрғатыпсығу, ластанғанкезде оны суменшаю. **(еңбек дағдылары)**	**Ойыншықтар және тәртіп.** Мақсат-міндеттер: жұмысбасталаралдындабалаларғажұмысалжапқышынкиюдіүйрету; ойыншықтардытәртіптеұстау: жуу, кептіру, сүртужәнеорнынақою. Еңбекке баулу, тәртіпсіздіктібайқауды; суменжұмыскезіндеұқыптылықтыдамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Шешінубөлмесінің шкафындағытәртіп»** (тәрбиешіңіңкөмекшісіменбірге) Мақсат-міндеттер: балалардыжекекиімшкафтарындатәртіптіқтауғаүйрету: шкафтыкиім мен аяққиімненбосату, сөрелердідымқылшүберекпенсүртужәнекиімдіорнынамұқиятбүктеу. Еңбеккорлықты, тәртіптікөребілуді. Ұжымдаынтымақтаеңбекетугеүйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Өзтөсегіміздіжинаудыүйренеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың өзтөсегінекүтімжасаубойыншабіліктері мен дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқабіреугекөмектесугеұмтылуғатәрбиелеу; еңбекке ұқыпты қарауға тәрбиелеу; өзіне-өзіқызметкөрсетубойыншадербестігі мен дағдыларындамыту. **(еңбек дағдылары)**
	Үстелүстіойыны «Мозаика».	**Санамақ.** Оң қолымда бес	**Дидактикалықойын.**	**"Торғай-торғай тоқылдақ"**	**"Жоғалғанзат" үстелүстіойыны.**

	Мақсат-міндеттер: балалардыберілгенсуреттердіңбөлігінтауыпорналастырабілуге, тапқырлыққа үйрету. **(танымдық дағды)**	саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Қосыпедімекеуін, Болыпшықты он саусақ. Оң аяқта бес бақай, Сол аяқта бес бақай. Қосыпедімекеуін, Болыпшықты он бақай. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**	**«Көлеңкесін тап».** Мақсат-міндеттер: балалардыәрқұстыңкөлеңкесінтауыпорналастыруға үйрету. Тілдеріндамыту. Құстардың атауынатап, сипаттауғаүйрету. **(қоршағанортамен танысу)** **Театрландырылған қойылым "Аққу-қаздар".** Мақсат-міндеттер: балалардыңөзбетінше театрландырылғанойындардыұйымдастыруынүйрету, рөлдер мен міндеттердіөзарабөлісубіліктіліктерінжетілдіру, шығармашылықдербестіктідамыту. **(қоршағанортамен танысу)**	**артикуляциялық жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балалардымәтіндіестесақтап, мәнерлепайтуғамашықтандыру; артикуляцияныжеткілдіру; көркемсөзгедегенқызығушылықтыарттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тарышоқып ап, Бөтегесітомпайып Тойғанқозыдаймонтайып, "Шіп-шіп" десіпотырар. "Халықауызәдебиеті. **(көркемәдебиет, сөйлеудідамыту)** **Бояубеттеріндегісуреттердібояу.** Мақсат-міндеттер: балалардыңқуаныштыэмоцияларынояту	Барысы: педагог үстелдіңүстінебірнешезатқойылады. Бала оларға мұқият қарапалғансоң, терісқараптұрады. Үстелденбірзаталыптасталынады. Бала қайзаттыңжоғалыпкеткенін табу керек. Заттардыңсанынақарындапөсіругеболады. **(танымдық дағдылар)**

				. **(сурет салу)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпыдамытужаттығулары (таспалармен)** 1. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, лента ұстаған қолдары төменде. 1-4- таспаныекіқолдарыменақырын жоғары көтеріп, саусақтарынқимылдатуарқылытаспаментолқындықимылдаржасайды; 5-6 - таспалардықолыментікұстап, біржанынаекішеңбержасайды; 7-8- осы жаттығудыкелесіжаққажасайды. Жаттығу 5-6 ретқайталанады. 2. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, таспаұстағанқолдарыжанында. 1- оңғабұрылу, солқолыноңқолынатигізу; 2- бастапқыкалыпқакелу; 3-4- осы жаттығудысолжаққақайталау. 5-8 - таспаұстағанқолдарыменсаусақбастарынқимылдатаотырып, аяқтыңұшыменөзінайналаадымдаубұру; Жаттығу 5-6 ретқайталанады. 3. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, лента ұстағанқолдарынжанынажіберу. 1- аяқтытүзуұстап, біржанынақарайбұру, осы қимылменбіргетаспаұстағанқолды төмен түсіріп, айқастырып қою; 2 - бастапқы қалып. 3- 4- аяғынауыстырып, жаттығудықайталау. Жаттығудыжасаукезіндеаяқтыбүкпей, тікұстаукерек. Жаттығу 5-6 ретқайталанады. 4. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, лента ұстаған қолдары төменде. 1-3- алғасәлиіліп, еңкею, қолдыалдынатүзуұстап, таспаұстағанқолдарыныңсаусақтарынқимылдатып, таспалардытолқындату; 4 - тез тіктеліп, таспаұстағанқолдарынартынажіберу. Жаттығу 8 ретқайталанады. 5. Бастапқықалып: денетік, аяқбірге, лента ұстағанқолдарынартынатүзуұстау. 1- тізенібүгеотырып, аяғыналдынақойып, таспаұстаған қолдарын толқындатып, жоғары көтеру; 2- бастапқы қалып. 3-4- келесіаяғыменжаттығудықайталау. Жаттығуды әржағына 5-6 реттенқайталау. 6. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, таспаұстағанқолдарытөменде. 1-4 - таспаұстағанқолдарыноңға - жоғары, солға - төменқимылдатаотырып, өзінайналу. Таспаментолқындықимылдаржасау. Жаттығуды 4-5 ретқайталау. 7. Бастапқықалып: денетік, аяқалшақ, лента ұстаған қолдары төменде. 1 - оңқолынжоғары, солқолынартқажіберу; 2 - қолдарыналмастырып, жаттығудықайталау. Жаттығу 8-10 ретқайталанады. **(денешынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балалардыңкиіну, аяққиімдідұрыс кие білу, өзіне-өзіқызметететудағдыларындамыту. Көркем сөз				

	Нан қоқымыншашпаңдар, Жердежатсабаспаңдар. Теріпалыпқастерлеп , Торғайларға тастаңдар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Қыстайтынқұстартуралыаңгімелесу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменатанысу)**	Қыстайтынқұстардыңсуреттерінекарапаңгімеқұру. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаменатанысу)**	Құстартуралыжұмбақтаршешу. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	Құстартуралытақпақтаржаттау. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	Құстартуралыәндержаттау. (музыка)
Білім беру ұйымынықкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Құстардай қайраттымыз". Мақсат-міндеттер: ұйымдастырылған іс-әрекетінде бала денсаулығынныңайтудыңдәстүрліеместүрлерінпайдаланаотырып, құстардыңқимылдарынбейнебаянбойыншақайталауғаүйрету.	**Қазақтілі** "Қыстайтын құстар. Көп, аз, тең." Балалардың ұғымындағықыстайтынқұстартуралытүсініктерінкеңейту, адамқұстарғақалайқамқорлықжасайалатынынтүсіндіру, құстардыңдыбыстарынбілдіретінсөздерді ңерекшеліктерітуралытүсінік беру; түбірлессөздертуралыбілімдерінмысалкелтіру арқылы қалыптастыру (қыс - қыстау - қыстайтын); заттардыңсанынанық	**Дене шынықтыру** "Жылдамжәнеептіқұстар". Мақсат-міндеттер: балалардыалғаұмтыласекіруге; сызықтарарасымен(10 см арақашықтық) тепе-теңдікті сақтап жүруге үйрету.	**Музыка** "Тауықтар" биі Мақсат-міндеттер. Балалардыүйжануарларытуралы әндерді тыңдауға және айтуғаүйрету; музыканыңсипаты мен әннің сөздікмағынасынтүсініпайтабілуқабілетінқалыптастыру; музыка әуеніменырғақтықимылдардытоппенбірмезгілдебастап, бірмезгілдеаяқтаудағдысынажаттықтыру; дыбыстыестуқабілеті мен	**Дене шынықтыру** "Қамқоршылартобы". Мақсат-міндеттер: балалардыдоптыеденгеұруға; доптыжоғарылақтыруғаүйрету.

		тайтын «артық» ,«кем», «тең» түсініктерінбекіту. Балаларғақыстайтын құстардыажыратып, дұрысатауғаүйрету, құстардыңдыбыстау ынайқындайтын (шіп-шіп, шыр-шыр, шырылдайды) сөздеріарқылыартику ляциялықаппараттар ындамыту; заттартобыныңсанын анықтауұғымдарынбі лдіретін «артық» ,«кем», «тең» сөздеріндыбыстауғаж аттықтыру; ескесақтау, ойлауқабілеттерін, қатынастықдағдылар ындамыту. Қыстайтын құстарғақамқорболуғ а, мейірімділікке, байқампаздыққатәрб иелеу. **Музыка** "Құстар әні".		музыкалықаспаптыәу енгеілесеотырып, дыбыстыдұрысқайта лайбілуқабілетінжеті лдіру; үйжануарларыжөнінд е ұғымдарын кеңейту. Балалардыңәндітыңд айотырып, сипатынажыратабілу қабілетіндамыту; әнніңсөздікмағынасы нтүсініпайтабілуқабі летінқалыптастыру; музыка әуенімен музыкалықырғақтық имылдардыбірмезгіл дебастап, бірмезгілдеаяқтаудағ дысынжетілдіру; дыбыстыестуқабілеті мен зейініндамыту. Балалардымәдениқар ым-қатынас пен адамгершілікережеле рінетәрбиелеу; эстетикалық талғамын, оқу қызметінеқызығушы лықтары мен	

		Мақсат-міндеттер: балалардықұстартуралыәндердітыңдапжәнеайтудаәндердіңсипатынажыратабілугеүйрету; құстартуралыәндісезімталдықпенқабылдайбілуқабілетінқалыптастыру.		белсенділіктерінарттырудыпысықтау.	
Серуенгедайындық	Балалардыөзкиімдерінтануға, атауға, өзшкафынтаңбалауышарқылытабуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	Қарбасуынбақылау Жұмбақ. Ұстайқалсаңеріпкетер, Әуреболматеріпбекер. (қар) Болжау. Қар түссе - күнжылынады Бақылау: балаларға қар түсуі жөнінде түсінік беру. Қыста күнбұлттансақаржауатынатуралыайту. Аспаннанжапалақтап қаржауғанын	Ауарайынбақылау. Жаңылтпаш. Қыс қыспаса, қыс па, Құс ұшпаса, құс па? Өлең. «Қыс» О. Иманәлиев. Көкті бұлт тұмшалап, Жерақтонынкиеді. Шұнақаязшымшылап, Ақ бетіңнен сүйеді. Бақылау: балаларғажансызтабиғаттағықысмезгілінде гіөзгерістуралытүсінік беру. Қимылдыойын:	Торғайларды бақылау Мақсаты: қыстапқалатынқұстар жайлыбілімдерінтолықтыру; қысмезгіліндегіқұстардыңмінез-құлықтарындағыөзгешеліктертуралытүсініктерінқалыптастыру; құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. Қимыл-қозғалысойыны. «Нысанағатигіз». Мақсаты: ұшып бара	Қарүстіндегііздердібақылау. Мақсаты: балалардықарүстіндегіадамдардың, жануарлардың, құстардың ізінайырып, білугеүйрету. Балалардыбайқағыштық, ойлауқаситтерін қалыптастырып, толықтыра түсу. Қарүстіндегіізденазараударып, оны анықтайбілугекөңілкою. Ауа	Қар (ұлпаларының) ұшқындарына бақылау жүргізу. Мақсаты: балалардықарұшқындарыныңқалайпайдаболатынын, олардың құрлысыментанысты ру, сонымenбіргебалаларды байқағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға қарұлпасынқағыпалып, зейінқойып, анықтауды ұсыну. Қарұшқыныалтықана

	бақылау (ұлпа, ақ, жеңіл). Қар, жүнкөрпесекілді, жердіқымтайды. Қимылдыойын. «Қарменойнау». Балалардықарменойнауғаүйрету. Нысанағақарды атуға жаттықтыру. Ойынережесінорындауғадағыландыру. Еңбек: күректіқолданудыүйрету, ауланықардантазарту. Қоғамдықжұмысуақытындабір-бірінекедергікелтірмеу. Қиыншылықтардыженебілу. Өзбетіменойындар. Тыныш,қуанышты жағдайды қолдауғажәнеұйымдастыруғаталаптандыру; дербестілігінжәнебастамашылдығын	«Кеглініқұлат». Кеглініқұлатаотырып, клюшканыңкөмегіменнысанағашайбанылақтырабілудібекіту. Белсенділіккетәрбиелеу. Еңбек. Демалысорнынқардантазарту. Өзінің іс-әрекетінжолдастарыныңіс-әрекетіменкелістіру, ұжымдатапсырманыөзбетіншеорындауғаүйрету. Еңбектіынтаменістеугетәрбиелеу. Өзбетіменойындар. Әр балағаөзінқызықтыратыніспенайналысуғамүмкіндік беру.	жатқан заттың бағытын бақылау, қозғалыстыңдұрысорындалуынесептейбілу. Еңбек. Топтыңойынауласынқоқыстардантазарту. Мақсаты: балалардыеңбекке баулу. Серуеннен оралу. Балалардыкиімдерінретепенкиініп-шешінулерінқадағалау, дербесойынәрекеті. Түскі ас. Балалардыңназарынтағамғааудару; мәдениеттітамақтануға баулу бойыншажеке-жұмыс; әдепережесі. Балалардыңтынышүйықтауынажайлыжағдайорнату. Біртіндепүйқыданояту. Үйқыдан оянғансоңбеті-қолдарынжуушарала	райыныңқайкезіндеіздержақсықөрінеді? Көркем сөз: Аққиімдіденелі, ақсақалды, Соқыр, мылқаутанымастіріжанды, Үсті-басы ақ қырау түсі суық, Басқанжерісықырлапкеліпқалды. (Абай) Еңбек: құстарүшінжемсалғышжасап, оны ағашқаіліпқою, жем салу. Мақсаты: қыстайтын құстарға, хайуанаттарға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Қимылдыойын: «Аққоян». Мақсаты: балалардыептілікке баулу. Жеке жұмыс: бірқұстыңлабиринттеншығужолытуралыер	ттантұрады, олардібір-бірінеөтеұқсаскеледі. Қар ұшқыны жаңбырсияқты, бұлттажаратылады. Су буыөтежоғарыкөтеріледі: солжоғарыдаауаныңтемпературасыөтетөменболғандықтан, сол су буларынан кішкентайғанамұзқыршықтарыпайдаболады. Алтықырлымұзтүйіршіктеріөсіпкішкентайжұлдызшаларғаайналады, сөйтіпқарұшқындарыжергетүседі. Көркем сөз. Жаздакөлгемұзқатты, Табанымдымұздатты. Мұзойылыпкетті тез, Күліпедік, бізқатты. Қимылдыойын. «Ортаға түспек». Мақсаты: тез жүгіруге, секіруге,ептіліккеүйрету.

	көтермелеу.		рынқадағалау. Жалпақтабандықтың алдыналумақсатында ортопедиялықжолбой ыменжүру. Білімдікеңейтужәнем әдени-гигиеналықдағдылар дыорындау. Ойын-жаттығу: Сылдырлайдымөлдір су, Мөлдірсуғақолыңды жу. Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың. Бесін ас. Балалардыңназарынт ағамғааудару; мәдениеттітамақтану ға баулу бойыншажекежұмыс Ойындар, дербесәрекет.	тегіні ойластыру. Мақал. Жемберсеңқұсқақыст а, сауабытиероныңжазд а.	Еңбек: қаратжалдарынжасау ғабалалардыүйрету. Жеке жұмыс: шаңғыдажүребілугем ашықтану. Мақал. Қаркөпболса, астықкөпболады. Жұмбақ. Қолыжоқ, суретсалады Тісіжоқ, тістепалады. (Аяз)
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінжинау, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балалардыңкиіну, аяққиімдідұрыс кие білу, өзіне-өзіқызметететудағдыларындамыту. Көркем сөз				

	Нан қоқымыншашпаңдар, Жердежатсабаспаңдар. Теріпалыпқастерлеп , Торғайларға тастаңдар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	«Қорыққанғақоскөрінеді» ертегісіноқыпберіп, балаларды ұйықтату.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	Біртіндепұйқыдантұрғызу (музыка ақырынойнайды). Ұйқыданкейінбірдентөсектежаттығужасау; жатқанкүйінде, төсектентұрмай, көрпеніңастындабалаларжалпыдамытужаттығуларының аз мөлшерінорындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардыңұйқыданбіртіндепояукүйінеөтуіне бағытталған. Оянғанбалалармenжүргізгендұрыс, қалғаныоянғанкездеқосылады) Жалпақтабандыболдырмауүшінденсаулықжолыменжүру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, денешынықты**ру)				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Астытауысыпжеугеүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Құстарға жемшашар" тақпағын жаттау. Мақсат-міндеттер: балалардың "тақпақ" ұғымын жетілдіру, қыстайтын құстар туралы көркем сөз үлгісімен таныстырып, құстарға қыста қамқорлық жасау	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Сары шымшық". Мақсат-міндеттер: балалардың қылқаламмен сары шымшық бейнесін салуға үйрету; құсты салу барысында басы, денесі, қанаты, құйрығы сияқты дене бөлшектерін үйлесімділікте салу техникасына машықтау.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Дорбадағы құмалақтар" Мақсат-міндеттер: балалардың заттарды тура және кері санау туралы ұғымдарын қалыптастыру, көзбен көрмей-ақ бірден беске дейін санау амалы туралы, екі заттардың сандарын тең ету	**Вариативтік компонент:** Тақырыбы: «Үш аю» ертегісі: Мақсаты:Балаларды Ертегі желісіне байланысты суреттерді орналастыруды үйрету. Ертегі желісі туралы түсініктерін арттыру. Ертегі желісін түсініптыңдай білуге тәрбиелеу.)	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Аялайық құстарды". Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың қысқы тіршілігі туралы түсініктерін кеңейту; қыстайтын құстар тіршілігі жайлы балалардың ой-өрісін дамытып, сөздік қорын молайту.

	жөнінде білімдер жиынтығын тиянақтау. **Дамытушы ойын.** "Суретшінің қатесін тап". Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымында заттар, жан-жануарлар, құбылыстар жайлы түсініктерін пысықтау; табиғатына сәйкес емес белгілерді байқап, құрылымында немесе сипатында не дұрыс еместігін атауға жаттықтыру; қоршаған әлем заңдылықтарына қызығушылықтарын арттыру, зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдар. Сыртқы сипатында, құрылымында сәйкессіздіктері бар	**Сюжетті-рөлдік ойын.** "Үй құрастыру". Мақсат-міндеттер: балалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара карындаштар, сызбалар, ойыншық жүк тасымалдаушылар, құрылысқа керек ойыншық саймандар (балға, бұрауыш, кемпірауыз, т. б). келісім. Педагог алдын-ала балалармен құрылысқа	амалдары туралы білімдерін тиянақтау. **Сюжетті-рөлдік ойын "Экологтар".** Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдай туғызу және мадақтау, ойын желісіне сәйкес топшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардың эколог жұмысының адамгершілік бағыты оның табиғатты сақтауға ықпалы, әлеуметтік маңыздылығы жайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиеші ойын алдында балалармен бірге плакаттар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Бұлбұл мен тоқылдақ". Мақсат-міндеттер: балаларды "Бұлбұл мен тоқылдақ" әңгімесінің мазмұнымен таныстыру; мәтіні қысқа әңгімені бар ықыластарымен мұқият тыңдауға үйрету ойыншық жануарлар, бас киімдер, таяқшалар, спорттық киім үлгілері, гимнастикалық ұршық, костюмдер). Шарты. Педагог цирктің (суреті) қандай орын екенін, бұнда қандай өнерпаздар жұмыс істейтіні туралы балалармен алдын ала әңгімелеседі; әрбір артист маман қандай құралдарды пайдаланатыны,	**Сюжетті-рөлдік ойын. "Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман) жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші ойын алдында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнеролик

	объектілер мен құбылыстар салынған суреттер. Балалардың жауаптары мынадай болуы мүмкін: "Қасқырдың жүні жасыл емес, сұр болады", "Қоянның құлағы тышқанның құлағындай кішкентай емес, ұзын болады", "Күндіз аспанда жұлдыздар көрінбейді", "Бұлақ төменнен жоғары қарай емес, жоғарыдан төмен ағады", "Бәйшешек күзде емес, көктемде шығады", "Аққала көктемде аулада тұра алмайды, еріп кетеді", "Ит ағаштағы ұяда емес, ауладағы ағаш үйшікте тұрады", "Жазда өзенге мұз қатпайды, өйткені жазда күн ыстық", "Түлкінің құйрығы қоянның	қатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы, жүк тиеуші, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтік міндеттерін анықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады; өздеріне қажет киімдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына барады. Педагог балалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынын айтады. Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженеров-құрылысшының жұмыстарын орындайды.	қарастырады, "Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-маманының қызметінің маңызы неде екені жайлы талқылаған жөн. Балалар рөлдерді өздері бөледі, нысанды таңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайды зерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайды қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасауы	олардың еңбегінің қаншалықты қиын екенін түсіндіреді. Балалар циркте қызмет ететін өнерпаздар: сайқымазақ, гимнаст, сиқыршы, жонглер, жануарларларды жаттықтырушы болып бөлініп, топтасып, белгілі жаттығулар жасайды. Педагог цирк қойылымы жайында жариялап, қалған балаларды орындықтарға шақырады. Әрбір өнерпаздың шығуын аса құрметпен жариялап, оған көрермендер тарапынан қолдау және қошемет көрсетуді сұрайды. Балаларға қойылым соңында өнерпаздар көрермендерге иіліп құрмет көрсететіні, ал көрермендер	көрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңыздылығын талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қарап, өз көмектерін көрсетеді.

	қысқа құйрығы сияқты емес, қалың, сарғыш болады" және тағы басқа. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Педагог балармен бірге қорытынды жасайды: салынған үйдің сапасы жақсы болу үшін, құрылыс-мамандарының бірге кеңесуі; жұмысты жоспарға сәйкес орындауы; үй тұрғызуда қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауы. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	мүмкін: адам табиғат алдындағы жауапкершілікті сезіну керек. **(қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет)**	оларды мақтап, қошемет білдіретінін айту керек. Педагог ойын барысын өзі реттеп жүреді, балалардың әрекеттерін белсенді ету үшін қосымша сұрақтар қояды. Ойын соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: цирк қойылымының әдемі және қызықты болуы, өнерпаздардың шеберлігі мен тынымсыз еңбегінің арқасында болады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	Соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершілікті адам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, математика негіздері, қазақ тілі)**
Балаларменжекежұмыс	**«Табиғаткұбылыстары» дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылыстары	**Жеке жұмыс.** Қыскелгенде, торғайым, Үйалдынақондәйім. Ойна, жүгір, желкілде, Тисемсағаноңбаймын	Қағазбетіндебағдарлайбілуді, аптакүндерін, жылмезгілдерінретімен атау. **(сөйлеудідамыту)**	**Сюжетті-рөлдікойын.** "Цирк". Мақсат-міндеттері. Балалардыңтүсінігіндецирктеқызметететін өнерпаздар	**Дидактикалық ойын. «Бұл қай кезде болады?»** Мақсат-міндеттер: жылдың төрт мезгілін бір-бірінен

	жөнінде түсініктерін нығайту. Шарты. Педагогтіңауызшасипаттамасыбойыншасуреттертізбегініңарасынансәйкескелетінтабиғатқұбылысыныңсуретін табу.	. Мақсат-міндеттер: тақпақтыжаттатаотырып, балалардыңсөздікқорларыныңбелсенділігінарттыру, тілмәдиниетінжетілдіру. **(көркем әдебиет)**	**"'Жағдаяттышешу:** ""Егер сен, құстың ұясын бұзып жатқандарды көрсең не істейсің?"". Мақсат-міндеттер: логикалықойлауқабілетін, табиғаттыаялаусезімдеріндамыту." **(қоршағанортаментанысу)**	(сайқымазақ, гимнаст, сиқыршы, жонглер, жануарлардыжаттықтырушы жөнінде ұғымдарды қалыптастыру; цирк өнерпаздарының жұмысын түсіндіру; еңбекқорлыққа, төзімділікке, сыпайылыққа, саламатты өмір салтына тәрбиелеу. Құралдар. Циркте қызмет ететін артистерге қажет ойыншық құралдар, модельдер (доптар,	ажырата алу қабілеттерін дамыту. Шарты: тақтаға төрт мезгілдің суретін іледі. Әр мезгілге байланысты әңгіме құрастырып айтады, қай жыл мезгілі екендігін жасырады. Қалғанбалаларқайжылмезгіліекенінтауыпайтады.
Серуенгедайындық	Мақсат-міндеттер: - киімдідұрысбүктепсалуға, ілуге, аяқ-киімдітүзуқоюға машықтандыру; - өзбетіншежылдамжәнедұрысретпенкиіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқаілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киімсияқтызаттардыөзорындарынбіліп, тәртіптісақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауарайынасайкиінгенінқадағалайбілуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмеккөрсетебілуге, алғысайтуғатәрбиелеу. **(дербесәрекет)**				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**				

Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінжүйелішешінугедағдыландыру, шкаф сөрелерінекиімдерінорналастыру, қолдарынжуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар. Құстартуралыәндержаттау. **(музыка)** Өнер бұрышында қыстайтынқұстартақырыбындасурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылықіс-әрекет, бейнелеуіс-әрекеті)** Логикалықойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеушілікіс-әрекет)** Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеуіс-әрекет, қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Достарымыздыңарасындаөзіміздіқалайұстаукерекпіз?» тақырыбындаәңгімежүргізу.	«Бала қауіпсіздігібастыназарда» ата-аналарменкеңестержүргізу.	«Өзіңіздіңбалалықшағыңызтуралыбалаңызғаайтасыз ба?»	«Балаңыздың денсаулығына қалай көңіл бөлесіз?» сауалнама.	Ата-аналаржиналысы. Тақырып: «Бала тәрбиесіндегі ата-аналардың рөлі».

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ /сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік, саны атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі(апта күндерін,айды, жылды көрсету)	30.01-.03.02. 2022 жыл				
Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы көрінісін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау.Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен балалардың жеке басының гигиенасы туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, ылғады сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға	**"Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың жапырақтарға ылғал қажет деген түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(еңбек дағдылары)**	**"Кір сүлгілерді ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Төсектерді төсеуде күтушіге көмек көрсету"** Мақсат-міндеттер: балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету; ересектерге қол жетімді көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, ылғал ды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға

	тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**				тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	Тіл ұстарту жаттығулары. Мақсат-міндеттер. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. ра-ра-ра-ара ор-ор-ор-тор ро-ро-ро-рома ру-ру-ру-қару ар-ар-ар-қар ур-ур-ур-ура Р- дыбысын буында, сөзде қайталаймыз: Ра-ра-ра- қозыға жақсы қара. Ры-ры-ры- жинап алдым тары. Ар-ар-ар- далада қалың қар. Ыр-ыр-ыр- жаттап алдым жыр. Ра-ра-ра- Айжан шашыңды тара. Ыр-ыр-ыр-ырылдайды қасқыр. Ра-ра-ра- бал жинайды ара. Мір-мір-мір-қап-	Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Р. Тышқанбаевтың «Қыс» өлеңін оқу.** Педагог өлең оқи бастайды: Шыңнан сырғып түсті де, Келді етекке қыс, міне. Ақ қарлар ақ көбелек, Қонды үйлердің үстіне. Боран соғып бірде	**"Қыста қандай жануарлар ұйықтайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қыстайтын аңдар арасынан ұйқыға бататындарды ажыратып, аңдардың қысқы тіршілігі жөніндегі білімдерін пысықтау. Шарты: аңдардың суреттеріне қарап арасынан қысқы ұйқыға бататындардың суреттерін бөліп алу. Таңдауларының себебін түсіндіру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Дайын пішіндерден жануарлар, құстар,	Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). **(математика негіздері)**	

	қара көмір. Тоқылдақ ағашты қалай тоқылдатады? Тр-тр-тр. Мысық қалай дыбыстайды? Мр-мр-мр. Қарға қалай қарқылдайды? Қаррр-қаррр-қаррр. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	өкпек, Үйге айдады «кір» деп тек. Мұз көрпеге оранды, Сулар тоңып дірдектеп. Аулаға қар үйгізді, Бетті аязға сүйгізді. Тоңбасын деп теректер, Қырау ішік кигізді. **(көркем әдебиет)** Бояу беттеріндегі суреттерді бояу. Мақсат-міндеттер: балалардың қуанышты эмоцияларын ояту. **(сурет салу)**	гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. **(жапсыру)**		
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (гимнастикалық таяқшалармен)** Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқшаны қолмен ұстау.				

	1-таяқшаны алға созу; 2-оң қолды төмен түсіріп, сол қолдағы таяқшаны тігінен ұстап, жоғары көтеру; 3-таяқшаны алдыға созып ұстау; 4-сол қолды төмен түсіріп, таяқшаны оң қолға ауыстырып, таяқшаны жоғары көтеру; 5-таяқшаны алдыға созып ұстау; 6-бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып: аяқтың арасын ашып тұру, екі қолды шынтақтан бүгіп, таяқшаны кеуде тұста ұстау. 1-2-алға иілу, еденге қолды тигізу; 3-4- бастапқы қалыпқа оралу. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқша еденде жатады. 1-оң аяқпен таяқшаны аттап, алға бір адым жасау; 2-сол аяқты оның қасына алып келу; 3-оң аяқпен таяқшаны аттап, артқа бір адым жасау; 4-сол аяқпен артқа бір адым жасау. Бастапқы қалып: тізерлеп тұру, таяқшаның екі шетінен ұстап, жауырынға қойып тұру. 1- таяқшаны жоғары көтеру; 2-оңға иілу; 3-түзу тұрып, таяқшаны жоғары көтеру; 4-бастапқы қалып. Дәл солай сол жақпен орындалады. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Мәдени-гигеналық дағдылар.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым, Жақсы болар жағдайың.

	(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Қайырлы таң». Бақшамызға барғанда, Жолыққан бар жандарға, Ертемен, ақ пейілмен, «Қайырлы таң!» - деймін мен. Күндіз де елді елеймін: «Қайырлы күн!» - тілеймін. Үйге кешке келемін, Не дерімді білемін: «Кеш жарық!» - деп кіремін. **(сөйлеуді дамыту)**	«Амансың ба, алтын күн!» Амансың ба, алтын күн! Амансың ба, атқан таң! Амансың ба, Жер - Ана! Амансың ба, достарым! Жарты шеңбер құрып отырып, барлығы бірге айтады және бірігіп жасайды. **(сөйлеуді дамыту)**	«Табиғатпен үндестік» Шөліркемей гүл тұрсын! Жерім жайнап құлпырсын! Нұрын сыйлап біздерге Көкте мәңгі гүл тұрсын! Нұр сыйлаған күн ыстық Ыстық бізге кең өлке Ыстық бізге тыныштық! Шеңбер құрып, барлығы бірге қайталайды. **(сөйлеуді дамыту)**	Достар бері, келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер. (Г.Абдрахманов) Шеңберде қол ұстасып тұрып өлең жолдарын бірге айтады. Тақырыпқа байланысты жұмбақтар жасыру. **(сөйлеуді дамыту)**	«Табиғатпен үндестік» Шөліркемей гүл тұрсын! Жерім жайнап құлпырсын! Нұрын сыйлап біздерге Көкте мәңгі гүл тұрсын! Нұр сыйлаған күн ыстық Ыстық бізге кең өлке Ыстық бізге тыныштық! Шеңбер құрып, барлығы бірге қайталайды. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Допты екі қолымен лақтыру". Мақсат-міндеттер: балаларды сапта бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, бағытты өзгертіп жүру және жүгіруге дағдыландыру;	**Қазақ тілі** "Жиһаздар. Балықты бақылау." Мақсат-міндеттер. Жиһаз түрлері, қолданысы, адам өміріндегі орны туралы түсініктерін нақтылау; «жайлылық» сөзінің мағынасын түсіндіру.	**Дене шынықтыру** "Доппен жаттығулар түрлері". Мақсат-міндеттер: балаларды табанның ішкі жағымен жүруге; тізені жоғары көтеріп жүгіруге; көлбеу орындықта төрттағандап	**Музыка** "Мысықтың жасырған құпиялары". Мақсат-міндеттер: балалардың мысық туралы әннің сипаты мен әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру;	**Дене шынықтыру** "Доппен ойындар". Мақсат-міндеттер: балаларды сапқа тұру, сап құрылымын өзгертіп қайта тұруға; допты екі қолымен басынан асыра лақтыруға үйрету.

	педагогтің белгі беруі бойынша 1,5 мин қалыпты жағдайда жүгіруге үйрету.	Балаларға әңгімені зейін қойып тыңдауды, мәтіннен таныс сөздерді тауып айтуды үйрету. Еске сақтау, логикалық ойлау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін дамыту; айналасындағы заттарға қызығушылықтарын арттыру. Көру және тәжірибені қортындылау арқылы заттарды сәйкестендіру, жіктеу барысында (киімдер мен ыдыстар) логикалық шешім табуға үйрету; ұйымшылдыққа, зейінділікке, үлкендер мен жақындарына деген құрмет сезімдерін тәрбиелеу. **Музыка** "Мысығым". Мақсат-міндеттер:	еңбектеуге үйрету.	музыка әуенімен ырғақтық қимылдарды топпен бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысына жаттықтыру.	

		балалардың мысық туралы әннің сипаты мен әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақтық қимылдарды топпен бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысына жаттықтыру.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **(өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары)**				
Серуен	**Қар жауып тұрған құбылысты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, сурет салу)** Мақсат-міндеттер: қардың жауып тұрғанын бақылау, ауа райына байланысты	**Қырауды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып кету. Қырау түскен ағаштарды бақылау. Темір затқа үрлеп көрейік. Оған	**Мұз сүңгісін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру. Байқағыштық қасиетті қалыптастырып, іске	**Терезедегі өрнектерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға құбылысты түсіндіру. Олардың ойын толықтыру. Терезедегі өрнектерді бақылау.	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: желдің бағытын анықтау. Сұрақтар: 1. Желдің бағытын, күшін қалай біліп, анықтауға болады? - үй мұржаларынан

	құбылыстарды түсіндіру, аязды күнде қар жеңіл болады, олар ауада би билегендей, жылырақ күнде қар ауырлау тартады, қалықтап жерге түседі, суық күнде қар ұшқындары жеделдеп жауады. Тапсырма: «Қыс» тақырыбына символдар арқылы суреттер салуды ұсыну. *Көркем сөз:* Тазалашы мұз болған, Есік алды тайғанақ жата берсін. Біз оған теуіп жүрміз сырғанақ, Шыға беріп жалтақтай, Ұшып түсті қалпақтай. **Қимылды ойын: «Аңшы мен қояндар». (дене шынықтыру)**	қырау түсті, біздің буымыз суықтан қырауға айналды, сонымен қырау бұл кәдімгі бу, ол әйнектің шынысына, ағаштың бұтақтарына, басқа заттарға қатып, қырауға айналған. Қырау әдетте күннің ашық кезінде пайда болады. *Көркем сөз.* Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. **Қимылды ойын. «Ақ қоян». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылды жаттығуларды жасауды үйрету, тапқырлық таныта білу. **Еңбек:** бір-біріне кедергі жасамай, жұмыс істеуге	баға беріп, қорытынды жасай білуге үйрету. Тапсырма: «Мұз» тақырыбына сурет салу. Сұрақтар: 1) Мұз қандай болады? 2) Оның пішіні қандай? Сәбіз сияқты. 3) Мұз қалай пайда болады? 4) Күнгей жақта ма, әлде терістік жақта ма? 5) Олар қайдан пайда болады? 6) Осыдан қандай қорытынды жасауға болады? *Көркем сөз.* Көл бетінде жатыр айдын – мұзойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап, Шаңғы теуіп жарысамыз желменен,	Тапсырма: трафареттің көмегімен «Аяз атаның терезеге салған көңілді суреттері» атты ұжымдық жұмыс жасау. *Көркем сөз.* Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып. Қалды артта қыр қалып. **Қимылды ойын. «Айлакер түлкі». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жан-жаққа шашырап жүгіруге жаттығу. **Еңбек:** қардан бекініс жасауды үйрету. Мақсат-міндеттер: күрекпен қарды ойып, үй салуды, бекет тұрғызуды үйрету. **Жеке жұмыс:** қар атжалына секіріп шығу және одан	шыққан түтінінен - қағаздың ұзыншалау кішкентай кескінділерінен т.б. жорамалдарынан анықтап білуге болады. 2. Қыста жел қандай болады? *Көркем сөз.* Қыстағы қар, жаздағы жаңбыр – жерге жауған нұр. **Қимылды ойын. «Әткеншек». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алғашқыда асықпай, сонан соң тез айналып жүгіру. **Еңбек:** алаңды көркейту үшін түрлі-түсті мұз кесінділерін дайындап қою. Мақсат-міндеттер: суды қатырып, мұз қалпына келтіру, заттың алғашқы күйінен екінші күйге көшіру.

	Мақсат-міндеттер: жылжымалы лақтырған нысанға затты тигізу, жүгіруге өрмелеп шығуға жаттықтыру. **Еңбек:** тәрбиеші жұмысты әркімге бөліп беруге көмектеседі. Бірі қарды жинаса, енді бірі оны тасиды, шанаға артады, ұжым болып бәрі қарды тазалауға қатысады. Мақсат-міндеттер: жұмысты бірігіп атқаруға бағыт беру. **Жеке жұмыс. (көркем әдебиет)** «Адасқан қар қиыршықтары» тақырыбына шығармашылық әңгіме құрастыру. Жұмбақ. Құм сияқты ұсақ болғанымен, жер бетін жауып үлгереді. (қар) **Еркін ойындар.**	үйрету. **Жеке жұмыс:** тәжірибе жасау: мұз, бу, су (заттың бір түрден басқа түрге айналуы). Жорамал. Ағашқа қырау түссе, аяз болады. Тұман болса, күн жылынады. Егерде түнде қырау түссе, күндіз қар жаумайды. Жұмбақ. Қанат сияқты ақ, Ұлпа боп жерде жатады **Еркін ойындар.** Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.	Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев. **Қимылды ойын: «Қоянның үйшігі». (дене шынықтыру)** Үйсіз қалған қоян. Ертегіні сахналап отырып, қимылды ойынды ойнату. Мақсат-міндеттер: ойынның тәртібін сақтай отырып, секіріп алға жүгіру. **Еркін ойындар.** Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.	жерге түсуге үйрету. **Жорамал:** қыс аязды болса, жаз ыстық болады. Жұмбақ. Отта жанбайды Суда батпайды. (Мұз) **Еркін ойындар.** Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау.	**Жеке жұмыс:** екі аяқпен бірдей басып қарлы жолмен секіру. **Жорамал:** қарғалар мен шауқарғалар ағаштың төменгі бұтақтарына отырса, күн желді болады. **Еркін ойындар.** Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.

	Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау.				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Мәдени-гигеналық дағдылар.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым, Жақсы болар жағдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	«Үш дос» ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Велосипед жаттығуы. Аяқ-қолды жоғары көтеріп, кезек-кезек аяқпен сермеу. Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес	**Сөйлеуді**	**Сурет салудан**	**Құрастырудан**	**Қоршаған ортамен**	**Сюжетті-рөлдік**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**дамытудан ойын-жаттығу** "Ауыл мен қала туралы әңгімелеу. Тілдің дыбыстық мәдениеті: [-л] дыбысы." Мақсат-міндеттер: балаларды үнді дауыссыз [Л] дыбысымен таныстыру; сөздердің құрамында дыбыстың болуын түсіндіру; "ауыл" мен "қала" ұғымдарын тиянақтау. **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Бақша ағаштары". Мақсат-міндеттер: балаларды "Бақша ағаштары" әңгімесімен таныстыра отырып, оларды көркем шығармашылыққа баулу; әңгімедегі ағаштардың қимылдары мен	**ойын-жаттығу** "Аквариум балықтары". Мақсат-міндеттер: балаларды үлкен және кішкентай балықтардың бейнелерін, дөңгелек пен сопақша, үшбұрыш пішінді трафареттерді бастырып салу техникасына үйрету; балықтардың бейнелерін қағаз бетіне үйлесімділікте орналастыру. **«Үй жануарлары мен төлдері».** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларымен таныстыру, төлдерін айыра білуге үйрету. Ойынның шарты: үй жануарларының төлдерін айыра білу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**ойын-жаттығу** "Мысығым менің мысығым". Мақсат-міндеттер: балаларды мақта табақшаларынан мысықты құрастыруға үйрету. **Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Түрлі пішінді балықтар". Мақсат-міндеттер: балаларға салыстыру эквиваленті туралы түсінік беру; бірыңғай және әрқалай жатқан заттар топтарының теңдігі туралы білім беру. **Сюжетті-рөлдік ойын "Тазабекте қонақта"** Мақсат-міндеттер: балалардың гигиеналық дағдыларын	**танысудан ойын-жаттығу** "Террариумдағы тасбақа". Мақсат-міндеттер: балалардың тасбақаның тіршілігі мен оған күтім жасау туралы білімдерін қалыптастыру; тасбақаның құрлықтағы әрекеттері жайлы түсініктерін (сыртқы түрі, үй жағдайындағы тіршілік ету ортасы, мекені, азығы) кеңейту. **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Тиін жаңғақ кеміріп отыр". Мақсат-міндеттер: тиінді құрама амалдармен мүсіндеуді үйрету; аңның сыртқы түрінің сипаттық белгілерін көрсетуді	**ойын. "Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман) жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші ойын алдында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнеролик көрсетеді. Ветеринар

	сөздерін қайталап айтуға жаттықтыру. **"Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен	**Еркін ойын: "Тақия тастамақ" ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бұл ойын балаларды жылдамдыққа, сезгіштікке, сақтыққа, дер кезінде тығырықтан шыға білуге үйретеді. Барысы. Балалар дөңгеленіп, шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгеленіп отырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияны білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгіснен кейін балалар көздерін ашады. Жан жағына жылдам қарап, тақияны	қалыптастыру, тазалық құралдарын қолдану тәсілдері жайлы білімдерін кеңейту; гигиеналық шараларды күнделікті орындауды үйрету; тазалыққа, өз денсаулықтарын күтуге тәрбиелеу. Барысы. Ойын басында тәрбиеші балаларға топқа Тазабектен сыйлық келгенін хабарлайды. Ары қарай балалар ішіндегі заттармен танысады, әр заттың маңызын анықтайды. Тәрбиеші келген тазалық құралдарын қолданып, қуыршақты олармен пайдалануды үйретуді ұсынады. Балаларға балабақшадағы таңғы жиынды немесе түскі ұйқы алдындағы гигиеналық	үйрету. **Театрды сахналау.** "Орман дәрігері" ертегісін алжапқыштарды пайдаланып сахналық қойылымын қою.	дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңыздылығын талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қарап, өз көмектерін көрсетеді. Соңында тәрбиеші

	бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді.	өзінде екенін білсе, сезсе жылдам орнынан тұруы керек. Егер орнынан дер кезінде тұра алмаса онда өз өнерін көрсетеді: тақпақ, өлең, би және т.б. Және де орнынан тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз. Ойын ережесі: Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек, қарауға болмайды. Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді. **(дене шынықтыру)**	шараларды көрсетуді ұсынуға болады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**		балалармен бірге қорытынды жасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершілікті адам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Ұлттық ойын "Бес тас"** «Бестас» - өте көне дәуірден келе жатқан, қазақ халқының ұлт ойындарының бірі. Ойынға керекті зат бес кішкентей домалақ тас немесе кейде бес асық пайдаланылады. Ойынға қатысатын

	Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. **(дене шынықтыру)**				адам санына шектеу қойылмайды. Кемінде екі адамнан басталады. Ойынға қатысушылар дөңгелене отырады. Ойнау үшін қолға епті, ұстауға ыңғайлы тастар таңдалып алынады. Ойыншы бес тасты еденге шашырата тастайды да, ішінен бір тасты таңдап алады. Алған тасын жоғары лақтырып жіберіп, жерден бір тасты іліп алып, лақтырған тасын қайта қағып үлгерді. Жерден алған тасын жанына қойып, сол тәсілмен, екінші, сонан соң үшінші, төртінші тастарды бір-бірлеп іліп алып отырады. Бұл ойынның бірнеше тәсілі бар.
Балалармен жеке жұмыс	**«[р] дыбысын ұстап ал» ойыны.**	**Санамақтар.** Бірім - бір,	Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі	**«Не артық?» дидактикалық**	Баламен еркін таңдаған кез келген

	Мақсат-міндеттер. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Балалардың дыбыстарды есту, ажырату қабілетін жетілдіру; шапшаңдыққа, мұқияттылыққа баулу. - Балалар, сендер [р] дыбысы бар буынды немесе сөзді байқасаңдар, қол шапалақтаңдар. Буындарда: та, па, ра, ро, пе ал, ар, со, ре, шу, су, ру, бақ, бар, бел, бір, сым, сыр, тек, тер, тал, тар, тыс, тыр, көл, көр. Сөздерде: кітап, парта, қалам, сызғыш, өшіргіш,	Екім - екі, Үшім - үш, Төртім - төрт, Бесім - бес, Алтым - алты, Ауыр балтам, Қалды қалтам! Қырқылдауық, Қырма тауық! Олпық-солпық, Сен кір, сен шық! **(сөйлеуді дамыту)**	ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. **(қоршаған ортамен танысу)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың логикалық ойын дамыту. Сиыр, ешкі, жылқы, аю. Жолбарыс, арыстан, сиыр, қасқыр. Бұзау, құлын, қозы, түлкі. Бүркіт, қарға, сауысқан, торғай. **(қоршаған ортамен танысу)**	ертегінің кейіпкерлері, мазмұны жайлы әңгімелесу. **(көркем әдебиет)**

	дәптер, күнделік, қарындаш, алма, сарымсақ, робот, тақия. Арман, Марал, Құндыз, Арай, Қайрат, Қуат, Ажар. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**				
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				
Кешкі ас	**Мәдени-гигеналық дағдылар.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым, Жақсы болар жағдайың.				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). Музыкалық аспаптармен ойындар. Мақсат-міндеттер. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). **(музыка)** Өнер бұрышында қоршаған орта тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	Мақсат-міндеттер. Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналармен тренинг жүргізу. Тақырыбы: «Сіз қандай ата-анасыз?»	Балаға қандай жиһаз қауіпсіз екендігі туралы ата-аналармен әңгімелесу.	Баланы «таяқсыз» да тәрбиелеуге болады.	«Біздің қысқы демалысымыз» тақырыбында газет шығару.	Әңгімелесу. «Туған жерім тамаша».

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Ересек топ «Толағай				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**30.01-03.02.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен балалардың жеке басының гигиенасы туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу	**"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттер: балалардың	**"Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен**	**"Кір сүлгілерді ауыстыру".**	**"Төсектерді төсеуде күтушіге көмек**	**"Бөлме өсімдіктерін суғару".**

қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, ылғады сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**сумен бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың жапырақтарға ылғал қажет деген түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(еңбек дағдылары)**	Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**көрсету"** Мақсат-міндеттер: балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету; ересектерге қол жетімді көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, ылғал ды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	Тіл ұстарту жаттығулары. Мақсат-міндеттер. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. ра-ра-ра-ара ор-ор-ор-тор	Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың	**"Қыста қандай жануарлар ұйықтайды?" дидактикалық ойыны.**	Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш,	

	ро-ро-ро-рома ру-ру-ру-қару ар-ар-ар-қар ур-ур-ур-ура Р- дыбысын буында, сөзде қайталаймыз: Ра-ра-ра- қозыға жақсы қара. Ры-ры-ры- жинап алдым тары. Ар-ар-ар- далада қалың қар. Ыр-ыр-ыр- жаттап алдым жыр. Ра-ра-ра- Айжан шашыңды тара. Ыр-ыр-ыр- ырылдайды қасқыр. Ра-ра-ра- бал жинайды ара. Мір-мір-мір-қап- қара көмір. Тоқылдақ ағашты қалай тоқылдатады? Тр-тр-тр. Мысық қалай дыбыстайды? Мр-мр-мр. Қарға қалай қарқылдайды? Қаррр-қаррр-қаррр. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Р. Тышқанбаевтың «Қыс» өлеңін оқу.** Педагог өлең оқи бастайды: Шыңнан сырғып түсті де, Келді етекке қыс, міне. Ақ қарлар ақ көбелек, Қонды үйлердің үстіне. Боран соғып бірде өкпек, Үйге айдады «кір» деп тек. Мұз көрпеге оранды, Сулар тоңып дірдектеп. Аулаға қар үйгізді, Бетті аязға сүйгізді. Тоңбасын деп теректер, Қырау ішік кигізді.	Мақсат-міндеттер: балалардың қыстайтын аңдар арасынан ұйқыға бататындарды ажыратып, аңдардың қысқы тіршілігі жөніндегі білімдерін пысықтау. Шарты: аңдардың суреттеріне қарап арасынан қысқы ұйқыға бататындардың суреттерін бөліп алу. Таңдауларының себебін түсіндіру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны	төртбұрыш) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). **(математика негіздері)**	

		(көркем әдебиет) Бояу беттеріндегі суреттерді бояу. Мақсат-міндеттер: балалардың қуанышты эмоцияларын ояту. **(сурет салу)**	құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. **(жапсыру)**		
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (гимнастикалық таяқшалармен)** Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқшаны қолмен ұстау. 1-таяқшаны алға созу; 2-оң қолды төмен түсіріп, сол қолдағы таяқшаны тігінен ұстап, жоғары көтеру; 3-таяқшаны алдыға созып ұстау; 4-сол қолды төмен түсіріп, таяқшаны оң қолға ауыстырып, таяқшаны жоғары көтеру; 5-таяқшаны алдыға созып ұстау; 6-бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып: аяқтың арасын ашып тұру, екі қолды шынтақтан бүгіп, таяқшаны кеуде тұста ұстау.				

	1-2-алға иілу, еденге қолды тигізу; 3-4- бастапқы қалыпқа оралу. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқша еденде жатады. 1-оң аяқпен таяқшаны аттап, алға бір адым жасау; 2-сол аяқты оның қасына алып келу; 3-оң аяқпен таяқшаны аттап, артқа бір адым жасау; 4-сол аяқпен артқа бір адым жасау. Бастапқы қалып: тізерлеп тұру, таяқшаның екі шетінен ұстап, жауырынға қойып тұру. 1- таяқшаны жоғары көтеру; 2-оңға иілу; 3-түзу тұрып, таяқшаны жоғары көтеру; 4-бастапқы қалып. Дәл солай сол жақпен орындалады. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Мәдени-гигеналық дағдылар.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым, Жақсы болар жағдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Қайырлы таң». Бақшамызға барғанда, Жолыққан бар жандарға, Ертемен, ақ пейілмен, «Қайырлы таң!» - деймін мен. Күндіз де елді елеймін:	«Амансың ба, алтын күн!» Амансың ба, алтын күн! Амансың ба, атқан таң! Амансың ба, Жер -	«Табиғатпен үндестік» Шөліркемей гүл тұрсын! Жерім жайнап құлпырсын!	Достар бері, келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге,	«Табиғатпен үндестік» Шөліркемей гүл тұрсын! Жерім жайнап құлпырсын!

	«Қайырлы күн!» - тілеймін. Үйге кешке келемін, Не дерімді білемін: «Кеш жарық!» - деп кіремін. **(сөйлеуді дамыту)**	Ана! Амансың ба, достарым! Жарты шеңбер құрып отырып, барлығы бірге айтады және бірігіп жасайды. **(сөйлеуді дамыту)**	Нұрын сыйлап біздерге Көкте мәңгі гүл тұрсын! Нұр сыйлаған күн ыстық Ыстық бізге кең өлке Ыстық бізге тыныштық! Шеңбер құрып, барлығы бірге қайталайды. **(сөйлеуді дамыту)**	Қуанышпен еніңдер. (Г.Абдрахманов) Шеңберде қол ұстасып тұрып өлең жолдарын бірге айтады. Тақырыпқа байланысты жұмбақтар жасыру. **(сөйлеуді дамыту)**	Нұрын сыйлап біздерге Көкте мәңгі гүл тұрсын! Нұр сыйлаған күн ыстық Ыстық бізге кең өлке Ыстық бізге тыныштық! Шеңбер құрып, барлығы бірге қайталайды. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Допты екі қолымен лақтыру". Мақсат-міндеттер: балаларды сапта бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, бағытты өзгертіп жүру және жүгіруге дағдыландыру; педагогтің белгі беруі бойынша 1,5 мин қалыпты жағдайда жүгіруге үйрету.	**Қазақ тілі** "Жиһаздар. Балықты бақылау." Мақсат-міндеттер. Жиһаз түрлері, қолданысы, адам өміріндегі орны туралы түсініктерін нақтылау; «жайлылық» сөзінің мағынасын түсіндіру. Балаларға әңгімені зейін қойып тыңдауды, мәтіннен таныс сөздерді тауып айтуды үйрету. Еске сақтау, логикалық ойлау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін дамыту;	**Дене шынықтыру** "Доппен жаттығулар түрлері". Мақсат-міндеттер: балаларды табанның ішкі жағымен жүруге; тізені жоғары көтеріп жүгіруге; көлбеу орындықта төрттағандап еңбектеуге үйрету.	**Музыка** "Мысықтың жасырған құпиялары". Мақсат-міндеттер: балалардың мысық туралы әннің сипаты мен әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақтық қимылдарды топпен бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысына жаттықтыру.	**Дене шынықтыру** "Доппен ойындар". Мақсат-міндеттер: балаларды сапқа тұру, сап құрылымын өзгертіп қайта тұруға; допты екі қолымен басынан асыра лақтыруға үйрету.

		айналасындағы заттарға қызығушылықтарын арттыру. Көру және тәжірибені қортындылау арқылы заттарды сәйкестендіру, жіктеу барысында (киімдер мен ыдыстар) логикалық шешім табуға үйрету; ұйымшылдыққа, зейінділікке, үлкендер мен жақындарына деген құрмет сезімдерін тәрбиелеу. **Музыка** "Мысығым". Мақсат-міндеттер: балалардың мысық туралы әннің сипаты мен әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақтық қимылдарды топпен бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау			

		дағдысына жаттықтыру.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **(өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары)**				
Серуен	**Қар жауып тұрған құбылысты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, сурет салу)** Мақсат-міндеттер: қардың жауып тұрғанын бақылау, ауа райына байланысты құбылыстарды түсіндіру, аязды күнде қар жеңіл болады, олар ауада би билегендей, жылырақ күнде қар ауырлау тартады, қалықтап жерге түседі, суық күнде қар ұшқындары жеделдеп жауады. Тапсырма: «Қыс» тақырыбына символдар арқылы суреттер салуды ұсыну. *Көркем сөз:* Тазалашы мұз болған, Есік алды тайғанақ жата берсін. Біз оған теуіп жүрміз сырғанақ,	**Қырауды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып кету. Қырау түскен ағаштарды бақылау. Темір затқа үрлеп көрейік. Оған қырау түсті, біздің буымыз суықтан қырауға айналды, сонымен қырау бұл кәдімгі бу, ол әйнектің шынысына, ағаштың бұтақтарына, басқа заттарға қатып, қырауға айналған. Қырау әдетте күннің ашық кезінде пайда болады. *Көркем сөз.*	**Мұз сүңгісін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру. Байқағыштық қасиетті қалыптастырып, іске баға беріп, қорытынды жасай білуге үйрету. Тапсырма: «Мұз» тақырыбына сурет салу. Сұрақтар: 1) Мұз қандай болады? 2) Оның пішіні қандай? Сәбіз сияқты.	**Терезедегі өрнектерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға құбылысты түсіндіру. Олардың ойын толықтыру. Терезедегі өрнектерді бақылау. Тапсырма: трафареттің көмегімен «Аяз атаның терезеге салған көңілді суреттері» атты ұжымдық жұмыс жасау. *Көркем сөз.* Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып.	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: желдің бағытын анықтау. Сұрақтар: 1. Желдің бағытын, күшін қалай біліп, анықтауға болады? - үй мұржаларынан шыққан түтінінен - қағаздың ұзыншалау кішкентай кескінділерінен т.б. жорамалдарынан анықтап білуге болады. 2. Қыста жел қандай болады? *Көркем сөз.* Қыстағы қар,

	Шыға беріп жалтақтай, Ұшып түсті қалпақтай. **Қимылды ойын: «Аңшы мен қояндар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жылжымалы лақтырған нысанға затты тигізу, жүгіруге өрмелеп шығуға жаттықтыру. **Еңбек:** тәрбиеші жұмысты әркімге бөліп беруге көмектеседі. Бірі қарды жинаса, енді бірі оны тасиды, шанаға артады, ұжым болып бәрі қарды тазалауға қатысады. Мақсат-міндеттер: жұмысты бірігіп атқаруға бағыт беру. **Жеке жұмыс. (көркем әдебиет)** «Адасқан қар қиыршықтары» тақырыбына шығармашылық әңгіме құрастыру. Жұмбақ. Құм сияқты ұсақ болғанымен, жер бетін жауып үлгереді. (қар) **Еркін ойындар.** Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу.	Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. **Қимылды ойын. «Ақ қоян». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылды жаттығуларды жасауды үйрету, тапқырлық таныта білу. **Еңбек:** бір-біріне кедергі жасамай, жұмыс істеуге үйрету. **Жеке жұмыс:** тәжірибе жасау: мұз, бу, су (заттың бір түрден басқа түрге айналуы). Жорамал. Ағашқа қырау түссе, аяз болады. Тұман болса, күн жылынады. Егерде түнде қырау түссе, күндіз қар жаумайды. Жұмбақ. Қанат сияқты ақ, Үлпа боп жерде жатады	3) Мұз қалай пайда болады? 4) Күнгей жақта ма, әлде терістік жақта ма? 5) Олар қайдан пайда болады? 6) Осыдан қандай қорытынды жасауға болады? *Көркем сөз.* Көл бетінде жатыр айдын – мұзойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап, Шаңғы теуіп жарысамыз желменен, Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев. **Қимылды ойын: «Қоянның үйшігі». (дене шынықтыру)** Үйсіз қалған қоян. Ертегіні сахналап отырып, қимылды ойынды ойнату. Мақсат-міндеттер:	Қалды артта қыр қалып. **Қимылды ойын. «Айлакер түлкі». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жан-жаққа шашырап жүгіруге жаттығу. **Еңбек:** қардан бекініс жасауды үйрету. Мақсат-міндеттер: күрекпен қарды ойып, үй салуды, бекет тұрғызуды үйрету. **Жеке жұмыс:** қар атжалына секіріп шығу және одан жерге түсуге үйрету. **Жорамал:** қыс аязды болса, жаз ыстық болады. Жұмбақ. Отта жанбайды Суда батпайды. (Мұз) **Еркін ойындар.** Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен	жаздағы жаңбыр – жерге жауған нұр. **Қимылды ойын. «Әткеншек». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алғашқыда асықпай, сонан соң тез айналып жүгіру. **Еңбек:** алаңды көркейту үшін түрлі-түсті мұз кесінділерін дайындап қою. Мақсат-міндеттер: суды қатырып, мұз қалпына келтіру, заттың алғашқы күйінен екінші күйге көшіру. **Жеке жұмыс:** екі аяқпен бірдей басып қарлы жолмен секіру. **Жорамал:** қарғалар мен шауқарғалар ағаштың төменгі бұтақтарына отырса, күн желді болады. **Еркін ойындар.** Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің

	Мұз жолмен өз бетінше сырғанау.	**Еркін ойындар.** Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.	ойынның тәртібін сақтай отырып, секіріп алға жүгіру. **Еркін ойындар.** Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.	төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау.	көмегімен шаңғыны киіп, шешу.
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Мәдени-гигеналық дағдылар.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым, Жақсы болар жағдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	«Үш дос» ертегісн оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Велосипед жаттығуы. Аяқ-қолды жоғары көтеріп, кезек-кезек аяқпен сермеу. Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Ауыл мен қала туралы әңгімелеу. Тілдің дыбыстық мәдениеті: [-л] дыбысы." Мақсат-міндеттер: балаларды үнді дауыссыз [Л] дыбысымен таныстыру; сөздердің құрамында дыбыстың болуын түсіндіру; "ауыл" мен "қала" ұғымдарын тиянақтау. **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Бақша ағаштары". Мақсат-міндеттер: балаларды "Бақша ағаштары" әңгімесімен таныстыра отырып, оларды көркем шығармашылыққа баулу; әңгімедегі ағаштардың қимылдары мен сөздерін қайталап айтуға жаттықтыру. **"Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Аквариум балықтары". Мақсат-міндеттер: балаларды үлкен және кішкентай балықтардың бейнелерін, дөңгелек пен сопақша, үшбұрыш пішінді трафареттерді бастырып салу техникасына үйрету; балықтардың бейнелерін қағаз бетіне үйлесімділікте орналастыру. **«Үй жануарлары мен төлдері».** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларымен таныстыру, төлдерін айыра білуге үйрету. Ойынның шарты: үй жануарларының төлдерін айыра білу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Мысығым менің мысығым". Мақсат-міндеттер: балаларды мақта табақшаларынан мысықты құрастыруға үйрету. **Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Түрлі пішінді балықтар". Мақсат-міндеттер: балаларға салыстыру эквиваленті туралы түсінік беру; бірыңғай және әрқалай жатқан заттар топтарының теңдігі туралы білім беру. **Сюжетті-рөлдік ойын "Тазабекте қонақта"** Мақсат-міндеттер: балалардың гигиеналық	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Террариумдағы тасбақа". Мақсат-міндеттер: балалардың тасбақаның тіршілігі мен оған күтім жасау туралы білімдерін қалыптастыру; тасбақаның құрлықтағы әрекеттері жайлы түсініктерін (сыртқы түрі, үй жағдайындағы тіршілік ету ортасы, мекені, азығы) кеңейту. **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Тиін жаңғақ кеміріп отыр". Мақсат-міндеттер: тиінді құрама амалдармен мүсіндеуді үйрету; аңның сыртқы түрінің сипаттық	**Сюжетті-рөлдік ойын. "Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман) жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші ойын алдында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнеролик

	белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды	**Еркін ойын: "Тақия тастамақ" ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бұл ойын балаларды жылдамдыққа, сезгіштікке, сақтыққа, дер кезінде тығырықтан шыға білуге үйретеді. Барысы. Балалар дөңгеленіп, шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгеленіп отырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияны білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгіснен кейін балалар көздерін ашады. Жан жағына жылдам қарап, тақияны өзінде екенін білсе, сезсе жылдам орнынан тұруы керек. Егер орнынан дер	дағдыларын қалыптастыру, тазалық құралдарын қолдану тәсілдері жайлы білімдерін кеңейту; гигиеналық шараларды күнделікті орындауды үйрету; тазалыққа, өз денсаулықтарын күтуге тәрбиелеу. Барысы. Ойын басында тәрбиеші балаларға топқа Тазабектен сыйлық келгенін хабарлайды. Ары қарай балалар ішіндегі заттармен танысады, әр заттың маңызын анықтайды. Тәрбиеші келген тазалық құралдарын қолданып, қуыршақты олармен пайдалануды үйретуді ұсынады. Балаларға балабақшадағы таңғы жиынды немесе түскі ұйқы алдындағы	белгілерін көрсетуді үйрету. **Театрды сахналау.** "Орман дәрігері" ертегісін алжапқыштарды пайдаланып сахналық қойылымын қою.	көрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңыздылығын талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қарап, өз көмектерін көрсетеді.

	жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. **(дене шынықтыру)**	кезінде тұра алмаса онда өз өнерін көрсетеді: тақпақ, өлең, би және т.б. Және де орнынан тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз. Ойын ережесі: Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек, қарауға болмайды. Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді. **(дене шынықтыру)**	гигиеналық шараларды көрсетуді ұсынуға болады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**		Соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершілікті адам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Ұлттық ойын "Бес тас"** «Бестас» - өте көне дәуірден келе жатқан, қазақ халқының ұлт ойындарының бірі. Ойынға керекті зат бес кішкентей домалақ тас немесе кейде бес асық пайдаланылады.

					Ойынға қатысатын адам санына шектеу қойылмайды. Кемінде екі адамнан басталады. Ойынға қатысушылар дөңгелене отырады. Ойнау үшін қолға епті, ұстауға ыңғайлы тастар таңдалып алынады. Ойыншы бес тасты еденге шашырата тастайды да, ішінен бір тасты таңдап алады. Алған тасын жоғары лақтырып жіберіп, жерден бір тасты іліп алып, лақтырған тасын қайта қағып үлгерді. Жерден алған тасын жанына қойып, сол тәсілмен, екінші, сонан соң үшінші, төртінші тастарды бір-бірлеп іліп алып отырады. Бұл ойынның бірнеше тәсілі бар.
Балалармен жеке	**«[р] дыбысын ұстап ал»**	**Санамақтар.**	Төрт түлік және оның	**«Не артық?»**	Баламен еркін

жұмыс	**ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Балалардың дыбыстарды есту, ажырату қабілетін жетілдіру; шапшаңдыққа, мұқияттылыққа баулу. - Балалар, сендер [р] дыбысы бар буынды немесе сөзді байқасаңдар, қол шапалақтаңдар. Буындарда: та, па, ра, ро, пе ал, ар, со, ре, шу, су, ру, бақ, бар, бел, бір, сым, сыр, тек, тер, тал, тар, тыс, тыр, көл, көр. Сөздерде: кітап, парта, қалам, сызғыш, өшіргіш, дәптер, күнделік, қарындаш, алма, сарымсақ, робот, тақия. Арман, Марал, Құндыз, Арай, Қайрат, Қуат, Ажар. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	Бірім - бір, Екім - екі, Үшім - үш, Төртім - төрт, Бесім - бес, Алтым - алты, Ауыр балтам, Қалды қалтам! Қырқылдауық, Қырма тауық! Олпық-солпық, Сен кір, сен шық! **(сөйлеуді дамыту)**	төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. **(қоршаған ортамен танысу)**	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың логикалық ойын дамыту. Сиыр, ешкі, жылқы, аю. Жолбарыс, арыстан, сиыр, қасқыр. Бұзау, құлын, қозы, түлкі. Бүркіт, қарға, сауысқан, торғай. **(қоршаған ортамен танысу)**	таңдаған кез келген ертегінің кейіпкерлері, мазмұны жайлы әңгімелесу. **(көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру;				

	- шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.
Кешкі ас	**Мәдени-гигеналық дағдылар.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Шолпан Оразбаева "Су". Тазалықта досыңдай Су дегенім осындай. Таза жүрсек әрдайым, Жақсы болар жағдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). Музыкалық аспаптармен ойындар. Мақсат-міндеттер. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту. Аспаптың

	сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). **(музыка)** Өнер бұрышында қоршаған орта тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналармен тренинг жүргізу. Тақырыбы: «Сіз қандай ата-анасыз?»	Балаға қандай жиһаз қауіпсіз екендігі туралы ата-аналармен әңгімелесу.	Баланы «таяқсыз» да тәрбиелеуге болады.	«Біздің қысқы демалысымыз» тақырыбында газет шығару.	Әңгімелесу. «Туған жерім тамаша».

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	«Толағай»				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**06.02-10.02.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға балалардың тазалықтарына назар аударуларын ескерту.				
Балалардың дербес	**"Жабық**	**"Бөлме**	**"Бөлме өсімдіктерін**	**"Ойыншықтардағы**	**"Өз төсегімізді**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(еңбек дағдылары)**	**өсімдіктерінің топырағын қопсыту".** Мақсат-міндеттер: балаларды жабық өсімдіктерге күтім жасауға үйрету; балаларға өсімдіктердің топырағын не үшін қопсыту керектігі туралы білім беру; қопсыту әдістері мен оған қажетті заттарды пайдалану ережелерін бекіту. Еңбек дағдыларын, ұқыптылықты дамыту. Экологиялық мәдениетті, қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**суғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарық пен ылғалды қажет етуі туралы білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың өз төсегіне күтім жасау бойынша біліктері мен дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу; еңбекке ұқыпты қарауға тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету бойынша дербестігі мен дағдыларын дамыту. **(еңбек дағдылары)**
	«Дүкенші». Мақсат-міндеттер: балаларға мамандықтар туралы түсінік беру. Рольге бөліп ойнауға үйрету	**«Шаштараз» сюжеттік-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үлкендердің	**Сюжеттік-рөлдік ойын «Тігінші».** Мақсат-міндеттер: балалардың тіл байлығын дамыту, сурет бойынша	**«Біз құрылысшымыз».** Балаларға құрылыс материалды ұсынамын, үлгі бойынша заттарды	**«Дүкен» сюжеттік-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше дүкенші мен сатып

	және оларды айыра білуге баулу. Ойынның шарты: тәрбиеші дүкенші болып ойнайды. Балалар сатып алушы болады. Балаларға заттың түсін және қай жерде қолданылатынын білгізу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Артикуляциялық жаттығу** Мақсат-міндеттер. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән "ө,қ" дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.	еңбегімен таныстыру. Шаштараздың еңбегімен таныстырып, оның қызметін атқаруға үйрету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Тақпақ жаттау** Монтер ағай Ағай епті қолымен Жүреді ылғи от беріп. Тарам-тарам жолымен Жүгіреді ток келіп. Көшеде, үйде, кеңседе Жүреді ағай шам жағып. Түн ішінде келсе де, Ол жүрген жер жап-жарық. Мұзафар Әлімбаев **(көркем әдебиет, қазақ тілі)**	әңгімелей білуге дағдыландыру. Балалардың коммунактивті дағдыларын арттыру, бір-бірімен диалог арқылы сөйлесуге үйрету, есте сақтау қабілеттерін дамыту, өзіне сенімді болуға, үлкендердің еңбегін құрметтей білуге тәрбиелеу. Көрнекіліктер: киімдер, бас киімдер, тігіншіге керек заттар (ине, метр, қайшы, жіп), іс машинасы, киім үлгілері, маталар. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Тақпақ жаттау** **Шахтер** Шахтерді ел біледі, Оған сарай – жер асты.	құрастыру. Құрастырылған заттардан көрме ұйымдастыру. **(құрастыру)** **«Мозаика».** Мақсат-міндеттер: балаларға әртурлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбесүйгіштікке тәрбиелеу. Ойын атрибуттары: мозаика ойыншықтары. Ойынның барысы: тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық	алушының қызметін орындауға үйрету. Бір-бірімен ізеттілікпен сөйлеуге үйрету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Санамақ** Санамақтың сан түрін, Кәне, біздер санайық! Онға дейін санды біз Қолымызға алайық! Бір,екі, үш Таңдайықшы түс. Төрт,бес, алты Тату доспыз жалпы. Жеті, сегіз, тоғыз Мынау - қоңыр қоңыз, Мына саным-он, Қыста кием тон. **(сөйлеуді дамыту)**

	өс-өс-өс Жігіт болып өс. Ұстаның құралы төс. қа-қа-қа Менде үлкен сақа. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**		Көмір қазып жүреді, Сорғалатып тер ащы. Бала оқитын зәулім үй Қалмауы үшін суынып, Үйіп көмір тауды ылғи, Береді ол жылылық. С.Мәуленов **(көркем әдебиет, қазақ тілі)**	пішіндер, заттар құрастыруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (гимнастикалық таяқшалармен)** Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқшаны қолмен ұстау. 1-таяқшаны алға созу; 2-оң қолды төмен түсіріп, сол қолдағы таяқшаны тігінен ұстап, жоғары көтеру; 3-таяқшаны алдыға созып ұстау; 4-сол қолды төмен түсіріп, таяқшаны оң қолға ауыстырып, таяқшаны жоғары көтеру; 5-таяқшаны алдыға созып ұстау; 6-бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып: аяқтың арасын ашып тұру, екі қолды шынтақтан бүгіп, таяқшаны кеуде тұста ұстау. 1-2-алға иілу, еденге қолды тигізу; 3-4- бастапқы қалыпқа оралу. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқша еденде жатады. 1-оң аяқпен таяқшаны аттап, алға бір адым жасау; 2-сол аяқты оның қасына алып келу; 3-оң аяқпен таяқшаны аттап, артқа бір адым жасау; 4-сол аяқпен артқа бір адым жасау. Бастапқы қалып: тізерлеп тұру, таяқшаның екі шетінен ұстап, жауырынға қойып тұру.				

	1- таяқшаны жоғары көтеру; 2-оңға иілу; 3-түзу тұрып, таяқшаны жоғары көтеру; 4-бастапқы қалып. Дәл солай сол жақпен орындалады. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. *Көркем сөз* Су-өмір жүрегі Денсаулық тірегі. Шөлдесең , қанасың. Жуынсаң, тазасың. *Салт-дәстүр. Жолаяқ.* Келген қонақты жолға шығарып салып тұрып, оларға «жол болсын» айтып, дәм-тұз ұсынады. Сонан кейін қош айтысып, қалады. Бұл да тамақтың жолының бөлек екенін дәлелдейтін халықтық салт - дәстүрдің бірі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Алуан-алуан кәсіп" тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Мамандықтар туралы тақпақтар жаттау. Құрылысшы Қолда темір қалағым, Саздан сарай қаладым. Алматыдан аумайтын Әсем қала саламын. Ш.Садыханов **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Мамандықтардың құралдары суретіне қарап әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)**	Мамандықтарға байланысты дидактикалық ойындар ойнау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі, математика негіздері)**	Менің арманымдағы мамандығым. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Доғадан өрмелеу". Мақсат-міндеттер: бір орыннан (қашықтығы 50 см) ұзындыққа секіру (8-10 рет); 6 м қашықтыққа дейін допты жерге ұрып, жүру (2-3 рет) және топпен қолын жерге тигізбей доғадан (биіктігі 40 см) өрмелеп (2-3 рет) өтуге жаттықтыру.	**Қазақ тілі** "Мамандықтар. Диалогтар." Балалардың ұғымындағы мамандықтар, олардың кәсіптік ерекшеліктері мен қызметі туралы түсініктерін кеңейту. Балаларды бірнеше мамандық иелерін қолданатын құрал-жабдықтары арқылы ажыратып, атауды үйрету; диалог сөйлеуді жаттықтыру; еске сақтау, ойлау қабілеттерін, көру және есту арқылы қабылдауларын, қатынастық дағылырын дамыту. Ұйымшылдыққа, әдептілікке, түрлі мамандық иелеріне деген құрмет сезімдерін тәрбиелеу. **Музыка**	**Дене шынықтыру** "Жұптасып шынығайық". Мақсат-міндеттер: балаларды бір орында тұрып оңға, солға бұрылып секіруге үйрету.	**Музыка** "Көңілді арбакеш". (қайталау) Мақсат-міндеттер: балаларды арбакеш туралы әннің сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп, тыңдай білу қабілетін қалыптастыру; ырғақтық қимылдарды музыка әуенімен ілесе отырып, үйлесімді жасай білуге дағдыландыру.	**Дене шынықтыру** "Мықтылар жарысы". Мақсат-міндеттер: балаларды аяқты бірге қойып секіру; допты бір қолымен кедергі арқылы лақтыруға үйрету.

		"Көңілді арбакеш". Мақсат-міндеттер: балаларды арбакеш туралы әннің сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп, тыңдай білу қабілетін қалыптастыру; ырғақтық қимылдарды музыка әуенімен ілесе отырып, үйлесімді жасай білуге дағдыландыру.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	**Алаңдағы ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың ағаштарды қыс кезінде қалпын анықтап, білімін толықтыру.	**Қар жинайтын машинаның жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: адам еңбегін жеңілдететін машинамен	**Саябаққа саяхат. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қыстың (нышаны) белгілері туралы балалардың білімін анықтап, толықтыра түсу. Балалардың сөз	**Күн көзін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: күннің көзін қыс мезгілімен (қыстың басы, ортасы, аяғы) байланыстырып, балаларға барынша	**Ауа райының жайсыз жағдайын бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының жағдайын бақылату. Қатты желге назар аудару. Қатты жел әсіресе ақпан айында жиі болады, ұйтқыған

	Тапсырма: «Таңғажайып ағаштарды безендіреміз» тақырыбына сурет салу. Ағаштарды сыртқы түсінен, түрінен, бұтақтарынан қалай орналасуынан танып, айыруға үйрету. Балаларды табиғатқа қамқоршы болуына тәрбиелеу. Сұрақтар. 1. Жапырақсыз ағаштарды қалай атаймыз? 2. Жапырақтар неге күзде түсіп қалады? 3. Ағаштар бір-біріне немен ұқсас? 4. Олардың айырмашылығы қандай? Дидактикалық ойын: «Сөзбен суреттеп айт» ағаштың түрін таны. **Қимылды ойын: «Ордағы қасқыр».**	таныстыруды жалғастырып, қоршаған орта білімдерін толықтыру. Тапсырма. «Ауланы тазалаушының еңбегін қалай жеңілдетсем» деген тақырыпқа шағын әңгіме құрастыру. Сұрақтар. 1. Бұл машинаның аты қалай? 2. Ол не істейді? 3. Ол қарды қалай жинайды? 4. Балалар сендер адам еңбегін жеңілдететін тағы қандай машиналарды білесіңдер? *Көркем сөз.* Кәне, кімнің бойы ұзын, Паровозы ол пойыздың. Қатар-қатар тұратын Пойызды біз	құрамында: қыс, қар, мұз, аяз, қар қырш-қырш еттеді, жалтырайды, жылтылдайды басқа қысқа байланысты сөздер қолдану. Балаларды табиғаттың қамқоршысы, жанашыры етіп тәрбиелеу. Тапсырма: «Қыс мезгілінің қызығы» атты тақырыпта шағын әңгіме құрастыру, қыстың жағымды, жағымсыз құбылыстары туралы әңгімелеу. *Көркем сөз.* Ақ қар жауды, Енді аппақ жер өңі Қардан таулар Көлеңкесін көреді. **Қимылды ойын. «Біз көңілді баламыз». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тез жүгіруге,	мол түсінік беру. Күн қысқарады. 22 желтоқсан ең қысқа күн болып есептеледі. Күндіз күн ұясынан көтеріледі, кешке ұясына батады. Күн қысқа әрі суық. Көлеңке ұзарды. *Көркем сөз.* Батар күннің атар таңы бар. **Қимылды ойын. «Жұп болып эстафета ойының жүргізу». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шанамен сырғанақ тебу. Балаларды бір-біріне эстафетаны беруге үйрету. Жолдасы үшін жанашыр, жақсы жолдас болуға тәрбиелеу. **Еңбек.** Аққала жасау. Мақсат-міндеттер: қармен жұмыс	боран мен бұрқасын борандар бір жерден бір жерге жөңкіліп жүреді. *Көркем сөз.* Қыстың кенже баласы ақпанбысың, Аспан астын ораған ақ қармысың. Алай-түлей бораның, аязың да, Әппағым-ау, аз-аздан шақтармысың?! **Қимылды ойын. «Үшінші артық».** Мақсаты: шапшандыққа баулу. **Еңбек.** Ауланы қардан тазалау. Мақсат-міндеттер: күректі пайдалана білуге үйрету. *Көркем сөз* Ағашта биік, Бір құсты көрдік. Сайрайды сол құс, Сайрайды талмай. Кө-кек, кө-кек, Аты оның содан, Атанған кө-кек. Ән орындау.

	(дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: секіруге, затты лақтыруға жаттықтыру. **Еңбек:** ағаштардың түбін қармен жабу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ағаштың түбін аяздан қардың қорғайтынын балаларға түсіндіру. Балаларды табиғатқа қамқоршы болуына тәрбиелеу. **Жеке жұмыс:** шаңғымен жаттығулар жасау. Екі аяқпен кезек-кезек оңға, солға қозғау. **(дене шынықтыру)**	құрайық. **Қимылды ойын. «Аңшы мен коян». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: нысанаға затты лақтырып тигізу, жүгіру, өрмелеп жоғары шыға білу. **Еңбек:** гүлзарға,ыдысқа түрлі-түсті мұзды қатырып қою. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың эстетикалық танымдарын арттыру. Айналаны әсем етіп көріктендіру. **Жеке жұмыс:** шаңғы тебе білуге үйрету. Шаңғы жолымен сырғанап отырып жүру. **Жорамал.** Қыс қарлы болса, жаз жаңбырлы болады.	жүгірген баланы тез ұстап алуға жатықтыру. **Жеке жұмыс.** Жүгіріп келіп қарды алысқа лақтыруға жатықтыру. **(дене шынықтыру)** Кім бәрінен алысқа лақтырса, сол жеңімпаз. Жұмбақтар. Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ желеді, Аузы жоқ ұлиды. (боран) Мәтел. Қыстағы қар, жаздағы жаңбыр жерге жауған нұр.	істеуге үйрету. **Жеке жұмыс:** өз қиялдарымен әңгіме құрату. *Жұмбақ.* Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. *Мақал.* Мезгіл жетсе, мұз да ериді.	**Қимылды ойын:** денені тік ұстап, жатығуларды дұрыс орындау. *Жаңылпаштар:* Қар аппақ, дала аппақ-бәрі аппақ ... Қыс қыспаса, қыс па? Құс ұшпаса, құс па?
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				

Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. *Көркем сөз* Су-өмір жүрегі Денсаулық тірегі. Шөлдесең , қанасың. Жуынсаң, тазасың. *Салт-дәстүр. Жолаяқ.* Келген қонақты жолға шығарып салып тұрып, оларға «жол болсын» айтып, дәм-тұз ұсынады. Сонан кейін қош айтысып, қалады. Бұл да тамақтың жолының бөлек екенін дәлелдейтін халықтық салт - дәстүрдің бірі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балаларға жағымды әуен қойып ұйықтату.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақ табанның алдын алу үшін денсаулық жолымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру. Көркем сөз Әдемі ирек жолдармен, Лақтарша біз ойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі, Массаж жасау білеміз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сауықтыру шаралары, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес	**Сөйлеуді**	**Сурет салудан**	**Математика**	**Жапсырудан ойын-**	**Қоршаған ортамен**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**дамытудан ойын-жаттығу** "Кімнің қолынан не келеді?" диалогтар ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың "мамандық" ұғымын қалыптастыру; диалог пен монологтардың сөйлеу түрлері жөнінде мағлұматтар беру; жұмбақ пен тақпақ, мақал жөнінде түсініктерді пысықтау; болымсыз етістік туралы ұғымдар қалыптастыру. **Вариативті компонент.** **Құрастыру** "Бағдаршам". Мақсат-міндеттер: балаларды лего құрастыру материалдарынан бағдаршамды құрастыруға үйрету;	**ойын-жаттығу** "Етікшінің жаңа қос етігі". Мақсат-міндеттер: балаларды қос етік сұлбасыларын қазақтың оюларымен безендіруге үйрету; етіктің қоншысына дөңгелек пішінді трафаретті басып, бастырылған дөңгелектің үстіне "мүйіз" оюын салу техникасын қалыптастыру. **Ұлттық ойын.** **Аударыспақ** «Аударыспақ» ─ өте көне дәуірден келе жатқан қазақ халқының ұлттық спорт ойыны. «Аударыспақ» – қазақ халқының арасында кеңінен таралған ойын. Балалар екі жақ басы берік тұғырға бекітілген биіктігі	**негіздерінен ойын-жаттығу** "Аспаздың кесу тақталары". Мақсат-міндеттер: балаларда "реттік сан" ұғымын қалыптастыру; геометриялық пішіндердің қасиеттері жөнінде білімдерін толықтыру. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Мамандықтың бәрі жақсы". Мақсат-міндеттер: балаларды мамандықтар маңызымен таныстыра отырып, оларды ажыратып, атай білуге үйрету.	**жаттығу** "Абзал жан - дәрігер". Мақсат-міндеттер: қағазбен қайшымен жұмыс жасау іскерліктерін жетілдіру. **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Мен дәрігер боламын". Мақсат-міндеттер: балаларды "Мен дәрігер боламын" өлеңімен таныстыра отырып, оларды көркем шығармашылыққа баулу және жатқа айтқызу; сахналау арқылы дәрігердің қимылдары мен сөздерін айтуға жаттықтыру. **Қимылды ойын.** **Допты ұстап алу** Жүргізушіден басқа балалардың бәрі	**танысудан ойын-жаттығу** "Жануарлар емшісі (мал дәрігері)" Мақсат-міндеттер: балалардың жануарлардың қысқы тіршілігі туралы білімдерін кеңейту; жануарлардың қысқы дайындықтары туралы түсінік беру. **Сюжетті-рөлдік ойын "Жас экологтар".** Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдай туғызу және мадақтау, ойын сюжетіне сәйкес топшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардың эколог жұмысының адамгершілік бағыты

	жол белгілерін ажырату, жолда жүру ережелері жайлы білімдерін бекіту; көшеде қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу; бағдаршам және оның шығу тарихи, құрылымы жайлы ақпарат беру.	бір-бір жарым метрдей (балалардың жасына қарай), ұзындығы 70-80 сантиметрдей ағаш аттарға мінеді. Бір-біріне қапталдас орналасқан ағаш аттардың ара қашықтығы екі жақтан созылған қол жететіндей болса жеткілікті. Оларға мінген шабандоз балалар бір- біріне қарама-қарсы отырып қол ұстасады. Төрешінің белгісімен бірін-бірі тартып, не итеріп, әйтеуір қай айласын, не күшін асырғаны қарсыласын ағаш аттан аударып түсуі шарт. Аяқты жерге ағаш атқа тіреуге болмайды. Онда ойын шарты бұзылады. Ойын алаңының айналасына құм		шеңбер құрап тұрады. Балалар допты бір-біріне береді. Жүргізуші шеңбердің сыртында жүреді. Ол допқа қолының ұшын тигізуге тырысады. Егер қолын тигізсе, сол кезде допты ұстап тұрған ойыншымен орын алмасады. Ал, ойыншы шеңбердің сыртына шығады. Ойын қайталанады. Ойын ережесі: балалар допты бір-біріне берген кезде орнынан шығып кетпеуі тиіс. Жүргізушінің шеңбер ішіне кіруіне тыйым салынады. Допты қалаған бағытқа қарай беруге болады. Бірақ оны тек жанында тұрған балаға ғана береді. Ойын басталған кезде доп жүргізуші	оның табиғатты сақтауға ықпалы, әлеуметтік маңыздылығы жайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы. Тәрбиеші ойын алдында балалармен бірге плакаттар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады, "Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-маманының қызметінің маңызы неде екені жайлы талқылаған жөн. Балалар рөлдерді өздері бөледі, нысанды таңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайды зерттейді (судың, ауаның,

		немесе жұмсақ кілем төселуі керек. Қай топ жеңсе сол топ жеңімпаз атанады. **(дене шынықтыру)**		тұрған тұстан бастап беріледі. **(дене шынықтыру)**	топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайды қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам табиғат алдындағы жауапкершілікті сезіну керек. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**
Балалармен жеке жұмыс	**Дәрігер** Дәрігермін мен деймін, Кәрі әжемді емдеймін. Көп-көп ішіп дәріні Кәрілікті жең деймін. **(көркем әдебиет)**	**Артикуляциялық жаттығу.** «Сағат» - тілді жіңішкертіп ұстап оңға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15-20 рет қайталау керек. «Саңырауқұлақ» - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып төменгі жақты басып	Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. **(мүсіндеу)**	**Театрды сахналау.** "Екі аяз" ертегі желісін маскалармен саханлау. **(көркем әдебиет)**	**Диалогтар ойыны. "Мамандықтар туралы жұмбақтар".** Мақсат-міндеттер: балалардың мамандықтар туралы білімдерін пысықтау, тиянақтау, коммуникативтік қабілеттерді жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту)**

		ауызды кең ашып ұстау. **(сөйлеуді дамыту)**			
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(өзін-өзі басқару дағдылары)**				
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. *Көркем сөз* Су-өмір жүрегі Денсаулық тірегі. Шөлдесең , қанасың. Жуынсаң, тазасың. *Салт-дәстүр. Жолаяқ.* Келген қонақты жолға шығарып салып тұрып, оларға «жол болсын» айтып, дәм-тұз ұсынады. Сонан кейін қош айтысып, қалады. Бұл да тамақтың жолының бөлек екенін дәлелдейтін халықтық салт - дәстүрдің бірі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Балалардың дербес	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту,				

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). Музыкалық аспаптармен ойындар. Мақсат-міндеттер. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). **(музыка)** Өнер бұрышында мамандықтар тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату.

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Баяндама: «Бала дамуына керекті ойындар».	Айына бір рет отбасы күнін өткізу.	«Балаңызбен қандай ойындар ойнайсыз?» сауалнама.	Ата-аналарға балалардың тазалықтарына назар аударуларын ескерту.	«Теледидардан балаларға арналған қандай бағдарламаларды қарайсыздар?»

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	«Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М,Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**13.02-17.02.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес. «Үйдегі бала тәрбиесіндегі қиыншылықтар».				
Балалардың дербес	**"Бөлме өсімдіктерін**	**"Жабық**	**"Кір сүлгілерді**	**"Бөлме өсімдіктерін**	**"Ойыншықтардағы**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**суғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы балалардың білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Оларды суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(еңбек дағдылары)**	**ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**суғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Қайсы ең ауыр?" логикалық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың	**«Көңіл-күйді анықтау»** Ойынның мақсат-міндеттер: мейрімділікке,	**Текшелермен ойын.** Балаларға текшелер туралы тақпақты тыңдай отырып,	**«Қызықты лото».** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін дамыту. **(математика**	**"Үйдегі жиһаздар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Үй ішіне қажетті

	заттардың өлшемдері жайындағы түсініктерін бекіту; заттың жеңіл немесе ауыр екенін суретке қарап білуге дағдыландыру; ойлау қабілеттерін дамыту, зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: заттар және олардың заттық суреттері (алма, кесе, сопақ пішінді шар, дөңгелек пішінді шар, жұмыртқа, қарбыз, лимон, доп, қияр) Педагог әуелі дөңгелек пішінге ұқсайтын, содан соң сопақшаға ұқсайтын заттарды салыстыруға ұсынады. Жауаптарын айтып болғаннан кейін балалар шынайы заттарды қолға алып, қайсы жеңіл не ауыр екендігін тексеріп	жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу . Педагог балаларға айналасындағы адамдарға көңіл бөлу керектігін түсіндіреді. Бір бірінің көзіне, бет-әлпетіне қарап, көңіл-күйді анықтауды ұсынады. Балалар жұптасып, қолдарынан ұстайды. Тәрбиеші оларға: «Тек көздеріңе қарап, бір-біріңнің қолдарыңнан ұстап, әр түрлі эмоцияларды үнсіз жеткізуге тырысыңдар: «Мен көңілсізбін, маған көмектес! Мен көңілдімін, кел ойнайық! Мен сенімен дос болғым келеді!» және т.б. деп айтады.	оларды бір-бірінің үстіне қойып, бағанға қалауға ынталандыру. Қызыл, сары, көк текше, Әрбіреуі ерекше. Көлемдері бірдей, Бір-бірінің үстіне. **(құрастыру)** **"Біздің көмекшілеріміз кім?" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Ересектердің жұмысын жеңілдететін тұрмыстық заттар туралы балалардың білімдерін бекіту. **(математика негіздері, қоршаған ортамен танысу)**	**негіздері, қоршаған ортамен танысу)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық	жиһаздардың жеке бөліктерін сөзбен дұрыс айтуға үйрету; бөлменің ішіндегі жиһаздар туралы айта білуге жаттықтыру; жиһаздары күтуге тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**

	табады. Жаттығуды тек екі заттан салыстырып көруге болады. Балалар заттың көлемі мен оның салмағы бірдей еместігін түсіндіреді. Педагог заттардың қасиеттеріне көңіл аудару туралы айтады. Мысалы: әуе шары жеңіл ауаға толған, қарбыз - жидектің шырыны мен тұқымдарына толған (яғни су салмақты қосады). **(қоршаған ортамен танысу, математика негіздері)**	Балалар тапсырманы жұппен орындайды. Содан кейін балалар қандай эмоцияның берілгенін және қабылдағанын талқылайды.		карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(математика негіздері, қоршаған ортамен танысу)**	
Таңертеңгі жаттығу	**"Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай доптармен)** Педагог: - Балалар, қатарда түзу тұрамыз. Енді менімен бірге жаттығуларды орындаймыз. Қолдарыңдағы доптарыңды жоғары көтеріп, көрсетіңдерші! Енді осы доптармен жаттығулар жасаймыз! Аудиозапись ритмичной мелодии для общеразвивающих упражнений. №11 1. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, оң қолымен допты төменде ұстау. 1 - допты оң қолымен ұстап, қолдарын жанына жіберу; 2 - допты жоғары көтеріп, келесі қолына салу ; 3 - қолдарын жанына жіберу; 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды 6-7 рет қайталау. 2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, оң қолымен допты төменде ұстау. 1 - оң аяққа иілу; 2-3 - допты оң аяққа, содан кейін сол аяққа домалату; 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды				

	6 рет қайталау. 3. Бастапқы қалып: тіземен тұру, допты екі қолымен ұстау. 1-2 - өкшеге отырып, денесін оң жаққа бұру және допты еденге тигізу; 3-4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды 5-6 рет қайталау. 4. Бастапқы қалып: еденге отырып, допты екі аяқтың арасына қысып ұстап, қолдарын артқа тіреу. 1-2 - аяқтарын түзу ұстап, допты түсіріп алмай, жоғары көтеру; 2-3 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды 5-7 рет қайталау. 5. Бастапқы қалып: жерге шалқасынан жатып, қолдарын түзу ұстап, допты басынан асыра қою. 1-2 - қолдарын түзу ұстап, жоғары көтеріп, допты оң аяғына тигізу; 3-4 - бастапқы қалыпқа келу. Осы жаттығуды сол аяқпен қайталау. Жаттығуды 5-7 рет қайталау. 6. Бастапқы қалып: аяқтардың арасы сәл алшақ, допты оң қолға ұстау. 1 - допты еденге ұрып, екі қолымен ұтып алу. Жаттығуды 8-10 рет қайталау. 7. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, допты оң қолға ұстау. Допты жоғары лақтырып, ұтып алу. Жаттығуды 5-6 рет қайталау. 8. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, допты оң қолға ұстау. 1-8 дейін санау арқылы алға жылжи отырып, екі аяғымен секіру, бұрылып, екі аяғымен қайтадан секіру. Жаттығуды 3-4 рет қайталау." **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Көркем сөз Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтың досы, Су дегенің осы. *Салт-дәстүр. Жолаяқ.* Келген қонақты жолға шығарып салып тұрып, оларға «жол болсын» айтып, дәм-тұз ұсынады. Сонан кейін қош

	айтысып, қалады. Бұл да тамақтың жолының бөлек екенін дәлелдейтін халықтық салт - дәстүрдің бірі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Техника және біз" тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**	Заманауи техникалар туралы әңгіме айту, жаңалықтар ашу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**	Тұрмыстық техниканы қолдану жайлы және қауіпсіздік ережелері жайлы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**	Суретке қарап компьютер құрылғысы туралы, компьютермен қандай жұмыстар атқаруға болатыны туралы балалардың өздігінен әңгімелеулері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**	Жиһаздар туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Велотренажер". "Велосипед". Мақсат-міндеттер: құм салынған қапшаны 3 м қашықтықтан оң қолымен (иық тұсынан) тік ұстап, нысанаға лақтыру (5-6 рет); биіктігі 40 см таяқтың (арқанша) астынан еңбектеп өту (2-3 рет) және биіктігі 40 см арқаннан аттап жүруге (2-3 рет),	**Қазақ тілі** "Тұрмыстық техника. Жеңіл - ауыр. Суық - ыстық" Мақсат-міндеттер. Тұрмыстық техника туралы түсініктерін кеңейту, тұрмыстық техниканың адам өміріндегі рөлі туралы түсінік беру; «жеңіл - ауыр», «суық - ыстық» заттардың қасиеті жайлы түсініктерін бекіту; құрылғыларға күтім жасау	**Дене шынықтыру** "Аяқпен жасалатын қимылдардың түрлері". Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ және алшақ адыммен жүру дағдыларын қалыптастыру; табан мен алақанға сүйеніп, төрттағандап еңбектеуге үйрету.	**Музыка** "Ойыншық аспаптар". Мақсат-міндеттер: балалардың жаңа ән тыңдауда оның сипаты мен ерекшелігін ажырата білу және эмоционалды қабылдай білу қабілетін қалыптастыру; топпен ілесе ән айту ережелеріне дағдыландыру.	**Дене шынықтыру** "Жүгірушілердің жарыстары". Мақсат-міндеттер: балаларды аяқтарын алшақ қойып секіруге; 50 см жоғары көтерілген арқанның астынан оң бүйірмен алға еңбектеп кіруге үйрету.

	велотренажер "Велосипедпен" жаттықтыру.	ережелері туралы түсініктерін дамыту. Балаларға тұрмыстық техника туралы тақпақты мұқият тыңдап, таныс сөздерді тауып атауды үйрету; сөз тіркестеріндегі тұрмыстық техниканың қызметін бейнелейтін етістіктерді дұрыс айтуға жаттықтыру; сөз тіркестерін, антонимдік жұптар құрауға үйрету; ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту, заттардың сапасына қызығушылықтарын арттыру. Ізденімпаздылыққа, ұқыптылыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. **Музыка** "Ойыншықтар". Мақсат-міндеттер: балалардың жаңа ән			

		тыңдауда оның сипаты мен ерекшелігін ажырата білу және эмоционалды қабылдай білу қабілетін қалыптастыру; топпен ілесе ән айту ережелеріне дағдыландыру.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Қыстың негізгі белгілерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды қыстың белгілерін ажырата білуге үйрету. Көркем сөз. Аппақ, аппақ, ақшақар Бірін ұстап алайын ... Ұстадым!	**Өзен, көл, су тоғандарына саяхат. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды өзен, көл, су тоғандарының қыстағы өзгерістерімен таныстыру. Мұздың қасиетімен жете таныстыру. Мұз қауіпсіздігіне	**Қардың қасиетін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру, ақ, ұлпа сияқты, күн нұрына шағылысып жылтырайды. *Көркем сөз.* Аққала.	**Қардың түсуін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Маусымдық құбылыс - қардың түсуі туралы білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскедегі қарды	**Табиғат күнтізбесі бойынша ауа райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: өткен күндердегідей ауа райын бақылау. Ағаштарды анықтап зерттеу. Күзде олар қандай болғанын еске түсіру. Қандай өзгеріс бар? Бір ағашты анықтап,

	Жоқ, ақша қар, Қайдан іздеп табайын? (Жақан Смаков) Қимылды ойын. «Аяз». Мақсаты тез жүгіруге жаттықтыру. Еңбек: үйдің ауласын қардан тазартып қою. Мақсаты: күрекпен жұмыс істеуге үйретіп, еңбекке баулу. Қимылды жаттығулар: мұзды жолмен сырғанай білуге жаттықтыру. Жорамал. Түтін будақтап шықса, аяз болады.	арналған ережелермен таныстыру? Тапсырма: «Сүңгі мұз» тақырыбына сурет салу. Сұрақтар. 1. Өзендегі суға не болды? 2. Су неге қатты? 3. Өзеннен нені көруге болады? 4. Қай кезде мұздың үстімен жүріп, коньки тебуге болады? *Көркем сөз.* Тез қарасын батырды, Қар жаңбырлы сиқыр бұлт. Жел көк мұзды қатырды, Жердің бетін типыл ғып. Балалардың берген жауабын қорытындылау. Мұздың жұқа кезінде оның үстімен жүгіруге, коньки	Аула сырты баққа да, Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана. **Қимылды ойын. «Ұстап ал». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі берілісімен бірден іске кірісіп, жаттықтыру. **Еңбек:** қарды күреу. **Жеке жұмыс:** қарды жұмырлап, қатты қысу. *Жұмбақтар.* Мамықтай ұлпа, Қанттай ақ. Қыста жер бетін басады, Жазда сайға қашады. *Мақал.* Сыртта тау болып жатса, Үйде су болып тұрады. Далада қар болса, Қамбада астық болады.	белгілі бір жерге күрекпен салу; кіреберіске апаратын жолды тазарту.) **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер. Жұмысқа жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру; ұжымдық тапсырмаларды орындауға үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Аяз ата", "Қар айналады". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Өзіне тән қимыл-қозғалыстарды жасай білуге баулу; өз әрекеттерін ойынға қатысушылардың әрекеттерімен байланыстыруды үйретуді жалғастыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** "Нысанаға тигіз" **(дене шынықтыру)**	суретін салып, оны күнтізбеге сақтау. Балалар бала бақшада тәрбиешінің көмегімен ауа райының жағдайын күнтізбеге белгілеу. *Тапсырма.* «Ашық аспан» тақырыбында сурет салу. Қағаз түстерінің бояуын түстеп, бір бояудың үстіне екінші бояуды жаға отырып, түсін келтіруге үйрету. *Көркем сөз.* Бүрсең қағып жапырақтар, Көше кезіп көшіп жатыр. Тыныш қалған атыраптар, Аппақ қарға тосып жатыр. **Қимылды ойындар. «Соқыр теке».** Мақсат-міндеттер: шеңберде тез жүгіруге жаттықтыру,

		тебуге болмайтынын балаларға айту. **Қимылды ойын. «Шортан мен табан балықтар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тез жүгіруге, жүгірген баланы тез ұстап алуға жаттықтыру, айналаны бағдарлай білуге үйрету. **Жеке жұмыс:** денені тепе-теңдікте ұстап, мұз үстімен сырғанай білу. **(дене шынықтыру)** *Жұмбақтар.* Отқа жанбайды, Суға батпайды. (мұз)		Мақсат-міндеттер: дәлдікті дамыту.	ептілікке үйрету, ойынның сөздерін дұрыс айтқызып жаттатқызу. **Еңбек**: қатқан мұз жолын тазалап, су құйып ретке келтіру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: алаңшада тазалық, тәртіп сақтап, судың мұзға айналғанын көріп, қызықтау. **Жеке жұмыс.** «Кім алысқа лақтырады?» Қар түйіршіктерін алысқа лақтыруға жаттықтыру. *Жорамалдар.* 1. Қыс аязды болса, жаз ыстық болады. 2. Қыста қар мол болса, жазда жаңбыр мол болады. 3. Ағашқа қырау тұрса, күн жылы болады.
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке				

	айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Көркем сөз Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтың досы, Су дегенің осы. *Салт-дәстүр. Жолаяқ.* Келген қонақты жолға шығарып салып тұрып, оларға «жол болсын» айтып, дәм-тұз ұсынады. Сонан кейін қош айтысып, қалады. Бұл да тамақтың жолының бөлек екенін дәлелдейтін халықтық салт - дәстүрдің бірі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балаларға жағымды әуен қойып ұйықтату.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Шынығу мақсатында деңсаулық жолдарымен жүру. Көзге арналған жаттығу. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** Тұрмыстық техника жөнінде "Не күшті?" әңгімесін мазмұндау. Мақсат-міндеттер: балалардың тұрмыстық техника жөнінде ұғымдарын дамыту; сөйлеудің	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Үйді жинаудың әдебі". Мақсат-міндеттер: балаларға қағаз бетіндегі заттардың орналасу бағдары жөнінде жаңа білімдер беру,	**Сурет салудан ойын-жатттығу** "Үтік". Мақсат-міндеттер: балаларды үтік суретін заттық салу техникасына үйрету; үтіктің негізгі құрылымы бөлшектеріне қарап, тұтас техника құралы	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Ауа баптағыш (кондиционер)". Мақсат-міндеттер: балалардың ауа баптағыш туралы білімдерін кеңейту; қыста жанды және жансыз табиғатта	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Пойыз". Мақсат-міндеттер: балаларды "Пойыз" туралы өтірік өлеңмен таныстыра отырып, өтірік өлең мазмұны бойынша өлең жолдарын мәнерлеп оқу; өтірік

	әңгіме түрі мен оның құрылу мазмұны жөнінде білімдерін жетілдіру. **Вариативті компонент. Математика негіздері** "Ғажайып сандық". Мақсат-міндеттер: балаларда геометриялық пішіндерді: дөңгелек, шаршы және үшбұрышты тану және атау; геометриялық пішіндерді бір-бірінен ажырата білу дағдыларын дамыту; пішіндерді сипап-сезу және көру тәсілдерімен зерттеу.	"үстіңгі сол жақ", "үстіңгі оң жақ", "төменгі сол жақ", "төменгі оң жақ" ұғымдарын қалыптастыру. **Ұлттық ойын. Түйілген орамал** Ойын жүргізуші ойынды өзі бастайды. Ең алдымен балаларды айналасына жинап алады да «1, 2, 3» - деп дауыстайды. Осы кезде балалар жан-жаққа бытырай қашады. Ал ойын жүргізушісі қолында түйілген орамалы бар баланы қуалайды. Ол орамалды басқа біреуге лақтырады, қағып алған бала қаша жөнеледі. Осылайша ойын жүргізіледі, түйулі орамалды алғанша қуалай береді. Ұсталған ойыншы	бейнесін танып, атауға талпындырту; тұрмыстық техника құралдарының адамның өмірінде алатын орны туралы мәліметтерді тиянақтау. **Қимылды ойын. Кетті, кетті орамал!** Ойынға қатысатын балалар шеңбер құрап отырады және бір-біріне иығын тірейді. Тізелерін аздап бүгеді. Жүргізуші шеңбердің сыртында қалады. «Кетті, кетті орамал!» деген сөздерді қайталап, орамалды тізенің астынан береді. Жүргізуші орамалдың кімнің қолында екенін айтуы тиіс. Егер жүргізуші орамалдың кімнің қолында екенін тапса, сол	болатын құбылыстар жайлы түсініктерін нығайту; адамдар мен техника құралдарының қысқы дайындықтары жөнінде түсінік беру. **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Тазалық - денсаулық кепілі". Мақсат-міндеттер: балаларды қалдық материал: йогурттың қалдық ыдысынан және қағаздан қолжуғышты құрастыруға үйрету. **Тұрмыстық техника мультфильмін көру. (сөйлеуді дамыту)**	өлең мазмұнын зейін қойып, мұқият тыңдауға үйрету. **Ұлттық ойын. Кім жылдам?** Ежелгі ойындардың бірі - Кім жылдам? Ойын аулада, спорт залында, бөлмеде ойнала береді. Ойыншылар ойынға екі-екіден қатысады. Ортаға шыққан екі бала бір-біріне арқасын беріп, екі жаққа қарап тұрады. Аяқтарының арасын иықтарының деңгейімен бірдей етіп ұстайды. Сонан соң ойын жүргізуші екеуінің аяғының арасына ұзыннан-ұзақ белбеу тастайды да «бір, екі, үш» деп санайды. «Үш дегенде кім еңкейіп белбеуді бұрын алса, соның жеңгені. Бұл адамның өз денесін

		көпшілік ұйғарымымен ортада тұрып өнер көрсетеді. Одан кейін ойын жүргізуші ауыстырылады. Ойын ойнап болған соң балалар шеңбер жасап тұрады. **(дене шынықтыру)**	ойыншымен орын алмасады. **(дене шынықтыру)**		еркін меңгеріп, тез қимылдауының нәтижесінде жүзеге асады. Ойынға басқа ойыншылар шығады. Ойын жалғаса береді. Екінші кезекте әр жұптың жеңімпаздарымен арадағы жарыс болады. Ең соңында жеңген екі ойыншы қалады. Сол екеуінің қайсысы жеңіп шықса, сол жеңімпаз атанады. **(дене шынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Дидактикалық ойын «Артық затты тап».** Мақсат-міндеттер: үй жиһаздарын басқа заттардың арасынан ажырату іскерліктерін жетілдіру, танымдық қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог балаларға үй жиһаздарымен қатар басқа да заттардың	**«Луллий шеңбері» ойыны.** Балалар заттар мен заттардың түстерін сәйкестендіреді. Сол заттарды сипаттайды. Мысалы, теледидар - сұр түсті. Педагог балаларға теледидар жайлы ақпарат береді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**Зейінді дамытуға арналған жаттығу.** Бәрін байқау (елеу). Бір қатарға 5-7 (ең көбі - 10) зат немесе сурет орналастырып, оларды жауып қойыңыз. Заттарды 10 сек., ашып, қайта жабыңыз да, балаларға есінде қалған барлық заттарды атауын ұсыныңыз. Заттарды	**Театрды сахналау.** "Қаңтар мен Ақпан" ертегісін сахналау. **(көркем әдебиет)** **"Не зат, не үшін керек?" дидактикалық ойыны.** Педагог балалардың тапқан суреттерін тақтаға ілуді ұсынады. Барысы: Бірінші бала	**Демалу гимнастикасы.** Педагог балаларды топтың ортасына шеңберге тұрып, демалу гимнастикасын жасауды ұсынады. Әр бала өздеріне ұнаған таяқшаға ілінген гүлді таңдайды. Сөздерді айтып, қимылдарды қайталайды.

	суретін таратады. Артық заттарды алып тастайды. Алып тастаған затты атайды. Педагог жиһазға жатпайтын затты алып тастағанын айтады. **(қоршаған ортамен танысу)**		қайтадан 8-10 сек., ашып, балалардан заттардың қандай ретпен орналасқанын сұраңыз. Кез келген екі заттың орындарын ауыстырып, барлық заттарды қайтадан 10 сек., көрсетіңіз. Балалардан қандай заттардың орны ауысқанын сұраңыз. Заттарға қарамай, әр заттың түсін айтып беруді сұраңыз. **(қоршаған ортамен танысу)**	техника бұйымдарының атын атайды, ал екінші бала қажеттілігін, пайдасын айтады. - Бұл не? Бұл - үтік. - Үтікпен не істейміз? Оны алдымен тоққа қосамыз. Ол ысиды, содан кейін киім үтіктейміз. Онымен балаларға қолдануға болмайды. - Неге? Үтік қауіпті, онымен қолымызды күйдіріп аламыз. Үтік адам тұрмысына өте қажет. Егер үтік болмаса киімдеріміз мыжырылып, қыртыстанып тұрады. Педагог ойын кезінде балаларға қосымша сұрақтар қойып, балалардың жауаптарын толықтырады. - Осы заттардың барлығын тұрмыстық	Қане, қане, балалар, (балалар тұрады) Шаршағанда ырғалып, (тербеліп тұрады) Гүлге ұқсап демалам. (отырады) Жұпар иісін бір искеп, (мұрнымен демді ішіне тартып, шығарады) Гүлдей болып жайқалам. (қолдарын жоғары көтереді) Балалар 2 рет қайталайды. (дене шынықтыру)

				техника деп атаймыз. Техникаларды ойлап шығаратын адамдар, сондықтан үлкендердің еңбегіне құрметпен қараңдар. - Бұл заттарды адамдар не үшін ойлап тапты? Ғалымдар қазіргі заман талабына сай жаңа технологияларды ойлап табуда. - Техникалардың бәрі бізге керек, олар бізге қызмет етеді. Тек қана, пайдаланған кезде абай болу керек. Педагог балаларға "Естеріңде болсын!" тақырыбында сурет бойынша қауіпсіздік ережелерін түсіндіреді: - Сулы қолмен токты қосуға немесе ажыратуға болмайды. - Балаларға ересектерсіз электр	

				токтарын ұстауға болмайды. - Ересектерсіз тұрмыстық техникаларды қолдануға болмайды. **(қоршаған ортамен танысу)**	
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(өзін-өзі басқару дағдылары)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(өзін-өзі басқару дағдылары)**				
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Көркем сөз Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтың досы, Су дегенің осы.				

	Салт-дәстүр. Жолаяқ. Келген қонақты жолға шығарып салып тұрып, оларға «жол болсын» айтып, дәм-тұз ұсынады. Сонан кейін қош айтысып, қалады. Бұл да тамақтың жолының бөлек екенін дәлелдейтін халықтық салт - дәстүрдің бірі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). Музыкалық аспаптармен ойындар. Мақсат-міндеттер. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). **(музыка)** Өнер бұрышында техника және жиһаздар тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы,

	ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Өзге қалаларға саяхат» тақырыбына фотокөрме ұйымдастыру.	Кеңес. «Баланы ұлтжандылыққа тәрбиелеу жолдары».	Ата-аналарға кеңес. «Үйдегі бала тәрбиесіндегі қиыншылықтар».	«Немерелерді тәрбиелеуге арналған бірнеше кеңестер» қабырға газеті.	Жаднама. «Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады».

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М,Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**20.02-24.02.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен	Баланың балабақшаға бейімделуіне байланысты денсаулығын қадағалап отыру.				

әңгімелесу, кеңес беру	Таңертең балаларды қабылдап, бала ауырған жағдайда балабақшаға ескертуі керектігін ата-аналарға айту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп».** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балаларды жеке киім шкафтарында тәртіпті сақтауға үйрету: шкафты киім мен аяққиімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына мұқият бүктеу. Еңбекқорлықты, тәртіпті көре білуді. Ұжымдағы тату-тәтті еңбек етуді үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтардағы тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Өз төсегімізді жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың өз төсегіне күтім жасау бойынша біліктері мен дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу; еңбекке ұқыпты қарауға тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету бойынша дербестігі мен дағдыларын дамыту. **(еңбек дағдылары)**	**"Бөлме өсімдіктерінің топырағын қопсыту".** Мақсат-міндеттер: балаларды жабық өсімдіктерге күтім жасауға үйрету; балаларға өсімдіктердің топырағын не үшін қопсыту керектігі туралы білім беру; қопсыту әдістері мен оған қажетті заттарды пайдалану ережелерін бекіту. Еңбек дағдыларын, ұқыптылықты дамыту. Экологиялық мәдениетті, қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетіне дайындық".** Мақсат-міндеттер: кезекшінің міндеттерін өз бетінше және адал орындау: сабақ үшін тәрбиеші дайындаған материалдар мен оқу құралдарын үстелдерге қою; қажетіне қарай оларды сабақтан кейін орнына жинау. **(еңбек дағдылары)**
	«Спорт-лото». Мақсат-міндеттер: балаларға спорт	**«Адалдық шеңбері»** Ойынның мақсат-	**Тақпақ жаттау** "Тазалықтың досы" Сылдырлайды	**Дидактикалық ойын. «Не артық?»,**	**«Тек жақсы қасиеттерді ата»** Педагог қолына доп

	түрлерін үйрету, олардың бір-бірінен айырмашылығын танып білу; спортқа деген қызығушылығын арттыру. Ойын атрибуттары: спорт түрлеріне байланысты суреттер. Ойынның барысы: балаларға спорт түрлері салынған сурет карточкасы үлестіріліп беріледі. Оны балалар тиісті суреттермен жабады. Карточканы кім бұрын жауып таса, сол жеңіске жетеді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	міндеттер: балаларды адалдыққа тәрбиелеу, зейінді дамыту. Педагог балаларды екі командаға бөледі. Бір команданың қатысушылары қолдарынан ұстап, «адалдық шеңберін» құра отырып, қолдарын жоғары көтереді. Екінші команданың мүшелері бірінің артынан бірі сапқа тұрып, көңілді музыкамен «адалдық шеңберінің» ішіне кіріп, шығады. Музыка тоқтағанда «адалдық шеңберін» құрып тұрған балалар қолдарын төмен түсіреді. Шеңбердің ішінде қалып қойған қатысушылар өздерінің адал	мөлдір су, Мөлдір суға қолың жу. Жуынсаң сен әрдайым, Аппақ бетің, маңдайың. Тазалықтың досы - Су дегенің осы. Бай! Бай! -Бұл бала Қай бала? Қарашы Үстіне, Өзіне - Не түсті Көзіңе? Бет-ауыз Кір айғыз. А.Меңжанова **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**«Спорт».** Мақсат-міндеттер: есте сақтау қабілеттерін дамыту, қызықтыру. Спорт атауларын бекіту. **(сөйлеуді дамыту)**	алып, балалардың алдына тұрады да, олардың әрқайсысына допты лақтырады. Балалар допты кез-келген «жақсы қасиет» (адалдық, мейірімділік, ұқыптылық) айтылған кезде ғана ұстап алуы тиіс. Бұл жағдайда олар педагогке қарай қадам жасайды. Егер балалар байқаусызда «жаман қасиет» (сараңдық, ашуланшақтық) айтылғанда допты ұстап алса, олар артқа бір қадам шегінеді. Педагогке бірінші жеткен бала жеңімпаз болады. **(сөйлеуді дамыту)**

		әрекеттері туралы кезекпен айтып береді. Содан кейін командалар орындарымен алмасады, ойын қайта басталады. **(сөйлеуді дамыту)**			
Таңертеңгі жаттығу	**"Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай доптармен)** Педагог: - Балалар, қатарда түзу тұрамыз. Енді менімен бірге жаттығуларды орындаймыз. Қолдарыңдағы доптарыңды жоғары көтеріп, көрсетіңдерші! Енді осы доптармен жаттығулар жасаймыз! Аудиозапись ритмичной мелодии для общеразвивающих упражнений. №11 1. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, оң қолымен допты төменде ұстау. 1 - допты оң қолымен ұстап, қолдарын жанына жіберу; 2 - допты жоғары көтеріп, келесі қолына салу ; 3 - қолдарын жанына жіберу; 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды 6-7 рет қайталау. 2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, оң қолымен допты төменде ұстау. 1 - оң аяққа иілу; 2-3 - допты оң аяққа, содан кейін сол аяққа домалату; 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды 6 рет қайталау. 3. Бастапқы қалып: тіземен тұру, допты екі қолымен ұстау. 1-2 - өкшеге отырып, денесін оң жаққа бұру және допты еденге тигізу; 3-4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды 5-6 рет қайталау. 4. Бастапқы қалып: еденге отырып, допты екі аяқтың арасына қысып ұстап, қолдарын артқа тіреу. 1-2 - аяқтарын түзу ұстап, допты түсіріп алмай, жоғары көтеру; 2-3 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды 5-7 рет қайталау. 5. Бастапқы қалып: жерге шалқасынан жатып, қолдарын түзу ұстап, допты басынан асыра қою. 1-2 - қолдарын түзу ұстап, жоғары көтеріп, допты оң аяғына тигізу; 3-4 - бастапқы қалыпқа келу. Осы жаттығуды сол аяқпен қайталау. Жаттығуды 5-7 рет қайталау. 6. Бастапқы қалып: аяқтардың арасы сәл алшақ, допты оң қолға ұстау. 1 - допты еденге ұрып, екі қолымен ұтып алу. Жаттығуды 8-10 рет қайталау. 7. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, допты оң қолға ұстау.			

	Допты жоғары лақтырып, ұтып алу. Жаттығуды 5-6 рет қайталау. 8. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, допты оң қолға ұстау. 1-8 дейін санау арқылы алға жылжи отырып, екі аяғымен секіру, бұрылып, екі аяғымен қайтадан секіру. Жаттығуды 3-4 рет қайталау." **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. **Бата беру** Рахмет дәміңе, Ризалық берсін бәріңе. Аман болсын басыңыз, Жүзге жетсін жасыңыз. **Салт-дәстүр. Қонақасы** Танысын, танымасын үйге келген кісіге әр қазақ отбасы кәделі тағамдардан қонақасы береді. Бұл қазақ қонақжайлылығын танытатын үлкен дәстүр. Салт бойынша әр кісінің түскен үйінде лайықты қонақасы жейтін хақы бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Дені саудың - жаны сау" тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	"Спорт" түрлері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Жеке бастың гигиенасы туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Денсаулық туралы мақал-мәтелдер жаттау. **(көркем әдебиет)**	Дәрумендер жайлы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Гимнастикалық қабырғамен өрмелеу". Мақсат-міндеттер:	**Қазақ тілі** "Кел, жаттығайық! Адамның дене мүшелері. Оң - сол." Мақсат-міндеттер.	**Дене шынықтыру** "Қол мен аяқтарымыз шымыр". Мақсат-міндеттер: балаларды қозғалыс	**Музыка** "Зырлайды шанамыз". (қайталау) Мақсат-міндеттер: балаларды ән	**Дене шынықтыру** "Қанатпен тарту ойыны". Мақсат-міндеттер: балаларды қатарға

	гимнастикалық қабырғамен әртүрлі тәсілдерді қолдана отырып, қолдарын жіңішке тақтайшалардан ажыратпай, төртінші жіңішке тақтайшаға дейін өрмелеп, қайта түсу (2 рет өрмелеу); гимнастикалық орындықтың үстімен қолды белге қойып, бір аяқтың өкшесін екінші аяқтың ұшына қойып, жүру (2-3 рет) және 6 м қашықтыққа дейін алға жылжи отырып, аяқтан аяққа секіру (2-3 рет), 8 м қашықтықта жүріп келе жатып, допты (баскетбол вариантындағы үлкен диаметрдегі доп) соғуға жаттықтыру.	Балалардың ұғымындағы адамның дене мүшелері туралы түсініктерін дамыту; саламатты өмір салты, жаттығудың маңызы жайлы түсініктерін қалыптастыру; дәрумендердің пайдасы, «сол», «оң» жақ туралы түсініктерін бекіту. Балаларды сызбадағы дене мүшелерінің бейнеленуін өз денесімен сәйкестендіре білуге үйрету; дене мүшелерін атауды үйрету; артикуляциялық аппараттарын, оң және сол қолдарын ажырату біліктіліктерін, ойлау, еске сақтау қабілеттерін, жағымды эмоция білдіре білуді	бағытын өзгертіп жүру; таяқтың астынан сол бүйірмен алға еңбектеп кіруге үйрету.	тыңдауда оның сипаты мен ерекшелігіне айрықша мән беруге үйрету; топпен әнді бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтауға дағдыландыру; би элементтерін музыка ырғағына сай жасай білуге жаттықтыру.	бір-бірден сапқа тұру; сапта бір-бірден түрлі бағытта жүгіру; таяқтың астынан оң бүйірмен алға еңбектеп кіруге үйрету.

		дамыту. Ұйымшылдыққа, әдептілікке, саламатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу. **Музыка** "Зырлайды шанамыз". Мақсат-міндеттер: балаларды ән тыңдауда оның сипаты мен ерекшелігіне айрықша мән беруге үйрету; топпен әнді бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтауға дағдыландыру; би элементтерін музыка ырғағына сай жасай білуге жаттықтыру.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**"Қырауды бақылау." (қоршаған ортамен**	**Ауа райына қарай қардың өзгеруін байқау. (қоршаған**	**Қардың тереңдігін бақылау. (қоршаған ортамен танысу,**	**Қарлы боранды бақылау. (қоршаған ортамен танысу,**	**Қардың жауғанын бақылау. (қоршаған ортамен танысу,**

	танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттер: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып кету. Қырау түскен ағаштарды бақылау. Темір затқа үрлеп көрейік. Оған қырау түсті, біздің буымыз суықтан қырауға айналды. Сонымен қырау бұл кәдімгі бу, ол әйнек шынысына, ағаш бұтақтарына, басқа заттарға қатып, қырауға айналған. Қырау күннің ашық кезінде пайда болады. *Көркем сөз.* Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. **Қимылды ойын. «Ақ қоян». (дене шынықтыру)**	**ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Болжау.** Аязды күні қар жауса, күн жылынады. Суықтан қорықпа, суық сумен жуын. Мақал-мәтел, Қыс қандай болса, жаз да осындай. **Байқау:** жылы күндері жауған қар жабысқақ болатыны. Жабысқақ қардан аққала жасауғаыңғайлы екенін балаларға түсіндіру. Ал аязды күндері қар үгітіліп, құрғап тұрғанда ештеңе жасауға болмайды. Ауа қысымының өзгеруіне байланысты қардың өзгеретінін бақылатып отыру, қардың өзгеру себептерін тереңдете түсіндіру.	**сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге, Бірақ ешкім жемейді, Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар). **Бақылау.** Балалардың көңілін ауланың қай жерлерінде қалың қар жатқанына аудару, қардың қаншалықты терең екенін білуді ұсыну. Балаларға метрді көрсету және әр жердегі қар қалыңдығын өлшеу; қалың қарды күрекпен қазып, қардың қалыңдығына назар аудару. **Қимылды ойын. «Ақшақарды ізде». (дене шынықтыру)** Ептілікті, шапшандықты дамытатын,	**сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Желді ауа райындағы қардың қозғалысы туралы түсінік беру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** желді қарауға арналған айналмалы бағыттаушыны жасау. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Бірлесіп шығармашылық жұмыспен айналысу қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру) "Ұшақ".** Мақсат-міндеттер. Бір-біріне соқтығыспай жүгіру қабілеттерін дамыту; епті, жылдам болуға тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын**	**сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қардың жауып тұрғанын бақылау, ауа райына байланысты құбылыстарды түсіндіру, аязды күнде қар жеңіл болады, олар ауада би билегендей ұшады, жылырақ күндері қар ауырлау тартады,-қалықтап жерге түседі, суық күнде қар ұшқындары жеделдеп жауады. Тапсырма. «Қыс» тақырыбына символдар арқылы суреттер салуды ұсыну. *Көркем сөз.* "Көкше мұз" Сейіл Боранбаев. Көл бетінде көкше мұз, Көкше мұзда қызық көп.

	Мақсат-міндеттер: қимылды жаттығуларды жасауды үйрету, тапқырлық таныта білу. **Еңбек:** бір-біріне кедергі жасамай, жұмыс істеуге үйрету. **Жеке жұмыс:** тәжірибе жасау: мұз бу су (заттың бір түрден басқа түрге айналуы). *Жорамал.* Ағашқа қырау түссе, аяз болады. Тұман болса, күн жылынады. Егерде түнде қырау түссе, күндіз қар жаумайды. *Жұмбақ.* Қанат сияқты ақ, Ұлпа боп жерде жатады.	**Қимылды ойын. «Бәйге». (дене шынықтыру)** Балаларды әртүрлі жарысқа қатысуға үйрету (кім бұрын жылжиды, кім бұрын озады сол жеңіске жетеді). Балаларды достарының жеңісіне жеткеніне қуануға үйрету. **Еңбек. (еңбек дағдылары)** Қардан жолды тазартуға тәрбиешіге көмектестіру. Тәжірибе. Қардың қасиеттері. 1. Аязды күні қарды қолғаппен алса, ол жабыспайды, шашылады. 2. Қарға су құйсаң, одан қаршық жасауға болады. Қар дымқыл әрі жабысқақ болады. **Қорытынды.** - Балалар, біз бұдан дымқыл қарды	кеңістікті бағдарлауды қажет ететін, қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. **Еңбек.** Гүлзардың орнын жинастыруды ұйымдастыру. Қар тоқтату жөніндегі пікірді қалыптастыру (қарды тоқтатады, жел соққанда), қардан кедергілер жасау, тәрбиешіге көмектесу. Тапсырманы орындау, бірлесіп атқаруда кішігірім тәсілдерін қалыптастыру. **Өз бетімен ойындар.** Өз құрдастарымен, 2-3 рөлден тұратын ойын ойнағанда, бірлесуге талаптандыру, рөлді бөлу, ойын тәртібін орындау, жалпы ойын шартына сәйкес	**әрекеттері: "Келесі кім?" (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Бір жерде тұрып және жүгіріп келіп ұзындыққа секіруді үйрету.	Сырғанаймыз кеште біз, Айқыш-ұйқыш сызып кеп. Қыза-қыза келгенде, Құйын болып кетеміз. Жүйрік деген желден де , Басып озып кетеміз. **Қимылды ойын: «Аңшы мен қояндар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жылжымалы лақтырған нысанаға затты тигізу, жүгіруге өрмелеп шығуға жаттықтыру. **Еңбек:** тәрбиеші жұмысты әркімге бөліп беруге көмектеседі. Бірі қарды жинаса, енді бірі оны тасиды, шанаға артады, ұжым болып бәрі қарды тазалауға қатысады. Мақсат-міндеттер: жұмысты бірігіп

		жабыстырудың оңайлығын байқадық.	әрекет ету.		атқаруға бағыт беру. **Жеке жұмыс.** «Адасқан қар қиыршықтары» тақырыбына шығармашылық әңгіме құрастыру. *Жұмбақ.* Құм сияқты ұсақ болғанымен, жер бетін жауып үлгереді. (қар)
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(өзін-өзі басқару дағдылары)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. **Бата беру** Рахмет дәміңе, Ризалық берсін бәріңе. Аман болсын басыңыз, Жүзге жетсін жасыңыз. **Салт-дәстүр. Қонақасы** Танысын, танымасын үйге келген кісіге әр қазақ отбасы кәделі тағамдардан қонақасы береді. Бұл қазақ қонақжайлылығын танытатын үлкен дәстүр. Салт бойынша әр кісінің түскен үйінде лайықты қонақасы жейтін хақы бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				

Күндізгі ұйқы	«Күн астындағы Күнекей қыз» әңгімесін оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Релаксацияға арналған жаттығу: "Менің көзім" Мақсат-міндеттер: тыныш ұйқыға қолайлы жағдай ояту. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жеті ағайын тақпағын мәнерлеп оқу". Мақсат-міндеттер: балаларды "Жеті ағайын" тақпағымен таныстыру; денсаулыққа байланысты "жеті ағайын" сөз тіркесінің ауыспалы мағынасын түсіндіру. **Театрды сахналау.** "Қаңбақ шал" ертегісін сахналау. **(көркем әдебиет)**	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Қанекей, сапқа тұр!" Мақсат-міндеттер: балалардың топтас достармен бірігіп таңертеңгі жаттығуды жасап жатқан балалар бейнесін салуға бейімдеу; адамның денесін салуда пропорцияларды ұстану техникасына үйрету. **Вариативті компонент. Құрастыру** "Аққу құсы әдемі". Мақсат-міндеттер: балаларды табиғи материал: қарағай бүршігі және	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Қатарға тұрайық, спортшылар". Мақсат-міндеттер: балалардың бірден беске дейінгі реттік сандар, тура және кері санау жөніндегі білімдерін нығайту. **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Аурудан аяған күштірек". Мақсат-міндеттер: балаларды "Аурудан аяған күштірек"әңгімесімен таныстыра отырып, мазмұны бойынша мәтіндегі жолдарды мәнерлеп оқу; әңгіме	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жалбыз өсімдігі". Мақсат-міндеттер: балаларды жалбыз емдік өсімдігімен таныстыру; жалбыздың шипалы қасиеттері жайлы түсініктерін нығайту. **Сюжетті-рөлдік ойын "Аурухана"** Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерін кеңейту; сауалнама жүргізу	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Денсаулығым - байлығым". Мақсат-міндеттер: балалардың денсаулық туралы білімдерін кеңейту; денсаулықты сақтау үшін денсаулық ережелері мен қағидаларын бала бойына сіңіру; әркімнің өз денсаулығына өзі жауапкершілікпен қарауы туралы ұғым беру. **Жапсырудан ойын-жаттығу** "Дәрумендер". Мақсат-міндеттер:

		ермексаздарды пайдалана отырып аққуды құрастыруды үйрету; ермексаздың көмегімен жеке бөлшектерді біріктіру іскерліктерін жетілдіру; табиғи материалдар туралы білім бере отырып, жыл құстары, аққу туралы туралы білімдерін кеңейту.	мазмұнын зейін қойып, мұқият тыңдауға үйрету.	біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларға қамқорлық танытуға, көмек көрсетуге талпынуға тәрбиелеу. Барысы: Ойынның барлық қатысушылары өз бетінше рөлдерге бөлініп, әрқайсысының міндеттерін талқылайды: дәрігер (науқасты қарайды, шағымын тыңдайды, емдеуді тағайындайды), медбике (алғашқы көмек көрсетеді, емдеу шараларын жүргізеді), науқастар (аурудың белгілерін бейнелейді). Арнайы киімдерді қолдануды ұмытпау керек. Балалар ойын барысында, өздерінің дәрігерге қараланған сәтін көрсете алады.	балаларды түрлі-түсті майлықтарды жырту, умаждау әдісі арқылы өздері таңдап алған жеміс қимаүлгісінің үстіне желімнің көмегімен жапсыруға, дайын жемістерді қағаздан жасалған себеттің үстіне жапсыруға үйрету.

				Тәрбиешіге назарын балалардың науқастардың жағдайына жанашырлық танытып, қамқорлық көрсетуіне аударуы керек.	
Балалармен жеке жұмыс	**Ескен Елубай. Жаңа санамақ** Бір - Таңертен тұр. Екі - Шынығып, бекі. Үш - Тазала тіс. Төрт - Сабындап жу бет. Бес - Сүртін тез. Алты - Үйді жина жалпы. Жеті - Киін енді. Сегіз - Асыңды жеп, іш. Тоғыз - Ыдысты жу тегіс. Он - Сабақ оқы Осыдан соң.	**"Менің ой-қиялым" шабыттану сәті.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын дамыту; босаңсыту жағдайын жасау. - Балалар, қазір, сурет салу алдында, әрқайсымыз біраз ойнанып, әуенді тыңдап, шабыт алайық. Құралдары: әдемі әуен жазбасы. Жаттығу аяқталғаннан кейін педагог балаларды аралап, нені салуды ойлағандарын сұрайды. **(сөйлеуді дамыту, сурет салу)**	**«Өс, ұлан!»** Сау болсын десең, Он екі мүшең! Ерте тұр! Құлақ түр! Тыңда сыр, Жапырақтар сыбырлар. Күн нұрын күт! Таза ауа жұт! Бойыңа құт! Жүгір, желмен жарысып, Нұрға сылан, Болып қыран Өс ұлан! Ө. Тұрманжанов **(көркем әдебиет)**	**Мазақтамалар жаттау.** Мақсат-міндеттер. МАУБАС Маубас, маубас, маубассың! Мүлгігеннен танбассың, Қалғығанға қанбассың… Өміріңде осылай Ұйықтап өтсең оңбассың! САЛАҚ Салақ, салақ, салақсың: Өз үйіңе қонақсың; Таза емесссің, кір-кірсің; Ақ емесссің, жолақсың; Кейде қара күйесің;	**"Дене мүшелері" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Мынау - менің жүрегім, (Екі қолды кеудеге қою) Бәрі осыдан басталған. Мынау – басым ақылды, (Екі алақанды басқа қою, сипау) Бәрін осы басқарған. (Сұқ саусақ жоғары) Мынау – оң қолым,

	Бұл санамақ жаңа, Күнде өстіп сана. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**			Кейде қызыл далапсың; Әй, салақсың, салақсың! ҚОМАҒАЙ Әй, қомағай, қомағай! Екі ұртың тола май, Екі уысың және май, Соғып жатсың қарамай, Болмайсың ғой Толағай! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	(Екі қолды кезек-кезек екі жаққа сермеу Мынау – сол қолым. Барлық істі басқарған. (Шапалақтап) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше				

	сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. **Бата беру** Рахмет дәміңе, Ризалық берсін бәріңе. Аман болсын басыңыз, Жүзге жетсін жасыңыз. **Салт-дәстүр. Қонақасы** Танысын, танымасын үйге келген кісіге әр қазақ отбасы кәделі тағамдардан қонақасы береді. Бұл қазақ қонақжайлылығын танытатын үлкен дәстүр. Салт бойынша әр кісінің түскен үйінде лайықты қонақасы жейтін хақы бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). Музыкалық аспаптармен ойындар. Мақсат-міндеттер. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). **(музыка)** Өнер бұрышында денсаулық, спорт тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол

	заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Бала мінезін тәрбиелеу мәселелері» ата-аналарға кеңес.	«Отбасылық үлгі өнеге» ата-аналармен әңгімелесу.	«Бала құқығын қорғау парызымыз» ата-аналарға кеңес.	«Баланы ойлауға қалай үйретуге болады?» ата-анларға кеңес.	Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**27.02-03.03.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Қайрымдылық пен қуаныш сыйлайтын күн» әңгімелесу.				
Балалардың дербес	**"Жабық**	**"Біз топ бөлмесінде**	**"Ойыншықтардағы**	**"Бөлме өсімдіктерін**	**"Төсектерді төсеуде**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғал қажет деген түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Оларды суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(еңбек дағдылары)**	**және жатын бөлмеде терезе төсеніштерін дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауға үйрету. Жеңді түру, шүберекті сулау және құрғатып сығу, ластанған кезде оны сумен шаю. **(еңбек дағдылары)**	**тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**суғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарық пен ылғалды қажет ететіні туралы білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтарынан қалай тануға болатындығын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**күтушіге көмек көрсету"** Мақсат-міндеттер: балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету; ересектерге қолжетімді көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Түлкі мен қырғауыл". Мақсат-міндеттер: балаларды "Түлкі	**«Ата-аналарға қамқорлық жасау»** Ойын мақсаты: елгезектікке, ата-аналарға қамқорлық көрсетуге	**Дидактикалық ойын «Ғажайып кітап».** Мақсат-міндеттер: баланың сөздік қорын ертегілердің	**"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Ән салып, құс келді". Мақсат-міндеттер:

	мен қырғауыл" ертегісінің мазмұнымен таныстыра отырып, мәтін бойынша кейіпкерлер сөзіне зейін қойып, мұқият тыңдауға үйрету. **Бояу беттеріндегі суреттерді бояу.** Мақсат-міндеттер: балалардың қуанышты эмоцияларын ояту. Ертегі желісінің сюжетті суреттерін бояу. **(сурет салу)**	тәрбиелеу. Балалар бірнеше қадам қашықтықта педагогке қарама-қарсы тұрады. Педагог кезекпен балаларға допты лақтырып, мынадай жағдайларда қалай қамқорлық жасауға болатынын сұрайды: - анаң ауырып қалды; - анаң жұмыстан шаршап келді; - анаңның көңіл-күйі жоқ; - анаңның шаруасы көп; - әкеңнің жұмысында қолайсыздықтар болды. Ата-аналарға қалай көмектесуге болатынын ойлап тапқан бала алға бір қадам жасайды, бірінші болып тәрбиешіге жеткен бала жеңімпаз	атауларын білдіретін сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	балалардың құстар туралы түсініктерін қалыптастыра отырып, олардың көктемдегі мінез-құлқында болатын өзгерістермен таныстыру; жыл құстарының белгілері мен ерекшеліктерін ажыратып, атай білуге үйрету. **"Суретті жина" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас жинауға үйрету. Құралдары: төрт-алты бөлікке бөлінген суреттер. **(танымдық дағдылар)**

		болады. Ойын соңында педагог балалардан өмірлік жағдайда өздері айтқандай әрекет етуді айтады. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**			
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (құрсаумен)** 1. Бастапқы қалып: құрсаудың ішінде денені тік, аяқты алшақ, қолды төменде ұстау. 1 - құрсаудың ішінде отыру; 2 - құрсауды екі жанынан ұстап, бел деңгейіне әкелу; 3 - құрсаудың ішіне отырып, оны жерге қою; 4 - басапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6-7 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, құрсауды тігінен артына ұстау. 1 - 2 - денені оңға бұру; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Осы жаттығуды сол жаққа қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 3. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ бірге, құрсауды жоғары жағынан екі қолымен ұстап, тігінен жерге қою. 1 - 2 - құрсауға сүйене тұрып, оң аяғын артқа ұстау; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды сол жақ аяғына қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 4. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, бүгілген қолымен құрсауды алдына ұстау. 1 - 2 - отыру, құрсауды алдына шығару; 3 - 4 - бастапқы қалып. Жаттығуды сол жақ аяғына қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 5. Бастапқы қалып: жерге арқасымен жатып, құрсауды түзу ұстап, басынан асыра қою. 1 - оң тізесін бүгіп, құрсаудың шетіне тигізу; 2 - бастапқы қалыпқа келу. Осы жаттығуды сол аяғына қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 6. Бастапқы қалып: құрсаудың ішінде тұрып, қолын беліне қою. Педагогтің 20-ға дейін санауы бойынша құрсаудан шығып секіру, қайтадан құрсауға секіру. Жаттығуды 3-4 рет қайталау. 7. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, құрсау төменде (құрсаудың шетінен екі қолымен ұстау). 1 - құрсауды алға қою, оң аяғын ұшына артқа қою; 2 - бастапқы қалып. Жаттығу сол жағына қайталанады. Жаттығу 6 рет қайталанады.				

	(дене шынықтыру)				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Көктем жаршысы - құстар тақырыбында әңгімелесу. Аналар мейрамдары туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Көктемнің ерекшеліктері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Көктемнің суретіне қарап әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Көктем туралы тақпақтар жаттау. **(сөйлеуді дамыту)**	Көктем туралы ән айту. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Арқан үстімен адымдап жүру". Мақсат-міндеттер: балаларды сапта	**Қазақ тілі** "Көктем мезгілі. Көктемгі табиғат құбылыстары." Мақсат-міндеттер.	**Дене шынықтыру** "Цирк атлеттерінің сайысы". Мақсат-міндеттер: балаларды	**Музыка** "Анаға сәлем". (пысықтау) Мақсат-міндеттер: балаларды ана	**Дене шынықтыру** "Түрлі жолдармен жүре аламыз". Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды

	бірінің артынан бірі бір бағытта жүру және жүгіруге жаттықтыру; педагогтің белгісі бойынша жүріп және жүгіріп келе жатып, басқа бағытқа ауысуға дағдыландыру; жүріп келе жатып, қолға арналған жаттығуларды жасауға және шашырап жүгіруге үйрету.	Балалардың ұғымындағы көктем мезгілі және көктемгі табиғат құбылыстары жайлы білімдерін кеңейту; құстардың ерекшеліктері жайлы түсініктерін қалыптастыру; 8 наурыз - аналар мерекесі жайлы түсініктерін дамытуға ықпал етуді жалғастыру. Балаларға қазақ тілін тақпақтар арқылы түсініп, қабылдауды үйрету; қазақша әңгіме мен тақпақ жанрларын ажырату біліктіліктерін дамыту; көктем жайлы тақпақ жаттауға жаттықтыру; жыл мезгілі жайлы кішігірім, тұтас әңгімені модельдеу біліктіліктерін, көктемгі құбылыстар жайлы жай сөйлем	"жыланша" ирелеңдеп жүру; аяқты алшақ қойып, біреуін - алға, екіншісін - артқа қойып, бір орында тұрып секіруге үйрету.	туралы әннің сипатын ажырата білу және дыбысты есту қабілетін қалыптастыру; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру.	алысқа дәлдеп оң қолымен лақтыруға (3,5-6,5 метрден кем емес) үйрету.

		құрастыруды дамыту; еске сақтау, көру, ойлау қабілеттерін, жағымды эмоция таныту біліктіліктерін дамыту. Байқампаздыққа, ізденімпаздыққа, табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін дамыту. **Музыка** "Анаға сәлем". Мақсат-міндеттер: балаларды ана туралы әннің сипатын ажырата білу және дыбысты есту қабілетін қалыптастыру; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды				

	жуу, үстелді сүрту.				
Серуен	**Қардың алғашқы еруін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тақпақ."Көктем". Көкке бояп өңірді, Көктем келді көңілді. Бау-бақшада, орманда Құстар әні төгілді. **Бақылау.** Балалардың назарын қардың алғашқы еріген тұстарына аудару, неліктен барлық жерден қар бірдей еріп кетпейді? (ең алдымен жазық жерлер мен төбелердің қары ериді, себебі ол жерге күн көзі мол түседі.) Күн сәулесі мен жарық жердің қарлары тез еритіндігі туралы балаларға түсіндіру. Байқампаздықты	**Күннің көзін бақылаймыз. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Жұрттың бәрі соны сүйеді, Бірақ қарағысы келмейді. (Күннің көзі) **Бақылау.** Күннің көзін бақылауды жалғастырамыз, күн неғұрлым жоғары тұрса соғұрлым жылуды аз береді. Далада күн бұлтты болса жаңбыр жауады, ауа райы өзгереді. Қара және ашық түсті заттарды қолмен ұстап көру, салыстыру, шешімін жасау. **Қимылды ойын: «Күн мен түн».**	**Мұз сұңгісін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Отқа жанбайды, Суға батпайды. (мұз) **Бақылау.** Табиғат өзгерістерін бақылауды жалғастыру, қар ерігенде төбеден су тамшылап, аязбен ол сұңгіге айналды. Сұңгінің түр-түсіне назар аудару. Көшеде жүру ережелерін пысықтау (мұз сұңгілері бар үйлердің жанында жүрме). **Тәжірибе:** мұз сұңгісін қолда ұстау, бақылау, түрін, түсін анықтау. Қорытынды: мұз сұңгі - бұл қатқан су, күн жылы болғанда ериді.	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Көзіне көрінбейді, Қолына ілінбейді. Бірақ та, құлағына, Ұдайы күбірлейді. (Жел) **Бақылау.** Ауа райы жағдайы: жел соғып тұр, өте жылы (сыртқы сипатына қарай), оның бағыттарын анықтап, балалардың байқағыштығын дамыту. **Қимылды ойын: «Түрлі-түсті автокөліктер». (дене шынықтыру)** Ойнау барысында бір-бірімен татулықта, бірлікте болуға тәрбиелеу. **Еңбек.** Өсімдіктерге су құю. **(еңбек**	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Жұмбақ. Орманның, таудың үстінен Ірі кілем төселген Менің де, сенің де Үстіңнен жайылған Бірде сұр, бірде көк, Бірде көгілдір. (Аспан) **Бақылау.** Аспанды бақылауды жалғастыру. Оның қою-көк, ашық және өте әдемі болатынына назар аударту. Тірі және өлі табиғатта болған өзгерістер арасында жай байланыстарды орнатуға үйрету (бұлт жоқ, ашық аспан,ақша бұлттар, күн шуағын шашып тұр, жылы); қарапайым түсініктерді

	дамыту. **Қимылды ойын. «Жүгір-отыр-жүгір!» (дене шынықтыру)** Белгі бойынша әрекет жасауды дамытуды жалғастыру. («Жүгір!» балалар алаңда жүгіреді, «Отыр!» отырады); жылдамдықты (бұйрықты тез орындау). Күнделікті белсенді қимыл әрекеттерін қалыптастыру. **Еңбек.**Терезе алдындағы бақша (суару). **(еңбек дағдылары)** Өз бетімен суару ережесін орындауды үйрету, топырақты қопсыту, су бүрку. Ұқыптылық пен еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар. (дене шынықтыру)**	**(дене шынықтыру)** Рөлдерде ойнағанда өзін-өзі ұстаудың мәдени дағдылары мен адамгершілік, мейірімділік, қамқорлық қасиеттерін көрсетуге ынталандыру. **Еңбек.** Серуеннің соңында балалар құмның жан-жағын жинап, құмсалғыштың шетін сыпырып, қопсыттады, жоғарылатып жинайды. **(еңбек дағдылары)** Ойын орнын тазалықта ұстауға тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар.** Ойын ережелерін сақтап, жауапты рөлдерді орындай білуге үйрету. **(дене шынықтыру)**	**Қимылды ойын. «Қоймадағы тышқандар». (дене шынықтыру)** Өрмелеу тәсілдерін орындау білімін бекіту. Ойынның ережесін сақтау. Белгі бойынша ұйымдасқан түрде ойнау. **Еңбек.** Ауладағы еңбек. **(еңбек дағдылары)** Қоқысты балаларға жинауды үйрету және оларды белгіленген жерге апарту. Тазалыққа тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар:** Сүйікті ойыншықтармен ойын. Балалардың сүйікті ойыншықтарымен көңілді ойнауын қадағалау. Ойын барысында ойыншықтарға ұқыпты болып,	**дағдылары)** Балалар тәрбиешінің басқаруымен аулада пайдалы еңбекпен айналысады. Өз бетімен өсімдіктерді суаруды үйренеді (суару тәртібін сақтау). Өсімдіктерді ұқыпты күтуге тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар.** Аулада ойын ойнау. **(дене шынықтыру)** Ұялшақ және жасқаншақ балаларға ұжымдық іс-әрекетке араласу үшін барынша ыңғайлы жағдай жасау.	қалыптастыру. **Қимылды ойын. «Қоңырау». (дене шынықтыру)** Балаларды қол ұстасып, шеңбер бойымен қозғалуды, әр тарапқа жүгіруді бекіту, гимнастикалық баспалдаққа, орындыққа мінуді үйрету (ойыншыны ұстап алғанда ғана қоңырау шалып үлгіру). Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. **Еңбек.** Тұқымды отырғызу. **(еңбек дағдылары)** Топырақты жәшіктерге өз беттерімен салуды үйрету, оған тұқым себу. Құралдарға ұқыпты болуға тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар.** Дәлізде ойын

	Ойын барысында бірігіп 2-3 рөлден тұратын ойындарды құрдастарымен бірігіп ойнау. Ойын әрекетін орындау.		жанашырлықпен қарап әрекет етуге тәрбиелеу.		ойнауға, оқу іс-әрекетіне қолайлы жағдай туғызу. Ауа райына байланысты жағымды тәртіп дағдыларын қалыптастыру. **(дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(өзін-өзі басқару дағдылары)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	«Алма» ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу,	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру;				

сауықтыру шаралары	Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Массажды алашалардан өту. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығу жасау. **(дене шынықтыру, мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Көктемгі ғажайыптар. Геометриялық денелер мен геометриялық пішіндер". Мақсат-міндеттер: балаларды геометриялық денелермен таныстыру; геометриялық денелер және геометриялық пішіндерге ортақ ұқсастық, айырмашылық туралы негізгі ұғымдар беру.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Тілдің дыбыстық мәдениеті: [-у] дыбысы. "Тырналар жыры" әңгімесін оқу." Мақсат-міндеттер: балаларды дауыссыз [У] дыбысымен таныстыру; аналар мерекесі жөнінде мағлұматтарды тиянақтау; жыл құстары, тырналардың тіршілігі жөнінде білім беру; "туған жер", "мекендеу орны" ұғымының адам мен аң-құстарға тән құбылыс екенін түсіндіру.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Дос болайық, көбелек" Мақсат-міндеттер: балаларды үлгі бойынша есептеу таяқшаларынан көбелектерді құрастыруға үйрету.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Құмыраға салынған гүлдер". Мақсат-міндеттер: балалардың вазадағы гүлдер композициясын салу техникасына үйрету; гүлдердің бастарын қылқалам алқылы жақпалап салу, вазаны жарты шеңбер тәрізді етіп, қағаз бетінде бейнелердің үйлесімдігін сақтауға талпындырту.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Аққуды мүсіндейміз". Мақсат-міндеттер: балаларды ермексаздан кесек үзіп, домалату, есу арқылы аққуды мүсіндеуге үйрету.
Балалармен жеке	**Жаңылтпаштар**	**Түрлі-түсті**	**Мақал-мәтелдер**	**"Құстар келді"**	**"Сюжетті суреттер**

жұмыс	**жаттау.** Үміт түбіт түтті, Түбітті түтіп бітті. Оюға ою өрнектеп, Үйрет өстіп қолды ептеп. Қулық таудан, Қулық бие көрдім. Қуанғаным — құлындапты. Қулық таудың қойнауындағы Қорқауларға ұрынбапты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**моншақтарды тізбектеу.** Мақсат-міндеттер: ойындар арқылы балалардың білім және біліктерін қалыптастыру. Моншақтарды сыртқы белгілеріне қарай ажыратуға үйрету. Ойындар арқылы баланың қызығушылығын туғызу және моншақтардың түсін, көлемін, пішінін тану арқылы ақыл-ой белсенділігін арттыру. Қол мен саусақ ұштарының қимылдарын дамыту. Әдіс-тәсілі: Түсіндіру, көрсету,ойын, саусақ жаттығулары, салыстыру. Қажетті құралдар: үш түрлі-қызыл, көк, ақ түсті моншақтар, үш түрлі түсте боялған үш түрлі макарон	**жаттау.** Ананың сүті – бал, Баланың тілі – бал. Әдепті бала – арлы бала, Әдепсіз бала – сорлы бала. Әдептілік белгісі – иіліп сәлем бергені. Бала –көңілдің гүлі, көздің нұры. Әкені көріп ұл өсер, Ананы көріп қыз өсер. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**тақпағын жаттау.** Биікке, биікке Қар су болып жөнелді, Қалды дала жалаңаш. Күн нұрына кенелді, Бүршік атып бар ағаш. Келіп көктем құстары Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары Ұя жасап қарсы алды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**қарастыру.** Мақсат-міндеттер. "Қазақ халқы" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

		өнімдері, жіптер, қапшықтар, сандықша, қуыршақ. Барысы: балалар жартылай шеңберге отырады. **(танымдық дағдылар)**			
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы,				

	Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). Өнер бұрышында жаңа жыл тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың

	арасындағы арақашықтықтарды сақтау, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржынмен таныстыру. Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Отбасылық салт-дәстүр» атты тақырыпта әңгімелесу.	«Айына бір рет отбасы күнін өткізу».	«Қайрымдылық пен қуаныш сыйлайтын күн» әңгімелесу.	«Баланың демалысын дұрыс ұйымдастыру».	«Абайла! Төбедегі мұз».

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**06.03-10.03.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Жоба "Әсем гүлдер".				
Балалардың дербес	**"Кір сүлгілерді**	**"Жабық**		**"Бөлме өсімдіктерін**	**"Өз төсегімізді**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажетіггі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Оларды суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(еңбек дағдылары)**		**суғару".** Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың өз төсегіне күтім жасау бойынша біліктері мен дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу; еңбекке ұқыпты қарауға тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету бойынша дербестігі мен дағдыларын дамыту. **(еңбек дағдылары)**
	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Таза бұлақ". Мақсат-міндеттер: балаларды "Таза бұлақ" әңгімесінің мазмұнымен таныстыра отырып,	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Судың қасиеті". Мақсат-міндеттер: балалардың су туралы түсініктерін қалыптастыра		**"Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаудағы	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Таза су". Мақсат-міндеттер: балалардың судың қасиеттері туралы түсініктерін кеңейте

	мәтін бойынша кейіпкерлер сөзін зейін қойып, мұқият тыңдауға үйрету.	отырып, тәжірибе арқылы судың қасиеттерімен таныстыру; суға арналған көркем сөздер арқылы сөздік қорын молайту.		талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	отырып, судың көктемдегі пайда болатын ерекшеліктерімен және өзгерістерімен таныстыру; көктемгі табиғаттың белгілері мен сұлулығын ажыратып, атай білуге үйрету.
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (құрсаумен)** 1. Бастапқы қалып: құрсаудың ішінде денені тік, аяқты алшақ, қолды төменде ұстау. 1 - құрсаудың ішінде отыру; 2 - құрсауды екі жанынан ұстап, бел деңгейіне әкелу; 3 - құрсаудың ішіне отырып, оны жерге қою; 4 - басапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6-7 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, құрсауды тігінен артына ұстау. 1 - 2 - денені оңға бұру; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Осы жаттығуды сол жаққа қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 3. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ бірге, құрсауды жоғары жағынан екі қолымен ұстап, тігінен жерге қою. 1 - 2 - құрсауға сүйене тұрып, оң аяғын артқа ұстау; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды сол жақ аяғына қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 4. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, бүгілген қолымен құрсауды алдына ұстау. 1 - 2 - отыру, құрсауды алдына шығару; 3 - 4 - бастапқы қалып. Жаттығуды сол жақ аяғына қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 5. Бастапқы қалып: жерге арқасымен жатып, құрсауды түзу ұстап, басынан асыра қою. 1 - оң тізесін бүгіп, құрсаудың шетіне тигізу; 2 - бастапқы қалыпқа келу. Осы жаттығуды сол аяғына қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 6. Бастапқы қалып: құрсаудың ішінде тұрып, қолын беліне қою. Педагогтің 20-ға дейін санауы бойынша құрсаудан шығып секіру, қайтадан құрсауға секіру. Жаттығуды 3-4 рет қайталау. 7. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, құрсау төменде (құрсаудың шетінен екі қолымен ұстау).				

	1 - құрсауды алға қою, оң аяғын ұшына артқа қою; 2 - бастапқы қалып. Жаттығу сол жағына қайталанады. Жаттығу 6 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Жылғалардан су ақты" тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	"Көктем" туралы тақпақтар, әндер жаттау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, музыка)**		Табиғи апаттар, қауіпсіздік ережелері жайлы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)**	Көктем мезгілінің тақырыптарына байланысты дидактикалық ойындар ойнау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Қапшаларды нысанаға лақтыру". Мақсат-міндеттер: педагогтің белгі беруі бойынша	**Қазақ тілі** "Ертегі оқу "Торғай мен тышқан". Алдымен, кейін." Балаларға «Торғай мен тышқан»		**Музыка** "Нұрлы көктем". Мақсат-міндеттер: балалардың әнді орындау кезінде оның сипатын ажырата білу қабілетін	**Дене шынықтыру** "Қақпашы бола аламыз ба?" Мақсат-міндеттер: балаларды сапта бір-бірден бытырап

	шеңбердегі бағытты өзгертіп, кубиктердің арасымен шашырап жүру және жүгіруге үйрету.	ертегісін таныстыру; қазақ тіліндегі сөздердің алуан түрлілігі туралы білімдерін дамыту, маусымдық өзгерістер, табиғат арасындағы байланыс туралы түсініктерін дамыту. Балаларды қазақ тіліндегі «Торғай мен тышқан» ертегісін тыңдауды, мазмұнын еске сақтауды үйрету; мәтін мазмұны бойынша сұрақтарды түсініп, жауап беруді меңгерту; құбылыстар тізбегін түсініп, «алдымен», «кейін» ұғымына сәйкес орналастыру біліктіліктерін дамыту; логикалық ойлауын, есту зейінін, еске сақтауын, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту.		қалыптастыру; әнді топпен орындау дағдыларына жаттықтыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын және адым жаттығуларын үйлесімді орындауға дағдыландыру.	жүру; затты жанау арқылы орнынан жоғары секіру; тепе-теңдікті сақтап тақтаймен жүруге үйрету.

		Байқампаздыққа, әдептілікке, жаңашырлыққа, ертегілерге деген сүйспеншілікке тәрбиелеу. **Музыка** "Әніміз сыйлық болсын". Мақсат-міндеттер: балаларды ана туралы әннің сипатын ажырата білу және дыбысты есту қабілетін қалыптастыру; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	**Ауа райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ.	**Аулада тазартушының еңбегін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем**		**Ағаштарды бақылау (қайың, үйеңкі, терек). (қоршаған ортамен танысу сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ.	**Тамшыны бақылау. (қоршаған ортамен танысу сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ.

	Тырсылдап түседі, Жер бетіне жетеді, Жер бетіне жеткен соң, Ғайып болып кетеді. (Бұршақты жаңбыр) Тақпақ. «Жаз келеді». Үйін тіккен жасылдан, Үсті-басы асыл дән. Жаз келеді жайраңдап, Жарық жүзі-сайран бақ **Бақылау.** Ауа райының құбылмалы сәттерін бақылауға, салыстыруға үйрету (күн шықты – ыстық болды, жаңбырдан кейін шөптер көтеріліп өсіп қалды, ашық аспан, жылы жел) бір бағыт бойынша бақылап отыру. **Қимылды ойын: «Құлыншақтар». (дене шынықтыру)** Қимыл түрлерін	**әдебиет)** Тақпақ. Еңбек сүйсең, жасыңнан, Бақыттысың, жас ұлан – Дейді атам ылғи да, Сипап менің басымнан. **Бақылау.** Аула тазартушының еңбегін бақылау. Еңбек іс-әрекеттерін көру (қар күреу, белгілі бір жерге лақтыру, жолдарды сыпыру). Үлкендердің еңбегін бағалауға тәрбиелеу, көмектесуге ынталандыру. **Қимылды ойын: «Жүгір, отыр, жүгір». (дене шынықтыру)** Балаларды белгі бойынша үйрету, «отыр», «жүгір» ойын шартын сақтау. Балалардың кеңістікте бағыт-		Ақ көйлекті, көк желек, Орманда орны бір бөлек. Әннің аты деседі, Сызды жерде өседі. (Қайың) **Бақылау.** Ауладағы ағаштарды қарап шығу. Барлық ағаштардың бұтақтарында бүршік бар және олар әр түрлі екендігіне назар аудру. Ағаштың бұтағы мен діңдерін салыстыру. Ағашты қастерлеуге, күте білуге тәрбиелеу. **Қимылды ойын. «Кім бірінші жүгіріп келеді». (дене шынықтыру)** Балаларды тез және белгі бойынша жүгіруге үйрету. Кедергі жасамай өзінің орнына қайтып келіп тұру, есте сақтау қабілетін дамыту. **Еңбек.** «Ағаштың жан-жағын қопсыту». **(еңбек дағдылары)** Берілген жеке тапсырмаларды орындауға үйрету. Тәрбиешіге көмек беруге ынталандыру.	Мұрны жоқ шымшық, Мұз тесер.(Тамшы) Бақылау. Көктем құбылыстары. Тамшыға назар аударып бақылау. Балалардың сөздік қорларын байыту. Көктемге байланысты айтылатиын «күн қыздырады», «төбеде қар ериді» деген түсініктермен таныстыру. **Қимылды ойын: «Кім жоғары секіреді». (дене шынықтыру)** Бір орында секіру, қимыл-қозғалыстың шапшаңдығын арттыру. Жолдастық сезімдерін арттыру. **Еңбек.** Табиғат бұрышындағы жұмыс. **(еңбек дағдылары)** Аквариумдағы

	өзгертіп отыратын ойынға қызығушылықтарын арттыру. **Еңбек.** Жеке және ұжымдық тапсырмаларды орындауға үйрету. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар.** Балаларды арақашықтықты сақтай отырып, допты көздеген жерге лақтырып тигізуге жаттықтыру. **(дене шынықтыру)**	бағдарын тездетуге үйрету. **Еңбек:** Аулада үлкендерге көмек беру. Еңбектің маңыздылығын білу. Ойын барысында мадақтау, шапшаңдығын дамыту. Татулық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар.** Бірлескен іс-әрекет барысында ереже мен тәртіп нормаларын белсенді қолдана білуге ынталандыру. **(дене шынықтыру)**		**Өз бетімен ойындар. (дене шынықтыру)** Ойын барысында балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауын қадағалау, олардың іс-әрекеті мен қылықтарын білдіру, өз ойын іске асырту.	балықтарды тамақтандыру. Балықтарды тамақтандыруға үйрету. Еңбекке деген сүйіспеншілігін дамыту. **Өз бетімен ойындар:** «Көпіршік сабын буларды үрлеу». **(дене шынықтыру)** Балалар арасында қалыпты қарым-қатынасты орнату, көпіршіктермен ойнау. Достарының пікірімен санасуға тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.				

	Көркем сөз Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	«Батпан құйрық» ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" ойын жаттығулары. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Торғай ұшып келеді". Мақсат-міндеттер: балаларды ұшып жүрген құстардың бейнелерін салу техникасына үйрету; доғалы сызықтың бойына құстың басын, денесін, құйрығын салып, қанаттар мен тұмсығы деталдерімен толықтыру білігін	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Көктем туралы тақпақты жаттау". Мақсат-міндеттер: балалардың "тақпақ" ұғымын қалыптастыруды жалғастыру, көктем туралы көркем сөз үлгісімен таныстыру; көктемді сипаттайтын көркемдеуіш сөздердің мағынасын түсіндіру.		**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Тамшыларды қалай санаймыз?" Мақсат-міндеттер: балаларда дыбыстарды естіп алып, жиынын белгілі санмен немесе эквивалентімен сәйкестеу туралы ұғымдар қалытастыру. **Сюжетті-рөлдік ойын "Театр".** Мақсат-міндеттер: балаларды өзіне жүктелген рөлге сәйкес	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Көктем белгісі - бәйшешек". Мақсат-міндеттер: балаларды мақта табақшаларын екіге бүктеп, шыққан жарты шеңбердің үстіңгі жағынан ортасына қарай қайшымен сопағынан қию арқылы бәйшешек гүлінің басын дайын жазық қағаз бетінде орналасқан

	арттыру. **Сюжеттті-рөлдік ойын "Аналар мен қыздар".** Мақсат-міндеттер: балалардың отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықтарын дамыту. Балаларды рөлдерге бөлініп, бөлінген рөлге сәйкес әрекет етуді, сюжетті дамытуды үйретуді жалғастыру. Ойын барысында өзара әрекеттесуге және ойыншылар арасындағы қарым-қатынасты орнатуға ықпал ету. Отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен**	**Сюжетті-рөлдік ойын "Тазабекте қонақта"** Мақсат-міндеттер: балалардың гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тазалық құралдарын қолдану тәсілдері жайлы білімдерін кеңейту; гигиеналық шараларды күнделікті орындауды үйрету; тазалыққа, өз денсаулықтарын күтуге тәрбиелеу. Барысы. Ойын басында тәрбиеші балаларға топқа Тазабектен сыйлық келгенін хабарлайды. Ары қарай балалар ішіндегі заттармен танысады, әр заттың маңызын анықтайды. Тәрбиеші келген тазалық құралдарын қолданып,		әрекет етуге үйрету. Балалар арасындағы достық қарым-қатынас қалыптастыру. Мәдени ошақтар олардың әлеуметтік маңызы жайлы ұғымдарын бекіту. Балалардың театр, театр труппасы, театр қызметкерлері жайлы білімдерін бекіту. Театр жұмысының ұжымдық мінезін көрсету, сөйлеу мәнерін дамыту. Құрал-жабдықтар: ширма; әртүрлі театр түрлері; афишалар; билеттер; бағдарлама; костюм элементтері. Барысы. Балаларға театр таңдау ұсынылады; билеттер, афишалар дайындау; көрермендердің театрға келуі; әртістердің спектакльге дайындығы; театр қызметкерлерінің сахнаны қойылымға дайындау; антракті бар спектакль. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді**	сабақтардың үстіне жапсыруға үйрету. **Сюжетті-рөлдік ойын"Пиццерия".** Мақсат-міндеттер: өз бетінше рөлдерді бөлу және рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалардың достық қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру. Балаларды ойын барысында қоршаған өмір жайлы білімдерін кеңінен қолдануға жетелеу. Керекті-құралдар: алжапқыштар, ыдыс-аяқ жиынтығы; подносы; ас мәзірі; скатерти; орамалдар; майлықтар; азық-түлік жиынтықтары; пиццерия. Ойын барысында балалар өз дербестіктерін көрсетеді, үстелді таңдау; ас мәзірімен танысу; тапсырысты

	танысу, сөйлеуді дамыту)	қуыршақты олармен пайдалануды үйретуді ұсынады. Балаларға балабақшадағы таңғы жиынды немесе түскі ұйқы алдындағы гигиеналық шараларды көрсетуді ұсынуға болады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**		**дамыту)**	қабылдау; тапсырысты дайындау; ас ішу; тапсырысты төлеу; үстел үстін жинау, ыдыстарды жуу. Тәрбиеші диалог кезінде, әдеп ережелерінің сақталуын реттеуі мүмкін. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс	**"Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығулары** Көтеріліп шаңырақ, (шеңбер құрады) Уықтары шаншылар. (қолдарын жоғары созады) Керегелер керіліп, (қолдарын жандарына созып, үлкен шеңбер жасайды) Өрімдей боп өрілер. Бәріміз жүрсек айналып (шеңбер бойымен айналады) Киіз үй боп көрінер.		**Дидактикалық ойын. "Ғажайып нүктелер".** «Ғажайып нүктелер» арқылы гүлдің суретін салады. Нүктелерді қосып, гүлдің суретін шығарады. **(сурет салу)**	**«Мозаика».** Мақсат-міндеттер. Балаларға әртурлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ойын атрибуттары: мозаика ойыншықтары. Ойынның барысы. Тәрбиеші мозаика

		(сөйлеуді дамыту)			бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп, оның атауын дауыстап атайды, одан геометриялық пішіндер, заттар құрастыруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсіне үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. **(математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу				

	құралдарын орнымен қолдануға баулу.
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)**

	Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). Өнер бұрышында жаңа жыл тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржынмен таныстыру. Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға арналған 6 кеңес.	Жоба "Әсем гүлдер".		Психолог кеңесі. "Бала тілін қалай дамытамыз?"	Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**13.03-17.03.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Психолог кеңесі: «Бала тілін дамыту».				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Кір сүлгілерді ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажетіггі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Оларды суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтардағы тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Өз төсегімізді жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың өз төсегіне күтім жасау бойынша біліктері мен дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу; еңбекке ұқыпты қарауға тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету бойынша дербестігі мен дағдыларын дамыту. **(еңбек дағдылары)**
	«Салт-дәстүр» тақырыбында фото суреттер қарастыру.	**Дидактикалық ойын "Сандықтағы**	**"Асықты кімге, қай жаққа тастаймын?"**	**Ұлттық ойын. Бес тас** «Бестас» - өте көне	**"Өрнек құрастыр" дидактикалық ойыны.**

	Суреттер бойынша әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту мен көркем әдебиет)**	**қазына".** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, ойлау қабілетін дамыту. Ойын шарты: сандықтағы тапсырмаларды орындау. **(танымдық дағдылар)**	**дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларын жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолында асығы бар бала бастайды. Асық қолға түскеннен кейін, бала, көп ұзамай, шеберде отырған кез келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылған кезде асық ұстаған бала: "Мен менің сол (оң) жағымда (немесе қарама-қарсы) отырған	дәуірден келе жатқан, қазақ халқының ұлт ойындарының бірі. Ойынға керекті зат бес кішкентей домалақ тас немесе кейде бес асық пайдаланылады. Ойынға қатысатын адам санына шектеу қойылмайды. Кемінде екі адамнан басталады. Ойынға қатысушылар дөңгелене отырады. Ойнау үшін қолға епті, ұстауға ыңғайлы тастар таңдалып алынады. Ойыншы бес тасты еденге шашырата тастайды да, ішінен бір тасты таңдап алады. Алған тасын жоғары лақтырып жіберіп, жерден бір тасты іліп алып, лақтырған тасын қайта қағып үлгерді. Жерден алған тасын	Мақсат-міндеттер: эстетикалық талғамдарын, қағаз бетінде бағдарлауын дамыту. **(жапсыру)**

			Дастанға (есімі белгілі балаға) лақтырамын. Асықты алатын бала, асықтың қандай қалыпта жатқанын да айтып, содан соң асықты кімге және қай жаққа лақтыратынын таңдайды. Ойын осы бағытта жалғасады. Ескерту: асықтың түсетін қалыптары - бүк, шік, омпы, сомпы, тәйке, алшы. **(танымдық дағдылар, дене шынықтыру)**	жанына қойып, сол тәсілмен, екінші, сонан соң үшінші, төртінші тастарды бір-бірлеп іліп алып отырады. Бұл ойынның бірнеше тәсілі бар. **(математика негіздері)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай доптармен)** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қолдағы доптар төменде 1.1 - балалар доптарымен қолдарын жоғары көтеріп, оң жаққа бұрылады; 1.2 - бастапқы қалыпқа келу. 1.3 - балалар доптарымен сол жаққа бұрылады; 1.2 - бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 2.1 - аяқтың ұшына тұрып, қолдарын жоғары көтеріп, доптарын сермейді; 2.2 - бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 5 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқтары бірге, дене тік, доптар төменде				

	3.1 - жерге жартылай отырып, қолдарын жоғары көтеріп, доптарын көрсетеді; 3.2 - бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде 4.1 - доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында айналып секіру (оң және сол жаққа). 4.2 - бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 5 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Көктем мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық	«Салт-дәстүрлер» тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық	Фольклор туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Наурыз тойын бастайық, Жақсы тілек айтайық. Дастарханда жайылсын, Қуанышты той болсын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күнмен бірге тұрамыз , Құспен бірге ән саламыз Қайырлы таң! Ашық күн! Көңілді біз тұрамыз. Күлім қағып қолымды, 1,2,3 деп соғайын. **(сөйлеуді дамыту)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Футбол ойыны". Мақсат-міндеттер: балаларды доғаның астынан оң бүйірмен алға еңбектеп кіруге үйрету.	**Қазақ тілі** "Азық-түліктер. Наурыз көже дайындаймыз." Мақсат-міндеттер. Балалардың ұғымындағы Наурыз мерекесі, оның маңыздылығы туралы түсініктерін дамыту; азық-түлік түрлері (сүт өнімдері, ет тағамдары, ұн	**Дене шынықтыру** "Аю сияқты алақан мен табанды тіреп еңбектеу". Мақсат-міндеттер: балаларды бубеннің жиі дыбысына қысқа, кібіртік адымдарды жасауға және бубеннің сирек дыбысына кең адымдарды жасауға үйрету.	**Музыка** "Әжеміздің әні тамаша". Мақсат-міндеттер: балалардың әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білу және айта білу қабілетін дамыту; дыбыс ұзақтығы туралы ұғымын қалыптастыру; музыка әуенімен	**Дене шынықтыру** "Тауға шыққан альпинисттер". Мақсат-міндеттер: балаларды бытырап жүргіру; сапта бір-бірден түрлі бағытта жүгіру; гимнастикалық орындық арқылы еңбектеп өтуге үйрету.

		тағамдары) туралы білімдері мен түсініктерін кеңейту; наурызкөженің құрамы, оған қасылатын жеті тағаммен таныстыру; қазақтың ұлттық тағамдары туралы түсініктерін нақтылау. Балаларға азық-түліктерді ортақ белгілері (сүт, ет, ұн) бойынша үш топқа жіктеу дағдыларын үйрету; құрдастарымен топта жұмыс істеу, өз орнын табу, сұрақтарға еркін жауап беру біліктіліктерін дамыту; логикалық ойлау, есту зейіні, қатынастық дағдыларын дамыту. Әдептілікке, ұйымшылдыққа, табандылыққа, дұрыс тамақтану дағдысына тәрбиелеу.		бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысына жаттықтыру.	

		Музыка "Бесік жыры". Мақсат-міндеттер: балалардың әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білу және айта білу қабілетін дамыту; дыбыс ұзақтығы туралы ұғымын қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысына жаттықтыру.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	**Бірінші будақ бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ, жетеді, Ауызы жоқ ұлиды.	**Қарды, қар түсуін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Қыста ғана болады, Ұстасаң қолың тоңады. (қар) Өлең.	**Қар суын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Жатты да жатты, Жылғаға жаратты. (Қардың еруі) **Бақылау.**	**Көктемдегі құбылыстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Жылт-жылт еткен. Жырадан өткен. (су) **Бақылау.**	**Күннің шұғыласын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Жұмбақ. Ақ сандығым ашылды, Ішінен дүрлер шашылды (Күнніңкөзі)

	(Жел) **Бақылау.** Балаларға бұлтты бақылауды үйрету: олардың өте әдемі, бірегей негізді, күмбез тәрізді аппақ көлемнен түрлі болатынын; таңертен пайда болып кешке жоқ болтынын ескеру. Өлі табиғат құбылыстарына қызығушылығын, байқағыштығын дамыту. **Қимылды ойын: «Түзу шеңбермен». (дене шынықтыру)** Балаларға жаттығуларды шеңбер бойынша бірге орындауға үйрету. Қозғалыс келісімділігін жетілдіру. **Еңбек.** Өсімдіктердің топырағын қопсыту. **(еңбек дағдылары)** Аулада еңбекпен айналысу. Балаларды өсімдіктерді күтуге	Көктен тартып күн нұрын, Жерден тартып жылылық. Әнін тыңдап бұлбұлдың, Қызғалдақтар тұр күліп. **Бақылау.** Қарды бақылауды жалғастыру, көктемгі қардың қасиеті туралы түсініктерін нақтылау. Қыста болған қармен көктемдегі қардың түстерін салыстыру (сұр, боз, лас). Балалардың назарын үстінде мұз қабаты пайда болып, оның астында боз қар болатынына; қар бірінен соң бірі еріп, суға айналады, сондықтан қардың шөгуіне назар аудару. **Қимылды ойын: «Таспаны ұстап ал». (дене**	Қар қалындығының өзгеруіне назар аудару. Күннің қыздыруымен қардың жұқа жері еріп, қар суына айналады. Қар суы күннің жарқырап тұрғанында және қыздырған жерінде пайда болады. Қар астынан пайда болған алғашқы көк шөпке назар аудару, көктемнің сұлулығына қызығушылығын арттыру. **Қимылды ойын. "Горелки" (орыс халқының ойыны). (дене шынықтыру)** Жолдастарымен келісіп алаңда жүгіруге (және орындарына тұруды) үйрету. Қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. **Өз бетімен ойындар.**	Көктемдегі құбылыстар туралы білімдерін қалыптастыру. Жылғалардың пайда болуына назар аудару: неліктен су бір жерде ғана ағады, ал бір жерде ақпайтынын түсіндіру. Жинақталған тәжірибе арқылы табиғат құбылысының байланысын анықтау. **Қимылды ойын: «Қармақ». (дене шынықтыру)** Балалар шеңбер бойымен тұрады. Ортада тәрбиеші. Оның қолында «қармақ» (скакалка) қармақты төменнен айналдырады, ал балалар «қармаққа» түсіп қалмау үшін орында тұрып жоғары секіреді. Кімге қармақ тиіп	**Бақылау.** Күннің шұғыласын бақылау, балалардың ойнауына қандай әсер беретінін түсіндіру. Кішкентай айнамен «сәулелі қоян» деген ойынды ойнату. **Қимылды ойын. «Ақсақ түлкі» (татар халық ойыны). (дене шынықтыру)** Санамақ арқылы жүргізуші таңдап алу. Ойын барысында бір-біріне соқтықпай, кедергі келтірмей жүгіруге үйрету. **Еңбек.** Жолдарды қардан тазарту. **(еңбек дағдылары)** Берілген тапсырманы жауаптылықпен орындау. Өз еңбегінің нәтижесін көруге, бағалауға үйрету. **Өз бетімен ойындар.**

	үйрету. **Өз бетімен ойындар. (дене шынықтыру)** Әткеншек тебу. Балалар арасында жақсы қарым-қатынасты қалыптастыру: достық қатынас, өзара көмек.	**шынықтыру)** Балаларды (белбеуге артынан байланған) таспаны сақтай отырып жүргізушіден қашуға үйрету. **Еңбек.** Аулада өз беттерімен міндеттерін орындауға үйрету (ыдысына жем шашу). Табиғат мекендеушілеріне деген сүйіспеншілігін арттыру. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар.** Спорт алаңындағы ойындар. **(дене шынықтыру)** Қозғалыс белсенділігін, шапшаңдығын дамыту. Алаңда өз бетімен ойынды таңдауға үйрету.	Қар бетіне сурет салу. **(сурет салу)** Балаларды жерге қардың бетіне сурет салуға тарту, қызығушылықтарын артыру. Өзіндік талабын мадақтау.	кетсе, сол ойыннан шығады. **Еңбек.** Аула маңын қоқыстан тазарту. **(еңбек дағдылары)** Ұжымда еңбектене білуді қалыптастыру, жұмысты жоспарлау, бақылауды іске асыру. Ұқыптылық пен белсенділікке тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар: «Қайық станциясы». (дене шынықтыру)** Қайықшалар жіберуге ұсыныс жасау. Өз еріктерімен пайда болған ойын тобын мадақтау.	Өз бетімен атрибуттар мен көмекші заттарды таңдай білуін, ойын шартын орындауға талаптандыру, мадақтау. **(дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар**				

	Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	«Ай мен Күн» ертегіін оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. «Пойыз» ойын жаттығулары. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Тұмарша". Мақсат-міндеттер: балаларды қағаздың бетіне тұмарша үшбұрышын салып, сұлбасы іші мен	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үй жиһаздары". Мақсат-міндеттер: балаларды құрамында: тақтайша, білеу, текше бар құрылыс	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жеті ата тақпағын мәнерлеп оқу". Мақсат-міндеттер: балаларды халықтың дәстүрі, жеті ата	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Алдар Көсенің мерекелік сыйлары". Мақсат-міндеттер: балалардың сілтеуіш арқылы қатарда	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Баланы қырқынан шығару". Мақсат-міндеттер: балаларды "Баланы қырқынан шығару" рәсімімен таныстыра

	сыртын қазақтың белгілі ою элементтерімен безендіру тәртібіне үйрету; "ирек", "мүйіз" ою элементтерінің салу техникасын ұштау; тұмаршаны қосымша бөлшектер, шашақтармен толықтыруға бейімдеу. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына	материалдар жинағынан үй жиһаздарын құрастыруға үйрету. **«Арқан тартыс» дидактикалық ойыны.** «Арқан тартыс» ойынының негізгі шарты 2 топтың сынасуы болса, қазақ тілі сабағында 2 топ білім сынасады. Мұны былай жасадым: жуандығы 2 елідей ұзын жіпті тақтаның жоғарғы жағына 2 шегеге іліп, ұштарын теңестіріп қоямын. 2 топтан бір оқушыдан шығып, бір мезгілде мақал-мәтелдерді тоқтамай айтып шығады. Қай топтың оқушысы бұрын шығарса, жіптің ұшын өзіне қарай тартады. Нәтижесінде арқан қай топқа қарай көп	туралы тақпақпен таныстыру, "жеті ата шежіресі" ұғымын түсіндіру; туыстық жөнінде түсініктер аясын кеңейту; сөйлеудің монолог және диалог мысалыдарын көрсету. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Бәйшешек". Мақсат-міндеттер: балалардың бәйшешек туралы түсініктерін кеңейту; көктемде пайда болатын бәйшешектің ерекшеліктерімен таныстыру; наурыз айындағы көктемгі табиғаттың белгілерін ажыратып, атай білуге үйрету.	орналасқан геометриялық пішіндерді санап, жиынын асық эквивалентімен және санмен сәйкестеу туралы ұғымдарын жетілдіру. **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Ұлттық әшекейлер". Мақсат-міндеттер: қазақтың ұлттық әшекей бұйымдарымен таныстыру; тұзды қамырдан мүсіндеуге және бұйымдарды қосымша бөлшектермен безендіруге, өрнекті қырнауыштың көмегімен бедерлер түсіру арқылы толықтыруға үйрету.	отырып, бар ықыластарымен түсініп, тыңдауға үйрету. **Ұлттық ойыны. Сиқырлы таяқ** Ойнаушылар қол ұстасып, дөңгелене шеңбер жасап тұрады. Қолында таяғы бар ойын жүргізуші шеңбердің ортасына келеді де, ойынның тәртібін түсіндіреді. Ойнаушыларды бірден бастап түгел нөмірлеп шығады. Ойынның шарты бойынша ойын жүргізуші қолындағы таяғын шеңбердің ортасында тік ұстап тұрады да, бір нөмірді атап, таяқты қоя береді. Аталған нөмір таяқты жерге құлатпай ұстап қалуы керек, ал таяқты ұстай алмай құлатып

	тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	жылжыса сол жеңеді деп есептеледі. Бұл ойынды барлық пәндерге қолдануға болады. **(дене шынықтыру)**			алса, онда айып тартады, яғни көптің ұйғаруымен ортаға шығып, өнер көрсетеді. Ойынға қатысушылардың бәрі бір-бір реттен міндетті түрде ойнап шығулары керек. Ал одан әрі ойынды жалғастыру-жалғастырмау ойнаушылардың өз еркінде. Ойнаушылардыңсаны көп болса, ойын қызықты өтеді. **(дене шынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**"Моншақтарды жинаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндерді екі қасиеті бойынша (түсі мен пішіні,	**Саусақ жаттығуы.** Дөңгеленіп тұрайық, (шеңбер құрайды) Керегені құрайық. (қолдарын жандарына созып бір-бірінің арқаларына қояды) Уықтар боп иіліп,	**Жаңылтпаштар жаттау.** Арқада алты арқар бар, Қырқада қырық арқар бар. Қырық арқарда ақ арқар бар. Алты арқарда марқа	**"Наурыз" өленің жаттау.** Қарды ерітіп жылғасы, Наурыз келді – жыл басы. Шуақ төкті жарық күн, Мейрамында	**Артикуляциялық жаттығу "Дәмді тосап".** Мақсат-міндеттер: тілдің жалпақ ұшын жоғары көтеріп, тілді кесе (ожау) тәрізді қалыпта ұстауын үйрету.

	көлемі мен пішіні, көлемі мен пішіні) топтастыру біліктіліктерін қалыптастыру, пішіндердің кезектесуіндегі қарапайым заңдылықтарды көру. **(математика негіздері)**	(қолдарын жоғары созып, сәл иіледі) Киіз үйді құрайық (қолдарына жанына созып, шеңбер бойымен айналады) **(сөйлеуді дамыту)**	арқар бар. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	халықтың. Бата беріп атамыз, Бата беріп апамыз, Тәтті болып жасалған, Наурыз дәмін татамыз. Б.Жақып **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Қысқаша сипаттамасы. Жалпақ тілмен жоғарғы ерінді жалап, ауыз қуысына кіргізу. Әдістемелік нұсқау. 1. Жаттығуды орындаған кезде тек тіл жұмыс істеуін, иектің қимылдамауын қадағалау керек. 2. Тіл жалпақ болып бүйірлері ауыз бұрыштарына тиіп тұруы керек. 3. Тіл оңға және солға емес, тек төмен және жоғары қозғалу керек. 4. Егер бала жаттығуды жасай алмай жатса, «пя-пя-пя» жаттығуына оралу қажет. Бала тілін жалпақ қалпына келтірген соң шпательмен тілді жоғары еріннің үстіне қайыру керек.

					(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.				
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды.				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). Өнер бұрышында жаңа жыл тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржынмен таныстыру. Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу.

	Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Психолог кеңесі: «Бала тілін дамыту».	Әрбір баланың тәрбиесі жайында сөйлесу.	Мектепке дейінгі баланың жан-жақты дамуындағы театрлық іс-әрекет.	«Әкем, анам және мен – біз тату отбасымыз» жоба.	Ата-аналар үшін ашық есік күнін ұйымдастыру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**20.03-24.03.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Кеңес. "Саусақ жаттығулары". Қолдың ұсақ моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ойыншықтардағы тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**				**"Кір сүлгілерді ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету. **(еңбек дағдылары)**
	«Менің көңіл-күйім» Ойынның мақсаты: мейрімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу . Балалар кезек-кезек жылдың қай мезгілі,				**"Киіз басу" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты

	табиғат құбылысы, ауа-райы олардың бүгінгі көңіл-күйіне ұқсас екенін айтады. Салыстыруды тәрбиеші бастауы тиіс: «Менің көңіл-күйім көгілдір аспандағы ақ ұлпа бұлттарға ұқсайды, сенің көңіл-күйің қандай?» деп, балаларды ойынға тартады. Ойынның соңында тәрбиеші қорытындылайды – бүгін топтың көңіл-күйі қандай: көңілсіз, көңілді, күлкілі, ызалы екенін айтады. Қолайсыз ауа-райы, суық, жаңбыр, түнерген аспан сияқты агрессивті элементтер эмоционалды күйзелісті көрсететінін түсіндіру керек.				арттыру; ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киіз басып аяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай доптармен)** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қолдағы доптар төменде				

	1.1 - балалар доптарымен қолдарын жоғары көтеріп, оң жаққа бұрылады; 1.2 - бастапқы қалыпқа келу. 1.3 - балалар доптарымен сол жаққа бұрылады; 1.2 - бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 2.1 - аяқтың ұшына тұрып, қолдарын жоғары көтеріп, доптарын сермейді; 2.2 - бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 5 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқтары бірге, дене тік, доптар төменде 3.1 - жерге жартылай отырып, қолдарын жоғары көтеріп, доптарын көрсетеді; 3.2 - бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде 4.1 - доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында айналып секіру (оң және сол жаққа). 4.2 - бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 5 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	**Шаттық шеңбер** Балаларға жағымды				**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер.

дайындық	эмоциялық ахуалды ұйымдастыру үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосуға болады. Неткен сұлу көктем шақ! Көгалда өскен бақбақ. Сары түс мұнда көп екен, Күннің көзі – нұр көктем. **(сөйлеуді дамыту)**				Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Дала гүлге оранады, Түрлі түске боянады, Нұрлы көктем келген кезде Табиғат та оянады. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көктемгі демалыс.** (сюжетті ойындар, үстел үсті ойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалық ойындар, қыс қызығына байланысты суреттер бояу)				**Көктемгі демалыс.** (сюжетті ойындар, үстел үсті ойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалық ойындар, қыс қызығына байланысты суреттер бояу)
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық**				

	дағдылар)				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	**Көктемде қайың ағаштарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштардың көктемде тіршілік ету ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру; өсімдіктерге деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** "Табиғаттың жас көмекшілері" операциясы. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: байқау қабілетін дамыту, тіршілік иелеріне қолайлы жағдай жасауға ұмтылу, табиғаттағы мінез-құлық				**Қоғамдық өмір құбылыстарын бақылау: "Жүретін бөлік". (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың байқағыштығын, ойлау қабілеттерін дамыту. **Шығармашылық тапсырмалар: "Кел, ойнайық, балақай!"** Мақсат-міндеттер: пантомимикалық дағдыларды дамыту, эмоционалды көңіл-күйлерін көтеруге ықпал ету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жоғары". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: физикалық қасиеттерін, ептілігін, бұлшық ет, тыныс алу

	ережелерін сақтау. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Айна", "Күн мен түн". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылдардың көркемдігі мен мәнерлілігін дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Дорба". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екі аяқпен секіру іскерліктерін жетілдіру.				қимылдарын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "**Қуып жет". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын, төзімділікті дамыту.
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма.				

	Арқаңды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	«Оқтауы бар түлкі» ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	"Ұйқыдан тұрғаннан кейін, төсекте жатып бірден жаттығу жасау; төсектерінен тұрып, көрпелерін кері лақтырмай жатып жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; 2-3 минут төсекте жатқан гимнастика балалардың ұйқыдан ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған. Оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру." **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**				**"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа

					тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: "Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: "Қояндар шықты шалғынға,

					Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **(дене шынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Бояу беттеріндегі суреттерді бояу.** Мақсат-міндеттер.				**"Көңілді сан" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:

	Балалардың қуанышты эмоцияларын ояту. **(сурет салу)**				тура және кері санауды дамыту, кезкелген ұсынылған цифрден санай бастауды меңгерту. **(математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.				
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста,				

	Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). Өнер бұрышында жаңа жыл тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен,

	қоржынмен таныстыру. Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Балабақша, мен және отбасы – денсаулық формуласы» спорт ойынына ата-аналар тізімін дайындау.				Жоба қорытындысын шығарып, ата-аналарға нәтижесін хабарлау.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**27.03-31.03.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың қабілеті жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес	**"Ойыншықтардағы**	**"Жабық**	**"Төсектерді төсеуде**	**"Ойыншықтардағы**	**"Біз топ бөлмесінде**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың жапырақтарға ылғал қажет деген түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Балаларды суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(еңбек дағдылары)**	**күтушіге көмек көрсету"** Мақсат-міндеттер: балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету; ересектерге қол жетімді көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**және жатын бөлмеде терезе төсеніштерін дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауға үйрету: жеңдерді орап, шүберекті сулаңыз және құрғатып сығыңыз, ластанған кезде оны сумен шайыңыз. **(еңбек дағдылары)**
	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Өнер алды - қызыл тіл". Мақсат-міндеттер: балаларды жаңылтпаштармен	**Дидактикалық ойын. "Ғажайып музыкалық аспаптар".** Мақсат-міндеттер: балаларды тыңдау, ән салу қабілетін	**"Қазақ ою-өрнектерінің орнын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балаларға қазақтың	**Үстел үсті ойыны. "Дойбы".** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілетін, зейінін дамытады. Зеректікке баулиды.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Оюлы текемет". Мақсат-міндеттер: балаларды дайын тіктөртбұрыш, қошқар мүйіз

	таныстыра отырып, бар ықыластарымен түсініп, тыңдауға үйрету.	дамыту. Өнерге баулу. Ойын барысы. Балаларға түрлі аспаптардың әуенін қосып, қай аспаптың дыбысы екенін анықтауға үйрету.	ою-өрнектерін ажыратып, кез келген кескіннің (тақия, етік, ыдыс, белдік, кілемше) бетіне дұрыс таңдап, орналастырып, безендіруге ынталандыру; қолдың ұсақ моторикасын, ойлау қабілетін дамыту, қазақ ұлттық қолөнеріне қызығушылықты арттыру. Шарты. Педагог балалардың әрқайсына тақия, етік, ыдыс, белдік, кілемше кескінін және түрлі оюлардың үлестірмелі жинақтарын табақшаларға салып ұсынады. **(қоршаған ортамен танысу)**	Ойынның мақсаты. Қарсыласының тастарын түгел жою немесе жүріс жолдарын бөгеп тастау. **(танымдық дағдылар)**	дайындамасын қағаз бетіне оюлы текемет бейнесін құрастырып, желімнің көмегімен текеметтің сол жағына, ортасына және оң жағына оюды жапсыруға үйрету.
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (секіртпемен)**				

	1.Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіртпені екі бүктеп төменде ұстау. 1 - оң аяқты ұшына қойып, секіртпені жоғары көтеру; 2 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды сол аяқпен қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіртпені төменде ұстау. 1 - секіртпені жоғары ұстау; 2 - оңға бұрылу; 3 - тіктелу; 4 - бастапқы қалыпқа келу. Осы жаттығуды сол жаққа қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 3. Бастапқы қалып: аяқты алшақ ұстап, отыру, секіртпені жоғары ұстау. 1-2 - еңкейіп, секіртпені аяқтың ұшына қою; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6-7 рет қайталанады. 4. Бастапқы қалып: тіземен отырып, секіртпені төменде ұстау. 1 - 2 - оң жамбасқа отыру, секіртпені алдына шығару; 3 - 4 - бастапқы қалып. Жаттығуды сол жақ жамбасқа қайталау. Жаттығу 5-6 рет қайталанады. 5. Бастапқы қалып: жерге етпетінен жатып, бүгілген қолымен секіртпені ұстап, алдына қою. 1-2 - бүгіліп, қолдарын алдына-жоғары созу; 3-4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6 рет қайталанады. 6. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, қол төменде, секіртпе жерде. Секіртпемен айналып секіру. Жаттығуды 8-10 рет қайталау. 7. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіртпе төменде (секіртпенің екі жағынан екі қолымен ұстау). 1 - секіртпені алға қою, оң аяғын ұшына артқа қою; 2 - бастапқы қалып. Жаттығу сол жағына қайталанады. Жаттығу 6 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* М. Жаманбалиев "Екі қол". Қолжуғыштың қасына, (алға қарай жүреміз) Келе қалды балақан. Ысқылады асыға, (екі қолдың алақандарын қосып үйкейміз)

	Алақанды алақан. Қарады да сосын ол: (екі қолдың алақандарын ашу) «Тап-таза» деп қуанды. Қандай жақсы, екі қол, (екі қолын көрсетеді) Бірін-бірі жуады. (денемізді оңға бұру, екі алақанды үйкелеу) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Өнер көзі - халықта" тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)**	Өнер туралы тақпақтар жаттау, өнерлерін көрсету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Өнерлі, атақты тұлғалар жайлы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Өнер туралы мақал-мәтелдер жаттау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	"Өнерлі өрге жүзер" тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Қапшаны көлденең лақтыру". Мақсат-міндеттер: құм салынған қапшаны 3 м қашықтықтан бір қолымен төменнен көлденең лақтыру (5-6 рет); таяқтың (арқаншаның) астынан оң және сол жағымен еңбектеп шығуды (6 рет) және үрілген доптардың арасымен аяқтың ұшымен жүруге үйрету.	**Қазақ тілі** "Музыкалық аспаптар шеберханасы. Наурыз мерекесі." Мақсат-міндеттер. Балалардың ұғымындағы Наурыз мерекесі туралы түсініктерін дамыту, Қазақстан халықтарының ұлттық музыкалық аспаптары туралы түсініктерін қалыптастыру; қазақтың ұлттық аспаптары: домбыра,	**Дене шынықтыру** "Кімді мерген деп санаймыз?" Мақсат-міндеттер: балаларды жұппен түрлі бағытта жүгіру; заттарды алысқа дәлдеп сол қолмен лақтыруға (3,5–6,5 метрден кем емес) үйрету.	**Музыка** "Домбыра". (пысықтау) Мақсат-міндеттер: балалардың домбыра туралы түсініктерін кеңейту; домбыраның дыбысын ажырата білу қабілеттерін қалыптастыру; ырғақты қимылдарды орындай білу іскерліктерін жетілдіру.	**Дене шынықтыру** "Топқа ұпай жинайық". Мақсат-міндеттер: балаларды жетекшінің ауысуымен жүгіру; гимнастикалық қабырға бойынша жоғары-төмен кезектескен қадаммен өрмелеуге үйрету.

		қобыз, сырнаймен таныстыруды жалғастыру; балалайка, дутар жайлы түсінік беру; музыкалық аспаптар шеберінің еңбегі жайлы білімдерін қалыптастыру. Қазақтың ұлттық аспаптары мен Қазақстанда тұратын өзге ұлт аспаптарының атауларын еске сақтауды үйрету; ұлттық музыкалық аспаптарға, қазақтың ұлттық мәдениетіне деген қызығушылықтарын дамыту; аспаптардың шығаратын үндерін дыбыстау арқылы артикуляцияларын дамыту; еске сақтау қабілетін, ой-өрістерін дамыту. Қазақстан халықтарының ұлттық мәдениетіне			

		деген достық қарым-қатынасқа, үлкендердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **Музыка** "Домбыра". Мақсат-міндеттер: балалардың домбыра туралы түсініктерін кеңейту; домбыраның дыбысын ажырата білу қабілеттерін қалыптастыру; ырғақты қимылдарды орындай білу іскерліктерін жетілдіру.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	**Бұтақтардың бүршіктенуін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Аққайыңның шырын бөлген уақытын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Ағаштардың гүлденуін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Жұмбақтар.	**Қылқанды ағаштарды бақылау (қарағай, шырша). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Теректі бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тақпақ. Гүлдерге толы

	Тақпақ. Көк орманда көп ағаш, Өскен жақсы аралас. Ең әдемі меніңше, Құс ұясы бар ағаш. **Бақылау.** Балалармен бүршіктерді бақылау. Балаларға ісініп бүр жарып тұрған бүрден жапырақтар шығып келе жатқанын көрсету. Күн жылынғанда ағаштардың бүршіктері ісінеді, содан жапырақтар пайда болатынын түсіндіру **Тәжірибе.** Құмырадағы бұтақ жылы жерде тез бүршік жарады. **Қимылды ойын. «Лақтырып қағып ал». (дене шынықтыру)** Ептілікті, шапшаңдықты ,тапқырлықты талап	Тақпақ. Көк орманда көп ағаш. Өскен жақсы аралас. Ең әдемі меніңше Құс ұясы бар ағаш. **Бақылау.** Балалардың назарын ақ қайыңға аудару. Көктем келісімен ағаштардың шырындық қозғалысы болатынын атап өту. Бұл жағдай көктемде еріген қардың суын тамыры арқылы жұтып, шырын бөліндісі содан пайда болатынын түсіндіру. Ол қыс бойғы өсімдіктердің тағамдық қорының еруінен пайда болатын ерітінді. Балалардың қызуғышылығы мен қабілетін дамыту. Табиғатқа деген сүйіспеншілігін ояту. **Қимылды ойын.**	Жаз болса жайнап, Саясында ән салып, Құстар жүрген сайрап. Бұл не? (Ағаш) Жазда жатсаң – көлеңкесіне алады, Қыста жатсаң – жаның рахат табады. (Ағаш) **Бақылау.** Ағаштар бүр жарды, одан кейін жапырақ шықты, кейін гүлдеді. Басқа гүлдеген ағаштардың гүлімен салыстыру. Балаларды табиғатты қорғауға тәрбиелеу арқылы олардың әдемілігіне сүйсіндіру. **Қимылды ойын. «Домалақты жерге түсіріп алма». (дене шынықтыру)** Берілген дыбыс бойынша қасықты қолына алады. Қасыққа кішкентай	Жұмбақ. Қар су болып жөнелді, Қалды дала жалаңаш. Күн нұрына кеңелді, Бүршік атып бар ... (Ағаш) Тақпақ. Алма ағаштың құшағы – Қанат жайған бұтағы. Жапырағы жүрегі, Бұтақтары білегі. **Бақылау.** Балаларға қылқанды ағаштарды білуге үйрету. Балабақша аймағындағы өсіп жатқан екі түрлі қылқанды ағашты, сыртқы белгілерінен білу. Басқа ағаштардан ерекшеліктерін көру, оларды атау. Ағаштарды қастерлеп, оларды күтуге тәрбиелеу. **Қимылды ойын. «Жіпті көтеру». (дене шынықтыру)**	ауламыз, Біз өсеміз, толамыз. Бәріміз де ер жетіп, Үлкен жігіт боламыз. **Бақылау.** Терек – ағаштардың бір түрі екені туралы түсінік беру, табиғатқа сүйсінуге тәрбиелеу. **Қимылды ойын. «Түйілген орамал». (дене шынықтыру)** Шеңберге тұрып, екі қолмен түйілген орамалды қағып алу, икемділіктерін арттыру. Ойын барысында достық және құрдастар арасында қарым-қатынасты, ойын шартын сақтауға үйрету. **Еңбек.** Табиғат бұрышындағы жұмыс. Көшетті суару. Су бұрқақпен жапырақтарға су себелеу. Балаларға табиғат

	ету. **Еңбек.** Балалар үлкендермен бірге көшет отырғызады. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар.** Жақсы көретін ойыншықтармен ойнау. Ойнау барысында бір-бірімен татулықта, бірлікте болуға тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)**	**«Орман дақтары». (дене шынықтыру)** Балалардың өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуін дамыту. Ойын шарты бойынша. Ағашқа арқасын беріп тұрған, қос қолымен ұстасып тұрған баланы қозғауға болмайтынын айту. Ойынға деген қызығушылықты арттыру. **Еңбек.** Ағаштың жан-жағын дөңгелетіп қопсыту, еңбекке тәрбиелеу. Жалпы пайда үшін еңбектенуге үйрету. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар. (дене шынықтыру)** Бірлескен іс-әрекет барысында ереже мен тәртіп нормаларын белсенді қолдана білуге ынталандыру.	домалақ шарды салып түсірмей берілген жерге жеткізу,ептілікке баулу. **Еңбек.** Алаңдағы жұмыстар. Жасаған құс ұясын ағашқа орнату. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар. (дене шынықтыру)** «Доппен ойнаймыз».	Жіпті бекітіп, белгі бойынша жүгіріп келу. Кім бірінші болып мәреге келіп, жіпті бірінші болып тартып алса, сол жеңімпаз. Баланың шапшаңдығы менептілігін дамыту. **Еңбек. (еңбек дағдылары)** Табиғат бұрышындағы жұмыс. Гүлдерді отырғызу. Балаларды жерді қопсытып, суаруға үйрету. Үлкендерге көмек көрсетуге тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар. (дене шынықтыру)** Ойын барысында бір-бірімен қарым-қатынас жасап, өз ойларын ортаға салып, құрдастарының шешіміне келіспеушілік білдіре білу, рөлдерге бөлу,	бұрышындағы гүлдерді суарту, бүркіп шашу әдісін үйрету. Үлкендерге көмек көрсеткеніне риза болып, мадақтау. Еңбек етуге деген оңды қатынасқа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар.** Балалардың ойын тақырыбын өз бетінше таңдап алуы, шығармашылық қабілеттерін, қимыл-әрекеттерін дамыту. **(дене шынықтыру)**

				ойыншықты бөлісе білуге дағдыландыру.	
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* М. Жаманбалиев "Екі қол". Қолжуғыштың қасына, (алға қарай жүреміз) Келе қалды балақан. Ысқылады асыға, (екі қолдың алақандарын қосып үйкейміз) Алақанды алақан. Қарады да сосын ол: (екі қолдың алақандарын ашу) «Тап-таза» деп қуанды. Қандай жақсы, екі қол, (екі қолын көрсетеді) Бірін-бірі жуады. (денемізді оңға бұру, екі алақанды үйкелеу) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	«Ақылды егінші» ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан оянғаннан кейін, бірден төсекте жаттығу жасау; төсектерінен тұрып, көрпелерін кері лақтырмай жатып жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (2-3 минут төсекте жатып жасалған гимнастика балалардың ұйқыдан ояу күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған. Оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау.				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Дастарханды жаяйық дидактикалық ойыны". Мақсат-міндеттер: балалардың қонақты қарсы алу, дастарханды жаю дәстүрі туралы ұғымдарын жетілдеру, кеңейту; наурыз көженінің азықтық құрамымен таныстыру, дәстүрлі ұлттық тағам атауларын, олардың жасалу негіздері жөнінде білімдерін тиянақтау. **Ұлттық ойын. Ақсүйек** Ең алдымен, ойнаушылар өзара келісіп, жеңген топ	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Жиһазға арналған қалың және жұқа тақтайшалар". Мақсат-міндеттер: балалардың заттардың қалыңдығы туралы білімдерін кеңейту, "ең қалың", "жұқалау", "ең жұқа" ұғымдарын жетілдіру. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Шеберлер елі". Мақсат-міндеттер: балаларды ою-өрнек түрлерімен таныстыра отырып, ою-өрнек жөніндегі мәліметтерді зейін қойып, мұқият тыңдауға үйрету.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Кебежені безендіру". Мақсат-міндеттер: балаларды кебеже сұлбасын қазақтың оюларының элементтерімен безендіруге үйрету; тіктөртбұрышты ортасына "тышқан ізін", бұрыштарына "балтаны", шеттеріне "ботакөзді" салу және орналастыру техникасын қалыптастыру. **"Қыз қуу" ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қозғалыс белсенділігін дамытуды жалғастыру; ережелерді өз бетінше орындауға	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Төлдер". Мақсат-міндеттер: төрт түліктің төлдерін бір-бірінен ажыратып, атай білуге үйрету. **Сөздік жаттығуы. "Төлдерін ата".** Бір үстелде отырған балалар жұбына, екі жабайы аңның енелері мен төлдері бар екі жұп суреттері араластырылып ұсынылады. Үстел басында отырған бала кез келген жабайы аңның енесі мен төлінің жұбын құрастырады. Жұп құрастырылғаннан кейін, әрбір бала жабайы аңды және төлін айтады.	**Ұлттық ойын. Бес тас** «Бестас» - өте көне дәуірден келе жатқан, қазақ халқының ұлт ойындарының бірі. Ойынға керекті зат бес кішкентей домалақ тас немесе кейде бес асық пайдаланылады. Ойынға қатысатын адам санына шектеу қойылмайды. Кемінде екі адамнан басталады. Ойынға қатысушылар дөңгелене отырады. Ойнау үшін қолға епті, ұстауға ыңғайлы тастар таңдалып алынады. Ойыншы бес тасты еденге шашырата тастайды да, ішінен бір тасты таңдап алады. Алған тасын

	үшін жүлде тағайындайды да, екі топқа бөлінеді. Топ басқарушылар ақсүйекті қайсысының лақтыратынын шешіп алу үшін кезектесіп таяқ ұстайды, таяқтың басына кімнің қолы бұрын шықса, сол ақсүйекті құлашы жеткенше лақтырады. Ақсүйек жерге түскеннен кейін ғана ойыншылар іздеуге шығады. Көмбеде топ басқарушылардан басқа ешкім қалмайды. Ақсүйекті тапқан ойыншы ешкімге білдірмей, көмбеге қашуға әрекет жасайды да, ал қарсыластары біліп қалса, қолма-қол тартып алуғатырысады.		үйрету, ұлттық ойындарға деген қызығушылыққа тәрбиелеу.	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	жоғары лақтырып жіберіп, жерден бір тасты іліп алып, лақтырған тасын қайта қағып үлгерді. Жерден алған тасын жанына қойып, сол тәсілмен, екінші, сонан соң үшінші, төртінші тастарды бір-бірлеп іліп алып отырады. Бұл ойынның бірнеше тәсілі бар. **(математика негіздері)**

	Сондықтан ақсүйекті алдымен тауып алған топтың ойыншылары біріне-бірі лақтырып, көмбеге қай топтың адамы бұрын жеткізсе, сол топ жеңіске жетіп, жүлдегер атанады. Келесі жолы ақсүйекті екінші топ лақтырады, сөйтіп ойын жалғаса береді. **(дене шынықтыру)**				
Балалармен жеке жұмыс		**«Қолымда не бар?» ойыны.** Мақсаты. Мынадай ұғымдарды пысықтау: ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, үлкен - кіші, оң - сол; кеңістік түсінікті пысықтау, қимылды, түсіну сезімдерін дамыту. Керекті материалдар. Табиғи материалдар: ұсақ тастар, жаңғақтар, таяқшалар. Ойынның мазмұны.			

		Балалар қолын артына ұстайды. Тәрбиеші оның қолына үлкендігі түрліше, бірақ тегі бірдей екі затты, мысалы, үлкен және кіші тасты ұстатады. Балалар қолына қарамастан, оң қолында үлкен тас, сол қолында кіші тас бар екенін айтуға тиіс. Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді. Енді тәрбиеші екінші баланың қолына жуандығы бірдей, ұзындығы әртүрлі екі таяқша немесе жуандығы әртүрлі, ұзындығы бірдей екі қарындаш ұстатады. Топ алдына шақырылған әрбір бала бір-біріне ұқсас 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай қателік			

		жібермеген балалар жеңімпаздар болып есептеледі.			
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.				
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* М. Жаманбалиев "Екі қол". Қолжуғыштың қасына, (алға қарай жүреміз) Келе қалды балақан. Ысқылады асыға, (екі қолдың алақандарын қосып үйкейміз) Алақанды алақан. Қарады да сосын ол: (екі қолдың алақандарын ашу) «Тап-таза» деп қуанды.				

	Қандай жақсы, екі қол, (екі қолын көрсетеді) Бірін-бірі жуады. (денемізді оңға бұру, екі алақанды үйкелеу) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). Өнер бұрышында жаңа жыл тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржынмен таныстыру. Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа

	бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Балабақша, мен және отбасы – денсаулық формуласы» спорт ойынына ата-аналар тізімін дайындау.	Әрбір баланың тәрбиесі жайында сөйлесу.	Баланың қабілеті жайлы әңгімелесу.	"Үйде демалысты қалай өткізу керек" әңгімелесу.	Жоба қорытындысын шығарып, ата-аналарға нәтижесін хабарлау.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**03.04-07.04.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес. "Қыңырлықты шешу жолдары".				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Пияз отырғызу".** Мақсат-міндеттер: балаларды мақсат қоюға, жұмыс орнын, құралдарды дайындауға және өздерін тазартуға үйрету. Балалардың шамның құрылымы, пияздың өсуіне қажетті жағдайлар туралы білімдерін бекіту. Еңбек дағдыларын, жермен, сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті дамыту. Экологиялық мәдениетті, нәтижеге жетуді, жалпы іске қатысуды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Көшет отырғызу, оған күтім жасау".** Мақсат-міндеттер: түсініктерін қалыптастыру балалардың негізгі кезеңдеріндегі өсу және даму өсімдіктер (тұқым, тамыр, сабағы, жапырағы); негізгі тәсілдері өсімдіктерді өсіру және күту (отырғызу жерді қопсытып, тұқымды орналастыру, топырақ салу, суару). Көшеттер отырғызған кезде абай болыңыз, өйткені өсімдіктер өте нәзік. Еңбек дағдыларын, топырақ, су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті дамыту. Экологиялық мәдениетті, қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған	**"Гүлдер мен көгөністердің тұқымын себу".** Мақсат-міндеттер: балаларға әр өсімдіктің тұқымы болатыны туралы білім беру. Тұқым себу кезінде қажетті әрекеттердің реттілігін біліңіз: топырақта қопсыту жасаңыз (тұқым себу үшін, әр уақытта олардың арасындағы қашықтықты және ойықтарды таяқпен белгілеңіз); жұмыс кезінде мәдени және гигиеналық дағдыларды сақтауға үйреніңіз. Балалардың көшеттерді дайындау үшін топтағы қораптарға қандай тұқымдар себілетіні және қандай тұқымдар ашық жерге себілетіні туралы білімдерін	**"Кір сүлгілерді ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйреніңіз. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтардағы тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

		қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	бекіту. Еңбек дағдыларын дамыту. Экологиялық мәдениетті, қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**		
	Үстел үсті ойыны «Бір сөзбен ата» Балаларға суреттер беріледі, бір сөзбен ғана атауын атайды. Мысалы. "Қалам, қағаз, кітап, дәптер" - Мектеп құралдары. "Теледидар, радио, компьютер, ұялы телефон" - Техника құралдары.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Ғаламшарға зымыран жібереміз". Мақсат-міндеттері: балаларды тіктөртбұрыштан цилиндр, шеңберден конус жасап, зымыранды құрастыруға үйрету.	**«Суретті жалғастыр» ойыны.** Балаларға суреттің үлгісі және жартылай боялған суреті беріледі. **"Ғарышкер" қимылды ойыны.** Педагог: - Балалар, бүгін жаңа ойын ойнаймыз. Ойынымыз "Ғарышкер" деп аталады. Мен сендерді ойынның ережесімен таныстырамын, мұқият тыңдап алыңдар.	**Үстел үсті ойыны. «Есіңе сақта».** Балаларға 5 әртүрлі сурет көрсетіледі, сосын педагог көздерін жұмуларын ұсынады да, 1 суретті алып тастайды, балалар қай суретті алып тастағанын айтады. Педагог балалардың қаншалықты естеріне сақтағандарын байқайды.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Байқоңыр" ғарыш айлағы. Мақсат-міндеттер: балаларды ермексазды алақанның арасына салып домалатып алғаннан кейін тігінен есу арқылы шұжық тәріздес пішін шығарып, зымыранның денесін жасауға,оның тұрақтылығын тексеру, екінші бөліктен домалатып, шыққан бөліктің басын шымшып конус

			"Ғарышкер" ойынында педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың балалары екі жақта тұрып, педагогтің белгі беруі бойынша тапсырмаларды орындаулары тиіс. Педагог ғарышкердің әрекеттері туралы сөзбен айтады (ғарышкер ауада қалқиды, ғарышкер аспанға ұшады, ғарышкер скафандр киеді, ғарышкер қолын бұлғайды) балалар сол қимылды қайталап отырады. Қай топтың балалары тапсырманы дұрыс орындайды, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**		денесіне айналдыруға үйрету.
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (секіртпемен)** 1.Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіртпені екі бүктеп төменде ұстау. 1 - оң аяқты ұшына қойып, секіртпені жоғары көтеру; 2 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды сол аяқпен				

	қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіртпені төменде ұстау. 1 - секіртпені жоғары ұстау; 2 - оңға бұрылу; 3 - тіктелу; 4 - бастапқы қалыпқа келу. Осы жаттығуды сол жаққа қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 3. Бастапқы қалып: аяқты алшақ ұстап, отыру, секіртпені жоғары ұстау. 1-2 - еңкейіп, секіртпені аяқтың ұшына қою; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6-7 рет қайталанады. 4. Бастапқы қалып: тіземен отырып, секіртпені төменде ұстау. 1 - 2 - оң жамбасқа отыру, секіртпені алдына шығару; 3 - 4 - бастапқы қалып. Жаттығуды сол жақ жамбасқа қайталау. Жаттығу 5-6 рет қайталанады. 5. Бастапқы қалып: жерге етпетінен жатып, бүгілген қолымен секіртпені ұстап, алдына қою. 1-2 - бүгіліп, қолдарын алдына-жоғары созу; 3-4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6 рет қайталанады. 6. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, қол төменде, секіртпе жерде. Секіртпемен айналып секіру. Жаттығуды 8-10 рет қайталау. 7. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіртпе төменде (секіртпенің екі жағынан екі қолымен ұстау). 1 - секіртпені алға қою, оң аяғын ұшына артқа қою; 2 - бастапқы қалып. Жаттығу сол жағына қайталанады. Жаттығу 6 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған	Ғарышқа саяхат	Планета түрлерімен	Жер планетасы	Жұлдыздар туралы	Ғарышкерлермен

іс-әрекетке дайындық	жасау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	таныстыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	жайлы әңгімелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	таныстыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Еңкіс тақтайдың үстімен жоғары-төмен жүру". Мақсат-міндеттер: балалардың саптан қатарға бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, дене қалпын тік ұстап тұру қабілетін жетілдіру; жүріп келе жатып, қатарда жұппен тұра білуге үйрету.	**Қазақ тілі** "Ғарышкер боламыз. Адамның дене мүшелері. 10 дейін тура және кері санау." Мақсат-міндеттер. Балаларға ғарыш жайлы алғашқы түсініктірін дамытуға жәрдемдесу; «ғарыш» туралы түсінік қалыптастыру; ғарышкерлер киімдерінің ерекшеліктері жайлы түсінік беру; сандық қатар, тура және кері санау жайлы түсініктерін бекіту; адамның дене мүшелері мен бет әлпет бөліктері туралы білімдерін нақтылау. Балаларды қазақ тілінде	**Дене шынықтыру** "Денеміздің тепе-теңдігін сақтайық". Мақсат-міндеттер: балаларды жүруді секірумен кезектестіру; қарқынды жылдамдатып жүгіру; гимнастикалық қабырға бойынша оң аралықтан сол аралыққа ауысуға үйрету.	**Музыка** "Ғарышкерлер жыры". Мақсат-міндеттер: балаларды жаңа әннің мазмұнын әуен арқылы эмоциямен қабылдай білуге үйрету; музыканың көңілді, ойнақы сипатын алақандарымен баяу, ырғақты ұрып, әуен сүйемелдеуімен жұбымен жүре отырып, көңілді билеу дағдысын меңгерту.	**Дене шынықтыру** "Цирк шатыры астында". Мақсат-міндеттер: балаларды қырлы тақтаймен жоғары-төмен жүруге үйрету.

		сөйлеуді мұқият тыңдауды үйрету; зат есімді сөздерге көптік, тәуелдік жалғауларды дұрыс қосып айтуға үйрету; сөз ішінде [ғ] дыбысын дұрыс дыбыстауға жаттықтыру; еске сақтауды, қиялды, ой-өрістерін дамыту. Ізденімпаздыққа, әдептілікке, зейінділікке тәрбиелеу. **Музыка** "Ғарыштағы қоңыраулар". Мақсат-міндеттер: балаларды жаңа әннің мазмұнын әуен арқылы эмоциямен қабылдай білуге үйрету.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	**Торғай, көгершін,**	**Көктемде ұзақ,**	**Құстардың ұяларын**	**Ұяны бақылау.**	**Өсімдіктердің**

	үйрек құстарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Тақпақ. Ұшып, қонып жүр торғай, Жем іздейді. Серігіне табасын жегізбейді, Құттай дәнді қиядан көзі шалып, Байғұс сірә көрмейді өгіздерді. **Бақылау.** Құстардың көлеміне, түрі-түсіне, шығарған дыбыстарына қарай, аттарын айыра білуге, қимыл іс-әрекетіне назар аудару, қимылдарын салыстыру. Торғай секіреді, ал көгершін жүреді. **Қимылды ойын. «Көптерді қуып жет». (дене шынықтыру)** Жарысуға үйрете	**тырна, қараторғайлардың ұшып келуін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақтар. Ұзақ тектес құс, Шіркей жеп. Ауыл маңынан Ұзап кетпес құс. (Қараторғай) Талдың басында, Жемі бар қасында. Там тұр саялы, Достарға аялы. (Құс ұясы) **Бақылау.** Көктемнің келуімен жәндіктердің жандануына байланысты, құстар көбейеді. Қар ерігенде ұзақтар құрт-құмырсқаны іздеп жерді шұқылайды. Олардың қимылдарына көңіл бөлу керек. Құстарға	**бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. "Шым тостаған". Далаға кім тастаған? (Құстың ұясы) **Бақылау.** Тұмсығымен тістеген шөп, жүн-жұрқаны ұясына алып келген қараторғайды бақылау. Үй алдында ән салуын, қанат қағысын, басын шұлғып тұмсығын кеңінен ашады. Құс үйшігінің жанында, балаларды өзін байсалды ұстай білуге тәрбиелеу. **Қимылды ойын. «Өрт сөндірушілер». (дене шынықтыру)** Гимнастика баспалдағынан жүру, балалардың өздерінің қимыл қозғалыстарын	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Ши түбінде шым кесе. (Ұя) Тақпақ. Құстар ұя салады, Жасауға жұмсақ ұяны. Жабағы жүнді жияды, Жайлы қып жасап ұяны Жұмыртқасын салады. **Бақылау.** Шатыр астындағы ұяны бақылау, ағаштағы құстардың ұяларының ерекшелігін белгілеу. Құстар ұяны жасайды. Өздері ағаш бұтақтарынан, жүннен, шөптен құрайды. Балапандарын ұрғашы құс басады,	**бірінші көктеуін бақылау (Ақселеу). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Тақпақ. Үлбіреген бақбақ, Үлпілдеген аппақ. "Уф!"-десем бақбақ, Ұшасың ғой қаптап. **Бақылау.** Назар аударыңыздар: жердің жылуымен жаңа өсімдіктер пайда бола бастайды. Өсімдіктер алдымен күннің жылы қызуымен өседі. Бір-екі өсімдіктерді айыра білу. Өсімдіктерді аялауға тәрбиелеу. **Қимылды ойын. «Күшік пен мысықай». (дене шынықтыру)** Гимнастикалық қабырғада 4 аяқтап өрмелеу қабілетін арттыру. Ептілік пен

	отырып, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Еңбексүйгіштікке баулу. **Еңбек.** "Құстарды тамақтандыр". **(еңбек дағдылары)** Құстарды тамақтандыруға және олардың қасында өзін-өзі ұстай білуге және құстарға қамқор бола білуге баулу. **Өз бетімен ойындар.** Әр балаға өзіне ұнайтын ойынды ойнауға мүмкіншілік беру. **(дене шынықтыру)**	қамқор болуға баулу. **Қимылды ойын. «Құлыншақ» (ұлттық ойын). (дене шынықтыру)** Тізесін жоғары көтеріп, шеңберді айнала отырып, алға секіре білуге үйрету. Арқашықтықты сақтай білу, белгі бойынша кері жүруге үйрету, балалардың ұйымдастырушылық қабілетін дамыту. **Еңбек.** Ауладағы жұмыс. Көшеттерді отырғызу. Балаларды бақта жұмыс істеуге баулу, гүлзар қазу, суару. Еңбекке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар.** «Үй». Балаларды 2-3 рөлге бөлу, ойын барысында бірлесу дағдыларын қалыптастыру.	үйлестіре алуы. Сорғышты шайқау. Балалардың белгі бойынша қимыл әрекетін дамыту. **Еңбек.** Жер қазу жұмысы (ағаштардың түптерін қопсыту, құрғақ жапырақтарды жинау). Балаларды құрғақ жапырақтарды жинауға қатыстыру, белгілі бір жерге апарғызу. Балаларды тазалықты сақтауға және еңбек етуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар. «Гараж».** Балалардың құралдарды дұрыс пайдалана білуге үйрету. Ойын барысында «жол» салуға басшылық жасау. Танымал ойындарды өз	ал еркегі тамақ тауып, ұяның жанында ән айтып отырады. **Қимылды ойын. «Кім шақырды?» (дене шынықтыру)** Белгі арқылы шеңберге тұруға дағдыландыру. Жолдасының дауысын тануға үйрету, ойын шартын орындату. Жануардың дауысын салу, бұйрықсыз бұрылмау. Есте сақтау мен төзімділік қабілетін арттыру. **Еңбек.** Жер қазу жұмысы. Гүлзарлар қазу. Гүлзар жұмысында тәрбиешіге көмектесу, еңбек ету тапсырмаларын орындату. Ересектерге көмектесу, бастамасын мадақтау.	төзімділікке тәрбиелеу. **Еңбек.** Гүлзарға гүл тұқымын себу. **(еңбек дағдылары)** Өз еркімен таяқшамен қуыс жасауды және суаруды үйрету. Өз еңбегіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар.** Құммен ойын. Алдын ала келісім арқылы өзара жұмыстарды бөлісу, бір-бірінің жұмысын үйлестіру және біріккен жігермен нәтижеге жетуге үйрету.

			қатарларымен ұйымдастыру қабілетін арттыру.	**Өз бетімен ойындар.** «Ғарышкер». **(құрастыру)** Балалар құрылыс ойынында зымыран құруға үйрету, жағдай жасау, керек заттар мен ыңғайлы орын дайындау. Ойында татулық қарым-қатынасын тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	«Өгіз» ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу,	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар				

сауықтыру шаралары	жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Әуе кемесі". Мақсат-міндеттер: балаларға әуе кемесі туралы түсінік бере отырып, оның жалпы әуе көлігі екені жөнінде білімдерін кеңейту. **Сюжетті-рөлдік ойын "Ғарышкерлер".** Мақсат-міндеттер: мектепке дейінгілердің әскери-патриоттық дайындығына ықпал ету, дене шынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Ғарышқа саяхат. Тілдің дыбыстық мәдениеті: [-қ], [-ғ] дыбыстары." Мақсат-міндеттер: балаларды қатаң [Қ] және ұяң [Ғ] дауыссыз дыбыстармен таныстыру, жалпы мағлұматтар беру; көңілдерін дауыссыз дыбыстардың қатаң және ұяң болуы туралы түсініктерді беру. **Қимылды ойындар "Ұшақтар".** Балалар ұшақтардың рөлін орындайды. Олар залдың әр	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Ғарыштың түрлі планеталары". Мақсат-міндеттер: балаларды шар бетіне бояу жағып, қағаз бетіне басып алу дәстүрлі емес сурет салу техникасымен таныстыру; "градиент" ұғымын қалыптастыру; топтас достарымен біріге отырып, ғарыш ғаламын сюжеттік суретте көрсету білігін жетілдіру. **"Ұшты-ұшты" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту зейінін дамыту.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Зымыранның түрлі құрылысы". Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық денелер мен пішіндер туралы білімдерін жетілдіру. **Сюжеттті-рөлдік ойын: "Ұшақпен саяхат".** Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері, ұшақ оның қолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістері жайлы білімін кеңейту. Жер пейзаждарының сұлулығын көре білуді үйрету,	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Ай мен Күн". Мақсат-міндеттер: балаларды "Ай мен Күн" ертегісінің мазмұнымен таныстыра отырып, ертегі желісін зейін қойып, бар ықыластарымен тыңдай білуге үйрету. **Ұлттық ойын. Үш табан** Үш табан ойнау үшін тақыр жерге көлденең сызық сызылады да, оған әр ойыншы бір бірден арасын сиректеу етіп кеней тігеді. Содан соң ойнаушы балалардың

	Ойын барысы. Ойынға қызығушылықтарын дамыту үшін, тәрбиеші балаларға "Ғарышкерлер" ашық хат жиынтығын қарастыруды ұсынады. Олармен ғарыш мамандары, ғарышкер қандай қасиеттерге ие болу керектігі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиеші балалармен ғарышкер-адамдардың мінезін талқылайды. Одан кейін тәрбиеші балалармен бірге, «Ғарышқа ұшу» ойын сюжетінің шамалы жоспарын белгілейді, ол келесі тармақтарды қамтуы мүмкін: ғарышкерлерді жаттықтыру, ұшуға дайындығына емтихан тапсыру, дәрігердің қарауы,	жеріне тұрады. Педагог: «Ұшуға дайындал!» деген белгі берген кезде, балалар қолдарын қозғалтып, «ұшақты оталдырады». «Ұшамыз!» деген белгі берілгенде қолдарын алға созып, залды айналып шашырап жүгіреді. «Қонамыз!» деген белгі берілген кезде, ұшақтар тоқтайды, жерге қонады (балалар бір тізесін бүгіп отырады). Ойын 5-6 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)**	Міндеттері: балаларды ұшатын және ұшпайтын заттарды тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Құстарға деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынды үй ішінде де сыртта да ойнауға болады. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы	ұшқыш мамандығына құрметпен қарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларын кеңейту: "ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса", "ұшу". Барысы: Балалар ұшқыш, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы, әуе жай қызметкері рөлдерін өзара бөліп алады. Ниет білдірушілер билеттерді кассадан сатып алады, бақылаудан өтіп, ұшаққа отырады. Жүк тасушылар жүк тиеумен айналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегі бейнелерді) түрлі көріністерді – теңізді, тауларды, өзендерді, орманды	барлығының сақаларын біреуі жиып иіреді. Кімнің сақасы шықса сол бірінші болып сақасын көннен алысырақ жерге иіреді. Сақасымен тігулі кенейді атып, үштабаннан артықтау жерге жіберуі керек үш табаннан кем, я болмаса сақасы кенейге тимей кетсе, ойынды сақасы шыққан келесі ойыншы бастайды. Ойын көндегі кенейді ұтып біткенше созылады.

	зымыранға отыру, кемені қосу, ғарыштағы жұмыс, кеме бортынан хабарлау, жерден ұшуды басқару, жерге қону, жерде кездесу, медициналық тексеріс, ұшудан кейін ғарышкерлердің тынығуы. Одан кейін тәрбиеші балаларға құрылыс материалынан зымыран құрастыруды ұсынуы мүмкін. Зымыранды құрастыру барысында оның бөліктерін атау (тұмсығы, люктер, иллюминаторлар, басқару тетігі). Дербес ойында тәрбиеші балаларды адамдардың жауапты тапсырманы орындауға бағытталған қарым-		Ойынды былай жүргізеді. Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты арба ұшты! (Қол көтермейді) **(дене шынықтыру)**	қарастырады. Қайтып оралғаннан кейін балалар өз әсерлерімен бөліседі. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	

	қатынасын (еңбек және жеке) модельдеуге шақырады. Мысалы, тәрбиеші балаларға хабарлайды, кейбір адамдар кеме жасаса, ал басқалары оларды сынап, ұшуға дайындайды, үшіншілері - ұшу мен қонуды қамтамасыз етеді. Әр ойыннан кейін тәрбиеші балаларды ойын жағдаяттарын талдауға тартады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**				
Балалармен жеке жұмыс	*Жаңылтпаш жаттайық* Ғарышкер ұшты ғарышқа. Ғарышқа ұшты ғарышкер. Айтшы, ғарыш алыс па?		**«Бес саусақ».** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек,		

			Ортаң терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**		
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Балалардың дербес	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту,				

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету. Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау. Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету. Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. Өнер бұрышында жаңа жыл тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**

	Мақсат-міндеттер. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер- тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі, тостаған, ожау, астау, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктерді кеңейту. Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениеті дағдыларын қалыптастыру. Балаларда мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру; амандасу, қоштасудың қажеттігі туралы еске салу, ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту. Қоршаған ортада және табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтау, қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру және жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасауға (өсімдіктерді қорғау, қыстап қалған құстарға жем беру) баулу. Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын меңгеру (электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау); қоршаған ортада, табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін білу (қоқыс тастамау, өздігінен от жақпау).				
Балалардың үйге қайтуы (ата-	Кеңес. "Саусақ	Балалардың танымдық	Кеңес. «Су тасқыны».	Кеңес. "Баланың бос	Ата-аналарға кеңес. "Қыңырлықты шешу

аналарға кеңес)	жаттығулары". Қолдың ұсақ моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.	үрдістерінің диагностикасы (психолог)		уақытын тиімді пайдалану".	жолдары".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**10.04-14.04.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Бала бөлмесіне арналған гүлдер» тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.				
Балалардың дербес	**"Ойыншықтардағы**	**"Жабық**	**"Төсектерді төсеуде**	**"Ойыншықтардағы**	**"Біз топ бөлмесінде**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың жапырақтарға ылғал қажет деген түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Балаларды суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(еңбек дағдылары)**	**күтушіге көмек көрсету"** Мақсат-міндеттер: балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету; ересектерге қол жетімді көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**және жатын бөлмеде терезе төсеніштерін дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауға үйрету: жеңдерді орап, шүберекті сулаңыз және құрғатып сығыңыз, ластанған кезде оны сумен шайыңыз. **(еңбек дағдылары)**
	Сурет салудан ойын-жаттығу "Құлыншақ шауып келеді". Мақсат-міндеттер: балаларды қылқаламмен шауып	**"Көктем белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тез	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Көктемде жер бусанды". Мақсат-міндеттер: балаларға көктем	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Ақылды егінші". Мақсат-міндеттер: балаларды "Ақылды егінші" ертегісінің мазмұнымен	**Саусақ жаттығуы. «Тұқым себу».** Ішіне топырақ толтырылған бір рет пайдаланатын кішкентай пластмасса ыдысты

	келе жатқан құлыншақ бейнесін салу амалдарына үйрету; құлыншақтың дене бөлшектерін салуда дене пропорцияларын сақтауға талпындырту; құлыншақ бейнесін қағаздың ортасына, мөлшері кішкентай емес етіп, салуға машықтау.	ойлауға тәрбиелеу. Барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына, жерде жыл мезгілдеріне тән белгілерінің суреттері тұр. Осы белгілердің ішінен қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Ал, балалар, суреттерді тезірек ажыратып алайық. Балалар, суреттерді тезірек қойып шығады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	мезгілі туралы түсінік бере отырып, көктемгі табиғатқа тән ерекшеліктермен таныстыру.	таныстыра отырып, ертегі желісін зейін қойып, бар ықыластарымен тыңдай білуге үйрету.	таратып береді. Алдыларындағы қорапшадан өсімдік тұқымын алып, ыдысқа отырғызуды ұсынады. Бұл өсімдіктер апат болған ғаламшардың ауасын тазартады. Педагогтің көрсетуімен кішкентай пластмасса ыдыстарға қорапшадағы тұқымдарды себеді. **(қоршаған ортамен танысу)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (қысқа секіргіштермен)** 1.Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіргішті екі бүктеп төменде ұстау. 1 - оң аяқты ұшына қойып, секіргішті жоғары көтеру; 2 - б.қ. Жаттығуды сол аяқпен қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіргішті төменде ұстау. 1 - секіргішті жоғары ұстау; 2 - оңға бұрылу; 3 - тіктелу; 4 - б.қ. Осы жаттығуды сол жаққа қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 3. Бастапқы қалып: аяқты алшақ ұстап, отыру, секіргішті жоғары ұстау. 1 - 2 - еңкейіп, секіргішті аяқтың ұшына қою; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6-7 рет қайталанады.				

	4. Бастапқы қалып: тіземен отырып, секіргішті төменде ұстау. 1 - 2 - оң жамбасқа отыру, секіргішті алдына шығару; 3 - 4 - бастапқы қалып. Жаттығуды сол жақ жамбасқа қайталау. Жаттығу 5-6 рет қайталанады. 5. Бастапқы қалып: жерге етпетінен жатып, бүгілген қолымен секіргішті ұстап, алдына қою. 1 - 2 - бүгіліп, қолдарын алдына-жоғары созу; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6 рет қайталанады. 6. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, қол төменде, секіргіш жерде. Секіргішпен айналып секіру. Жаттығуды 8-10 рет қайталау. 7. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіргіш төменде (секіргіштің екі жағынан екі қолымен ұстау). 1 - секіргішті алға қою, оң аяғын ұшына артқа қою; 2 - бастапқы қалып. Жаттығу сол жағына қайталанады. Жаттығу 6 рет қайталанады." **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жақсы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Игі істер қоржыны»** Түрлі-түсті қағаздан дөңгелектерді немесе жүрекшелерді қиып	Туған жер туралы өлеңдермен танысу, жаттау. **(сөйлеуді дамыту және көркем**	**«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынның мақсат-міндеттері: сыпайы қарым-қатынас	"Алтын микорофон" арқылы тақырыпқа байланысты сұхбат жүргізу. **(сөйлеуді дамыту,**	Тақырыпқа байланысты мақал-мәтелдер жаттау. **(сөйлеуді дамыту және көркем**

	алуға болады. Әр күннің соңында балаға «қоржынға» бүгін қанша игі істер жасаса, сонша дөңгелек салу ұсынылады. Бала қиналған жағдайда, оған көмектесу керек. Мұндай ойын баланы игі істер жасауға ынталандырады. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**әдебиет)**	жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**қазақ тілі)**	**әдебиет)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Құрсауға кіру". Мақсат-міндеттер: балалардың саптан қатарға бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, дене қалпын тік ұстап тұру қабілетін жетілдіру; жүріп келе жатып, қатарда жұппен тұра білуге үйрету.	**Қазақ тілі** "Ағаш түрлері. Тақпақты мәнерлеп оқу "Аққайын"." Мақсат-міндеттер. Ағаштың құрылымы туралы түсініктерін дамытуды жалғастыру; емен, қарағай, терек ағаштары жайлы мәлімет беру; «шырынды ағын» сияқты табиғи	**Дене шынықтыру** "Құрсаумен жаттығулар". Мақсат-міндеттер: балаларды қырлы тақтаймен жоғары-төмен жүру және жүгіру; қарқынды жылдамдатып және ақырын жүгіруге үйрету.	**Музыка** "Туған жер". (қайталау) Мақсат-міндеттер: балаларды әнді тыңдау кезінде оның сөздің мағынасын түсіну және музыкалық фрагментті басынан аяғына дейін мұқият тыңдай білуге және музыкалық аспаптарда ырғақты	**Дене шынықтыру** "Құрсаумен жарыстар". Мақсат-міндеттер: балаларды бағытты өзгертіп жүруге; жай қарқында үздіксіз жүгіру; затты тігінен (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) 1,5-2 м арақашықтықтан оң қолмен лақтыруға үйрету.

		құбылыспен таныстыру; аққайыңның құрылымдық ерекшелігі жайлы білімдерін нақтылау; ізденімпаздыққа, байқампаздыққа, табиғатқа сүйіспеншілікке, ағаштарға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Қазақ тілін қабылдауды, қазақ тілінде өлең сөздерін нақты, дұрыс дыбыстауды, ағаштардың атауын еске сақтауды, аққайың құрылымының өзіндік ерекшеліктерін байқауды үйрету; артикуляциялық аппараттарын жаттықтыру, қиялдарын дамыту; әлемді эстетикалық қабылдау негіздерін қалыптастыру.		ойнай білуге үйрету.	

		Музыка "Туған жер". Мақсат-міндеттер: балаларды әнді тыңдау кезінде оның сөздің мағынасын түсіну және музыкалық фрагментті басынан аяғына дейін мұқият тыңдай білуге және музыкалық аспаптарда ырғақты ойнай білуге үйрету.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	**Жәндіктердің ұшуын бақылау (Көбелек, маса, ара). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Тісі жоқ, ауызы бар, Атқарар ісі бар. (Ара) Тақпақ.	**Бақбақ гүлін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Кіп кішкентай қауғабас, Шашы түссе дауламас. (Бақбақ) **Бақылау.** Бақбақ гүлінің сары басты	**Терек ағаштарының жапырақтарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Тақпақ. Отырғыз ағаш көктемде, Жөн болар еңбек еткенің.	**Ересек балалардың ойындарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Тақпақ «Балабақша». Балабақша базарлы үй, Қаладағы ажарлы үй. Шаттығы бар	**Ересектердің бақшадағы еңбегін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақал-мәтел. Еңбек етпесең, елге өкпелеме, Егін екпесең, жерге өкпелеме. Тақпақ.

	Дастарқанды аралады, Ет пен майды жағалады. Өмір сүре берсінші деп, Өлтіргем жоқ бал араны. **Бақылау.** Күн жылына жәндіктер пайда бола бастайды. Жәндіктерді танып аттарын атау. Қоңыз, маса, көбелектер және оларды салыстыру. Жәндіктерді аялауға тәрбиелеу. **Қимылды ойын. «Көбелектер, көлбақалар, тырналар». (дене шынықтыру)** Жәндіктердің өмірінен балалар достық қатынас тілектерін қолдануға тәрбиелеу. **Еңбек.** Гүлзарды суару. **(еңбек дағдылары)**	екенін бақылай отырып, көп күлтелерін күндіз ашылып, кешке жақын күлтелерінің жабылып тұратынын балаларға түсіндіру. **Қимылды ойындар: «Түсті автокөліктер». (** Өз бетімен атрибуттар мен көмекші-заттарды таңдай білуін, шартты ойын әрекетін орындауға талаптануын мадақтау. **Еңбек.** Алаңдағы жұмыстар. **(еңбек дағдылары)** Гүлзарға гүлдердің тұқымдарын егеміз. Егілген тұқымдарға су құямыз. Тұқымдарды еккенде арақашықтарын сақтау, еңбекке баулу. **Өз бетімен ойындар.** «Белдіктермен	Келмесе шамаң егуге, Сындырма жұрттың еккенін. М. Қуанышбеков. **Бақылау.** Терек ағашынын жапырағын ақ қайыңнын жапырақтарымен салыстыру, айырмашылықтарын бақылау. **Қимылды ойын. «Допқа дейін жеткіз». (дене шынықтыру)** Қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. **Еңбек.** Ағаш түптерін әктеу. **(еңбек дағдылары)** Ағаш түптерін әктесек одан құрт-құмырсқа аулақ болатынын ескерту. Балаларды табиғатты қорғауға, бұтақтарды сындырмауға тәрбиелеу.	шуақты, Өз үйіміз сияқты. **Бақылау.** Балалардың киімдеріне назар аудару (куртка, шапка, бессаусақ т.б.), балаларға қыста қалай киінгендерін естеріне түсіру. Балаларға бұрынғыдан қарағанада көбірек серуендеуге болатынын байқату. Күннің жылынғанын, ауа райының қалай өзгергенін бақылау. **Қимылды ойындар. «Батыл балалар». (дене шынықтыру)** Жіпке тартып өрмелеу: балаларды батырлыққа, күштілікке,ептілікке тәрбиелеу. **Еңбек.** Ауладағы жұмыстар: арамшөпті жұлып, ағаштардың түптерін қопсыту. **(еңбек**	Бітік егін өсіріп, Еліне бақ сыйлаған. Егінші ісін дос біліп, Ол-халыққа сыйлы адам. **Бақылау.** Көктемде топырақты дайындап, көкөніс егу науқаны басталатыны жайында балалардың түсінігін қалыптастыру. Тынымсыз еңбек ету нәтижесінде адамдар көкөністі өсіріп күтуде мол өнім алу мүмкіндігіне ие болатынын балаларға түсіндіру. **Қимылды ойын. «Арқан тартыс». (дене шынықтыру)** Күш-жігерді дамыту, қарсыласын өз жағына тартқанда шыдамдылық таныту. **Еңбек.** Гүлзарға гүл отырғызу. **(еңбек дағдылары)**

	Өздігінен өсімдіктерді суаруға үйрету. Гүлдер мен құралдарға ұқыпты қарап, жұмыстан кейін орындарын жинауға тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар. Сумен ойнау.** Балалар арасында достық қарым-қатынастарын дамыту және оларға көмектесу.	ойындар». Өз бетінше ойнай білу қабілеттерін арттыру.	**Өз бетімен ойындар.** Ойнау барысында бір-бірімен татулықта, бірлікте болуға тәрбиелеу.	**дағдылары)** Балалармен арамшөпті жұлып, оны бір орынға жинау, бірге жұмыс жасауға үйрету. Таза, жинақылыққа, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар.** Барлығына бірге топтасып ойындар ойнату.	Гүл отырғызатын орынды таңдап алып, оны суару. Еңбек мәдениетін қалыптастыруды үйрету (еңбек құралдарын қолдану, жұмыс орнын таза,ұқыпты ұстау). **Өз бетімен ойындар.** Ойыншық пен рөлдерді бөлісуде мәдениеттік білдіріп, келіспеушілік тұстарын анықтап, өз ойын іске асыра білуге тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны,				

	Жақсы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	«Ғажайып бақ» ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Төрт түлік мал туралы тақпақ жаттау". Мақсат-міндеттер: балаларды төрт түлік мал туралы тақпақпен таныстыру; қазақтың төрт түлік малы туралы ұғымдарды қалыптастыру; малды күту, құтты қасиеті туралы баяндау.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Аквариумдағы балықтар". Мақсат-міндеттер: балаларды көк түсті шеңбердің үстіне, сары түсті шаршыларды бүктеп, оригами әдісі бойынша аквариумдағы балықтар бейнесін құрастырып, балықтарды өз қалаулары бойынша, балдырларды тігінен, тастар	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Бес төлді жарыстырайық". Мақсат-міндеттер: балаларға ұзындықтың бес түрлі шамалары жөнінде ұғымдар қалыптастыру; беттестіру мен тұстастыру, санап салыстыру тәсілдері жөнінде түсініктерін тиянақтау. **Ұлттық ойын.**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Туған жерім тамаша". Мақсат-міндеттер: балалардың туған жер туралы білімдерін кеңейту; туған жердің адамдар өміріндегі мәнін түсіндіру.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Көктемде жер бусанды". Мақсат-міндеттер: балаларға көктем мезгілі туралы түсінік бере отырып, көктемгі табиғатқа тән ерекшеліктермен таныстыру. **Театрды саханалау.** "Өсімдіктер мен кемпірқосақ" ертегісін сахналау. **(көркем әдебиет)**

		дайындамаларын қатар бойымен тізбектеп жапсыруға үйрету.	**Соқыр теке** Балалар дөңгелене тұрады. Топ ішінен бір баланың көзі байланады.Балалар: Бота, бұзау, қозы, лақ, Қайда кеткен құлыншақ.Соқыр теке бақ-бақ, Мені ізден тап-тап - деп өлеңмен айтады. Содан кейін Соқыр теке (көзі байлаулы бала) балаларды қуалайды немесе балалар оның жанына келіп түртіп қашады. Соқыр теке ұстап алғанбаланың көзі байланады да ол «соқыр теке» рөлін атқарады. Ойын осылай жалғаса береді.		
Балалармен жеке жұмыс	**«Табиғат жайлы әңгімелесу».** Мақсат-міндеттер. Балалардың дүниетанымын, тіл байлығын дамыту.	**Дидактикалық ойын "Ұшады, жүзеді, секіреді".** Мақсат-міндеттер: әртүрлі жануарлардың	**"Туған елдің ұлымын" өлеңін жаттау.** Аспанымдай мөлдірмін, Жайлауымдай	**"Көктем белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер. Балаларды тез	**«Көктем».** Көктем келді бүгін, Күнім төкті нұрын. Сайрап барлық құстар, Ән салуға құштар.

	- Табиғат дегеніміз не? Табиғат – жер, тау, ағаш, су, орман, өсімдіктермен жан-жануарлардан тұратын қоршаған орта. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	қозғалу іс-әрекеттері туралы білімдерін бекіту. Мысалы: Балық - жүзеді, аққу - ұшады, қоян - секіреді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	жазықпын Өзенімдей өршілмін, Гүлдерімдей нәзікпін. Қуат алған өзіңнен, Туған елдің ұлымын. Бақытты етіп өсірген Отанымның гүлімін. А.Сәрсеков **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	ойлауға тәрбиелеу. Ойынның барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына жерде жыл мезгілдерінің белгілерін білдіретін суреттер тұр. Осылардың ішінен қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Ал, ендеше, балалар, суреттерді тезірек ажыратып алайық. Балалар суреттерді жылдам қойып шығады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Түрлі түсті әйбәт, Гүлдер шықты жайнап. Қызыл-жасыл аймақ, Қырға шықты ойнап. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				

Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жақсы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету. Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен

	заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау. Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету. Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. Өнер бұрышында жаңа жыл тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер- тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі, тостаған, ожау, астау, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет,**

	зерттеушілік іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктерді кеңейту. Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениеті дағдыларын қалыптастыру. Балаларда мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру; амандасу, қоштасудың қажеттігі туралы еске салу, ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту. Қоршаған ортада және табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтау, қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру және жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасауға (өсімдіктерді қорғау, қыстап қалған құстарға жем беру) баулу. Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын меңгеру (электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау); қоршаған ортада, табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін білу (қоқыс тастамау, өздігінен от жақпау).				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балаңызға ертегі оқисыз ба?" тақырыбында ата-аналарға арналған сауалнама.	«Бала бөлмесіне арналған гүлдер» тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	«Гүлдер» атты тақырыпта көрме ұйымдастыру.	«Айына бір рет отбасы күнін өткізу».	Баланың эмоциялық жағдайы.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М.Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**17.04-21.04.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес. «Балаларға жолда жүру ережесі туралы түсіндірудің маңызы».				
Балалардың дербес	**"Бөлме өсімдіктерін**	**«Жабық**	**"Бөлме**	**"Ойыншықтардағы**	**"Біз топ бөлмесінде**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**суғару".** Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бүрку».** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Оларды суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(еңбек дағдылары)**	**өсімдіктеріндегі топырақты қопсыту".** Мақсат-міндеттер: балаларды жабық өсімдіктерге күтім жасауға үйрету; балаларға өсімдіктердің топырағын не үшін қопсыту керектігі туралы білім беру; қопсыту әдістері мен оған қажетті заттарды пайдалану ережелерін бекіту. Еңбек дағдыларын, ұқыптылықты дамыту. Экологиялық мәдениетті, қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**тәртіп".** Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**және жатын бөлмеде терезе төсеніштерін дымқыл шүберекпен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауға үйрету: жеңді түру, шүберекті сулау және құрғатып сығу, ластанған кезде оны сумен шаю. **(еңбек дағдылары)**
	Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Қайық". Мақсат-міндеттер:	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Гүлденген өрік бұтағы".	**«Мен 10 заттың атауын білемін …»** Ойын барасы. Бұл топтық ойын.	**«Бағбандар мен гүлдер»** Топ екі шағын топқа бөлінеді және	**Саусақ жаттығуы. «Тұқым себу».** Ішіне топырақ толтырылған бір рет

	балаларды желкенді қайық мүсіндеуге үйрету; заттың жиектері мен бетін мұқият тегістеуді, шеттерін әсемдеуге үйрету.	Мақсат-міндеттер: балаларды көктемгі гүлдеген бұтаның бейнесін салу амалына үйрету; суреттің негізі ретінде бормен жапырақтарды, содан соң бояуға малынған саусақты басып, гүлдерді салу техникасын жетілдіру.	Оқушылар шеңберге отырғызылады. Допты шеңбер бойынша бір-біріне бере отырып, әр оқушы бір сөзден айтады: «Мен … ағаштардың … 10… атауын … білемін… қайың – бір, самырсын – екі, емен – үш» деп ары қарай жалғастырады. Жалғастыра алмаған оқушы ойыннан шығады.	тәрбиеші ойын ережелерін түсіндіреді: «Егер топта тұрған гүлдер ұзақ уақыт бойы суарылмаса-олар қурап қалады. Бірақ бүгін біз суды қажет етпейтін гүлдер өсетін ерекше баққа барамыз. Егер олар ұзақ уақыт бойы өздері туралы мейірімді және сыпайы сөздерді естімесе, қурап қалады. Бір шағын топ қурап қалған гүлдер, ал екіншісі қурап қалған гүлдерге көмек көрсетуге шақырылған бағбандар болады. Бағбандар бақшаны аралап, әр гүлге сыпайы сөздер айту керек, содан кейін гүлдер біртіндеп гүлдей бастайды. Балалар рөлдермен	пайдаланатын кішкентай пластмасса ыдысты таратып береді. Алдыларындағы қорапшадан өсімдік тұқымын алып, ыдысқа отырғызуды ұсынады. Бұл өсімдіктер апат болған ғаламшардың ауасын тазартады. Педагогтің көрсетуімен кішкентай пластмасса ыдыстарға қорапшадағы тұқымдарды себеді. **(зерттеу іс-әрекеті)**

				ауысады, ойын жалғасады.	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (қысқа секіргіштермен)** 1.Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіргішті екі бүктеп төменде ұстау. 1 - оң аяқты ұшына қойып, секіргішті жоғары көтеру; 2 - б.қ. Жаттығуды сол аяқпен қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіргішті төменде ұстау. 1 - секіргішті жоғары ұстау; 2 - оңға бұрылу; 3 - тіктелу; 4 - б.қ. Осы жаттығуды сол жаққа қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 3. Бастапқы қалып: аяқты алшақ ұстап, отыру, секіргішті жоғары ұстау. 1 - 2 - еңкейіп, секіргішті аяқтың ұшына қою; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6-7 рет қайталанады. 4. Бастапқы қалып: тіземен отырып, секіргішті төменде ұстау. 1 - 2 - оң жамбасқа отыру, секіргішті алдына шығару; 3 - 4 - бастапқы қалып. Жаттығуды сол жақ жамбасқа қайталау. Жаттығу 5-6 рет қайталанады. 5. Бастапқы қалып: жерге етпетінен жатып, бүгілген қолымен секіргішті ұстап, алдына қою. 1 - 2 - бүгіліп, қолдарын алдына-жоғары созу; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6 рет қайталанады. 6. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, қол төменде, секіргіш жерде. Секіргішпен айналып секіру. Жаттығуды 8-10 рет қайталау. 7. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіргіш төменде (секіргіштің екі жағынан екі қолымен ұстау). 1 - секіргішті алға қою, оң аяғын ұшына артқа қою; 2 - бастапқы қалып. Жаттығу сол жағына қайталанады. Жаттығу 6 рет қайталанады." **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз*				

	Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жақсы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Көктемгі ағаштар" тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	"Гүлденген ағаштар" суретіне қарап әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Ағаштың түрлері, қасиеттері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Ағашқа байланысты мақалдар жаттау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Тақырыпқа байланысты қызықты мәлімет айту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Жермен еңбектеу". Мақсат-міндеттер: балаларды қатарда бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, жүру және сапқа тұруға дағдыландыру; саптан қатарға ауысып, бір-бірден жүре отырып, педагогтің белгісі бойынша тапсырмаларды орындауға үйрету.	**Қазақ тілі** "Достық жайлы ән. Жазықтықта бағдарлау: оң жақта, сол жақта, жоғары, төмен, ортасы." Мақсат-міндеттер. Достық түсінігін қалыптастыру; достық ұғымын қалыптастыратын жақсы әдеттер жайлы түсініктерін нақтылау; заттардың жазықтықтағы орналасу (сол жақта, оң жақта, жоғары, төмен, ортасы) орны	**Дене шынықтыру** "Жүру, еңбектеу және секіру жаттығулары". Мақсат-міндеттер: балаларды 50-60 метрге жүгіруге үйрету.	**Музыка** "Көктем шақырады". Мақсат-міндеттер: балаларды түрлі қарқындағы музыканы тыңдауға және музыкалық шығарманы эмоциямен қабылдауға үйрету; дыбыстарды биіктігіне қарай ажырату және әуеннің басталуы мен аяқталуына мән беру дағдыларын қалыптастыру.	**Дене шынықтыру** "Қимылдар тізбегін үзбе". Мақсат-міндеттер: балаларды биіктігі 5-10 см 2-3 заттың үстінен кезектесе секіру; көлбеу тақтайда жоғары-төмен жүруге үйрету.

		туралы білімдерін дамыту; Қазақстандағы халықтар достығы туралы түсініктерін дамытуды жалғастыру. Қазақ тіліндегі тақпақты ұғынып, тыңдауды үйрету; достықты айқындайтын әдеттерді білдіретін сөз бен сөз тіркестерін түсіну біліктерін дамыту; жақсы әдеттерді жаман әдеттерден ажыратуды үйрету; тақпақ жолдарынан достықты айқындайтын сөз тіркестерін дұрыс дыбыстап, айтуға жаттықтыру; еске сақтау, ойлау қабілеттерін, қатынастық дағдыларын дамыту. Мейірімділікке, қайырымдылыққа, әдептілікке,			

		достарына деген сыйластыққа, патриоттық сезімдерге тәрбиелеу. **Музыка** "Көктем келді". Мақсат-міндеттер: балаларды түрлі қарқындағы музыканы тыңдауға және музыкалық шығарманы эмоциямен қабылдауға үйрету; дыбыстарды биіктігіне қарай ажырату және әуеннің басталуы мен аяқталуына мән беру дағдыларын қалыптастыру.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылары)**				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	**Ауа райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Күннің көзін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Аспанды бақылаймыз. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем**	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

	Жұмбақ. Тырсылдап түседі, Жер бетіне жетеді. Жер бетіне жеткен соң, Ғайып болып кетеді. (Бұршақ) **Бақылау.** Ауа райының құбылмалы сәттерін бақылауға, салыстыруға үйрету (күн шықты, ыстық болды, жаңбырдан кейін шөптер көтеріліп өсіп қалды, ашық аспан, жылы жел). **Қимылды ойын. «Допты дәлдеп тигіз». (дене шынықтыру)** Дұрыс дәлдеп допты түзу лақтыру арқылы ойынды жалғастыру, арақашықтықты сақтау. **Өз бетімен ойнау.** «Сабынды сумен ойнау». Табақшаға көпіршікті жинап,	Жұмбақ. Жұрттың бәрі соны сүйеді, Бірақ қарағысы келмейді. (Күннің көзі) **Бақылау.** Күннің көзін бақылауды жалғастырамыз, күн неғұрлым жоғары тұрса, соғұрлым жылуды көп береді. Далада күн бұлтты болса жаңбыр жауады, ауа райы өзгереді. Тәжірибе: қара және ашық түсті заттарды қолмен ұстап көру. Шешім қабылдау. **Қимылды ойын. «Күн мен түн». (дене шынықтыру)** Ойын әрекетін орындауға талаптануын мадақтау. **Еңбек.** Аулада жұмыс. Балалар ойнайтын құмның жан-жағын жинап,	Жұмбақ. Келсе де даусы құлаққа, Өзін ешкім көрмейді. (Жел) **Бақылау.** Жел қай жақтан болып тұрғанын бақылау (салқын жел, жылы жел, самал жел, қатты жел). Тәжірибе: жапырақтарды жел қалай ұшырып әкететінін аңықтау. **Қимылды ойын. «Кім ұшты?» (дене шынықтыру)** Сөздің мағынасына қарай ойынды ойнау, мұқият тыңдау. **Еңбек.** Тоты құстың торын жуамыз, балаларды өз бетінше торды жуып, сүртіп тазалауға үйрету. Ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар.** Балалардың ойлау	**әдебиет)** Жұмбақ. Бір түкті кілем, Бір түксіз кілем. (Аспан) **Бақылау.** Аспанды бақылай отырып бұлт жоқ, аспан ашық ,ақша бұлт, көгілдір екенін бақылаймыз. Аспанның өзгерістерін, күннің ашық болып, жылу шашып тұрғанын, бұлттың жоқтығын бақылау. **Кимылды ойын. «Ұшқыштар». (дене шынықтыру)** Балалардың біліктілігін бекіте отырып, бір-бірін итермей, орынға таласпай, сөздерді анық, мәнерлеп айтқызу. Мәтінге сай сөздерді қайталату. **Еңбек.** Алаңда ойын бұрышындағы құмдарға су құямыз.	Жұмбақ. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Түрі кірер даланың. (Жаңбыр) Тақпақ. Жаңбыр, жаңбыр, жау жаңбыр. Арық суы мол болсын. Жауған жері шөп болсын. **Бақылау.** Аспандағы бұлттардың көшіп қозғалып жүргенін бақылай отырып, бұлттанып күннің түнеруіне бақылау жасаймыз (бұлтты, күңгірт, сұр бұлт, бұлыңғыр бұлт, жаңбыр жаууы мүмкін). Жыл мезгілінің өзгеруіне, күннің күркіреуіне назар аудару. Тыңдау. Жаңбырдың дауысын

	дөңгелек көпіршіктерін жіберу немесе дайын көпіршіктерді қолданып үрлеп, ойнауды жалғастыру.	жоғары көтеру. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар.** Балаларға ойнауға жағдай жасау. Ертегіден көріністер көрсету, бағыт-бағдар беру.	қабілетін кеңейту. Бір жағдайға байланысты ойынды жандандырып, ұжыммен жұмыс жасау.	**(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар.** Әр түрлі көлемді ыдыстарды қолданып ойыншықтар жасау.	тыңдаймыз. **Еңбек.** Ауладағы жұмыс. Тротуарды, жол жиегін әктеу, сыпыру, жинау. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар.** Қағаздан қайықтар жасап, жырақтағы шалшық суларға жүзгіземіз.
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жақсы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	«Кішкентай тас пен құмырсқа» ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату. **(көркем әдебиет)**				

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрастты). Аяқ массажы. Мақсат-міндеттер: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету. Резеңке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты уқалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау . **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Тиіннің арманы әңгімесін мәнерлеп оқу". Мақсат-міндеттер: балалардың "Тиіннің арманы" әңгімесімен таныстыру; әңгімеде сипатталған жабайы аңдар кейіпкерлерінің бойындағы адам қасиеттерінің ерекшеліктерін көрсету; жануарлар туралы әңгіме туралы ұғымдарды қалыптастыру; "арман" сөзінің мағынасын түсіндіру.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Биіктігі әртүрлі ағаштар саябағы". Мақсат-міндеттер: балаларда төрт объектінің төрт түрлі ұзындық шамасы туралы ұғымдар қалыптастыру.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Ағаштар бүршік жарды". Мақсат-міндеттер: балаларға ағаштар мен бұталар туралы түсінік бере отырып, табиғаттың жанды құбылыстарының ерекшеліктермен таныстыру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Өгіз". Мақсат-міндеттер: балаларды "Өгіз" ертегісінің мазмұнымен таныстыра отырып, ертегі желісін зейін қойып, бар ықыластарымен тыңдай білуге үйрету.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Қызғалдақ гүлін жапсырамыз". Мақсат-міндеттер: балаларды қағазды бүктеу әдісі бойынша гүлдің басын құрастыруға, гүлдің сабағы мен жапырағын қағаз бетіне орналастырып жапсыруға үйрету. **Ритмикалық ойын. "Би билеген баламыз".** Мақсат-міндеттер. Балаларды әуеннің ырғағына сай қимылдап, тақпақ сөздерін айтуға ынталандыру;

					түйсікті, эмоциялық сфераны дамыту. - Жаттығу жасап көреміз, (адымдау) Қолды көкке көтереміз, (қолдар жоғары) Түсіріп белге төмен, (қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз, (оң жақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (сол жақ өкше, адымдау) Міне, қандай әдемі, (қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (шапалақтау) **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс	**Тыныс алу жаттығулары** "Түлкіні тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: тыныс алу жолдарын ретке келтіру және	Баламен еркін таңдалған, кез келген ертегінің кейіпкерлері, мазмұны жайлы әңгімелесу.	**"Шеберхана" үстел үсті ойыны.** Балалар "шеберхана" сюжетті-рөлдік ойынын ұйымдастырып, етік	**Дидактикалық ойын.** **«Қасқырдан құтқар».** Мақсат-міндеттер: тіл байлықтарын	**«Түрлі-түсті гүл шоғы».** Мақсат-міндеттер. Балалардың эмоцианалды көңіл-күйін көтеру.

	қалыптастыру. Біріңнің артыңнан бірің ақырын жүріп отырып, асықпай іздейміз, түлкіні тауып алған балалар қолдарыңды жоғары көтересіңдер! Педагог балаларды осылай ынталандырып, ойын түрінде тыныс алу жаттығуларын өзімен бірге орындатады. **(дене шынықтыру)**	**(көркем әдебиет)**	түрлерін жасап көрсетеді. Педагог дайын етік түрлерін және ою түрлерін таратады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	арттыру, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. Балалардың назарын үстел үстіндегі ойыншықтарға (үй жануарлары мен қасқырдың нақпішіндеріне) аударады. Әр үй жануарын қасқырдан құтқару үшін ол туралы өлең, жұмбақ, жаңылтпаш айту керектігін түсіндіреді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	- Балалар біз, орман алаңымен келеміз деп елестетіңдер. Күн ашық, құстар сайрап жүр, самал жел соғып тұр. Өсімдіктердің хош иісін байқадыңдар ма? Біз орманда саяхаттамыз, мұнда түрлі-түсті гүлдер бар, ақ, қызыл, көк, сары т.б.. Гүлдерді жұлуға болмайды. Олар біз секілді өмір сүреді. Енді, сіздерге ұнаған гүлді таңдаңыз. Оның түсін, көлемін байқаңыз, естеріңе сақтаңыздар. Енді бізге кейін оралу керек. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу;				

	- ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жақсы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету. Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым

	қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау. Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету. Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. Өнер бұрышында жаңа жыл тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер- тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі, тостаған, ожау, астау, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан

	жасалғанын зерттеу. Табиғи (мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктерді кеңейту. Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениеті дағдыларын қалыптастыру. Балаларда мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру; амандасу, қоштасудың қажеттігі туралы еске салу, ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту. Қоршаған ортада және табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтау, қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру және жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасауға (өсімдіктерді қорғау, қыстап қалған құстарға жем беру) баулу. Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын меңгеру (электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау); қоршаған ортада, табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін білу (қоқыс тастамау, өздігінен от жақпау).				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. «Балаларға жолда жүру ережесі туралы түсіндірудің маңызы».	«Ата-аналарға арналған 10 кеңес».	Психолог кеңесі: «Бала тілін дамыту».	Әңгіме жүргізу.	Кеңес: «Саусақ жаттығулары. Қол моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.»

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Нұр-Дидар» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Ересек топ «Толағай»				
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	М,Махатова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**24.04-28.04.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес. "Ұйқының жетіспеушілігі неге әкеледі?"				
Балалардың дербес	**"Ойыншықтардағы**	**"Төсектерді төсеуге**	**"Бөлме өсімдіктерін**	**Аквариумдағы**	**"Кірлеген**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**тәртіп".** Мақсат-міндеттері: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою. Еңбекқорлықты және тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде ұқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**күтушіге көмек көрсету".** Мақсат-міндеттері: балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету; ересектерге көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**жуу".** Мақсат-міндеттері: балаларға суару әдістері (тегенде, жапырақтардың астында) және ережелер (толтырмай, біркелкі суару) туралы түсінік беру; өсімдіктерге күтім жасау ниетін дамыту. Балаларды көмекке тарту, жабық өсімдіктер туралы балалардың ойларын нақтылау. **(еңбек дағдылары)**	**балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауға үйрету, аквариумдағы балықтың әдеттеріне қызығушылық тудыру. **(еңбек дағдылары)**	**орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілуге үйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесуге деген ниетке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Көктемгі ауа райын бақылау". Мақсат-міндеттер: көктемгі табиғаттың ғажайып құбылыстарын бір шаңырақ астында	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Алан мен Данаға сыйлық". Мақсат-міндеттер: балаларға Алан мен Дана суретін үзік сызық бойымен дұрыс қиып алуға; қағаз бетіне жіп	**Бір апта** Дүйсенбіде достарыммен ойнадым, Сейсенбіде серуенге тоймадым Сәрсенбіде суда жүздім салқындап. Бейсенбіде би билеуге тоймадым.	**«Адал достар»** Ойынның мақсаты: ұжымда достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Педагог балалардан бөлменің екі бөлікке бөлінгенін (бір бөлігі- «құрлық», бір бөлігі- «теңіз») айтады және ойынның шартын	**Саусақ жаттығуы.** "Достық" Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді). Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз

	тамашалаудың ерекшеліктерімен таныстыру.	қиындыларын орналастырып, олардың үстіне шарларды жапсыруға үйрету.	Жұма күні бардым үлкен жарысқа, Сенбі күні сапар шектім алысқа Жексенбіде еш жерге мен бармадым Анашыма көмегімді арнадым! **(сөйлеуді дамыту)**	түсіндіреді. Балалар шеңберге тұрып, музыканың басталуымен хороводпен жүре бастайды. Музыканы тоқтатқан кезде балалар да тоқтайды. «Құрлықта» қалған қатысушылар «теңізде» қалғандарды мүмкіндігінше тезірек құтқаруы керек. Ол үшін «құтқарушылар» секіргішке үрлемелі дөңгелекті өткізіп, оны батып бара жатқан қатысушыларға лақтырып, оларды «құрлыққа» шығарып алуы тиіс. Ойын осылай жалғасады.	(екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (секіртпемен)** 1.Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіртпені екі бүктеп төменде ұстау. 1 - оң аяқты ұшына қойып, секіртпені жоғары көтеру; 2 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығуды сол аяқпен қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіртпені төменде ұстау. 1 - секіртпені жоғары ұстау; 2 - оңға бұрылу; 3 - тіктелу; 4 - бастапқы қалыпқа келу. Осы жаттығуды сол жаққа қайталау. Жаттығу 6 рет қайталанады. 3. Бастапқы қалып: аяқты алшақ ұстап, отыру, секіртпені жоғары ұстау. 1-2 - еңкейіп, секіртпені аяқтың ұшына қою; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6-7 рет қайталанады. 4. Бастапқы қалып: тіземен отырып, секіртпені төменде ұстау. 1 - 2 - оң жамбасқа отыру, секіртпені алдына шығару; 3 - 4 - бастапқы қалып. Жаттығуды сол жақ жамбасқа қайталау. Жаттығу 5-6 рет қайталанады.				

	5. Бастапқы қалып: жерге етпетінен жатып, бүгілген қолымен секіртпені ұстап, алдына қою. 1-2 - бүгіліп, қолдарын алдына-жоғары созу; 3-4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6 рет қайталанады. 6. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, қол төменде, секіртпе жерде. Секіртпемен айналып секіру. Жаттығуды 8-10 рет қайталау. 7. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіртпе төменде (секіртпенің екі жағынан екі қолымен ұстау). 1 - секіртпені алға қою, оң аяғын ұшына артқа қою; 2 - бастапқы қалып. Жаттығу сол жағына қайталанады. Жаттығу 6 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Көктем мезгілі, табиғат құбылыстары туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен**	Тақырыпқа байланысты жұмбақтар жасыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	"Бір шаңырақ" тақырыбында әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	"Ұлттар достығы" туралы әңгіме, сұхбат жүргізу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	"Ұлттар" туралы суреттер көрсетіп, ұлттармен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту,**

	танысу)				**қазақ тілі)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Секіртпеден секіру". Мақсат-міндеттер: балаларды қатарда бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, жүру және сапқа тұруға дағдыландыру; саптан қатарға ауысып, бір-бірден жүре отырып, педагогтің белгісі бойынша тапсырмаларды орындауға үйрету.	**Қазақ тілі** "Сарбаздар! Адымда!". Өзіне қатысты кеңістікті бағдарлау: алға, артқа, оңға, солға." Мақсат-міндеттер. Балалардың ұғымындағы әскери қызмет туралы жалпы түсініктерін, «Отан» туралы түсініктерін дамыту; сарбаздың кім екенін түсіндіру; алдыға, артқа, оңға, солға ұғымдары жайлы түсініктерін нақтылау. Балаларды саптық әндерді марш ырғағында айтуды, адымдап қозғалуды, қарапайым бұйрықты есту, түсіну, орындауды үйрету; сарбаздардың негізгі қимыл-қозғалыстарын айқындайтын етістіктерді айтуды	**Дене шынықтыру** "Секіртпені игерейік". Мақсат-міндеттер: балаларды 5 метрден 3 рет жүгіру; көлбеу тақтайда жоғары-төмен жүгіруге үйрету.	**Музыка** "Дос болайық бәріміз". (пысықтау) Мақсат-міндеттер: балаларды музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдап, қабылдай білуге және шығарманың бөлімдерін ажырата білуге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Бірігіп шеңбер құрайық". Мақсат-міндеттер: балаларды қарқынды өзгертіп жүру; 20-25 см биіктіктен секіруге үйрету.

		меңгерту; есту мен еске сақтау, ойлау қабілеттерін зейінділіктерін, кеңістікті бағдарлау дағдысын, қатынастық біліктіліктерін дамыту. Отанға деген сүйіспеншілікке, ұйымшылдыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. **Музыка** "Дос болайық бәріміз". Мақсат-міндеттер: балаларды музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдап, қабылдай білуге және шығарманың бөлімдерін ажырата білуге үйрету.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	**Күннің күркіреуін, найзағайды**	**Бұлттарды бақылау. (қоршаған**	**Кемпірқосақты бақылау. (қоршаған**	**Өзенді бақылау. (қоршаған ортамен**	**Балықтарды қадағалау.**

	бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Жұмбақтар. Әуеден күбі түсті, Күбінің түбі түсті. (Күннің күркіреуі) Жөңкейді бұлттар дүркіреп, Жауады жауын күркіреп Аспанның жүзі жарқ етті, Ақ найза жерге сарт етті. (Найзағай) **Бақылау.** Найзағайдың жарқылдауын бақылау, найзағай - бұл бұлт пен жердің арасында, бұлт арасында пайда болатын үлкен электр шашуы. Күннің күркіреуі әрбір найзағайдан соң болып отырады, одан кейін қатты жауынға ұласады,	**ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Күнді жабады, Жаңбыр болып жауады. (Бұлт) Бақылау. Табиғат құбылыстары жайында білімдерін кеңейту, бұлттарды салыстыру. Бұлттар формалары бойынша әртүрлі, өзгермелі. Жеңіл, түссіз бұлттардың уақыт ара үлкейіп немесе кішірейіп тұратынын айту. Балаларды жаңбырлы күнгі бұлт пен басқа кездегі бұлтты айыруға үйрету. **Қимылды ойын. «Құстар мен мысық». (дене шынықтыру)** Санамақ арқылы мысықты таңдап алу, белгі немесе дабыл	**ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Аспанда әсем белбеуді, Алып белге буынсам. (Кемпірқосақ) Бақылау. Балалармен кемпірқосақтың құбылысын бақылау. Оның қай кезде пайда болатынын айту, қарау және олардың түстерін айту. Табиғат құбылыстарының сұлулығына сүйіспеншілікпен қарау. **Қимылды ойын: «Түрлі-түсті автомобильдер». (дене шынықтыру)** Түстерді білу, білімін түйіндеу, балаларды дыбысқа сай қозғалуға үйрету. Балаларды жолдастарымен	**танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Еркелеп жатамын, қаңтарда қатамын. (Көл) Мақал-мәтел. Қалған көлге бақа басшы. Болжам. Егер жазда көлде су көтерілсе, онда бұл құрғақ ауа райына әкеледі. Егер көлдегі балық секіріп маса ауласа, жаңбыр жауады. **Бақылау.** Су айдынының өмірін бақылауға үйрету (бақалар қатты бақылдайды, суда кішкентай балықтар көрінеді, судың бетінде суөлшеуіш қозғалады, өсімдік пайда болады, құстар жүзеді, қанаттарын тазалайды, дәндерді тереді); су айдынының әсемдігін тамашалауға болады (су көп, күннің көзіне су жарқырайды, өзеннің айналасында шөптер, гүлдер өседі, олар өзенді жарқыратады, ағаш бұтақтары өзенге иіліп, оның бейнесі түседі).	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. Ақ балық-ау, ақ балық! Қармағымды қап, балық! Жұмбақ. Аузы бар, тілі жоқ, Терісі бар, жүні жоқ. Тірегі бар, ізі жоқ, Қанаты жоқ ұшпайды Су астында қыстайды. (Балық) **Бақылау.** Судың астындағы балықтардың өмірі туралы мәлімет беру (ұстаған балықтың қабықты, жіңішке денесін «талқылап», жүзу қанаттары және құйрығы туралы, олардың төмен, жоғары және бағыттарын жиі ауыстыратыны жөнінде айту. Кішкентай балықтар

	табиғат жанданады, ауа тазарады, ал өсімдіктер тазаланады және жарқырайды. Қауіптен құтылу үшін, күннің күркіреуі кезінде балаларға өздерін қалай ұстау керек екенін түсіндіру керек. **Қимылды ойын: «Бір аяқпен секіру эстафетасы»(тәжік халқының ойыны). (дене шынықтыру)** Сап түзеп, екі топқа бөліну. Бір-біріне эстафетаны тапсыра отырып, бір аяқпен секіріп, қуып жетуге үйрету. Сыпайылықпен, тартысты әділ шешуге тәрбиелеу. **Еңбек.** Тотықұс үшін бақажапырақ тұқымын жинау. **(еңбек дағдылары)** Тотықұсты	арқылы қимылдау. Өз бетінше тапсырманы орындауға үйрету, шапшаңдық пен белсенділігін арттыру. **Еңбек.** Бақшадағы жұмыс. **(еңбек дағдылары)** Өсімдіктерді қопсыту. Өсімдіктерді күтуге баланың қатысуын қадағалау. Өзіндік жұмысқа тәрбиелеу, бастаған істі аяғына дейін жеткізу, өсімдіктерге деген махаббат пен белсенділікті арттыру. **Өз бетімен ойындар.** Велосипед тебу. **(дене шынықтыру)** Велосипед тебуді үйрету, тепе-теңдік сақтау. Балаларға белгілі бір іс-әрекетті ұйымдастыруға көмектесу, сол іс-	достық қарым-қатынаста болуға тәрбиелеу. **Еңбек.** Табиғат бұрышындағы жұмыс. **(еңбек дағдылары)** Балаларды бөлме гүлдерін күтуге үйрету: жапырақтарын сүрту, су бүрку. **Өз бетімен ойындар.** Асфальтқа бормен сурет салу. Асфальтта сурет салуға балалардың көңілдерін аудару, өзінің ойыншықтарымен ойнауға, бір-бірімен тіл табысу дағдыларын арттыру.	Жаздың басында су таза, көгілдір, өсімдік көп болатынына назар аудару керек, ал жаздың аяғында бұлдыр, өсімдік аз. Көгілдір суда құм, тас, өсімдік және шағын балықтар көрінеді. Су айдынына ілтипатпен қарауға тәрбиелеу. **Қимылды ойын. «Қарғып секір және бұрыл». (дене шынықтыру)** Орнынан жоғары секіруге үйрету. «Хоп!» белгісі бойынша кеңістікке бейімделу. **Еңбек.** Балаларды ең үнемді жұмыстарға үйрету. Еңбек қызметінің мәдениетіне тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)** **Өз бетімен ойындар.** Жаппаның астында ауа-райының жағдайын ескере отырып, іс-әрекет және ойын үшін жағдай жасау. Жағымды әдет ғұрпын қалыптастыру.	– уылдырықтардан шыққан балықтар. Оларды дұрыс тамақтандыруға үйрету, өзенге, табиғатты аялауға тәрбиелеу, көпірде тұрған кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау. **Қимылды ойын. «Көпірдегі лақтар». (дене шынықтыру)** Өз бетінше ойынды ойнату, физикалық сапасын, шапшаңдығын, ептілігін дамыту. **Еңбек.** Табиғат бұрышындағы жұмыс. **(еңбек дағдылары)** Балықтарды тамақтандыру. Аквариумға су құю. Балықтарды тамақтандыру әдісін бекіту, балықтарды байқау. Тапсырмаларға жауапты болуға

	тамақтандыру үшін тұқымды өз бетінше жинауға тәрбиелеу. Табиғат бұрышында мекендеушілерге жақсы қарым-қатынаста тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар.** Әр балаға оларды қызықтыратын ісімен айналысуға мүмкіндік беру.	әрекеттен жағымды әсер алуға көмектесу.			тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар.** Балаларды құрастыру ойынына қажетті заттарды жинастыруға, ойында табиғи заттарды қолдануға үйрету.
Серуеннен оралу					
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				

Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрастты). Аяқ массажы. Мақсаты: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету. Резеңке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты уқалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Сарғыш марғау – қонақжай " тақпағы бойынша әңгіме құру. Мақсат-міндеттер: балалардың "Сарғыш Марғау - қонақжай" тақпағымен таныстыру; адамның, "қожайын", "үй иесі", "қонақ" сөздерінің мағынасын түсіндіру. **Қимылды ойындар. Марғаулар мен күшіктер** Ойынға қатысатын балалар екі топқа	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Алан мен Дананың мерекеге дайындалуы. Геометриялық пішіндер." Мақсат-міндеттер: балалардың дөңгелек, шаршы, сопақша, тіктөртбұрыш пішіндері туралы білімдерін жетілдіру. **«Сыпайы өтініш»** Ойынның мақсаты: балаларды мейірімділікке, зейінділікке	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Әке мен бала". Мақсат-міндеттер: балаларды "Әке мен бала" әңгімесінің мазмұнымен таныстыра отырып, әңгіме желісін зейін қойып, бар ықыластарымен тыңдай білуге үйрету. **Ритмикалық жаттығу** Біздер тату баламыз, (қолдарынан ұстайды) Гүлдей жайнап жанамыз. (екі қолын	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Біздің көше". Мақсат-міндеттер: балаларды түрлі түсті фломастерлер арқылы бірнеше қабатты түрлі үйлерді салу амалдарына үйрету; суретті тіктөртбұрышты салудан бастап, сұлбасы бойын айқасқан сызықтармен безендіріп, сызықтардың айқасқан орнында пайда болған шақпақтар ішін шахмат тәртібінде бояу техникасына үйрету. **Ұлттық ойын. Теңге ілу** Ойынға қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінеді. Әр	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Ұлттар достығы". Мақсат-міндеттер: балаларға елімізде өмір сүріп жатқан әртүрлі ұлт өкілдері туралы түсінік беру; әртүрлі ұлт өкілдерінің мәдениеті туралы білімдерін кеңейту. **Қимылды ойын. Кетті, кетті орамал!** Ойынға қатысатын балалар шеңбер құрап отырады және бір-біріне иығын тірейді. Тізелерін

	бөлінеді. Бір топтағы балалар марғаулардың, екінші топтағылар – күшіктердің рөлін орындайды. Марғаулар гимнастикалық қабырғаның қасында тұрады; күшіктер залдың екінші жағында (орындықтың артындағы үйшікте, бүйірімен қойылған баспалдақтың артында). Педагог марғауларды ақырын жүгіруге шақырады. «Күшіктер!» деген кезде – екінші топтағы балалар орындықтан өрмелеп өтеді. Марғаулардың соңынан төрт аяқтап қуады, үреді. Марғаулар мияулап, гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығады. Күшіктер үйшігіне қайтып	тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог түрлі бұйрықтар береді, мысалы, қолды жоғары көтер, қолыңды шапалақта, көзіңді жұм және т.б., бірақ «мархабат» сөзі айтылған өтініштерді ғана орындау керек.	жоғары көтеріп гүлдің бейнесін жасайды) Жаттығулар жасасақ, Жақсы сергіп қаламыз. Орнымыздан тұрамыз, (орындарынан тұрады) Қолды белге қоямыз, (қолдарын белге қояды) Бұрыламыз оңға бір, (оңға бір рет бұрылады) Бұрыламыз солға бір. (солға бір рет бұрылады) Бір, екі, үш, төрт. (санайды) Жоғары қолды созамыз (қолдарын жоғары созады) Аяқ ұшында тұрамыз. (аяқ ұшында тұрады). **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)**	қайсысы жеке- жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызық сызылады. Одан әрі 20- 30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға он- оннан теңге салынады. Содан соң екі топтан екі сайыскер шығады. Сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарын құйғытып, шаба жөнеледі. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп қол соғып жібереді де, теңгені іліп алып, әрі қарай шауып кете барады, шұңқыр тұсында бөгелуге болмайды. Ұпай әр сайыскердің іліп алған теңгелерінің санына қарай есептеледі. Қай топ көп ұпай жинаса, сол топ жеңеді.	аздап бүгеді. Жүргізуші шеңбердің сыртында қалады. «Кетті, кетті орамал!» деген сөздерді қайталап, орамалды тізенің астынан береді. Жүргізуші орамалдың кімнің қолында екенін айтуы тиіс. Егер жүргізуші орамалдың кімнің қолында екенін тапса, сол ойыншымен орын алмасады. **(дене шынықтыру)**

	оралады. Екі-үш рет ойнағаннан кейін орындарымен алмасады. Ойын қайта жалғасады. **(дене шынықтыру)**				
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы.** "Достық" Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді). Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**"Күнді ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: күннің бөліктері туралы түсініктерді бекіту (таңертең, түстен кейін, кешке, түнге дейін) Материалдар: күннің бөліктері бейнеленген карточкалар. Ойын барысы. Тәрбиеші балалармен бірге күннің неше бөліктен тұратындығын біледі, олардың аттарын атап, сәйкес суреттерді көрсетіп, дұрыс ретпен орналастыруды ұсынады (таңертең, түстен кейін, кешке,	**Дос туралы мақал-мәтелдер жаттау.** 1. Досы көпті жау алмайды, Ақылы көпті дау алмайды. 2. Досы көппен сыйлас, Досы азбен сырлас. 3. Достық-татулық белгісі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Тыныс алу жаттығуы.** Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(дене шынықтыру)**	**"Достық" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: баланың сөздік қорын достық сөзі білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қазақ тілі)**

		түнге). Тәрбиеші күн құруды ұсынады және күннің бір бөлігін атайды. Балалар күннің қалған бөлігін тізімдейді және сәйкес суреттерді көрсетеді. Ойын 2-3 рет қайталанады. **(сөйлеуді дамыту, мататематика негіздері)**			
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. **(дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты				

	дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету. Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау.

	Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау. Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету. Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. Өнер бұрышында жаңа жыл тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер- тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі, тостаған, ожау, астау, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер. Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктерді кеңейту. Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениеті дағдыларын қалыптастыру. Балаларда мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін

	қалыптастыруды жалғастыру; амандасу, қоштасудың қажеттігі туралы еске салу, ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту. Қоршаған ортада және табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтау, қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру және жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасауға (өсімдіктерді қорғау, қыстап қалған құстарға жем беру) баулу. Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын меңгеру (электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау); қоршаған ортада, табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін білу (қоқыс тастамау, өздігінен от жақпау).				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Суреттер көрмесін ұйымдастыру.	Ата-аналарға кеңес. "Ұйқының жетіспеушілігі неге әкеледі?"	Үйде балалар кітапханасын ұйымдастыру туралы әңгімелесу.	"Баланың қозғалыс белсенділігін қалыптастырудағы отбасының рөлі" тақырыбына әңгімелесу.	Әңгіме жүргізу: "Бала танымын дамытудың маңыздылығы".